1797 [illegible]

a

2159

ΔΙΔΑΧΑΙ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΓΙΑΝ,
ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗΝ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΣΤΗΝ,

Σωτεθεῖσαι, ϗ ἐκφωνηθεῖσαι ὑπὸ τῦ ποτὲ λωγιωτάτυ
Ἱεροδιδασκάλυ Ἀρχιμανδρίτυ τῆς μεγάλης
Ἐκκλησίας ϗ Ἐξάρχυ Πατριαρχικῦ

ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ ΜΙΛΙΑ

ΤΟΥ ΕΚ ΚΕΡΚΥΡΑΣ.

ΑΦΙΕΡΩΘΕΙΣΑΙ ΔΕ ΤΩ ΕΚΛΑΜΠΡΟΤΑΤΩ ΚΑΙ
ΕΥΓΕΝΕΙ ΑΡΧΟΝΤΙ ΚΥΡΙΩ, ΚΥΡΙΩ,

ΣΤΕΦΑΝΩ, ΚΑΡΑΙΩΑΝΝΗ.

Νῦν Πρῶτον τυπωθεῖται ϗ ἐπιμελῶς διορθωθεῖσαι.

215

ΕΝΕΤΙΗΣΙΝ,

ᾳψοϛ'. 1773.

Ἐν τῇ Τυπογραφίᾳ Ἀμπρωσίυ τῦ Βόρτολι.

CON LICENZA DE' SUPERIORI, E PRIVILEGIO.

Ο' ΦΙΛΕ'ΛΛΗΝ
ΤΥΠΟΓΡΑ'ΦΟΣ
ΕΙΣ ΤΟΥΣ Α'ΝΑΓΙΝΩ'ΣΚΟΝΤΑΣ.

ΔΕΝ λέγω νὰ εἶναι ὀλίγαις, ἀμὴ πολλὰ-ταις ἡ Ὁμιλίαις τῶν κατὰ καιρὸς Διδα-σκάλων τὸ Ἀγενὲς Γένος σας, ὁπὸ ἐσωέ-γραψαν, καὶ ἐκήρυξαν εἰς κάθε τόπον καὶ χώραν· ὅμως μολὸν ὄντας γνωσᾶς, διατὶ ἄλ-λαις ἐχάθησαν, καὶ ἄλλαις κρύπτονται, καὶ διὰ τοῦτο ἀκολουθᾷ ἡ ὑσέρησις εἰς τὸς ἐναρέτους ἀπὸ τὶν αὐτὶν ἡδονὶν καὶ πνευματικὶν τέρψιν. Ἔχωντας λοιπὸν ἐγὼ

ἐγὼ διάφορα συγγράμματα εἰς τὰς χεῖράς μου τοῦ ποτὲ Ἀϊδεσιμωτάτου καὶ Λογιωτάτου Ἱεροδιδασκάλου Ἀρχιμανδρίτου τῆς μεγάλης Ἐκκλησίας καὶ Ἐξάρχου Πατριαρχικοῦ Κύριου Σπυρίδωνος Μίλια, δὲν ἠθέλησα νὰ κρύπτωνται, ἀλλὰ ἔκεινα νὰ τὰ φανερώσω εἰς τὸ κοινὸν, καὶ νὰ βάλλω εἰς Τύπον μέρος ἀπὸ αὐτὰ κατὰ τὸ παρὸν, τὰ ὁποῖα περιέχουν τὰς Διδαχὰς εἰς τὴν ἁγίαν καὶ μεγάλην Τεσσαρακοστήν· ἔτι δὲ καὶ Πανηγυρικοὺς Λόγους εἰς Ἑορτὰς, ὁποῦ ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἐκφωνήθησαν καὶ εἰς τὴν Κερκύραν, καὶ εἰς τὸν σεβάσμιον Ναὸν τοῦ Ἁγίου Γεωργίου εἰς τὴν Βασιλίσσαν.

Νὰ κάμω ἐπάνου εἰς τέτοιον ὑποκείμενον ἐγὼ δὲν εἶμαι ἀρκετὸς, φθάνει ἡ φύμη, καὶ ἡ ἀπόδειξις ὁποῦ τοῦ ἔκαμαν οἱ σοφοὶ καὶ ῥήτορες τῆς περιφύμου Κερκύρας· καὶ διὰ τοῦτο οἱ ἔγκριτοι τέτου τοῦ Γένους σας ἔλαβαν αἰτίαν νὰ τὸν προσκαλέσουν καὶ ἐδῶ, μὲ συχνὰ γράμματάτους. Ἂν ἡ φύμητου λοιπὸν κατὰ πῶς ἐπροείπα ἐφάνη ἡ αἰτία νὰ κραχθῇ ἐδῶ, ἡ αὐτὴ φύμη τὸν ἀξίωσε νὰ τιμηθῇ μὲ ξαιρέτους τίτλους ἀπὸ τὸν Πατριαρχικὸν θρόνον τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Καὶ τόσον εἶναι ἀρκετὸν διὰ νὰ καταλάβῃ καθ' ἕνας πόσον ἄξιος τιμῆς, καὶ ὠλαβείας ἦτον ἀπὸ ἐκείνες ὁποῦ τὸν ἐγνώρισαν, καὶ εἶχαν τὴν εὐδησιν τῶν ἐπιστημῶν του καὶ ἀρετῶν.

Δεχθῆτε λοιπὸν μετὰ χαρᾶς τὴν καλὴν διάθεσιν, ὁποῦ πάντα εἶχα, καὶ ἔχω πρὸς τὴν δόλεψιν εἰς τὸ εὐγενὲς Γένος σας· παρακαλῶντας νὰ συγχωρήσετε τὰ σφάλματα, ἂν εἶναι εἰς τὸν Τύπον, διατὶ κατὰ πρῶτον τυπώνοντας ἀπὸ τὰ χειρόγραφα, εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴν συμβοῦν. Καὶ μὴν σᾶς φανῇ ἀνάρμοστη ἡ ἐπιστροφὴ ὁποῦ γίνετε εἰς τὸ τέλος τοῦ δευ-

δευτέρου μέρους τῆς πρώτης Κυριακῆς τῶν Νηστειῶν, πρὸς τὴν Ἁγίαν Θεοδώραν τὴν Βασιλίδα, ἐπειδὴ καὶ νὰ διόρισκεται τὸ ἁγιόντης Λείψανον εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῶν Ταξιαρχῶν, εἰς τὴν ὁποίαν ἐκφωνῆται ἡ Διδαχὰς εἰς τὴν Κερκύραν, Ἔῤῥωσθε.

NOI RIFORMATORI

Dello Studio di Padova.

AVendo veduto per la Fede di Reviſione, ed Approvazione del Pubblico Reviſor D. Natal dalle Laſte nel Libro intitolato *Le Venti Prediche del Reverendo D Spiridion Milia in Lingua Greca MS.* non v' eſſer coſa alcuna contro la Santa Fede Cattolica, e parimente per Atteſtato del Secretario noſtro, niente contro Principi, e buoni coſtumi concediamo Licenza ad *Antonio Bortoli Stampatore di Venezia* che poſſi eſſere ſtampato, oſſervando gli ordini in materia di Stampe, e preſentando le ſolite Copie alle Pubbliche Librarie di Venezia, e di Padova.

Data li 16. Gennaro 1772. M. V.

(Angelo Contarini Proc. Rif.

(Alviſe Vallareſſo Rif.

(Franceſco Moroſini 2. Kav. Rif.

Regiſtrato in Libro a Carte 118. al Num. 983.

Davide Marcheſini Segretario.

Adi 27. Gennaro 1772.
Regiſtrato al Magiſt. Ecc. della Beſtemia in Libr. a Carte 47.

Andrea Gratarol Segrtario.

ΔΙΔΑΧΑΙ

Εἰς τὴν Ἁγίαν καὶ Μεγάλην Τεσσαρακοστήν.

ΚΥΡΙΑΚΗ Α'.

ΠΕΡΙ ΘΕΙΑΣ ΑΓΑΠΗΣ.

Εὑρίσκει Φίλιππον καὶ λέγει αὐτῷ· Ἀκολούθει μοι. ΙΩΑΝ. Κεφ. Α'.

ΕΚΤΥΠΩΘΗ ΕΙΣ ΚΕΡΚΥΡΑΝ. 1745.

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ.

ΠΟῖος τὴν σήμερον ἀπὸ ὑμᾶς (ἀπροσταὶ) δὲν ἤθελε μακαρίσῃ μίαν τέτοιαν δύτυχεσάτην εὕρεσιν; εὕρεσις ὁπὲ δοξάζει Θεὸν, καὶ δικαιώνει τὸν ἄνθρωπον: εὕρεσις ὁπὲ ἀνταποκρίνεται εἰς τὴν ἐράσμιον ζήτησιν τὲ Χεισὲ διὰ τὸν ἄνθρωπον εἰς τὸ πρόσωπον τὲ Φιλίππε. εὕρεσις ὁπὲ ἀνταποκρίνεται εἰς τὴν εὐθερμον ζήτησιν τὲ ἀνθρώπε ὅταν ἐκεῖνος προσκρῆται, καὶ θέλῃ εἰς τὸ πρόσωπον τὲ Φιλίππε διὰ τὸν Θεὸν καὶ Μεσίαν. Εὑρίσκει, μᾶς λέγει, ὁ Εὐαγγελισὴς ὡς ἐκ προσώπε τὲ Χεισὲ, δρίσκει Φίλιππον. δρήκαμεν (φωνάζει καὶ ὁ Φίλιππος πρὸς τὸν Ναθαναὴλ) δν ἔγραψε Μωσῆς ἐν τῷ νόμῳ καὶ οἱ Προφῆται Ἰησεῦν. Ω δύτυχεσάτη παναρμόνιος καὶ ἀνταποκρινομένη εὕρεσις. Εὕρεσις καὶ ἡ μία καὶ ἡ ἄλλη, ὁπὲ εἶχε προηγεμένην τὴν ζήτησιν. „ Καὶ γὰ τὸ δρήκαμεν (λέγει ὁ Θεῖος Χρυσός.) ζητόντων πῶς ἐσὶν ἀεί. Καὶ ἄμποτες μία τέτοια ἀνταποκρινομένη ζήτησις μεταξὺ τὲ ἀνθρώπε, καὶ τὲ Θεὲ νὰ ἐσώζετο πάντοτε, διατὶ ἔτζι δὲν ἤθελε λείπει ποτὲ μία δύτυχεσάτη καὶ μακαρίζεσα εὕρεσις. Μὰ ὅταν σοχάζωμαι τὸ ἀσύφωνον τῆς ζητήσεως τὲ τῶρα καιρὲ, μένω ὅλος συγχισμένος, καὶ θορυβέμενος ὅλος φρίττω. Διατὶ βλέπω τὸν Θεὸν ἀπὸ μέρος ἐδικόντα νὰ μὴ πάγῃ ποτὲ εἰς τὸ νὰ ζητᾷ τὸν ἄνθρωπον μὲ μίαν ἀ-

νερμώδτον ἀγάπω διὰ νὰ τὸν μα-
καρίσῃ, καὶ ὁ ἄνθρωπος ἐν τῷ ὄντι
τίς γεμάτος ἀπὸ ἀχαρισίαν τῷ γε-
μίζει τὸ πρόσωπον, καὶ αὐτὸς νὰ ἀπο-
κριθῇ εἰς τὴν ζήτησιν τοῦ Θεοῦ,
ζητᾷ καὶ δείσκει τὴν ματαίαν πλανίαν
τοῦ Κόσμου. Ἀχαρισία βέβαια ἀνήκεσος καὶ εἰς αὐτὸ τὸ ἀναίσθητα κτίσ-
ματα. Διατὶ ὁ Θεὸς, ἐκεῖνο τὸ ὑ-
περτέλειον ὂν, ἀπὸ τὸ ὁποῖον προέρ-
χεται παῦ δώρημα τέλειον, καὶ τὸν
Ἀπόστολον, νὰ ζητᾷ μὲ μίαν ἀπειέ-
χραστον ἀγάπην τὸν ἄνθρωπον, καὶ εἰς
αὐτὴν τὴν ζήτησιν νὰ μὴν εἶναι δυ-
νατὸν νὰ τὸν εὕρῃ; Καὶ ποῖος ἀπὸ
ὑμᾶς τὴν σήμερον ἀκούοντας σᾶ τέ-
τοιον παράδοξον δὲν ἤθελε φείξει;
Καὶ ὅμως εἶναι ἀληθινόν. Ἐπειδὴ
ὁ Θεὸς εἰς κάθε καιρὸν μὲ ἀμεξή-
τους διέργεσίας μᾶς ζητᾷ, καὶ ἡμεῖς
ἀναίσθητοι εἰς τὸν Εὐεργέτην, αὐτὸς
νὰ τὸν ζητήσωμεν καὶ μίμησιν τοῦ
Φιλίππου, διὰ νὰ γένῃ ἡ εὕρεσις
σύμφωνος, ἀποφεύγομεν τὴν ζήτη-
σιν, καὶ μένει ματαία ἡ εὕρεσις. Μὰ
Ἰησοῦ μου φιλάνθρωπε, αὐτὸς καὶ
ταῖς ἀπερασμέναις ἡμέραις ζητοῦν-
τας τὰς Χερσιανὰς τῆς Κερκύρας
δὲν ἐσάθη δυνατὸν νὰ τὰς εὕρῃς,
ἀνταπόδωσαι τὴν αἰτίαν εἰς ταῖς
φρενοβλαβίαις ἐκεινῶν τῶν ἡμερῶν,
μὲ τὸ νὰ ἦτον ἡμέραι πλανῆς καὶ
ματαιότητος. Μὰ τώρα ὁποῦ εἶναι
ἡμέραι σωτηρίας καὶ ἁγιότητος, ἰδὲ
ὁποῦ ὅλοι μεταφερμένοι ἀπὸ τὸ θέα-
τρον τοῦ Διαβόλου, εἰς τὴν σκηνὴν
τῆς Ἁγίας τοῦ Ἐκκλησίας, δείσκον-
ται ὅλοι σωσθροισμένοι, καὶ μὲ μίαν
φωνὴν φωνάζεν καὶ μίμησιν τοῦ Φι-
λίππου, δρήκαμεν, δρήκαμεν τὸν
Μεσίαν. Καὶ λοιπὸν τώρα ὁποῦ σὲ
κύραν, καὶ ὁποῦ ὑπόχονται εἰς τὸ ἐρ-
χόμενον παντελῶς νὰ μὴ σὲ ἀφή-
σεν, βιάζομαι νὰ τὲς φανερώσω πρὸς
σερέωσίντας τὴν ἄπειρόν σου ἀγάπην
ὁποῦ εἰς αὐτὲς μὲ πλάγχνα οἰκτιρ-
μῶν φέρεις, διατὶ ἔτζι εἶμαι βέβαιος
πῶς θέλει τὲς ὑποπάξω εἰς μίαν
δυχάεισον ἀνταγάπησιν πρὸς ἐσὲ τὸν
ἀγαθὸν Εὐεργέτην μας. Ὥσε ὁποῦ
(χεισιανοὶ) ἔρχομαι σήμερον νὰ σᾶς
φανερώσω διὰ πρῶτον ὅρον τὴν θείαν
φιλανθρωπίαν πόσον ἄπειρος ὁποῦ
εἶναι διὰ ἡμᾶς τὲς ἀχρείες. Καὶ
εἰς τὸν δεύτερον, θέλει σᾶς ἑρ-
μηνεύσω καθὸ συμπέρασμα τοῦ
πρώτου, τὲς ξόπες τῆς ἐδικῆς μας
ἀνταγαπήσεως πρὸς αὐτὸν τὸν Θεόν
μας καὶ πλάσεν. Μὰ ὡσὰν ὁποῦ ἐ-
γὼ τὴν σήμερον ἀποφάσισα νὰ ὁμι-
λήσω διὰ μίαν ὑπόθεσιν, ὁποῦ εἰς
τὸν ἑαυτόν της φέρει ὅλων τὴν καθα-
ρότητα καὶ ἁγιωσυνίν, καὶ γνωρίζοντας
πῶς τότε ἡ ἐδική μου γλῶσα εἶναι
τελείως ὑσερημένη ἀπὸ καθαρισμόν,
διατὶ „ ἄνθρωπος ὢν, καὶ ἀκάθαρτα
„ χείλη ἔχων καὶ τὸν Προφήτην. Διὰ
τοῦτο πρὸς ἐσὲ τὴν καθαρτικὴν ἐνέρ-
γειαν τῆς ὑπερσίε Τριάδος προσπίπτω
δεόμενος. Ἁγίασον, ὦ θεία ἀγάπη
τούτην τὴν μεμολυσμένην μου γλῶσαν.
Καθάρισαί την, ὦ ἐρυθρὸν πῦρ, ὁποῦ εἰς
τὸ Θυσιασήριον τῆς Θεότητος αἰωνίως
ἀνάπτεις, καὶ ἀνακαίνισαι εἰς σῶν
ἀξιον ὑπηρέτην τοῦ διαγγελικοῦ σου
λόγου, ἐκείναις ταῖς παλαιαῖς χά-
ρες ὁποῦ σὲ ἦταν καιρὸν εἰς σᾶ ἀξιώ-
σου Προφήτην ἐχάρισες. Καὶ κάθε
με, ὅτε καὶ ἐγὼ νὰ ἀνέσω μὲ δρασι-
κότητα εἰς τὲς ἐσωτερικὲς δυνάμεις
τῆς ψυχῆς μου. „ Ἰδὲ ἤφατο τοῦτο
„ τοῦ χειλέον σου, καὶ ἀφελεῖ τὲς ἀνο-
„ μίας σου, καὶ τὲς ἁμαρτίας σου
„ περικαθαρεῖ.

ΜΕΡΟΣ, Α'.

Εἶναι πρᾶγμα βέβαια ἄξιον θαυμασμοῦ καὶ ἐκπλήξεως, ὅταν ἡμεῖς σοχαζώμεθε πῶς μεταξὺ τοῦ Ἀνθρώπου καὶ τοῦ Θεοῦ νὰ δείσκονται πράξεις ἀνταποκεινομένε ἔρωτος, καὶ ἀγάπης· μ' ὅλον τοῦτο ἐγὼ δὲν θαυμάζω πόσον ὅταν σοχάζωμαι τὴν ἀγάπην ἀπὸ μέρος τοῦ ἀνθρώπου, ὅσον θαυμάζω νὰ τὴν σοχάζωμαι ἀπὸ μέρος τοῦ Θεοῦ. Διατὶ δὲν εἶναι θαυμασὸν (ἀπροσταὶ) ὅτι ὁ ἄνθρωπος νὰ ἀγαπᾷ τὸν Θεόν, ἐπειδὴ εἰς τοῦτο ὄχι μόνον εἶναι ὑπόχρεος, ἀμὴ μάλισα εἶναι βεβιασμένος καὶ ἀπὸ τὴν φύσιν, καὶ ἀπὸ τὸ δίκαιον, καὶ ἀπὸ κλίσιν ἐφύσεως, καὶ διὰ δικαιοσύνην, καὶ διὰ χρέος δυχαεισίας, καὶ τέλος πάντων διὰ προσαγὼ νόμου. διατὶ καθὼς λέγει ὁ Θεῖος Βασίλειος, εἰς τὸν Θεὸν εἶναι σωσαγμένα ὅλα τὰ προτερήματα, καὶ ὅλας ἡ ἀφορμὰς καὶ αἰτίαις ὁποῦ ἠμπορῶν εἰς μίαν λίθινον καὶ σκληροκάρδιον γνώμην νὰ ἐξυπνήσεν ἀγάπην. Λοιπὸν θαυμασὸν εἶναι καὶ νὰ βλέπωμεν τὸν Θεὸν νὰ προσφέρῃ μίαν ἄπειρον ἀγάπην εἰς τὸν Ἄνθρωπον, καὶ σὰ πλάσμα λέγω τόσον ἀτιδανὸν καὶ ἀχρεῖον, καὶ ἔξω τοῦ ἑαυτοῦ του, ὡσὰν νὰ μὴν εἶχεν εἰς τὸν ἑαυτόν του κάθε αἰτίαν ἐσωτερικὴν ἀγάπης καὶ αὐτικείμενον τῆς αὐτῆς φύσεως καὶ οὐσίας. Ἡ ἀγάπη καὶ τὲς ἠθικὲς γεννᾶται ἀπὸ τὴν τελειότητα τοῦ ἠγαπημένου πράγματος, καὶ ἔχει διὰ ὑποκείμενόν της τὸ ἀγαθόν. Τώρα ὁ ἄνθρωπος καὶ καὶ τὸ κορμὶ εἶναι ἀχρεῖος, καὶ καὶ τὴν ψυχὴν ἐλλιπὴς τοῦ ἀγαθοῦ, καὶ μ' ὅλον τοῦτο ὁ Θεὸς ὡσὰν νὰ μὴν εἶχε τὴν τελείαν εὐδησιν τῆς σωθεσίας του, καὶ ὡσὰν νὰ μὴν ἦτον ἐκεῖνος ὁ Δημιεργός του καὶ πλάστης, τοῦ προσφέρει τόσην μεγάλην ἀγάπην, τὴν ὁποίαν ἐμπαθῆ ἤθελα τὴν ὀνομάσω, αὐτίσως καὶ ἡ πίσις δὲν μὲ ἐδίδασκε πῶς ὁ Θεὸς εἶναι ἀπαθὴς, καὶ ἁπλουσάτη ἐνέργεια. Καὶ τοῦτο καλὰ σοχαζόμενος καὶ ὁ Προφητάναξ δὲν ἔπαυε παύποτε νὰ ἐρωτᾷ μὲ μεγαλώτατον θαυμασμόν. „ Τί ἐστιν ἄνθρω-
„ πος (ἔλεγεν) ὅτι μιμνήσκει αὐτοῦ;
„ ἢ Τίὸς ἀνθρώπου, ὅτι ἐπισκέπτῃ
„ αὐτόν; (Ψαλ. 8.) Καὶ αὖ ὁ Δαβὶδ ἐρωτᾷ, καὶ μὲ τὸν Δαβὶδ καὶ ἡμεῖς, τί εἶναι ὁ Ἄνθρωπος διὰ τὸν ὁποῖον ἔχει τόσην ἀγάπην καὶ πρόνοιαν ὁ Θεός; ἐγὼ σᾶς ἀποκεί-
νομαι, δίδωντάς σας τὸν ὁσιομάκαρτα μὲ τὸν Θεῖον Χρυσόσομον· διατὶ ἔτζι θέλετε καταλάβει τί εἶναι τὸ εἶναι τα καὶ ἡ ὕπαρξίς του. (Χρυσός. Τ. ά. εἰς τὴν παλαιάν.) „ Ἄνθρωπος λοιπὸν
„ ἐστὶ γῆ καὶ σποδὸς, σάρξ καὶ αἷμα,
„ χόρτος καὶ ἄνθος, σκιὰ καὶ καπνός,

ὴ ἢ ματαιότης, ἢ εἴτι τῶν ἀδρανέστερον, ἢ δυτελέστερον. „ Ἐπαπλάβετε τί εἶναι ὁ ἄνθρωπος; καὶ ὅμως εἰς τοῦτο τὸ κατάσασιν δυσκόμενος, καὶ τοσα ὄντας ὑπαρξίστε, τὸν ἔκλεξεν ὁ Θεὸς ἐδικόν τε φίλον (λέγει ὁ Παῦλος) ὄχι πρὸ χθὲς καὶ προχθὲς, ἀμὴ πρὸ τῶν αἰώνων εἰς τὴν ἐδικήν τε ἰδέαν.„ Ἔξε „ λέξατο, λέγει, ἡμᾶς ἐν αὐτῷ πρὸ „ καταβολῆς Κόσμε. (Ἐφεσ. Κεφ. 1.) „ Καὶ ὁ Ἱερεμίας πάλιν. ἀγάπησιν „ αἰώνιον ἠγάπησά σε, διὰ τοῦτο εἵλκυσά „ σε εἰς οἰκτείρημα. (Ἱερ. Κεφ. 31.) Ἡ πρᾶξις ὅμως αὐτῆς τῆς ἀγάπης ἐφανερώθη ἐν καιρῷ (καὶ ὄχι μόνον ὅταν ἦλθε τὸ πλήρωμα τῶ χρόνε, ἀμὴ μάλισα,) ἤγεν ἀπὸ ἐκείνε τὴν πρώτε χρονικῶ ἀρχῶ τῆς δημιργίας. Καὶ τοῦτο ὄχι ποτὲ ἀπὸ καμίαν ὠφέλειαν, καὶ συμφέρον ἐδικόν τε, ἐπειδὴ ὁ Θεὸς εἶναι ἀνενδεὴς ἀπὸ κάθε πρᾶγμα ὁπῦ εἶναι ἔξω ἀπὸ τὸν ἑαυτόν τε, περιέχωντας εἰς τὴν ὑσίαν τε κάθε τελειότητα, εἰς βόθος ὁπῦ ὅλα τὰ κτισὰ ποιήματα (καὶ τὸν Ἀρεοπαγίτην Διονύσιον περὶ Θείων ὀνομ. Κεφ. 5.) καθ' αὑτὰ εἶναι ἀτελέσατα, μὴν δυσκόμενοι τῶ τελειότητός τε, εἰμὴ μόνον εἰς τὸν Θεόν. Καὶ βέβαια ἡ ποίησις τῶν Κτισμάτων ἐσάθη τελείως περιωὴ εἰς τὸν Κτίσω, μετὸ νὰ ἦταν παύτοτε ὁ Θεὸς ἐκεῖνος ὁ ἴδιος εἰς ὅλω τῶ ἀϊδιότητός τε, καὶ τῶρα ὕσερον πάλιν ὁ αὐτὸς ἀφ' ὧ τὰ ἔκτισε. Ὥσε ὁπῦ, ποίαν ὠφέλειαν ἠμπορῦμεν ἡμεῖς νὰ τῦ δώσωμεν κτισμοὶ ἐκ τῦ μὴ ὄντος; ἐκεῖ ὁπῦ ἡμεῖς δὲν ἔχομεν ἄλλο καλὸν παρὰ μόνον ἐκεῖνο ὁπῦ μᾶς ἔδωσεν εἰς τῶ πλάσιμας. Περιπλέον δὲ μᾶς ἠγάπησε διὰ καμίαν ἀνάγκω ἐδικῶτε, ἢ βίαν. ἐπειδὴ αὐτὸς ἔχει εἰς τὸν ἑαυτόν τε, κ' τὰς Θεολόγες, κάθε ἀγαθωσῶν, τελειότητα, ἢ λόγον ἀπείρε ἀγαπήσεως, ὁπῦ πληρέσατα ἀπονέμεται εἰς τῶ ἄπειρον ἐδικῶτε ἀγάπω. Καὶ τέλος πάντων δὲν ἐσάθη ὄχι καμία ἀπόδειξις μισθῦ ἐδικῦμας, εἰς τὸ νὰ τὸν ξαβίσῃ, νὰ μᾶς προσφέρῃ τόσον εὔθεον ἔρωτα. Διατὶ ἀνίσως ἢ τὸν σοχαδῦμεν κ' τῶ ἀγάπωτε τῶ ὑπερφυσικῶ, ἐκεῖνος μᾶς ἠγάπησεν ὡς Ποιητὴς ἢ πλάσης τῆς φύσεως, μῶ ὑποθέτωντας ποτὲ εἰς ἡμᾶς καινέα ἀγαθὸν, ὁπῦ νὰ ἦτον ἀρκετὸν νὰ τὸν παρακινήσῃ πρὸς ἀγάπω. Ἀνίσως πάλιν ἢ τὸν σοχαδῦμεν κ' τῶ ἀγάπωτου τῶ φυσικῶ καθὸ Ποιητὴς τῆς χάεως, ἐκεῖνος μᾶς ἠγάπησε, χωρὶς νὰ μᾶς εὕρῃ παντελῶς εἰς καμίαν περίσασιν ἀξίως τῆς ἐδικῆς τε ἀγάπης. Ἀγαθοποιῶντάς μας ὅμως, μᾶς παίει κ' μετοχῶ ἀξίως, αἱ καλὰ φυσικὰ ἢ ἠθικὰ νὰ μῶ εἴμεθεν τέτοιοι. Καὶ λοιπὸν, ἀνίσως ἢ ὁ Θεὸς μᾶς ἠγάπησε χωρὶς ὠφέλειαν ἐδικῶτε, χωρὶς μισθὸν ἐδικόν μας, μ' ὅλον τῦτο (καὶ εἶναι ἐκεῖνο ὁπῦ βαίει εἰς τὸν ὕψισον βαθμὸν τῆς ἐκπλήξεως τὴν ἐδικῶτε ἀγάπω) μ' ὅλον τῦτο λέγω μᾶς ἠγάπησε μὲ ἄπραν σοφίαν ἢ πρόθεσιν. Διατὶ ἀνίσως ἢ εἰς τὸν

Θεὸν

Θεὸν ἤθελαν εἶναι ἄπαπα πάθη, ἢ ἀμάθεια, ἠπορέσαμεν ναὶ νὰ πισθύσωμεν, πῶς ὁ Θεὸς τόσον μᾶς ἠγάπησεν, ἢ διατὶ δὲν μᾶς ἠγνώεισεν, ἢ λαμβάνωντάς μας κ' τύχω, ἢ σκοτισμένος ἀπὸ τὸ πάθος μᾶς ἔκλεξεν ἀξίως τῆς ἐδικῆς τε ἀγάπης, εἰς καιρὸν ὁπῦ εἰμεθεν τελείως ἀνάξιοι. Μὰ ἀνίσως ἢ αὐτὸς ἀπὸ σῦα μέρος εἶναι ἡ ἰδία σοφία, ἢ λοιπὸν ἀμέτοχος, ἢ ἀνεπίδεκτος ἀπὸ κάθε σφάλμα, ἢ ἀμάθειαν, ἢ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος πάλιν ἡ ἰδία πραότης, χωρὶς παραμικρὴν παραχῶ ἀπάπε, ἢ διεσραμμένε πάθες, ἢ ὅμως νὰ μᾶς ἀγαπήσῃ μὲ τόσω ὑπερβολῶ; τῦτος βέβαια ὁ σοχασμὸς ὑψώνει εἰς ἄπειρον τῶ ἐδικῶτε ἀγάπω. Διατὶ μᾶς δίδει νὰ καπαλάβωμεν, πῶς διὰ νὰ μᾶς ἀγαπήσῃ, δὲν ἔλαβεν ἄλλω ἀφορμῶ, παρὰ τὴν ἄπειρόν τε ἀγαθότητα, ἡ ὁποία ὄχι διὰ ἄλλο, παρὰ διατὶ εἶναι ἄπειρος, ὄχι μόνον τῦ γίνεται αἰτία νὰ ἀγαπᾷ τὸν ἑαυτόν τε, ἀμὴ νὰ ἀγαπᾷ ἀπόμι ἢ ἡμᾶς. Καὶ εἰς τοῦτο τῶ ἀγάπω βλέπομεν νὰ ἀσράπτεν δύο εἴδη ἐνεργησιῶν, τὸ σῦα εἰς τῶ πλάσιν, ἢ τὸ ἄλλο εἰς τὴν χάεν. Τὸ σῦα ἀποβλέποντας τῶ σωματικῶ δόξαν, ἢ δυχαρίσησιν τῦ ἀνθρώπε, ἢ τὸ ἄλλο τῶ πνευματικῶ τε μακαριότητα καὶ ἁγιωσύνω. Καὶ λοιπὸν μὲ τὸ σῦα παίει τὸν ἄνθρωπον ἐξεσιασῶ ἢ βασιλέα πάσης τῆς Κτίσεως, ἢ τῦ χαρίζει ὅλω τὴν κυριότητα τῶ ὑρανίων, ἢ ἐπιγείων πραγμάτων. Διατὶ, ποῖος δὲν βλέπει μὲ ἀποδεδειγμένω ἐπισήμω ὅλον τοῦτον τὸν Κόσμον ἐσολισμένον, καὶ καλλωπισμένον διὰ τὸν ἄνθρωπον; ὁ Οὐρανὸς πλεσισμένος μὲ ἄσρα δι' αὐτὸν, δι' αὐτὸν ὁ ἥλιος λάμπει, ἡ σελήνη τὴν νύκτα φωτίζει, πλανῆται κινῦνται, νεφέλαι βρέχεσι, λιμνῶνες ἀνθῦσι, καὶ πολυάριθμα δένδρη καρπῦσι, δι' αὐτὸν πετεινὰ, τετράποδα, καὶ ἰχθύες δελφύσι, δι' αὐτὸν γῆς μέταλλα, θαλάσσης πολύτιμοι λίθοι, ἢ τέλος παύτων ὅλα τὰ ποιήματα Οὐρανῦ τε ἢ γῆς πρὸς χῆσιν ἢ ὑπηρεσίαν τῦ ἀνθρώπε ἐκτίθησαν. Καὶ διὰ νὰ βεβαιωθῆτε μὲ τῶ πρᾶξιν εἰς τοῦτο ὁπῦ ἐγὼ μὲ τὸν λόγον σᾶς φανερώνω, κοιτάξετε τὸν ἥλιον, ἢ τὴν σελήνω ὁπῦ εἰς ταῖς προσαγαῖς τῦ Ἰησῦ τῦ Ναυῆ χαίνει τὴν φυσικῶ τες κίνησιν, ἢ μὲ μίαν ἄκραν ὑποταγὼ ὑποτάσονται, εἰς μίαν παραφύσιν ἀκινησίαν. Τὸ πῦρ ὁπῦ κ' φύσιν εἶναι ἀνωφερὲς εἰς τῶ δίησιν τοῦ Προφήτε μεταβάλλει τὸ φυσικόν τε κοῦφον, ἢ ἀπὸ τὴν ἀνωτάτω τάξιν τῦ αἰθέρος, ἢ φέρεται εἰς τῶ κατωτάτω τάξιν τῆς γῆς. Ὁ Ἀὴρ ὁπῦ εἶναι διαφορισμένος ἀπὸ τὸν Θεὸν πρὸς σύσασιν τῆς αἰθητικῆς ἢ λογικῆς φύσεως, τῶρα ἡσυχάζει, ἢ τῶρα πάλιν παράτηται κ' τῶ διάφορον θέλησιν Ἡλιῦ τῦ προφήτε. Τὸ ὕδωρ ὁπῦ κ' φύσιν εἶναι ὑγρὸν καὶ ῥοῶδες γίνεται σερρέον, ἢ ἡ γῆ ὁπῦ εἶναι σῦα σῶμα ὀγρῶδες καὶ σερεὸν κόπτεται ἢ ἀνοίγει, ἢ οἱ λίθοι ὁπῦ εἶναι φυσικὰ ὑγρημένοι ὑγρότητος, ἐκ

χάος

χέσν πολυαίμθμα ὕδατα μὲ τὴν αὐτοκρατορικὴν ἐξουσίαν τὲ Μωϋσέως. Α" μεγαλεῖον τὲ ἀνθρώπε, ὁπὲ καὶει καὶ τὴν θείαν Γραφὴν μὲ θαυμασμὸν νὰ κηρύττῃ· „ Ω"σε (λέγει) ἐπα„ κέσαι τὸν Θεὸν φωνῆς ἀνθρώπε.„ (Ἰησῦ τὲ Ναυῆ. Κεφ. ιι.) Καὶ εδὼ ποῖος δὲν βλέπει καταλεπτῶς τὸ σαις ἀπόδειξις τῆς κυριότητος, καὶ ἐξουσίας ὁπὲ ἔχει ὁ ἄνθρωπος ἐπάνω εἰς ὅλα τὰ κτίσματα; Εὐεργέτημα χαρισμένον εἰς αὐτὸν ἀπὸ τὴν πλουσιωτάτην καὶ φιλάνθρωπον δεξιὰν τὲ Θεῦ. Μὲ ἔξω ἀπὸ τέσαις ταῖς κοιναῖς καὶ καθόλε ἐνεργησίαις, ποῖος ἠμπορεῖ νὰ ἐπαεινθμήσῃ τὰ μερικὰ χαρίσματα ὁπὲ καθ' ἡμέραν λαμβάνομεν, τόσον φανερὰ, ὅσον καὶ ἀπόκρυφα, ὁπὲ δὲν τὰ καταλαμβάνομεν τὰ αὐτὰ ποδίδομεν ὡς ἀποτελέσματα τῆς φύσεως, καὶ τὲ συμβεβηκότος; καὶ ὅμως ὅλα προέρχονται ἀπὸ ἐκείνην τὴν ἀπελθύπτον ἀγάπην, ὁπὲ ὁ Θεὸς πρὸς ὠφέλειαν καὶ συμφέρον ἐδικόμας προσφέρει. „ Ε"καστος (ἔτζι μᾶς „ μαθητδύει ὁ Θεῖος Χρυσός.) ἕκα„ στος ὑμῶν καθ' ἑκάστην ὥραν ανα„ λογιζέσθω καθ' ἑαυτὸν, μὴ μόνον „ τὰς κοινὰς ἐνεργησίας, ἀλλὰ καὶ „ τὰς ἰδίας εἰς αὐτὸν γενομένας. μὴ „ τὰς ὡμολογημένας καὶ πᾶσι δή„ λας, ἀλλὰ καὶ τὰς ἰδιαζούσας, καὶ „ λανθανούσας τὲς πολλές. (εἰς τὴν Γεν. Κεφ. ι. Ὁμιλ. θ'.) Μὰ ἐμὲ δὲν μὲ καίει νὰ θαυμάζω τόσον τέτη ἡ ἐνεργησία, ἡ ὁποία προέρχεται ἀπὸ τὴν ὑπερφυσικήν τε ἀγάπην τὲ καθὸ Ποιητὴς, καὶ πλάσης τῆς φύσεως, μὲ τὴν ὁποίαν καίει τὸν ἄνθρωπον καθόλε ἐξουσιαστὴν τέτε τε αἰσθητὲ Κόσμε· θαυμάζω ναὶ, καὶ μένω ὅλος εἰς ἔκπληξιν, ὅταν σοχάζωμαι τὴν δευτέραν ἐνεργησίαν, ἡ ὁποία προέρχεται ἀπὸ τὴν ἀγάπην τὴν φυσικήν, καθὸ ποιητὴς τῆς χάριτος, μὲ τὴν ὁποίαν ὑπερυψώνει τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τέτην τὴν κοσμικὴν κυριότητα, καὶ τὸν καίει ἐξουσιαστὴν καὶ κληρονόμον καὶ τῆς Οὐρανίε Βασιλείας. Καὶ ἐμὲ νὰ τὲ δώσῃ τέτο τὸ ἐξέραιτον μεγαλεῖον, ζητᾷ πρῶτον ὁ Θεὸς νὰ σωσαρκωθῇ μὲ αὐτὸν, ἀποδείχνοντάς τε ὡς τέλειος φίλος τὸ φίλτρον τῆς ἀνταποκεινομένης συνανασροφῆς. Μὰ ὡσὰν ὁπὲ ἦτον ἀδύνατον μία τέτοια σωσαρκωθὴ νὰ γένῃ ἀμέσως, μὲ τὸ νὰ μὴν εἶναι ἀνάλογος σύγκρισις μεταξὺ τὲ πλάσματος καὶ τὲ πλάσε. Ε"πειδὴ πῶς ἠμπόρεσε νὰ ἐπακολθήσῃ μία τέτοια σωσαρκωθὴ μεταξὺ τέτων τῶν δύο, ἀπὸ τὲς ὁποίες ὁ εἷς εἶναι ὕλινος, καὶ βλεπόμενος, καὶ ὁ ἄλλος ἄϋλος, καὶ ἀόρατος; ὁ εἷς πλάσμα πεπερασμένον, καὶ ὁ ἄλλος πλάσης ἄπειρος καὶ ἀπεύχραντος; Ο"θεν λέγει ὁ Παῦλος, ἔδει νὰ καταρθωθῇ τέτη ἡ ἀνταποκεινομένη σῶσις, καὶ σωσαρκωθῇ, ὕσερον ἀπὸ ὅλας ταῖς κοσμικαῖς ἐνεργησίαις ὁπὲ ἐχάρισε τὸν ἀνθρώπε, ἐφάνη λέγει εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐσωσαρκώθη μὲ τὲς ἀνθρώπες, ἐνδεδυμένος καὶ αὐτὸς τὸ χῶμα τῆς ἀνθρωπότητος. „ μὴ δὲ ταῦτα ἐπὶ „ τῆς γῆς ὤφθη, καὶ τοῖς ἀνθρώποις „ συ-

„ σωσαρκώθη, ὢν ὁμοιώματι ἀν„ θρώπων γενόμενος, καὶ σχήμα„ τι εὑρεθεὶς ὡς ἄνθρωπος. Καὶ εδὼ ἂς μὴν λογιάσῃ τινὰς πῶς μία τέτοια σωσαρκωθὴ Θεία, ὁπὲ καίει τὸν ἄνθρωπον κληρονόμον τῆς Οὐρανίε μακαριότητος, εἶναι διωρισμένη μόνον διὰ τὲς ἐκλεκτὲς καὶ δικαίες. Διατὶ ὡσὰν ὁπὲ προέρχεται ἀπὸ μίαν ἄπειρον ἀγάπην, εἶναι κοινῶς διὰ ὅλες ἁπλῶς, τόσον διὰ δικαίες, ὅσον καὶ διὰ ἁμαρτωλές. Διὰ ὅλες ναὶ ἐχάρισεν ὁ Θεὸς τὸν ἑαυτόν τε. ἔτζι τὸ φανερώνει ὁ Θεολόγος, ὑψώνοντας τὴν θείαν ἀγάπην μὲ ἐκεῖνον τὸν λόγον ὅπως. „ ὅπως „ (λέγει) ἠγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν „ Κόσμον, ὥσε τὸν Τἱὸν αὐτὲ τὸν „ μονογενῆ ἔδωκεν. „ δὲν ἠξεύρει ναὶ ὁ Θεολόγος, ἐκεῖνος λέγω ὁ μέγας διδάσκαλος τῆς ἀγάπης, ἐκεῖνος ὁπὲ δὲν ἐμαθητδύθη ἀπὸ τὰς βίβλες αὐτὴν τὴν τέχνην, ἀλλὰ ἀπὸ τὸ τε Χριστὲ στῆθος· δὲν ἠξεύρει λέγω νὰ ὁμιλήσῃ μὲ ἄλλην φράσιν ὅταν θέλῃ νὰ ἐξηγήσῃ τὸ μεγαλεῖον τῆς θείας ἀγάπης, εἰμὴ μὲ ἐκεῖνο τὸ μοναχὸν ὅπως· ὅπως, ὡσὰν νὰ ἔλεγε (ἀκροαταὶ) πρὸ πῶν αἰώνων καὶ ἀϊδίως, ὅπως, ἐλεύθερος καὶ χωρὶς βίαν· ὅπως, χωρὶς καμμίαν μισθὸν, ἀλλὰ μάλισα μὲ πρόγνωσιν τῆς ἀνθρωπίνε ἀχαρισίας· ὅπως τέλος πάντων, μὲ τόσην σοφίαν, μὲ τόσην ἔφεσιν, καὶ μὲ τόσην δρασικωτάτην ἀγάπην ἠγάπησε, μὲ τόσην γλυκύτητα, καὶ φιλόσοργον γνώμην ὁ Θεὸς, εἰς τὸν ὁποῖον εἶναι πᾶσα ἀγαθωσύνη, καὶ τελειότης, τὸν Κόσμον, τὸν τόσον ἀνάξιον καὶ ἀχάριστον, ὥσε τὸν Τἱὸν αὐτὲ τὸν μονογενῆ. ὄχι ἄνθρωπον, ἢ Ἄγγελον (καθὼς λέγει ὁ Θεῖος Χρυσός.) ἢ ἄλλον τι κτίσμα ἀλλότριον καὶ ξένον τῆς ἐδικῆς τε ὑσίας· ὄτε σὰν Τἱὸν ἀπὸ τὲς πολλὲς, ὄτε υἱὸν θετὸν, ἀμὴ καὶ μονογενῆ καὶ ἐκ τὲ Πατρὸς γεννηθέντα. Ε"δωκε, δὲν τὸν ἐπώλησε διὰ τιμὴν, δὲν τὸν ἔδωσε μὲ ἀνταλλαγὴν, ἀμὴ τὸν ἐχάρισε μὲ γενναιοτάτην ἐλευθεριότητα. Ω" ἀνέρμήνευτος θεία ἀγάπη, συγχίζεις ναὶ κάθε νὸν ἀγγελικὸν, καὶ ἀνθρώπινον, ὅταν σὲ σοχάζεται ἀναφερομένην ἁπλῶς εἰς αὐτὴν τὴν βδελυκτὴν ὀνομασίαν τε Κόσμε. Κόσμος (ἀκροαταὶ) ὁπὲ θέλει νὰ φανερώσῃ τὲς ἀνθρώπες ὁπὲ εὑρίσκονται εἰς τὸν Κόσμον, καὶ ὁπὲ εἶναι ὅλοι τε Κόσμε. ἀνάμεσα τὲς ὁποίες καὶ τὸν Θεὸν εἶναι τόση διαφορὰ, εἰς ὅπον ὁπὲ δὲν εὑρίσκεται παραμικρὴ ἀφορμὴ εἰς τὸ νὰ τὲς δώσῃ αἰτίαν ἀγάπης. Καὶ ὅμως ἠγάπησε ποῖον; τὸν Κόσμον, δὲν εἶπον ὄχι, ἠγάπησε τὲς ἀνθρώπες, ἀμὴ εἶπε τὸν Κόσμον, φανερώνοντας σὰν πρᾶγμα καὶ πολλὰ ἀχρεῖον, διὰ νὰ ὑψώσῃ καὶ νὰ μεγαλύνῃ εἰς τέτον τὸν ὅπον τὴν ἐδικήν τε ἀγάπην. Ε"πειδὴ τέτη ἡ ὀνομασία Κόσμος, θέλει νὰ φανερώσῃ τὲς ἁμαρτωλὲς, ἐκεῖνον λέγω τὸν Κόσμον ὁπὲ εἶναι ὅλος βυθισμένος εἰς τὴν κακίαν. ἔτζι τὸ φανερώνει ὁ Θεολόγος. Ο' Κόσμος ὅλος (λέγει) ἐν τῷ πονηρῷ κεῖται. (ἐπισ. ά. Κεφ. ε.) ὥσε ὁπὲ (ἀκρ.) ὁ Θεὸς ἠγάπησε

τὸν

τὸν Κόσμον, ὁπῶ θέλει νὰ εἰπῇ ὅλως ἀδιαφόρως ἁμαρτωλὸς, ϗ δικαίως. „ αὐτὸς ἱλασμὸς ἐστὶ (λέγει „ ὁ ἴδιος Θεολόγος) περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν, ϗ περὶ τῶν ἡμετέρων δὲ μόνον, ἀλλὰ ϗ περὶ ὅλου τῦ Κόσμυ. „ (Ἐπισ. ἀ. Κεφ. β.) Διὰ ὅλης λοιπὸν διὰ ὅλης ἐχάρισεν ὁ Θεὸς τὸν ἑαυτόν του. Ὥστε ὁπῶ μὲ αὐτὴν τὴν ἀγάπωσιν τῦ φυσικὴν, καθὸ ποιητὴς τῆς χάριτος ἐνώθη καθ' ὑπόστασιν μὲ τὸν ἄνθρωπον, ὑψώνωντάς τον εἰς σῶα ὕψισον μεγαλεῖον, διατὶ ἐκεῖ ὁπῶ προπίπρα ἐπλάσθη κατ' εἰκόνα Θεῦ, τῶρα ἠνώθη μὲ τὸν Θεὸν, λαμβάνωντας διὰ τῆς θείας ἐνώσεως τὴν θέωσιν, μεταδίδωντας ϗὐτὸς τῦ ποιητῦ του τὴν ἀνθρώπισιν. „ Διὰ γῶν (ἔτζι „ μαρτυρεῖ ὁ Νυσαίων Γρηγόρ.) „ τῆς τῦ Θεῦ λόγυ καθ' ὑπόστασιν „ ἑνώσεως ἐν αὐτῷ μείζω τί γεγονέ- „ ται ὁ ἄνθρωπος. ὁ γὰρ κατ' „ εἰκόνα Θεῦ, νῦν γέγονε τὸ ἅμα „ Θεῷ. ϗ ὁ μὲν μεταληπτικὸς τῆς „ εἰκόνος Θεῦ, γέγονε μεταδοτικὸς „ τῆς ἑαυτῦ εἰκόνος. „ (λόγος εἰς τὸ κατ' εἰκόνα.) Παράδοξον πρᾶγμα βέβαια (ἀκροατὰ) ὅτι ὁ ἄνθρωπος νὰ φθάσῃ εἰς σῶα τέτοιον ὕψος μεγαλεῖον, ἐκεῖνος λέγω ὁ παραβάτης τῆς θείκῆς ἐντολῆς, ὁπῶ διατὶ δὲν ἠθέλησε νὰ φυλάξῃ μὲ ἀθρόπτα τὰ ὅλα τῆς ἐδικῆς του καταστάσεως; ἔχασε ϗ τὴν ὁμοιότητα ὁπῶ εἶχε μὲ τὴν Ἀγγελικὴν φύσιν. Καὶ ὅμως εἶναι ἀψυδέσατον. διατὶ ἡ ἄπειρος φιλανθρωπία τῦ Θεῦ βλέποντάς τον ξιπεσμένον εἰς μίαν ἄκραν ἀμάθειαν μὲ τὸ μέσον τῦ Διαβόλυ, ϗ ὑστερημένον ἀπὸ ἐκείνην τὴν τελείαν ἐπιστήμην ὁπῶ εἰς τὴν πλάσιν τῦ εἶχε· ϗ συμπονῶντας τον, ἀρίσκει τὴν μέθοδον μὲ τὴν ἄπειρόν του ἀγάπην, ϗ κάνει ὅτι ἡ προαιώνιος Σοφία, νὰ ἐνδυθῇ τὴν ἀμάθειαν, διατὶ ἔτζι ἡ ἀμάθεια νὰ μεταξαπῇ εἰς σοφίαν, ϗ νὰ γνῴ ὁ ἄνθρωπος κῇ μετοχὴν συγκοινωνὸς τῆς Θεώσεως. „ Διλωόιχ- „ θησαν ναὶ (λαμβάνω δικαίως τὸ „ ποτὲ ψεύδες ῥηθὲν σε, ὦ ἐχθρὲ τῆς „ ἀληθείας Διάβολε, μεταβάλλον- „ τάς το τῶρα εἰς ἀψευδεσάτην ἀλή- „ θειαν.) διλωοίχθησαν λέγω οἱ „ ὀφθαλμοὶ τῦ ἀνθρώπυ γινώσκου- „ τες καλὸν ϗ πονηρόν. διατὶ ἄν- „ θρωπος γέγονε Θεός. „ Ὢ ἀγά- „ πη ἀνεκδιήγητος, ϗ φιλανθρωπία „ ἀμέτρητος. ὁ Θεὸς ὁπῶ κατ' οὐσίαν ἔναι ἡ ἰδία ἁγιότης, ϗ ὁπῶ κατ' οὐσίαν ἔχει μίαν ἄπειρον ἀποστροφὴν, ϗ ἐναντίωσιν εἰς τὴν ἁμαρτίαν, ϗ ὅμως νὰ καταδεχθῇ τὴν σύωσιν ϗ συναναστροφὴν τῦ ἁμαρτωλῦ, ϗ νὰ θέλῃ νὰ τὸν κάμῃ συγκοινωνὸν τῆς ἐδικῆς του ἀγάπης, τῦτο ναὶ ϗ καίει νὰ συμπεραίνῃ καθεὶς πόσον ἄπειρον εἶναι τὸ ὑπερβάλλον τῆς θείας ἀγάπης, ὁπῶ εἰς τὸν ἑαυτόν της ἔχει ἔμφυτον τὴν φιλανθρωπίαν, διὰ νὰ ἀγαθοποιῇ, ϗ νὰ ἐλεημονᾶται τὸν ἄνθρωπον. „ Ὁ δὲ Θεὸς πλέσιος ὢν ἐν „ ἐλέει, (ἔτζι ὑπερυψώνει τὴν θείαν „ ἀγάπην ὁ ἱερὸς ἐθνῶν Διδάσκαλος) „ διὰ τὴν πολλὴν ἀγάπην αὐτῦ, ἣν „ ἠγάπησεν ἡμᾶς, ϗ ὄντας ἡμᾶς „ νεκροὺς τοῖς παραπτώμασι, συνε- „ ζωοποίησε τῷ Χριστῷ. „ (Ἐφεσ. Κεφ. 2.) Καὶ βέβαια εἰς τὸν Χριστὸν ἡμεῖς ὅλοι ἐλάβαμεν τὴν ζωὴν, διατὶ αὐτὸς ὡς ἀληθινὸς Τίὸς τῦ Θεῦ, ὄχι διὰ ἄλλο ἔγινεν ἄνθρωπος, παρὰ διατὶ ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ νεκρὸς διὰ τὴν ἁμαρτίαν νὰ ζωοποιηθῇ ϗ νὰ γνῴ Θεὸς κῇ μέθεξιν. Ὥστε ὁπῶ ἐκεῖνο τὸ ὄνομα, διὰ τὸ ὁποῖον ὁ Θεὸς εἰς τὸν νόμον ἦτον τόσον καταπολλὰ ζηλωτὴς, εἰς τὴν χάριν τὸ ἐσυγκοινώνησε ϗ εἰς τὸς ἀνθρώπυς. ϗ ἠθέλησεν ὁ Τίὸς τῦ Θεῦ ὅτι ἡ μεγαλειότης του νὰ μὴν ἔναι πλέον περικλεισμένη εἰς μοναχὴν τὴν ὑπόστασιν τὴν ἐδικήν του. Ὅθεν ἔκαμε σωναδελφοὺς τὸς ἀνθρώπυς, μὲ τὸ νὰ ἔγινε, κῇ τὸν Ἀπόστολον, πρωτότοκος ἐν πολλοῖς ἀδελφοῖς, διατὶ εἰς τῦτον τὸν τρόπον νὰ τὸς κάμῃ κῇ μετοχὴν ϗ Τίοὺς τῦ ἐδικῦ του σωναρχὸς Πατρός. Καὶ λοιπὸν χωρὶς νὰ ζημιώσῃ παντελῶς τὴν φύσιν τῦ Θεῦ, ἠθέλησε νὰ διαμοιράσῃ τὴν ὀνομασίαν, ϗ τὴν δόξαν τὴν ἐδικήν του μὲ τὸς ἀνθρώπυς. Τῶρα ἀρίσως ϗ ὁ ἄνθρωπος δὲν είσκεται ὑψωμένος εἰς σῶα τέτοιον ὕψισον βαθμὸν, ποῖος ἀπὸ ἡμᾶς πλέον ἀμφιβάλλει, ὅτι αὐτὸς νὰ μὴν ἔχῃ ὅλλυ τὴν κυριότητα εἰς ὅλα τὰ πάντα; Ποῖος λέγω ἠθελε ἀρνηθῇ ὅτι εἰς αὐτὸν νὰ μὴν ἔναι ὑποταγμένα ϗ ἐγκόσμια, ϗ ὑπερκόσμια πράγματα; Ὅλα ὅλα, σᾶς βεβαιώνει ὁ Παῦλος ὑποτάχθηκαν εἰς αὐτόν. „ Ἐν δὲ τῷ ὑποτάξαι „ αὐτῷ τὰ πάντα, ὐδὲν ἀφῆκεν αὐ-

„ τῷ ἀνυπότακτον. „ διατὶ μὲ τὴν θείαν σύωσιν ὁπῶ ὁ ἄνθρωπος ἔλαβεν, ἔλαβε ϗ πνεῦμα θείας υἱοθεσίας· ὥστε ὁπῶ ὄντας Τίὸς, ἀκολουθᾷ νὰ εἶναι εἰς ὅλα ϗ κληρονόμος. εἰδὲ Τίὸς, κῇ τὸν Ἀπόστολον, ϗ κληρονόμος Θεῦ διὰ Ἰησῦ Χριστῦ. (ἐπισ. πρὸς Γαλάτ. κεφ. 4.) Μὰ ἐδῶ πρέπει νὰ ἠξεύρετε (ἀκροαταὶ) πῶς ἂν καλὰ ϗ νὰ ἔχετε τὴν δυνάμιν διὰ μέσυ τῆς θείας ἀγάπης εἰς τὸ νὰ ἀπολαύσετε μίαν τέτοιαν κληρονομίαν, ὅμως ἀρίσως κῇ ὑμεῖς δὲν θέλησκεσθε εἰς μέτρον ἡλικίας, ϗ εἰς ἄνδρα τέλειον, ἤγυν τέλειοι εἰς τὴν Πίσιν, ϗ πληρωταὶ τῶν θεϊκῶν ἐντολῶν, ἀναμφιβόλως θέλετε εἶσε ἀμέτοχοι ἀπὸ κάθε δίκαιον τῆς αὐτῆς κληρονομίας. Ἐπειδὴ κῇ τὰς νομικὰς, τὰς ὁποίας ἀκολουθᾷ ϗ ὁ Παῦλος, ὁ κληρονόμος ὅσον καιρὸν εἶναι βρέφος ϗ εἰς ἡλικίαν νηπίυ, ἂν καλὰ ϗ νὰ ἔχῃ τὴν δυνάμιν τῆς κυριότητος ἐπάνω εἰς ὅλα, μ' ὅλον τῦτο εἶναι ὑποτεταγμένος εἰς ἐπιτρόπυς, μὴν διαφέροντας παντελῶς ἀπὸ τὴν κατάστασιν σύος δέλε. „ Λέγω δὲ, (ἔτζι „ ὁμιλεῖ ὁ Ἀπόστολος) λέγω δὲ, „ ἐφ' ὅσον χρόνον ὁ κληρονόμος νηπιός „ ἐστιν, ὐδὲν διαφέρει δέλε. „ (Γαλατ. Κεφ. 4.) Ὥστε ὁπῶ συμπεραίνω, πῶς ἀρίσως ϗ ὑμεῖς ὀλίγον σχασμὸν καίετε εἰς μίαν τέτοιαν ἄπειρον ἀγάπην, ϗ εἰς μίαν ἄκραν φιλανθρωπίαν τῦ Θεῦ μας· ἀρίσως λέγω κῇ δὲν θέλετε νὰ προκείνετε ἀπὸ κάθε ἄλλον πρᾶγμα τὴν θείαν ἀγάπην, ἀμὴ ἂν τελείως θέλετε τὴν φι-

φιλίαν τῦ Κόσμυ, ἢ ἐξ ἡμισείας ἀγαπῶντας τὸν Θεὸν, καὶ τὸν Κόσμον, τὸ ὁποῖον εἶναι ἀδύνατον, ὑμεῖς βέβαια εἰς τέτλω τλὼ κατάσασιν εἶσε νήπιοι, καὶ ἀκολέθως δεδελωμένοι ὑπὸ τὰ στοιχεῖα τῦ Κόσμυ. Ἐκεῖ ὅπε ἐκ τῦ ἐναντίυ, ἀνίσως καὶ ὑμεῖς ἀποστρεφόμενοι τὴν κακίαν τῦ Κόσμυ, καὶ ὅλαις ταῖς ἐδικαῖς τυ ἐπιθυμίαις ὅπε σᾶς φέρυν τὸν ψυχικὸν θάνατον, καὶ ἔτζι μὲ δυχάριστον γνώμλω ἀπαποκείνεθε μὲ τελείαν ἀγάπην εἰς τὴν θείαν ἀγάπην· θέλετε ἀπολαύσει ἀναμφιβόλως ὡσαὶ ἀληθιναὶ καὶ γνήσια τέκνα τῦ Χριστῦ ἐκείνην τὴν ἄῤῥητον κληρονομίαν, ὁπὲ προξενᾷ καὶ τὸν Θεῖον Ἰάκωβον τὸν Στέφανον τῆς ζωῆς, ὃν ἐπηγγείλατο ὁ Κύριος τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν. (Ἰάκ. Κεφ. 1.).

ΜΕΡΟΣ, Β'.

ΑΝίσως, ἡ φύσις (ἀκροαταὶ) μᾶς ἐρμηνεύῃ μὲ ἔμφυτον μάθημα, ὅτι νὰ ἀγαπᾶμεν ὅλυς ἐκείνυς ὁπὲ μὲ καθαρὰν καρδίαν μᾶς ἀγαπᾶν· ἀκόλυθον, λοιπὸν καὶ πρέπον εἶναι, ὅτι ἡμεῖς νὰ ἀγαπᾶμεν τὸν Θεὸν ἀσυγκρίτως πολὺ περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλο πρᾶγμα. Διατί, ποῖος μᾶς ἠγάπησε περισσότερον ἀπὸ τὸν Θεόν μας καὶ πλέσιον; ἡμεῖς βέβαια εἴμεθε χρεῶσαι εἰς τὸν Θεὸν διὰ ἀμετρήτυς αἰτίας καὶ προτερήματα· μὰ ὄχεραίτως χρεῶσαι καθὸ λαὸς ἐδικός τυ καὶ νόμον· καθὸ ὑπήκοοι καὶ τὴν πλάσιν, δῶλοι καὶ τὴν σωτηρίαν, μαθηταὶ καὶ τὴν εὐαγγελικὴν διδασκαλίαν, υἱοὶ καὶ τὴν υἱοθεσίαν, φίλοι καὶ τὴν συγκοινωνίαν, καὶ μακάριοι διὰ τὴν τῦ Σταυρῦ θυσίαν. Ὥστε ὁπὲ ἀνίσως καὶ σοχαθῶμεν καλὰ, ἀναρίθμητα εἶναι τὰ προτερήματα ὁπὲ μᾶς κάνυν εἰς αὐτὸν παύτοτε χρέωσας. Διατὶ ἡ θεϊκαὶς χάριες εἰς ἡμᾶς δὲν ἔχυν παντελῶς ἀριθμόν, ἄτε μέτρον, δὲν ἔχυν ὅρον ἢ σύγκρισιν, ἀμὴ πάντοτε εἰς κάθε τόπον, εἰς κάθε καιρὸν, εἰς κάθε ἡλικίαν, καὶ τέλος πάντων εἰς κάθε ὥραν καὶ στιγμὴν διαμοιράζονται ἀπὸ τὴν φιλάνθρωπον, καὶ πλυσιόδωρον δεξιὰν τυ. Τῶρα, ἀνίσως καὶ τὸ δίκαιον μᾶς καταπείθει νὰ ἀγαπᾶμεν τὲς δυργέτας, ποῖος δυργέτης ἐσάθη εἰς ἡμᾶς μεγαλήτερος ἀπὸ τὸν Θεόν; ὁ ὁποῖος καὶ τί δὲν ἔκαμε, καὶ δὲν κάνει διὰ ἡμᾶς, ὁπὲ διὰ ἡμᾶς ἔκαμε τὰ πάντα; Καὶ λοιπὸν ἀνίσως καὶ διὰ κάθε δίκαιον, καὶ αἰτίαν εἴμεθεν βεβιασμένοι νὰ ἀγαπᾶμεν τὸν Θεόν μας, αὐτὸ τὴν ἀγάπω ὁπὲ εἶναι χρέος, ζητᾷ ἀπὸ ἡμᾶς ὡσὰν χάριν, πρὸς ἐκπλήρωσιν τῦ ἀπείρυ χρέυς μας. Ἀ' ἀνεκδιήγητος φιλανθρωπία τῦ Θεῦ μας. νὰ ζητᾷ τὴν ἀγάπω ἐνὸς πεπερνῦ πλάσματος ὅ,τι λογῆς εἶναι ὁ ἄνθρωπος, ὡσὰν νὰ μὴν ἦτον ἄλλη ἡ δυχαρίστησις τα ἀπὸ αὐτήν; Καὶ ὅμως αὐτὴ ναὶ εἶναι ἡ τελεία δυχαρίστησις τῦ Θεῦ, νὰ πληρώσωμεν τὴν ἀγάπω τα μὲ ἐδικήν μας ἀγάπω. Ἀκέσατέτον πῶς μὲ ὅλω τὴν γλυκύτητα μᾶς προσάζει· „ Ἀγάπησεις (λέγει) Κύριον τὸν Θεόν „ σα ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σα, καὶ ἐξ

„ ὅλης

„ ὅλης τῆς διανοίας σα, καὶ ἐξ ὅλης „ τῆς ἰσχύος σα. (Μαρκ. Κεφ. 12.) ἀκέσατε μὲ πόσω δωάμιν προφορᾶς διορίζει τὴν τῦ ἐντολῶ; Καὶ ἐδῶ πρέπει νὰ σοχαθῆτε (ἀκροαταὶ) πῶς ὁ Θεὸς εἰς τέτην τῦ ἀγάπω θέλει ὅλα τὰ τῆς ψυχῆς, ὅλα τὰ τῦ σώματος, καὶ τέλος παύτων θέλει ὅλον τὸν ἄνθρωπον. Καὶ τῦ αἰτίαν σᾶς τὴν φανερώνει ὁ ἴδος. διατὶ λέγει· Κύριος ὁ Θεός σα εἷς ἐστί. Δὲν ἔχετε ὄχι δύο Θεὺς, ἢ ἄλλον τι πρᾶγμα πλέα τίμιον ἀπὸ τὸν Θεὸν, εἰς ὅπον νὰ δώσετε τῦ ἥμισυ ψυχῶ, τῦ ἥμισυ καρδίαν, καὶ τῦ ἥμισυ δύναμιν εἰς τὸν σένα, καὶ τὴν ἥμισυ εἰς τὸν ἄλλον. Ἀμὴ ὡσὰν ὅπε εἶναι σένας καὶ μόνος, εἷς ἐστι, διατὶ τὸ θέλει ὅλα, ἤγυν καὶ νῦν καὶ θέλησιν, καὶ τέλος ὅλον τὸν ἄνθρωπον.

Μὰ ἐδῶ ἤθελε μᾶ εἰπῇ τινὰς; πῶς ἀνίσως καὶ ἔχει νὰ φυλάξῃ ὁ ἄνθρωπος τέτῳ τῦ ἐντολῶ μὲ τελειότητα εἰς ὅλαις ταῖς ἐδικαῖς της πρείσασες, ἀκολυθᾷ, ὅτι αὐτὸς νὰ νικρωθῇ παντελῶς εἰς τέτον τὸν Κόσμον, καὶ νὰ μείνῃ ἀκίνητος εἰς κάθε κοσμικῶ πρᾶξιν. καὶ εἰς τέτον τὸν ὄχον ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, ἢ πρέπει νὰ εἶναι ἀναχωρηταὶ, ἢ ὅλος ὁ Κόσμος πρέπει νὰ γενῇ ἡ ἔρημος τῆς Θηβαΐδος. Ἐγὼ (ἀκρ.) δὲν ἀρνᾶμαι εἰς τέτο; ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἀνίσως καὶ ἔχῃ νὰ φυλάξῃ τέτην τῦ ἐντολῶ, καθὸ αὐτὴ προσάζει τὸν ἄνθρωπον νὰ ἀγαπήσῃ τὸν Θεὸν μὲ ἀγάπω θεολογικῶ, ὅτι νὰ μὴ ἐπακολυθήσῃ ἐκεῖνο ὁπὲ εἰς ἐρώτησιν μᾶ ἐπροβάλθη. διατὶ εἰς τέτον τὸν ὄχον αὐτὴ ἡ ἐντολὴ πρέπει νὰ πληρωθῇ μὲ μίαν πρᾶξιν ὑπερφυσικῶ τελειοτάτης ἀγάπης εἰς τὸν Θεόν. εἰς ὄχον ὁπὲ νὰ μὴ ἔχῃ παντελῶς καμίαν κτισῶ ἀφορμῶ, καὶ ἔξω τῦ Θεῦ. Καὶ τέτο γίνεται ὅταν ἡμεῖς λαμβάνωμεν ἀφορμῶ νὰ ἀγαπᾶμεν τὸν Θεόν, εἰς ὅσον τὸν σοχαζόμεθεν εἰς τὸν ἑαυτόν τα ἄξιον εἰς τὸ νὰ εἶναι ἠγαπημένος μὲ ὅλω τῦ ψυχὴν καὶ καρδίαν. Καὶ ὡσὰν ὁπὲ εἰς τὸν ἑαυτόν τα ἔχει μίαν ἄπειρον τελειότητα εἰς κάθε γένος ἐξοχῆς, καὶ μίαν ἄπειρον ἐξοχὴν εἰς κάθε γένος τελειότητος. Καὶ καὶ τέτο ἔχει σένα ἄπειρον μυδὲν εἰς τὸ νὰ εἶναι μὲ ὅλω τὴν τελειότητα ἠγαπημένος· καὶ τέτη ἡ ἀφορμὴ τῆς ἀγάπης γίνεται εἰς ἡμᾶς ὑπερφυσικὴ καὶ ἐντὸς τῦ Θεῦ. Μὰ ὡσὰν ὁπὲ αὐτὴ ἡ ἀγάπη, καθὸ ἀρετὴ θεολογικὴ, καὶ πρᾶξις ὑπερφυσικὴ δὲν εἶναι τόσον εὔκολον εἰς τὲς ἀνθρώπυς τῦ Κόσμυ νὰ κατορθωθῇ μὲ τελειότητα· διατέτο δίδυν καὶ ἄλλυς ὄχους οἱ θεολόγοι, ὁπὲ μὲ μίαν ἀφορμὴν κτισὴν καὶ ἔξω τῦ Θεῦ ἠμπορεῖ ὁ καθένας νὰ τὴν βάλλῃ εἰς πρᾶξιν. Καὶ ἀγκαλὰ εἰς τὸ εἶναι τες, ὡς πρὸς τὴν πρώτην ἀγάπω νὰ ἔχυν μίαν μεγάλω ἀτελειότητα, μ' ὅλον τέτο ὁ Θεὸς δὲν ἀπολείπει εἰς τὸ νὰ ἀπαμείψῃ εἰς τὸν καθ' ὕνα κάθε λογῆς ἀγάπω, ὁπὲ εἰς αὐτὸν ἤθελε προσφέρει, ὅταν αὐταῖς ἡ ἀγάπαις ἀποβλέπεν εἰς σένα καὶ τὸ αὐ-

τὸ τέλος, ὁπῶ εἶναι ἡ ἀποχὴ τῆς ἁμαρτίας, καὶ ἡ παντοτινὴ φύλαξις τῶν Θεϊκῶν ἐντολῶν τε. Καὶ λοιπὸν ἠμπορεῖ, λέγουσι Θεολόγοι, νὰ ἀγαπᾷ τινὰς τὸν Θεὸν ἢ διὰ φόβον, ἢ διὰ ἐλπίδα, ἢ διὰ κέρδος. Καὶ ἀγαλὰ μία τέτοια ἀγάπη νὰ εἶναι ἀτελὴς, μὲ τὸ νὰ ἔχῃ εἰς τὸν ἑαυτόν της ἀφορμαῖς κτισαῖς, καὶ ἔξω τὸν Θεὸν. ὁ Θεὸς ὅμως ἀπόμη τὴν δέχεται, καὶ τὴν σωαειθμεῖ εἰς τὴν πρώτλω καὶ μεγάλλω ἐντολλὼ τῆς ἀγάπης. Ὥστε ὁπῶ (ἀκροαται) αὐίσως καὶ δὲν ἠμπορῆτε νὰ ἀγαπήσετε τὸν Θεόν σας διὰ μοναχὴν τλὼ αἰτίαν καθὸ εἶναι ἐκεῖνο τὸ ὑπερτέλειον ὂν, καθὸ εἶναι τὸ ἄκρον ἀγαθὸν, καὶ καθὸ ἔχει εἰς τὸν ἑαυτόν τε ὅλλω τὴν ἀγιωσωίλω μὲ ἄπειρον τελειότητα· ἀγαπήσατέτον διὰ φόβον, καθὸ εἶναι Κριτὴς φοβερὸς, ὁπῶ μὲ τὴν δικαιοσωίλωτε ἠμπορεῖ νὰ σᾶς παιδλύσῃ, καὶ εἰς τέτην τὴν ζωὴν πράσκαιρα, καὶ εἰς τὴν ἄλλω αἰώνια. Εἰς τέτην τὴν ζωὴν μὲ τὴν σέρησιν τῶν καρπῶν καθὼς μὲ μεγάλλω μας βλάβλω καὶ ζημίαν ἐδοκιμάσαμεν, μὲ σεισμὺς φοβερὺς, ὁπῶ μᾶς μλωύσῃ τὸν τέλειον καταποντισμόν μας, μὲ ἀκοὰς πολέμων, ὁπῶ αὐίσως καὶ ἡ φιλάνθρωπος δεξιάτε δὲν ἤθελε εὕρει τὸ μέσον νὰ τὺς κρατῇ μακρὰν ἀπὸ ἡμᾶς εἱμεθον ἕως τῶρα ἀφανισμένοι. μὲ κινδύνως θανατικῶ, ὁπῶ αὐίσως καὶ ἡ μακροθυμία τε δὲν μᾶς ἐφύλαττε, δὲν ἦτον ἀπὸ ἡμᾶς ἔτε ἴχνος. Εἰς τὴν ἄλλω ζωὴν πάλιν μὲ τὴν σέρησιν τῆς θείας τε δόξης, καὶ μὲ τὴν φοβερὰν παίδλσιν τῆς αἰωνίω Κολάσεως. Τῶπε ὅλα λοιπὸν μὲ τὸ νὰ σοχαθῆτε καλὰ, θέλετε ἔλθη εἰς φόβον, ὁπῶ θέλει σᾶς γένη αἰτία νὰ ζητήσετε τὴν ἀγάπλω τῶ Θεῶ μὲ τὴν τελείαν ἀποχὴν τῆς ἁμαρτίας. Διὰ ἐλπίδα πάλιν θέλετε τὸν ἀγαπήσει, αὐίσως καὶ ὑμεῖς λάβετε ἔφεσιν, καὶ ἐπιθυμίαν εἰς τὸ νὰ ἀπολαύσετε τὴν αἰώνιον ωὰταμοιβὴν τῆς Μακαριότητος, μὲ τὴν ὁποίαν ὁ Θεὸς ωὰταμείβει ὅλας ἐκείνας, ὁπῶ μὲ αὐτὸν δλὰ μετανοίας, καὶ ὁμολογήσεως εἶναι φλιωμένοι. Διὰ κέρδος τέλος παίντων θέλετε ἀγαπήσει τὸν Θεόν σας, μὲ τὸ νὰ ἀποδείχνεσθε παίντοτε δίχάεισοι εἰς αὐτὸν, καθὸ αὐτὸς παίντοτε σᾶς δίεργέτησε, καὶ ἕως τέλως δὲν παύει εἰς τὸ νὰ σᾶς δίεργετᾷ. Καὶ εἰς τῶτον τὸν τρόπον, τέτην τὴν ἀγάπην τὴν θεμελιώνετε εἰς τλὼ ἀρετὴν τῆς δίχαεισίας, καὶ γίνεται μία ἀγάπη καταπολλὰ ἐπαινετή. Καὶ ἀγαλὰ καὶ νὰ μὴν φθάνῃ εἰς ἐκεῖνον τὸν τέλειον βαθμὸν τῆς πρώτης, συνέρχεται κἂν καὶ εἰς αὐτὴν πλησιάζει. Διατὶ ἀγαπῶντες τὸν Θεὸν κάθὸ σᾶς δίεργετᾷ, καὶ βλέποντες ταῖς τόσαις ἀμέξηταις χάρες, ὁπῶ ἐχάεισε, καὶ χαίζει εἰς ὑμᾶς, ἔρχεσθε εἰς σῶα σοχασμὸν, ὁπῶ σᾶς κάνει νὰ καταλάβετε, πόσον αὐτὸς ὁ Θεὸς εἶναι εἰς τὸν ἑαυτόν τε ἀγαθοποιὸς, προνοητὴς, καὶ εὔσπλαγχνος. Διὰ τὰ ὁποῖα ἀποδιδόμενα λαμβάνετε ἀφορμὴν εἰς τὸ νὰ τὸν ἀγαπᾶτε μὲ ἀγάπλω ἐγκάρδιον, καὶ τελείαν. Μὰ ἐκ τῶ ἐναντίω, αὐίσως καὶ ὑμεῖς δὲν ἠθέλετε λάβη καμνὰν ἀπὸ τὺς ἄνωθεν ξόπως ἀφορμὴν, εἰς τὸ νὰ ἀγαπήσετε τὸν Θεόν σας, ὑμεῖς βέβαια εἶσαι τότε ἐχθροὶ ἐδικοίτε, καὶ μακρὰν ἀπὸ τὴν θείαν χάειν. Διατὶ ὅταν δὲν σᾶς μεταβάλῃ ἀπὸ τὴν ἁμαρτίαν ὁ φόβος ὁ ἐδικός τε, ἡ ἐλπίδα τῆς θείας τε ἀπολαύσεως, ἢ ἡ δίχάεισος ὁμολογία τῶν Θεϊκῶν τε χαείπων, ἀναμφιβόλως δὲν ἠμπορεῖτε ποτὲ νὰ καυχηθῆτε πῶς ἔχετε ἀγάπλω πρὸς τὸν Θεόν· ἀμὴ μάλισα πρέπει νὰ εἶσαι βέβαιοι πῶς διείσκεσθε ὑποκείμενοι εἰς τὴν ἔχθραν τὴν ἐδικήν τε, καὶ ἀντικείμενοι τῆς φοβερᾶς τε δικαιοσωίλης.

Καὶ λοιπὸν διὰ κάθε αἰτίαν καὶ ἀφορμὴν πρέπει νὰ κάνετε ὅλον ἐκεῖνο, ὁπῶ εἶναι ἀναγκαῖον πρὸς φιλίωσιν ἐδικήν τε, καὶ ὁπῶ ἠμπορεῖ νὰ σᾶς διαφυλάξῃ εἰς τὴν θείαν τε χάειν, καὶ ἀγάπλω. Καὶ τῶτο ὅταν ἡμεῖς ἀρνηθῆτε κάθε ὑπόθεσιν κοσμικλὼ ὁπῶ ἠμπορεῖ νὰ σᾶς φέρῃ τὸν ψυχικὸν θάνατον. Καὶ διὰ νὰ καταπειθῆτε εἰς τέτλω τὴν δογματικὴν διδασκαλίαν, σᾶς φέρω τὸ παράδειγμα μὲ τὴν πρᾶξιν, ὁπῶ συμμᾶ εἰς τὺς ὀφθαλμύς μας δίείσκεται. Γ'δὲ λοιπὸν (ἀκροαται) ἡ πραγματικὴ ἀλήθεια, ὁπῶ ἀγαλὰ καὶ μὲ τὴν γλῶσαν φυλάττῃ τλὼ σιωπλὼ, μὲ τὴν ἁγιότητα ὅμως μᾶς κηρύττει μεγαλοφώνως τὺς ξόπως, καὶ μᾶς ἑρμηνύει τὰ μέσα διὰ νὰ φθάσωμεν εἰς τὸν τέλειον βαθμὸν τῆς θείας ἀγάπης. Ἐσὺ ναὶ, ὦ Θεόσεπτος Βασίλισα Θεοδώρα δίεισκομένη εἰς τῶτον τὸν Κόσμον, μὲ ἐκεῖνο τὸ ὑπερτίμον μεγαλεῖον τῆς Αὐτοκρατορείας, μεγαλεῖον ὁπῶ ὁ Κόσμος δὲν ἠμπορεῖ νὰ φαντασθῇ ὑψηλότερον καὶ μεγαλήτερον, μ' ὅλον τῶτο χωείς νὰ ἀφήσῃς τλὼ ὑπέρτιμον ἀξίαν τῆς μεγαλοπρεπείας σε, δὲν ἄφησες εἰς τὸν ἴδιον καιρὸν νὰ εἶσαι σωμσὴν καὶ μὲ ἐκείνλω τὸν ὑπερθαύμασον ἀγάπλω τῶ Ποιητῶσε καὶ πλάσε. Ἤξδρες ναὶ πῶς εἶσαι βασίλισα ἐπὶ γῆς καὶ Κυρία· Μὰ ἤξδρις ἀπόμη πῶς εἰς τὺς οὐρανὺς εἶναι Θεὸς κριτὴς φοβερὸς, ὁπῶ ἠμπόρεσε νὰ σὲ ταπεινώσῃ τὸν θρόνον, καὶ νὰ σὲ χωείσῃ καὶ ἀπὸ τὴν δεξιάτε. Καὶ μὲ ἐτέτην τλὼ ἐπισήμλω εἶχες παίντοτε εἰς τλὼ μνήμλω τὸν Θεϊκὸν φόβον, ὁπῶ σὲ ἔκανε παίντοτε πληρωτλὼ τῶν Θεϊκῶν ἐντολῶν τε, καὶ ἀκολέθως πληρωτλὼ τῆς μεγάλης καὶ κυρείας ἐντολῆς τῆς ἀγάπης. Εἶχες ναὶ ὅλλω τλὼ ἐπιγειον δόξαν διὰ τλὼ βασιλικλὼ κυρειότητα τῶ σκήπτρε· μὲ ἡ ἔφεσις ὁπῶ ἀπατάπαυσα αὔαπτον εἰς τλὼ ψυχλύ σε διὰ τλὼ Οὐρανίον καὶ παντοτινλὼ μακαριότητα, σὲ ἔκανε σῶα ἐπίγειον Σεραφείμ μὲ σῶθερμον καὶ Θεῖον ἔρωτα καὶ ἀγάπην. Καὶ τέλος παίντων εἶχες ναὶ ὅλαις ταῖς ἐπίγειαις χάρες, ὁπῶ ἡ κοσμικὴ δίτυχία ἠμπορεῖ νὰ καυχᾶται, μὰ τέταις ἡ χάρες δὲν ἔγιναν ποτὲ μέσον νὰ σὲ κάμεν νὰ ἀλησμονήσῃς τλὼ φιλάνθρωπον δεξιὰν τῶ Θεῶ σε, καθὼς συμβαίνει καθ' ἡμέραν εἰς τὺς πλεσίες τῶ Κόσμε· Ἀμὴ μάλισα σὲ ἔγιναν σῶας δεσμὸς, ὁπῶ σὲ ἐμα-

θήτειαν τὼ θείαν ἀγάπω μὲ τὴν ἀρετὼ τῆς ἀχαεισίας. Ὥστε ὁπῶ διὰ ὅλης τάτης τὴς ζόπης ἔφθασες εἰς ἐκεῖνον τὸν ὕψιστον βαθμὸν τῆς ἀγάπης, ὁπῶ σὲ ἀνέβασεν εἰς τὸν πὸν ἡρωϊσμὸν τῆς ἁγιότητος ὁπῶ ἡμεῖς πῶρα ὀφθαλμοφανῶς σὲ βλέπομεν. Καὶ λοιπὸν αὐτὴ ἡ ἐδικήσε ἁγιότης ὁπῶ μακαρίζει εἰς τὲς Οὐρανὲς τὴν ψυχὼ σε, κὴ ἀθανατίζει εἰς τὴν γλῶ τὸ κορμί σε, ἂς διδάξῃ μὲ πρακτικὼ ἀπόδειξιν τῶτο τὸ δίσεβὲς ποίμνιον εἰς τὸ νὰ δηλοθῇ τὸν θεϊκὸν φόβον, τὼ ἀρετὴν τῆς ἀχαεισίας, κὴ τὼ ἔφεσιν, κὴ ἐλπίδα τῆς αἰδίε Μακαριότητος πρὸς ἀπόκτησιν τῆς Θείας ἀγάπης· διὰ μέσε τῆς ὁποίας νὰ ἤθελε ἀπολαύσῃ κὴ αὐτὸ τὴν ἁγιότητα· κὴ ἀθανασίαν, μὲ ἐκεῖνα τὰ παπευφρόσωπα ἀγαθὰ, ὁπῶ κὴ τὸν Θεῖον Ἀπόστολον, ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπε οὐκ ἀνέβη, ἃ ἡτοίμασεν ὁ Θεὸς τῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν.

ΚΥΡΙΑΚΗ, Β'.

ΠΕΡΙ ΣΚΛΗΡΟΤΗΤΟΣ.

Ἦσαν δέτινες τῶ Γραμματέων ἐκεῖ καθήμενοι κὴ διαλογιζόμενοι ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν· τί ἔτος ἔτο λαλεῖ βλασφημίας; ΜΑΡ. Κεφ. Β'.

ΕΚΤΡΗΧΘΗ ΕΙΣ ΚΕΡΚΥΡΑΝ. 1745.

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ.

ΟΐΟς δὲν ἤθελε πισεύσει (ἀκρ.) τὴν σήμερον ὅτι οἱ Γραμματεῖς ὁπῶ εἰς τὴν σωάξιν διείσκοντο τῶ ἀκροατῶν τῆς διδαχῆς τε Σωτῆρος, νὰ μὴν ἦτον μὲ τὴν αὐτὴν προθυμίαν τῶ ἀλλονῶν εἰς τὸ νὰ καρπωθῶν μὲ παπεύνωσιν ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ θεϊκὰ λόγια ὁπῶ εἰς τὸν ἑαυτόντες εἶχαν τὴν γονιμότητα τῆς ψυχικῆς σωτηρίας; Ποῖος λέγω δὲν ἤθελε ὁμολογήσῃ, ὅτι οἱ τέτοιοι ἀκροαταὶ νὰ μὴν εἶχαν μίαν διάθετον καρδίαν, κὴ μίαν καλοπροαίρετον θέλησιν εἰς τὸ νὰ δεχθῶν ἐκεῖνον τὸν Εὐαγγελικὸν σπόρον, διὰ νὰ ἀναβλασήσῃ ἄλλην τόσω ἀρετὴν, ὅσην ἐκεῖνος εἶχεν εἰς τὸν ἑαυτόντε χάρεν;

Καὶ βέβαια (ἀκρ.) σῶς πεπερασμένος κὴ ἀνθρώπινες νῶς ἔτζη ἤθελε κείνει, μὲ τὸ νὰ μὴν ἔχῃ τὴν δωάμιν ἀρκετὴν εἰς τὸ νὰ καταλαμβάνῃ τὸ βάθος, ἀμὴ μόνον τὴν ἁπλῆν ἐπιφανείαν τῶ πράγματος. Ἕνας Θεάνθρωπος; ὅμως ὁπῶ ἔχει τὴν τελείαν γνῶσιν, κὴ τὴν ἐπιστήμην τῆς ἁπλῆς νοήσεως ἐπάζει καὶ ἑρμηνεῦ ὄχι τὴν ἐπίδειξιν τῆς πλασῆς ἐπιφανείας, ἀμὴ τὰς καρδίας, καὶ τὲς νεφρὲς κὴ τὸν Προφητάνακτα. Ὅθεν δὲν ἡσυχάζει εἰς τὸ νὰ βλέπῃ ἐκεῖνο τὸ πλασὸν πρόσωπεῖον τῆς φαινομενῆς διλαβιτικῆς ἀκροάσεως τῶ Γραμματέων, ἀμὴ προχωρεῖ μὲ τὸν θεῖόντε νῶν εἰς τὸ ἐνδώτερον τῶ διαλογισμῶν τες, κὴ διείσκει σῦα ἄλλο προσωπεῖον κακίας, ὁπῶ κὴ διάμιξον αὐτιμάχετο τὸ ἑτερε. Τὸ πρῶτον ἦτον μὲ χῆμα παπεινῆς σιωπῆς, τὸ ἄλλο ἦτον μὲ χῆμα κενοδόξε σκληρότητος. Καὶ ἀγκαλὰ τὸ σῦα δὲν ὠμίλει, τὸ ἄλλο ὠμολόγα βλάσφημον τὸν διδάσκαλον. „ Ἦσανδέτινες τῶ Γραμματέων ἐκεῖ „ καθήμενοι, κὴ διαλογιζόμενοι ἐν „ ταῖς καρδίαις αὐτῶ· τί ἔτος, „ ἔτω λαλεῖ βλασφημίας;

Α' Ἰησᾶ με φιλάνθρωπε· ἄμποτες νὰ ἦτον δωατὸν μὲ τὼ παντοδωάμον χάρεντε, νὰ μὲ ἔδιδες κὴ ἐμὲ

ἐμὲ καὶ μεποχλὼ τὴν σήμερον παραμικρόν τι ὀξυδερκὴς νοῦς, διὰ νὰ ἠμπορέσω νὰ ἐρευνήσω καὶ ἐγὼ καὶ βάθος τὰς καρδίας τὲ χεισιανισμὲ, καὶ νὰ εἰδῶ ἀίσως καὶ τὸ ἔσωθεν προσωπεῖον ἔχη τὴν αὐτὴν ἀπαπόκρισιν μὲ τὸ ἔξωθεν εἰς τὴν φιλακρόασιν τῆς θείας διδασκαλίας. Μὰ τί ἀνάγκη νὰ ζητῶ ἐγὼ μίαν τέτοιαν χάειν, ἐκεῖ ὁπὲ μὲ τὴν μοναχὴν αἴθησιν τῆς ὁράσεως βλέπω μὲ μεγάλον πόνον τῆς καρδίας μὲ ὅλον ἐκεῖνο, ὁπὲ ὁ Ἰησῆς μὲ μὲ τὸ νοερὸν ὄμμα τῆς θείας τὲ γνώσεως ἔβλεπεν εἰς τὰ ἔσω τῆ Γραμματέων; Ἐκεῖ ἡ σκληρότης τῆ καρδιῶν ἦτον σκεπασμένη μὲ τὴν ὑπόκρισιν τῆς σιωπῆς· Ἀμὴ ἐδῶ ἡ σκληρότης ἔφθασε νὰ ἐξαπλώνεται εἰς σὰ βαθμὸν, ὁπὲ ὄχι μόνον μὲ τὲς διαλογισμὲς, ἀμὴ καὶ μὲ τὴν ἰδίαν προφορὰν τὲ σόματος ἀτιμάζει καὶ καπηρύει τὸ Εὐαγγέλια. Καὶ διὰ τῆτο τώρα ἂς παρασαίνει εἰς τὲς πεισοτέρες χεισιανὲς τὴν ἀλήθειαν, σὰς Μωϋσῆς μὲ τὰ θαύματα. ἂς τὲς διδάσκει τὸ δίκαιον σὰς Νῶε, μὲ τὴν παίδδσιν, ἂς τὲς προσάζει τέλος πάντων ὁ ἴδιος Θεὸς μὲ τὸ Εὐαγγέλιον τὲ, ἐκεῖνοι πεισότερον σκληρώνεν καὶ καὶ μίμησιν τῆ Γραμματέων μὲ τὲς διαλογισμὲς ἐγκαλῶν τὸν Κηρύττοντα βλάσφημον, καὶ μὲ τὴν ὀξωτερικὴν προφορὰν τὲς ἀπαποκρίνονται μὲ ἀτιμίαν, καὶ πεισσέλειον. Α" δυσυχισμένη κατάσασις τῆς Εὐαγγελικῆς Κηρύξεως, καὶ ἁπλῶς κάθε καλῆς νεθεσίας. Ποῖος ἤθελε πισδύσει (ἀκρ.) εἰς τὸν Χεισιανισμὸν, εἰς σὰ ἔθνος, λέγω, τόσον ἅγιον νὰ σωμδείσκεται σὰ τέτοιον ἀσεβέσατον ἁμάρτημα; Καὶ ὅμως εἶναι ἀληθινόν. Καὶ λοιπὸν μίαν τέτοιαν θηειογνωμίαν ἔρχομαι σήμερον μὲ ὅλον τὸν πνδματικὸν ζῆλον νὰ ἐλέγξω, καὶ νὰ ὑψώσω τὴν φωνήν μὲ μὲ τὴν μεγαλόφωνον σάλπιγγα τὲ Εὐαγγελίε, διὰ νὰ μὲ ἀκέσεν ἁπλῶς ὅλοι οἱ χεισιανοί. Ἐπειδὴ τὸ ἁμάρτημα εἶναι καπποιὰ φοβερὸν, μὲ τὸ νὰ εἶναι ἴδιον καὶ ξεχωεισὸν τὲ, Διαβόλε, καὶ ἴδιον τὲ σκληροκαρδίε ἀνθρώπε. Διὰ τῆτο θέλει παχίσω μὲ τὴν σημερινὴν διδασκαλίαν νὰ ἐμποδίσω ἀπὸ σὰ τέτοιον μέγα πταῖσμα ἕλες ἐκεῖνες, ὁπὲ εἰς τέτοιαν ἀσέβειαν ἀκόμη δὲν ἔφθασαν. καὶ νὰ διορθώσω, ἂν εἶναι δυνατὸν ἐκεῖνες ὁπὲ μὲ μεγάλην τες ζημίαν εἰς τῆτο ἔξέπεσαν. Τὲς πρώτες θέλει ἐμποδίσω, μὲ τὸ νὰ ἀποδείξω εἰς αὐτὲς ταῖς αἰτίαις· καὶ τὲς δύτερες νὰ διορθώσω μὲ τὸ νὰ ἀποδείξω εἰς αὐτὲς τὰ ἀποτελέσματα. Τῆτο σήμερον θέλει εἶναι τὸ ὑποκείνον ὅλε τὲ λόγε με. Προσέχετε παρακαλῶσας, καὶ ἐγὼ ὡς τόσον θέλω ἔλθη εἰς τὴν ἀπόδειξιν.

ΜΕΡΟΣ. Α'.

ΔΕν εἶναι ἀμφιβολία (ἀκρ.) ὅτι κάθε καλία νὰ μὴν εἶναι προσεχὴς αἰτία τες σκληροκαρδίας. Ἡ ἰδικὴ ὅμως καὶ πλέον δρασικωτέρα

τέρα αἰτία εἶναι ἡ ὑπερφανία. Ἐπειδὴ καὶ αὐτὴ ὡσὰν ῥίζα ὁλονῶν τῆ κακῶν, διεισκομένη εἰς τὸν ἄνθρωπον, τὸν καίει νὰ χάσῃ ἐκεῖνο τὸ κατ' εἰκόνα Θεῦ ὁπὲ ἔχει, καὶ τὸν καίει νὰ φαίνεται σὰ ἄμορφον τέρας τῆς ἀβύσε. Διατὶ φέρνωντας μὲ λόγε τες εἰς τὸν ἄνθρωπον ὅλα τὰ ἐλαττώματα, τὸν καίει νὰ διασρέψῃ ὅλῳ ἐκείνῳ τῷ εὔτακτον συμφωνίαν, ὁπὲ ἔχει χρέος νὰ φυλάττῃ ἡ καρδία μὲ τῷ ψυχῷ. Ἡ ὁποία καρδία κτισμένη ἀπὸ τὸ δημιεργικὸν, μὰ παντοδώαμον χέει τὲ Θεῦ, διὰ νὰ ὑπηρετῇ μὲ κάθε ὑποταγὴ, ταῖς πνδματικαῖς ἐνέργειαις τὲ νοὸς, μὲ τῷ ὑπερηφανίαν διασρέφει τὲς Θεϊκὲς ὁρες, καὶ καίει τὸν Ἡγεμόνα Δῆλον, καίει λέγω τῷ ψυχῷ νὰ σύρεται, καὶ νὰ ὑπηρετῇ μὲ μεγάλην της ζημίαν ταῖς αἰσθητικαῖς, καὶ σωματικαῖς της ἐνέργειαις. Καὶ ἡ αἰτία εἶναι· διατὶ διεφθαρμένη ἡ καρδία ἀπὸ αὐτῷ τῷ καικίαν, λαμβάνει ὅλῳ τῷ κυριότητα ἐπάνω εἰς ταῖς αἴθησες, ὡσὰν ὁπὲ αὐταῖς εἶναι τὰ πρόθυρα τῆς ψυχῆς, καὶ εἰς αὐταῖς δὲν παύει παύτοτε νὰ σέλνῃ εἰκόνες διεφθαρμένας, καὶ ὁπὲ παντελῶς δὲν ἔχεν καμίαν ἀναλογίαν μὲ τῷ ἀρετήν. Καὶ εἰς τῆτον τὸν τρόπον αὐταῖς ἡ αἴθησες ἀναφέροντας αὐταῖς ταῖς εἰκόνες καὶ εἰς τὸν ἐγκέφαλον, ὁπὲ εἶναι ἡ καθέδρα τῆς ψυχῆς, καίεν νὰ ταῖς δέχεται ὁ νὲς μὲ αὐτῷ τῷ πλασῷ καὶ διεφθαρμένῳ ἐπίδειξιν ὁπὲ φαίνονται, ὥσε ὁπὲ συγκαταθέτοντας καὶ ὁ νὲς μὲ ἕνα διεφθαρμένον κειτήειον, ἔρχεται καὶ αὐτὸς νὰ συμφωνήσῃ μὲ τὴν σκληρότητα τῆς καρδίας εἰς τῷ καικίαν. Καὶ εἰς τὴν τὴν ἀταξίαν διεισκόμενος ὁ ἄνθρωπος, ἠμπορεῖ, καὶ νὰ εἰπῇ καθυσίας, πῶς αὐτὸς δὲν εἶναι πλέον ἐκεῖνο τὸ ἐξαίρετον πλάσμα τὲ ἀνθρώπε, ὁπὲ ὑπερέχει, διὰ τῷ δύγσεως τῆς πλάσεως, ὅλα τὰ ἄλλα κτίσματα, ἀμὴ μάλισα πῶς εἶναι σὰ αὐτόματον τῆς ἀβύσε, ὁπὲ διὰ σὰ τέτοιον ἄμορφον χηματισμὸν ἀποδείχνεται σὰ αὐόπτον κτῆνος, διατὶ παντελῶς ὑσερημένος ἀπὸ ταῖς πνδματικαῖς ἐνέργειαις, τῆς λογικῆς ψυχῆς. Καὶ εἰς τέτοιαν μόρφωσιν, θεωρῶντας αὐτῷ τῷ ἐλεινῷ καπάσασιν τὲ ἀνθρώπε καὶ ὁ Προφητάναξ, ἔτζι τὸν ἐπεείχαφε. „ καὶ ἄνθρωπος (λέγει) ὢν τιμῇ „ ὢν, ἠσωπῆκε, παρασωεβλήθη τοῖς „ κτήνεσι τοῖς ἀνοήτοις, καὶ ὡμοιώθη „ αὐτοῖς. Τώρα, εἰς τὴν τῷ καπάσασιν διεισκόμενος ὁ ἄνθρωπος, ἠμπορεῖ νὰ φυλάττῃ πλέον εἰς τὸν ἑαυτόν τε τὸ διανεητικὸν τῆ νοὸς, καὶ τῷ ὀρθῷ θέλησιν τῆς καρδίας; ὄχι βέβαια. διατὶ παύτοτε ἀκολυθᾷ, μὲ μίαν ἄλογον ὁρμὴν, τὲς διεσραμμένες νόμες τῆς διεφθαρμένης φύσεως. Ὅθεν μένει μὲ τὴν πλασὴν μόρφωσιν τῆς ἀνθρωπότητος. Καὶ σὰς ἄνθρωπος τέτοιος, εἰς τῆτον τὸν τρόπον μεταβαλμένος, δὲν ἔχει, ὄχι, τὰ αἰσθητήεια ζωνταν πρὸς θεοσέβειαν. διατὶ αὐτὸς εἶναι καὶ παύτα ὅμοιος εἰς τῆτο, μὲ ἐκεῖνα τὰ ἀναίσθητα εἴδωλα τῆ ἐθνῶν, ὁπὲ

πεις χάφει μὲ περισσότερον ὁ Προφήτης. τὰ ὁποῖα μεμορφωμένα εἰς εἶδος ἀνθρώπου, εἶχαν, ναὶ, τὰς ὀφθαλμὰς, μὰ τυφλὰς, εἶχαν τὴν ἀκοὴν, μὰ κωφήν. „ ὀφθαλμὰς ἔ-„ χουσι, καὶ δὲν βλέπουσι, ὦτα ἔχουσι, „ καὶ δὲν ἀκούουσι. Τώρα τοῦτο εἶναι ἐκεῖνο ὁποῦ συμβαίνει καὶ εἰς τοὺς καιρούς μας. Διατὶ, τί πρᾶγμα εἶναι τὴν σήμερον τὸ περισσότερον μέρος τῆς Χριστιανῶν, παρὰ νεκρὰ ἀγάλματα τοῦ χριστιανισμοῦ, καὶ ζωντανοῖς εἰκόνες τῆς ἐθνικῶν εἰδώλων; μὲ τὰ ὄμματα ἀνοικτὰ ναὶ, μὰ τυφλὰ εἰς τὰ θαύματα. μὲ τὴν ἀκοὴν ἀνοικτὴν, μὰ κωφὴν εἰς τοῖς νουθεσίαις, „ ὀφθαλμὰς ἔχουσι καὶ δὲν ὄψονται, „ ὦτα ἔχουσι, καὶ δὲν ἀκούσονται. Ἀ', μεγάλη δυσυχία εἶναι ναὶ (ἀκρ.) εἰς τοὺς ἐθνικοὺς, καὶ ἀπίστευε νὰ εἶναι ὅμοιοι μὲ ἐκεῖνα τὰ ἀναίσθητα εἴ-δωλα· μὰ πολὺ περισσότερον εἶναι εἰς ἡμᾶς τοὺς Χριστιανοὺς, νὰ εἴμεθον τυφλοὶ, καὶ κωφοὶ εἰς τὴν θεοσέβειαν, μὰ μὲ τὴν ἀκοὴν, καὶ μὲ τὰ ὄμματα ἀνοικτὰ, ὅτι λογῆς οἱ σημερινοὶ Γραμματεῖς, διὰ τοὺς ὁποίους, καὶ διὰ ὅσους τοὺς μιμοῦνται, ἔτζι ὁμιλεῖ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, διὰ τοῦ Ἡσαΐα· „ Ἐπαχύνθη γὰρ, ἡ καρδία αὐτῶν, „ καὶ τοῖς ὠσὶ βαρέως ἤκουσαν, καὶ τοὺς „ ὀφθαλμοὺς ἐκάμμυσαν, μήποτε ἴ-„ δωσι τοῖς ὀφθαλμοῖς, καὶ τοῖς ὠ-„ σὶν ἀκούσωσι, καὶ τῇ καρδίᾳ συ-„ νῶσι. Ἐπαχύνθη, ναὶ, ἡ καρδία τους, διὰ νὰ μὴν καταλαμβάνῃ ποτὲ καμίαν νουθεσίαν. διατὶ ἔχασαν παντελῶς τὰς πρακτικὰς ἐνέργειαις τῆς ἀϊδήσεως εἰς τὸ ἀγαθὸν, ἀπὸ μίαν ἄκραν κενοδοξίαν, καὶ ἀκολούθως ἀπὸ μίαν σώαξιν ἀναθεμάτων ἁμαρτιῶν. Ὅθεν ἔφθασαν μὲ σκληροκάρδιον γνώμην εἰς μίαν ἄκραν ἀσέβειαν νὰ ὁμολογοῦν βλάσφημον καὶ τὸν Θεϊκὸν λόγον εἰς τὴν παρρησίαν τοῦ ἰδίου Θεανθρώπου Λόγου. Καὶ ἀϊσως καὶ τόσην αὐθάδειαν λαμβάνει ἡ σκληροκαρδία ἔμπροσθεν εἰς τὸν Χριστὸν, τί λογιάζετε (ἀκρ.) πῶς θέλει κάμη ἔμπροσθεν εἰς τοὺς ὑπηρέτας τῆς διαγγελικῆς τοῦ Κηρύξεως; Ἐκεῖνο ὁποῦ καίνει τώρα, ἐγὼ δὲν θέλω νὰ τὸ ἐξιδίρω· ἐξιδίρω ὅμως ἐκεῖνο ὁποῦ ἔκαμεν εἰς τὸν καιρὸν τοῦ Ἰεζεκιήλ. Ἐπειδὴ ὁ Προφήτης θέλοντας νὰ ἀνέβῃ ἐπ' ἄμβωνος, διὰ νὰ κηρύξῃ τοὺς λόγους ὁποῦ ὁ Θεὸς τὸν ἐπρόσταζεν ἐσώθεχον δύο ὁ λαὸς τῆς Ἱερουσαλὴμ, μὲ μίαν ἀνερμήνευτον σωφροσύνην, διὰ νὰ ἀκούσῃ τὸν λόγον. Ὅθεν ἐπαρακίνα ὁ εἷς τὸν ἄλλον, (καθὼς καὶ τὴν σήμερον ἡ αὐτὴ συνήθεια εἶναι) καὶ λοιπὸν ἔλεγαν ἀναμεσόντες· „ συνέλθωμεν, συνέλθω-„ μεν, καὶ ἀκούσωμεν τὰ ἐκπορευόμενα παρὰ Κυρίου. Καὶ ἄμποτες μία τέτοια σωφροσύνη νὰ ἦτον διὰ ζῆλον ἀληθινῆς ἀκροάσεως, καὶ ψυχικῆς σωτηρίας. Μὰ δὲν εἶναι ἔτζι (ἀκρ.) ἐκείνη ἡ σωφροσύνη δὲν ἦτον ἄλλο, παρὰ ἕξις μίαν ἁπλῆν περιέργειαν, καὶ ἕξις εἰρωνίαν καὶ περιγέλειον τοῦ Προφήτου. Ὅθεν ἡ Κήρυξις ἐτελείωνεν εἰς αὐτοὺς, μὲ μίαν σκληροκάρδιον ἀχαρπίαν. „ κάθηνται (ἔτζη „ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον μᾶς φανερώ-„ νει διὰ ἐκεῖναν τὸν ἀσεβέσατον „ λαὸν) κάθηνται ἐναντίον σου ὁ „ λαός μου, καὶ ἀκούσι τὰ ῥήματά μου, „ καὶ αὐτὰ δὲν ποιήσουσιν. Ὅτι ψεῦ-„ δος ἐν τῷ στόματι αὐτῶν, καὶ ὀπί-„ σω τῶν μιασμάτων αὐτῶν ἡ καρ-„ δία αὐτῶν πορεύεται, καὶ ἀκούσονταί „ σου τὰ ῥήματα, καὶ δὲν ποιήσουσιν „ αὐτά. Εἰς τέτοιαν ἀσέβειαν φέρ-νων τὸν ἄνθρωπον ἡ αἰτίας τῆς σκληρότητος ὁποῦ εἶναι σύας ὑπερήφανος νοῦς, καὶ μία ἁμαρτωλὸς καρδία. Καὶ ἂς εἶσαι βέβαιοι (ἀκρ.) πῶς δὲν εἶναι δυνατὸν σύας ἄνθρωπος ὁποῦ νὰ σωθεύσκεται μὲ θανάσιμον ἁμαρτίαν, νὰ μὴν ἔχῃ εἰς τὸν ἑαυτόν του συνωμοσύνην καὶ τοῦ ὑπερηφανίαν. Διατὶ, τί ἄλλο εἶναι ἡ ὑπερηφανία, καὶ τὸ ἠθικὸς Φιλοσόφους, παρὰ σύα πρῆσμα καὶ μία καύχησις καρδίας εἰς πράγματα ὁποῦ παντελῶς δὲν τῆς πρέπουν; „ ἔ-„ στιν ὑπερηφανία (ἔτζι τοῦ ὀείζων „ εἰς τὰ χολεία) οἴδημα καρδίας, „ καὶ ἐπὶ τοῖς μὴ προσοῦσιν αὐτῇ „ κομπάζουσα. Καὶ ποῖος δὲν βλέ-πει κάθε ἁμαρτωλὸν νὰ διαφεντεύῃ μίαν πρᾶξιν ἄπρεπον εἰς αὐτὸν, ὁποῦ εἶναι ἡ ἁμαρτία, καὶ μάλιστα εἰς αὐτοῦ νὰ καυχᾶται; Καὶ τοῦτο εἶναι ἀπόδειξις φανερὰ, πῶς αὐτὸς μὲ κενοδοξίαν ἔχει ἀπαλωμένον τοῦ καρδίαν διὰ νὰ πράττῃ τοῦ ἁμαρτίαν, καὶ σκληραὶ ὡσὰν λίθον διὰ νὰ καύῃ τοῦ ἀρετοῦ, διατὶ ἁμαρτάνωντας ὁ ἄν-θρωπος αὐαίσχωτα καίει σκληραὶ τοῦ καρδίαν, μὲ τὸ νὰ χαύῃ τοῦ ἐντροπιὰ, ὁποῦ εἶναι ὁ χαλινὸς εἰς τὸ νὰ μὴν ἁμαρτάνῃ· χαίει ἀπόμι τὸν φόβον τοῦ Θεοῦ, καὶ μὲ αὐτὸν τὴν σοφίαν, ὁποῦ εἶναι ἡ θεογνωσία. Καὶ λοιπὸν μέ-νει ἀναίσθητος εἰς κάθε καλὴν δι-δασκαλίαν, καὶ νουθεσίαν, καὶ δὲν ζη-τᾷ παρὰ μόνον μίαν θετικὴν ὑπόσ-χεσιν τῆς καπίας του. Ἕνας ἄνθρω-πος ὁποῦ νὰ ὑποχεθῇ ἢ εἰς μίαν ἔχθραν, ἢ εἰς μίαν ἐνδίκησιν, ἢ εἰς ἄλλην τινὰ ἁμαρτίαν, σκληρύνει μὲ σύα παράδοξον τρόπον, ὥστε ὁποῦ δὲν φθάνει νὰ τὴν παπαπείσουν, ὔτε μὴ νουθεσίαις τῆς Ἀαρὼν, ὔτε τὰ θαύ-ματα τῆς Μωϋσέων, ἀμὴ μένει ὡς λίθος ἀμετάξεπτος, ὅτι λογῆς ἐκεῖ-νος ὁ Τύραννος τῆς Αἰγύπτου (λέγω ὁ Φαραὼ) ἀπὸ τὴν τυραννίαν τοῦ ὁποίου θέλωντας ὁ Θεὸς νὰ ἐλευθε-ρώσῃ τὸν λαόν του, τὸν ὁποῖον εἶχε μεταβάλη ἐκεῖνος ὁ Τύραννος ἀπὸ μίαν ἄκραν ἐλευθερίαν ὁποῦ ἐχαίρετο, εἰς μίαν σκληροπάτητον αἰχμαλωσίαν παιδεύσεως, διορίζει ὀργανικὰ αἴτιας τῆς τοιαύτης ἐλευθερίας τοὺς δύο πρωτοκορυφαίους Προφήτας. Ὅθεν ψηφίζει τὸν Μωϋσῆν μὲ προνόμιον θαυματουργίας, ὀνομάζωντάς τον Θεόν· „ ἰδοὺ δέδωκά σε Θεὸν Φαραώ· καὶ τὸν Ἀαρὼν πάλιν μὲ προνόμιον προ-φητίας, ὁποῦ εἶναι τὸ ἴδιον νὰ εἰπῇ τινὰς διδασκαλίας· „ καὶ Ἀαρὼν ὁ „ ἀδελφός σε ἔσται σε Προφήτης. Καὶ μὲ τοῦτα τὰ δύο προνόμια θέλει ὁ Θεὸς ὅτι νὰ ἤθελαν παπαπείσουν ἐκεῖνον τὸν Μονάρχην, διὰ νὰ ἐλευ-θερώσῃ τὸν Ἰσραὴλ. Ἀρχινᾷ λοιπὸν ὁ Μωϋσῆς νὰ ἐνεργᾷ τὰ θαύματα ἀπὸ τὸ σύα μέρος καὶ τοῦ προσαγὴν τοῦ Θεοῦ· „ σὺ δὲ αὐτῷ ἔσῃ τὰ πρὸς

„ τὸν Θεόν, καὶ τῷ ῥάβδον πατάσσω
„ τῷ γραφεῖσαν εἰς ὄφιν λάμψῃ ἐν τῇ
„ χειρί σε, ἐν ᾗ ποιήσεις ἐν αὐτῇ τὰ
„ σημεῖα. Ἀπὸ τὸ ἄλλον μέρος πάλιν ἀρχινᾷ τῷ διδασκαλίαν, καὶ
νηθεσίαν ὁ Ἀαρών, ὡς διδάσκαλος
καὶ Προφήτης. „ Καὶ Ἀαρὼν λαλήσει πρὸς Φαραώ, ὥστε ἐξαποστεῖλαι
„ τοὺς Τιοὺς Ἰσραὴλ ἐκ γῆς αὐτοῦ.
Μὰ ἐδῶ ὅσον βλέπω νὰ ἀγωνίζεται ἡ θαυματουργία, καὶ νηθεσία,
πόσον περισσότερον βλέπω τὸν Φαραὼ κωφὸν καὶ τυφλόν, καὶ ὡσὰν λίθον ἀναίσθητον εἰς τῷ φιλαπράσιν. Καὶ ἡ αἰτία ἦτον (ἀκροαταὶ)
σᾶς λόγος, μία, λέγω, ὑπόσχεσις ἀπὸ
ἕκαμψ, ὅτι νὰ μὲ ἐλευθερώσῃ τὸν
Ἰσραήλ. Εἶπε πῶς δὲν θέλει τὸν
ἐλευθερώσει. Λοιπὸν ἂς θαυματουργῶν οἱ Θεόπται, ἂς διδάσκων οἱ
Ἀαρών, ἂς παιδεύῃ μὲ πληγαῖς ὁ
Θεός, ἐκεῖνος δὲν μεταβάλλεται.
„ τίς ἐστιν ὁ Θεός (ἔτζι τὸν ἀπο-
„ κρίνεται ὡς ἄλλος ὑπέρθεος) ᾧ εἰσα-
„ κούσομαι τῆς φωνῆς αὐτοῦ, ὥστε ἐξα-
„ ποστεῖλαι τοὺς Τιοὺς Ἰσραήλ; οὐκ
ἐξαποστέλλω. „ Καὶ ἰδοὺ εἰς αὐτὸν
μία ἄκρα σκληρότης. „ Καὶ ἐσκλη-
„ ρώθη (λέγει ἡ Θεία Γραφὴ) ἡ
„ καρδία Φαραὼ, καὶ οὐκ εἰσήκουσε
„ αὐτῷ καθάπερ ἐλάλησε Κύριος.
Τέτοιαν σκληρότητα κάνει εἰς τὴν
καρδίαν τοῦ ἀνθρώπου μία θετικὴ
ὑπόσχεσις κακίας. Καὶ ποῖος δὲν
βλέπει τοὺς ἁμαρτωλοὺς τῶ πῶρα καιρῷ
ὁποῦ ἐπαγγέλονται τὴν ὑπόσχεσιν
τῆς κακίας τους, νὰ ἀνταποκρίνωνται
μὲ ὑπέρθεσιν ἔπαρσιν καὶ μίμησιν
ἐκείνου τοῦ ἀσεβεστάτου Τυράννου, εἰς τὰ
Εὐαγγέλια, καὶ ἁπλῶς εἰς κάθε
Χριστιανικὴν νηθεσίαν; Καὶ αὐ κα-
λὰ καὶ νὰ μὴν προφέρῃ μὲ λόγον
τοῦ, τίς ἐστιν ὁ Θεὸς ᾧ εἰσακούσο-
μαι τῆς φωνῆς αὐτοῦ, καὶ τὸ, οὐκ οἶδα
τὸν Κύριον, τὰ ὁποῖα εἶναι δηλοτι-
κὰ μιᾶς τελείας ἀρνήσεως τοῦ Θεοῦ, καὶ
τῆς πίστεως· τὸ ὁμολογεῖν ὅμως, καὶ τὸ
ἀποδείχνειν μὲ μίαν προφορὰν πρακτικὴν, ὅταν αὐτοὶ κάνειν καὶ πράττειν
ὅλα ἐκεῖνα, ὁποῦ ὁ Θεὸς τοὺς ἐμποδίζει διὰ μέσου τῶν ἐντολῶν του. Ποῖος,
λέγω, δὲν ἀκούει κάθε ἁμαρτωλὸν
μὲ πρακτικὴν φωνὴν νὰ φωνάζῃ, ὅταν
νηθετᾶται ἀπὸ τὴν Γραφὴν, καὶ τὸ
Εὐαγγέλια, καὶ νὰ λέγῃ· „ τίς ἐστιν
„ ὁ Θεὸς, ᾧ εἰσακούσομαι τῆς φωνῆς
„ αὐτοῦ; Καὶ τέλος πάντων, ποῖος
δὲν βλέπει μὲ τὴν ἀπόδειξιν νὰ
ἀκολουθᾷ καθ' ὅλας τὴν ἁμαρτίαν
του, καὶ νὰ καύχᾶται θετικὴν ἄρνησιν τῆς
Πίστεώς του, καὶ νὰ λέγῃ· „ οὐκ οἶδα
„ τὸν Κύριον, καὶ τὴν ἁμαρτίαν μου οὐκ
„ ἐξαποστέλλω; Ἀλλὰ καὶ ὁ τέτοιος ἄν-
„ θρωπος ἐσκληρώθη. Ἐσκλώθη
καὶ ἡ καρδία τοῦ ἁμαρτωλοῦ καὶ δὲν
εἰσήκουσε καθάπερ ἐλάλησε Κύριος.
Φοβερὰ, ναὶ, εἶναι (ἀκρ.) ἡ σκληρότης ὁποῦ γεννᾶται εἰς τὴν καρδίαν
τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ μίαν προαίρεσιν
διεφθαρμένου ἀπὸ τὴν ἁμαρτίαν;
μὰ πλέον φοβερότερα εἶναι ἡ σκληρότης; ὁποῦ εἰς τὴν ἁμαρτωλὴν καρδίαν προθέτεται διὰ παιδεύσεων, καὶ
ἀπὸ τὴν ἀπουσίαν τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ.
Αὐτὴ ναὶ καὶ εἶναι μία σκληρότης, ὁποῦ
κάθε ἁμαρτωλὸς πρέπει νὰ φείττῃ,

καὶ

καὶ νὰ δομάζῃ. Καὶ τοῦτο εἶναι ἐκεῖνο
ὁποῦ διείσκομψε εἰς τὴν Θείαν Γραφὴν, νὰ λέγῃ· πῶς ὁ Θεὸς γίνεται αἴτιος τῆς σκληρότητος τῆς ἀνθρωπίνης
καρδίας. „ ἐγὼ σκληρυνῶ τὴν
„ καρδίαν Φαραώ. Καὶ, ὃν θέλει
„ ἐλεεῖ, ὃν δὲ θέλει σκληρύνει.
Σκληρύνει ναὶ, (ἀκρ.) καὶ ὁ Θεὸς
τὰς καρδίας τῶν ἀνθρώπων, ἀμὴ
ὄχι ἀμέσως, καθὼς θέλων ἡ αἵρεσις,
καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ προφασίζονται.
Ἡ σκληρότης τὴν ὁποίαν δίδει ὁ
Θεὸς, εἶναι μία ἀπουσία τῆς χάριτός
του, ὁποῦ ἀφίνει τὸν ἁμαρτωλὸν εἰς
ἀπόγνωσιν, χωρὶς καμίαν βοήθειαν,
ἀφ' ὃ ἐκεῖνος ἀπὸ ἐδικήντου προαίρεσιν σκληρωθῇ. Καὶ διὰ νὰ καταλάβετε διὰ παραδείγματος μίαν τέτοιαν ἄκραν ζημίαν, σοχαθῆτε τοῦτον
τὸν αἰθητὸν Ἥλιον, ὁ ὁποῖος ὅσον
περισσότερον ξεμακρύνει ἀπὸ τὸν ἐδικόν μας ὑείζοντα, τόσον ὀλιγωτέρα
εἶναι ἡ θερμότης, καὶ ὅσον ὀλιγωτέρα
εἶναι ἡ θερμότης, τόσον περισσότερον
αὐξαίνει ἡ ψυχρότης, καὶ ὅσον αὐξαίνει
ἡ ψυχρότης, τόσον περισσότερον σκληρύνει ὁ κρύσταλλος. Τὸ ἴδιον συμβαίνει καὶ εἰς τὴν ψυχὴν, ἡ ὁποία
μὲ τὴν ἁμαρτίαν κάνει τὸν νοητὸν
Ἥλιον νὰ ξεμακρύνῃ ἀπὸ αὐτὴν, εἰς
τρόπον ὅτι ὀλιγοστεύει ἀπὸ αὐτὴν ἡ φωτιστικὴ χάρις, καὶ μὲ αὐτὴν τὴν
ὀλιγόστειαν περιστεύει τὸ σκότος τῆς
ἁμαρτίας, καὶ περισσεύοντας τὸ σκότος,
αὐξαίνει ἡ ψυχρότης, καὶ μὲ τὴν ψυχρότητα κρυσταλώνει ἡ καρδία, καὶ
γίνεται σκληροτέρα τῆς πέτρας.
„ σκληρύνει ὁ Θεὸς, (ἔτζι μᾶς βε-
„ βαιώνει τὸν λόγον μου, καὶ ὁ Ἱερὸς
„ Αὐγουστῖνος) ἀ θετικῶς, ἀλλ' ἀπο-
„ φατικῶς, ἀν ἐπιχείρων τὴν κακίαν,
„ ἀλλ' ὑπερέχων τῷ χάριν. Ἂ
φοβερὰ παίδευσις, τῶν ὁποίαν
καλὰ γνωρίζοντας καὶ ὁ Προφητάναξ ἔτζι ἐφώναζεν· „ κατὰ πρόσωπον ψυχῆς αὐτοῦ, τίς ὑποστήσεται;
(Ψαλμ. 147.) Ποῖος, ποῖος θέλει
εἶναι ἀρκετὸς νὰ ὑποφέρῃ τὸ πρόσωπον τῆς ψυχρότητος τοῦ Θεοῦ, ὁποῦ εἶναι ἡ ἀπουσία τῆς Θείας του χάριτος;
Ποῖος λέγω θέλει ὑποφέρει μίαν τέτοιαν ζημίαν, τῆς ὁποίας μόνον ἀποφατικὸν αἴτιον εἶναι ὁ Θεὸς, εἰς ὅσον συμμαζώνει τὰς ἀκτῖνας τῆς χάριτός του, ἀπὸ ἐκεῖνον ὁποῦ μὲ τόσαις ἁμαρτίαις δικαίως ἔλαβε τὴν
ἀπόκρισιν; Ἂ πόσοι, καὶ πόσοι
ἀπὸ τοὺς Χριστιανοὺς ἔφθασαν καὶ διείσκονται εἰς μίαν τέτοιαν φοβερὰν παίδευσιν τῆς σκληρότητος, καὶ αἰσθάνεται
εἰς αὐτὴν, δὲν θέλων νὰ τὴν καταλάβῃ. Καὶ ἄμποτες τέτοια ἄμορφα
τέρατα τῆς Κολάσεως νὰ μὴν διείσκοντο εἰς τὸν Κόσμον, διατὶ τὸ δίκαιον ἤθελον ἔχῃ τὸν τόπον του, καὶ ἡ
ἀρεταῖς ἐθεμέβεβον. Κάθε πνευματικὴ συμβουλὴ ἤθελε κάνει σὰν
ἄγιον, καὶ ὀνάρετον, καὶ κάθε εὐαγγελικὴ Κήρυξις ἤθελε φέρνει τόσους
εἰς μετανοίαν, ὅσους εἶχεν εἰς τὴν
ἀκρόασιν. Μὰ αὐτὰ ὁποῦ τοῦτο τὸ
ἀσεβέστατον πάθος ἐξουσίασε χεδὸν
ὅλον τὸν Κόσμον, διὰ τοῦτο τὴν σήμερον κάθε Εὐαγγελικὴ κήρυξις γίνεται ἄκαιρος, καὶ ὠφελὴς κάθε
πνευματικὴ νηθεσία. Διατὶ, καθὼς

θὼς λέγει τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον· „ ἐπαχύνθη ἡ καρδία τοῦ λαοῦ τούτου, ἵνα μὴ ἴδωσι, καὶ σιωπήσωσι, „ καὶ ἰάσωμαι αὐτούς. Καὶ ποῖος δὲν βλέπει εἰς τοὺς καιρούς μας πόσῳ τὸ ἀληθινὸν νὰ πληρῶται εἰς νέους, καὶ γέροντας, εἰς χυδαίους, καὶ εὐγενεῖς, καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν, εἰς κάθε τάξιν ἀνθρώπων, οἱ ὁποῖοι, βλέποντες δὲ βλέπουσι, καὶ ἀκούοντες δὲν ἀκούουσι; ὅθεν ἔχουν τόσην ὀλίγην προθυμίαν εἰς τὸ νὰ ἀγαπῶσι τὴν προσαγὴν τῶν Θείων ἐντολῶν, καὶ τὴν κήρυξιν τοῦ Ἱερῶν Εὐαγγελίων, εἰς ὅπου ὁπού σωζέχουν περισσότερον, καὶ μὲ ὅλην τὴν ὄρεξιν προσέχουν εἰς τοὺς ψευδεσάτους καὶ διαβολικοὺς μύθους, ὁπού παρασαίνονται εἰς τὰ θέατρα, παρὰ εἰς τὴν ἀψευδεσάτην ἀλήθειαν, ὁπού καθημερινῶς κηρύττεται εἰς τὰς Ἐκκλησίας. Καὶ τοῦτο εἶναι σημάδι βέβαιον, πῶς δὲν θέλει λάβει ποτὲ ἰαξείαν. „ ἵνα μὴ ἴδωσι καὶ σιωπήσωσι, καὶ ἰάσωμαι αὐτούς. Δὲν θέλει λάβει, ὄχι ποτὲ ἰαξείαν ἀπὸ σῶα τίποτες ἀσεβέσατον πάθος, διατὶ ἀποδιώχνοντας ἀπὸ τὸν ἑαυτόν τους τὴν θεσίαν, ὁπού εἶναι ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, ἡ θεσία θέλει τὸν ἀφήσει. καὶ τοῦτο εἶναι σῶα ἀπὸ τὲ πρῶτα φοβερὰ ἀποτελέσματα τῆς σκληρότητος. Ὥστε ὁπού μὲ τίποτες ἀνάξιον πάθος, νὰ ἀποκοιμηθῇ εἰς τὴν ἁμαρτίαν τους. „ δι' ὃ ἔρχεται (λέγει ὁ μέγας Παῦλος) ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ ἐπὶ „ τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας. Ἂν (ἀκρ) δὲν ἠμπορεῖ λιθοκάρδιος ἀπειθὴς, νὰ καταλάβῃ πόσον μεγάλη ποινὴ εἶναι, νὰ χάσῃ ὁ ἄνθρωπος τὴν θεσίαν, καὶ νὰ μὴν ἔχῃ τινὰ διὰ νὰ τοῦ φανερώσῃ τὸ δίκαιον, καὶ νὰ τὸ ἐλέγξῃ τὸ ἄδικον. Τὴν γνωρίζει ὅμως ὁ μέγας Θεὸς, αὐ καλὰ καὶ δὲν θέλει νὰ τὴν γνωρίσουν οἱ ἁμαρτωλοί· διατὶ τὴν δυσθέτει ὅταν εἶναι ὅλος θυμὸν, διὰ νὰ παιδεύσῃ εἰς ἄκρον καινὸν σκληροκάρδιον ἔθνος. „ ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται (ἔτζι ὁμιλεῖ ὁ Θεὸς διὰ τοῦ προφήτου Ἀ- „ μὼς, πρὸς τὸν σκληροκάρδιον „ Ἰσραὴλ) καὶ ἐξαποστελῶ λιμὸν „ ἐπὶ τὴν γῆν. Ὢ φοβερὸς λιμὸς, ὦ πεῖνα μεγαλωτάτης δυσυχίας. Μὰ τί λογῆς πεῖνα εἶναι αὐτὴ ὁπού σέλνεις Θεέ μου εἰς τοὺς σκληροκαρδίους; „ οὐ λιμὸν ἄρτων (λέγει) οὐδὲ δίψαν ὕδατος, ἀλλὰ λιμόν. (Φύγετω ἀκροατὴ νὰ τὸ εἰπῶ) τοῦ ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ Κυρίου. Ἡ πεῖνα τῶν σκληροκαρδίων δὲν θέλει εἶναι (λέγει ὁ Θεὸς) ἀπὸ ψωμὶ, καὶ ἡ δίψατους ἀπὸ νερὸν, ἀμὴ ἀπὸ ὑστέρησιν νουθεσίας, καὶ Εὐαγγελικῆς διδασκαλίας. Ἐπειδὴ τοὺς κηρύττουν οἱ Προφῆται, καὶ Πνευματικοὶ τὴν δικαιοσύνην, καὶ ἐκεῖνοι ὄχι μόνον δὲν δίδουν τὴν ἀκρόασιν, ἀμὴ μάλιστα τοὺς κακοποιοῦν, καὶ τοὺς διώκουν. Τοὺς λέγει ἡ Θεία Γραφὴ τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἐκεῖνοι ὄχι μόνον δὲν πείθονται εἰς αὐτὴν, ἀμὴ μάλιστα τὴν ἀτιμάζουν. Τοὺς ἀποδείχνει τέλος πάντων οἱ Ἱεροκήρυκες τὸν κίνδυνον τῆς ψυχῆς τους, καὶ ἐκεῖνοι ὄχι μόνον σκληρύνουν, ἀμὴ μάλιστα καὶ τὰ Εὐαγγέλιά τους, ὡσὰν οἱ σημερινοὶ Γραμ-

Γραμματεῖς μὲ καταφρονετικὴν περιέργειαν τὰ καταφρόνευν. Ὅθεν θέλει τοὺς λείψουν οἱ Προφῆται, καὶ Πνευματικοὶ, θέλει τοὺς λείψει ἡ νουθεσία, καὶ ὁ διδάσκων τὴν νουθεσίαν, δὲν νὰ μὴν διέσπειται τινὰς νὰ τοὺς διορθώνῃ, καὶ νὰ κάνουν τὴν ἁμαρτίαν ὡς ἀρετὴν, προφέτοντας πάντοτε ἁμαρτίαν ἐπάνω εἰς ἁμαρτίαν, καὶ μὲ μίαν τέτοιαν διεφθαρμένην προαίρεσιν, νὰ μείνουν ἀμετάβλητοι, σκληροκάρδιοι, διὰ νὰ τοὺς ἔλθουν ὅλαις ἡ τιμωρίαις εἰς τοῦτον τὸν ζωὴν πρῶτον, καὶ ὅλαις ἡ παίδευσες ὕστερον εἰς τὸν ἄλλον. „ Καρ- „ δία σκληρὰ (μὲ βεβαιώνει τὸν λόγον μου ὁ ἠθικὸς διδάσκαλος εἰς τὴν σοφίαν του) „ βαρυνθήσεται πό- „ νοις, καὶ καρδία σκληρὰ κακωθήσεται ἐπ' ἐσχάτων. (Κεφ. 3. Σειράχ.) Καὶ διὰ νὰ σᾶς βεβαιώσω μὲ τὴν πρᾶξιν εἰς ἐκεῖνο ὁπού ὁ ἠθικὸς διδάσκαλος ὁμιλεῖ μὲ τὴν προφορὰν, σᾶς μεταφέρω ἀπὸ τὸ γ'. Κεφ. τοῦ Σειράχ, εἰς τὸ ε'. Κεφ. τοῦ Ἡσαΐα, εἰς τὸ ὁποῖον περιγράφει ὁ Θεὸς παραβολικῶς, εἰς εἶδος ἀμπέλου, διὰ τὸν σκληροκάρδιον Ἰσραὴλ, καὶ λέγει, πῶς ἀφ' ὁπού τὸν ἔκλεξε διὰ ἐδικόν του λαὸν, τὸν ἠγάπησε τόσον, ὁπού τὸν ἐπιμελήθη εἰς ὅλαις ταῖς χρείαις του μὲ τόσαις δυεργεσίαις, ὁπού εἶναι χρεὸν ἀπειράπταις, καὶ τὸν ἐπρονόησεν εἰς ὅλα τὰ ἀναγκαῖα, ὅτι λογῆς σῦας καλὸς καὶ τέλειος γεωργὸς τὸν ἐδικόν του ἀμπελῶνα. Ὅθεν ἀπαρτέρησεν ἀπὸ αὐτὸν ὁ Θεὸς πρὸς ἀντιχαρίσιν, ὕστερον ἀπὸ μίαν ἄκραν ἐπιμέλειαν ὁπού εἰς αὐτὸν ἔδειξε πρὸς δόξαν, καὶ στερέωσιν ἐδικήν του· ἀπαρτέρησε, λέγω, ἐκείνους τοὺς ἐναρέτους καρποὺς τῆς ὑπακοῆς, ὁπού ἦτον χρεώσης ὡς δυεργέτην του νὰ προσφέρῃ. Ἐζήτησε ἀπὸ αὐτὸν, τὴν ὅρασιν, τὴν ἀκοὴν, καὶ τὴν καρδίαν, μὲ ὅλα τὰ ζωντανὰ αἰσθητήρια, διὰ νὰ βλέπῃ μὲ τὴν μίαν τὰ θαύματα, καὶ μὲ τὴν ἄλλην νὰ ἀκούῃ τὰς ἐντολάς του, καὶ τὰς νουθεσίας τῶν Προφητῶν, καὶ μὲ τὴν καρδίαν τέλος πάντων νὰ καταπείθεται μὲ μίαν ἄκραν ὑπακοὴν καὶ παπείνωσιν. Ἀμὴ αὐτὸς μὲ μίαν παντολμον ἀναιδείαν, αὐτὸς νὰ διαθέσῃ τὸν ἑαυτόν του εἰς τοῦτον τὸν τρόπον, ἐμεταβάλθη εἰς μίαν ἀκαταθώδη σκληρότητα, εἰς τρόπον ὁπού φθάνει τινὰς νὰ εἰπῇ λαὸς σκληροκάρδιος, διὰ νὰ καταλάβῃ πῶς εἶναι ὁ Ἰσραὴλ· καὶ πάλιν φθάνει νὰ εἰπῇ τινὰς Ἰσραὴλ, διὰ νὰ καταλάβῃ πῶς εἶναι λαὸς σκληροκάρδιος. Ἐπειδὴ ἔφθασεν εἰς μίαν τόσην μεγάλην σκληροκαρδίαν, ὁπού ἔτε δυεργεσίαις αἰσθάνετο, ἔτε τὸν δυεργέτην ἐγνώριζεν, ἔτε εἰς τὰς Θείας ἐντολὰς ἐπείθετο, ἔτε τὰς νουθεσίας τῶν Προφητῶν ἤκουεν. Κάθε θαῦμα, καὶ κάθε Θείαν δυεργεσίαν ἐγνώνα εἰς αὐτὸν τὴν ἀπείθειαν, καὶ κάθε ὠφέλιμος νουθεσία ἐγνώνα εἰς αὐτὸν τὴν σκληρότητα. Ὅθεν δικαίως, μὲ μεγάλον παράπονον φωνάζει ὁ Θεὸς εἰς αὐτόν· „ ἔμεινα τοῦ „ ποιῆσαι σταφυλὴν, ἔγεννε τὴν καρπο- „ φορίαν τῶν ἀγρίων, ἐποίησε δὲ ἀκαν- „ θας. δηλονότι (ἐξηγᾶ ὁ Θεῖος „ Χρυσός.) τὸν ἄκαρπον αὐτῶν βίον

„ ἐν-

,, ἐνδείκνυται τὸν ξαχωὶ τὸν σκληρόν. Καὶ εἰς μίαν τέτοιαν ἀσέβειαν (ἀπορεῖ ὁ χησμὸς τῆς νέας Ρ'ώμης ὁ Χρυσόστομος) ποία συμπάθεια ηὐ συγγνώμη ἤθελε δωθῆ εἰς αὐτὸν ἀπὸ τὸν Θεόν. ,, τίνος ἓν αὖ εἶεν συγ- ,, γνώμης ἄξιοι μετὰ τοσαύτην ἐπι- ,, μέλειαν τέτες ἀποδόντες τῷ γεωρ- ,, γῷ τὸς καρπός; Ε" ἄλλη συμπά- θεια (ἀκρ. λέγει ὁ Α"γιος) δὲν ἔπρεπε νὰ δωθῆ εἰς τὸν Ἰσραὴλ, παρὰ μία ἀνταποκεινομένη ὀργὴ εἰς ἀνταμοιβὼ τῆς σκληροκαρδίας τε· μία ἄκρα ἐγκατάλειψις τῆς Θεϊκῆς προνοίας, εἰς ξόπον ὁπὲ μὲ τὼ σέρνσιν τῆς θαυματεργίας, ηὐ διδασκαλίας νὰ καταντήσεν εἰς μίαν παντελῆ ηὐ ἐλεεινὼ ἐρήμωσιν. Τὲς ἔκαμε πολμηὲς ἡ ἄκρα ἐλθθερία, μὴν ἐνθυμέμβοι πλέον τὰ θαύματα τῆς προτέρας σκλαβίας, νὰ χάσεν τὰ θαύματα, ηὐ νὰ ἐπισρέψεν πάλιν εἰς τὰ δεσμὰ τῆς αἰχμαλωσίας. Δὲν τὲς ἔπειθεν ὁ Δεκάλογος, οἱ Προφῆται, ηὐ οἱ Διδάσκαλοι νὰ χάσεν τὴν κήρυξιν τὲ Νόμε, μὲ τὸ νὰ σιωπήσεν οἱ Προφῆται, ηὐ οἱ Διδάσκαλοι· δὲν τὲς ἐδιόρθωνεν ἡ καλὴ συμβελὴ τῆ σωτερῆ, ηὐ φρονίμων ἀνθρώπων νὰ χάσεν τὴν καλὴν συμβελήν, μὲ τὸ νὰ ἀσικώσῃ ὁ Θεὸς ἀπὸ αὐτὲς, τὲς σωτερὲς ηὐ φρονίμες ἀνθρώπες· ηὐ εἰς τέτον τὸν ξόπον νὰ ἔλθῃ εἰς ἐρημίαν ἡ πόλις, νὰ ἀφανισθῇ ὁ Ναὸς, ηὐ νὰ ἀπολεσθῇ τὸ Θυσιασήριον, ηὐ νὰ ἀνεβῶν εἰς αὐτὲς ἡ παρανομίαις, ηὐ ἁμαρτίαις, ὡσαὺ ἄκανθαις εἰς μίαν γλῶ ἐρημω- μένην. ,, Ἀποσήσω τὼ ἐμὴν συμ- ,, μαχίαν (ἔτζι μὲ τὴν προσωπο- ποιΐαν, μὰς ἐξηγᾷ ὁ Θεῖος Χρυσός. τὴν παραβολικὴν ἀπόφασιν τῆ Θεῆ εἰς τὸν ἀληθινὸν σκοπὸν τῆ νοή- ,, ματος) γυμνώσω τῆς βοηθείας, ,, ἐρήμες κατασήσω τῆς τοσαύτης ,, προνοίας, ἐνδεικνύμβοι τὸν ἄκαρ- ,, πον αὐτὸν βίον, τὸν ξαχωὶ τὸν ,, σκληρόν. Οὐ ,, ἀπολαύσεται δι- ,, δασκαλίας, ἔτε μὴν τὼ ἀπὸ τῆ ,, ἐντολῶν ἐπιμέλειαν, ἐ διδασκάλες ,, ἔξεσιν, ἐκ ἄρχοντας, ἐ Προφήτας· ,, ὁμοίως τὲς διορθεμένες αὐτὲς, τὲς ,, ἐπιμελεμένες αὐτῆ· ἀλ' ἐνερη- ,, μία πέτων ἔσονται, εἰς τὼ ἀλλο- ,, ξίαν ἀπενεχθείτες. Α' θρωώδη ἀποτελέσματα τῆς σκληροκαρδίας. Α' ελεεινὴ κατάσασις εἰς τὼ ὁποίαν ἐκατάντησεν ὁ Ἰσραὴλ, μὲ τὸ νὰ δείσηται ἔρημος ἀπὸ διδασκαλίαν, ηὐ νεθεσίαν, διατὶ αὐτὸς μὲ σκληρό- τητα ἀπὸ τὸν ἑαυτόν τε τὼ ἀποδίω- ξε. Καὶ εἰς σῶα τέτοιον φεικτὸν παράδειγμα, ποία λίθινος καρδία δὲν μεταβάλεται; Ἀμπελὼν Κυρίε Σαβαὼθ Νέε Ἰσραὴλ; Χεισιανοὶ λέγω βαπτισμένοι, τί λογιάζετε; σοχάζεσθε αὖ τύχῃ πῶς μία τέτοια φοβερὰ παίδδσις θέλει λείψη ἀπὸ ὑμᾶς, ὅταν ὑμεῖς γίνεσθαι μιμηταὶ εἰς τὼ σκληροκαρδίαν τῆ παλαιῆ Ἰσραὴλ; ἤ, πλανᾶσθαι. διατὶ ὅσον ὑπερβαίνεν εἰς ὑμᾶς ἡ Θεϊκαῖς χάρες, τόσον περισσότερον ἔρχεται ποι- νισμὸν ηὐ ἡ σκληρότης ὁπὲ δείχνετε πρὸς αὐτάς. Ε"χετε τὸ μεγαλεῖον τῆς τιμῆς περισσότερον ἀπὸ τὲς Ε'β-

Ε'βραίες, διὰ τὼ χάειν τῆς Θεϊκῆς Τἰοθεσίας, ὁπὲ ἐλάβετε· ὥσε ὁπὲ ὅταν ἁμαρτάνετε παρακέοντες μὲ σκληρότητα ταῖς Θεϊκαῖς ἐντολαῖς, δὲν ἁμαρτάνετε πλέον ὡσὰν ἁπλοῖ ἄνθρωποι, ἀμὴ ὡσὰν τέκνα τῆ Θεῆ ηὐ χάειν. Λοιπὸν σοχασθῆτε καλὰ πῶς αὐτὸ τὸ μεγαλεῖον σᾶς γίνε- ται αἰτία μιᾶς πλέον αὐσηρᾶς παι- δεύσεως. Καὶ εἰς τῆτο περικλείω τὸν λόγον με μὲ τὸν Χρυσοράν Διδάσκαλον. ,, ἐκ ἔτι γὰρ ,, (λέγει ὁ Α"γιος) ὡς ἄνθρωπος ,, ἁπλῶς, ἀλ' ὡς Τἰὸς Θεῆ ἁμαρ- ,, τῶν κολάζη, ηὐ γίνεταί σοι τὸ τῆς ,, τιμῆς μέγεθος ἐφόδιον τιμωρίας ,, μείζονος.

ΜΕ'ΡΟΣ, Β'.

Ο' Σκληροκάρδιος (ἀκρ.) ἡμ- πορεῖ, μὰ δὲν θέλει νὰ διορθωθῇ, ὅσον ἔχει σιμάτε τὲς νεθετᾶντας. Α'μὴ ἀφ' ἓ χάσει παν- τελῶς τὼ νεθεσίαν, ηὐ διδασκα- λίαν, ηὐ μείνῃ ἔρημος ἀπὸ τὼ πνεθματικὼ θρεφὼ τῆς ψυχῆς, τότες φθάνει εἰς μίαν ἠθικὼ αὐάγκω, ηὐ χεδὸν εἰς μίαν ἠθικὼ ἀδωνα- μίαν, νὰ μὼ ἠμπορῇ πλέον νὰ λά- βῃ διόρθωσιν. Ε'πειδὴ μείνει ὑσερη- μένος παντελῶς ἀπὸ τὼ Θεϊκὼ χάειν. Ο"σον μείνει εἰς σῶα σκότος ἀπογνώσεως, εἰς τὸ νὰ μὼ αἰσθάνε- ται ὀλότελα τὼ ἀπόλειαν τῆς ψυχῆς τε. Καὶ λοιπὸν δὲν ἠξέρει εἰς τέ- τον τὸν ξόπον νὰ πράττῃ ἄλλο, παρὰ ἁμαρτίας, ηὐ γίνεται σῶα σιώθετον τῆς Κολάσεως, μὲ τὸ νὰ καύῃ τὸν ἑαυτόν τε σῶα αἰσθητὸν σιωθετὸν τῆς σκληρότητος. Εἰς τὸν ἄνθρωπον (ἀκρ.) ἡ σωτηρία ἔθ ἁμαρτιῶν γονὰ τὴν αὐάγκω, ηὐ ἡ αὐάγκη γονὰ τῆ ἀδωναμίαν τῆς διορθώσεως, ηὐ ἡ ἀδωναμία τῆ ἀπόγνωσιν, ηὐ ἡ ἀπόγνωσις, τῆ καπαδίκα· ηὐ ἀφ' ἓ τὸν περικυκλώσεν ὅλα τέτα τὰ περισατικὰ, εἶναι σημεῖον, πῶς εἶ- ναι σῶας λίθος ἀκίνητος, μία λέγω σκληροτάτη, ηὐ ἀμετανόητος καρδία, ἡ ὁποία γίνεται δεκτικὴ τῆς Θείας ὀργῆς. Τὸ λέγει, ναί, ὁ ἴδιος Θεὸς διὰ σόματος τῆ Ησαΐε· ,, τάδε λέ- ,, γει Κύριος ὁ Δεσπότης Σαβαὼθ, ,, ἐ παύσονταί με ὁ θυμὸς ἐν τοῖς ὑπε- ,, ναντίοις, τὲς δὲ ἀπειθῦντας ἀπο- ,, λέσω. Α'πολῦνται ιαι, ηὐ ἀφα- νίζονται οἱ σκληροκάρδιοι ἀπὸ τὸν φοβερὸν θυμὸν τῆ Θεῆ, ὅ,τι λογῆς ἀφανίσθη ἐκείνη ἡ ἀνυπόπτακτος, ηὐ σκληροκάρδιος Βαβυλὼν ἡ ὑπερήφα- νος· ἡ ὁποία τόσας βελαῖς εἰς τὸν Θεὸν ἐβλασφήμε, ὅσας βολαῖς δὲν ἐπείθετο εἰς τὼ νεθεσίαν. Καὶ λοιπὸν ,, ἄφνω ἔπεσε Βαβυλὼν ηὐ ,, σωετρίβη, ηὐ ἐγένετο κατοικητήριον ,, δαιμόνων, ηὐ φυλακὴ παντὸς ,, πνεύματος ἀκαθάρτε. Μὰ εἰς ὅσον νὰ ἀφανισθῇ ἔξαφνα ἡ Βαβυ- λὼν, τῆτο δὲν εἶναι θαυμαστὸν· ἐπει- δὴ ηὐ αὐτὴ εἶχεν ἄλλω τὼ καύχη- σίντης εἰς τὼ ἀσέβειαν. Μὰ ἡ Καπερναὺμ ἡ πόλις, ἡ ἕως Οὐρα- νῦ ὑψωθεῖσα. νὰ κατεβῇ μὲ ἀφα- νισμὸν, ἕως Α"δε; Καὶ ποία τάχα νὰ εἶναι ἡ αἰτία τῆ τέτοιε ἀφανισ- μῆ;

μὲ; εἶναι αὐ τύχη, διατί οἱ ἄν-
θρωποι τὲ τόπε ἐκείνε ἐπόρνδιον;
Καὶ ποία χῶρα δὲν τὲς μιμᾶται;
Διατί ἔκλεπον; Καὶ ποία πόλις
δὲν ἔχει τὴν ἁρπαγήν; Διατί εἰδω-
λολάτρδιον; Καὶ ποῖος τόπος δὲν
λαξδίει τὴν Ἀφροδίτην; Διατί
ἐφθόνων; Καὶ ποῖος τώρα δὲν πά-
χει νὰ ῥίψῃ ἐκ θεμελίε, ἀπὸ
τὸν φθόνον, τὸ σπῆτι τὲ πλησίον;
Καὶ λοιπὸν διατί; Διὰ ὅλα ἑπᾶτα
ταὶ (ἀκρ.) μὰ τὸ περισσότερον διὰ
τὴν ἁμαρτίαν, ὁπὲ ἡ χώραις τὲ
χεισιανισμὲ τώρα ἔχων, ὁπὲ βλέ-
πων ταῖς Θεϊκαῖς μάσιγες νὰ τὲς
νθετῶν, καὶ αὐταῖς χωρεῖς καμίαν
αἴθησιν σκληραύων. Ἀκόμα τὲς δι-
δασκάλες νὰ ταῖς ἐρμωδίων, καὶ αὐ-
ταῖς τὲς ἀτιμάζων· διώχνων τὲς ἀπε-
σταλμένες, καὶ ὡς ἄλλαι πακόξοποι
Ἱερσαλὴμ, αὐ εἶχαν τὴν δύναμιν,
τὲς ἐφόνδιον. Ὅ"θεν ὁ Θεὸς ἀσικώ-
νει τὲς διδάσκοντας, δῆ πονηλύτες,
καὶ αὐταῖς τὸ χαίρονται, διατὶ μὲ
μὴν ἔχων τινὰ νὰ τὲς ἐλέγχῃ
ταῖς ἁμαρτίαις, καὶ ἀσελγείαις τες.
Ὥ"σε ὁπὲ εἰς τὸν τὸν ξόπον πίνων
καὶ αὐταῖς ὅλον τὸ θανατφόρον πο-
τῆει τῆς Βαβυλῶνος. Ἀκόμα τὸ
χώραις ἀνυπόπακτοι εἰς δυσέβειαν,
καὶ ὑποταγμέναι εἰς τὴν ἀσέβειαν.
ὅτι „ εἰ ἐν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἐγένον-
„ το αἱ δυνάμεις αἱ γενόμεναι ἐν
„ ὑμῖν, πάλαι αὐ ἐν σάκκῳ, καὶ
„ σποδῷ μετενόησαν. Πόσαις χώραις
(ἀκρ.) ποθὲν τὴν νθεσίαν, καὶ
δὲν ἠμπορῶν νὰ τὴν ἔχων; καὶ τὲτο
παπᾶ πολλὰ ταῖς βλάπτει. Καὶ πά-
λιν· πόσαις ὁπὲ τὴν ἔχων καὶ τὴν
δειώχνων; καὶ τὲτο τελείως ταῖς ἀφα-
νίζει. Μ' ὅλον τὲτο ἡ χώραις ὁπὲ
δὲν ἔχων τὴν νθεσίαν, καὶ παι-
δδόνται, ἐν ὥρᾳ Κρίσεως, θέλει
ἔχων κάποιαν ἐλπίδα παρηγορίας.
Ἀμὴ ἡ χώραις ὁπὲ ἔχων τὴν νε-
θεσίαν, καὶ τὴν ἀποδιώχνων μὲ
σκληρότητα, ἐκείναις δὲν θέλει λά-
βειν ποτὲ συγχώρησιν. ἀμὴ θέλει
καταπέσειν εἰς ἐκείνην τὴν φοβερὰν
σέρησιν τῆς Θεϊκῆς μακαριότητος.
„ πλὴν λέγω ὑμῖν (εἶναι λόγια
„ ἀψδδέσατα τὲ Θεὲ μας, καὶ ὄχι
„ ψδδῆ τῆ ἀνθρώπων) πλὴν λέ-
„ γω ὑμῖν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι, ἀνεκ-
„ τώτερον ἔσαι ἐν ἡμέρᾳ Κρίσεως,
ἢ ὑμῖν. Κάθε ἄλλη χώρα, ὁπὲ
δὲν ἔλαβε τὴν γνῶσιν τῆς Εὐαγγε-
λικῆς χάριτος, καὶ κάθεται εἰς τὸ
σκότος τῆς ἀγνωσίας, ἀνίσως καὶ σκλη-
ρύνῃ εἰς τὴν Κήρυξιν, καὶ παφρο-
νᾷ τὴν διδασκαλίαν, τὲτο προέρχε-
ται ἀπὸ βαρβαρότητα, καὶ ἀμάθειαν.
Μὰ αἱ Καπερναὲμ τὲ Εὐαγγελίε,
ὁπὲ καυχῶνται εἰς τὸ μεγαλεῖον τῆς
Χεισιανικῆς Πίσεως, νὰ παφρο-
ῶν τὴν διδασκαλίαν; τὲτο δὲν
προέρχεται ἀπὸ ἄλλο, παρὰ ἀπὸ
σῶα ὑπερήφανον νᾶν, καὶ ἀπὸ μίαν
διεφθαρμενίαν διάθεσιν ἀπὸ ἁμαρ-
τίαις. Ὅ"θεν ἁμαρτάνων καὶ τῆς ἀλη-
θείας, ἐν γνώσει, μὲ τὸ νὰ τὴν
γνωρίζων, καὶ νὰ μὴν θέλων νὰ τὴν
δεχθῶν. Λοιπὸν, Καὶ σὺ Καπερ-
ναὲμ (εἰς τὸ πρόσωπον ταύτης τῆς
πόλεως, ὁμιλεῖ καὶ δῆ κάθε ἄλλην
ἀνυπόπακτον χώραν τὲ Χεισιανισμὲ

ὁ Χεισὸς) „ Καὶ σὺ Καπερναὲμ,
„ ἡ ἕως Οὐρανῆ ὑψωθεῖσα, ἕως
„ Ἅ"δε καταβιβασθήσῃ. Ἀκόσατε καὶ
„ τὴν αἰτίαν. ὅτι εἰ ἐν Σοδόμοις
„ ἐγένοντο αἱ δυνάμεις αἱ γενόμεναι
„ ἐν σοὶ, ἔμειναν αὐ μέχει τῆς
„ σήμερον. Ἀνίσως; (λέγει) καὶ ἡ
γῆ τῆ Σοδόμων ἤθελε λάβῃ τὰ
σημεῖα, ὁπὲ ἐσὺ, ὦ Καπερναὲμ
ἔλαβες, ἀνίσως καὶ ἤθελε ἔχῃ ταῖς νε-
θεσίαις, ὁπὲ ἐσὺ παρανόμως ἐκαπα-
φρόνεσες, ἤθελε μετανοήσῃ, καὶ δὲν ἤθε-
λε καταποντισθῇ. ἀμὴ ἐσὺ ταῖς ἔλαβες
ταῖς ἀτίμησες, εἶχες τὸν ἴδιον Θεάν-
θρωπον Ἰησὲν ὁπὲ σὲ ἐπλούτιζεν
ἀπὸ διδασκαλίαις, καὶ θαύματα, καὶ
ἐσὺ σκληροκάρδιος ἔμενες τυφλὴ, καὶ
κωφὴ, καὶ μὲ μεγάλλην ἀτιμίαν τὲ
διδάσκοντος, ἀνταπόδιδες ἀσελγέσατον
καρπὸν ἀπὸ ἁμαρτίαις. Ὅ"θεν πρέ-
πει δικαίως νὰ παιδδθῇς πολὺ
περισσότερον παρὰ τὴν γλῶ τῶν Σο-
δόμων. „ Γῆ Σοδόμων ἀνεκτότερον
ἔσαι ἐν ἡμέρᾳ Κρίσεως, ἢ σοί.
Λοιπὸν Κερκύρα πόλις Σιχὰρ διὰ
τὴν καλὴν προαίρεσιν ὁπὲ ἔχεις νὰ
δέχεσαι τὴν Εὐαγγελικὴν Κήρυξιν,
καὶ διδασκαλίαν, ἐξαπολὲθα νὰ
ἀποδείχνεσαι πάντοτε πρόθυμος εἰς
τὴν φιλαπρόασιν. Ἔ"χε ὑποταγμέ-
νην τὴν καρδίαν εἰς τὸ ἡγεμονικὸν τῆ
νοὸς, διὰ νὰ ὑπηρετῇ μὲ προθυμίαν
ταῖς πνδματικαῖς ἀρεταῖς. Ἀπο-
δίωχνε ἀπὸ τὸν ἑαυτόν σε ταῖς αἰ-
τίαις ὁπὲ ἤπασες τῆς σκληρότητος ὁπὲ
εἶναι· σῶας Κονόδοξος νᾶς, καὶ μία
διεφθαρμενία διάθεσις ἀπὸ ἁμαρ-
τίαις: ἀπὸ ταῖς ὁποίαις προδίδεται
καὶ ἡ πλέον φοβερωτέρα αἰτία, ὁπὲ
εἶναι ἡ σέρησις τῆς Θεϊκῆς χάριτος·
διατὶ ἔτζι δὲν θέλων σὲ προφθά-
σων καὶ τὲ ἐλεεινά, καὶ θρηνώδη ἀποτε-
λέσματα, ὁπὲ εἶναι ἡ ἀπώλεια, καὶ
ἀφανισμός σε. Καὶ εἰς ὅσον εἶσαι
ὑψωμενη ἕως εἰς τὸν Οὐρανὸν ἀπὸ αἰω-
είθμητας χάρες τῆς Θείας μεγα-
λειότητος, καὶ εἶσαι πλετισμενη ἀπὸ
ὀρθοδοξίαν, καὶ Εὐαγγέλια, τόσον
περισσότερον πρέπει νὰ προσέχῃς εἰς
τὸ νὰ ἀνταποκρίνεσαι πάντοτε εἰς
ταῖς Θεϊκαῖς χάρες μὲ φιλαπρόασιν
καὶ ὑποταγήν. Σὲ ἔβαλα παρά-
δειγμα, πρὸς σερέωσιν ἐδικήσε,
ἐκείναις ταῖς ἀνυπόπακταις χώραις,
ἢ ἐποίαις ἔχασαν τὴν Εὐαγγελικὴν
Κήρυξιν καὶ διδασκαλίαν· διατὶ
αὐταῖς πρῶτον τὴν ἀποδείωξαν·
ὅθεν ἔμειναν ἔρημαις ἀπὸ νθετικὴς
λόγες, μὲ μεγάλλην καὶ ἄκραν ζη-
μίαντες. ἐπειδὴ ἐρρίφθηκαν, ὡσαὶ
ὁ λίθινος μύλος τῆς Ἀποκαλύφεως
εἰς τὴν θάλασσαν τῆς ἀβύσε, ἐκεῖ
ὁπὲ ἐρρίφθη ἡ ἀνυπόπακτος καὶ
σκληροκάρδιος Βαβυλὼν ἡ ὑπερήφα-
νος. „ Καὶ ἦρεν εἷς Ἄγγελος ἰσχυ-
„ ρὸς λίθον ὡς μύλον μέγα, καὶ
„ ἔβαλεν εἰς τὴν θάλασσαν λέγων·
„ Οὕτως ὁρμήματι βληθήσεται Βα-
„ βυλὼν ἡ μεγάλη πόλις, καὶ ἀμὴ
„ δρεθῇ ἔτι. Εἰς τὲτον τὸν ξόπον
ρίπτεται, ὦ Κερκύρα φιλτάτη, κά-
θε χῶρα ὁπὲ παφρονᾷ τὴν Εὐαγ-
γελικὴν Κήρυξιν, καὶ κάθε πνδμα-
τικὴν νθεσίαν, καὶ ὁπὲ δὲν πεί-
θεται εἰς τὸ δίκαιον, ἀμὴ σκληρύνει
εἰς ταῖς ἐντολαῖς τὲ Θεὲ. Καὶ λοι-

πὸν ἀφ' ἧ ῥιφθῇ, καὶ τελείως ἀφανισθῇ, φωνάζων οἱ Ἄγγελοι, καὶ προσκαλῶν τὸν Οὐρανὸν νὰ δόφρανθῇ, καὶ Ἀποστόλους καὶ Προφήτας νὰ χαρῶν, καὶ Κήρυκας καὶ διδασκάλους νὰ παρηγορηθῶν; διατὶ τὸς ἐκδίκησε τὴν ἀτιμίαντος ὁ Θεός: ,, Εὐφραίνεσθε, ,, νε, δόφραίνε φωνάζων, ἐπ' αὐτ,, τὴν, Οὐρανὲ, καὶ Ἀπόστολοι, καὶ ,, οἱ Προφῆται, ὅτι ἔκεινεν ὁ Θεὸς ,, τὸ κρῖμα ὑμῶν ἐξαυτῆς.

Κ Υ.

ΚΥΡΙΑΚΗ Γ'.

ΠΕΡΙ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΥ.

Ὃς δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ τοῦ Εὐαγγελίου, οὗτος σώσει αὐτήν. ΜΑΡΚ. Κεφ. Η'.

ΕΚΤΡΗΧΘΗ ΕΙΣ ΚΕΡΚΥΡΑΝ. 1745.

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ.

ΤΟ' νὰ θέλῃ ὁ Θεὸς ,, (ἀκροαταὶ) τὴν σωτηρίαν τῶ ἀνθρώπε, τοῦτο εἶναι ἀψευδέστατη ἀλήθεια, καὶ τῆς Πίστεως δόγμα. Μὰ εἰς τὴν ἰδίαν Θεϊκὴν Θέλησιν νὰ μὴν ἀνταποκρίνεται μία ἄπειρος δυνάμις, ἀμὴ νὰ γίνεται πεπερασμένη, καὶ χεδὸν εἰπεῖν ἀσθενὴς; τοῦτο συγχίζει κάθε ἀνθρώπινον, καὶ ἀγγελικὸν νοῦν, καὶ τὸν ῥίπτει εἰς μίαν ἄβυσσον ἀπορίας νὰ θαυμάζῃ, καὶ νὰ ἐκπλήττεται. Μία παντελὴς Θέλησις ὁποῦ εἶναι ἐκείνη τοῦ Θεοῦ, ἡ ὁποία χῶ τὸν Προφήτην ,, πάντα ὅσα ἠθέλησεν ἐποίησεν, εἰς τὴν σωτηρίαν τῶ ἀνθρώπε νὰ μὴν ἠμπορῇ μοναχήτης νὰ ἐνεργήσῃ χωρὶς τὴν συμφωνίαν καὶ τῆς Θελήσεως τοῦ ἀνθρώπε; Ἂς Θεοῦ ὑπεράγαθε. Τοῦτο ναὶ καὶ εἶναι ἕνα σημεῖον μιᾶς ἀμεζήτε φιλανθρωπίας. Τοῦτο εἶναι χάρισμα, ὁποῦ δικαιότερον, καὶ ἐνεργετικώτερον εἰς τὸν Κόσμον δὲν ἠμπόρη, ἀφ' ἧ ἐπλάσθησαν οἱ ἄνθρωποι, καὶ ἐκτίσθησαν οἱ αἰῶνες. Καὶ λοιπὸν γίνεται τὴν σήμερον ἀπὸ τὸν Παράδεισον αὐτὸ τὸ ζωοπάροχον Ξύλον εἰς τὸ πνευματικὸν θέατρον τῆς Ἁγίας μας Ἐκκλησίας, διὰ νὰ σᾶς ζητήσῃ ἀπὸ μέρος ἐδικόντε τὸ αὐτεξούσιόν σας, ἤγουν τὴν θέλησιν ὁποῦ σᾶς ἐχάρισε. Καὶ νὰ τὴν προσκυλώσετε ἐπάνω εἰς τοῦτον τὸν Σταυρὸν, διατὶ χωρὶς τὴν συνδρομὴν τῆς θελήσεώς σας ὁ Θεὸς ἀναμφιβόλως δὲν ἠμπορεῖ νὰ σᾶς δώσῃ τὴν σωτηρίαν. Τί ποτε χθῆτε λοιπὸν, ἀκροαταὶ, μὲ ὅλην σας τὴν ψυχὴν εἰς τοῦτο τὸ κάλεσμα, διατὶ ἐκεῖνος ὁποῦ σᾶς κράζει εἶναι ὁ ἴδιος Θεὸς, ὁ ὁποῖος ἀπὸ τὸ πλάσματε δὲν θέλει ἔρθναν, ἀμὴ μίαν ἄκραν ὑποταγήν. Ὥστε ὁποῦ πρέπει νὰ θέλωμεν ἐκεῖνο ὁποῦ ὁ Θεὸς θέλει ἀπὸ ἡμᾶς, διατὶ ὁ Θεὸς δὲν ἠμπορεῖ νὰ θέλῃ παρὰ καλὸν, καὶ τοῦτο εἶναι ἡ σωτηρία τῆς ψυχῆς μας. ,, Ὃς τις θέλει ὀπίσωμε ἀκολου,, θεῖν ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν, καὶ ὃς ,, δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ,, ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ τοῦ Εὐαγγελίου, οὗτος ,, σώ-

ς, σώσει αὐτήν. Ἀκολούθησις λοιπὸν ἀπὸ ἡμᾶς πρέπει, ἀκροαταί, εἰς τὴν Θέλησιν τοῦ Θεοῦ, καὶ ἄρνησις εἰς τὴν Θέλησιν τὴν ἐδικήν μας· διατὶ ἡ Θέλησις τοῦ Θεοῦ ἠξεύρει νὰ κάμῃ ἀπὸ ἁμαρτωλὸς Ἁγίους, ἀμὴ ἡ Θέλησις τοῦ ἀνθρώπου συμπαθίζει νὰ κάμῃ ἀπὸ ἁγίους ἁμαρτωλούς. Λοιπὸν ἀφήσετε τὴν Θελησίν σας τὴν σαρκικὴν, καὶ ἀφιερωσετέ την εἰς τὴν Θέλησιν τοῦ Θεοῦ ὅλῳ Πνευματικὴν, διατὶ ἔτζι δικολύνετε τὸν τρόπον εἰς τὸν Θεὸν διὰ νὰ σᾶς δώσῃ τὴν σωτηρίαν. Πρότασις τῆς σημερινῆς μου ὁμιλίας, εἰς τὴν ὁποίαν θέλει ἀποδείξω, Πρῶτον πῶς θέλοντας ὁ Θεὸς νὰ σᾶς δώσῃ τὴν σωτηρίαν, δὲν ἠμπορεῖ, ἀνίσως καὶ δὲν θέλετε καὶ ὑμεῖς ἐκ μέρους ἐδικοῦς σας. Δεύτερον ἀνίσως καὶ θέλετε ὑμεῖς νὰ σωθῆτε, ὁ Θεὸς δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ μὲν θέλῃ ἐκ μέρους ἐδικοῦ σας. Δύο ὅροι τοὺς ὁποίους προβάλλω εἰς τοὺς φιλαρχάσινας, διὰ νὰ θεωρηθῶν ὄχι ποτὲ μὲ περιέργειαν, ἀμὴ μάλιστα μὲ καρποφορίαν.

ΜΕΡΟΣ, Α'.

ΔΙΟ ἐξαίρεταις δυνάμεις ἐφύτευσεν ὁ Θεὸς εἰς τοὺς λογικοὺς ψυχὰς τοῦ ἀνθρώπου· ἡ μία εἶναι ἡ Θέλησις, καὶ ἡ ἄλλη ἡ Βούλησις. Μὲ τοὺς Θέλησιν θέλει ὁ ἄνθρωπος ὡς αὐτεξούσιος ὅλα ἐκεῖνα τὰ πράγματα, ὁποῦ ὡς ἀντικείμενα τῆς Θελήσεώς του προαιρεῖται. Μὰ ὥσαν ὁποῦ εἶπα τὰ πρόσκαιρα αὐτὰ πράγματα τῆς Θελήσεως εἶναι ὅλα σφαλτὰ, καὶ πλανεῖν τοὺς Θέλησιν, μὲ τὸ νὰ εἶναι, λέγει ὁ Σολομών, τοῦτος ὁ Κόσμος γεμάτος ἀπὸ στράταις ὁποῦ ἔχουν τοὺς ἀπόδειξιν τοῦ καλοῦ, ἀμὴ εἰς τὸ εἶναι τους εἶναι στράταις τοῦ Ἅδου, καὶ τῆς Κολάσεως. „ εἰσὶν ὁδοὶ δοκοῦσαι ὀρθαὶ εἶναι „ αὐθέν, τὰ μέντοι τελευταῖα αὐτῆς „ βλέπει εἰς πυθμένα Ἅδου. Διὰ τοῦτο δίδει ὁ Θεὸς συμβουλὴν τῆς Θελήσεως τοῦ ἀνθρώπου τὴν Βούλησιν, διὰ νὰ ἤθελε μὲ αὐτὴν βούλεται εἰς τὸ νὰ πλησιάζει κἂν εἰς τὴν πιθανότητα τοῦ πράγματος ὁποῦ προαιρεῖται, ἀγκαλὰ καὶ δὲν ἤθελε φθάνῃ μὲ τὴν κατάληψιν εἰς τὴν τελειότητα.

Εἰς τὸν Θεὸν ὅμως διατὶ εἶναι ὑπερτέλειος δὲν εἶναι Βούλησις, ἀμὴ μοναχὰ καὶ ἁπλῆ Θέλησις. „ Οὐ „ γὰρ βουλεύεται ὁ Θεὸς (λέγει ὁ „ Θεολογικὸς φωστὴρ τῆς Δαμασ- „ κοῦ) ἀγνοίας γάρ ἐστι τὸ βουλεύ- „ εσθαι. Ὁ δὲ Θεὸς πάντα εἰδὼς ἁπλῶς οὐ βουλεύται. Θέλει λοιπὸν μόνον ὁ Θεὸς ἁπλῶς χωρὶς νὰ λαμβάνῃ κάμμίαν συμβουλήν, καὶ ἡ Θέλησίς του εἶναι τελεία ἀγαθότης. Μὲ αὐτὴν λοιπὸν τὴν ἀγαθότητα τῆς Θελήσεώς του θέλει τοὺς σωτηρίαν ὁλονῶν τῶν ἀνθρώπων, καὶ κάνει γνωστὸν εἰς ἡμᾶς μὲ ὅλον τοὺς καθαρότητα αὐτοῦ τοὺς Θέλησίν του μὲ τοὺς ἀψευδεστάτου ἀλήθειαν τῆς Πίστεως. Λοιπὸν εἰς τὸ ἔργον τῆς σωτηρίας μας δὲν ἔχει τόπον πλέον εἰς ἡμᾶς ἡ Βούλησις, διατὶ ἡ Θέλησίς

σίς μας ὅταν ζητᾷ αὐτοῦ τοῦ σωτηρίαν, ἔχει ὁδηγὸν αὐτὸς διὰ τοῦ Βούλησιν τοῦ πίστιν, ὁποῦ τὸν καίει νὰ ἀποβλέπῃ ὄχι πλέον εἰς πρᾶγμα σφαλτὸν, καὶ ὁποῦ ἠμπορεῖ νὰ μᾶς πλανέσῃ, ἀμὴ εἰς ἕνα δόγμα ὁποῦ εἶναι ἀψευδέστατον, καὶ ὁποῦ ἀνταποκρίνεται εἰς τὴν ἀληθεστάτου Θέλησιν τοῦ Θεοῦ. Αὐτὴν τὴν Θέλησίν του μᾶς φανερώνει λοιπὸν τὴν σήμερον μὲ ἕνα Θεϊκὸν μάθημα, ὁποῦ εἶναι νὰ θαναπόσωμεν τὴν ψυχήν μας διὰ τὸ ὄνομάτου εἰς τὰ βάσανα, καὶ παλαιπωρίαις τοῦτο τοῦ Κόσμου. „ Ὃς δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ τοῦ Εὐαγγελίου, οὗτος σώσει αὐτήν. Τώρα, ἀνίσως καὶ τινὰς ἐπῆτο τὸ Οὐράνιον μάθημα, ὁποῦ εἶναι δηλοτικὸν τῆς Θελήσεώς του, δὲν ἤθελε τὸ βάλῃ δίθυς εἰς πρᾶξιν μὲ μοναχὰ τὴν Θέλησιν, ἀμὴ ἤθελε τὸ ἀναφέρῃ εἰς τὸ Κεφάλαιον τῆς Βούλῆς, συμβουλόμενος ἂν ἔχῃ νὰ τὸ βάλῃ εἰς πρᾶξιν, ἢ ὄχι, αὐτὸς βέβαια ἀντιστρατεύεται ἐναντίον τῆς Θείας Θελήσεως, διατὶ ἡ Βούλησις κυριεύομενη περισσότερον ἀπὸ τὴν σάρκα, παρὰ ἀπὸ τὸ πνεῦμα, γίνεται ἄλογος ὄρεξις· ὅθεν τὸν καίει νὰ προκείνῃ μὲ μίαν διεφθαρμένου ὁρμὴν τὴν κόλασιν τῆς ψυχῆς του μὲ ταῖς ξυφαῖς τοῦτο τοῦ Κόσμου, καὶ ὄχι τὴν σωτηρίαν μὲ ταῖς ἀρεταῖς τοῦ Εὐαγγελίου. Καὶ εἰς τοῦτον τὸν τρόπον πάνωντας ἀσύμφωνον τὴν Θέλησίν του, μὲ τὴν Θέλησιν τοῦ Θεοῦ, ἀγκαλὰ καὶ ὁ Θεὸς ἐκ μέρους ἐδικοῦ του νὰ θέλῃ νὰ τοῦ δώσῃ τὴν σωτηρίαν· ὅμως δὲν ἠμπορεῖ, μὲ τὸ νὰ γίνεται ἕνα θέλημα τοῦ ἀνθρώπου τελείως ἐναντίον τῆς Θείας Θελήσεως.

Καὶ διὰ νὰ βεβαιωθῶμεν τοῦτο τὴν ἀλήθειαν μὲ τὴν πρᾶξιν, ἂς ὑπεξέλθωμεν ὀλίγον τὸ Ἱερὸν Εὐαγγέλιον. Φθαίνει ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τὴν Γαλιλαίαν εἰς τὰ ὅρια τῆς Ἰουδαίας, καὶ ἐδῶ τὸν συναπαντᾷ ἕνας πλήσιος Νεανίσκος ζητῶντας ἀπὸ τὸν Χριστὸν μὲ γνωμικὸν θέλημα νὰ μάθῃ τὸν τρόπον τῆς σωτηρίας του. Διδάσκαλε ἀγαθὲ, τοῦτο λέγει, τί ἀγαθὸν ποιήσω, ἵνα ἔχω ζωὴν αἰώνιον; Ὦ δίτυχισμένον ζήτημα. Καὶ ὁ Χριστὸς δίθυς ἕτοιμος εἰς μίαν τέτοιαν ἀναγκαίαν ἐρώτησιν, τοῦ δίδει δίθυς τοῦ χρειαζομένου ἀπόκρισιν. Ἂν θέλῃς, τοῦτο λέγει, τὴν σωτηρίαν τῆς ψυχῆς σου, πρέπει νὰ διαμοιράσῃς τὸν πλοῦτον σου εἰς τοὺς πτωχοὺς, καὶ ἀκολουθῶντας με θέλεις συμφωνήσῃς μὲ τοῦ Θέλητιν τοῦ Θεοῦ, ὁποῦ εἶναι μὲ τοῦτον τὸν τρόπον νὰ σοῦ χαρίσῃ τοῦ ζωὴν τοῦ αἰώνιον. „ Εἰ θέλεις τέλειος εἶναι, „ ὕπαγε πώλησόν σου τὰ ὑπάρχοντα, „ καὶ δὸς πτωχοῖς, καὶ ἕξεις θησαυ- „ ρὸν ἐν Οὐρανῷ· καὶ δεῦρο ἀκολούθει μοι. Καὶ ἐδῶ ποῖος δὲν ἤθελε λογιάσῃ ὅτι τοῦτος ὁ Νεανίσκος, ὁποῦ μὲ τόσου προθυμίαν ζητᾷ τοῦ αἰώνιον ζωὴν, νὰ μὴν ἔβαλε καὶ δίθυς εἰς πρᾶξιν μίαν τέτοιαν Θεϊκὴν διδασκαλίαν, ὁποῦ ἦτον τὸ ἀψευδέστατον μέσον τῆς σωτηρίας του; Καὶ ὅμως δὲν εἶναι ἔτζι (ἀκροαταί.)

δια-

διατὶ αὐτὸς ἀρχοικῶντας διαμερισμὸν τῦ πλέστε, μεταφέρει δ'θὺς ἐκεῖνο τὸ πρῶτον γναμικὸν Θέλημα εἰς τὴν Βέλησιν, ὅθεν ἀρχινᾷ νὰ συμβελδέται συγκείνωντας τὸν γήϊνον θησαυρὸν μὲ τὸν Ουράνιον, εἰς ξόπον ὁπᾶ μεταβαλμενή ἡ Βέλησις εἰς ὄρεξιν ἄλογον, τὸν καίει νὰ προκείνῃ τὴν γήϊνον μὲ τλὼ ἀπώλειαν τῆς ψυχῆς τε, καὶ ὄχι τὸν Ουράνιον μὲ τλὼ ζωὴν τὴν αἰώνιον. „ Ἀκέσας „ δὲ ὁ Νεανίσκος τὸν λόγον ἀπῆλ„ θε λυπέμβος. τετέστιν, ἐξηγᾷ ὁ „ θεῖος Χρυσόσομος, γέγονεν ὑπό„ δικος τῇ κολάσει, καὶ τῇ γεσύνῃ. Ἀ' Βέλησις βέλησις, ὁπᾶ θέλεις παύτοτε μὲ ἐξοσρακισμὸν τῆς πίσεως νὰ σωξέχῃς μὲ ἄκραν ζημίαν εἰς τᾶς Θέλησες τῦ Χρισιανῶν, ὅταν αὐτοὶ εἰς κάποιον ξόπον ἔρχωνται εἰς αἴθησιν νὰ θέλεν τλὼ σωτείαν τες. Καὶ ποῖος δὲν βλέπει (ἀκροαταὶ) εἰς κάθε τάξιν, καὶ ἡλικίαν αὐτὴν τὴν Βέλησιν νὰ ἀρχσδῇ, εἰς ξόπον ὁπᾶ ἔχει ἀκίνητον τὴν θέλησιν τῦ καθ' ενὸς, εἰς τὸ νὰ μὴν ἠμπορῇ ἐλδθέρως νὰ θέλῃ ἐκεῖνο, ὁπᾶ ὁ θεὸς θέλει; Καὶ εἰς τᾶτον τὸν ξόπον ὁ Θεὸς θέλωντας δὲν ἠμπορεῖ νὰ τὰς δώσῃ τὴν σωτείαν. Ἠξδύρει καὶ ὁ πλεονέκτης, καὶ ἀδικητὴς, πῶς ὁ Θεὸς θέλει νὰ τὸν σώσῃ, μὰ μὲ τὸ νὰ ἀποδιώξῃ ἀπὸ τὸν ἑαυτόν τε τὴν πλεονεξίαν, καὶ ἁρπαγὴν, μὲ αὐτὸς ζοχαζόμβος μὲ τὴν Βελὴν, πῶς αἴσως καὶ τὰ ἀποδιώξῃ χαίνει δ'θὺς τὰ ζωτικὰ πνεύματα τῆς διαβολικῆς τε ἐπιθυμίας· ὅθεν προκείνει τὴν πλεονεξίαν, καὶ ἁρπαγὴν, καὶ κολάζεται. Ἠξδύρει ὁ φιλήδονος πῶς ὁ Θεὸς θέλει νὰ τὸν σώσῃ, μὰ μὲ τὸ νὰ ἀποδιώξῃ τὴν πόρνιν, καὶ ἐρασὴν, καὶ νὰ παύσῃ ἀπὸ ἐκείνας τὰς ἐμπαθεῖς λογισμὰς τῆς σαρκὸς, ὁπᾶ τὸν τυραννᾶν κάθε ὥραν χωρὶς κάμμίαν ἀνάπαυσιν. Μὰ αὐτὸς διαλογιζόμβος τὰ περισατικὰ τῆς ἀσελγεσάτης φιλίας, κλίνει εἰς τὸ νὰ θέλῃ τὴν πόρνιν, καὶ τὴν πακήτητα ἐπιθυμίαν, καὶ ὄχι τὴν σωτείαν τε. Ἠξδύρει ναὶ ὁ ἐκδικητὴς, καὶ μισάνθρωπος, πῶς ὁ Θεὸς θέλει νὰ τὸν σώσῃ, μὰ μὲ τὸ νὰ ἀφήσῃ τὴν ἐκδίκησιν, καὶ νὰ συγχωρέσῃ τὸν ἐχθρόντε. Μὰ ἐκεῖνος ἀποβλέπωντας μὲ τὴν Βελὴν εἰς ἐκεῖνα τὰ φανταστικὰ τῆς τιμῆς τε, ὁπᾶ ἡ πλάνη τέτε τῦ Κόσμε τᾶ παρασαίνει, ὅθεν ἐξακολυθᾷ τὴν ἐκδίκησιν, καὶ τὴν ἔχθραν, καὶ καίει ὡς ἄλογον θηρίον τὴν ὁρμὴν τῆς θελήσεώς τε, καὶ ὄχι ἐκεῖνο, ὁπᾶ ὁ Θεὸς θέλει. Ἠξδύρεν, ἠξδύρεν ὅλοι πῶς ὁ Θεὸς θέλει ὅλες νὰ σώσῃ, μὰ μὲ τὴν ἐξομολόγησιν, καὶ Μετάνοιαν, καὶ μὲ τὴν τελείαν ἀποχὴν τῆς ἁμαρτίας. Μὰ αὐτοὶ ὡσαὶ νὰ μὴν εἶχαν Θέλησιν ἐλδθέραν εἰς τὴν σωτείαν τες, βελδόνται εἰς τᾶτα, καὶ ξεμακραίνοντες τὸν καιρὸν, δὲν δείσκεν τὴν ὥραν νὰ θελήσεν μὲ θέλησιν ἐλδθέραν ἐκεῖνο, ὁπᾶ ὁ Θεὸς θέλει, ὁπᾶ εἶναι ὅλοι νὰ λάβεν τὴν ψυχικὴν σωτείαν τες. Καὶ ἀῦ τὸ ἠξδύρεν ὅλοι πῶς ὁ Θεὸς θέ-

λει πάντας ἀνθρώπες σωθῆναι ἐκ μέρες ἐδικᾶτε, πρέπει νὰ ἠξδύρεν ὅμως ἀκόμη, πῶς μὲ αὐτὴν τὴν ἰδίαν Θέλησιν δὲν ἠμπορεῖ νὰ μᾶς δώσῃ τὴν σωτείαν, αἴσως καὶ ἡμεῖς δὲν τὴν θελήσωμεν μὲ ἁπλῆν, καὶ ἐλδθέραν θέλησιν, καὶ ἐκ μέρες ἐδικᾶμας.

Ἡ αὐτεξέσιος Θέλησις τᾶ Θεᾶ, διαιρεῖται (ἀκρ.) ἀπὸ τὴν ὀρθοδοξίαν τῦ Θεολόγων, εἰς Θέλησιν ἀπόλυτον, καὶ εἰς Θέλησιν ὑποθετικήν. Ἀπόλυτος Θέλησις εἶναι ἐκείνη, ἡ ὁποία παύτοτε πληρᾶται, καὶ ἀπίτητος ἀπὸ τὸν Αὐγεσῖνον ὀνομάζεται. Διὰ τὴν ὁποίαν δείσκομεν εἰς τὸ δ'. τῆς Ε'θήρ νὰ λέγῃ· „ ἐκ ἔσιν ὁ „ ἀντιδοξῶν σοι ἐν τῇ θέλεισε. καὶ τότε ἡ Θέλησις πληρᾶται ἀπολύτως εἰς τὰ ἔργα τῆς πλάσεως, καὶ τῆς προνοίας· ὅθεν καὶ δρασικὴ λέγεται. Ὑποθετικὴ πάλιν Θέλησις εἶναι ἐκείνη, ἡ ὁποία ὄχι παντοτε πληρᾶται, πληρᾶται ὅμως αἴσως καὶ κάμμία ὑπόθεσις ἤθελε βαλθῇ ἐκ μέρες τῦ πραγμάτων, ὁπᾶ ἔχεσι Θέλησιν ἐλδθέραν. καὶ κᾷ τέτλω τὴν Θέλησιν θέλει ὁ Θεὸς πάντας ἀνθρώπες σωθῆναι. Ὑποθέτωντας ὅτι αὐτοὶ νὰ θέλεν, καθὼς προγεμένως ὁ Θεὸς θέλει. Ὥσε ὁπᾶ οσαν ὁ Παῦλος μᾶς φανερώνῃ πῶς ὁ Θεὸς θέλει πάντας σωθῆναι, μᾶς ἀποδείχνει πῶς θέλει μᾷ ὑποθέσεως, ἤγεν αἴσως καὶ θέλωμεν καὶ ἡμεῖς. εἰδὲ μὴ δὲν ἠμπορεῖ τελείως νὰ πληρωθῇ τέτη ἡ Θεϊκὴ Θέλησις. „ εἰ κὰ θέλῃ ὁ Θεὸς (ἐρωτᾷ „ ὁ Οἰκεμενίος ἐξηγῶντας τέτο τὸ „ ῥητὸν) τί μὴ γίνεται ὁ θέλει; „ κὰ γίνεται (ἀποκρίνεται ὁ ἴδιος) „ ὅτι ἐκεῖνοι κὰ θέλεσιν. ἐδὲ δῶ „ πρὸς ἀνάγκιν ποιεῖ ὁ Θεός. Ἠμπορεῖ ναὶ (ἀκροαταὶ) ὁ Θεὸς μὲ θέλημα ἁπλὸν νὰ πλάσῃ τὸν ἄνθρωπον, χωρὶς τὸν ἄνθρωπον, διατὶ τότε αὐτὸς δὲν εἶναι εἰς τὸ αὐτεξέσιον, μὰ τώρα καὶ δικαιοσυίλως δὲν ἠμπορεῖ νὰ τὸν σώσῃ μὲ θέλημα ἁπλὸν, αἴσως καὶ δὲν θέλῃ καὶ αὐτὸς, διατὶ εἶναι αὐτεξέσιος! „ Παῦ λογικὸν αὐτεξέσιον. ἐπειδὴ „ δὲ Κυείος ἡμᾶς ἐποίησε (λέ„ γει ὁ Θεῖος Χρυσόσομος) τῆς τῦ „ φαύλων, καὶ τῆς τῦ ἀγαθῶν „ πράξεων αἱρέσεως, καὶ ἑκόντας εἶ„ ναι βέλεται καλὲς, διὰ τέτο ὠ„ μὴ βελοίμεθα, ὁ βιάζεται, ὐδ' „ ἀναγκάζει. τὸ γὰρ βιαθέντα εἶναι „ χρησὸν, ὐκ ἔσιν εἶναι χρησόν.

Ὁ Θεὸς λοιπὸν πλάτωντας τὸν ἄνθρωπον ἐξεσιασιωῦ, καὶ ἐλδθέρον, δὲν τὸν βιάζει εἰς τὸ ἔργον τῆς σωτείας τε, διατὶ βιάζωντάς τον τᾶ ἀσικώνει τὸ ἐλδθέρον· ὅθεν μένει χωρὶς τλὼ ἀπόλαυσιν τᾶ βραβείε. Τώρα ὡσαὶ ὁπᾶ ὁ Θεὸς ἔχει σκοπὸν νὰ τᾶ αὐταμείψῃ τλὼ ἀρετλὼ μὲ τλὼ σωτείαν, ἀφεῖναι αὐτλὼ τλὼ ἀρετλὼ εἰς τὸ ἐλδθέρον τῆς θελήσεώς τε, τλὼ ὁποίαν πράττωντάς τλω θελήματικὰ, λαμβάνει ἀναμφιβόλως αὐτὸ τὸ βραβεῖον. Μὰ ἤθελε μᾶς εἰπῇ τινὰς, πῶς εἶναι δυνατὸν ὁ ἄνθρωπος μὲ μοναχλὼ τλὼ ἐλδθέρωτε Θέλησιν νὰ πράξῃ

τὸ ἔργον τῆς σωτηρίας τε, χωρὶς νὰ ἔχῃ σιμάτε ϗ̀ κάποιαν θεϊκὴν βοήθειαν; Καὶ λείπει ποτὲ (ἀκρ.) ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον ὅλη ἡ ἀρκοῦσα χάρις, ϗ̀ ἡ βοήθεια; Λείπει λέγω εἰς τὸ νὰ μὴ δίδῃ πάντοτε ὁ Θεὸς εἰς τὸν ἄνθρωπον τὰ ἀναγκαῖα μέσα τῆς σωτηρίας τε; Πάντοτε πάντοτε σωζέχει ἡ χάρις, ϗ̀ πάντοτε ἔχεις Χριστιανὲ ἀπὸ τὸν Θεὸν τὰ μέσα τῆς σωτηρίας σε, τῶν ὁποίων τὴν πρακτικὴν δρασικότητα τινὰς δὲν ἠμπορεῖ νὰ σὲ ἐμποδίσῃ, εἰ μὴ μόνον ἐσὺ ὁ ἴδιος. Εἰς τὸ αὐτεξούσιόν σε εἶναι νὰ βάλῃς εἰς πρᾶξιν αὐτὰ τὰ μέσα τῆς σωτηρίας σε. διατὶ ϗ̀ τὸν Ἐκκλησιαστὴν (Κεφ. 15.) „ αὐτὸς ἐξ ἀρχῆς ἐποίησε „ ἄνθρωπον, ϗ̀ ἀφῆκεν αὐτὸν ἐν „ χειρὶ διαβουλίου αὐτοῦ, ϗ̀ ἐὰν θέ„ λῃς σωτηρήσεις ἐντολάς. Αὐταῖς λοιπὸν ἡ θεϊκαῖς ἐντολαῖς, εἶναι τὰ ἀναγκαῖα μέσα τῆς σωτηρίας σας, ταῖς ὁποίαις πράττοντάς ταις ὑμεῖς (ἀκροαταὶ) ἠ διαφυλάττετε εἰς τὸν ἑαυτόν σας τὴν χάριν ὁπόταν τὴν ἔχετε, ἠ τὴν ξαναποκτᾶτε πάλιν, ὁπόταν τὴν χάσετε. Λοιπὸν χωρὶς τὴν πρακτικὴν ἐνέργειαν αὐτῆς τῆς Θεϊκῶν ἐντολῶν, ἡ ὁποία καταγίνεται ἁπλῶς ἀπὸ τὴν διάθεσιν σας Θέλησιν, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ λάβετε ψυχικὴν σωτηρίαν. διατὶ ἀγκαλὰ ϗ̀ ὁ Θεὸς νὰ θέλῃ νὰ σᾶς τὴν δώσῃ δὲν ἠμπορεῖ, μὲ τὸ νὰ μὴν τὴν θέλετε ὑμεῖς εἰς τοῦτον τὸν τρόπον ὡς αὐτεξούσιοι, ἐκ μέρους ἐδικάσας. Ὅθεν συμπεραίνω, ϗ̀ λέγω, πῶς δὲν ὠφελώτερον εἶναι εἰς τὴν Θέλησιν τοῦ Θεοῦ νὰ ἀφήσῃ σῶα σῶμα νεκρὸν, παρὰ νὰ σώσῃ ἁπλῶς σῶα ἁμαρτωλὸν, ὅταν ἐκεῖνος ἐκ μέρας ἐδικάσθη δὲν θέλῃ. Διατὶ ὁ νεκρὸς εἶναι ὑστερημένος θελήσεως· ὅθεν φθαίει νὰ τὸν σώσῃ μοναχὴ ἡ Θέλησις τοῦ Θεοῦ· ἀλλ' ὁ ἁμαρτωλὸς ἔχει θέλησιν, ϗ̀ ἀνίσως ϗ̀ τὴν δώσῃ τὸ Θεῖον σώζεται, ἀμὴ ἀνίσως ϗ̀ δὲν τὴν δώσῃ κολάζεται. Καὶ τὴν ἀλήθειαν μᾶς τὴν ἀποδείχνει μὲ τὴν πρᾶξιν τὴν ἐδικάντα ὁ ἴδιος Θεάνθρωπος Ἰησοῦς εἰς τὸ Ἱερὸν Εὐαγγέλιον· ὁ ὁποῖος φθάνωντας εἰς Ἱεροσόλυμα εἰς τὸν καιρὸν τῆς Ἑορτῆς ἔρχεται εἰς τὴν προβατικὴν Κολυμβήθραν, ϗ̀ ἐκεῖ θεύρισκει σῶαν ἄνθρωπον Παραλυτικὸν, ὁποῦ βιάπονται ϗ̀ ὀκτὼ χρόνας ἐπαιδεύετο ἀπὸ αὐτὴν τὴν ἀνυπόφορον ἀθένειαν. ϗ̀ ἡ αἰτία ἦτον τῆς τέτοιας ἀθενείας ἡ ἁμαρτία, καθὼς μᾶς φανερώνει ὁ ἴδιος Χριστὸς, ὅταν τὸν εἶπε· Ἴδε ὑγιὴς γέγονας, μηκέτι ἁμάρτανε. Ὅθεν θέλωντας νὰ τὸ δώσῃ τὴν σωματικὴν Ἀξείαν, ἔπρεπε πρῶτον νὰ τὸ ἀσηκώσῃ τὴν αἰτίαν, ὁποῦ ἦτον ἡ ἁμαρτία, ϗ̀ ἔτζι νὰ ἀφανισθῇ ϗ̀ τὸ ἀποτέλεσμα, ὁποῦ ἦτον ἡ ἀῤῥωστία. Καὶ λοιπὸν διὰ νὰ μᾶς φανερώσῃ πῶς εἰς τὸ ἔργον τῆς σωτηρίας δὲν ἠμπορεῖ μοναχός του νὰ δώσῃ τὴν συγχώρησιν, ἀνίσως ϗ̀ δὲν συγκαταθέσωμεν ϗ̀ ἡμεῖς μὲ Θέλησιν ἐδικήν μας, ἐρωτᾷ τὸν Παράλυτον, ϗ̀ τὸ λέγει· Θέλεις ὑγιὴς γενέσθαι; ἐκ τοῦ ἐναντίου πάλιν δύσκο-

κόμβος ὁ Χριστὸς σιμὰ εἰς τὴν πύλην τῆς πόλεως Ναΐν, σωσπαντᾷ νεκρὸν τὸν μονογενῆ υἱὸν τῆς χήρας, ὁποῦ τὸν ἔπερναν διὰ νὰ τὸν ἐνταφιάσουν. ϗ̀ συλλαγχνισθεὶς τὴν τεθλιμμένην μητέρα, πιάνει χωρὶς κἀμμίαν ἐρώτησιν τὸ ξυλοκρέβατον, ϗ̀ μὲ παντοδύναμον Θέλησιν φωνάζει προστακτικῶς· Νεανίσκε, σοὶ λέγω, ἐγέρθητι. ϗ̀ μὲ τὸ μοναχὸν θέλημα τοῦ Θεανθρώπου Λόγου, ἀνεκάθισεν ὁ νεκρός. Τώρα (ἀκροαταὶ) εἰς μίαν τέτοιαν ἀναδεσάτην ἀπόδειξιν, εἶναι τινὰς πλέον νὰ ἀμφιβάλλῃ εἰς τοῦτο; Ὁ υἱὸς τῆς χήρας ἦτον νεκρὸς, ϗ̀ δὲν εἶχε Θέλησιν· ὅθεν ἔφθανε μόνον τὸ Θεϊκὸν Θέλημα νὰ τὸν ἀναστήσῃ. ἀμὴ ὁ Παράλυτος εἶχε Θέλησιν, ὅθεν πρῶτον τὸν ἐρωτᾷ ἀνίσως ϗ̀ θέλῃ, ϗ̀ ἔπειτα τοῦ δίδει τὴν σωτηρίαν. Εἰς τοῦτον τὸν τρόπον (ἀκροαταὶ) ἐρωτᾷ ϗ̀ ὅλους ἡμᾶς ὁ Θεὸς, ὁποῦ ἔχομεν Θέλησιν ἐλεύθεραν· θέλετε ὑγιεῖς γενέσθαι; θέλετε τὴν σωτηρίαν τῆς ψυχῆς σας; Ἀνίσως ϗ̀ τὴν θέλετε, σᾶς λέγω ἐκ μέρους τοῦ Θεοῦ, πρέπει νὰ κάμετε σύμφωνον τὴν Θέλησίν σας, μὲ τὴν ἁγιότητα τῆς Θελήσεως τοῦ Θεοῦ· διατὶ ἔτζι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ θέλετε ὑμεῖς, ϗ̀ νὰ μὴν θέλῃ ϗ̀ ὁ Θεὸς ἐκ μέρους ἐδικοῦτε. ϗ̀ τὸ ἀποδείχνω ἐν συντομίᾳ. Ὅταν ὁ ἄνθρωπος θέλῃ τὴν σωτηρίαν τε, θέλει ὅλον ἐκεῖνο, ὁποῦ θέλει ϗ̀ ὁ Θεὸς, ἐπειδὴ αὐτὴ εἶναι ἡ Θέλησίς τε. Ἔτζι μᾶς βεβαιώνει ἡ ἐνυπόστατος Σοφία· „ ἔτως ἐκ ἔστι θέλημα ἔμπροσθεν „ τοῦ Πατρός ὑμῶν, ἵνα ἀπόληται „ ἕν ἐκ τῶν μικρῶν τούτων. (Ματθ. Κεφ. 18.) Λοιπὸν ὁ Θεὸς δὲν ἠμπορεῖ νὰ μὴν θέλῃ εἰς τὸ νὰ τὸ χαρίσῃ τὴν σωτηρίαν. Τὸ νὰ θέλῃ ὁ Θεὸς, Χριστιανὲ, νὰ σωθῇς, ϗ̀ νὰ μὴν θέλῃ, τοῦτο εἶναι ἀντίφασις ϗ̀ ἐναντιότης. Τὴν ἀντίφασιν δὲν κάμει οὔτε ὁ Θεὸς οὔτε ἡ φύσις· λοιπὸν θέλωντας ὁ Θεὸς τὴν σωτηρίαν, τὴν θέλει διὰ παντα. ἐπειδὴ ἀνίσως ϗ̀ δὲν ἦτον ἔτζι, ἔπρεπε νὰ εἰπῇ τινὰς πῶς ὁ Θεὸς δὲν θέλει τὸ ἀγαθόν. ϗ̀ ὅπως ἐβλασφήμα μὲ μίαν μεγαλωτάτην ἀσέβειαν. Ὁ Θεὸς, ἀκροαταὶ, εἶναι ἡ ἄκρα ϗ̀ τελεία ἀγαθότης, ϗ̀ μὲ αὐτὴν τὴν τελείαν τε ἀγαθότητα ἔπλασε τὸν ἄνθρωπον διὰ τὴν ἀπόλυσιν τῆς μακαριότητος. ἀλλαμὴν ἡ τελεία μακαριότης εἶναι αὐτὸς ὁ Θεός. λοιπὸν δὲν ἠμπορεῖ νὰ μὴν θέλῃ εἰκείνης ὁποῦ ὑπάγει μὲ ἐλευθέραν Θέλησιν πρὸς αὐτόν. „ Τοῦτο δὲ ἐστὶ τὸ Θέλημα τοῦ „ πέμψαντός με Πατρὸς, ἵνα πᾶν, „ ὃ δέδωκέ μοι, μὴ ἀπολέσω ἐξ αὐ„ τοῦ. Θέλε λοιπὸν Χριστιανὲ τὴν σωτηρίαν σε, διατὶ τὴν θέλει ἀναμφιβόλως ϗ̀ ὁ Θεός. „ Αἰτεῖτε, αἰ„ τεῖτε σᾶς λέγει ϗ̀ δοθήσεται ὑμῖν, „ κρούετε ϗ̀ ἀνοιγήσεται. Θέλετε, διά„ τι ὁ Θεὸς πάντα θέλει. μὰ ὅταν θέλετε, πρέπει ἡ Θέλησίς σας νὰ εἶναι καθ' ὁμοίωσιν τῆς ἀνθρωπίνης Θελήσεως τοῦ Χριστοῦ, ἡ ὁποία ἤθελε πάντοτε ὅλον ἐκεῖνο, ὁποῦ ἤθελεν ἡ Θέλησις τοῦ Πατρός. „ Καταβέβηκα „ ἐκ τοῦ Οὐρανοῦ, οὐχ ἵνα ποιῶ τὸ „ Θέλημα τὸ ἐμὸν, ἀλλὰ τὸ Θέλη„ μα

„μα τῦ πέμψαντός με. (Ἰωαν. Κεφ. 6.) Εἰς τῦτον τὸν ξόπον (ἀκρ.) πρέπει νὰ θέλωμεν, ἤγεν νὰ ἀνταποκρίνωμεν τῳ ἐπιθυμίαν τῆς θελήσεώς μας εἰς ἐκεῖνα τὰ καλὰ, καὶ ὠφέλιμα, ὁπῦ ζητᾷ, καὶ θέλει καὶ ὁ Θεός· „ μεταμορφῦσθαι (λέγει ὁ θεῖος „ Παῦλος) τῇ ἀνακαινίσει τῦ νοὸς „ ὑμῶν εἰς τὸ δοκιμάζειν ὑμᾶς τί τὸ „ θέλημα τὸ ἀγαθὸν, καὶ εὐάρεστον, „ καὶ τέλειον. (Πρὸς Ρ'ωμ. Κεφ. 12.) καὶ τῦτος εἶναι ὁ ἀληθινὸς ξόπος νὰ κάμετε τὸν Θεὸν ὄχι μόνον νὰ μῳ εἶναι δυνατὸν νὰ μῳ θέλῃ ὅταν ὑμεῖς θέλετε νὰ σωθῆτε, ἀμὴ μάλιστα καὶ τὸν Δαβὶδ νὰ καυχᾶται πάντοτε τὰ θελήματά σας. Θέλημα τῶν φοβυμένων αὐτὸν ποιήσει. Μὰ αἴσως καὶ ὑμεῖς καὶ ἄλλον ξόπον θέλετε νὰ σωθῆτε, ἤγεν χωρεὶς νὰ συμφωνᾶτε μὲ τῳ θέλησιν τῦ Θεῦ, ὁπῦ θέλει νὰ φυλάττετε τὰς Θεϊκὰς ἐντολὰς, εἶναι τὸ ἴδιον νὰ θέλετε τὸν Θεὸν νὰ σᾶς σώσῃ καὶ ξόπον ἀδυνάτον, δηλονότι, μὲ τὸ νὰ ἀλλάξῃ τῳ πάξιν τῶν θεσπισμάτων τῦ. Καὶ τῦτο δὲν εἶναι δυνατὸν ποτὲ (ἀκρ.) νὰ γένῃ, ἐπειδὴ καὶ ἡ ἰδία παντοδυναμία ὑποτάσσεται εἰς τὰς ἐντολὰς τῆς δικαιοσύνης. Λοιπὸν ὑμεῖς ἔχετε τὸ αὐτεξέσιον, ἔχετε τῳ δυνάμιν, ἔχετε καὶ τῳ ἐξυσίαν. ὅθεν πρέπει νὰ θέλετε μὲ ἐνάρετον προαίρεσιν νὰ σωθῆτε· διατὶ δὲν ἠμπορεῖ ἀναμφιβόλως νὰ μῳ θέλῃ καὶ ὁ Θεὸς ἐκ μέρους ἐδικῦτου. Εἰς τῳ προαίρεσιν τῆς Θελήσεώς μας, (λέγει ὁ Θεῖος Χρυσόστομος) ἄφησεν ὁ Θεὸς ὅλα τὰ πάντα. „ ἐν τῇ προαιρέσει τῇ ἡμε- „ τέρᾳ κατέλιπε μᾶλλον τῳ αὐθεσίαν χάριν „ τῦ παντός. διὰ τῦτο (προσθέτει ἀκόμι „ ὁ Ἅγιος) καὶ τῆς ἁμαρτάνυσι κολά- „ σεις ἀπόκεινται, καὶ τῆς κατορθῦ- „ σιν ἀντιδόσεις, καὶ ἀμοιβαί. Τῶ- ρα αφήνωτῳ Θέλησιν τὴν καθ' ἑαυτὸν νὰ ἐκλέξῃ, ἢ ταῖς ποιναῖς τῆς Κολάσεως μὲ ταῖς ἁμαρτίαις, ἢ ταῖς ἀντα- μοιβαῖς τῦ Παραδείσυ μὲ ἀρεταῖς. Εἰς ταῖς πρώταις παραχωρεῖ ὁ Θεὸς, ἀμὴ εἰς ταῖς δεύτεραις συντρέχει μὲ ὅλῳ τῳ προθυμίαν. Καὶ ὅμως καὶ ἡ πρώταις, καὶ ἡ δεύτεραις εἶναι εἰς τὸ αὐτεξέσιον τῆς Θελήσεώς σας. Λοιπὸν συμπεραίνω, πῶς αἴσως καὶ δὲν θέλετε τῳ Σωτηρίαν σας, δὲν ἠμπορεῖ ὅτε ὁ Θεὸς ἀπὸ μέρος ἐδικόν τυ νὰ σᾶς τῳ δώσῃ· ἀμὴ αἴσως καὶ τῳ θέλετε καθὼς ἔχετε Θέλησιν ἐλεύθεραν, δὲν ἠμπορεῖ ἀναμφιβόλως νὰ μῳ θέλῃ καὶ ὁ Θεός. „ Ὅς δὲ „ ἂν θέλῃ τῳ ψυχῳ αὐτῦ σῶσαι, „ ἀπολέσει αὐτῳ. ὃς δ' ἂν ἀπο- „ λέσῃ, ἕνεκεν σώσει αὐτῳ.

ΜΕΡΟΣ, Β'.

Ἠκύσατε (ἀκροαταὶ) τῳ δ' κο- λίαν, ὁπῦ ἔχετε εἰς τὸ νὰ λάβετε τῳ ψυχικῳ σωτηρίαν σας, ἐπειδὴ ὅλη ἡ δυνάμις κέκειται εἰς τῳ αὐτεξέσιον Θέλησίν σας; καὶ εἰς τῦτον τῳ ἀψευδέστατον ἀλήθειαν ἐγὼ λογιάζω νὰ ἐκπαπηθῆτε ὅλοι, καὶ νὰ μῳ ἔμεινεν εἰς ὑμᾶς κἀμμία ἀμφιβολία. καὶ ἔτζι ἔπρεπε νὰ πι- στεύω, αἴσως καὶ σᾶς ἀμφιβαλλό-

μενος

μβλος σοχασμὸς μεσιτῶν δὲν μᾶς ἀπαντοκρίνετο μὲ μίαν μεγαλωτάτην ἀπο- είαν εἰς τῦτον τὸν ξόπον· Τὸ νὰ θέ- λωμεν, λέγεν, ἢ νὰ μῳ θέλωμεν νὰ σωθῦμεν, τῦτο δὲν εἶναι τῆς ἐδικῆς μας δυνάμεως, ἐπειδὴ ὅλη ἡ δύναμις κρέμεται εἰς τῳ ἀπόλυτον Θέλησιν τῦ Θεῦ. Ὥστε ὁπῦ τῦτο δὲν εἶναι εὔκολον καθὼς μᾶς διδάσκεις, ἀμὴ μάλιστα πολλὰ δυσκολώτατον, καὶ νὰ εἰπῦμεν ἀδύνατον. Κατα- λαμβάνω (ἀκροαταὶ) τὸν σκοπόντες εἰς τί ἀναφέρεται. καὶ ἀγαπᾶ καὶ μᾶς παρασαίνει τῳ ἀμφιβολίαν τῆς μὲ διαφορετικῳ προφορὰ, ὅμως θέλει νὰ εἰπῦν πῶς εἶναι Προωρισμένοι. καὶ δίδει ὅλῳ τῳ δύναμιν τῆς σωτη- είας τῆς, ἢ τῆς κολάσεώς τῆς εἰς τὸν Προορισμὸν, ὁπῦ εἶναι τὸ ἴδιον νὰ εἰ- πῦν εἰς τῳ Θέλησιν τῦ Θεῦ. Μὰ ἐδῶ μὲ βιάζει καὶ σωνικῶς νὰ ἀποκριθῶ δι' ἕνα τέτοιον ζήτημα, τὸ ὁποῖον δὲν ἤθελα ποτὲ κηρύξῃ ἀπὸ τὰς Εὐαγ- γελικὰς καθέδρας, ὄχι μὲ τὸ νὰ εἶ- ναι τόσον δύσκολον, ἐπειδὴ καὶ ἡ πί- στις μᾶς τὸ κάνει εὐκολώτατον εἰς τῳ καπάληψιν· ἀμὴ διατὶ εἰς πολλὰς μὲ τὸ νὰ γίνεται ἀντικείμενον περιερ- γείας, αὐτὸς νὰ τὰς καταπείσῃ τὰς θορυβεῖ. Καὶ λοιπὸν τὰς ἀποκρίνο- μαι μὲ τῳ ὀρθοδοξίαν τῶν Θεολό- γων, καὶ λέγω· ὅτι ὁ Προορισμὸς κέ- κειται εἰς τὸ Θέλημα τῦ Θεῦ. τὸ Θέλημα τῦ Θεῦ δὲν ἀσπώνει τὸ αὐ- τεξέσιον τῦ ἀνθρώπυ, καθὼς μὲ ὅλῳ τῳ ἁπλότητα σᾶς ἀπόδειξα, λοιπὸν ὅτε ὁ Προορισμός. διατὶ τὸ Θέλημα τῦ Θεῦ, ὡς πρὸς τὸ εἶναι τι βέβαιον, ἀμὴ ὡς πρὸς τὸ τέλος τυ εἶναι ἐλεύθερον. ἤγεν, ἂν θέλῃ ὁ Θεὸς δὲν ἀκολυθᾷ νὰ θέλω καὶ ἐγὼ, διατὶ τὸ Θελημάτυ δὲν βιάζει τὸ ἐδι- κόν μυ. „ Ὃς πάντας ἀνθρώπυς θέ- „ λει σωθῆναι, ἐχέτως ὥστε ἀφελεῖν „ τὸ ἐλεύθερον, ᾧ καλὸν, ἢ κακὸν „ ποιοῦντες δικαίως κριθήσονται. λέ- γει ὁ Θεολόγος.

Τὸ νὰ Προορίσῃ (ἀκροαταὶ) ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον, καὶ νὰ τῦ πάρῃ τὸ ἐλεύθερον, θέλει νὰ εἰ- πῇ πῶς ὁ Θεὸς εἶναι αἰτία εἰς τὸ νὰ ἁμαρτήσῃ, ἢ νὰ κάμῃ τῳ ἀρε- τῳ. καὶ τῦτο εἶναι μεγάλη βλασφη- μία: Ὁ σκοπὸς τῦ Θεῦ ὁπῦ θέλει ὅτι ὁ ἄνθρωπος νὰ κάμῃ τὴν ἀρε- τῳ, εἶναι νὰ τὸν ἀφήσῃ ἐλεύθερον, διὰ νὰ ἔχῃ μισθόν· καὶ τώρα πῶς εἶ- ναι δυνατὸν νὰ τὸν βιάσῃ νὰ κάμῃ τῳ καλὰν, δηλ. νὰ παύσῃ ὁ μισ- θός; Ε" ἂς εἰπῇ καθ' ἑαυτὸν ὁπῦ προβάλλει τέτοιας πρόφασες, πῶς ἔχει ἐπιθυμίαν νὰ ἁμαρτάνῃ, καὶ ἂς μῳ βαίνῃ αἴτιον τὸν Θεὸν, ὁ ὁποῖος θέ- λει πάντας σωθῆναι. Μὰ ἐγὼ ἀφήνω- ντας εἰς ἕνα μέρος τὰς τοιάτας, ἐρωτῶ τῳ ἐδικῳσας δύσβειαν (ἀκρ.) νὰ μῦ εἰπῇ· Ἡ δυνάμις τῆς ψυχι- κῆς σωτηρίας σας, καὶ ἡ δικαίωσις τῦ ἑαυτῦσας εἰς τί ἀποβλέπει; Εἰς τά- τῳ τῳ ἐρώτησιν ἀγροικῶ νὰ μῦ ἀποκρίνεται αὐτὸς δι' ὑμᾶς ὁ Χριστός· ὅθεν λέγει· πῶς αὐτὴ ἡ δυνάμις ἀποβλέπει εἰς τῳ Εὐαγγελικῳ Πί- στιν, καὶ εἰς τὸ Βάπτισμα. „ Ὁ „ πιστεύσας καὶ βαπτισθεὶς σωθήσε- „ ται. Τώρα αὐτὴ ἡ Πίστις, καὶ τὸ

Βά-

Βάπτισμα ὁπᾶ δείσκονται εἰς ἡμᾶς, ἐδόθησαν ἀπὸ τὸν ἀπόλυτον Προορισμὸν τᾶ Θεᾶ, ἢ ἀπὸ τὴν ἐδικήνμας προαίρεσιν; Ὁ Οὐράνιος Παῦλος λεγει· πῶς ἀναμφιβόλως ἀπὸ μοναχὴν τὴν ἐδικήν μας προαίρεσιν. διατὶ ὢν ἦτον καὶ ἄλλον ζόπον λέγω ἐγὼ, ἢ ὁ Θεὸς ἔπρεπε νὰ εἶναι προσωπολήπτης, τὸ ὁποῖον εἶναι βλασφημία· ἢ ὅλοι οἱ ἄνθρωποι νὰ εἶναι Χεισιανοὶ καὶ βαπτισμένοι, ἐπειδὴ πάντας θέλει σωθῆναι· καὶ τᾶτο ἡμεῖς δὲν τὸ βλέπομεν. Λοιπὸν ἡμεῖς οἱ Χεισιανοὶ εἴμεθε, καὶ τὴν μυσικὴν θεολογίαν τᾶ Παύλε, Προωρισμένοι διὰ τὴν σωτηρίαν, ὄχι ἀπὸ τὸν Προορισμὸν τᾶ Θεᾶ, ἀμὴ ἀπὸ τὴν προαίρεσιν, καὶ θέλησιν τὴν ἐδικήνμας. „ οἴδαμεν (ἔτζι δογματίζει ὁ Διδάσκα„ λος τῆ Ἐθνῶν) ὅτι τοῖς ἀγα„ πῶσι τὸν Θεὸν πάντα συνεργεῖ εἰς „ ἀγαθὸν, τοῖς καὶ πρόθεσιν κλη„ τοῖς οὖσιν. ὅτι οὓς προέγνω, καὶ „ προώρισε συμμόρφους τῆς εἰκόνος „ τᾶ υἱᾶ αὐτᾶ. Μὰ ἐρωτῶσας ὦ Ἱεροὶ Θεολόγοι νὰ μᾶς εἰπῆτε, ποῖοι εἶναι ἐκεῖνοι, τὰς ὁποίους καὶ τὸν σκοπὸν τᾶ Παύλε προγνωρίζοντας ἐπροώρισεν ὁ Θεός; εἰς ποίους λέγω ἀναφέρεται αὐτὸ τὸ, οὓς προέγνω; εἰπῆτε μὲ θεολογικὴν παῤῥησίαν διὰ νὰ ἀκούσωμεν ὅλοι, καὶ νὰ πισεύσωμεν; „ ὅτι οὓς (ἔτζι ὡξηγᾶν „ ὅλοι συμφώνως τὸ ἀληθινὸν τόμα τᾶ μακαρίε Παύλε) ὅτι „ οὓς, τοὺτεστὶ τὰς καὶ οἰκείαν πρόθε„ σιν κλητὰς ὄντας προέγνω, καὶ „ προώρισεν, εἰς τᾶτο λέγων οἱ Ἱε„ ροὶ Διδάσκαλοι ἀναφέρεται ἡ „ πρόγνωσις, καὶ ὁ Προορισμὸς, ὁπᾶ „ καὶ προαίρεσιν, καὶ θέλησιν ἐδικήν „ μας ὑποτάχθηκαν εἰς τὸ καθόλυ κάλεσμα τᾶ Θεᾶ; καὶ ἔγιναν ἐκλεκτοὶ εἰς τὴν ἀληθινὴν Πίσιν. „ Πα„ ταχᾶ τὸ καὶ πρόθεσιν κλητὰς ὄντας „ σωπάνει, ὅτι ὃς προέγνω, καὶ „ προώρισεν, αὐτὶ τᾶ, τούτους τὰς „ καὶ πρόθεσιν. Ἠκούσατε (ἀκρ.) εἰς τί σέκεται ὁ Προορισμὸς τᾶ Θεᾶ; ὄχι εἰς μοναχὴν καὶ ἁπλῆν τὴν ἀπόλυτον Θέλησιν τὴν ἐδικήν τε, ἀμὴ εἰς τὴν προαίρεσιν τὴν ἐδικήν μας, καὶ εἰς τὴν ὀξυσίαν τῆς θελήσεώς μας, εἰς τὸ νὰ ὑπακούσωμεν. „ Πρόθεσιν δὲ ἐν παῦθα „ φησὶν (ἔτζι ὡξηγῶντας τὸν Παῦλον „ μᾶς φανερώνει καὶ ὁ Θεῖος Χρυσό„ σομος) ἵνα μὴ τὸ παῦ τῆ κλήσει „ δῶ. εἰ γὰρ ἡ κλῆσις ἦρκει μόνον, „ τίνος ἕνεκεν οὐ πάντες ἐσώθησαν; „ διὰ τᾶτο φησὶν, ὅτι οὐχ ἡ κλῆ„ σις μόνον, ἀλλὰ καὶ ἡ πρόθεσις „ τᾶ καλεσμένων τὴν σωτηρίαν εἰρ„ γάσατο. οὐ γὰρ ἀναγκασμὸν ἡ „ κλῆσις, οὐδὲ βεβιασμόν. πάντες „ γὰρ ἐκλήθησαν, ἀλλ' οὐ πάντες „ ὑπήκουσαν. Ἀσαφεσάτη κατάλη„ ψις τᾶ Προορισμᾶ. Καὶ εἶναι τινὰς πλέον νὰ ἀμφιβάλῃ (ἀκρ.) Ὁ Προορισμὸς λοιπὸν καὶ τὸν σκοπὸν τᾶ μακαρίε Παύλε ἀναφέρεται εἰς ἡμᾶς τὰς Χεισιανὰς, οἱ ὁποῖοι καὶ προαίρεσιν ἐδικήν μας ἐγινήκαμεν ἐκλεκτοὶ εἰς τὸ Θεϊκὸν κάλεσμα, καὶ ὄχι ἀπὸ τὴν ἀπόλυτον Θεϊκὴν Θέλησιν, καθὼς φλυαρᾶν οἱ κακόδοξοι. Ἐξω ἀπὸ τὰς ἐκλεκτὰς τᾶ Θεϊκᾶ καλέσματος, ὁπᾶ εἶναι κάθε ἄλλο ἔθνος, δὲν δίδεται ὄχι Προορισμὸς καὶ τὸν Παῦλον, ἐπειδὴ καὶ δὲν εἶναι προαίρεσις εἰς τὴν ἀληθινὴν πίσιν, ὅθεν εἰς αὐτὰς εἶναι μόνον Θεϊκὴ παραχώρησις. Μὰ αὐτοὶ ὑποταχθῶν ὡσὰν καὶ ἡμᾶς μὲ ἀγαθὴν προαίρεσιν εἰς τὸ Χεισιανικὸν κάλεσμα, γίνονται τότε καὶ αὐτοὶ προωρισμένοι. Διατὶ τὸ ἰδίωμα τᾶ Προορισμᾶ εἶναι νὰ κάμνῃ τὰς ἀνθρώπους μὲ τὸ Βάπτισμα, καὶ μὲ τὴν ἀρετὴν ἰσομόρφους τᾶ Χεισᾶ, νὰ τὰς δικαιώνῃ, καὶ νὰ τὰς δοξάζῃ.

Μὰ ἐδὼ ἤθελε μᾶς εἰπῇ τινὰς, πῶς ἀνίσως καὶ καὶ τὸν Ἀπόσολον δείσκεται εἰς ἡμᾶς τὰς Χεισιανὰς μόνον σᾶς τέτοιος Προορισμὸς, πρέπει ἀναμφιβόλως νὰ λάβωμεν ὅλοι ἁπλᾶς τὴν σωτηρίαν, καὶ τινὰς ἀπὸ ἡμᾶς νὰ μὴν κολαθῇ. Καὶ βέβαια τᾶτος εἶναι (ἀκροαταὶ) ὁ σκοπὸς τῆς ἀληθινῆς Πίσεως, τᾶτος εἶναι ὁ σκοπὸς τᾶ Χριστιανισμᾶ, καὶ τέλος πάντων τᾶτος εἶναι καὶ ὁ σκοπὸς τῆς ἐπαγγελίας, ὁπᾶ ἐκάμετε εἰς τὸ Βάπτισμα, μὲ προαίρεσιν ἐδικήν σας. Ἐπειδὴ λαμβάνοντας τὴν ἀναγέννησιν τᾶ Βαπτίσματος, ἐλάβετε καὶ πνεῦμα Θείας Υἱοθεσίας (λέγει ὁ Ἀπόσολος) μὲ τὸ ὁποῖον κράζετε τὸν Θεόν σας, Πατέρα. ὃν ὦ λέγει κράζομεν, ἀββᾶ ὁ Πατήρ. Καὶ καὶ τᾶτον τὸν πνευματικὸν υἱοθεσίαν ὁπᾶ εἶναι ἡ ῥίμησις τῆς ζωῆς τᾶ Χεισᾶ, ἔχοντας καὶ νὰ ζήτε (ἀκρ.) πρέπει ἀναμφιβόλως νὰ λάβετε ὅλοι τὴν σωτηρίαν, καὶ τὴν δόξαν τῆς αἰωνίε μακαριότητος. Ὥσε ὁπᾶ ἂν θέλετε νὰ ἔχετε ἀνάπαυσιν εἰς τὸν ἑαυτόν σας σᾶα τέτοιον Προορισμὸν, ζήσετε καθὼς ὁ Προορισμὸς θέλει, ἤγουν σύμμορφοι τῆς εἰκόνος τᾶ Υἱᾶ τᾶ Θεᾶ, ὁπᾶ εἶναι ὁ Χεισός, μὲ ἁγιότητα, καὶ χωρὶς ἁμαρτίαν. διατὶ ἔτζι εἶσαι Υἱοὶ ἀληθινοὶ καὶ μέθεξιν τᾶ Οὐρανίε Θεᾶ, καὶ Παῖδες· ἀπὸ τὸν ὁποῖον λαμβάνετε καὶ τὴν σωτηρίαν σας, αὐτὸς καὶ ὑμεῖς μὲ μίαν τέτοιαν πνευματικὴν ζωὴν θελήσετε. Ἐπειδὴ καθὼς μὲν θέλοντάς την ὑμεῖς, ἔτε ὁ Θεὸς ἀπὸ μέρος ἐδικόν τε ἠμπορεῖ νὰ σᾶς τὴν χαρίσῃ, ἔτζι ἐκ τᾶ ἐναντίε, αὐτὸς καὶ ὑμεῖς τὴν θέλετε ἐκ μέρος ἐδικᾶσας, δὲν ἠμπορεῖ νὰ μὴν θέλῃ καὶ ὁ Θεός. „ οἴδαμεν δὲ (τελειώνω μὲ τὸν ἐδικόν „ μας Ἀπόσολον) ὅτι τοῖς ἀγα„ πῶσι τὸν Θεὸν, πάντα συνεργεῖ εἰς „ ἀγαθὸν, τοῖς καὶ πρόθεσιν κλη„ τοῖς οὖσιν. ὅτι οὓς προώρισε, τού„ τους καὶ ἐκάλεσε, καὶ οὓς ἐκάλεσε, „ τούτους καὶ ἐδικαίωσεν, οὓς δὲ ἐδι„ καίωσε, τούτους καὶ ἐδόξασε. τοὺτεστὶ „ τούτους τοὺς κατ' εἰκείαν πρόθεσιν „ κλητοὺς ὄντας.

ΚΥΡΙΑΚΗ, Δ΄.

ΠΕΡΙ ΘΕΙΑΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΩΣ.

Διδάσκαλε, ἤνεγκα τὸν Τίόν μου πρὸς σὲ ἔχοντα Πνεῦμα ἄλαλον, καὶ ὅπου ἂν αὐτὸν καταλάβῃ, ῥήσει αὐτὸν καὶ ἀφρίζει, καὶ ξίζει τοὺς ὀδόντας αὐτοῦ, καὶ ξηραίνεται. ΜΑΡΚ. Κεφ. Θ΄.

ΕΚΤΡΗΧΘΗ ΕΙΣ ΚΕΡΚΥΡΑΝ. 1745.

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ.

ΜΕ τὸ περιγραφὴ τὰ σημεῖνα δαιμονιζομένου, μᾶς παρασαίνει τὸ Ἱερὸν Εὐαγγέλιον μίαν ἀπαράλακτον εἰκόνα τὰ ἁμαρτωλᾶ, θέλωντας νὰ μᾶς βεβαιώσῃ, πῶς καθὼς ἐκεῖνος μὲ τὸ νὰ ἦτον μακρὰ ἀπὸ τὸν Θεὸν, ἐκυριεύοτον ἀπὸ τὸ πονηρὸν πνεῦμα, μὲ τρόπον ὁπὰ ἀποδείχνοτον σὰν ἄμορφον τέρας τῆς αἰωνίου Κολάσεως· Κατὰ τὸν ὅμοιον τρόπον καὶ κάθε ἁμαρτωλὸν ἄνθρωπον, εἰς κάθε καιρὸν ὁπὰ ἤθελε τὸν καταλάβῃ ἡ Θεία Παραχώρησις, τὸν ῥίπτει εἰς τὴν ἀπόγνωσιν, εἰς τρόπον ὁπὰ δὲν ἠξεύρει παρὰ νὰ ἀφρίζῃ κάθε εἶδος ἁμαρτιῶν, καὶ νὰ ξίζῃ τοὺς ὀδόντας τὰ εἰς ἀτιμίαν, καὶ ὄνειδος τὰ Ποιητᾶ, καὶ Πλάστα μὲ ξηρότητα παντοτινῆς ἀπωλείας. „ Καὶ ὅπου ἂν αὐ-„ τὸν καταλάβῃ; ῥήσει αὐτὸν, καὶ „ ἀφρίζει, καὶ ξίζει τοὺς ὀδόντας „ αὐτοῦ, καὶ ξηραίνεται. Ἂν ὥρα, ἂν στιγμὴ τὸν ὁποίαν αὐτὸς καὶ ἐκαταλάμβανεν ὁ ἄνθρωπος πόσον φοβερὰ ὁπὰ εἶναι, δὲν ἤθελε ἀναχωρῇ ποτὲ μὲ ταῖς ἁμαρτίαις ἀπὸ τὸν Θεόντα. καὶ αὐτὸς καὶ κάμμίαν φορὰν κατὰ τύχιν ἤθελε ξεμακρύνῃ ὡς ἄνθρωπος, ἤθελεν ὅμως μὲ σὰν σφοδρότατον πόνον τῆς καρδίας τα ἐπιστρέψῃ δίθυς, ὡς ἄλλος πατὴρ τὰ δαιμονιζομένα ζητῶντας τὸν Θείαν βοήθειαν. Διδάσκαλε, ἤθελε λέγῃ, Θεὲ τῆς ψυχῆς μὲ ἤνεγκα τὸν υἱόν μα πρὸς σέ. φέρνω ὅλον τὸν ἑαυτόν μα μὲ συντεθλιμμένην καρδίαν, καὶ ζητῶ τὸν Θείαν σα παρουσίαν, εἰς τὸν ὁποίαν σέκεται ὅλη ἡ δαιμονία, καὶ μακαριότης τῆς σωτείας μα.

Μὰ ἐπειδὴ καὶ τώρα μόνον οἱ ἁμαρτωλοὶ αἰσθάνοτοι, καὶ δὲν καταλαμβάνουν τὸν φοβερὰν ποινὴν τῆς Θείας Παραχωρήσεως, διὰ τοῦτο ξηραίνονται εἰς μίαν παντελῆ ἀπόγνωσιν, εἰς τρόπον ὁπὰ μένοντες ὑστερημένοι ἀπὸ τὸν τελείαν δαιμονίαν τους, ὁπὰ εἶναι ὁ Θεὸς, πλα-

νῶνται ζητῶντας τὸν εἰς τὸν κύκλον τότε τὰ Κόσμα, καὶ δὲν εἶσαν κάθε εἶδος κακίας, σοχαζόμενοι μήπως δύρων καὶ ἔξω ἀπὸ τὸν Θεὸν κάμμίαν πλασὴν δύτυχίαν, ὁπὰ νὰ τὰς δίδῃ ἀνάπαυσιν. Μὰ ἐπειδὴ καὶ μίαν τέτοιαν ἀνάπαυσιν δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ τὴν εὕρουν εἰς ταῖς ψυδείς ἀπόλαυσες τότε τὰ Κόσμα, διὰ τοῦτο κινῶνται (λέγει ὁ Προφητάναξ) ἀνακάπαυσα εἰς σὰν κύκλον ἀνομιῶν, εἰς τὸν ὁποῖον δὲν δύσαν ποτὲ τὸ σημεῖον τῆς ἀναπαύσεως „ Κύκλῳ (λέγει) οἱ ἀσε-„ βεῖς περιπατοῦσι. Καὶ ὡσὰν εἰς κύκλον βέβαια περιπατῶν ἀκατάπαυσα· ἐπειδὴ καθὼς οἱ Μαθηματικοὶ αἰσθάνοτοι καὶ θελήσουν νὰ εὕρουν τὸ πέρας τὰ Κύκλα εἰς τὴν περιφέρειαν, εἶναι τὸ ἴδιον νὰ κοπιάζουν χωρεὶς ὠφέλειαν, καὶ νὰ μὴν δύσουν ποτὲ τὸ πεπερασμένον. Κατὰ τὸν ὅμοιον τρόπον καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ ζητῶντας τὸ ὑστερνὸν σημεῖον τῆς ὀρέξεώς τους (ὁπὰ εἶναι ἡ τελεία δαιμονία) εἰς τὴν περιφέρειαν τότε τὰ Κόσμα, μόνον ὑστερημένοι εἰς, τρόπον ὁπὰ δὲν ἠμποροῦν νὰ εἰποῦν μὲ βεβαιότητα πῶς ἔφθασαν εἰς τὸ τέλειον τῆς ἐπιθυμίας τους. Καὶ ἡ αἰτία εἶναι (ἀκρ.) ἐπειδὴ οἱ ἁμαρτωλοὶ χάνουν τὸ ἄκρον ἀγαθὸν, καὶ μόνον χωρεὶς τὸν Θεόν τους, ὁπὰ θέλει νὰ εἰπῇ, ζοῦν νεκροὶ χωρεὶς τὴν ἀληθινὴν ζωὴν, μὲ τὸ νὰ μόνῃ ἀκίνητος ἡ ψυχὴ ἔσωντας καὶ νὰ μόνῃ νεκρὰ εἰς τὴν χάριν, καὶ ὑστερημένη ἀπὸ τὴν τελείαν, καὶ ἄπραν δαιμονίαν της. Τούτου τὴν ἄπειρον ζημίαν ὁπὰ ἀπὸ τὴν Θείαν Παραχώρησιν εἰς τὸν ἁμαρτωλὸν προξενᾶται, ἔρχομαι σήμερον μὲ ὅλον τὸν Χεισιανικὸν Ζῆλον νὰ περιγράψω. εἰς τρόπον ὁπὰ θέλει ἀποδείξω εἰς τούτου τὴν περιγραφὴν τὰ ἀποτελέσματα τῆς Θείας Παραχωρήσεως νὰ γίνωνται σύμφωνα εἰς τούτου τὴν ζωὴν, μὲ ἐκεῖνα τῆς αἰωνίου Κολάσεως. Προσέχετε παρακαλῶ σας μὲ φιλήσυχον ἀκρόασιν, καὶ ἰδοὺ ἄρχομαι.

ΜΕΡΟΣ, Α΄.

Ο Θεὸς ἀναμφιβόλως (ἀκρ.) εἶναι τὸ ἄκρον ἀγαθὸν, καὶ ἡ τελεία δαιμονία τὰ ἀνθρώπου. καὶ τοῦτο εἶναι ὁμολογημένον, ὄχι μόνον ἀπὸ ὅλον τὸν Χεισιανισμὸν, ἀμὴ καὶ ἀπὸ τὰς ἐθνικὰς Φιλοσόφους. Ἐπειδὴ εἰς ἐκεῖνο μοναχὸν ἀναφέρεται ἡ τελεία δαιμονία, τὸ ὁποῖον μοναχὸν ἠμπορεῖ νὰ πληρώσῃ τὴν ψυχὴν, ἢ τὸν νοῦν τὰ ἀνθρώπου, εἰς τρόπον ὁπὰ τίποτες περιασότερον νὰ μὴν μόνῃ εἰς αὐτὸν ἐπιθημητόν. (καὶ ἔτζι τὸν γνωρίζει καὶ ὁ Σταγειρίτης Φιλόσοφος) „ τέλειον (λέγει) δύτε „ φαίνεται, καὶ αὐτάρκες ἡ δύδαι-„ μονία τῷ πρακτικῶν ἔσα τέλος.

Τώρα ὡσὰν ὁπὰ ἔξω ἀπὸ τὸν Θεὸν δὲν εἶναι καμμία ποίημα, ἔτε κτίσμα ὁπὰ νὰ ἠμπορῇ νὰ συμπληρώνῃ μὲ χορτασμὸν τὴν ψυχικὴν ἔφεσιν τὰ ἀνθρώπου, καθὼς ἡ δοκιμὴ μὲ ἀψευδεσάτην ἀπόδειξιν μᾶς βεβαιώνει. Λοιπὸν μοναχὸς ὁ Θεὸς

εἶναι τὸ ἄκρον ἀγαθὸν, καὶ εἰς αὐτὸν ἀναφέρεται ὅλη ἡ τελεία ὑποκειμένη δαιμονία τῦ ἀνθρώπυ, ἐφ' ὅσον ὁ ἄνθρωπος ἀποβλέπει εἰς αὐτὸν ὡς ὑποκείμενον, καὶ ὑστερινὸν τέλος ἐδικόν τυ. Μὲ βεβαιώνει τὸν ἀπόδειξιν τῦ συλλογισμῦ μυ καὶ ὁ Ἱερὸς Αὐγυστῖνος, εἰς τὸ ὕστερόν τυ βιβλίον, περὶ πόλεως Θεῦ, ἐξηγῶντας τὸν Θεϊκὸν ἐπαγγελίαν, ὁπῦ διὰ τῦ Προφήτυ ἐδίδετο εἰς τὸν Ἰσραὴλ. ἦγαν τὸ, „ ἔσομαι αὐτοῖς Θεὸς, καὶ „ αὐτοὶ ἔσονταί μοι Λαός. δηλονότι (ἐξηγᾷ ὁ Ἀφρικανὸς Διδάσκαλος, ὡσὰν νὰ ἔλεγεν ὁ Θεός.) „ Ἐὰν „ ἐγὼ κὴ ἔσομαι, πόθεν χορταθή„ σονται; Ἐγὼ ἔσομαι, ὅσα ἀπὸ „ τὸν ἀνθρώπων καλῶς ὀρέγονται· καὶ „ ζωὴ, καὶ σωτηρία, καὶ ξοφὴ, καὶ δό„ ποξα, καὶ τιμὴ, καὶ εἰρή„ νη, καὶ πάντα τὰ ἀγαθά. Λοιπὸν ὁ Θεὸς ἀναμφιβόλως εἶναι ἡ τελεία μακαριότης τῦ ἀνθρώπυ. Μὰ ὅταν ὁ ἄνθρωπος μεταβάλλῃ τὸ ὑποκείμενον, καὶ αὐτὸς ἀπὸ τὸ ἄκρον ἀγαθὸν ὁπῦ εἶναι ὁ Θεὸς ἤθελε κάμῃ διὰ ὑποκείμυον τῆς δυτυχίας τυ τὴν πλατεῖαν ἐπίδειξιν τύτυ τῦ Κόσμυ μὲ μίαν ζωὴν ἀπὸ ἁμαρτίαις, ἐκεῖνος βέβαια μένει δυτυχὴς, εἰς καιρὸν ὁπῦ φαντάζεται πῶς εἶναι δυτυχὴς, ἐπειδὴ καίει σύγκρισιν εἰς τὰ ἀσύγκρετα, προκρίνωντας τὸ ψεῦδος ἀπὸ τὴν ἀλήθειαν, καὶ τὸ μὴ ὂν ἀπὸ τὸ ὑπερτέλειον ὄν. Καὶ εἰς τῦτον τὸν ξόπον χάνωντας τὴν τελείαν δαιμονίαν τυ μένει ἔρημος ἀπὸ κάθε καλὸν πνευματικόν, καὶ τὸν κυριεύει ἡ Θεϊκὴ Παραχώρησις. Ἡ ὁποία (κατὰ τὸν τῆς Δαμασκῆ Θεολογικὸν Φωστῆρα) διαιρεῖται εἰς δύο εἴδη. ἤγαν, εἰς Παραχώρησιν οἰκονομικὴν καὶ παιδευτικὴν, καὶ εἰς Παραχώρησιν ἀπογνωστικὴν πρὸς τελείαν Κόλασιν. Ἡ πρώτη γίνεται ἀπὸ τὸν Θεὸν κατ' οἰκονομίαν διὰ διόρθωσιν, καὶ σωτηρίαν, καὶ δόξαν· καὶ τύτη ἀποβλέπει τὸν στερέωσιν τῦ ἐναρέτων εἰς τὴν Θείαν ἀγάπην. Ἡ δευτέρα γίνεται ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον, ὅταν ἀπὸ ἐδικὴν τυ προαίρεσιν μένῃ ἀμετάξεπτος εἰς τὴν ἁμαρτίαν· ἀφ' ὃ ὁ Θεὸς ἐνεργήσῃ διὰ νὰ τὸν σώσῃ μὲ ταῖς χάρες τυ, καὶ μὲ ταῖς δοκιμαῖς τυ, καὶ αὐτὸς ὅλα μὲ ἀσέβειαν τὰ καταφρονᾷ. Ὅθεν μένει εἰς μίαν τελείαν ἀπόγνωσιν, ὡσὰν ὁ Ἰούδας. „ Ἡ δὲ τελεία ἐγκατάλει„ ψις (τὰ λόγια τῦ Ἁγίυ) ὅτε „ τῦ Θεῦ πάντα τὰ πρὸς σωτηρίαν „ πεποιηκότος, ἀνεπαίδευτος, καὶ „ ἀνιάξδυτος, μᾶλλον δὲ ἀνίατος „ ἐξ οἰκείας προθέσεως διαμένῃ „ ὁ ἄνθρωπος.

Μία τέτοια λοιπὸν Παραχώρησις (ἀκρ.!) περὶ τῆς ὁποίας εἶναι καὶ ἡ ὑπόθεσις τῆς ὁμιλίας μυ, δὲν γίνεται εἰς τὸν ἄνθρωπον τοπικῶς, ἐπειδὴ ὁ Θεὸς εἶναι παντοχῦ παρών· ἀμὴ γίνεται ἐγκαταλειπτικῶς, ἤγαν ὑστερεῖται ὁ ἄνθρωπος τὸν Θεὸν ὅτι λογῆς οἱ κολασμοὶ εἰς τὸν τόπον τῦ Ἅδε. Τὸν ὑστερεῖται λέγω καὶ Δωάμιν, κατ' Ἐνέργειαν, καὶ Βοήθειαν, καὶ Χάριν. Μὲ τὴν Δωάμιν δὲν τὸν δυναμώνει εἰς τὸ καλὸν, μὲ τὴν Ἐνέργειαν τὸν ἀφυίει ἀκίνητον εἰς τὴν

τὴν ἁμαρτίαν, μὲ τὴν Βοήθειαν δὲν τὸν βοηθᾷ εἰς τὸς κινδύνυς, καὶ μὲ τὴν Χάριν τυ δὲν τὸν διεργετᾷ εἰς τὴν σωτηρίαν. „ εἰ δὲ καὶ ἐκεῖ ἐστὶν „ ὁ μηδέποτε ἀπὼν, πλὴν οὐκ ἔστι „ μετ' ἐκείνων. Καὶ εἰς τέτοιο τὴν κατάστασιν διεισκόμενος ὁ ἁμαρτωλὸς, ποῖος δὲν ἤθελε ὁμολογήσει μὲ βεβαιότητα, ὅτι αὐτὸς νὰ μὴν εἶναι ἀναμφιβόλως μία ἀπαράλακτος εἰκὼν τῶν κολασμένων τῦ Ἅδε; οἱ ὁποῖοι μὲ τὸ νὰ διεξάγωνται παντοτε εἰς ἐκεῖνον τὸν τόπον ἀνενέργητοι εἰς τὸ ἀγαθὸν, μένωντας παντοτε ἀβοήθητοι μὲ τὸ νὰ ἔχυν ἀποκτημένῳ εἰς τὸν ἐυτύντως τὴν τελείαν ἐγκατάλειψιν τῦ Θεῦ, ἡ ὁποία εἶναι σῶας τέλειος χωρισμὸς τῆς Θείκῆς χάριτος, ὁπῦ εἰς αὐτὰς προξενᾷ τὴν πώρωσιν, τὸν μωρίαν, καὶ τὴν ἀπόγνωσιν· διὰ τὰ ὁποῖα μένωντας παντελῶς ἀβοήθητοι εἰς πάθετις παίδευσιν, μὲ τὸ νὰ μένωντας χωρὶς τὸν Θεόν τυς· ὅθεν καὶ εἰς ἄκρον δυσυχισμένοι. Καὶ τῦτο εἶναι ἐκεῖνο, ὁπῦ βλέπω νὰ προξενᾶται καὶ εἰς τὰς ἁμαρτωλὰς εἰς τέτιο τὴν πρόσκαιρον ζωήν.

Καὶ διὰ νὰ πιςωθῆτε αὐτὴν τὴν ἀλήθειαν μὲ τὴν πρᾶξιν, κοιτάξετε ὀλίγον παρακαλῶσας ἐκεῖνον τὸν ἀσεβέσατον Νέον, ὁπῦ φωνάζει μὲ φόβον, καὶ ξόμον. Ἐκεῖνος εἶναι, ἀνίσως καὶ δὲν σφάλλω, ὁ πρῶτος υἱὸς τῦ Πρωτοπλάστυ Ἀδάμ, ἐκεῖνος λέγω εἶναι ὁ Κάϊν. ὁ ὁποῖος ἀφιερωμένος ὅλος εἰς τὴν κακίαν, δὲν αἰσθάνετο παντελῶς ἀρετήν· ὅθεν ἀρνᾶτο τὸν Θεὸν, μὲ τὸ νὰ ἀρτᾶτο τὴν Θείκὴν γνῶσιν, σκοπεύωνος πῶς δὲν δίδεται γνῶσις εἰς τὸν Θεὸν, εἰς τὸ νὰ ἠξεύρῃ, καὶ νὰ ἔχῃ καθαρὰν εἴδησιν τῆς Ἀδελφοκτονίας τυ· καὶ λοιπὸν αὐτοκρίνοτων εἰς ταῖς κραυγαῖς τῦ Θεῦ μὲ τολμηρὰν παρανομίαν, καὶ ἀσέβειαν· „ μὴ φύλαξ τῦ ἀδελφῦ μυ „ εἰμὶ ἐγώ; Καὶ εἰς μίαν τέτοιαν ἀσεβεσάτυ προαίρεσιν, ἠκολέθησεν ἡ τελεία Παραχώρησις τῆς Θείκῆς Βοηθείας, καὶ Χάριτος. „ ἐξῆλ„ θε δὲ Κάϊν (λέγει ἡ Θεία Γρα„ φὴ) ἀπὸ προσώπυ τῦ Θεῦ. τυτέστιν, (ἐξηγᾷ ὁ ἐδικός μυ Χρυσόξομος) ἐγυμνώθη τῆς παρ' αὐτῦ προσασίας. Καὶ ἀπὸ μίαν τέτοιαν γύμνωσιν, τί λογιάζετε νὰ ἠκολέθησεν εἰς αὐτὸν τὸν ἀσεβέσατον Νέον; ὄχι ἄλλο (ἀκρ.) παρὰ μία ἐρήμωσις εἰς αὐτὸν τῆς Θείκῆς Βοηθείας· εἰς ξόπον ὁπῦ ἐκαταύπσεν εἰς μίαν ἄκραν παλαιπωρίαν, ὁπῦ ἐγκύνα εἰς αὐτὴν μίαν ἐπασάσιν φόβυ καὶ ξόμυ, ὁπῦ ποτὲ δὲν τὸν ἄφηνεν ἥσυχον, χωρὶς νὰ τὸ δίδῃ εἰς κάθε σιγμὴ, μὲ μεγάλην δειλίαν, κάθε πόνον καὶ παίδδσιν. Καὶ τῦτο χωρὶς καυσὶα μισθὸν, καὶ χωρὶς ἐλπίδα σωτηρίας· ὅθεν ἔμενε μὲ τὴν ἁμαρτίαν τυ χωρὶς μετάνοιαν, εἰς τὴν ἰδίαν μετάνοιαν „ μείζων μείζων (λέγει) ἡ „ αἰτία με τῦ ἀφεθῆναι με. Καὶ Εἰ „ ἐκβαλεῖς με σήμερον ἀπὸ προσώ„ πυ τῆς γῆς, καὶ ἀπὸ τὸ προσώπυ „ συ κρυβήσομαι, καὶ ἔσομαι σά„ λων, καὶ ξέμων ἐπὶ τῆς γῆς. Ἀ" δειλία, ἃ φόβος, ἃ παραχή, ἃ

τέλος πάντων θλιβερὰ καὶ θρηνώδης κατάστασις τῦ Κάϊν, ὁπῦ ἐπροξενήθη ἀπὸ τὴν Θεϊκὴν Παραχώρησιν. Καὶ εἰς μίαν τέτοιαν ἀπόδειξιν, ποῖος δὲν βλέπει καταλήπτως εἰς τέτοιον τρόπον τὸν ζωλὸν μίαν ἀπαράλαπτον εἰκόνα τῆς Ἁβύσσε, μὲ πόνον, χωρὶς μισθὸν; μὲ παίδθσιν, χωρὶς ἐλπίδα σωτηρίας, καὶ μὲ ἁμαρτίαν χωρὶς μετανοίαν; Μὰ διατί νὰ ἐπακολυθᾶν ὅλα τᾶτα (ἀκρ.) εἰς τὸν ἁμαρτωλὸν, ἀπὸ τὴν Θεϊκὴν Παραχώρησιν; διατί; διατὶ ὁ Θεὸς εἶναι μακρυὰ ἀπ' αὐτὸν καὶ Χάειν, καὶ Βοήθειαν. Ὅθεν δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ τὸν βοηθήσῃ, νὰ τὸν δικαιώσῃ, καὶ νὰ τὸν σώσῃ. Θέλει εἶναι ὅμως ὁ Θεὸς εἰς αὐτὸν καὶ μόνην τιμωρητικὴν παρεσίαν, καθὼς καὶ εἰς τὸς πολασμοὺς τῦ Ἅδε, διὰ νὰ τὸν τιμωρᾷ, νὰ τὸν παιδθῇ, νὰ τὸν βασανίζῃ, καὶ νὰ τὸν κολάζῃ. „ εἰ „ δὲ καὶ ἐκεῖ ἐστὶν ὁ μηδέποτε ἀπῶν, „ πλὴν οὐκ ἔστι μετ' ἐκείνων.

Ἐγὼ ὅμως δὲν θαυμάζω τόσον, ἴσως καὶ ὁ ἁμαρτωλὸς ἀπὸ τὴν Θεϊκὴν Παραχώρησιν γυμνώνεται εἰς τέτοιον τρόπον τὴν ζωὴν ἀπὸ κάθε καλὸν πνευματικὸν, καὶ σωματικόν· διατὶ καθ' ὅλας καλὰ ἠξεύρει, πῶς μὲ τὸ νὰ χάσῃ τὸ ὑποκείμενον τῆς εὐτυχίας τε, ὁπῦ εἶναι ὁ Θεὸς, πρέπει ἀναμφιβόλως νὰ μείνῃ καὶ εἰς ἄκρον δυσυχισμένος. Ὁ θαυμασμός μὲ ὅμως εἶναι, ὅτι ὁ ἁμαρτωλὸς εἰς τέτοιον τὴν ζωὴν ὁπῦ εἶναι ἡ ὁδὸς τῆς μετανοίας νὰ μείνῃ τελείως νεκρὸς, καὶ ἀκίνητος εἰς αὐτὴν τὴν μετάνοιαν, νὰ μεταξέπῃ τέτοιον τὴν ζωὴν εἰς τόπον τὸ Ἅδε, μὲ τὸ νὰ καίῃ τὴν δυσκολίαν ὁπῦ ἔχει ἐδῶ τᾶτο τὸ μυστήριον, εἰς ἄκραν δυσκολίαν ὅτι λογῆς ἐκεῖ. „ ἐπειδὴ ἐν τῷ Ἅδῃ μόνον οὐκ „ ἔστι μετάνοια. Τᾶτο εἶναι ἐκεῖνο ὁπῦ μὲ κάνει νὰ θαυμάζω, καὶ νὰ ἐκπλήττωμαι. Τὸ νὰ μὴν εἶναι Μετάνοια εἰς τὸν Ἅδην, τᾶτο δὲν εἶναι θαυμασὸν, ἐπειδὴ ἐκεῖ δὲν εἶναι τόπος νὰ καπορθώνωνται ἀρεταῖς, μὲ τὸ νὰ μὴν εἶναι εἰς τὸν ἄνθρωπον ἐλεθέρα προαίρεσις τὸ καλὸ. Μὰ εἰς τέτοιον τὸν ζωὴν, ὁπῦ εἶναι ὅλη ἡ δυσκολία, μὲ τὸ νὰ ἔχωμεν προαίρεσιν ἐλεθέραν, καὶ ὅμως ὁ ἁμαρτωλὸς νὰ μένῃ εἰς τὸ κακὸν ἀμεταξέπτος, εἰς τρόπον ὁπῦ νὰ μὴν εἶναι δυνατὸν νὰ διέσκῃ ποτὲ τὴν ἐπιστροφὴν, καὶ μετάνοιαν, τᾶτο ναὶ καὶ δίδει αἰτίαν τὸ καθεὶς νὰ εἰπῇ πῶς αὐτὸς ἔχει ἀπαραλάπτως εἰς τέτοιον τὸν ζωὴν ὅλα ἐκεῖνα, ὁπῦ ἔχον οἱ ἁμαρτωλοὶ εἰς τὸν Ἅδην, πλὴν φθάσῃ εἰς ἐκεῖνον τὸν φοβερὸν τόπον τῦ Ἅδε. Καὶ ὅμως ὅλον τᾶτο ὁπῦ ἐγὼ λέγω (ἀκρ.) εἶναι ἀψευδέσατον, διατὶ εἶναι θεμελιωμένον ἐπάνω εἰς τὴν Θείαν Γραφήν· „ ὁκ „ ἔστιν ὁ Θεὸς (λέγει ὁ Προφήτης, „ ναξ, ἁμιλῶντας διὰ τὸς τέτοιους „ ἁμαρτωλὸς) οὐκ ἔστιν ὁ Θεὸς ἐνώ„ πιον αὐτῦ. Ὁ ἁμαρτωλὸς (λέγει) ὁπῦ καίει ἀμεταβλήτων ἀπὸ τὸν ἑαυτόν τε τὴν ἁμαρτίαν, γίνεται ὑποκείμενον τῆς ἀπογνωσικῆς Παραχωρήσεως, καὶ δὲν ἔχει παντελῶς ἐμπροσθόντε τὸ φῶς τῆς Θεϊκῆς Χάεως

τος.

τος· ὅθεν οὐκ ἔστιν ὁ Θεὸς ἐνώπιον αὐτῦ. Καὶ λοιπὸν ἀπὸ αὐτὴν τὴν Θεϊκὴν Παραχώρησιν, τί ἄλλο ἀκολυθᾷ εἰς τᾶτον τὸν ἁμαρτωλὸν, ὦ βασιλικὲ Προφήτα; „ βεβυλῶνται „ (λέγει) αἱ ὁδοὶ αὐτῦ ἐν παντὶ „ καιρῷ. Ναὶ μὲ τὸ νὰ μὴν λάμπῃ πλέον εἰς αὐτὸν ὁ μυστικὸς Ἥλιος τῆς δικαιοσυνῆς, ὅλαις ὅλαις ἡ σράταις τε, λέγει, εἶναι βρωμεραῖς ἀπὸ ἁμαρτίαις διὰ παντα. ἐν παντὶ καιρῷ. Ὥσε ὁπῦ μένει παντοτε ἀμεταξέπτος εἰς τὴν κακίαν τε, χωρὶς νὰ σοχάζεται παντελῶς τὴν μετάνοιαν. Καὶ εἰς τᾶτον τὸν τρόπον σκληρώνει, ὡς ὁ διάβολος εἰς τὴν ἁμαρτίαν τε, ὡσὰν νὰ ἔφθανε καὶ αὐτὸς εἰς τὸν ἴδιον ὅρον, καθὼς λέγεν οἱ Θεολόγοι, ὅθεν μένει ἀμετανόητος.

Μὰ ἤθελε μᾶς εἰπῇ τινὰς, πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ μὴν δίδεται μετάνοια εἰς τὸς τέτοιους ἁμαρτωλὸς, ἐκεῖ ὁπῦ ἡμεῖς βλέπομεν τόσους, καὶ τόσους νὰ σωτρέχεν εἰς τὰ κριτήρια τῶν Πνευματικῶν, καὶ νὰ ἐξομολογνται; καὶ τᾶτο εἶναι σημεῖον τῆς μετανοίας τος. Ἀκροατὰ, αὐφαίνωνται πῶς ἐξομολογῦνται, ἐξομολογῦνται κατ' ἐπίδειξιν, ἐξομολογῦνται χωρὶς κἀμμίαν συντριβὴν τῆς καρδίας τος. Ἐπειδὴ ὅταν τὸς βλέπετε μὲ τὴν ἐξομολόγησιν νὰ μὴν ἀποδιώχνεν παντελῶς ἀπὸ τὸν ἑαυτόν τος τὴν ἁμαρτίαν, εἶναι σημεῖον πῶς δὲν καίεν παρὰ ἐξομολόγησιν ἀνωφελῆ μὲ λόγια, ἀμὴ ὄχι ποτὲ τελείαν συντριβὴν, καὶ μετανοίαν. Ἡ μετάνοια (ἀκρ.) προέρχεται καὶ τὸς Ἡθικὸς ἀπὸ τὸν ἀποστροφὴν τῆς ἁμαρτίας, εἰς τὴν ἐπιστροφὴν πρὸς τὸν τῦ Θεῦ φιλίαν. Τώρα ὅταν ἡ ἀποστροφὴ, ἤγεν ἡ ἄρνησις τῆς ἁμαρτίας δὲν γίνεται, ἀκολυθᾷ νὰ μὴν γίνεται ὔτε κἂν ἡ μετάνοια. Ἐξομολογῦνται ναὶ (δὲν τὸ ἀρνῦμαι ὔτε ἐγὼ) οἱ Πλεονέκται τότε τῦ καιρῦ, μὰ ἡ ἐξομολόγησίς τος γίνεται ἀνωφελὴς, μὲ τὸ νὰ γίνεται κατ' ἐπίδειξιν. Δυλδόνται δολερὰ τὴν μετάνοιαν διὰ μάταιον τέλος ἐδικόντες, μὰ εἰς τὸν ἴδιον καιρὸν χωρὶς κἀμμίαν ἀποχὴν, θέλεν νὰ πράττεν καὶ τὴν πλεονεξίαν. Ἐξομολογῦνται καὶ φαντασίαν οἱ Φιλάργυροι, μὰ ὄχι ποτὲ μὲ σκοπὸν τέλειον, νὰ ἀποδιώξεν ἀπὸ τὸν ἑαυτόν τος σᾶν τέτοιον ἀσεβέσατον ἁμάρτημα. Ἐξομολογῦνται οἱ Πόρνοι, καὶ σαρκικοὶ, μὰ ὄχι ποτὲ μὲ γνώμην τελείαν νὰ μεταβάλλεν τὴν ἡδονὴν τῆς σαρκὸς εἰς σωφροσυνὴν, καὶ τελείαν ἐγκράτειαν. Ἐξομολογῦνται οἱ καταραμένοι Ἱερόσυλοι, ἀμὴ ὄχι ποτὲ μὲ ἀποφασιτικὸν σκοπὸν νὰ ἐπιστρέψεν, ἢ νὰ δώσεν τὸ ὑποσατικὸν, ἢ ἐκεῖνο ὁπῦ χρεωστῦν τῷ Θεῷ, ὁπῦ εἶναι τῆς Ἐκκλησίας τος. Καὶ διὰ νὰ μὴν περισσολογῶ καὶ μέρος, ἐξομολογῦνται οἱ Ὑπερήφανοι, οἱ μνησίκακοι, οἱ ἐκδικηταὶ, οἱ καπήλαλοι, καὶ τέλος πάντων κάθε ἁμαρτωλὸς, μὰ μὲ μίαν ἐξομολόγησιν, ὁπῦ δὲν τὸν ὁδηγᾷ ἡ Θεία Χάεις, ἀμὴ ἡ πλανερὰ σωτήθεια τότε τῦ καιρῦ τος μαθητδει χωρὶς κἀμμίαν ἐλπίδα

Θεϊ-

Θειϊκῆς σωτηρίας, καὶ συγχωρήσεως. Διατὶ ὅλοι ἐτοῦτοι παρακινημένοι, ἢ ἀπὸ τὴν φιλοδοξίαν ὑπόληψιν τοῦ Κόσμου, ἢ ἀπὸ τοὺς Θειϊκοὺς μόχθους ὁποῦ τοὺς ἐπανέρχονται, πάντοτε νὰ μίαν μετανοίαν φαντασικὴν μὲ τὰ χείλη, ἀμὴ ὄχι ποτὲ ἀληθινὴν μὲ τὴν καρδίαν. φωνάζουν ὅλοι μὲ τὸ στόμα τοῦ Κάϊν, ἀμὴ μένουν ὅλοι μὲ τὴν ἰδίαν προαίρεσιν τοῦ Κάϊν, χωρὶς μεταβολὴν τῆς κακίας τους. Καὶ τοῦτο δὲν εἶναι σημεῖον ὄχι μετανοίας, ἀμὴ μάλιστα εἶναι σημεῖον, πῶς εἶναι μακρὰν ἀπὸ αὐτοὺς ὁ Θεός. „ ὐκ ἔστιν, ὐκ ἔστιν ὁ Θεὸς ἐνώπιον „ αὐτῶν. Ὅθεν μένουν μὲ τὴν Θειϊκὴν Παραχώρησιν, ἡ ὁποία τοὺς καίει λείψανα νεκρὰ, μὲ τὸ νὰ ὑστερῇ τὴν ψυχήν τους ἀπὸ τὴν Θειϊκὴν Χάριν, ἀφ' ἧς αὐτοὶ πρῶτον μένουν νεκροὶ ἠθικῶς μὲ τὸ νὰ χάνουν καὶ τὴν ἰδίαν τους συνείδησιν, ἡ ὁποία εἶναι ἑκάστῳ ἀνθρώπῳ ὁ Θεός.

Ἀ" θάνατος φοβερὸς (ἀκροαταὶ) ὁποῦ εἶναι ἐκτὸς τῆς Θείας Παραχωρήσεως. τὸν ὁποῖον ἄμποτε νὰ τὸν ἐκαταλάμβανον οἱ ἁμαρτωλοί. Μὰ ὡσὰν ὁποῦ αὐτοὶ δὲν θέλουν νὰ τὸν καταλάβουν, τὸν καταλαμβάνει ὅμως ὁ μέγας Παῦλος τὸ σκεῦος τῆς ἐκλογῆς. ὅθεν μὲ φόβον, καὶ τρόμον φωνάζει: „ παλαίπωρος ἐγὼ, „ τίς με ῥύσεται ἐκ τοῦ θανάτου τοῦ „ σώματος τούτου; Φοβᾶται (ἀκρ.) ὁ Παῦλος ὄχι τὸν θάνατον τὸν φυσικὸν, ὁποῦ χωρίζει τὴν ψυχὴν ἀπὸ τὸ κορμί· ἐπειδὴ τοῦτος ὁ θάνατος εἰς τοὺς δικαίους εἶναι ἀνάπαυσις, καὶ εὐλας γλυκὺς ὕπνος. (τὸ λέγει ἡ σοφία τοῦ Σολομῶντος) „ Δίκαιος; „ ἐὰν φθάσῃ τελευτῆσαι, ἐν ἀναπαύ- „ σει ἔσται. Καὶ λοιπὸν φοβᾶται, καὶ τὸν Σελευκίας Βασίλειον, τὸν θάνατον τὸν ἠθικὸν, ὁποῦ χωρίζει τὸ κορμὶ ἀπὸ τοὺς δυνάμεις τῆς ἠθικῶν ἀρετῶν· καὶ τὸν θάνατον τὸν ψυχικὸν, ὁποῦ χωρίζει τὴν ψυχὴν ἀπὸ τὸν Θεόν. Διατὶ μὲ τὸν πρῶτον μένει νεκρὸν τὸ κορμὶ ἀπὸ τοὺς δυνάμεις τῆς σωφροσύνης, καὶ ἐγκρατείας, καὶ ἀπὸ ἐκείναις τῆς σωτειδήσεως· ὅθεν μένει ἀκίνητον εἰς τὴν πρᾶξιν τῆς ἀρετῆς. Μὲ τὸν δεύτερον μένει νεκρὰ ἡ ψυχὴ μὲ τὴν Θειϊκὴν Ἐγκαπόλειψιν, μὲ τὸ νὰ χαίρῃ τὸν Θεόν της καὶ Βοήθειαν, Χάριν, καὶ Ἐνέργειαν. Καὶ τοῦτον τὸν θάνατον τὸν ἠθικὸν φέρει καὶ φοβᾶται ὁ μέγας Παῦλος, ἀπὸ τὸν ὁποῖον προέρχεται καὶ ὁ ψυχικός. Καὶ τοῦτος ναὶ, καὶ εἶναι θάνατος φοβερὸς (ἀκρ.) ἐπειδὴ μεταβάνει τὴν ὑράνιον Εἰκόνα τοῦ ἀνθρώπου, εἰς σὰν ἄμορφον τέρας τῆς Ἀβύσσου. Θάνατος λέγω, ὁποῦ ἀφ' ἧς ἀφήσει τὸν ἄνθρωπον νεκρὸν ἀπὸ κάθε ἠθικὴν, καὶ πνευματικὴν ἀρετὴν, τὸν ἀφήνει νεκρὸν, καὶ ἀπὸ τὴν ἐνέργειαν τῆς Θειϊκῆς Βοηθείας, μὲ τοὺς Θειϊκοὺς Παραχώρησιν· εἰς ζόφον ὁποῦ τὸν καίει νὰ δοκιμάσῃ εἰς τέτοιους τοὺς ζωοὺς ὅλες τὰς κινδύνους τοῦ Ἀ"δου. Τοὺς ἔλαβε, ναὶ, αὐτοὺς τοὺς φοβεροὺς δοκιμοὺς ὁ Δαβὶδ διὰ μέσου τῆς Θείας Παραχωρήσεως· ὁ ὁποῖος μὲ τὸ νὰ ὑποπέσῃ εἰς τοὺς ἁμαρτίαν, ἐδοκίμασεν (ἀγκαλὰ καὶ Βα-

σιλεὺς, ὁποῦ εἶναι τὸ ἄκρον μεγαλεῖον, καὶ ἡ τελεία δυτυχία, ὁποῦ ὁ Κόσμος φαντάζεται) ἐδοκίμασε (λέγω) πόνους, καὶ θλίψες κατὰ ἀναλογίαν μὲ ἐκείναις τοῦ Ἀ"δου· εἰς ζόφον ὁποῦ δὲν εἶχε καμμίαν ἀνάπαυσιν. ἐπειδὴ καθὼς βεβαιώνει ὁ ἴδιος, τὸν ἐπεριεκύκλωσαν ἀπὸ κάθε μέρος. Ὅθεν φανερώνοντάς μας τοὺς αἰτίαν, ὁποῦ ἦτον ἡ ἁμαρτία, δικαιώνει τὸ συμπέρασμα τῆς θλιβερῶν ἀποτελεσμάτων. „ χείμαροι (λέ- „ γει) ἀνομίας ἐξεπάραξάν με, „ Ὠδῖνες Ἀ"δου περιεκύκλωσάν με. Ὅθεν θρηνεῖ, καὶ ὀδύρεται μὲ ἀκατάπαυστον πόνον τὸν χωρισμὸν, ὁποῦ ἔλαβεν ἀπὸ τὸν Θεόν του, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἔμεινεν ἀβοήθητος εἰς κάθε του κίνδυνον. „ ἐγεννήθη (λέγει) τὰ „ δάκρυά μου ἐμοὶ ἄρτος, ἡμέρας „ καὶ νυκτὸς, ἐν τῷ λέγεσθαί μοι „ καθ' ἑκάστην ἡμέραν, ποῦ ἐστὶν ὁ „ Θεός σου; Καὶ εἰς τοῦτον τὸν ζόφον ἔμεινε, καὶ φοβᾶται τὸ χωρισμὸν τοῦ Θεοῦ ὁ Οὐράνιος Παῦλος, χωρὶς νὰ τὸν χωρισθῇ, καὶ ὁ Προφήτης Δαβὶδ, ἀφ' ἧς τὸν ἐχωρίσθη, ἀγκαλὰ καὶ μὲ μίαν ἄκραν συντριβὴν καὶ μετανοίαν ἐκ δευτέρου τοῦ Θείου Χάριν ἀπέκτησεν. Καὶ ἡμεῖς ὁποῦ ὄχι μόνον ὡσὰν ὁ Παῦλος διὰ μέσου τῆς ἀρετῆς τὸν ἔχομεν, ἀμὴ μάλιστα ὡσὰν ὁ Δαβὶδ διὰ μέσου τῆς ἁμαρτίας καθ' ἡμέραν τὸν χαίνομεν δὲν ζητοῦμεν καὶ μίμησιν τοῦ Δαβὶδ μὲ τοῦτο τέλειαν μετανοίαν νὰ τὸν ἀποκτήσωμεν;

Ἀ" μωρίαν, καὶ τύφλωσιν ὁποῦ βλέ- πουσι εἰς τοὺς ἁμαρτωλοὺς τὸ Χειτιανισμὸν. οἱ ὁποῖοι ἁμαρτάνουν θελημα- τικὰ κάθε ὥραν, καὶ κάθε στιγ- μὴν μὲ μίαν ἄκραν ζημίαν, καὶ βλά- βουν τοὺς ἑαυτοὺς τους, καὶ μὲ μίαν μεγάλου τυφλότητα δὲν αἰσθάνονται τὸν ἀφανισμόν τους, ἀμὴ μένουν ἄφοβοι, καὶ ἀπάραχοι εἰς τὴν Θειϊκὴν Παρα- χώρησιν. Καὶ ποῖος μὲ κάθε δί- καιον λογαριασμὸν δὲν πρέπει νὰ τοὺς θρηνῇ περισσότερον καὶ ἀπὸ τοὺς ἰδίους πολασμοὺς τοῦ Ἀ"δου; ἐπειδὴ ἐκεῖνοι ἀγκαλὰ καὶ χωρὶς ὄφελος, διατὶ ὃν τῷ Ἀ"δῃ οὐκ ἔστι μετανοία· ἔχουν κάν αἴσθησιν εἰς τὴν παντοτινὴν τους ζημίαν καὶ βάσανον, ὁμολογοῦν τοῦτο ἀποτέλεσμα τῆς Θειϊκῆς Ὀρ- γῆς καὶ Παραχωρήσεως. ἀμὴ ἐτοῦτοι ὁποῦ ἴσως καὶ τὴν γνωρίσουν, καὶ θελήσουν νὰ ἐπιστρέψουν, μὲ τὸ νὰ ἔχουν τὴν δυνάμιν, λαμβάνουν πάλιν τὴν σωτηρίαν, λαμβάνουν τὴν δικαίω- σιν, λαμβάνουν τὸν Θεόν τους, καὶ μακαρίζονται· καὶ ὅμως νὰ μένουν αἰσθητοὶ εἰς μίαν τέτοιαν φρικτὴν ζημίαν, καὶ βλάβην, καὶ νὰ κινδυ- νεύουν τὴν ψυχήν τους εἰς τὴν αἰώνιον Κόλασιν;

Ἀ" Χειτιανικαῖς ψυχαῖς, ὁποῦ μακρὰν ἀπὸ τὸν Θεόν σας δείσκεσ- θε, διατί κατοικᾶτε μαζὶ μὲ τὴν ἁμαρτίαν; ψυχαῖς, λέγω, ἐγκατα- λελειμμέναις ἀπὸ τὴν τελείαν, καὶ ἄκραν δυτυχίαν σας, ἴσως καὶ κατὰ τύχην ἐδῶ μὲ ἀκούτε, σᾶς παρακα- λῶ μὲ θλιβερὰν καρδίαν νὰ ζητή- σετε κατ' ἐνέργειαν τοῦ Θεόν σας· „ Ζητήσατε τὸν Κύριον, σᾶς λέγω

„ μὲ τὸν Δαβὶδ, ϗ πραϋαιώθητε.
„ ζητήσατε τὸ πρόσωπον αὐτῦ διαπαν-
„ τός. Δωσαμώνεθε ναὶ εἰς τῦτο τὸ
ζήτημα, μὰ ἅπαντος, παντοτινὰ
λέγω, μὲ τὸ νὰ εἶσαι σερεοὶ, μὲ
ἔργα Εὐαγγελικὰ, ϗ ἐνάρετα. Ζη-
τήσατέτον πεὶν σᾶς φθάσῃ ϗ τιμω-
ρίαις, ϗ παίδευσις. καταλάβετε εἰς
τὸν ἑαυτόνσας τὴν ζημίαν τῆς Θείας
Παραχωρήσεως δ'ὅτις ὁπῦ τὴν ἁμαρ-
τίαν ἐπράξετε, ϗ δ'ὅτις μὲ τελείαν
σωφρίβην, ϗ μετάνοιαν τὴν Θείαν
Χάριν ἀναζητήσετε. Διατὶ εἰς τῦτον
τὸν ξόπον σᾶς πάζω μὲ ὅλω τὴν
βεβαιότητα, ὅτι χωρὶς καυσόα ἐμπό-
διον θέλει τὴν εὕρετε. Ναὶ „ ὁ ζη-
„ τῶν δύρήσει, ϗ τῷ κρόντι ἀνοιγή-
„ σεται. Ἀμὴ ἀνίσως ϗ ξεμακρύ-
νετε τὴν ἐπιστροφὴν, ϗ ἀναμένετε
νὰ σᾶς προφθάσῃ ἀπὸ τὴν θείαν
ὀργὴν ἡ τιμωρίας, ϗ τὰ βάσανα,
ϗ τύπες γνωρίζωντας τὴν Θεϊκὴν
Παραχώρησιν, ἢ θέλετε προσρέξῃ
ζητῶντας τὸν Κύριον, ζητῶντας τὴν
Χάριν τε, ϗ Βοήθειαν· ἃ φοβᾶμαι
πῶς δὲν θέλει τὸν εὕρετε. διατὶ
τότες εἶναι μετάνοια πλασὴ, ϗ
βιαία, εἶναι μετάνοια τῆ Φαραωνι-
τῆ, οἱ ὁποῖοι τόσαις ἐπιστροφαῖς
ἔκαμαν, ὅσαις πληγαῖς ἐλάμβαναν,
ϗ πάλιν εἰς τὴν ἰδίαν κακίαν δι'εί-
σκοντο, εἰς ξόπον ὁπῦ ἔφθασαν
ὥως τέλως νὰ λάβῃ ϗ τὸν τέλειον
ἀφανισμόντας, χωρὶς πλέον κἀμμίαν
ἐλπίδα σωτηρίας. „ Ζητήσατε, λοι-
„ πὸν, ζητήσατε τὸν Κύριον, ἡ τὸ-
„ πιαις ψυχαῖς, ϗ δὲχ δύρήσατε.
Θέλει τὸν ζητήσῃ, ὡσὰ οἱ Ἐβ-
ραῖοι, μὰ χωρὶς ὠφέλειαν. Διατὶ
ἐκεῖνοι τὸν ἐζητῆσαν, ὅταν τὲς ἔδι-
δε τὸν θανατον, ϗ διατῦτο πλέον
δὲν ἐδώϖοντο νὰ τὸν εὕρῃ. „ ὅταν
„ ἀπέκτεινεν αὐτὲς, τότε ἐζήτων
„ αὐτόν. Καὶ λοιπὸν, αὐίσως ϗ δὲν
θέλῃ τὸν εὕρῃ ὅσοι μὲ ἄκαιρον
μετάνοιαν τὸν ζητήσῃ, πῶς θέλῃ
τὸν εὕρῃ ὅσοι δὲν τὸν ζητῦν παντε-
λῶς μὲ ἀληθινὴν ἐπιστροφὴν ϗ με-
τάνοιαν; Ἀ" ποτὲ ποτὲ δὲν θέλῃ τὸν
εὕρῃ· ἀμὴ θέλει μείνῃ ὡσὰ οἱ
Κολασμόνοι τῦ Ἀ"δε εἰς σὰ βα-
θύτατον σκότος ἀπογνώσεως, μὲ
τὴν φοβερὰν ζημίαν τῆς Θείας Πα-
ραχωρήσεως

ΜΕΡΟΣ, Β'.

ΕΙς ὅσον ἐγὼ ἀπόδειξα ἕως τώ-
ρα μὲ ὅλω τὴν ἀψευδεστάτην
ἀλήθειαν περὶ τῆς Θείας Παραχω-
ρήσεως, σοχάζομαι ὅτι δὲν θέλει
λείψῃ τινὰς μὲ ἀντιλογίαν νὰ μῦ
εἰπῇ, πῶς ἐγὼ χωρὶς κἀμμίαν
διαφορὰν ἠθέλησα νὰ ὑποτάξω εἰς
τὴν φοβερὰν ποινὴν μὲ σὰ ὅμοιον
βαθμὸν ἁπάμα Ἀσεβεῖς ϗ Χρι-
στιανύς· ἐκεῖ ὁπῦ ἡ Θεία Γραφὴ δὲν
φανερώνει, παρὰ πῶς οἱ Ἀσεβεῖς
μόνον χάνῃ παντελῶς τὸν Θεὸν, ϗ
δὲν λαμβάνῃ ποτὲ τὴν χάριν εἰς τὸ
νὰ τὸν ἰδῦν. „ ἀσεβεῖς, λέγει, ἐκ
„ ὄψονται Θεόν. ϗ, ἀρθήτω ὁ
„ ἀσεβὴς, ἵνα μὴ ἴδῃ τὴν δόξαν
„ Κυρίυ. ἀμὴ οἱ Χριστιανοὶ ὁπῦ
πιςεύϖ εἰς αὐτὸν, ἀγκαλὰ ϗ εἰς
αὐ-

τὸν μόνον λαμβάνῃ. Λοιπὸν δὲν
εἶναι οἱ Χριστιανοὶ εἰς ἐκεῖνον τὸν με-
γάλον κίνδυνον νὰ χάσῃ παντελῶς
τὸν Θεόν τε. „ ἐκ ἔστιν αἰχμὴ τοῖς
„ πεποιθόσιν ἐπ' αὐτόν. Εἰς τῦτο δὲν
ἀρνῦμαι ἔτε ἐγὼ (ἀκρ.) ὅτι νὰ μὴν
εἶναι κάποια παραμικρὴ διαφορὰ με-
ταξὺ τε Ἀσεβῦς, ϗ τε Ἀμαρτωλῦ
Χριστιανῦ. Καὶ τὴν διαφορὰν μας
τὴν ἐξηγᾷ ὁ Ἱερὸς Οἰκεμένιος,
ὄχι ποτὲ μὲ τὸν ξόπον ὁπῦ τὴν
παρασαίνει ἡ πρόφασις ϗβ Ἀμαρτω-
λῶν, ἀμὴ μὲ τὸν ξόπον ὁπῦ τὼ
ἀποδείχνει ἡ ἀψευδεστάτη ἀλήθεια
ϗβ δικαίων. Ὁ ἀσεβὴς λέγει, ϗ
ὁ ἁμαρτωλὸς εἰς τῦτο διαφέρει. ἤ-
γουν, ἀσεβὴς εἶναι ἐκεῖνος, ὁπῦ εἶ-
ναι παντελῶς ξένος, ϗ ἀλλότριος ἀπὸ
τὸν Θεόν. Ἁμαρτωλὸς πάλιν εἶ-
ναι ἐκεῖνος, ὁπῦ αὐτικρατιέται κά-
ποιον τι ἀπὸ τὸν Θεὸν δϗ τὼ Πί-
στιν, μὰ ἀπὸ ἄλλον μέρος καταφρο-
νᾷ, ϗ παραβαίνει τὲς νόμες τε, ϗ
ταῖς ἐντολαῖς τε. Ὅμως ὁμολογεῖ
τῦτος ὁ Θεῖος Διδάσκαλος πῶς ἠμ-
πορεῖ ὁ ἁμαρτωλὸς ναὶ νὰ εἶναι
ϗ ἀσεβὴς εἰς τὸν ἴδιον καιρόν·
δϗτὶ ὅποιος πράττει τὼ ἀνομίαν
εἶναι ϗ ἀλήθειαν ϗ ἀσεβὴς, διατὶ
δὲν λογιάζει παντελῶς τὸν Θεὸν
ὅταν πράττῃ τὼ ἁμαρτίαν· ϗ εἰς
τῦτον τὸν ξόπον ἐκεῖνη ἡ ὀλίγη δια-
φορὰ ἀφανίζεται, ϗ γίνεται μία
τελεία ὁμοιότης. Ὥςε ὁπῦ ἠμπορεῖ
τινὰς νὰ εἰπῇ καλώτατα, ὁ ἀσεβὴς
εἶναι ἁμαρτωλὸς, ϗ ὁ Ἁμαρτωλὸς
εἶναι Ἀσεβής. Ἀ"ς ἀπόσωμεν τὰ λό-
για τῦτα τῦ Διδασκάλυ εἰς τὸν
(Πέρ. Ἐπις. Κεφ. 6.) „ Ἀσεβὴς
„ δὲ ϗ Ἁμαρτωλὸς ταύτῃ διαφέ-
„ ρουσιν. Ἀσεβὴς μὲν ϗβ, ὁ ἔξω
„ πάντῃ Θῦ, Ἁμαρτωλὸς δὲ, ὁ
„ Θεῦ μὲν, ὅσον δήτι ἀντεχόμε-
„ νος, ἄλλως δὲ καταφρονῶν, ϗ
„ παραβαίνων αὐτῦ τὲς νόμες. Δύ-
„ νεται δὲ ὁ αὐτὸς ϗ Ἀσεβὴς, ϗ
„ Ἁμαρτωλὸς εἶναι· ὁ γὰρ τὼ αὐτὸ
„ μέρω ἐργαζόμενος πῶς ἀσεβεῖ,
„ μὴ τὸν Θεὸν ἐν τῷ ἁμαρτάνειν
„ εἶναι λογιζόμενος.

Μὰ ἐδὼ πάλιν ἀκέω νὰ μῦ ἐπι-
χειρίζωνται οἱ ἐναντίοι, λέγοντάς
μὲ· ὅτι ἀγκαλὰ ϗ ὁ Χριστιανὸς νὰ
ἁμαρτάνῃ, ϗ νὰ εἶναι ἐλπὶς ἀπὸ
τὼ ὑπερφυσικῶ ἔξιν τῆς χάριτος,
ἔχει ὅμως εἰς τὸν ἑαυτόν τε μίαν ἀπο-
λελυμμένω Θεϊκὴν δύναμιν νὰ ἀγα-
πᾷ τὸν Θεόν τε. Ὥςε ὁπῦ ὅποιος
ἀγαπᾷ τὸν Θεὸν, τῦτος λέγεται νὰ
μονήῃ εἰς τὸν Θεὸν, ϗ ὁ Θεὸς εἰς
αὐτόν. Καὶ λοιπὸν μὲ τὼ δυνάμιν
τῆς ἀγάπης μεταμορφώνεται εἰς αὐ-
τὸν τὸν Θεὸν, ϗ γίνεται θεοειδής.
Πῶς λοιπὸν σὰς Χριστιανὸς ὅταν
ἁμαρτάνῃ χάνει παντελῶς τὸν Θεόν
τε, ϗ γίνεται σύοχος ἐκείνης τῆς φο-
βερᾶς ποινῆς, καθ' ὁμοίωσιν τῦ
Κολασμόνων τε Ἀ"δε; Εἰς τῦτο
πάλιν τὲς ἀποκρίνομαι μὲ τὼ ἀλή-
θειαν τῆς Γραφῆς, ϗ μὲ τὼ ὀρ-
θοδοξίαν τῦ Σχολαστικῶ Θεολόγων.
Ὅθεν τὲς λέγω, πῶς ὅποιος πράτ-
τει τὼ ἁμαρτίαν, εἶναι ἀδύνατον
νὰ ἀγαπᾷ τὸν Θεόν. ϗ τῦτο εἶναι
ἀψευδεστάτη ἀλήθεια τῦ ὑψιπέτε Ἀε-
τῦ τῆς Θεολογίας· εἰς τὼ ἀ. (Ἐξ

„ πισολ. Κεφ. 5.) Αὕτη ἐστὶν ἡ „ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ (λέγει) ἵνα „ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν. καὶ „ πάλιν. Ἐὰν εἴπωμεν ὅτι κοι„ νωνίαν ἔχομεν μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐν „ τῷ σκότει περιπατῶμεν, ψευ„ δόμεθα. Λοιπὸν καὶ τοῦτο τὸ δόγμα εἶναι ἀδύνατον ὁ ἁμαρτωλὸς νὰ ἔχῃ ἀγάπην Θεοῦ. Μὰ ἔσω θέλω τοῦ συγχωρέσῃ, ὑποθέτωντας νὰ ἔχῃ ἀγάπην πρὸς τὸν Θεόν, ὅταν αὐτὸς ἁμαρτάνῃ. μ' ὅλον τοῦτο τοῦ λέγω μὲ τοὺς Σχολαστικοὺς Θεολόγους, ὅτι δὲν ἀκολουθᾷ μὲ μίαν τέτοιαν ἀγάπην νὰ γίνεται Θεοειδής. Ἠμπορεῖ, ναὶ, νὰ εἰπῇ ὁ Ἁμαρτωλὸς, λέγων ἐκεῖνοι, αὖ ἔχῃ ἀγάπην πρὸς τὸν Θεὸν ὅταν ἁμαρτάνῃ πῶς ἔχει τὸν Θεὸν εἰς τὴν καρδίαν, καὶ εἰς την ψυχήν του. μὰ τοῦτο ἤθελεν εἶναι φαντασικῶς, λέγωνοι Θεολόγοι. διατὶ εἶναι διὰ τῆς αὐτοῦ εἰς Θεὸν ἀγάπης, ἀμὴ ὄχι διὰ τῆς τοῦ Θεοῦ εἰς αὐτὸν ἀνταγαπήσεως. Ἠθελεν εἶναι, ναὶ, ἀπὸ μέρος τοῦ ἁμαρτωλοῦ ἡ ἀγάπη, ἀμὴ ὄχι ἀπὸ μέρος τοῦ Θεοῦ, ὁποῦ δὲν ἀνταγαπᾷ Ἀσεβεῖς, καὶ Ἁμαρτωλὸς, διατὶ μὲ αὐτὸς δὲν θέλει κἀμμίαν φιλίαν. καὶ αὖ ὁ ἁμαρτωλὸς τὸν θέλει φίλον προσφέρωντάς του ἀγάπην, ὅταν αὐτὸς ἁμαρτάνῃ, αὐτὴ εἶναι μία φιλία ἀτελὴς· ἐπειδὴ δὲν εἶναι ἀμοιβαία ἡ ἀγάπη αὐτῆς τῆς φιλίας, μὲ τὸ νὰ εἶναι μία φιλία ἀπὸ μοναχὸν τὸν Ἁμαρτωλὸν, ἀμὴ ὄχι καὶ ἀπὸ αὐτὸν τὸν Θεόν. „ Οὐ μέ„ νει τοίνυν (ἔτζι δογματίζει ὅλος ὁ „ χορὸς τῶν Σχολαστικῶν Θεολό„ γων) ἀ μενεῖ τοίνυν ὁ Θεὸς ἐν „ αὐτῷ, ὅτε μὲν μεταμορφωθείη „ εἰς τὸν Θεὸν, καὶ εἴη Θεοειδὴς διὰ „ τῆς τοῦ Θεοῦ εἰς αὐτὸν ἀνταγαπή„ σεως. Οὐκ ἔστι γὰρ ὅπως αὐτὸν ἀν„ταγαπήσειεν ὁ Θεὸς, ὄνπαγε ἐν τῇ „ ἁμαρτίᾳ, καὶ πόρρω τῆς χάριτος.

Ἐν ἂς παύσῃ λοιπὸν ἡ πρόφασες, καὶ τὰ σοφισικὰ ἐπιχειρήματα, καὶ ἂς ὁμολογήσῃ καθενὰς ὅταν πράττῃ τὴν ἁμαρτίαν πῶς γίνεται ἀσεβής. „ μὴ τὸν Θεὸν ἐν τῷ ἁμαρ„ τάνειν εἶναι λογιζόμενος. Ἂς γνωρίσῃ πῶς εἶναι μακρὰ ἀπὸ τὴν Χάριν, καὶ λοιπὸν ἐχθρὸς τοῦ Θεοῦ, καὶ ὑποπαρόμενος εἰς ἐκείνην τὴν φοβερὰν ζημίαν τῆς Θείας Παραχωρήσεως. Ἡ Θεϊκὴ Παραχώρησις, καὶ πόσον φοβερὰ ὁποῦ εἶσαι. Νεκροί τοῦ Ἅδου καὶ τῆς Κολάσεως, ὁποῦ τὸ ὄνομά σας ἐξαλείφθη ἀπὸ τὴν Βίβλον τῆς ζωῆς, ἐλᾶτε πάλιν, αὐίσως καὶ εἶναι δυνατὸν εἰς τοῦτον τὸν ἐπίγειον Κόσμον διὰ νὰ φανερώσετε εἰς τοὺς ἐγκαταλελειμμένους ἁμαρτωλοὺς τὴν μεγάλην, καὶ ξομερὴν ποινὴν, καὶ ζημίαν ὁποῦ εἰς ἐκεῖνον τὸν τιμωρητικὸν τόπον ἀπὸ τὴν Θείαν Ἐγκατάλειψιν δοκιμάζετε. Ἐλᾶτε λέγω, μήπως καὶ τύχῃ ἀκούοντας τὰς βαρυκαρδίας ἀσχημιάς σας, καὶ δάκρυα, ἤθελαν λάβειν οἱ ἁμαρτωλοὶ τὸν Κόσμον κἀμμίαν διόρθωσιν, μὲ τὸ νὰ λάβειν καὶ αὐτοὶ αἴσθησιν νὰ καταλάβειν εἰς ποίαν φοβερὰν ζημίαν δίδεσκονται. Μὰ ὡσαὶ ὁποῦ δὲν εἶναι δυνατὸν τέτοιοι ἁμαρτωλοὶ νὰ καταπειθῶν μὲ τὸν Δικαίλογον, μὲ τὰς Προ-

Προφήτας, καὶ Εὐαγγέλια, διὰ τοῦτο ἴσως καὶ ὅλοι ἐσεῖς οἱ νεκροὶ ἀπὸ τὸν Ἅδου ἀνασηθῆτε, θέλει μεταβαλθῶν ἀπὸ τὴν κακίαν τους. Τὸ λέγει, ναὶ, ὁ ἴδιος Χριστὸς ὡς ἐν προσώπῳ τοῦ Ἀβραάμ. „ Εἰ „ Μωσέως καὶ τῶν Προφητῶν οὐκ ἀκού„ σιν, οὐδὲ ἐάντις ἐκ νεκρῶν ἀνασῇ „ πεισθήσονται. Ναὶ, εἶναι ἀψευδεστάτη ἀλήθεια, πῶς ὅταν τοὺς ἁμαρτωλοὺς δὲν τοὺς καταπείσει ἡ Θεία Γραφὴ, εἶναι σῖγα σιμάδι βέβαιον, πῶς αὐτοὶ δὲν ἔχειν παντελῶς πίσιν. Καὶ λοιπὸν αὐίσως ἀκόμη καὶ οἱ ἀπεθαμένοι τοῦ Ἅδου ἤθελαν ἀνασηθῆν, δὲν ἤθελαν παντελῶς τοὺς καταπείσει διατὶ νὰ λάβειν διόρθωσιν. Ἡ φοβερὰ ἀποτελέσματα τῆς Θεϊκῆς Παραχωρήσεως. Ἡ σέρησις πλέον θριωδὴς ἀπὸ κάθε ἄλλην φοβερὰν σέρησιν. Καὶ μία τέτοια ξομερὰ ζημία δὲν μεταβάλλει κάθε καρδίαν ἁμαρτωλοῦ εἰς ἀνασναγμὰς καὶ δάκρυα μετανοίας;

Ἀ χριστιανοί μου, λάβετε παρακαλῶσας αἴσθησιν, κἂν τοῦ σήμερον ὁποῦ ἠκούσατε τί εἶναι ἡ Θεϊκὴ Παραχώρησις, καὶ γνωρίσετε πόσον βλάβην ἔχετε ἀποκτησμένον εἰς τὸν ἑαυτόν σας ἀπὸ τὴν ἁμαρτίαν, διατὶ τὸν χωρισμὸν τοῦ Θεοῦ σας. Καὶ λοιπὸν μὲ μίαν πνευματικὴν μεταβολὴν ζητήσατε τὸ μοναχὸν ὑποκείμενον τῆς ἐδικῆς σας μακαριότητος, ὁποῦ εἶναι ὁ Θεός. Ζητήσατέτον, λέγω, μήπως τὸν εὑρῆτε. Ναὶ, ἡμεῖς ὅλοι τὸν ζητᾶμεν, μὲ ἀποφασίνεσθε, μὰ δὲν ἠξεύρομεν τὸν τόπον εἰς τὸν ἐποῖον δύεισκεται. Θέλετε Χριστιανοὶ νὰ σᾶς δείξω τὸν τόπον, διατὶ νὰ τὸν εὕρετε ἀναμφιβόλως; Σωζητέξετε εἰς τὰς Πνευματικὰς, μὲ τελείαν σωτηριβὴν καὶ μετάνοιαν· πίσετε εἰς τὰς πόδας τους μὲ πόνον καὶ δάκρυα, καὶ ἐκεῖ σᾶς πάζω πῶς ὄχι μόνον θέλετε τὸν εὕρη, ἀλλὰ μάλιστα θέλετε τὸν ἰδῇ νὰ σᾶς ἀναμοίῃ μὲ αὐοικτὰς τὰς ἀγκάλας, διὰ νὰ σᾶς δώσῃ τὸ πρῶτον ἀξίωμα ὁποῦ ἐχάσετε τῆς Θείας Τιοθεσίας. Δεῦτε δεῦτε, θέλει σᾶς εἰπῇ ὁλονῶν μὲ τὴν σωνηθισμενίαν του γλυκύτητα „ Δεῦτε πρός με πάντες. ἐγὼ „ ἦλθον καλέσαι δικαίους, ἀλλὰ „ ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν.

ΚΥΡΙΑΚΗ Ε'.

ΠΕΡΙ' ΘΕΙ'ΑΣ Α'ΓΑΘΟ'ΤΗΤΟΣ, ΚΑΙ' Ε'ΛΕΗΜΟΣΥ'ΝΗΣ.

Ο' Τἱὸς τ῀ ἀνθρώπ᾽ ἐκ ἦλθε δ᾽ιακονηθῆναι, ἀλλὰ δ᾽ιακονῆσαι, κ᾽ὴ δ῀ναι τὴν ψυχὴν αὐτ῀ λύτ᾽ρον ἀντὶ πολλ῀ν. ΜΑ'ΡΚ. Κεφ. Ι'.

Ε'ΚΗΡΥ'ΧΘΗ ΕΙ'Σ ΚΕΡΚΥ'ΡΑΝ. 1745.

ΠΡΟΟΙ'ΜΙΟΝ.

Ο' Θεοδόξαστον ἔργον τ῀ς Α'γάπης, κ᾽ὴ Ε'λεημοσύνης ὄντας γνήσιον γεύνημα τ῀ς μακαριότητος, εἶναι κ᾽ὴ ἔμφυτον προσὸν τ῀ς μακαρίας Τελειάδος. „ ἐλεήμων ὁ Κύριος, κ᾽ὴ ὁ Θεὸς ἡμῶν „ ἐλεεῖ. ἔτζι μὲ προφητικὸν πνεῦμα τὸ ἐγνώρισεν ὁ Δαβίδ. Τὸ λοιπὸν τὸ Οὐράνιον ἔργον ὁποῦ δ᾽ιέπεται εἰς τὰς Θεϊκὰς κόλπους, δ᾽ιαπλώνεται σήμερον εἰς τὰ ἔξω τ῀ς Κτίσεως, κ᾽ὴ μὲ τὴν πρᾶξιν μ᾽ς δίδει νὰ καταλάβωμεν, πῶς ἐκεῖνος ὁ ἀνενδεὴς, κ᾽ὴ πλούσιος Θεὸς, ὁπ῀ εἰς τὸν ἐμπύρεον Οὐρανὸν ἔχει ὑπηρέτας ὅλας τὰς Οὐρανίους Ἱεραρχίας, ἔρχεται δι᾽ ἄκρον ἐλεήμονα τ᾽ἀγαθότητα, κ᾽ὴ ταπεινώνεται μὲ μεγάλην ταπείνωσιν, δ᾽ιὰ νὰ μ᾽ς χαρίσῃ μὲ μίαν δ᾽ωρεὰν, μὲ ἀκατάληπτον ὑπηρεσίαν τὸν ὑπερβολικὸν πλ῀τον τ῀ς Θείας τ᾽ χάριτος. „ Ο' γὸς τ῀ ἀνθρώπ᾽ ἐκ „ ἦλθε δ᾽ιακονηθῆναι, ἀλλὰ δ᾽ιακονῆσαι, κ᾽ὴ δ῀ναι τὴν ψυχὴν αὐτ῀ λύτ᾽ρον ἀντὶ πολλ῀ν. Α' ἀνεξοικείασος Ἑλεημοσύνη τ῀ Θε῀ μου. Α' ἀμέζητος Ἀγαθότης τ῀ς ἐδικ῀ς σου ἀγάπης. Τ῀τον τὸν ἀκατάληπτον βυθὸν τ῀ς δ᾽ιαπλαγχνικ῀ς σου ἐλεημοσύνης ἐφύτευσες εἰς ὅλην τὴν κτισὴν φύσιν ὡς δίγμα, κ᾽ὴ ἀπὸ τὴν φύσιν τὴν ἔβαλες κ᾽ὴ εἰς τὴν Πίστιν μὲ ἐπαγγελίαν μισθ῀, κ᾽ὴ τ῀το ὄχι δ᾽ιὰ ἄλλην αἰτίαν, παρὰ δ᾽ιὰ νὰ μ᾽ς κάμῃς νὰ μάθωμεν σ῀α Θεϊκὸν μάθημα ζωντανῆς κ᾽ὴ τελείας Ἀγάπης. Τὸ ὁποῖον βλέποντες ἡμεῖς νὰ τὸ πράττῃς ὁ ἴδιος πρὸς ἡμᾶς, νὰ ἠθέλαμεν κ᾽ὴ ἡμεῖς μὲ αἰτ῀ ἀποκρίσεις, κ᾽ὴ μίμησιν ἐδικήσωσε, νὰ τὸ πράτωμεν πρὸς ἐσὲ εἰς τὸ πρόσωπον τ῀ χρειαζομένων, δ᾽ιὰ νὰ γενῶμεν Θεοειδεῖς. „ γίνεσθε λέγει (τ῀το εἶναι τὸ Θεϊκὸν μάθημα, ὁπ῀ θέλει ἡμεῖς ὅλοι νὰ μάθωμεν). „ γίνεσθε ἓν οἰκτίρμονες, καθὼς κ᾽ὴ ὁ πατὴρ ἡμῶν ὁ „ Οὐράνιος οἰκτίρμων ἐστί. Α' Θεϊκὸν μάθημα ὁπ῀ μὲ τὴν ἔμπρακτον μάθησίν

θησίν τ῀, κάνει τὸν ἄνθρωπον ὁπ῀ εἶναι σ῀α ταπεινότατον πλάσμα, νὰ γίνεται ὅμοιον κ᾽ὴ μετοχὴν μὲ τὸν Ποιητὴν τ᾽ κ᾽ὴ πλάστην.

Τοῦτο τὸ μάθημα ἔρχομαι λοιπὸν σήμερον νὰ ἐξηγήσω εἰς πλάτος, κ᾽ὴ νὰ φανερώσω εἰς ὅλους, πῶς τὸ πλέον ἐξαίρετον μεγαλεῖον ὁπ῀ νὰ δ᾽ιέπεται εἰς τὸν Θεὸν εἶναι, νὰ ὀνομάζεται πατὴρ Οἰκτιρμῶν, ἤγουν Ἀγάπης, κ᾽ὴ Ἐλεημοσύνης. Λοιπὸν κ᾽ὴ τὸν ὅμοιον τρόπον δ᾽ιὰ ἄκρην ἐδικήν τ᾽ Ἀγαθότητα, κ᾽ὴ Ἀγάπην, θέλει ὅτι κ᾽ὴ ἡμεῖς νὰ λάβωμεν αὐτὸ τὸ μεγαλεῖον, μὲ τὸ νὰ ἐμεσθεν οἰκτίρμονες κ᾽ὴ ἐλεημονιτικοὶ εἰς τὰς πταχὰς καθ᾽ ὁμοίωσιν ἐδικήν τ᾽. Μὲ δ᾽ιὰ νὰ σᾶς δ᾽ιδάσω εἰς τ῀το τὸ ἀσύγκριτον ἔργον, ὁπ῀ ἠξεύρει νὰ ὑψώνῃ τὸν ἄνθρωπον εἰς τὸν ὕψιστον βαθμὸν τ῀ς θεώσεως, θέλω πρῶτον σᾶς φανερώσει τὴν ἄπειρον Ἀγάπην, κ᾽ὴ Ἐλεημοσύνην τ῀ Θε῀, ὁπ῀ ἐξ ἀρχ῀ς ἔδειξε, κ᾽ὴ δείχνει παύποτε πρὸς ἡμᾶς. Δ᾽ιατὶ ἔτζι εἰς τὸν δεύτερον ὅρον μὲ δ᾽ικολίαν θέλετε μάθῃ τὸ χρέος ὁπ῀ ἔχετε εἰς τὸ νὰ πράττετε κ᾽ὴ ὑμεῖς τὴν Ἐλεημοσύνην τὴν ἐδικήν σας πρὸς αὐτὸν εἰς τὸ πρόσωπον τ῀ πταχῶν. Ἐ'τ῀τοι θέλει εἶναι οἱ δύο ὅροι τ῀ς ὁμιλίας μ᾽, ἤγουν Ἀγάπη, κ᾽ὴ Ἐλεημοσύνη τ῀ Θε῀ πρὸς ἡμᾶς, κ᾽ὴ Ἀγάπη, κ᾽ὴ Ἐλεημοσύνη ἐδικήν μας πρὸς αὐτόν. Τὸ ἐπιχείρημα εἰς τὸ εἶναι τ᾽ σωτάγει Ἀγάπην· ἡ ἐδικήσας Ἀγάπη, ἀκροατὰ, μ᾽ τάζει τὴν φιλανθρωπίαν· κ᾽ὴ ἐγὼ ὡς τόσον θέλω ἐλθῃ εἰς τὴν ἀπόδειξιν.

ΜΕ'ΡΟΣ. Α'.

Θ Ε'λοντας νὰ ἐξηγήσουν οἱ Γεροὶ Θεολόγοι τ῀ς Ἐκκλησίας μας τὸν ἄπειρον βυθὸν τ῀ς Θείας Ἀγάπης, τὴν δείχνουν τόσον ἀκατάληπτον εἰς τὴν ἑρμηνείαν, ὅσον ὁπ῀ βιάζονται ὅλοι συμφώνως νὰ τὴν ὀνομάσουν μὲ τὴν ὀνομασίαν τ῀ς Ἀβύσσου. Καὶ βέβαια μία ἄβυσσος εἶναι εἰς τὴν ἀκατάληψίαν. ἐπειδὴ θέλοντας τινὰς νὰ ἐρευνήσῃ τὸ βάθος της, δὲν δείχνει ἄλλο παρὰ σ῀αν ἀκατάληπτον θαυμασμὸν νὰ ἐκφωνῇ μὲ τὸν μακάριον Παῦλον· „ ὦ βάθος πλούτ᾽, ὡς ἀνεξερεύνητα τὰ „ κρίματα αὐτ῀. „ Διατὶ αὐτίσως κ᾽ὴ τινὰς σοχαθῇ ἐκείνην τὴν μακαρίαν φύσιν τ῀ς Θεότητος μὲ τὸ ὄμμα τ῀ς πίστεως τὴν δείχνει τελειοτάτην, κ᾽ὴ μακαρίαν εἰς τὸν ἑαυτόν της, χωρὶς παντελῶς νὰ χρειάζεται κάμμίαν ἄλλην ἐξωτερικὴν προθήκην τ῀ς ἐδικ῀ς της τελειότητος. Καὶ ὅμως ὅλη αὐτὴ ἡ τελειότης προέρχεται, λέγουν οἱ Θεολόγοι, ἀπὸ τὴν τελείαν Θείαν Ἀγάπην, ἡ ὁποία ὡσὰν ἐσωτερικὸν προσὸν τ῀ Θε῀ φυλάττει μὲ αὐτὰ ποκειμένην ἀσύγκριτον τὸ ἀκατάληπτον μυστήριον τ῀ς μακαρίας Τελειάδος, κ᾽ὼντας αὐτὴ μοναχὴ μὲ τὴν τελειοτάτην Θεϊκὴν γνῶσιν τὸν μυστικὸν τ῀ προσώπων, κ᾽ὴ τὴν οὐσιότητα τ῀ς φύσεως, εἰς τὸ ὁποῖον σέβεται ὅλον τὸ μεγαλεῖον κ᾽ὴ ἡ τελειότης τ῀τα τ῀ μυστηρίου. Μὲ ἡ ἄπειρος Ἀγαθότης τ῀ Θε῀, ὁπ῀ ἀγκαλὰ κ᾽ὴ

εἰς ἄκρον τελεία εἰς τὸν ἑαυτόν της, δὲν δύναται νὰ ἔχῃ αὐτὸς τοῦτο τὸ φυσικὸν ἀποδιδόμενον τῆς ἀγάπης, ἀμὴ τὸ μεταδίδει καὶ εἰς τὸ ἔξω, καὶ κτίζει, καὶ δημιουργεῖ μὲ αὐτὸν ὅλον τὸν Κόσμον, πλάττωντας κατὰ ἀπόλυτον ἐδικόν του ἀγάπην καὶ τὸν ἄνθρωπον καὶ τὴν εἰκόνα τὴν ἐδικήν του, καὶ ἀπὸ τὴν ἄπειρον Ἐλεημοσύνην του ἀπὸ τὸ ὕδωρ τὸν ὑψώνει εἰς τὸ μοναρχικὸν μεγαλεῖον τοῦτο τὸ Κόσμον.

Μὰ τοῦτο δὲν εἶναι τόσον ἀρκετὸν νὰ μᾶς κάμῃ νὰ θαυμάσωμεν, (ἀκρ.) ὅσον εἶναι νὰ σοχαδοῦμεν καλὰ τὴν ὑπεξαίρετον πλάσιν τοῦτο τὸ ἀνθρώπου. ἡ ὁποία εἶναι τόσον διαφορετικὴ ἀπὸ κάθε ἄλλον κτίσμα, ὅσον ὁποῦ ὑποχρεώνει τὸν Θεὸν νὰ τὸν πλάσῃ, ὄχι ποτὲ μὲ σῶα προσακτικὸν γενηθήτω, καθὼς τὰ ἄλλα, ἀμὴ μὲ Θεϊκὴν συμβουλὴν καίωντας σωτερικὸν εἰς τὴν πλάσιν του τὸ Θεϊκὸν χέρι, διὰ τὸ σῶμα, καὶ τὸ Θεῖον ἐμφύσημα διὰ τὴν ψυχήν. Μὰ ἕως ἐδῶ δὲν φθάνει, ἀκροαταὶ, τὸ μεγαλεῖον της. Διατὶ ὡσὰν ὁποῦ ὁ Θεὸς μὲ τὴν σοφίαν του εἶχεν ἀποφασίσῃ νὰ κάμῃ σῶα ἔργον θαυμασὸν, καὶ ἐξαίρετον, καὶ γνωρίζωντας ὅτι καθὼς τὸ σῶμα χωρισμένον ἀπὸ τὴν ψυχὴν δὲν ἤθελεν εἶναι παρὰ μία σαπεία σκωλήκων, ἔτζι ἡ ψυχὴ χωρισμένη ἀπὸ τὸν Θεὸν, ἤθελεν εἶναι σῶα ἀχημάτιστον εἶδος, καὶ εἰς τοῦτον τὸν τρόπον ἐκεῖνο τὸ μέγα ἔργον ὁποῦ ἐσυμβουλεύθην ὁ Θεὸς νὰ κάμῃ, ἤθελεν εἶναι σῶα ἄμορφον τέρας. Διὰ τοῦτο δια νὰ μὴν λείψῃ ὁ Θεὸς ἀπὸ ἐκεῖνον τὸν σοφὸν τρόπον, εἰς τὸν ἴδιον καιρὸν ὁποῦ ἀπεμόνει τὴν ψυχὴν μὲ τὸ σῶμα, ἐγνώρισεν ἁπλῶς ἀναγκαῖον νὰ σύνδεσῃ τὴν ψυχὴν μὲ τὴν χάειν του, καὶ ἠθέλησεν ὅτι τότε ἡ χάεις νὰ ἀπαμωθῇ εἰς τὴν πλάσιν τοῦτο τὸ ἔργον. Καὶ ἔτζι τοῦτο τὸ ξένο πρᾶγμα σύμμιγα εἰς σῶα σώθετον νὰ κάμῃ νὰ εἶναι ὅλος ὁ ἄνθρωπος. Καὶ ἐδῶ σοχαδῆτε, ἀκροαταὶ, πόσην σοφίαν ὁ Θεὸς ἐδείχθη εἰς τὸ νὰ ἀπαμώσῃ τοῦτα τὰ ξένα διαφορετικὰ πράγματα, καὶ νὰ εἰδοποιήσῃ τὸ ἐδικόν του μέγα ἔργον τὸν ἄνθρωπον. Μὲ ξεῖς λέγω διμορφίαις τοῦ ἀνθρώπου, καὶ μὲ τρία μεγαλήτερα θαύματα τῆς Θείας του παντοδυναμίας.

Μὰ ἕως ἐδῶ εἶναι ὑποφερτὸν, ἀκροαταὶ, εἰς τὸ νὰ βλέπωμεν τὸν Θεὸν νὰ ἀναφέρῃ μεγάλην Ἀγάπην εἰς τοῦτο τὸ ποίημα, διατὶ εἰς τέτοιν τὴν κατάσασιν εἶχεν ὅλην τὴν ἀθωότητα. ὅθεν εἶχε καὶ ἀνάλογον χέρι μὲ τὸν Πλάστην καὶ Ποιητήν του. Μὰ εἰς καιρὸν ὁποῦ τὸν προβλέπει μὲ τὴν ἐπισήμην τῆς ἁπλῆς του νοήσεως παραβάτην, καὶ ἀχάεισον εἰς τὴν τόσην μεγάλην διεργασίαν, καὶ ἀποσάτην τῆς Θείας του χάειτος. Καὶ ὅμως καὶ εἰς τοῦτον τὸν τρόπον νὰ προνοῇ πρὸ τῶν αἰώνων τὴν σοπεῖαν του, διὰ τῆς ἐκ Θεοῦ ὑποστατικῆς ἐνσαρκώσεως. καὶ ποῖος ἤθελε πιστεύσῃ τόσην ἀμέτρητον ἀγαθότητα; Καὶ μὲ ὅλον τοῦτο εἶναι ἀψευδεστάτη ἀλήθεια. Ἐπειδὴ ἀποφασίζει ἡ προαίρχος σοφία τοῦ Θεοῦ, ὅταν ἤθελεν ἔλθῃ τὸ προορισθὲν πλήρωμα τοῦ χρόνου νὰ ἔλθῃ νὰ σώθῃ τὸν ἀν-

ἀνθρώπινον φύσιν, καὶ νὰ τὴν οἰκειώσῃ εἰς τὸν ἑαυτόν της μὲ μίαν ἀνερμήνευτον, καὶ ἀπὸ τὰς πλέον ὑξαιρέτους πλέον ὑξαίρετον Ἀγάπην, διὰ νὰ τῆς μεταδώσῃ τὸν πρῶτον χηματισμὸν, ὁποῦ εἶχεν εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς δημιουργίας, τὸν ὁποῖον ἔχασε διὰ τὴν παρακοήν της. Καὶ τοῦτο ναὶ, καὶ δίδει αἰτίαν ὅλα τὸ Κόσμα να ἐκφωνῇ μὲ μεγαλώτατον θαυμασμόν· „ ὦ βάθος πλούτου, ὦ βάθος Θείας Ἀγάπης, καὶ Ἐλεημοσυνῆς.

Τὸ νὰ ἀγαπᾷ ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον εἰς τὴν τάξιν τῆς ἀκακίας, τοῦτο δὲν εἶναι τόσον θαυμασὸν, διατὶ τότες αὐτὸ παρρησιάζεται μὲ ἐκεῖνην τὴν ἀθῴαν ὡραιότητα, ὁποῦ ὡσὰν ἔργον Θεόκτιτον εἶναι πολλὰ ἐράσμιον εἰς τὰ ὄμματα τοῦ Θεοῦ, μὰ νὰ τὸν ἀγαπᾷ παραβάτην, καὶ μὲ τὸ ἄμορφον καὶ ἄχημον εἶδος τῆς ἁμαρτίας, τοῦτο ναὶ καὶ εἶναι μία ἄβυσσος Ἀγάπης καὶ Εὐσπλαγχνίας. „ Ταύτην „ ταύτην λάβεμοι (ἐφώναζεν ὁ προαιώ- „ νιος σοφία τοῦ Υἱοῦ διὰ τὴν ξεπεσ- „ μένην φύσιν πρὸς τὸν σωσιάρχον „ Πατέρα. Κειτῶν Κεφ. 14.) ταύ- „ την λάβεμοι, ὅτι αὐτὴ ἐθέλησε ἐν „ ὀφθαλμοῖς μου. „ Τὴν ἐζήτα, ἀγκαλὰ καὶ ἁμαρτωλὴν, ὅτι λογῆς ἐζήτα ὁ Σαμψὼν τὴν ἄπιστον Δαλιδὰν, ἡ ὁποία ἔμελλε νὰ τὸν παραδώσῃ εἰς θάνατον. Αὐτὴν αὐτὴν τὴν ἀνθρώπινον φύσιν θέλω εἰς κάθε τόπον, διατὶ αὐτὴ, ὡσὰν νὰ ἔλεγε, δίδει μεγάλην χαρὰν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς μου. Ὥστε ὁποῦ μὲ ἀποφασιστικὸν τρόπον τὴν θέλω, ἀγκαλὰ καὶ ἤθελα λάβῃ μυ- εἰς θανάτους. „ Ταύτην λάβεμοι, „ ὅτι αὐτὴ ἐθέλησε ἐν ὀφθαλμοῖς μου.

Καὶ ἐδῶ, ποῖος δὲν βλέπει τὸν ἴδιον Θεὸν, μὲ ἀμετάξεπτον γνώμην νὰ θέλῃ νὰ σεφανωθῇ τὴν ἀνθρωπότητα, ἀγκαλὰ καὶ αὐτὴ νὰ εἶχε σκοπὸν μὲ κάθε ἄτιμον ἀπανθρωπίαν νὰ τὸν προδώσῃ; ὁ Σαμψὼν αὐτὸ ἐζήτα τὴν δολερὰν Δαλιδὰν, τὴν ἐζήτα, διατὶ δὲν εἶχε τὴν πρόγνωσιν, μὰ ὁ Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ, ὁποῦ εἶναι ἡ ὄντως σοφία, τῆς ὁποίας ἴδιον εἶναι καὶ τὸν Νύσσης Γρηγόριον, „ Τὸ „ μηδὲν ἀγνοεῖν, καὶ ὅμως νὰ ὑποσχέσῃ τὸν ἑαυτόν του διὰ ἀγάπην της· τοῦτο εἶναι σῶα ἀμέτρητον βάθος ἀβύσσε. Μὰ ἤθελε μὲ εἰπῇ τινὰς, διατὶ τόση ἀμέτρητος Ἀγάπης εἰς τὸν Θεὸν διὰ τὸν ἄνθρωπον; ἤτον αὐ τύχῃ τόσον ἀπείρε μισθὸ ὁ ἄνθρωπος, ὁποῦ ἔφθασε νὰ ξαβίσῃ εἰς τὸν ἑαυτόν του τόσην ἄπειρον δύνεγεσίαν; Ὄχι βέβαια ἀκροαταί. δὲν ἦτον, οὔτε ὁ μισθὸς τοῦ ἀνθρώπου, οὔτε ἡ ἐδική του ἀξιότης. Διατὶ αὐτὸς εἰς τὴν τάξιν τῆς ἁμαρτίας ἦτον σῶσχος αἰωνίε παιδεύσεως, ἀπὸ τὴν Θείαν δικαιοσύνην. Καὶ λοιπὸν ἡ αἰτία εἶναι, καθὼς θέλουν οἱ Θεολόγοι „ μοναχὴ ἡ Ἀγάπη, ὁποῦ ὁ Θεὸς φέρει εἰς τὸν ἑαυτόν του, καὶ ὁποία εἶναι τόσον ἄπειρος, ὁποῦ ὅλον ἐκεῖνο ὁποῦ ἔκαμε, καὶ καίει διὰ τὸν ἄνθρωπον, τὸ σοχάζεται ὡς ὀλίγον, πρὸς σύγκρισιν τῆς ἀμετρήτε Ἀγάπης ὁποῦ αὐτὸς φέρει εἰς τὸν ἑαυτόν του, ὥστε ὁποῦ ὅσον περισσότερον δίδει, τόσον ὀλιγότερον τοῦ φαίνεται νὰ χαρίζῃ. Καὶ

βε-

βεβαιωθῆτε εἰς τοῦτο μὲ τὸ νὰ ἀκύσετε τὸ ὑπερβάλλον τῆς Θείας Ἀγάπης εἰς τί ὑψηλότατον βαθμὸν ὁπὸ ἀνεβαίνει διὰ τὸν ἄνθρωπον.

Τὸ βάρος τῆς ἁμαρτίας (λέγει ἡ Ἠθικὴ Θεολογία) εἶναι τόσον ἀπειρον, ὁπὸ ὑπερβαίνει εἰς τὸν κακίαν κάθε ἀρετῆς τὸν μισθόν. διατὶ αὐτίσως καὶ βάλλωμεν ἀπὸ σὰν μέρος μίαν μοναχὴν ἁμαρτίαν, καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος ἠθέλαμεν βάλλη ὅλαις ταῖς ἀρεταῖς ὁπὸ ἔγιναν, καὶ θέλει γενῆν διὰ ὅλλον τὸν ἀϊδιότητα ἀπὸ ὅλες κοινῶς τὲς ἀνθρώπες, αὐτὴ ἡ μοναχὴ ἁμαρτία τὸ δίδει περισσοτέραν ἀτιμίαν, καὶ ὕβριν, παρὰ ὁπὸ τὸ δίδεν δόξαν, καὶ τιμὴν ὅλαις ἡ ἀρεταῖς ὁλοιῶν τῶν λογικῶν κτισμάτων. Καὶ ἡ αἰτία εἶναι (λέγεν οἱ δογματικοὶ Διδάσκαλοι) διατὶ ὅλαις ἡ ἀρεταῖς εἶναι ἀποδιδόμεναις, καὶ πρέπεν εἰς τὸν Θεόν, ἀμὴ ἡ ἁμαρτία ὡσὰν ὁπὸ εἶναι στέρησις πάντος ἀγαθῦ, εἶναι πάντοτε ἀπρεπὴς εἰς αὐτόν. Ὥστε ὁπὸ δὲν εἶναι θαυμασὸν νὰ δοξάζεται εἰς ἄκρον ἐκεῖνο τὸ ὑπερτέλεον ὄν, ὁπὸ τὲ πρέπει ἀπείρως ἡ δόξα· ἀμὴ θαυμασὸν καὶ φοβερὸν εἶναι, νὰ ἀτιμάζεται μὲ ἄπειρον ὕβριν ἐκεῖνος, ὁπὸ ἔπρεπε μὲ ἀκατάπαυσον τιμὴν νὰ εἶναι εἰς ἄπειρον δοξασμένος. Καὶ ὅμως βλέποντας ὅλην τὴν ἀνθρώπινον φύσιν διεφθαρμένην μὲ ἄπειρον πλῆθος ἁμαρτιῶν, δὲν τὴν ἀφανίζει δίθυς, ἀμὴ μάλιστα τὴν ὑποφέρει μὲ ἄκραν ὑπομονὴν, καὶ δύχεται νὰ λαμβάνῃ πόσας ἄπειρας ἀτιμίας, ὅσας ἄπειρας ἁμαρτίαις ἐγίνοντο εἰς τὸν καιρὸν τὲ Νῶε. καὶ τὸτο τὸ ἔκανε, μήπως μὲ τὴν μακροθυμίαν τὲ, ἤθελαν λάβει αἴθησιν μετανοίας, καὶ ἐπιστροφῆς, „ ἐξεδέχετο (λέγει ὁ Θεῖος Πέτρος „ Ἐπιστ. ά. Κεφ. 3) ἡ τῦ Θεῦ μα„ κροθυμία ἐν ἡμέραις Νῶε, κατα„ σκαζομένης τῆς Κιβωτῦ. Ἀ' ὑπερθαύμασος μακροθυμία, ἡ ὁποία προέρχεται ἀπὸ μίαν ὑπερβλητὸν Ἀγάπην.

Καὶ τὸτο ἔκανε τὸν Ἀβακὺμ τὸν προφήτην νὰ φωνάζῃ μὲ θαυμασμὸν, καὶ νὰ λέγῃ· (Κεφ. ά.) Κα„ θαρὸς ὁ ὀφθαλμός σου τοῦ μὴ „ ὁρᾶν πονηρά. ἵνα τί ἐπιβλέπῃς „ ἐπὶ καταφρονῦντας, καὶ παρατιω„ πᾶς; „ Καὶ αὖ ὁ Ἀβακὺμ ἐθαύμαζεν εἰς τὸν ἄβυσσον τῆς Θείας ὑπομονῆς, ἐγὼ πολὺ περισσότερον θαυμάζω εἰς τὴν ἄβυσσον τῆς Θείας χρηστότητος. Διατὶ ὄχι μόνον ὑποφέρει, ἀκροᾶται, ὁ Θεὸς τὲς ἁμαρτωλὲς, ἀμὴ τὲς κράζει ἀκόμι, ὡσὰν νὰ εἶχε χρείαν ἀπὸ αὐτὲς ὁ Θεός. Ἀκύσατε τὴν γλυκυτάτην, καὶ παρηγορικὴν φωνήν τε, ὁπὸ μᾶς τὴν κάνει γνωστὴν εἰς τὸν Ἱερεμίαν „ ἀποστρά„ φηθι πρός με λέγει Κύριος, ὅτι „ ἐλεήμων ἐγὼ εἰμὶ, καὶ ὐ μὴ μνησικα„ κήσω ὑμῖν εἰς τὸν αἰῶνα. Ἀ' γλυκυτάτη προφορὰ, ὦ πάντοτε ἔφεσις, καὶ Ἀγάπη. Ὁ Θεὸς παρακαλεῖ τὸ πλάσμα, καὶ τὲ ἠκούθη ὁμοία ἀγαθότης; Ὁ Θεὸς ὑβρισμένος ἀπὸ τὴν ἁμαρτίαν τῦ ἀνθρώπε, ὁ Θεὸς ἀτιμασμένος, ὁ Θεὸς ἀνενδεὴς ἀπὸ ἡμᾶς. Ἡμεῖς εἴμεθα οἱ καταφρονηταὶ ἡμεῖς

ἡμεῖς οἱ ὄχοχοι τῆς Θείας ὀργῆς, ἡμεῖς χρειαζόμενοι ἀπὸ τὴν Θείαν τε χάριν, καὶ ὁ Θεὸς παρακαλεῖ ἡμᾶς, καὶ μᾶς κράζει; Καὶ τί ἀμέτοχος Ἀγάπη εἶναι ἐτοῦτη Θεία μας, νὰ ὑποφέρῃς, νὰ παρακαλῇς, καὶ νὰ κράζῃς τὸν ἁμαρτωλόν; Καὶ ὅμως δὲν τελειώνει ἕως ἐδῶ, καὶ δὲν θέλει ἀκόμι νὰ θέσῃ ἴσια τῆς Ἀγάπης τε, ἀλλὰ τὴν ἐξαπλώνει πολὺ περισσότερον. Διατὶ βλέποντας τὴν ἀνθρωπότητα τελείως βυθισμένην εἰς τὴν ἁμαρτίαν, καὶ παντελῶς παρήκοον εἰς τὲς Θείας προσταγὲς τε, κλίνει τὲς Οὐρανὲς, καὶ ἔρχεται εἰς τὴν γῆν; καὶ γίνεται ὁ Θεὸς ἄνθρωπος, ὁ Πλάστης δοῦλος, καὶ ὁ ἀπαθὴς παθητὸς, διὰ νὰ δοκιμάσῃ μὲ τὴν πρᾶξιν ταῖς δυσυχίαις μας, ταῖς ὁποίαις δὲν ἠμπόρεσε νὰ δοκιμάσῃ ὡσὰν Θεὸς, καὶ εἰς τοῦτον τὸν ξόπον νὰ μᾶς δώσῃ τὴν Θεϊκήν τε βοήθειαν καὶ Ἐλεημοσύνην. Καὶ τώρα ναὶ, καὶ εἰς τοῦτο τὴν Θεϊκὴν συγκατάβασιν διϊσχυρίζομαι βυθισμένος εἰς μίαν ἄβυσσον, ὁπὸ φέρει σιμάτης πολλὰς ἄλλας ἀβύσσες. Διατὶ ἀκύσατε ἀκροαταὶ, εἰς ποῖον βαθμὸν ἔφθασεν ἡ Θεία Ἀγάπη, καὶ φείξετε.

Ὁ Τιὸς τῦ Θεῦ ἐρχόμενος εἰς τὸν γῆν μὲ τὸν χηματισμὸν τῦ ἀνθρώπε, ἠμπόρεσε (λέγεν οἱ Θεολόγοι τῆς Ἐκκλησίας μας) νὰ σώσῃ ὄχι μόνον σὰν Κόσμον, ἀμὴ μυρίους Κόσμους μὲ μίαν παραμικρὴν ραντίδα ἀπὸ τὸ παναχραντον αἷμα τε, ἢ μὲ παραμικρὸν δάκρυον ἐδικόν του· διατὶ μὲ τὸ νὰ ἦτον (λέγεν) ἀπείρως μισθὸς, ἦτον καὶ αἰτία νὰ πληρώσεν διὰ τὸ χρέος τῦ ἀνθρώπε τὸν Θείαν δικαιοσύνην. Μὰ αὐτὸς δὲν διχαρισάται εἰς τόσον ὀλίγον, ἀμὴ ἀδειάζει ὅλες τὲς θησαυρὲς τῆς φιλανθρωπίας τε, μὲ τὸ νὰ ἐκχύσῃ ἕως καὶ τὴν ὑστερνὴν ραντίδα τῦ αἵματός τε. Μὰ ἐγὼ δὲν θαυμάζω τόσον εἰς τοῦτο, ὅσον λαμβάνω αἰτίαν νὰ φείπω ἀκόμι πολὺ περισσότερον, ὅταν ἀκύω τὸν Παῦλον νὰ λέγῃ πρὸς (Ἑβρ. Κεφ, 12.) „ ὃς αὐτὶ τῆς „ προκειμένης αὐτῷ χαρᾶς, ὑπέμει„ νε σταυρόν. Τὸ ὁποῖον ῥητὸν ἐξηγῶντας το ὁ Θεῖος Χρυσόστομος λέγει· πῶς ὁ Τιὸς τῦ Θεῦ γενόμενος ἄνθρωπος, ἔλαβεν ἐλευθέρως τὴν ἐκλογὴν ἀπὸ τὸν Οὐρανιόντε Πατέρα εἰς τὸ νὰ σώσῃ τὸν Κόσμον, καὶ δύο ξόπες· ἤγεν, ἢ μὲ πνευματικὴν χαρὰν, καὶ ἀφροσυνίλη, ἢ μὲ τὴν ἔκχυσιν τῦ ἁγίε τε αἵματος. Καὶ ὅμως ἡ Ἀγάπη τε γερμάτη ἀπὸ ἀμέτοχον μεγαλειότητα, διὰ νὰ κάμῃ φανερὰν εἰς ὅλον τὸν Κόσμον τὴν ἐδικήν του διέργεσίαν, ἐκλέγει καλίτερα τὴν ἔκχυσιν ὅλε τῦ αἵματός τε μὲ σὰν φοβερὸν πάθος, καὶ μὲ σὰν ἄτιμον θανατὸν ἐπάνω εἰς τὸν Σταυρὸν, διὰ νὰ τιμήσῃ τὴν ἀνθρωπότητα, καὶ νὰ τὴν ὑψώσῃ ἀπὸ μίαν ἄκραν πτωχείαν, εἰς σὰν ἀκατάληπτον ὕψος μακαριότητος. „ Ἐξὴν αὐτῷ (τὰ λόγια τοῦ „ Χρυσορρήμονος) μὴ δόξης καὶ χα„ ρᾶς διάγειν ἐν τῷ Κοσμῳ, ἐξε„ σίαν γάρ φησίν ἔχω θεῖναι τὴν „ ψυχήν μου, καὶ λαβεῖν αὐτήν. ἀλλ' „ οὐκ ἠβουλήθη, ἀλλ' ἑκουσίως ὑπέ„

„ μεινε Σταυρὸν, αἰχμὴς καταφρο-
„ νήσας. Θέλετε περισσότερον ἀπό-
μι, ἀκροαταὶ, νὰ ἀκούσετε περὶ τῆς
Θείας Ἀγάπης, καὶ Ἀγαθότητος; Ἀ-
λλ' εἶναι μία ἄβυσσος, ὁποῦ δὲν ἔχει
ποτὲ τέλος. Διατὶ σᾶς λέγω καπὶ
ἀλήθειαν, πῶς ὅσον ἐγὼ εἶπα ἕως
τώρα, γνωρίζω πῶς δὲν εἶπα ἔτε
κἂν τὴν ἀρχήν. διατὶ εἶναι ἄβυσσος
ὁποῦ φέρει σιμάτης ἄλλην ἄβυσσον.
„ ἄβυσσος ἄβυσσον ἐπικαλεῖται.
Καὶ ἤθελα τελειώσῃ ἕως ἐδῶ νὰ
σᾶς κηρύττω τὰ μεγαλεῖα τῆς Θείας
Ἀγάπης, καὶ Ἐλεημοσύνης, ἀίσως
καὶ δὲν μὲ ἐβίαζεν ἡ ὑπόχρεσις ὁποῦ
ἔλαβα εἰς τὸ νὰ σᾶς φανερώσω κἂν
εἰς μέρος τὴν μεγάλην ἔφεσιν ὁποῦ
ἔχει ὁ Θεὸς εἰς τὸ νὰ μᾶς εὐεργετᾷ,
διὰ νὰ μάθετε καὶ ὑμεῖς τὸ χρέος ὁποῦ
ἔχετε εἰς τὸ νὰ τὸν εὐεργετᾶτε εἰς τὸ
πρόσωπον τῶν χρειαζομένων.

Τελειώνω ὅμως μὲ τὸ νὰ σᾶς φα-
νερώσω ἀκόμι σὰν μόνον μεγαλεῖον
τῆς Θείας φιλανθρωπίας, τὸ ὁποῖον
ἀγκαλὰ καὶ νὰ μὴν φανερώνῃ ὅλον τὸ
ἄπειρον πλήρωμα τῆς ἀμετρήτου Θείας
Ἀγάπης· θέλει εἶναι ὅμως τὸ πλή-
ρωμα τῆς ἐδικῆς μας περιχαφῆς, μὲ
τὸ νὰ μὴν ἔχω δυνάμιν νὰ ἐξαπλω-
θῶ περισσότερον εἰς μίαν τέτοιαν ἄβυσ-
σον. Ὅθεν σᾶς λέγω, ἀκροαταὶ,
πῶς ὁ Χριστὸς ὕστερον ἀπὸ μίαν θη-
ριώδη ἀπανθρωπίαν, ὁποῦ ἔλαβον
ἀπὸ τὲς ἀνθρώπες, ὕστερον λέγω ἀπὸ
μίαν ἄκραν ἀχαριστίαν ὁποῦ ὡσὰν κ-
ργίτης ἔλαβεν ἀπὸ τὴν πονηρὰν ἀν-
θρωπότητα, θέλωντας νὰ ἀνέβῃ εἰς
τὲς Οὐρανὲς, αὐτὸς νὰ ἀποσταφῇ
σὰν τέτοιον πλάσμα ἀσεβὲς καὶ πα-
ράνομον, καὶ αὐτὸς νὰ τὸ παιδεύσῃ
μὲ ὅλην τὴν αὐστηρότητα τῆς Θείκῆς
τε Δικαιοσύνης, καὶ νὰ λάμψῃ
πολὺ περισσότερον τὸ μεγαλεῖον τῆς
ἐδικῆς τε Ἀγάπης, καὶ Ἐλεημοσύ-
νης. Καὶ λοιπὸν πάζει (ὢ ἀκαταλή-
πτος, καὶ ἀνερμήνευτος Ἀγάπη.) πά-
ζει λέγω εἰς τὸ πρόσωπον τῶν Ἀπο-
στόλων ὅλης τῆς ἀνθρωπότητος, πῶς
ἀγκαλὰ καὶ νὰ ἀναχωρῇ εἰς τὲς Οὐ-
ρανὲς, μ' ὅλον τοῦτο δὲν θέλει τὴν
ἀφήσει χωρὶς νὰ τὴν προνοῇ ἕως εἰς
τὸ τέλος τῦ Κόσμε. „ ἰδὲ ἐγὼ,
„ λέγει, μεθ' ὑμῶν εἰμι πάσας τὰς
„ ἡμέρας, ἕως τῆς συντελείας τῦ αἰῶ-
„ νος. καὶ περισσότερον πάζει ἀκόμι
πῶς δὲν θέλει λείψει νὰ πρεσβεύῃ
ἔμπροσθεν εἰς τὸν Οὐρανίον τὸν Πατέ-
ρα διὰ τὴν συγχώρησιν τῶν ἁμαρ-
τιῶν, βαίνωντας μεσίτας εἰς τὴν Θείαν
δικαιοσύνην τὰ σημεῖα τῶν Θείων πλη-
γῶν τε, ἀπὸ τὰ ὁποῖα διγαίνει ἄπει-
ραις φλόγες Ἀγάπης, καὶ Ἐλεημοσύ-
νης. „ ἔχομεν παράκλητον πρὸς τὸν
„ Πατέρα (λέγει ὁ Θεολόγος Ἰωαν.
„ α'. Κεφ. 2.) Ἰησῦν Χριστὸν δίκαιον,
„ καὶ αὐτὸς ἱλασμός ἐστι περὶ τῶν
„ ἁμαρτιῶν ἡμῶν. Ἀλλ' καὶ τί Ἀγα-
θότης ἀνήκεστος, καὶ τί Ἐλεημοσύνη
ἀνεκδιήγητος. Ἀντὶς νὰ πρεσβεύῃ
(ἀκροαταὶ) εἰς τὴν Θείαν δικαιο-
σύνην νὰ σείλῃ τὲς ἑπτὰ Ἀγγέλες
μὲ ταῖς ἑπτὰ φοβεραῖς πληγαῖς τῆς
Ἀποκαλύψεως διὰ νὰ παιδεύσουν τὲς
ἀνθρώπες, ὁποῦ μὲ τόσην ἄτιμον
ἀπανθρωπίαν τὲ ἀνταποκρίθηκαν εἰς
ὅλην τε τὴν ζωὴν, αὐτὸς πρεσβεύει
καὶ

καὶ παρακαλεῖ ἐκεῖ εἰς τὸν Οὐρανὸν,
διὰ νὰ μᾶς δωθῇ ἄπειραις χάρες,
καὶ ἐλεημοσυνάις. Ἀλλ' καὶ δὲν ἔχω πλέον
καρδίαν νὰ ἐξαπλωθῶ περισσότερον
εἰς μίαν τέτοιαν ἄβυσσον, διατὶ ἐβυ-
θίσθη εἰς σὰν ἀμέζητον βυθὸν ἀπα-
ταληψίας, μελετῶντας τὰ μεγαλεῖα
τῆς Θείας Ἀγάπης, καὶ Ἀγαθότη-
τος. „ ἡ καρδία μὲ ναὶ ἐταράχθη,
„ ἐκφωνῶ μὲ τὸν προφορὰν τῦ Δα-
„ βὶδ, ἡ καρδία μὲ ἐγκατέλειπέ με,
„ καὶ τὸ φῶς τῶν ὀφθαλμῶν μὲ, καὶ
„ αὐτὸ δὲν ἔστι μετ' ἐμῦ.

Καὶ λοιπὸν, ἀκροαταὶ, ἔχει τι-
νὰς ἀπὸ ἡμᾶς καρδίαν τόσον σκλη-
ρὰν, καὶ ἀπλαγχνον, ὁποῦ νὰ μὴν
μεταβάλλετε σήμερον, ἀχρειωνῦντας
τόσον ἀμέζητον ἐλεθερειότητα τῦ Θεῦ
πρὸς τὸν ἄνθρωπον; εἶναι τινὰς λέγω,
ὁποῦ ἂν ἐσάθη προπέρα ἀχάριστος, νὰ
μὴν ἀποδειχθῇ σήμερον δίχαριστος,
μὲ μίαν ἄκραν ὑποταγὴν εἰς τὸν Θεόν
τε, καὶ δίεργέτην; Ἐγὼ ναὶ εἶμαι
βέβαιος πῶς ὅλοι ὑμεῖς ὑβρίσκεσθε
βυθισμένοι εἰς μίαν ἄβυσσον ἀπο-
ρείας, μὲ τὸ νὰ στοχάζεσθε τί λογῆς
ἀνάξιον ἀμοιβὴν νὰ κάμετε εἰς μίαν
ἄβυσσον Ἀγάπης, καὶ Ἐλεημοσύνης
τῦ Θεῦ ὁποῦ ἔδειξε, καὶ δείχνει παν-
τοτε εἰς ἡμᾶς. „ Τί, τί δώσωμεν,
λέγει καθώς, μὲ τὸν προφορὰν
„ τῦ Τωβίτ.„ Τί δώσωμεν μισ-
„ θὸν τῷ σωιλθόντι ἡμῖν; Ὅλος ὁ
πλοῦτος μας εἶναι σὰν ἐδὲν, πρὸς σύγ-
κρισιν τῆς τόσης ἀμεζήτε δίεργεσίας.
Ὅλος ὁ ἑαυτός μας εἶναι σὰν κα-
νὲς, πρὸς ἀνάλογον ἀνταπόκρισιν. Λοι-
πὸν τί μισθὸν δώσομεν τῷ Θεῷ ἡμῶν;
Ε' (ἀκρ.) μὴν συγχίζεσθε, διατὶ
ὁ Θεὸς δὲν θέλει πρὸς ἀνταμοιβὴν,
ἔτε ὅλον τὸν θησαυρόν σας νὰ ἐξο-
δεύσετε, ἔτε ὅλον τὸν ἑαυτόν σας νὰ
θυσιάσετε. Καὶ λοιπὸν τί θέλει,
τί ζητᾷ ἀπὸ ἡμᾶς διὰ νὰ τὴν δώ-
σωμεν μὲ ὅλην τὴν προθυμίαν; Ἐκεῖ-
νο ὁποῦ ζητᾷ ἀπὸ ὑμᾶς (ἀκρ.)
ὁ Θεὸς, εἶναι ἡ Ἐλεημοσύνη εἰς τὲς
πτωχὲς, τὴν ὁποίαν θέλετε κάμῃ
τώρα δίθυς, καὶ θέλω εἰδῇ ἀίσως
καὶ ἀνταποκρίνεσθε μὲ ἐλευθεριότητα
πρὸς ἀντιχαρίσησιν τῆς Θείας Ἀγά-
πης, καὶ Ἐλεημοσύνης ὁποῦ γίνεται
εἰς ἡμᾶς.

ΜΕΡΟΣ, Β'.

Ἡξιώνωντας ὁ Θεὸς (ἀκρ.)
τὴν δύναμιν τῦ ἀνθρώπε,
πῶς εἶναι πολλὰ ὀλίγη, καὶ παντε-
λῶς ἀδύνη, εἰς τὸ νὰ ἀνταποκριθῇ
μὲ ἰσάξιον δίχαρίσησιν εἰς τὴν
ἄπειρον ἐδικήν τε Ἀγαθότητα, καὶ γνω-
ρίζωντας πῶς εἶναι ἀδύνατον νὰ δω-
θῇ ἀνάλογος σύγκρισις ἀνάμεσα εἰς
τὸν Πλάστην, καὶ τὸ πλάσμα, καὶ
ὅμως θέλωντας ὁ Θεὸς διὰ ἄκραν
ἐδικήν τε ἀγάπην, νὰ κάμῃ τὸν ἄν-
θρωπον νὰ τῦ εἶναι δίχάριστος μὲ
κάποιαν ἐπίδειξιν πρακτικὴν, καὶ
ὄχι διὰ μεγάλην ὠφέλειαν ἐδικήν
τε· τὸν διδάσκει μὲ Θεϊκὸν μάθη-
μα νὰ γένῃ Οἰκτίρμων, καὶ ἐλεήμων
εἰς τὲς πτωχὲς, καὶ μίμησιν ἐδικήν
τε. „ γίνεσθε (λέγει) Οἰκτίρμο-
„ νες, καθὼς καὶ ὁ Πατὴρ ὑμῶν ὁ
„ Οὐρανίος οἰκτίρμων ἐστί. Εἰς

τί ζόπον εἶναι Οἰκτίρμων, καὶ ἐλεήμων ὁ Θεὸς εἰς ἡμᾶς; τὸ ηκέσατε. Εἰς τί ζόπον πρέπει νὰ εἴμεσθεν ἡμεῖς πρὸς αὐτόν; ἠμπορέμεν ἀπὸ τῶτο τὸ Οὐράνιον μάθημα νὰ τὸ κατα-λάβωμεν. Μὰ ἤθελε μᾶς εἰπῇ τινάς· μὲ τὸ νὰ εἴμεσθεν οἰκτίρμονες, καὶ ἐλεημονιτικοὶ εἰς τὰς ψυχάς. Τί δίδομεν τῷ Θεῷ; Τί ἀνάλογίαν ἔχει ὁ Θεὸς μὲ τὸν ψυχόν; Ἐκεῖνος εἶναι εἰς τὰς Οὐρανὰς, ὁ ψυχὸς εἶναι εἰς τὴν γῆν. Ἐκεῖνος εὔδοξος, καὶ μεγαλοπρεπὴς παντοκράτωρ, ἐτῶτος ταπεινότατον, καὶ ἀχειέσατον πλάσμα. Τί λοιπὸν λαμβάνει ὁ Θεὸς, ἢ τί χρείαν ἔχει ἀπὸ μίαν τέτοιαν ἐλεημοσύνην; Τί χρείαν ἔχει ὁ Θεὸς ἀπὸ μίαν τέτοιαν ἐλεημοσύνην; Ἀκέσατε (ἀκρ.) τὴν μεγάλην τε Ἀγαθότητα, καὶ θαυμάσετε.

Ὁ Θεὸς γνωρίζωντας πῶς εἶναι ἀδύνατον ὁ ἄνθρωπος νὰ ἀπαμείψῃ Θεὸν εἰς τὸ εἶναι τε, ἐπειδὴ κ' τὸν Ἀρεωπαγίτην εἶπε πάσης ζωῆς, καὶ ὑσίας ἀρχὴ καὶ αἰτία· καὶ θέλωντας νὰ δείξῃ τὴν μεγάλην προθυμίαν ὁπᾶ ἔχει, εἰς τὸ νὰ λάβῃ ἀνάλογον ἀπαμοιβὴν ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον· Τί καταρθώνει ἡ Θεία σοφία; Καίει ὅ,τι ἔπαμε μὲ τὴν ὑποσατικὴν σύνωσιν τῆς Θείας τε Ἐνσαρκώσεως μὲ τὴν ἀνθρωπότητα. Καὶ λοιπὸν σώνεται πάλιν μὲ μίαν σύνωσιν μυσικὴν, καὶ οἰκονομίαν προνοίας μὲ τὴν ψυχείαν. ὅθεν καίει τὸν ψυχὸν νὰ μὴν εἶναι πλέον ἁπλῶς ἄνθρωπος, ἀμὴ σύας μυσικὸς Θεάνθρωπος. καὶ μὲ τῶτον τὸν ζόπον δείκνει τὴν μέ-θοδον ἡ Θεία σοφία νὰ κάμῃ τὸν ἄνθρωπον μὲ δυκολίαν, καὶ μὲ ὀλίγον νὰ δεργετᾷ μὲ αὐτδυχαρίσησιν εἰς τὸ πρόσωπον τῷ ψυχῷ τὸν Θεόν τε, καὶ δεργετῶ. Καὶ λοιπὸν εἰς τῶτον τὸν ζόπον ἐκεῖνος ὁπᾶ ξαπλώνει τὸ χέρι εἶναι ὁ ψυχὸς, καὶ ἐκεῖνος ὁπᾶ λαμβάνει εἶναι ὁ Θεός. Μὰ πῶς ἐκεῖνος ὁπᾶ λαμβάνει εἶναι ὁ Θεὸς, ἀνίσως καὶ ἡμεῖς βλέπωμεν ἐκεῖνο τὸ ἴδιον χέρι τῷ ψυχῷ ὁπᾶ ξαπλώνεται, ἐκεῖνο τὸ ἴδιον καὶ λαμβάνει; Μὰ σᾶς φαίνεται (ἀκρ.) πῶς ἐγὼ νὰ σᾶς κηρύτω ὑπερβολαῖς, καὶ παράδοξα, διατὶ σᾶς φανερώνω μίαν ἀλήθειαν, ὁπᾶ ἔπαμε καὶ τὸν ἐδικόν μα Χρυσόσομον μὲ θαυμασμὸν νὰ φωνάζῃ· „ Ὦ πηλίκον „ ἀξίωμα τῆς πενίας, Θεῷ γίνεται „ προσωπεῖον. κρύπτεται ὲν πεύη-„ τι Θεὸς, καὶ πεύης μὲν ὁ τὴν χεῖ-„ ρα προτείνων, Θεὸς δὲ ὁ δεχόμε-„ νος. Γῶρα ἀνίσως καὶ ὁ Θεὸς εἶ-ναι κρυμμένος εἰς τὸν ψυχὸν, καὶ τὸ χέρι τῷ ψυχῷ εἶναι τὸ προσω-πεῖον τῷ Θεῷ, πρέπει κάθε φορὰν ὁπᾶ ἡμεῖς βλέπομεν τὸν ψυχὸν, νὰ πιςδώμεν δίθυς πῶς βλέπομεν ἐκεῖνον τὸν Θεὸν, ὁπᾶ διὰ ἄμεζον Ἀγαθότητα, καὶ ἀγάπην, ἔπαμε, καὶ καίει τόσαις ἄπειραις δεργεσίαις, καὶ ἐλεημοσύναις εἰς ἡμᾶς. Καὶ λοιπὸν πρέπει δίθυς νὰ τᾶ ἀνταποκεινώμεσθε μὲ μίαν τελειοτάτην ἀγάπην εἰς τὸ πρόσωπον τῷ ψυχῷ. Καὶ ἂς εἶσε βέβαιοι (ἀκρ.) πῶς ὅταν ὁ ψυχὸς σᾶς ζητᾷ τὴν βοήθειαν, τότες ὁ Θεὸς σᾶς ὁμιλεῖ. γίνε, γίνε, ὦ ἄνθρωπε, σᾶ λέγει, οἰκτίρμων καὶ ἐλεήμων πρὸς ἐμὲ, καθὼς εἶμαι καὶ ἐγὼ πρὸς ἐσέ. Δῶσε τᾶ Θεᾶ σε ψωμὶ, διατὶ ἀποθνήσκει ἀπὸ τὴν πείναν εἰς τὸ πρόσωπον τῷ ψυχῷ. Δῶσε τᾶ Θεᾶ σε φόρεμα, διὰ νὰ σκεπάσῃ τὴν ἐνροπὴν τῆς γυμνώσεώς τε. Δῶσε τᾶ Θεᾶ σε σκέπην, καὶ ἔμπασέ τον εἰς τὸν οἶκον σε, ὁπᾶ δὲν ἔχει πᾶ τὴν κεφαλὴν κλίναι. δῶσε, δῶσε ἐλεημοσύνην σᾶ λέγει, διὰ νὰ ὁμοιάσῃς ἐμὲ, καὶ νὰ γένῃς θεοειδής. Ἔτζι σᾶ ὁμιλεῖ ὁ Θεὸς, ὅταν ὁ ψυχὸς σᾶ ζητᾷ τὴν βοήθειαν, διατὶ κρύπτεται ὲν πεύῃ Θεός.

Καὶ ἐδὼ ναὶ καὶ φείτω εἰς τὸν ἄπειρον Ἀγαθότητα τῷ Θεῷ. διατὶ ἐκεῖνος ὁ Θεὸς ὁπᾶ διὰ Οἰκονομικὴν τε συγκατάβασιν λαμβάνει τὸν σχηματισμὸν τῷ ψυχῷ, ζητᾷ τὴν Ἐλεημοσύνην διὰ νὰ ὑψώσῃ τὸν ἐλεήμονα εἰς τὸ μεγαλεῖον τὸ ἐδικόν τον, καὶ νὰ τὸν κάμῃ Θεόν. διατὶ μιμούμενος τὸν Θεὸν εἰς τὴν ἀγαθότητα ὁ ἐλεήμων, ἐλεεῖ τὸν Θεὸν εἰς τὸ πρόσωπον τῷ ψυχῷ. Καὶ λοιπὸν γίνεται ὅμοιος μὲ τὸν Θεὸν εἰς σὰ ἔργον, ὁπᾶ εἶναι τὸ μεγαλήτερον ἀπὸ κάθε ἀρετὴν, ὁπᾶ νὰ καυχᾶται ἡ Θεία παντοδυναμία. Ἔτζι τὸ ἐγνώρισε καὶ ὁ Θεολόγος Γρηγόριος, καὶ τὸ ἐδίδασκεν εἰς τὰς καιρὰς του. „ γοῦν, λέγει, τῷ ἀτυχοῦντι Θεὸς, „ τὸν ἔλεον Θεᾷ μιμούμενος.

Καὶ λοιπὸν καρδίαις τῇ Χρισιανῶν, εἶναι δυνατὸν ἀγροικῶντας τέτοιαν ταπεινὴν προφορὰν τῷ Θεᾷ νὰ σᾶς ζητᾷ τὴν βοήθειαν μὲ τὸ σόμα τε πτωχῷ, καὶ νὰ μὴν συνχιφθῆτε εἰς δίπλαγχνίαν, καὶ Ἐλεημοσύνην; Ὁ Θεὸς ὁ δεργέτησε, ὦ φιλάργυρε, καὶ ἄπλαγχνε, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἔχεις ὅλον τὸ εἶναι, σᾶ ζητᾷ τὴν Ἐλεημοσύνην, καὶ ἔχεις δύναμιν νὰ τὸν ἀποδιώξῃς, νὰ τὸν ὑβρίσῃς, καὶ νὰ τᾶ ἁρπαθῇς ὀλίγον ἄρτον, καὶ παραμικρὸν σύδυμα; Ὁ Θεὸς ζητᾷ νὰ σὲ ὑψώσῃ εἰς τὸ μεγαλεῖον τῆς Θεώσεως, καὶ νὰ σὲ κάμῃ Θεὸν τῷ ψυχῷ, καὶ ἠμπορεῖς νὰ ἁρπαθῇς μίαν τέτοιαν μεγάλην χάριν, χωρὶς νὰ παιδικάσῃς τὸν ἑαυτόν σε εἰς μύρμης παντοτινᾶς κόλασες; Ὁ Θεὸς γίνεται ψυχὸς διὰ νὰ κάμῃ ἐσὲ πλούσιον, καὶ ἐσὺ παραιτεῖσε, καὶ ἀχάριστε παντελῶς τῶτο δὲν τὸ λογιάζεις, ὅτε κἂν τὸ σοχάζεσαι; Μὰ ἐγὼ καταλαμβάνω διατὶ ὁ φιλάργυρος, καὶ ἄσπλαγχνος δὲν δίδει εἰς τὸν ψυχόν. Ἡ αἰτία εἶναι (ἀκρ.) διατὶ ὤντας αὐτὸς σωνηθισμένος νὰ δίδῃ τὸ ἀργύριόν τε, ἢ μὲ χρεωσικὸν χειρόγραφον, ἢ καὶ μὲ σημάδι χρυσίε, καὶ βλέπωντας τὸν ψυχὸν ὑστερημένον παντελῶς ἀπὸ ὅλα τᾶτα, δειλιάζει νὰ τᾶ δώσῃ, μὲ τὸ νὰ σοχάζεται πῶς ὅσον τᾶ δώσει εἶναι τελείως χαϊμένον. Ὥσε ὁπᾶ χωρὶς νὰ εἰδῇ τὸ διάφορόν τε βεβαιωμένον μὲ τὴν πρᾶξιν, ἐκεῖνος ὀλίγον πιςδύει εἰς ἁπλᾶ λόγια τῷ Διδασκάλων. Ὀλίγον πιςδύει εἰς ἁπλᾶ λόγια; Ἁπλᾶ λόγια, καὶ ὀλίγης πίσεως εἶναι τὰ λόγια τῷ Θεῷ; Ἀ ἀσεβέσατε, καὶ ἄπιστε ἀνελεήμον. Τέρας ἄμορφον τῆς αἰω-

ωνίᾳ Κολάσεως. ἁπλᾶ λόγια εἶναι ἡ ἐγγύησις, ὁπᾶ σᾶ δίδει ὁ Θεὸς δι' τὸν πτωχόν; ἁπλᾶ λόγια εἶναι ἐκείνη ἡ ἐπιγραφή, ὁπᾶ γράφει τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον εἰς τὸν Παροιμιαστὴ, καὶ φωνάζει δι' νὰ ἀκούσῃ ὅλη ἡ κτίσις· „ ὅτι δανείζει Θεῷ ὁ „ ἐλεῶν πτωχὸν, καὶ δὲ τὸ δῶμα „ αὐτᾶ ἀνταποδώσει αὐτῷ; Ἁπλᾶ λόγια εἶναι τὸ ἴδιον χειρόγραφον τοῦ Χριστᾶ, ὁπᾶ μὲ τὸ ἴδιόντε χέρι ὑπογράφει, καὶ σᾶ λέγει· „ ἐφ' ὅσον „ ἐποιήσατε ἑνὶ τούτων τῶν ἀδελφῶν „ μου τῶν ἐλαχίστων, ἐμοὶ ἐποιήσα„ τε; Ματθ. (Κεφ. 25.).

Καὶ λοιπὸν, νὰ ἐγὼ ὁπᾶ σᾶ δίρνικα δι' τὸν πτωχόν, καὶ ἐγγυητὴ, καὶ χρεωστικὸν χειρόγραφον τὸν ἴδιον Θεόν. ὁ ὁποῖος σὲ διέρχεται μὲ τόσαις ἄπειραις χάρες ἀπὸ τὸν καιρὸν τῆς γεννήσεώς σου, χωρὶς ποτὲ νὰ τᾶ δώσῃς κἀμμίαν ἀρετὴ, πόσον μᾶλλον θέλει σὲ διέργεσιν, καὶ σὲ πλερώσῃ ἑκατονταπλασίονα, καὶ ωντὰς τὸν ὑπόχρεων μὲ τὸν Ἐλεημοσύνη, τὴν ὁποίαν σᾶ βεβαιώνει ὁ ἴδιος πῶς δανεικὴ τὸν λαμβάνει; Αὐτὸς αὐτὸς ὁ ἴδιος διέργεσιν Θεὸς σᾶ γίνεται χρεώσης ἀπὸ τὸν ὁποῖον κατάγεται ἡ ζωήσου, ὁ θανάτσου, ὁ πλᾶτος σου, καὶ ἡ δυσχίασου. Τί ἀποφασίζεις λοιπόν; σέργεις εἰς αὐταῖς ταῖς Θείαις ὑπόχρεσις, ἢ ὄχι; Ἀνίσως καὶ δὲν σέργῃς, εἶναι σημάδι βέβαιον πῶς εἶσαι παντελῶς ἄπιστος, καὶ ἀσεβέστατος. Καὶ λοιπὸν τὸ ἀργύριόν σου σωὶ σοὶ εἴη εἰς ἀπώλειαν. Ἀνίσως πάλιν καὶ σέργῃς, δῶσε μὲ μεγαλόψυχον ἐλευθεριότητα εἰς τὲς πτωχές, δηλαδὴ σᾶ πάζω μὲ δογματικὴ ἀλήθειαν πίστεως, πῶς θέλεις λάβῃ πολὺ περισσότερον ἀπὸ ὅσον ἐδανείσεις τᾶ Θεᾶσου. „ καὶ δὲ τὸ δῶμα αὐτᾶ „ ἀνταποδώσει αὐτῷ.

Μὰ ἠθέλετε μᾶ εἰπῇ πῶς αὐτὴ εἶναι μάλιστα ἡ αἰτία, ὁπᾶ κάνει τὲς πλησίες, καὶ κάθε ἄλλον νὰ φυγαδεύσῃ εἰς τὴν Ἐλεημοσώνη, ἐπειδὴ βλέπων πολλὲς ὁπᾶ εἶναι ἐλεήμονες, καὶ ὅμως δὲν βλέπων νὰ ἀπολαμβάνῃ ἐκείνην τὴν αὔξησιν τοῦ πλάτσου, ὁπᾶ ἡ Ἐλεημοσώνη τᾶς πάζει· μάλιστα τᾶς βλέπων δυσχισμένες. Καὶ εἰς τᾶτο ἀποκρίνομαι μὲ τὴν πρακτικὴν ἀλήθειαν τῆς πίστεως· πῶς ὁ Θεὸς, (ἀκρ.) δι' νὰ μᾶς δοκιμάσῃ εἰς τὴν πίστιν, συγχωρᾶ νὰ μᾶς ἐπανέρχωνται πειρασμοὶ, καὶ δυσχίαις, τᾶτο εἶναι ἀναμφίβολον. καὶ ἀκούσατε. Κράζει ὁ Θεὸς τὸν Ἀβραὰμ εἰς καιρὸν νυκτὸς, καὶ τᾶ λέγει· Κοίταξε εἰς τὸν Οὐρανὸν, καὶ μέτρησε ἂν εἶναι δυνατὸν τὰ ἄστρα, ὁπᾶ ἐσὺ βλέπεις. καὶ ὕστερον τᾶ βεβαιώνει πῶς ἔτζι θέλει εἶναι πολυάριθμον τὸ γένος τῆς δηλαδοχῆς τσου. „ ἔτως ἔσαι τὸ σπέρμα „ σου. καὶ ἐπίστευσεν Ἀβραὰμ τῷ „ Θεῷ. Μὰ δι' νὰ βάλῃ εἰς δοκιμὴν τέτοιαν τὴν πίστιν, τί κάνει ὁ Θεός; Τὸν προσάζει νὰ ἀναφέρῃ ἐπάνω εἰς ἕνα βουνὸν τὸν υἱόν του τὸν Ἰσαάκ, καὶ ἐκεῖ νὰ τὸν θυσιάσῃ.

Καὶ ἰδοὺ, πῶς ἠμπορεῖ νὰ συμφωνήσῃ τέταις ταῖς δύο ἐναντίαις προσαγαῖς; Ὁ Θεὸς τᾶ πάζει ἀναζήμπον δηλαδὴ, καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος

ρος τὸν προσάζει νὰ θυσιάσῃ τὸν μονογενῆ του υἱὸν, εἰς καιρὸν ὁπᾶ δὲν ἠμπόρενε νὰ ἐλπίζῃ δηλαδὴ παντελῶς; Καὶ ποῖος δὲν ἤθελε ὁμολογήσῃ τᾶτο εἰς τὸν Ἀβραὰμ μεγαλώτατον πειρασμὸν, καὶ ἄκραν δυσχίαν; Καὶ ὅμως αὐτὰ ἦτον δοκιμαῖς τῆς πίστεώς τσου, δι' νὰ κάμῃ ὁ Θεὸς, ὅτι αὐτὸ τὸ δύτυχισμένον τάξιμον ὁπᾶ τᾶ ἔκαμε, νὰ μὴν εἶναι μοναχὴ χάρις, ἀμὴ καὶ βραβεῖον τῆς ἐδικῆς τσου ἀρετῆς. Εἰς τᾶτον τὸν τρόπον καὶ εἰς τὸν Ἐλεήμονα. Τάζει νὰ τὸν ἀνταμείψῃ ἐδῶ πολυπλάσιον τὴν ἀνταμοιβὴν, καὶ ὅμως φαίνεται νὰ μὴν ἀνταποκρίνεται καὶ τὸ τάξιμον, καὶ αὐτὸ εἶναι δοκιμὴ τῆς πίστεώς του. δι' νὰ τᾶ δώσῃ μὲ τὴν ὑπομονὴν πλησιώτατον τὸ βραβεῖον τῆς ἀρετῆς του.

Πίστιν λοιπὸν ζωντανὴν, Χριστιανοί μου, εἰς τὴν ἐγγύησιν τᾶ Θεᾶ, καὶ εἰς τὸ ἐδικόν του χειρόγραφον. δηλαδὴ ἀναμφιβόλως εἶναι σίγουρα χειρόγραφον, ὁπᾶ δὲν ἐξαλείφεται ποτὲ ἀπὸ τὰς χεῖρας σας, ἀμὴ πάντοτε θέλει παρρησιάζεται ἔμπροσθέν του, νὰ τὸν ἀποδείξῃ χρεώστην, εἰς τρόπον ὁπᾶ νὰ μὴν ἠμπορῇ νὰ σᾶς ἀρνηθῇ τὴν πληρωμὴν τῆς Ἐλεημοσώνης σας. Θέλει ἔχη μίαν δύναμιν τόσον δραστικὴν, ὁπᾶ καὶ ἐδῶ εἰς τέτοιον τὸν ζωὴν ὄχι μόνον νὰ σᾶς δίλογῃ μὲ ἀμέτρητον δύτυχίαν, καθὼς τὸ ἐγνώρισεν ὁ Βασιλικὸς Προφήτης. „ Ὅλην „ τὴν ἡμέραν, λέγει, ἐλεεῖ, καὶ „ δανείζει ὁ δίκαιος, καὶ τὸ σπέρμα „ αὐτᾶ εἰς δίλογίαν ἔσαι, ἀμὴ ἀκόμι νὰ σᾶς δίδῃ καὶ τὴν ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν σας, καθὼς ὁ ἴδιος Χριστὸς σᾶς τὸ βεβαιώνει· „ δότε „ ἐλεημοσώνην, καὶ ἰδοὺ πάντα καθα„ ρὰ ὑμῖν ἐστι. (Λουκ. Κεφ. 11.) Περισσότερον θέλει ἔχη μεγάλην δύναμιν καὶ εἰς ἐκεῖνο τὸ φοβερὸν τσ Κριτήριον, δηλαδὴ θέλει κάμη εἰς ὅσους βασᾶν αὐτὸ τὸ Θεῖον χειρόγραφον, νὰ μὴν εἶναι δηλαδὴ αὐτὲς ἡμέρα κρίσεως, ἀμὴ μάλιστα ἡμέρα μισθᾶ, καὶ ἀνταποδώσεως. Διατὶ ἐκεῖνον τὸν Θεόν, ὁπᾶ οἱ ἄλλοι ὅλοι βλέπων μὲ παρρησίαν φοβερᾶ Κριτᾶ, οἱ ἐλεήμονες θέλει τὸν βλέπων μὲ πρόσωπον ἱλαρὸν χρεωφειλέτᾶ, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἀναμένων τὴν πληρωμὴν μὲ ἀσύγκριτον ἀνταμοιβὴν τῆς ἐδικῆς τσ Βασιλείας. Καὶ ἐκεῖ ὁπᾶ τόσοι καὶ τόσοι διατὶ δὲν ἔπραξαν τὴν ὑπερθαύμαστον ἀρετὴν τῆς Ἐλεημοσώνης εἰς τὲς πτωχές, ἔχων νὰ εἶναι κατησχυμένοι μὲ παντοτινὴν κατάκρισιν· οἱ Ἐλεήμονες θέλει ἔχων ἄπειρον ἀγαλλίασιν, καὶ χαρὰν. Διατὶ καὶ τὸν μέγαν Βασίλειον· λόγῳ περὶ πλεονεξίας, καὶ εἰς τὸ καθελῶ μου τὲς ἀποθήκας. „ Θεὸς ἔσαι ὁ ἀποδε„ χόμενος τὸν ἐλεήμονα. Ἄγγελοι „ δύφημᾶντες, οἱ ἀπὸ κτίσεως αἰ„ θρωποι μακαρίζοντες. δόξα ἀνώ„ νιος. στέφανος δικαιοσώνης. Βασι„ λεία τῶν Οὐρανῶν.

ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ, ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗΣ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ.

ΕΙΣ ΤΟ ΣΩΤΗΡΙΩΔΕΣ ΠΑΘΟΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ.

Λάβετε αὐτὸν ὑμεῖς, καὶ Σταυρώσατε. ΙΩΑΝ. Κεφ. ΙΘ'.

ΕΚΗΡΥΧΘΗ ΕΙΣ ΚΕΡΚΥΡΑΝ. 1745.

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ.

Τίὸς τῦ Θεῦ καταδικασμένος εἰς ἄτιμον θάνατον; Καὶ τί θλιβερὸν θέαζρον εἶναι τῦτο, ὁπῦ τὴν σήμερον ἐγὼ βλέπω; Ρίπτεται εἰς τὸ βάθη τῆς ἀπογίας ὁ νῦς μς, διατὶ εἰς τῆς ἀκαπληψίας τὸ σκότος τὸν ἐβύθισε μία ἀσεβεσάτη ἀπόφασις. Σβυίονται εἰς τὰ ἀναρθράμς χείλη οἱ λόγοι, καὶ αἰσθάνομαι εἰς τὰ θρηνώδημς ὄμματα τὰ πικρὰ νερὰ τῶν ζωντανῶν δακρύων, καὶ τὸ λογικόν τῆς ψυχῆς μς δὸν ἔχει πλέον τὴν εὔτακτον ἁρμονίαν μὲ τὰ ἔμφυτα κινήματα τῶν αἰσθήσεων, ἐπειδὴ βλέπει ἄδικον θάνατον Θεῦ. Μὰ εἰς ποίαν παραφροσυνίαν μὲ κινᾶ τὸ πάθος νὰ ὀνομάζω, καὶ νὰ κηρύττω αὐτὴν τὴν ἀπόφασιν ἀσεβεσάτην; ἐκεῖ ὁπῦ πρὶν δώσῃ τὴν αὐτὴν ἀπόφασιν ὁ Πιλάτος, τὴν νομοθετεῖ τόσους αἰῶνας προτήτερα ὁ Οὐρανίός τε Πατὴρ; Α' φοβερὸν καὶ φρικτὸν τῆς σημερινῆς ἡμέρας τὸ μυστήριον. φοβερὸν λέγω καὶ φρικτὸν, διατὶ ἐκεῖνος ὁ Προαιώνιος Θεός, καὶ Πατὴρ, ὁπῦ δὸν εἶχον, ὅτε ἠμπόρνε νὰ ἔχῃ ἄλλον Τίὸν, δικτὶ εἰς μοναχὸν τὸ προνόμιον τῆς μονογονᾶς ἦτον περικλεισμένη ὅλη ἡ ἄπειρος γονιμότης τῆς Θείας νοός τε, ἐκεῖνος λέγω, ἐπαράδωσε τῦτον τὸν Μονογονῆ τε Τίὸν εἰς τὸν Κόσμον, διὰ νὰ λάβῃ θάνατον διὰ μέσον τῆς ἁμαρτίας, ἀγκαλὰ καὶ ἀναμάρτητος. Τῦτο βέβαια εἶναι ἕνα μέγα μυστήριον τῆς ἐδικῆς τε ἄπρας ἀγάπης, καὶ διαπλαγχνίας. Καὶ τῦτο ἦτον ὁπῦ ἔκαμνε να θαυμάζῃ καὶ τὸ Πνεῦμα τῦ ὑψηπέτε Ἀετῦ τῆς Θεολογίας, καὶ νὰ λέγῃ μὲ μεγαλώτατον θαυμασμόν· „ ὕτως ἠγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν „ Κόσμον, ὥστε τὸν Τίὸν αὐτῦ „ τὸν Μονογονῆ ἔδωκε. Καὶ ἡ αἰτία εἶναι (λέγει) ἐπειδὴ ὁ Θεὸς θέλων τας νὰ λάβῃ τὴν δικαίωσιν ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον, διὰ ἐκείνῳ τῷ

τῷ ἄπειρον ὕβριν τὸ Προπατορικὸν πταίσματος, καὶ τὸ χρέος μὲ τὸ νὰ ἦτον ὅλον τὸ ἀνθρώπε, τὸ ὁποῖο τῷ τελείαν δικαίωσιν ὁπῦ ἔπρεπε εἰς τῷ μεγαλειότητα τῦ ὑβριζομένε, μὴν ἠμπορῶντας νὰ τῷ πληρώσῃ ἁπλὸς ἄνθρωπος, τί ἐνεργεῖ ἡ Θεία Εὐσπλαγχνία; δίδησι τῦτο τὸ μέσον, καὶ ἀποφασίζει ὅτι ὁ Τίὸς τῦ Θεῦ νὰ γενῇ ἄνθρωπος, ἴνα νὰ ὑψώσῃ τὸν ἄνθρωπον εἰς μίαν ἀξίαν τιμῆς, καὶ μεγαλειότητος, εἰς ξόπον ὅτι νὰ δικαιωσήσῃ κατ' ἀξίαν τῷ Θείαν δικαιοσυνίν. Μὰ τῦτο ἀκόμι δὸν ἔφθανεν, ἐπειδὴ τῦτος ὁ Τίὸς τῦ Θεῦ ὁπῦ ἔμελλε νὰ γενῇ ἄνθρωπος ἔπρεπε νὰ εἶναι ἀναμάρτητος, καὶ λοιπὸν ἡ Θεία δικαιοσυνὴ δὸν ἠμπόρνε νὰ λάβῃ ἀπὸ τὸν ἀναμάρτητον ἐκεῖνον τῷ δικαίωσιν, τῷ ὁποίαν ἦτον χρεῶσαι οἱ ἁμαρτωλοὶ ἄνθρωποι. ἐφθάρηκε λοιπὸν ἡ Θεία Εὐσπλαγχνία, μὲ ἄπραν σοφίαν τῷ μέθοδον, καὶ ἀποφώνει εἰς τὰς ὦμας τύτε τὸ ἀθῶο Τίῦ τῦ Θεῦ ὅλῳ τῷ παγκόσμιον ἁμαρτίαν· καὶ μὲ τῦτο τὸ βαρὺ φορτίον τῆς ἁμαρτίας τὸν κράζει, καὶ τὸν καίει νὰ παρρησιαδῇ εἰς τὸ κριτήριον τῆς Θείας Δικαιοσύνης, ἵνα νὰ δώσῃ ὅλῳ τῷ δικαίωσιν εἰς ἐκεῖνο τὸ ἄπειρον χρέος, ὁπῦ ἦτον χρεώσης ὁ ἄνθρωπος. „ Καὶ Κύριος, λέγει ὁ Ησαΐας, παρέδωκεν αὐτὸν ταῖς ἁμαρτίαις ἡμῶν. Καὶ ὁ Θεάνθρωπος Ιησῦς δικαιωσᾶται νὰ παρρησιαδῇ ἄνθρωπος ἁμαρτωλὸς, καὶ τόσον ἁμαρτωλὸς, ὅσον ἦτον ὅλοι ὁμῦ ἔμπροθεν εἰς τὰ ὄμματα τῦ Θεῦ οἱ ἁμαρτωλοὶ τῦ Κόσμε. Καὶ λοιπὸν μὲ τέτοιαν παρρησίαν ἦτον πρέπον νὰ λάβῃ εἰς τὸν ἑαυτόν τε ὅλῳ ἐκείνῳ τῷ ποινῷ, ὁπῦ ἔπρεπε νὰ λάβεν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, διὰ νὰ ἐλθυθερώσῃ ὅλες ἡμᾶς ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ ἄπειρον καὶ παντοτινὸν χρέος. „ αὐτὸς δὲ „ ἐξαυματίθη διὰ τὰς ἁμαρτίας „ ἡμῶν, τῷ δὲ μώλωπι αὐτῦ ἡμεῖς „ ἰάθημεν.

Γίνεται λοιπὸν σήμερον Θεϊκὴ ἐκδίκησις, καὶ ἀποφάσται ἀπὸ τὸν Οὐρανὸν ἡ θανατηφόρος ἀπόφασις ἐναντίον τῦ Θεανθρώπε Λόγε ἐπάνω εἰς τὸ σαυρικὸν Ξύλον, εἰς τὸ ὁποῖον ἡ Θεία Εὐσπλαγχνία σήμερον καίει τῷ ἐκδικησίντας καὶ τῦ Τίῦ τῦ Θεῦ νὰ ἀποθάνῃ δι' ἡμᾶς, καὶ φυλάγει ἡ Θεία Δικαιοσυνὴ τῷ ἐδικῷντας, διὰ τῷ τελθταίαν κρίσιν. Τώρα ἐκδικεῖται ὁ Πατὴρ ὁ Οὐράνιος, καὶ τότε θέλει ἐκδικηθῇ ὁ σαυρωθεὶς Τίός. Πρόπασις τῆς σημερινῆς μς ὑποθέσεως, εἰς τὸ ὁποίαν θέλω ἀποδείξῃ, Α'. πῶς ὁ Προάρχος Πατὴρ καταικίνει τώρα τὸν Τίόν τε, καὶ καίει τῷ ἐκδίκησιν καὶ τῆς παγκοσμίε ἁμαρτίας, ἵνα νὰ δώσῃ εἰς ὅλες τῷ σωτηρίαν. Β'. Πῶς ὁ σαυρωθεὶς Τίός εἰς τὸ κρίσιν τὴν ἐχάτῳ θέλει κάμῃ τὴν ἐκδίκησιν τὴν ἐδικήν τε, ἐναντίον εἰς ἐκείνες ὁπῦ διὰ ταῖς ἁματίαις τες ἤθελαν ἀποφασισθῇ μὲ τὸ ἐκχυθσὸ αἷμα τε εἰς ἀπώλειαν. Τύταις δὲ δύο ἐκδίκησις χρέφονται ἐπαίνε εἰς

τὸ σαυτικὸν Ξύλον μὲ τὸ Παναγιον αἷμα τῦ Τἱῦ τῦ Θεῦ. Καὶ λοιπὸν, εἰς ἐσὲ Σπυρὲ παναγια σρέφω τὸν λόγον μυ, μὲ ὅλω τὴν σωξιβὴν τῆς καρδίας. Ξύλον, ὦ ξύλον μακάριον, ἐπάνω εἰς τὸ ὁποῖον ἐτελειώθη τὸ μέγα ἔργον τῆς σωτηρίας τῦ Κόσμυ. Ἐσὺ εἶσαι εἰς τέτλω τὴν ζωὴν ἡ παρηγορία ὁλονῶν τῶν Χεισιανῶν. εἰς ἐσὲ ὅλοι ἐλπίζομεν, καὶ ἐλπίζομεν τὴν μακαριότητα, ὡσαὺ ὁπῦ εἶσαι ὁ φύλαξ τῆς Οἰκυμένης. ἄμποτες νὰ σὲ ἀπολαύσωμεν καὶ εἰς τὴν ἄλλω ζωὴν σημεῖον θείας καταλαγῆς, καὶ ὄχι σημεῖον ὀργῆς καὶ κατακρίσεως. Ἐσὲ ἀπαίζομαι, καὶ σὲ προσκυνῶ, καὶ μὲ τὴν χηβύσαν Ἀγίαν μυ Ἐκκλησίαν κηρύττω. „ σὺ ἡμῶν τὸ φῶς, τὸ ἅγιον σώ„ θημα, τὸ τῆς νίκης ὅπλον, ὁ „ Σπυρὸς τῦ Χεισῦ.

ΜΕ'ΡΟΣ ΠΡΩ'ΤΟΝ.

ΜΗ'ν ἤθελε σᾶς σκανδαλίσῃ (ἀκρ.) ἡ ὀνομασία τῆς ἐκδικήσεως, τὴν ὁποίαν ἀνταποδίδω εἰς τὸν Θεὸν, ὀνομασία τόσον βδελικτὴ εἰς τὸν Χεισιανισμὸν, ὅσον ἔρχεται ἐμποδισμένη ἀπὸ τὸν ἴδιον Θεὸν εἰς κάθε πάξιν ἀνθρώπυ. Καὶ βέβαια αὐτὴ ἡ ὀνομασία ὡς πρὸς ἡμᾶς, εἶναι σῦας ὅρος ὁπῦ φέρει μὲ αὐτὸν μίαν ἄκραν κατάκρισιν. δὲν εἶναι ὅμως εἰς τὸν ἴδιον βαθμὸν τῦ ἀθέσμυ ἀποτελέσματος, ὅταν ἀποδίδεται αὐτὴ ἡ ὀνομασία εἰς τὴν Θεϊκὴν φύσιν. Διατὶ εἰς ἡμᾶς ἡ ἐκδίκησις γίνεται ἀδικία, ἀμὴ εἰς τὸν Θεὸν γίνεται δικαιοσυνη. Ὁ Θεὸς ἐκδικεῖται χωρὶς πάθος, διατὶ εἶναι ἀπαθὴς, ἀμὴ ὁ ἄνθρωπος ἐκδικεῖται μὲ πάθος, διατὶ εἶναι ἐμπαθὴς. ὁ ἄνθρωπος κινᾶται εἰς ἐκδίκησιν διὰ ὀργὴν καὶ θυμὸν, καὶ ὁ Θεὸς διὰ εὐσπλαγχνον δικαιοσυνὴν ἀφαιρετικὴν τῶν κακῶν. Τέτοια λοιπὸν εἶναι ἡ ἐκδίκησις τῦ Θεῦ· ἐκδίκησις ἀπαθὴς, καὶ ὁπῦ ἀποβλέπει εἰς σωτηρίαν. Καὶ τέτοιαν ἐκδίκησιν καμνει σήμερον καὶ τῦ φιλτάτυ Τἱῦτυ, ὄχι ποτὲ μὲ πάθος αἰθήσεως, ἀμὴ μὲ ἀρετὴν τελειότητος, ἡ ὁποία τελειότης σέκει πέρι τὴν ἐνέργειαν τῆς Θείας θελήσεως, τῆς ὁποίας ἡ ἐνέργειαις εἶναι ἁπλῆ δικαιοσυνη. Καὶ βέβαια δὲν ἤθελε εἶναι ὁ Θεὸς ἀπονεμητικὰ δίκαιος, ἀνίσως καὶ δὲν ἔκανε σήμερον τέτλω τὴν τιμωρητικὴν ἐκδίκησιν, διατὶ δὲν ἤθελε λάβῃ ἐνέργειαν ἡ σωτηρία τῦ Κόσμυ, τὴν ὁποίαν πρὸ τῶν αἰώνων εἶχε προορίσῃ εἰς τὴν Θεϊκήν τε ἰδέαν, καὶ ἀκολέθως ἔμενεν ἡ Εὐσπλαγχνία ἀνενέργητος, τῆς ὁποίας ἔργον ἦτον προωρισμένον νὰ ἀποθανῃ ἡ σάρκα τῦ Ἰησῦ, νέα Ἀδὰμ, ἀντὶς διὰ τὸν παλαιὸν Ἀδὰμ, καὶ νὰ πλερωθῇ ἡ Θεότης.

Μὰ ἂν ὁ Ἀδὰμ ὁπῦ ἔσφαλεν ἦτον ἁπλὸς ἄνθρωπος, σωθεὶς ἀπὸ ψυχὴν καὶ κορμὶ, διατὶ δὲν ἔφθανε καὶ ἄνθρωπος ἁπλὸς νὰ πλερώσῃ τὸ σφάλμα τε, ἀμὴ ἐχρειάθη νὰ τὸ πλερώσῃ Θεάνθρωπος; ἡ αἰτία εἶναι (ἀκρ.) Α'. διατὶ ὁ Ἀδὰμ εἶχεν

ἐν δυνάμει εἰς τὸν ἑαυτόντε ὅλυς τὰς κτ μέρος ἀνθρώπυς, ὁπῦ ἔσφαλαν μὲ αὐτὸν, καὶ σφάλλυν εἰς αὐτὸν, καὶ λοιπὸν ὅλω τὴν ἀνθρώπινον φύσιν ἠθσύνσε, καὶ τὴν ἐμόλυνε, καὶ τὴν ἔκαμν ἀνάξιαν νὰ πληρώσῃ ἐκείνη μοναχὴ τὸν Θεὸν, χωρὶς αὐτὸν τὸν Θεόν. Β'. διατὶ ὁ Ἀδὰμ ἦτον μέσον φθορᾶς, καὶ ἀφθαρσίας, ὅθεν ἦτον εἰς τὴν ἀξίαν πλέον ἀπὸ τὰς ἄλλας ἀνθρώπυς, καὶ λοιπὸν δὲν ἦτον δυνατὸν νὰ πλερώσῃ τὸ σφάλμα, ἄνθρωπος ὀλιγοτέρας ἀξίας. Προθέτω ἀκόμι, καὶ λέγυν οἱ Θεολόγοι, πῶς δὲν ἠμπορεῖ ἁπλὸς ἄνθρωπος νὰ ἱκανοποιήσῃ διὰ τὸν ἑαυτόντε, μήτε διὰ ἄλλον ἁμαρτωλὸν, καὶ νὰ πλερώσῃ τὸν Θεὸν κτ δυνάμιν φυσικὴν, διατὶ ἡ ἁμαρτία ἐναντιεῖται τὸ ὑπερφυσικὸν τέλος, ὅθεν ἔργον φυσικὸν δὲν ἔχει ἀρκετὴν ἀξίαν νὰ φθάσῃ εἰς ἰσόμετρον βαθμὸν τῦ αὐτῦ τέλυς. Δὲν ἠμπορεῖ ἀκόμι, δογματίζυν οἱ αὐτοὶ Θεολόγοι, ἁπλὸς ἄνθρωπος νὰ ἱκανοποιήσῃ διὰ ὅλον τὸ ἀνθρώπινον γένος, μὲ τὸ νὰ μὴν εἶναι εἰς τὰς ὑπερφυσικὰς ὅρυς τῆς ὑπερφυσικῆς χάριτος. Καὶ λοιπὸν ἦτον ἁπλῶς ἀναγκαῖον μοναχὸς ὁ Θεάνθρωπος Ἰησῦς νὰ ἱκανοποιήσῃ κατ' ἀξίαν διὰ τὸν ἄνθρωπον, καὶ νὰ δώσῃ τὸν ἑαυτόν τε ἀντίλυτρον, καὶ τὸν Οὐρανίον Πατέρα νὰ ἐκδικήσῃ. Καὶ διὰ τῦτο ὅλη ἡ τιμωρητικὴ ἐκδίκησις ἡ ἰσάξιος ἐσκορπίθη εἰς τὰς αἱματωμένας πληγὰς τῦ Ἰησῦ μυ, καὶ ἐχρέασε μὲ θεανθρώπινον αἷμα τὸν ἐλθόντα εἰς τὸ Κόσμυ. „ ἤγαγεν ἑαυτὸν „ ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα ἡμᾶς ἐλθθερώ„ σῃ ἀπὸ πάσης ἀνομίας. ἔτζι μαρτυρεῖ ὁ Διδάσκαλος τῶν Ἐθνῶν· Ἐπρόσφερε τὸν ἑαυτόν τε ἐκουσίως, εἰς τὸν ὁποῖον ἔγινεν ἡ Θεία ἐκδίκησις. ἡ ὁποία δὲν ἤθελεν εἶναι ἰσάξιος, ἀνίσως καὶ δὲν ἐγίνοταν εἰς ὑποκείμενον ἀπείρε ἀξίας, καὶ δυνάμεως. Ἐπειδὴ καὶ ἡ ἁμαρτία τῦ ἀνθρώπυ, ὡς πρὸς τὴν Θείαν παράβασιν εἶναι ἀξία ἀπείρε ποινῆς, ὅθεν καὶ ἡ τῆς ἁμαρτίας ἱκανοποίησις ἔπρεπε νὰ εἶναι ἀπείρε χηςότητος, ἀπείρε δικαιοσυνης, ἀπείρε ἀξίας, καὶ ἀπείρε δυνάμεως. Αὐταῖς λοιπὸν ταῖς ἀξίαις ἐπερισφάλιζεν εἰς τὸν ἑαυτόν της ἡ Θεία ἐκδίκησις πρὸς τὸν Ἰησῦν. καὶ διὰ τῦτο ἐκδικεῖται, καὶ ἀπονεμητικὰ πληρώνεται ἡ Θεία Δικαιοσυνη εἰς σῶα Θεάνθρωπον, καὶ σώζει κάθε ἄνθρωπον.

Σήμερον λοιπὸν σήμερον γίνεται αὐτὴ ἡ ἰσάξιος ἐκδίκησις, ἐπειδὴ παρασαίνεται ὁ Οὐράνιος Πατὴρ, Θεὸς ἐκδικήσεως, μὲ ὅλα τὰ πλέον αὐσηρὰ περισατικὰ ὁπῦ ἤθελεν εὑρῇ τινὰς εἰς σῶα φοβερὸν Κειτλώ. Διατὶ θέλει τὸν Μονογενῆ τε Τἱὸν θανατωμένον μὲ σῶα θανάτον τὸν πλέα τιμωρητικὸν, καὶ τὸν πλέα ἄτιμον, ὁ ὁποῖος νὰ μὴν ἐσάθη ποτὲ ἀποφασισμένος, ἔτε θέλει ἀποφασισθῇ εἰς ἄνθρωπον, ὁπῦ νὰ ἀτίμασε, ἢ θέλει ἀτιμάσῃ τὸν διαδοχὸν τῶν Γενάρχων. Ὅθεν διορίζει προοίμιον πάσης τιμωρίας τὸν Κῆπον πέρα τῦ χειμάρρυ τῶν Κέδρων, εἰς αὐτὸ-

πόκεισιν τῶ Παραδείσε, εἰς τὸν ὁποῖον ἔγινε τὸ γενικὸν σφάλμα τῶ Κόσμε. Καὶ ἐδῶ διεισκόμενος καὶ μόνος ὁ Ἰησοῦς με, βλέπει με τὸ προορατικὸν ὄμμα τῆς Θείας τε γνώσεως ἐκεῖτο τὸ φοβερὸν ποτήριον γεμάτον ἀπὸ κάθε σκληρὰ τιμωρίαν τῆς Παβικῆς ἐκδικήσεως. Καὶ εἰς τέτοιαν φειδὼ ἀποκάλυψιν παράστεται ὅλη ἡ ἀνθρωπότης τῶ Τιὲ καὶ Λόγε. ὅθεν τώρα ἀδημονεῖ, τώρα ἔρχεται εἰς ἄκραν ἀγωνίαν, καὶ τώρα τέλος πάντων πίπτει ἐπὶ πρόσωπον εἰς τὴν γῆν, καὶ δειλιάζωντας εἰς μίαν ἄπειρον ἐκδίκησιν μιᾶς ἀπείρε ποινῆς, ἐκφωνεῖ εἰς ἀπώλειαν τῶ ἀνθρωπίνε γένες, „ Πάτερ με εἰ„ δυνατόν ἐσι, παρελθέτω ἀπ' ἐμὲ „ τὸ ποτήριον τῦτο. Μὰ τί φοβερὸν ζήτημα εἶναι τῦτο ὅπε ἀκέω ἀπὸ τὰ χείλη τῶ Ἰησοῦ με νὰ προφέρεται; Παρακαλεῖ τὸν Οὐράνιον Πατέρα νὰ μὴν τῶ μεταδώσῃ τὸ ποτήριον τῶ Θανάτε; Καὶ αὐτῦτο σωβῆ (ἀκρ.) τί ἄρα ἔσαι ἡμῖν; Δυσυχισμένοι ἡμεῖς, ἀνίσως καὶ σωθέξῃ ἡ Θεϊκὴ ἀπόφασις εἰς βοήθειαν τῆς τοιαύτης δημιογείας. Ἐσβύθη παντελῶς ἡ σωτηρίαμας, ἀπελπίθημεν τῆς Θείας μακαριότητος, ἐχάσαμεν τὸν Παράδεισον ἐκ δλυτέρε, ἐμείναμεν τέκνα ὀργῆς ὡς τὸ πρότερον. Ἀ' Ἰησοῦ με φιλάνθρωπε. μετάβαλε παρακαλῶσε τὸν μεγάλον δειλίαν τῆς καρδίας σε εἰς ἀνδρείαν, καὶ δημιόργησε ἔμπροσθεν εἰς τὸν Οὐράνιόν σε Πατέρα πρὸς σωτηρίαν, καὶ ὄχι εἰς ἀπώλειαν ἐδικῶμας; Δὲν εἶσαι ἐσὺ, ὦ Τιὲ καὶ Λόγε τῶ Θεῶ, ὅπε εἶχες πρὸ τῶν αἰώνων τὸν εἰδησιν τῦτε τῆ φρικτῆ Πάθησε, μὲ τὸ ὁποῖον μέλλεις νὰ ἐκδικήσῃς τὸν προαιάρχόν σε Πατέρα, καὶ τώρα δισάζεις, καὶ ζέμεις; Δὲν εἶσαι ἐσὺ ἡ τῶ Θεῶ ἐνυπόσατος σοφία, ὅπε εἶπες εἰς τῦτο ἐλήλυθα, καὶ εἰς τῦτο γεγόνημαι, καὶ τώρα φωνάζεις τὸ παρελθέτω; ἤξευρες καλὰ μὲ ὅλον τὸν Θεϊκὸν γνῶσιν σε, πῶς μέλλεις νὰ πληρώσῃς ὅλον τὸν ποινὸν τῶ Προπατορικῶ πταίσματος, καὶ τὸν Θείαν δικαιοσύνην νὰ ἐκδικήσῃς, καὶ τώρα ἀδημονεῖς, καὶ θρόμβες χύνεις αἱμάτων, φωνάζωντας μὲ σαθερότητα καρδίας „ Πάτερ με, Πάτερ με, εἰ „ δυνατόν ἐσι παρελθέτω ἀπ' ἐμὲ „ τὸ ποτήριον τῦτο;

Καὶ ἀλήμονον εἰς ἡμᾶς (ἀκρ.) ἀνίσως καὶ ἡ Θεότης τῶ Ἰησοῦ δὲν ἐδιορθωνε τὸν δειλίαν τῆς ἀνθρωπότητος μὲ τὸν ἄλλον ἐκφώνησιν· „ πλὴν „ ὄχ ὡς ἐγὼ θέλω, ἀλλ' ὡς σύ: ἦτον μεγάλη ἀνάγκη μὲ σῦα παντοδύναμον θαῦμα τῆς Θεότητος, νὰ λάβῃ δυνάμιν ἡ ἀνθρωπότης τῶ Ἰησοῦ εἰς τὸ νὰ ὑπορέρῃ σῦα φοβερώτατον πάθος, ὅπε ἐγεννᾶτο ἀπὸ τὸν παγκόσμιον ἁμαρτίαν, καὶ ἀπὸ μίαν ζομερὰν ἐκδίκησιν τῆς αὐτῆς Θεότητος. Διατὶ ἡ ἀνθρωπότης τῶ Χεισῶ μὲ τὸ νὰ ἦτον ἐνδεδυμένη μὲ σῦα χηματισμὸν τὸν πλέα ἄχημον, καὶ ζομερὸν ὅπε νὰ ἤθελε φανιδῇ ποτὲ εἰς τὰ ὄμματα τῆς Θείας Δικαιοσύνης, ἐπαρρησίαζε τὸν Χεισὸν, ὄχι ὡσὰν σῦα μεγάλον ἄνθρωπον ἁμαρτωλὸν, ἀμὴ ὡσὰν σῦα καθόλε ἄνθρωπον, ὁπε ἐνδύθη ὅλον τὸν παγκόσμιον ἁμαρτίαν. Καὶ λοιπὸν ὁ Θεὸς ἀποσρέφετο τέτοιον ἄμορφον χηματισμὸν μὲ σῦα φοβερὸν μῖσος, καὶ ἔδιδεν εἰς τὸν Χεισὸν ὅλον ἐκεῖνον τὸν ποινὸν ὁπε ἦτον χρεώσης νὰ δώσῃ ὁλονῶν τῶν ἁμαρτωλῶν τε Κόσμε.

Ὦ καὶ τί ἄχημον, καὶ ἄμορφον τέρας (ἂν μὲ εἶναι συγχωρημένον νὰ εἰπῶ ἔτζι) ὁπε ἐφαίνετο ὁ Χεισὸς ἔμπροσθεν τὰ ὄμματα τῶ Οὐρανίε Παβὸς μὲ τὸν χηματισμὸν τῶ ἁμαρτωλῶ. Μὰ τί λέγω μὲ τὸν χηματισμὸν μόνον τῶ ἁμαρτωλῶ, ἐκεῖ ὁπε ἐπαρασαίνετο, καὶ τὸν Ἀπόσολον, νὰ εἶναι ἡ ἰδία ἁμαρτία; „ Τὸν γὰρ μὴ γνόντα „ ἁμαρτίαν, ὑπὲρ ἡμῶν ἁμαρτίαν „ ἐποίησεν. Καὶ σῦας τέτοιος τερατώδης χηματισμὸς τῆς ἀφαιρετικῆς ἁμαρτίας, πόσῳ ὀργῷ, πόσον μῖσος ἐξάβιζεν ἀπὸ τὸν Θείαν ἐκδίκησιν; εἰπές το ἐσὺ, ὦ τῶν ἐθνῶν Διδάσκαλε. Κήρυξέτο μεγαλοφώνως. „ Χεισὸς (λέγει) „ ἡμᾶς ἐξηγόρασεν ἐκ τῆς κατάρας „ τῶ Νόμε, γενόμενος ὑπὲρ ὑμῶν „ κατάρα. ἐκεῖνος λέγει, ὁπε ἔγινεν ὄχι μόνον ἁμαρτωλὸς, ἀμὴ ἀφαιρετικῶς ἡ ἰδία ἁμαρτία, ἔγινεν ἀκόμι, ὄχι μόνον ἐπικατάρατος, ἀμὴ ἡ ἰδία κατάρα. „ γενόμενος ὑπὲρ „ ἡμῶν κατάρα. Καὶ αὐτὴ ἦτον ἡ αἰτία (ἀκρ.) ὁπε ἔφερνεν εἰς ἄκραν ἀδημονίαν τὸν ἀνθρωπότητα τῶ Θεανθρώπε Λόγε, εἰς ζόπον ὅτι νὰ ἀποσρέφεται ἐκεῖνο τὸ ποτήριον, ὁπε πρὸ τῶν αἰώνων ἦτον προωρισμένον εἰς ἀπολύτρωσιν ὅλε τε Κόσμε. Διατὶ γενόμενος ὑπὲρ ἡμῶν ἁμαρτία, γέγονε καὶ ὑπὲρ ἡμῶν κατάρα. Ὅθεν ἡ παντοδυναμία τῆς Θεότητος καταβαίνωντας τὸν ἀσόχασον τόλμιν τῆς ἀνθρωπότητος, τῆς ἐφωνεῖ εἰς τῦτον τὸν ζόπον· ἂς σὲ ζομάζεν λέγει, δολερὸν φίλημα Προδότε, ἄρνησις πισῶ μαθητῶ, δῶλοι τῶν Κειτῶν, Κειταὶ ἀσεβεῖς, ὑπηρέται Ἀρχιερέων, Ἀρχιερεῖς παράνομοι, ποτήρια Θανάτε, ἐγκατάλειψις τέλος πάντων πάσης Θεϊκῆς βοηθείας.

Τὸ ἁμάρτημα τῶ Πρεσβύτε Ἀδὰμ ἔγινεν εἰς τὸν Παράδεισον, καὶ αὐτὸ τὸ ἁμάρτημα ἀπὸ τὸν νέον Ἀδὰμ, ὁπε εἶσαι ἐσὺ ὁ Χεισὸς, ἂς ἰαχθῇ εἰς τὸν Κῆπον Γεθσημανῆ. Ἐκεῖ ἐπαρέβη τὸν ἐντολὸν ἐκεῖνος, ἐδῶ νὰ πληρώσῃς ἐσὺ πᾶσαν ὑποταγὸν. Διὰ ἐκεῖνον ἀπέτειλαν αἱ ἄκανθαι εἰς τὸν Κόσμον, καὶ ἐσὺ νὰ ταῖς βάλῃς ἐπὶ τὸν κεφαλὸν σε, διὰ νὰ καθαρίσῃς τὸν Κόσμον. Ἐκεῖνος ἔκλαυσε πικρῶς, καὶ ἐσὺ νὰ χύσῃς τόσον Αἷμα, ὅσοι εἶναι οἱ πόροι τῆς Ἁγίας σε Σαρκός. Ἐκεῖ ἀπὸ τὸν φόβον τῆς παρακοῆς κατάδικοι ἐπείφθηκαν οἱ Γενάρχαι, καὶ ἐδῶ ἀπὸ φόβον καὶ ζόμον τῆς Θεϊκῆς ἐκδικήσεως νὰ δειλιάσῃς ὡσὰν κατάδικος, καὶ λησής. Ἐκεῖ ἐνομοθετήθη ἡ ζομερὰ ἀπόφασις τῶ Θανάτε· „ Θανάτῳ ἀποθανεῖσθαι· καὶ ἐδῶ ἂς βαλθῇ εἰς πρᾶξιν ἄλλη φοβερωτέρα ἀπόφασις τῶ Θανάτε· „ σκοχος Θανάτε ἐσί. Καὶ λοιπὸν

μὲ

μὲ ἀπαραίτητον δικαιοσυνὴν, ἂς ἀρχίσῃ ἡ σωτηρία, ὅθεν ἄρχισεν ἡ ἁμαρτία· ἂς δωθῇ ἡ ἰαβεία, ἀπὸ ἐκεῖ ὁπὸ ἔγινεν ἡ πληγή. Ε᾽τζι ἀσφαλέσατα ἀποφασίζει ὁ Οὐρανίος Πατὴρ τὸν ἐκδικησίντα εἰς μίαν θεανθρωπικὴν ψυχὴν, διὰ νὰ κάμῃ νὰ γνωρισθῇ ὅλος ὁ Κόσμος, πῶς ἐκδικεῖται μὲ μίαν ἀπερμιλύδιτον σοφίαν εἰς κάθε ἀδαμισίαν περίσασιν, διὰ νὰ δώσῃ εἰς κάθε μίαν τὴν σωτηρίαν. Α᾽ φοβερὰ, μὰ ἀπερμιλύδιτος δικαιοσυνὴ, ὁπὸ διορίζεται σήμερον διὰ τὸν Ι᾽ησοῦν μὲ Χριστὸν, γεμάτ ἀπὸ ὀργὴν καὶ θυμόν. Διατὶ βλέπω νὰ ἁρράπτῃ σπαστίοντα ἀπὸ κάθε μέρος μία φλογίνη ρομφαία Θεϊκῆς ἐκ δικήσεως. Βλέπω νὰ ἀσπικώνεται μὲ ἐπαναστατικὸν θόρυβον ὅλος ὁ Κόσμος, καὶ ὅλος ὁ Α᾽δης διὰ ἐδικιώτα κατάκεισιν. οἱ ἐχθροὶ λέγω, καὶ φίλοι, οἱ ἱερεῖς, καὶ οἱ κοσμικοὶ, οἱ κριταὶ, καὶ οἱ ὑπηρέται, οἱ ἄρχοντες, καὶ οἱ δοῦλοι, οἱ ἄνθρωποι, καὶ οἱ δαίμονες, ἡ δίπλαγχνία, καὶ ἡ δικαιοσυνὴ, ἡ ἐγκατάλειψις τῷ μαθητῷ, καὶ ἡ ἐγκατάλειψις τὲ Οὐρανίστα Παζός. Καὶ εἰς μίαν τέτοιαν ζομεραὶ κατάσασιν, ποῖος δὲν φείττει νὰ βλέπῃ σῶα Θεάνθρωπον ἀπελπισμένον, καὶ ἀβοήθητον ἀπὸ κάθε παραμικρὰν παρηγορίαν; Τὸ παραπονᾶται ὁ ἴδιος μὲ βαθυκάρδιον ἀναστεναγμόν· „ ἐγενόμην, „ λέγει, ὡσεὶ ἀβοήθητος.

Μὰ Ι᾽ησοῦ μου φιλάνθρωπε λάβε παρηγορίαν, καὶ μὴν παραπονᾶσαι πῶς ἔμεινες παντελῶς ἀβοήθητος· ἐπειδὴ ἐγὼ βλέπω νὰ συμπονῇ μὲ ἐσὲ σῶα πνεῦμα τῆς Οὐρανίς Ἱεραρχίας, καὶ κατεβαίνοντας ἀπὸ τὸν Οὐρανὸν, ἔρχεται νὰ σὲ ἐνδυναμώσῃ, διὰ νὰ βασάξῃς μὲ γενναιότητα τὸ ἄπειρον βάρος τῶν βασάνων σε. „ ὤφθη αὐτῷ (λέγει ὁ Θεῖος Λουκᾶς) Ἄγγελος ἀπ᾽ Οὐρανὲ ἐνισχύων αὐτόν. Ω᾽ δίπλαγχνικώτατον πνεῦμα, ὦ φιλανθρωπότατε Ἄγγελε. καὶ ποία παρηγορία αὐτύχῃ εἶναι αὐτὴ, ὁπὸ εἶναι τόσον δρασικὴ νὰ δυναμώσῃ τὸν Ι᾽ησοῦν μας, εἰς τὸ νὰ ὑποφέρῃ τόσω σκληροτάτων βάσανον; Ε᾽ρωτῶ καὶ τὲς τέσσαρας Εὐαγγελισὰς νὰ μᾶς φανερώσουν τὲς παρηγορητικὲς λόγως τῷ Ἀγγέλε, καὶ αὐτοὶ μὲ μίαν γνώμην καὶ οἱ τέσσαρες σιωπῶσι. Ω᾽σε ὁπὸ μένοντας ὅλος εἰς ἀπορίαν, προσρέχω εἰς τὴν παράδωσιν τῆς Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία χωρὶς νὰ μᾶς φανερώσῃ ἄλλες παρηγορητικὲς λόγως, μᾶς παρασαίνει τὸν Ἄγγελον ἔμπροσθεν εἰς τὸν Χριστὸν, δείχνοντάς τε μὲ τὸ σῶα χέρι τὸ Ποτήριον τῷ βασάνων τε, καὶ μὲ τὸ ἄλλο χέρι δείχνοντάς τε τὸν Σταυρόν. καὶ αὐτὰ βάνει διὰ παρηγορίαν ἐδικήν του. Μὰ τί ξρόπος παρηγορίας εἶναι ἐτοῦτος (ἀληθ) Πῶ ἠκούθη ποτὲ, ὅτι ὁ θάνατος εἰς τὸν κατάδικον νὰ γίνεται μέσον παρηγορίας; εἶναι νέον πρᾶγμα καὶ εἰς ἡμᾶς, μὰ δὲν εἶναι παράδοξον εἰς τὸν Χριστόν· διατὶ εἰς τὸν Χριστὸν, πρὸς σύγκρισιν τῶν βασάνων τε, ἦτον ὁ θάνατος εἰς παρηγορίαν. Η᾽ξεύρομεν ὅλοι καθαρὰ ἀπὸ τὰ λόγια τῶ

τῶ Προφήτα Δαὰκ, πῶς ἡ τιμωρίαις τὲ Ἰησοῦ εἶχαν εἰς τὸν ἑαυτόντας τὲς κινδύνως τὲ Ἄδε. „ κίνδυνοι „ Ἄδε εὗρόσαν με. Η᾽τον πόνοι τὲ Ἄδε, ἦτον βάσανα τῆς Κολάσεως. Καὶ ἀγκαλὰ καὶ δὲν ἦτον, καθὼς θέλουν οἱ Θεολόγοι καὶ ταυτότητα ἀναθεματικὴν, ἦτον ὅμως καθ᾽ ὁμοιότητα ἀνάλογον. Ω᾽σε ὁπὸ μία τέτοια ποινὴ φοβερὰ τῆς Θεϊκῆς ἐκδικήσεως, ἦτον πλέον ἀνυπόφορος ἀπὸ τὸν ἴδιον θάνατον. Καὶ λοιπὸν τὸ νὰ τὲ δείχνῃ ὁ Οὐρανίος Ἄγγελος τὸ πικρὸν ποτήριον, μὲ τὸν Σταυρὸν, εἶναι τὸ ἴδιον νὰ τὲ λέγῃ, πῶς εἰς τὰ τόσα φοβερὰ πάθητα θέλει λάβῃ ἀνάπαυσιν, μὲ τὸ νὰ λάβῃ τὸν θάνατον. Ω᾽ παράδοξος παρηγορία, ὅτι λογῆς παράδοξος εἶναι καὶ ὅλη ἡ Θεϊκὴ συγκατάβασις. Καὶ πόσον ἐπιθυμητὸ ὁπὸ εἶναι μία τέτοια παρηγορία εἰς ἐκεῖνον τὸν ζομερὸν τόπον τῆς Κολάσεως; ἀμὴ ἐκεῖ δὲν συγχωρᾶται ὁ Θάνατος, διατὶ εἶναι τιμωρίαις αἰωνίς ποινῆς, ἀμὴ ἐδῶ συγχωρᾶται, διατὶ ἀγκαλὰ καὶ νὰ εἶναι πάθη μὲ κινδύνως τὲ Ἄδε, εἶναι ὅμως πεπερασμένης Θεϊκῆς ἐκδικήσεως.

Καὶ τῶτο ὅλον τὸ δύχαεισᾶται, καὶ τὸ καταδέχεται ὁ Θεάνθρωπος Ἰησοῦς διὰ τὴν σωτηρίαν τὲ ἀνθρώπε. Καὶ οἱ ἄνθρωποι, (ἂ ἀχαεισία) δὲν ὑποφέρεν μίαν ὥραν νὰ καποπαθήσεν διὰ τὸν Θεόν; ἀμὴ ὅλοι ζητῶν ταῖς ζυφαῖς, ταῖς ἀνάπαυσες, ὅλοι ἀναπαύονται, ὅλοι κοιμῶνται εἰς τὸν λήθαργον τῆς ἀμελείας; Καὶ ἄμποτες νὰ ἦτον ἡ ἰδία ἀμέλεια, καθὼς εἰς τὴν ἀρετὴν, ἔτζι καὶ εἰς τὴν ἁμαρτίαν. μὰ δὲν εἶναι ἔτζι. Διατὶ ἀγκαλὰ καὶ εἰς τὴν ἀρετὴν ὅλοι κοιμῶνται, καὶ μίμησιν τῷ σῶδεκα Μαθητῶν, εἰς τὴν ἁμαρτίαν ὅμως ὅλοι εἶναι ἔξυπνοι, καὶ χαγορᾶν μὲ πολυμέριμνον φροντίδα, καὶ μίμησιν τὲ Προδότε Ἰούδα· ὁ ὁποῖος ὅλος ἔξυπνος, καίωντας τὴν νύκτα ἡμέραν, διὰ τὴν κακὴν ἐπιθυμίαν τὲ κέρδος, κινᾶται ἐδῶ, καὶ ἐκεῖ εἰς τὴν παράνομον συναγωγὴν τῷ ἐχθρῶν τὲ Διδασκάλε· καὶ διέσκει σῶα φθονερὸν, ζῆλον τῷ Ἀρχιερέων, μὲ μίαν κακόζοπον ὑπόκρισιν ἁγιότητος. οἱ ὁποῖοι μὴν ὑποφέροντες νὰ βλέπουν τὰ μεγάλα θαύματα τὲ Χριστὲ, καὶ νὰ ἀκούν τὴν Οὐρανίον Διδασκαλίαντα, ὁπὸ ἦτον σῶας ἔλεγχος τῆς κακίας τες, εἶχαν ἀποφασίσῃ μὲ σωέδριον παρανομίας νὰ τὸν καταδικάσουν εἰς ἄτιμον θάνατον, καὶ νὰ ἀφανισθῇ παντελῶς ἡ δόξατα, καὶ εἰς μίαν τέτοιαν παράνομον συναγωγὴν τὸν προδίδει. „ Οὗτος „ ὁ ἄνθρωπος πολλὰ σημεῖα ποιεῖ „ (ἔλεγεν ὁ φθόνος) συμφέρει „ λοιπὸν ἵνα ἀποθάνῃ. ἀποφασίζον ἡ κακόζοπος θέλησις.

Καὶ ἄμποτες σῶα τέτοιον διαβολικὸν πταῖσμα νὰ ἐτελείωνεν εἰς ἐκείνην τὴν παράνομον συναγωγὴν τῆς Ἱερουσαλὴμ, καὶ νὰ μὴν ἐσκορπίζετο καὶ εἰς τὸν Χριστιανισμόν. Διατὶ πόσοι καὶ τώρα, ὁπὸ διὰ τὸν φθόνον τες φωνάζουν· „ Οὗτος ὁ ἄνθρωπος πολλὰ „ σημεῖα ποιεῖ, συμφέρει λοιπὸν „ ἵνα

„ ἵνα ἀποθαύῃ. δοὺ τὰς καπαπείθει ἔπε ἔργων λαμπρότης, ἔπε ὕψος ἀρε-
τῆς, ἔπε φήμη σοφίας, ἔπε ὑπόλη-
ψις ἁγιότητος. φθαύει νὰ τὰς ὑπερ-
βαίνῃ ἢ εἰς τὸ σέβας, ἢ εἰς τὴν τι-
μὴν, ἢ εἰς τὴν φήμην, διατὶ, ἢ
σοφὸς, ἢ ἅγιος, ἢ θαυματοργὸς,
ἢ Θεὸς, τὸν θέλει θαπαπωμένον.
„ Ὦ φθόνε (ἐκφωνῶ μὲ τὸν Θεῖον
„ Χρυσόσομον) φιλίας ἐχθρὲ, εἰ-
„ρήνης ἀντίπαλε, ἀγάπης ἀντί-
„δικε, διαβόλε βλάσημα. Καὶ
τέτοια φθονερὰ ὑποκείμενα θείσκει
ὁ παράνομος μαθητὴς, καὶ συμφωνεῖ
τὴν προδοσίαν τῦ Διδασκάλε τε. Ὅ-
θεν τὸν πραγματθέει μὲ ξιάκοντα
ἀργύεια, μὲ μίαν τιμὴν τόσον ἄτι-
μον, ὅτι λογῆς ἦτον ἡ τιμὴ μιᾶς
κεφαλῆς ὄνε εἰς τὴν Σαμάρειαν, καὶ
ἡ τιμὴ ενὸς ποταπῦ σκλάβε εἰς
τὰς καιρὰς ἐκείνας. Καὶ μία τέτοια
παράνομος προδοσία ενὸς μαθητῦ,
πόσον μεγαλώτατον πόνον, πόσλω
ὀδωύλω φέρει εἰς τὸν Διδάκαλον; αὐ-
πόφορον βέβαια. μὲ τὸ νὰ βλίπῃ
μίαν τέτοιαν ἀχαρισίαν ἀπὸ ενὰν
μαθητλὼ, ὁπῦ τὸν ἀνάθρεφε μὲ
Οὐρανίας χάρες ἀπάμεσα εἰς τὰς
ἀγκάλας τε, καὶ ὁπῦ πρὸ ὀλίγε ἔλα-
βε τλὼ μεγάλω τιμλὼ, ὁμῦ μὲ
τὰς ἄλλας Ἀποσόλας νὰ τῦ νίψῃ τὰς
μιαρὰς πόδας, καὶ νὰ τὸν ἁγιάσῃ
μὲ ἐκεῖνον τὸν μυσηριώδη Δεῖπνον τῦ
Ἁγίε Σώματος, καὶ Αἵματος. Ἀ-
Πάτερ Οὐρανίε. Καὶ δοὺ ἦτον τό-
σοι ἄλλοι φιλάργυροι εἰς τλὼ Ἰυδαίαν
διὰ νὰ δλαθῇς ἀπὸ ἐκείνας ὄργα-
νον τῆς προδοσίας τε, μόνον ἐδλαδί-
ης οὖαν ἀπὸ τὰς μαθητάς τε; Καὶ
διατί ζητᾷς νὰ δώσης μὲ κάθε ξό-
πον αὐυπόφορον θλίψι, καὶ βάσανον
εἰς τλὼ ἀθῶαν ψυχλὼ τῦ Τίῦ σε;
Ναὶ, λέγει ὁ Πατὴρ ὁ Οὐράνιος,
σήμερον εἶμαι Θεὸς ἐκδικήσεων κ᾽
τῦ Τίῦ με. „ αὐθ᾽ ὧν ἐλογίθη ἐν
„ τοῖς ἀνόμοις, καὶ αὐτὸς ἁμαρτίας
„ πολλῶν ἀνέλαβε, καὶ διὰ τὰς
„ ἁμαρτίας αὐτῆ παρεδόθη. (Ἡ-
σαίας). Λοιπὸν ἂς τὸν προδώσῃ ἡ
φιλαργυεία ενὸς μαθητῦ, διατὶ ἠξεύ-
ρω πῶς αὐτὴ ἡ προδοσία θέλει λα-
βώσῃ τλὼ ψυχλώτε μὲ ενὰν ἄπειρο
πόνον, ἐκεῖ ὁπῦ αἴσως καὶ κά-
θε ἄλλος ἔξω ἀπὸ τλὼ χωρίαν τῆ
Μαθητῆ ἤθελε τὸν προδώσῃ, δοὺ
ἤθελε λάβῃ τόσλω ὀδωύλω, καὶ θλί-
ψιν. Ἀ μακροθυμία τῦ Ἰησῦ με,
ἃ ἄπειρος πραότης, καὶ ἀγαθότης.
Μὰ αὐτὸς ὁ πόνος ἤθελεν εἶναι ὑπο-
φερτὸς εἰς τὸν Χειτὸν, αἴσω καὶ ἡ
ἀχαρισία ἤθελε τελειώσῃ εἰς τὸν Ἰύ-
δα. Μὰ τὰ αὔξονε πολὺ περισότε-
ρον, μὲ τὸ νὰ ἐπρόβλεπε πῶς ἐκεῖνος
ὁ παράνομος μαθητὴς θέλει γενῇ
τύπος τῆ μεταγενεσέρων εἰς τλὼ
ἀσέβειαν· εἰς ξόπον ὅτι νὰ βλασ-
φημῶνται τὸ ὄνομά τε ἀπὸ τὰ ἄπισα
ἔθνη. Διατὶ πόσοι, καὶ πόσοι Χρι-
σιανοὶ, εἰς τῦτον τὸν καιρὸν ὁπῦ φαί-
νεται ἡ πίσις νὰ καυχᾶται τλὼ δό-
ξαν τε, γίνονται μιμηταὶ ἐκείνε τῦ
ἀσεβεσάτε μαθητῦ, καὶ δίδεν αἰτίαν
καθὼς ἐκεῖνος εἰς τὰς Ἰυδαίας, ἔτζε
ἐτῦτοι εἰς τὰ ἀλλόφυλα ἔθνη νὰ
βλασφημῶνται τὸ ὄνομά τε; „ δι
„ ὑμᾶς (τὸ λέγει μὲ μεγαλώτα-
„ τον

„ τον πόνον τῆς καρδίας τε) δι᾽ ὑμᾶς
„ βλασφημεῖται τὸ ὄνομά με ἐν τοῖς
„ ἔθνεσι. δι᾽ ὑμᾶς ὦ χειτιανοί,
οἱ ὁποῖοι περιφέρετε μοναχὸν τὸ ὄνο-
μά με, χωρὶς κἀμμίαν Εὐαγγελι-
κλὼ ἀρετλὼ, ὑμᾶς βλέπεν τὰ ἄπι-
σα ἔθνη, καὶ ἐρεθιῶνται τὰς παρανο-
μες πράξεις σας ταῖς θείσκεν ἀσύμ-
φωναις μὲ τὸ Εὐαγγέλιόν με. ὅθεν
συμπεραίνεν, ἢ πῶς ὑμεῖς δοὺ εἶσε
παντελῶς Χειτιανοὶ, ἢ πῶς ἐγὼ
εἶμαι πλανὸς, καὶ πλανῶ τὰς ἀνθρώ-
πες. „ δι᾽ ὑμᾶς, δι᾽ ὑμᾶς βλασ-
„ φημεῖται τὸ ὄνομά με ἐν πῖς
„ ἔθνεσιν. Ἡσαΐας. Κεφ 52. Μὰ
Ἰησῦ με φιλάνθρωπε, αὐτὸ τὸ ἐδι-
κόν σε παράπονον ἐγὼ λογιάζω μὲ
δίκαιον ξόπον ἠμπορεῖ νὰ ἀναφέρε-
ται εἰς κάθε ἄλλε πολιτείαν, ἔξω
ἀπὸ τὸν χειτιανισμόν τῆς Κερκύ-
ρας. διατὶ εἰς τῦτλω τλὼ χειτιανι-
κλὼ πολιτείαν, βλέπω Ἱερεῖς,
Ἐκκλησιασικὲς, κοσμικὲς, καὶ ἁπ-
λῶς ὅλον τῦτον τὸν Χειτιανισμὸν νὰ
ζητᾷν τλὼ δόξαν τλὼ ἐδικλώσε.
Ὅλοι ἀποβλέπεν, μὲ τὸ νὰ πράττεν
ταῖς Εὐαγγελικαῖς σε ἀρεταῖς, νὰ
ὑφώσεν τλὼ διδασκαλίαν σε διὰ
Θεϊκλώ, καὶ Οὐράνιον. Ζητᾷν νὰ σὲ
ἀποδείξεν εἰς τὰς ἀπίσες, πῶς ἐσὺ
εἶσαι ὁ ἀληθινὸς Μεσίας, ὁπῦ
ἐκατέβης ἀπὸ τὰς κόλπες τῦ προα-
νάρχε Παξὸς, διὰ νὰ σώσῃς τὸν
Κόσμον. Καὶ τέλος πάντων ὅλοι ζη-
τᾷν νὰ ἀσράπτεν μὲ τὰ ἀγαθά ἔρ-
γα, διὰ νὰ δοξάζεται, ἀμὴ ὄχι
ποτὲ διὰ νὰ ὀνειδίζεται τὸ ὄνομά
σε. Καὶ λοιπὸν τὸ παράπονόν σε
ἂς ἀναφερθῇ ἐκεῖ ὁπῦ ἤθελαν δίρε-
θῇ τέτοια ἄμορφα τέρατα τῆς Κολά-
σεως. Ἂς ἀναφερθῇ λέγω εἰς ἐκεί-
νες τὰς μιμητὰς τῦ παρανόμε Γύ-
δα, οἱ ὁποῖοι σὲ προδίδεν κάθε
ὥραν μὲ ταῖς διαβολικαῖς ἁμαρτίαις
τες, ἀπὸ ταῖς ὁποίαις λαμβαίνεις
τόσλω ἀτιμίαν, ὅσλω δοὺ ἔλαβες
ἀπὸ ἐκείνες τὰς σκληροκαρδίας σρα-
τιώτας, εἰς τὸν Κῆπον Γεθσημανῆ.
Εἰς ἐσᾶς λοιπὸν ἀναφέρεται τὸ παρά-
πονον τῦ Ἰησῦ με, ὦ χειτιανοί, ὁπῦ
μακρὰν θείσκεσθε ἀπὸ τλὼ συνάξιν
τῆ ἀκροατῆ με. καὶ εἰς ἐσᾶς, καὶ
εἰς ὅσες σᾶς μιμῶνται εἰς τέτοιαν
ἀσέβειαν, θέλει γενῇ ἡ ἐκδίκησις
ἀπὸ αὐτὸν μὲ παντοτινλὼ κατάκει-
σιν, ὅταν ὑμεῖς μείνετε εἰς τὸ κακὸν
ἀδιάρθωτοι.

ΜΕ΄ΡΟΣ, Β΄.

Εἰς τλὼ ἀνθρωπότητα τῦ Χειτῦ
λοιπὸν ἐκδικεῖται (ἀκρ.) ὁ
προύάρχος Πατὴρ, καὶ μὲ αὐτλὼ
τλὼ ἐκδίκησιν κάθε νὰ λάμψῃ ἡ
Θεϊκὴ δίκαιοσλαχγνία. Εὐσλαχγνία
ὡς πρὸς τλὼ σωτηρίαν τῦ Κόσμε,
ἀμὴ ἀπονεμτικὴ δικαιοσύνη, ὡς
πρὸς τλὼ τιμωρετικλὼ ἐκδίκησιν τῦ
Χειτῦ. Ἐκδίκησις, ἡ ὁποία ἔῤῥιψε
τὸν Χειτὸν, ὡς ἄλλον ἀμπελῶνα τῆ
Ἡσαΐε, εἰς ἁρπαγλὼ τῆ ἀπίκτων
σρατιωτῆ, καὶ καπάπτμα τῆ φθο-
νερῶν Ἰυδαίων. Καὶ ποῖος ἠμπορεῖ
νὰ φανταθῇ πλέον θρηνώδη ξαγω-
δίαν, καὶ πλέον φοβερὸν θέαξον
ἀφ᾽ ὃ ὁ Κόσμος ἐκτίθη ἀπὸ τλὼ

Α'βυσσον τῶ ᾅδου, ἀπὸ ἐκεῖνο ὁπῶ πάτω τὼ νύπα παρασαίνεται εἰς τὼ Ἱερουσαλήμ; Μὰ κᾆν πώρα Ἰησοῦ με φιλανθρωπε, ὁπῶ παρρησιάζεσαι εἰς τὰ κειτέρια, σῦ φανερώνω μὲ τὸν Δαβίδ· „ Α'νάσα ὁ Θεὸς „ δίκασν τὼ δίκιωσε. Μὰ πῶς θέλει κρίνη τὼ ἐκδίκησίν τε, ἀνίσως καὶ δερίσκεται ἀπὸ τες ἰδίες Μ θητάς τε ἐγκαταλελειμμένος; οἱ ὁποῖοι μὲ τὼ φυγιώτας ἀναπληρώνν τὸν χρησμὸν τῶ Ζαχαρία, ὁπῶ λέγει· „ παίξω τὸν Ποιμένα, καὶ „ διασκορπισθήσονται τὰ πρόβατα. Καὶ λοιπὸν κανὲν τὸν καλὸν Διδάσκαλον νὰ μὴ ἠξέρη τί νὰ ἀποκριθῆ εἰς τὼ παρρησίαν τῶ Α'ννα, ὅταν ἐκεῖνος τὸν ἐρωτᾷ περὶ τῦ Μαθητῦ αὐτῦ. Καὶ δὲν ἦτον ὀλίγος πόιος εἰς τὸν Χριστὸν, βλέπωντας τὸν ἑαυτόν τε συγχισμένον, εἰς τὸ νὰ μὴ ἠξέρη τί νὰ ἀποκριθῆ ἐπαίω εἰς σῦα τέτοιον ζήτημα. Ε'πειδὴ ἐφανέρωναν μὲ τὴν φυγήντας μίαν μικροψυχίαν, ὁπῶ ἀπόδειχνε τὸν Χριστὸν, πῶς εἶναι ὄχι ἐκεῖνος ὁ Οὐράνιος Διδάσκαλος ὁπῶ ἦτον, ἀμὴ ἐκεῖνος ὁ ἀσερμολόγος, καὶ πλανὸς, ὁπῶ ἡ παράνομος γνώμη τῶ Ἰσραὴλ τὸν ἐκήρυττεν. Ο'θεν βιάζεται νὰ ἀποκριθῆ μόνον εἰς τὴν ἄλλω ἐρώτησιν περὶ τῆς διδαχῆς αὐτῦ. Καὶ ὁμιλῶντας ἐλεύθερα εἰς τῦτο τὸ ζήτημα, λέγωντάς τε, πῶς ὅσα ἐδίδα„ ξε τὰ ἐφανέρωσε παρρησία εἰς „ ὅλον τὸν Κόσμον, καὶ ἐν κρυπ„ ἐλάλησεν ποτέ. καὶ ὡσὰν νὰ ἔλεγεν σῦα μεγαλώτατον ψεῦδος, τῶ δίδεται σῦα σφοδρότατον ῥάπισμα ἀπὸ σῦα ἀσεβέστατον χέρι. Ω' Νέε Μιχέα ραπισμένε εἰς τὴν σιαγόνα, διὰ νὰ εἰπῆς τὴν ἀλήθειαν. γ'. Βασιλειῶν Κεφ. 22. Α' ἄπειρος ὑπομονὴ τῶ Θεῶ, ὁπῶ δὲν ζητᾷ τὴν ἐκδίκησιν εἰς τέτοιαν κατάφρονεσιν, διὰ νὰ κάμῃ νὰ μὴν τὴν ζητῶν ἅτε οἱ ἄνθρωποι διὰ ἀγάπιωτε, ὅταν ὅμοιαις ἀτιμίαις τες ἐπωπέρχονται. Υ'στερον ὅμως ἀπὸ τὴν ἀτιμίαν τῶ ῥαπίσματος, τὸν δαίνν μὲ σφιχτοπάτας δεσμὲς ὡσὰν ἄλλον ἀνδρειωμένον Σαμψών, καὶ τὸν φέρνν εἰς τὴν παρρησίαν τῶ Καϊάφα. Καὶ ἐδῶ, ποῖος ἠμπορεῖ νὰ φανταθῆ ὁρμὴν, καὶ θόρυβον μεγαλήτερον, ἀπ' ὅ,τι γίνεται πώρα εἰς τῶτον τὸ ἄκακον Α'μνόν; Ποῖος ἠμπορεῖ (λέγω) νὰ τὸν βλέπῃ, καὶ νὰ μὴν φείξῃ, ξιγυρισμὸν ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ ἀνήμερα θηρία, ὁπῶ ὡσὰν νὰ ἦτον ὁ πλέον ἀποσάπης, καὶ ἀσεβὴς, ἐζητῶσαν ζωντανὸν νὰ τὸν καταπίνν; „ Περικύκλωσάν με (τὸ „ λέγει μὲ τὸν Δαβὶδ) μόχοι „ πολλοὶ, ταῦροι πίονες περέχονμε. „ Η'νοιξαν ἐπ' ἐμὲ τὸ σόμα αὐτῶν, „ ὡς λέων ἁρπάζων, καὶ ὠρυόμενος (Ψαλ. 21.). Ο'θεν ἀσηκώνονται ἐναντίον τε περὶ πλέον καὶ ψευδομάρτυρες, ὅτι λογῆς ἀσηκώθηκαν εἰς τὸν καιρὸν τῆς παρανόμε Ἰεζάβελ ἐναντίον τῶ ἁθῶε Ναβουθαὶ, διὰ νὰ ἐνδυναμώσνν τὴν παράνομον ἀπόφασιν τῆς καταδείσεώς τε. Μὰ ὡσὰν ὁπῶ ἡ ἀθωότης εἶναι παντοτε ὑπὲρ ἄνω ἀπὸ κάτε κατάκρισιν, μένν ἀσύμφωνοι οἱ αὐταὶ χριστοὶ. καὶ βεβαιώνεται

νεται ἡ προφητεία τῶ Προφητάκης· „ ἐπανέσησάν μοι μάρτυρες „ ἄδικοι. καὶ ἐψεύσατο ἡ ἀδικία ἑαυ„ τῇ. (Ψαλ. 26.) Ε'ψεύθη ναὶ, ἡ ἀδικία εἰς τὸν ἑαυτόντης. διατὶ μὴν ἠμπορῶντας ὁ παράνομος Α'ρχιερεὺς νὰ δέγάλη ἀπὸ τὸ ἀσύμφωνον ψεῦμα νόμιμον ἀφορμὴν νὰ τὸν καταπιέσνν, ζητᾷ μὲ ἐπίπλασον ζῆλον νὰ κάμῃ μοναχὸς τὴν ἐξέταξιν. Ο'θεν ἀσηκώνεται, καὶ μὲ ἀρχιερατικὴν παῤῥησίαν τὸν ὁρκίζει κᾆ τῶ Θεῶ τῶ ζῶντος, νὰ τῶ εἰπῇ μὲ ἀλήθειαν, ἀνίσως καὶ εἶναι αὐτὸς ὁ Χριστὸς ὁ Υἱὸς τῶ Θεῶ. Καὶ ἐδῶ ναὶ, καὶ βλέπω τὸν Ἰησῦν με νὰ λαμβάνῃ μεγαλοψυχίαν, εἰς τὸ νὰ δώσῃ εἰς αὐτὸν τὼ ἀπόκρισιν. „ Σύ, σὺ εἶπας, τῶ λέγει. ἐσὺ „ ναὶ, ὦ Καϊάφα τὸ εἶπες πῶς εἶμαι Υἱὸς Θεῶ, καὶ Θεός. Τὸ εἶπες λέγω, ὅταν ἐσωιάχθη εἰς τὼ αὐλώσε ἐκεῖνο τὸ πονηρὸν σωέδριον, διὰ νὰ διωρίσῃ τὼ καταδίκω ἐναντίον με. Συ εἶπας· „ ὅτι συμφέ„ ρει ἵνα εἷς ἀποθάνῃ ἄνθρωπος „ ὑπὲρ τῶ Λαῶ, καὶ μὴ ὅλον τὸ „ ἔθνος ἀπόλυται. Ε'σὺ λοιπὸν τὸ εἶπες· καὶ ἐγὼ σῶ ἀποκρίνομαι ναὶ, πῶς εἶμαι ἐκεῖνος ὁ Θεὸς, ὁπῶ ἦλθα καθ' ὁμοίωσιν σαρκὸς ἁμαρτίας, διὰ νὰ σώσω, ὄχι μόνον τὸ ἔθνος σε, ἀμὴ καὶ ὅλα τὰ διασκορπισμένα ἔθνη νὰ σωάξω εἰς σέ. Ε'γὼ εἶμαι λοιπὸν ἐκεῖνος ὁ Θεὸς, τῶ ὁποίω ἴδιον, καὶ ἀπονεμητικὸν ἀποδιδόμενον εἶναι ἡ σύστις. Ε'γὼ εἶμαι ἐκεῖνος ὁ εἷς καὶ μόνος Θεὸς, ὁπῶ εἰς τὼ φύσιν με δὲν δέχομαι παντελῶς κἀμμίαν διαίρεσιν, διατὶ εἶμαι καθαρὰ, καὶ ἁπλεσάτη ἐνέργεια. Κάθε ἄλλον κτίσμα, ἔξω ἀπὸ ἐμὲ ὁπῶ εἶμαι ὁ ἄκτιστος Ποιητὴς, δὲν εἶναι σέ, διατὶ ἔχει τὼ διαίρεσίν τε ἢ φυσικὼ, ἢ καὶ μεταφυσικώ. Λοιπὸν ἐγὼ μοναχὸς εἶμαι ἐκεῖνος ὁ σῶας, ὁπῶ λέγει τὸ Δευτερονόμιον. „ Α'κυε Ἰσραὴλ· Κύ„ ριος ὁ Θεὸς ἡμῶν, Κύριος εἷς ἐσί. Καὶ λοιπὸν, σὺ εἶπας. Διατὶ ὡς Α'ρχιερεὺς, σῶ ἐφύτδυσε τὸ Πνεῦμα τὸν Ἅγιον εἰς τὼ γλῶσσαν τάτω τὼ προφητείαν, ἀγκαλὰ καὶ ὁ Διάβολος εἰς τὸν νᾶν σε εἶχε φυτδύσῃ διεσραμμένον καὶ παράνομον λογισμόν. Ε'τζι ὡμίλησεν ὁ Ἰησῦς με, μὲ τὸ σὺ εἶπας, εἰς ἐκεῖνον τὸν ἀνάξιον τῆς Α'ρχιερατικῆς ὀνομασίας. Α'μὴ ἐκεῖνος αὐτὸς νὰ καταπειθῆ, χύζει τὰ ἱμάτιά τε ἐναντίον τῆς ἐντολῆς τῶ Θεῶ, ὁπῶ εἰς τὸν Νόμον εἶχε διορίσῃ· „ ὅτι „ ὁ Ἱερεὺς ὁ μέγας ἐνδύσαθαι τὰ „ ἱμάτια αὐτῦ, καὶ αὐτὰ ἀ διαῤῥήξει Λβιτ. Κεφ. 21. καὶ ἀσηκώνεται μὲ ἐπαναστατικὸν Θόρυβον, καὶ φωνάζει ἔμπροσθεν εἰς ὅλον τὸν Λαὸν, ἀποδείχνωντας τὸν Οὐράνιον Διδάσκαλον βλάσφημον, ὁ θεολόγος τῶ Διαβόλε. Ο'θεν ἀσηκώνει ἐναντίοντε μίαν θηριώδη ἐπανάσασιν ἀπὸ ὅλες, εἰς τρόπον ὁπῶ μὲ καίει νὰ φωνάζωμαι ἐκείνω τὼ φλογίνω ῥομφαίαν, ὁπῶ ἐκινήθη διὰ νὰ ποινήσῃ μὲ τὸν διωγμὸν τὲς Γενεάρχας. Διατὶ ὕστερον ἀπὸ ἀμεξήτες

ἐμπτυσμὺς, ῥαβδισμὺς, ϗ῾ ῥαπίσματα, καὶ ὠνταὶς τον σ῎α ἐλεεινὸν παίγνιον, τὸν δ῾γανὸν ἀπὸ τὸ αὐλὸ τ῀ Καϊάφα, ϗὶ τὸν φέρν εἰς τὸ Πραιτώριον τ῀ Πιλάτ, δ῾φ῾ νὰ δώσῃ τέλος ἡ ἐδικήτις ἐπιθυμία, ὁπ῀ ἦτον νὰ ἀποφασιθῇ εἰς τὸν θάνατον.

Καὶ ἀγκαλὰ ϗ῾ ὁ Η῾γεμὼν μ῾ τὸ ἐξέταξιν νὰ τὸν μαρτυρῇ ἀθῶον, αὐτοὶ ὅμως ἐφώναζαν ὅλοι μὲ μίαν γνώμὴν· σαυρωθήτω. Καὶ ὅσον ὁ Η῾γεμὼν ἔλεγον· „ ἐγὼ ἐδεμίαν „ αἰτίαν δείκω ἐν αὐτῷ. ἐκεῖνοι τόσον περισσότερον ἔκραζον μὲ κραυγαῖς τ῀ς Α'βύσσ, ϗὶ τ῀ς Κολάσεως „ σαύρωσον, σαύρωσον αὐτόν. Ο῎θεν μὲ ταῖς φωναῖς, ϗ῾ κραυγαῖς τ῀ς καταβύθν τὸν Κεντὸ νὰ ἐλευθερώσῃ τὸν Βαραββᾶν, ὁπ῀ ἦτον λῃστὴς, ϗὶ νὰ καταποίνῃ εἰς θάνατον τὸν Ι'ησ῀ν, ὁπ῀ ἦτον ἡ ἁγιότης. „ ὁ δὲ „ Πλάτος ἀπέκεινε γενέσθαι τὸ αἴτη„ μα αὐτῷ. Α῎ ἀδωαμία, ϗὶ πολιτικὴ ἀνανδρεία τ῀ Πιλάτ. τὸν ὁμολογεῖ ἀθῶον, ϗ῾ τὸν παραδίδει εἰς θανάτον. Μὰ δὲν φθανει νὰ τὸν παραδώσῃ ἁπλῶς, ἀμὴ τὸν ῥαβδίζει πρῶτον μὲ χοινία πλεκτὰ, προσθέτωντάς τ῀ πληγὼ ἐπάνω εἰς ἄλλ῀ν πληγώ. „ παρέδωκε τὸν Ι'η„ σ῀ν φραγγελώσας, ἵνα σαυρωθῇ. Α'νίσως ϗ῾ ἠξεύρετε (ἀκρ.) πόσῳ μεγάλῳ βάσανον περικλείει εἰς τὸν ἑαυτόντης αὐτὴ ἡ λέξις, φραγγελώσας. οἱ ἴδιοι Εὐαγγελισταὶ ὑστερημένοι ἀπὸ ξόπτης περιγραφῆς, σοχάζονται νὰ μᾶς δώσθν τὼ εἴδησιν αὐτ῀ς τ῀ς ἀφορήτ῀ βασάν῀, μὲ τὸ νὰ μᾶς εἰπ῀ν μόνον „ παρέδωκε τὸν „ Ι'ησ῀ν φραγγελώσας. Εἰς τέτ῀ τὼ φραγγέλωσιν, εἰς τέτ῀ς τὸ῀ς ῥαβδισμὸ῀ς προσθέτοντας σιμὰ εἰς τὸ῀ς Ε'βραίους, ϗὶ ἄλλοι νέοι ὑπηρέτας τιμωρίας, ὁπ῀ ἦτον οἱ Ρ῾ωμαῖοι. Ο῎θεν ἐγδύωντάς τον, ξεχίζεν, χωρὶς κἀμμίαν συμπάθειαν ἐκείνας τὰς Θεϊκὰς σάρκας, κόπτων τὰ δέρματα, κνίζν νὰ φανῇ γυμνὰ τὰ κόκαλα, ϗ῾ σέλνεν τὰς δρυμπάτ῀ς πόνας μέσα εἰς τὰ βάθη τ῀ς ἐδικῆς τ῀ καρδίας. Α῎ ἀπανθρωπία τ῀ Ε'βραίων, βαρβαρότης τ῀ς Ι'ερσαλὴμ. Καὶ κ῎ν ἐσεῖς τὰ αἰσθητὰ σοιχεῖα δὲν παράτεθε εἰς τέτοια φρικτὰ πάθη τ῀ Ποιητ῀σας; Γ῎ ὁπ῀ δὲν ὑπόφερες μίαν φορὰν τὼ αὐθάδειαν τ῀ Δαθὰμ, ϗ῾ Α'βειρὼμ, ὑποφέρεις τώρα νὰ βλέπῃς ἐμπτυσμένον τὸν Πλάστ῀ν; Θάλασσα ὁπ῀ ἐκαπαπόντισες τὸν Φαραὼ, ὑποφέρεις νὰ βλέπῃς πληγωμένον τὸν Ποιητὼν; Πῦρ ὁπ῀ ἐκατάκαυσες τὼ Πενταπόλιν τ῀ν Σοδόμων, δὲν αἰσθάνεις νὰ κατακαύσῃς τὼ Ι'ερσαλὴμ; Α῎ηρ ὁπ῀ μὲ τὼ φθοράν῀ ἐφαρμάκωσες ἑβδομηκόντα χιλιάδας λαῶν, πῶς δὲν ἀρνᾶσαι τὼ ἀπανθρωπὼ, ϗ῾ εἰς ἐκείνας ὁπ῀ πεθγελ῀ν, ϗ῾ κνίζν παίγνιον τὸν Θεόν;

Μὰ τί νὰ κάμ῀ν (ἀκρ.) ϗ῾ τὰ σοιχεῖα, ἀπίσως ϗ῾ τὸ ἴδιον Εὐαγγέλιον λέγει, ὅτι ἔπρεπε ἔδει παθεῖν τὸν Χριστόν; ἔπρεπε ναὶ νὰ λάβῃ ὅλα τ῀τα τὰ φρικτὰ Πάθη ὁ Χριστὸς, δ῾φ῾ νὰ πληρωθῇ ἡ προφητικὴ

βουλὴ

βουλὴ τ῀ Θεοῦ, ϗ῾ νὰ γνῇ ἡ ἐδίκησις εἰς αὐτὸν τ῀ς Α'δαμιαίας παρακοῆς. „ Σωήχθησαν γὰρ (λέγει ὁ „ Θεῖος Λουκᾶς εἰς τὰς πράξεις „ Κεφ 4.) σωνήχθησαν ἐπ' ἀλη„ θείας ἐπὶ τὸν Α῎γιον παῖδά σου „ Ι'ησ῀ν, ὃν ἔχρισας, Η῾ρώδης τε „ ϗ῾ Πόντιος Πιλάτος, σὼ ἔθνεσι, „ ϗ῾ λαοῖς Γ'σραὴλ, ποιῆσαι ὅσα „ ἡ χείρσου, ϗ῾ ἡ βουλήσου προώρι„ σε γενέσθαι. Λοιπὸν ἂς γνῇ, λέγει τὸ Πνεῦμα τὸ Α῎γιον σύμφωνος μὲ τὼ προωρισμένῳ βουλὼ τ῀ Θεοῦ, ἡ κακόζοπος γνώμη τ῀ς Ι'ερσαλὴμ, ϗ῾ ἂς τὼ ἐμπαίξῃ ὅλος ὁ Κόσμος χωρὶς κἀμμίαν συμπάθειαν. Α῎ς παρρησιασῇ σεφανωμένος ὡς παίγνιον, μὲ θανατφόρους ἀκάνθας εἰς τὼ κεφαλὼ, δ῾φ῾ νὰ ἰαχθύσῃ τὰς ἀκάνθας, ὁπ῀ ἔδωκεν εἰς κατάραν. Α῎ς φωνάζῃ ὅλος ὁ λαός· „ ἆρον ἆρον σαύρωσον αὐ„ τόν. Α῎ς σαυρωθῇ μὲ τὼ σωσοδίαν τ῀ λῃστῶν ἐπάνω εἰς σ῎α ξύλον, δ῾φ῾ νὰ ἰαχθύσῃ τὸν θανατφόρον καρπὸν τ῀ ξύλ τ῀ς γνώσεως. ἔδει γὰρ ἔδει ξύλῳ τὸ ξύλον ἰάσασθαι. Α῎ς τὸν πολεμήσῃ ὁ Κόσμος, ϗ῾ ὁ Οὐρανὸς, ϗ῾ τέλος, ἂς γυμνωθῇ ϗὶ ἀπὸ πάσ βοήθειαν τ῀ ἰδίου τ῀ Παχύ. Α῎ς φωνάζῃ· „ Θεέ μου „ Θεέ μου, ἵνα τί μὲ ἐγκατέλειπες; δ῾φ῾ νὰ πλουτίσῃ τὸν Α'δὰμ, ϗ῾ τ῀ς ἀπογόν῀ς τ῀ ἀπὸ τὼ ὑπερφυσικὼ χάρν τ῀ς Θεώσεως. Α῎ ϗ῾ τί ἀκατάληπτον πρέπον ὁπ῀ εἶναι τ῀το (ἀκρ.) νὰ πρέπ῀ν τόσαις ἀτιμίαις, τόσαις παίδλσις, τόσαις πληγαῖς εἰς τὼ σάρκα, ὄχι σύος ποτ῀ς σκλάβ῀; ὄχι σύος Λησ῀, ἀμὴ σύος ὑψισας῀ πάσης τ῀ς Κτίσεως, σύος λέγω Θεανθρώπ῀. Ναὶ, λέγει ὁ Οὐράνιος Πατὴρ, ὅλα αὐτὰ τὰ φρικτὰ πάθη, ϗ῾ αὐτὸν τὸν σαυρικὸν θάνατον ἔπρεπε νὰ τὰ λάβῃ σ῎ας Θεάνθρωπος, δ῾φ῾ ἀγάπλω τὸν ἄνθρωπο, διὰ νὰ πληρωθῇ ἡ Θεότης ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ ἄπειρον χρέος τ῀ς παγκοσμίας ἁμαρτίας, ϗ῾ νὰ χιθῇ τὸ χριστικὸν χειρόχαφον τ῀ Α'δάμ.

Α῎ ἄνθρωπε, ἄνθρωπε ἁμαρτωλὲ, ἐνίκησε ναὶ τὸν Θεόν σου εἰς τέτ῀ τὼ μυστικώδη πάλν. ἡ ἀμέτοπος ἀγάπη, τὴν ὁποίαν εἰς ἐσὲ ἀναφέρει, τὸν ἐξάβισεν εἰς τ῀το τὸ φρικτὸν πάθος, ϗ῾ εἰς τ῀τον τὸν ἐπονείδισον θάνατον. Καὶ καὶ τώρα, ἁμαρτωλοὶ, δὲν κατανύγεται ἡ καρδίασας, ἀκούοντες τὴν ἄπειρον ἀγαθότητα τ῀ Θεοῦ πρὸς ὑμᾶς; Δὲν ἔρχεσθε εἰς αἴθησιν νὰ καταλάβετε, πῶς ὄντες ἡμεῖς ἐχθροὶ τ῀ Θεοῦ, αὐτὸς νὰ μᾶς ἀφήσῃ εἰς τὴν ἀπώλειαν, ἐκαταδέχθη νὰ ἀποφασιθῇ ὡσὰν κατάδικος, δ῾φ῾ νὰ δικαιώσῃ ἡμᾶς ἀπὸ τὴν κατάδικν, ϗ῾ νὰ μᾶς χαείσῃ τὴν ζωήν; Μὰ τὸ νὰ βλέπω νὰ μὴν ἔχετε τόσω αἴθησιν σωξιβῆς εἰς τὰ ἀνυπόφορα Πάθη τ῀ Ι'ησ῀ μου, τ῀το τὸ ἀνταποδίδω μιᾶς ἀδωάτ῀ περιγραφῆς ἐδικῆς μου. Διὰ τ῀το κρίνω εὔλογον νὰ σᾶς παρρησιάσω τὸν ἴδιον κατακεκριμένον Χριστὸν, μήπως ϗ῾ μὲ ἐκεῖνο τὸ θλιβερὸν βλέμμα, ὁπ῀ εἶδε τὸν Πέτρον εἰς τὴν αὐλὴν τ῀ Καϊάφα, ἤθελε παρακινή-

κινήση καὶ ὑμᾶς νὰ συμπονέσετε τὰ Πάθητε, καὶ νὰ κλαύσετε ταῖς ἁμαρτίαις σας, καθὼς καὶ ἐκεῖνος. Α' καὶ ποῖον εἶναι ἐκεῖνο τὸ δ'λαβὲς χέρι, ὁπὰ ἔτζι ἐσαυρωμένον ἤθελε μᾶ τὸν φέρη ἐδὼ ἐπάνω εἰς τὸν τὸν Α'μβωνα. Μὰ ἰδὲ (ἀκρ.) τὸ ἐλεεινὸν καὶ ἀξιοθρήνητον θέαμα. Α' γλυκύπατέ μου Σωτὴρ, καταδέξα παρακαλῶσε, καὶ ἔλα εἰς τὰ τὰ ἁμαρτωλά, καὶ παυβέβηλα χέρια μου, διὰ νὰ σὲ παρρησιάσων εἰς τὸ τὸ δ'σεβὲς Α'κροατήριον, διὰ νὰ σωθῇ ἡ καρδία μας. Κοιτάξετέπον ὅλοι παρακαλῶσας, μὰ μὲ προσοχὴν, καὶ ἀκρίβειαν. Τ'ὸς τ'ὸς ὁ ἐσαυρωμένος; ὁπὰ δὲν ἔχει εἶδος, ὔτε δ'μορφίαν, διατὶ ἀπὸ ποδῶν ἕως κεφαλῆς εἶναι σ'νὰ ζαῦμα, καὶ μία πληγή. Τ'ὸς εἶναι ὁ ὡραῖος κάλλει, παρὰ πάντας ἀνθρώπους. Τ'ὸς ὁ καρφωμένος εἰς αὐτὸ τὸ ἄτιμον Ξύλον, καὶ πληγωμένος εἰς τὴν πλευρὰ, εἶναι ἐκεῖνος, ὁπὰ ὑμνολογῶν οἱ Α'γγελοι, λαξδὺν ἡ Κυριότητες, ξέμεν αἱ Δυνάμεις, καὶ τὰ Ε'ξαπτέρυγα Σεραφὶμ ψάλλων ἀκατάπαυστα τὸν ἐπινίκιον ὕμνον· Α'γιος, Α'γιος, Α'γιος Κύριος Σαβαὼθ. Τ'ὸς ὁ καταφρονεμένος Ἰησ'ς, εἶναι ἡ δόξα τ'ὰ Οὐρανῶ, καὶ τὸ ὑπομένον τῆς ἐδικῆς μας μακαριότητος. Τ'ὸς ὁπὰ γίνεται παίγνιον μὲ αὐτὴν τὴν πλατὴν ἐπιγραφὴν τ'ὰ Βασιλέως, εἶναι ὁ ἀληθινὸς Βασιλὲς τ'ῶν βασιλδόντων, καὶ Κύριος τ'ῶν κυριδόντων. Τ'ὸς εἶναι τέλος πάντων ὁ μονογενὴς Τ'ὸς τ'ὰ Θεᾶ, ὁπὰ ἐκαταδέχθη νὰ λάβῃ τ'ὸν τὸ φρικτὸν Πάθος, καὶ τ'ὸν τὸν Σταυρὸν, διὰ νὰ ἀφανίσῃ τὴν παγκόσμιον ἁμαρτίαν, καὶ νὰ μᾶς λυτρώσῃ ἀπὸ τὴν θανατηφόρον τυραννίαν τ'ὰ Διαβόλε. „ Αὐτὸς δὲ ἐξαυματίθη διὰ „ τὰς ἀνομίας ἡμῶν. τῷ δὲ μώλωπι „ αὐτ'ὰ ἡμεῖς ἰάθημεν. Τ'ὸς λοιπὸν (ἀκρ.) ὁπὰ ἡμεῖς ἐδὼ βλέπομεν, εἶναι ἐκεῖνος ὁ Λέων τ'ὰ Ἰούδα, ὁπὰ ἀκάπεσων ἐκοιμήθη ἐπάνω εἰς τὸν τὸν Σταυρόν· τίς ἐγερεῖ αὐτόν; Ποῖος ποῖος Θέλει τὸν ξυπνήσῃ; ἐδεὶς βέβαια. Διατὶ αὐτὸς μονάχος τ'ὰ μ'ὰ ξεῖς ἡμέρας, μὲ τὴν Θείαν τ'ὰ Παντοδυναμίαν, θέλει ἀφανισθῇ, ὄχι πλέον ἄτιμος, καὶ καταφρονεμένος, ἀμὴ μὲ ἀμέτρητον δόξαν, καὶ μεγαλειότητα. Αὐτὸ τὸ ἴδιον Εὐαγγέλιον ὁπὰ εἶπεν. „ ἔδει πα„ θεῖν τὸν Χριστὸν, εἶπεν ἀκόμι, „ καὶ εἰσελθεῖν εἰς τὴν δόξαν αὐτ'ᾶ. Καὶ λοιπὸν δὲν θέλει ἔχῃ πλέον διὰ κλίνῃ τ'ὰ τὸν Σταυρόν. διατὶ τὸ μέγα ἔργον τῆς σωτηρίας τ'ᾶ Κόσμε τὸ ἐτελείωσεν. τετέλεσται. τὸ εἶπεν ὁ ἴδιος· ὅταν κλίνας τὴν κεφαλὴν παρέδωκε τὸ πνεῦμα. Ο'θεν θέλει τὸν βασᾷ εἰς τὰς χεῖρας διὰ σημεῖον νίκης, καὶ θριάμβε. Καὶ διὰ νὰ δείξῃ πῶς ἐκδικῶντας μὲ τὸν θανατόν τ'ὰ τὸν Οὐράνιον Πατέρα, ἔλβεν ὅλην τὴν ἐξουσίαν, εἰς τὸ νὰ κάμῃ καὶ τὴν ἐδικήν τ'ὰ ἐκδίκησιν, ἐναντίον εἰς ἐκείνες ὁπὰ ἀτιμάζεν τὴν σήμερον αὐτὸν τὸν Θανατόν τ'ὰ, μὲ ταῖς διαβολικαῖς ἁμαρτίαις. Α'ν (ἀκρ) φοβερὰ ἐκδίκησις ὁπὰ εἶναι τ'ὰτη ἡ δευτέρα

πέρα διὰ ἡμᾶς, μήπως καὶ ἡμεῖς δὲν τιμήσωμεν μὲ τὴν μετάνοιαν σήμερον τ'ὸ τὸ πολύτιμον Αἷμα, ὁπὰ ἐχύθη διὰ τὴν σωτηρίαν μας. Χριστὲ Βασιλεῦ, ὅλον τ'ὸ τὸ ἐδικόν σε δ'σεβὲς ποίμνιον, σὲ φωνάζει μὲ σωτεριμμένῳ καρδίαν· μὴ μὴ εἰσέλθῃς εἰς κείσιν μ'ὴ τ'ὴν δέλων σε. Α'γιάσετας μὲ τὸ ἐκχυθὲν πανάχραντον Αἷμα σε, σὲ παρακαλῶ καὶ ἐγὼ, ὡς ἀνάξιος ὑπηρέτης τ'ᾶ Εὐαγγελικᾶ σε Λόγε. Καὶ δῶσε εἰς αὐτὲς τὴν δ'λογίαν σε, διὰ νὰ τὴν ἔχων ὡς ἀρραβῶνα τῆς δεξιᾶς σε μερίδος, ἔτι λογῆς ἐκεῖνος ὁ δ'γνώμων Λῃστής. δ'λόγησέτες ναὶ, δ'λογίαν σωτήριον. Σῶσον σῶσον Κύριε, καὶ Θεὲ τ'ὸν τὸν ἐκλεκτόν λαόν σε, καὶ δ'λόγησον τὴν κληρονομίαν σε.

ΜΕ'ΡΟΣ, Γ'.

Ο'τ'ε δικαιοσυνὴ πλέον αὐξηροτέρα, ὅτε δ'σπλαγχνία πλέον παρρησιάσθη ποτὲ ἐνεργημένη ἀπὸ τὸν Θεὸν, ἀπὸ ἐκείνῳ ὁπὰ ἔκαμε νὰ λάμψῃ τὴν σήμερον. Διατὶ αὐτίσως καὶ θέλωμεν νὰ κοιτάξωμεν τὸν Θεὸν ἀπὸ τὸ μέρος τῆς Δικαιοσύνης, αὐτὸς ποτὲ δὲν ἐφανὴ τόσον εἰς ἄκρον θυμωμένος, ὅσον ἐσάθη εἰς τ'ὸ τὸ φρικτὸν Πάθος τ'ὰ Θεανθρώπε Λόγε. Ε'πειδὴ πότε ἐφανὴ ἀφ' ὅ ἐπλάσῃ ὁ Κόσμος, αὐξηρότης φοβερωτέρα εἰς μίαν ψυχὴν; ὁπὰ εἶναι τὸ πλέον δξαίρετον ἔργον τῆς ἐνεργητικῆς θελήσεως τ'ᾶ Θεᾶ; Α'ν κοιτάξωμεν πάλιν τὸν Θεὸν ἀπὸ τὸ μέρος τῆς Εὐσπλαγχνίας, βλέπομεν νὰ λάμπῃ τλιὼ σήμερον σ'νὰ τόξον εἰρήνης, ὁπὰ μᾶς τάζει μίαν ὑπερθαύμασον γαλήνιλω τῆς Θείας καταλαγῆς καὶ ἀγάπης. Διατὶ ὅλον ἐκεῖνο τὸ φρικτὸν Πάθος τ'ᾶ Χριστ'ᾶ, ὁπὰ εἰς αὐτὸν ἦτον ἀνεπρόσιτος Δικαιοσύνης, εἰς ἡμᾶς ἔγινεν ἀποτέλεσμα ἀμέτρητε δ'σπλαγχνίας, μὲ τὸ νὰ ἐχίσθη τὸ χειρόγραφον τ'ᾶ ἀπείρε χρέως μας, καὶ νὰ ἐγράφθη εἰς τὸν Παράδεισον ἡ σωτηρία μας. Τ'ώρα σοχασῆτε καλὰ (ἀκρ.) πόσον ἀμέτρητον χρέος ὁπὰ πρέπει νὰ ἔχωμεν ἡμεῖς εἰς σ'ὰν Θεὸν, ὁπὰ ἐκαταδέχθη νὰ πάθῃ τόσον διὰ ἀγάπην μας· καὶ ὁπὰ ἐσυίξεπὰς ἀλύσες τ'ὰ Σατανᾶ, μὲ ταῖς ὁποίαις εἶχε δεδεμένες τ'ὸς Γονάρχας, μαζὶ μὲ τ'ὸς ἀπογόνες τε. Α'νοιξε πὰς θύρας τ'ᾶ Α'δε, ὁπὰ τόσες αἰῶνας ἦτον κλεισμένοις, καὶ εὔγαλεν ἐκείνας τὰς αἰχμαλώτες ψυχὰς ὁπὰ ἔσωσε, σέλνωντάς ταις εἰς τὸν Παράδεισον. Καὶ τέλος πάντων ἔκαμε κλίμακα τὸν Σταυρὸν, διὰ νὰ ἀνεβῶμεν ὅλοι εἰς τλιὼ μακαριότητα. Ω'σε ὁπὰ διὰ ἄπειρον δ'σπλαγχνίαν ἐδικιώτε ἡμεῖς εἴμεθε καὶ τὸν Α'πόστολον Πέτρον· Γονέος ἐκλεκτὸν, βασίλειον Ἱεράτευμα ἔθνος ἅγιον, λαὸς εἰς περιποίησιν.

Καὶ σ'ὰ τέτοιον μεγαλεῖον εἰς ἡμᾶς χωρὶς κάνενα μισθὸν ἐδικόν μας, πόσω αὐτοδικαείσησιν ζητᾷ πρὸς τὸν Εὐεργέτην; Μὰ αὐίσως καὶ ἐκ τ'ᾶ ἐναντίε ἀσεβίσαμεν ἠθέλαμεν τὸ ἀτιμάσῃ μὲ προδήκλω ἁμαρτιῶν.

τιῶν . ἂ φέρτω εἰς μίαν τέτοιαν ἀποσασίαν . Διατὶ βλέπω δ'Θὺς ἐκεῖνον τὸν δ'απλαγχνικόν μας Σωτῆρα νὰ μεταβάλλεται ὅλος ὀργὴ, καὶ νὰ λαμβαίνῃ τὴν παῤῥησίαν ὁνὸς φοβερωτάτε Κριτῆ!, καὶ τὸν Σταυρόν τε νὰ τὸν μεταβάλλῃ εἰς φοβερὸν βῆμα Δικαιοσύνης . Καὶ ἀγκαλὰ ὁ μακάριος Παῦλος νὰ μᾶς παρασαίνῃ τὸν Σταυρὸν τώρα, θρόνον τῆς χάριτος, εἰς τὸν ὁποῖον θαῤῥοῦσι ὅλοι νὰ προσέλθωμεν μὲ ὅλην τὴν παῤῥησίαν· „ Προσερχώμεθα ἔν „ μὴ παῤῥησίᾳ τῷ θρόνῳ τῆς χάρι„ τος, ἵνα λάβωμεν ἔλεον. (Πρὸς Ἑβρ. Κεφ. 4.) ὁ ἴδιος ὅμως τὸν φανερώνει νὰ εἶναι καὶ βῆμα Δικαιοσύνης. „ Πάντες γὰρ παρασησόμεθα „ τῷ βήματι τοῦ Χριστοῦ. (Πρὸς „ Ῥωμ. Κεφ. 14.) Σήμερον λέγει ὁ Παῦλος εἰς τὸν Γολγοθᾶ, καὶ εἰς τὸν Σταυρὸν, „ ἐπεφάνη ἡ „ φιλανθρωπία τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν „ Θεοῦ. (Προς Τίτ. Κεφ. 3.) Μὰ πότε εἰς τὴν κοιλάδα τοῦ Γωσαφὰτ θέλει παῤῥησιαθῇ ἡ φοβερὰ Δικαιοσύνη, μὲ τὴν ἐνδίκησιν τοῦ Ἰησοῦ. „ ὅτι ἐμοὶ κάμψῃ πᾶν γόνυ, „ καὶ ἕκασος ἡμῶν περὶ ἑαυτοῦ λόγον „ δώσει. (Ῥωμ. 14.) Ἐκεῖνος ἐκεῖνος ὁ θρόνος θέλει μεταβληθῇ εἰς βῆμα, καὶ ἐκεῖ ἡ δικαιοσύνη εἰς δικαιοσύνην, καὶ τέλος πάντος ὁ ἐσταυρωμένος Θεὸς θέλει φανῇ Θεὸς κριτὴς, μὲ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς. Ὁ ὁποῖος τὴν πρώτην ἐξέπαξιν ὁποῦ θέλει μᾶς κάμῃ εἰς ἐκείνην τὴν φοβερὰν ἡμέραν, πρέπει νὰ εἶναι, λέγει ὁ μέγας Ἀθανάσιος, περὶ πασῶν ἐλεημοσυνῶν Κυρίε, ὧν ἐποίησε. Θέλει ἐξεπάξῃ καὶ τὸν τόπον, μὲ τὸν ὁποῖον ἐδειλοδήμησε ἡμᾶς τὴν θείαν τοῦ Εὐαγγελίαν. Θέλει ζημιώσῃ ταῖς ἀρεταῖς, μὲ ταῖς ὁποίαις ἐτιμήσαμεν τὸ πολύτιμον Αἷμα τε. Θέλει ἐρευνήσῃ τὴν ἁγιότητα, μὲ τὴν ὁποίαν ἀνταποκριθήκαμεν εἰς τὰ Πάθη τε. Καὶ διὰ περισσοτέραν κατάκρισιν, καὶ σύγχυσιν ἐδικήν μας, θέλει παῤῥησιαθῇ μὲ τὰ σίγματα τῆς πληγῶν τε, διὰ νὰ ἐλέγχῃ, ὡσὰν τόσα στόματα, τὴν ἐδικήν μας ἀχαριστίαν, καὶ ἀσέβειαν. „ Καὶ „ ἕκασος ἡμῶν ὑπὲρ ἑαυτοῦ λόγον „ δώσει τῷ Θεῷ. (Χρυσόστ. Πρὸς „ Κορ. Κεφ. 9.)

Προσάζει μίαν φορὰν ὁ Θεὸς τὸν Ἰεζεκιὴλ, νὰ ἤθελε σωάξῃ τὸν Ἰσραὴλ, καὶ νὰ τὸν παρασήσῃ ἔμπροσθεν εἰς τὸν Σολομόντιον Ναὸν, καὶ νὰ τοῦ δείξῃ ἐκείνῳ τῷ θαυμασῷ, καὶ περιφήμον οἰκοδομῷ, διὰ νὰ ἤθελε καταισχυνθῇ. Καὶ περιπλέον τὸν προσάζει νὰ κάμῃ ἐκεῖνον τὸν Λαὸν νὰ μεξίσῃ τὴν διάσασιν αὐτῆς τῆς οἰκοδομῆς, διὰ να ἤθελε λάβῃ εἰς τὸν ἑαυτόν τε περισσοτέραν σύγχησιν. „ Καὶ σὺ Τιὲ ἀνθρώπε δεῖξον οἴ„ κῳ Ἰσραὴλ τὸν Ναὸν, καὶ κοπά„ σσιν ἀπὸ τῆς ἁμαρτιῶν αὐτῆς. „ καὶ διαχράψσι τὸν οἶκον, εἵπως „ ἐντραπῶσιν ὑπὲρ πάντων ὧν ἐποίη„ σαν. (Κεφ. 43.) Μὰ ἐδῶ ἤθελε θαυμάσῃ καθένας, καὶ ἤθελεν ὁμολογήσῃ τὸν τρόπον παράδοξον, μὲ τὸν ὁποῖον δειλδύεται ὁ Θεὸς νὰ κάμῃ

κάμῃ νὰ καταισχυνθῇ ἐκεῖνος ὁ Λαὸς. Μὰ ἀνίσως καὶ ἐνθυμηθῶμεν ἡμεῖς (ἀκρ.) ἐκεῖνο ὁποῦ ὁ Χριστὸς εἶπε τοῦ Φαρισαίων· λύσατε τὸν Ναὸν τοῦτον, ὁμιλῶντας διὰ τὸν Ναὸν τοῦ Ἁγίου τε σώματος, καταλαμβαίνομεν δ'Θὺς τὸν τρόπον τε μυστηρίου. Διατὶ ὁ Χριστὸς ἐπὶ οἶκον Δαβὶδ, θέλει παῤῥησιαθῇ μὲ τὴν πεθεωμένην τε Σάρκα, ὁποῦ εἶναι ἔμψυχος καὶ Θεῖος Ναὸς, καὶ ἐκεῖ μὲ ἐξουσίαν παντοδυνάμε Κριτῆ, θέλει σωάξῃ ὅλους ταῖς φυλαῖς τοῦ ἀνθρώπων, καὶ θέλει ταῖς προσάξῃ νὰ καταίξουν μὲ ἀνοίβειαν αὐτὸν τὸν Ναὸν τε εἰς ὅλα τὰ μέρη. Καὶ εἰς τοῦτην τὴν θεωρίαν ὁνὸς Θεοῦ ὁποῦ ἔπαθε τόσον διὰ ἡμᾶς, πόσην ἐντροπὴν θέλει λάβῃν, ὅσοι ἀναίσχυντα τὸν ἀτίμασαν μὲ ταῖς μιαραῖς ἁμαρτίαις τους; Μὰ ὁ Χριστὸς δὲν θέλει δ'χαρισθῇ νὰ ποιπάξωμεν μόνον αὐτὸν τὸν Θεῖον Ναόν τε, ἀμὴ θέλει μᾶς βιάσῃ ἀκόμι νὰ τὸν μεξίσωμεν παπάτε ὕψος, πλάτος, μῆκος, καὶ βάθος. Κατὰ τὸ ὕψος, διὰ νὰ ἐσχαθῶμεν πῶς ἐκεῖνος ὁποῦ ἔπαθε διὰ ἡμᾶς, εἶναι ἐκεῖνος ὁ Θεὸς, τοῦ ὁποίου δὲν ἠμπορεῖ νὰ εὕρῃ τινὰς ἀρχήν. Κατὰ τὸ πλάτος, διὰ νὰ γνωρίσωμεν τὴν ἄπειρον ἀγάπην, μὲ τὴν ὁποίαν δι ἡμᾶς αὐτὸς ἔπαθεν. Κατὰ τὸ μῆκος, διὰ νὰ ἐλπίζωμεν τὴν ἄπραν ὑπομονήν τε, καὶ μακροθυμίαν μὲ τὴν ὁποίαν ὑπόφερε. Καὶ τέλος καὶ τὸ βάθος, διὰ νὰ καταλάβωμεν τὴν ἀμέτρητον ταπείνωσιν, μὲ τὴν ὁποίαν ἔγινεν ὑπήκοος μέχρι θανάτε, θανάτε δὲ Σταυρε. Καὶ μὲ τοῦτο τὸ μέγα θέλει γενῇ ἀναπολόγητοι μὲ μεγάλην μας σύγχυσιν, ὅσοι μὲ ταῖς ἁμαρτίαις ἐζήσαμεν. Τοῦτο τοῦτο ὅλον θέλει εἰπῇ, ὁποῦ εἰς τοῦτον τὸν ἐδικόν μου Ναὸν ἴδετε, εἶναι ὅλον παξικὴ δ'απλαγχνία ὁποῦ ἐδείξα πρὸς ὑμᾶς. Ποία εἶναι τώρα ἡ δ'απλαγχνία ἡ ἐδικήσας ὁποῦ ἐδείξετε πρὸς ἐμέ; Ἐγὼ δι' ὑμᾶς γεμάτος ἀνάθας εἰς τὴν Κεφαλήν, ὑμεῖς δι' ἐμὲ ὅλοι γεμάτοι ἀπὸ ὑπερφανὰς λογισμὰς εἰς τὸν νοῦν. Ἐγὼ καρφωμένα τὰ χέρια εἰς τὸ Ξύλον, ὑμεῖς ἐλδύτερα, καὶ ἀφιερωμένα εἰς τὴν ἁρπαγήν. Ἐγὼ ἄτιμος καὶ καταφρονεμένος, ὑμεῖς ἐπαινέμενοι καὶ ἐγκομιαζόμενοι. Ἐγὼ τόσον δ'απλαγχνικὸς εἰς ὑμᾶς, ὑμεῖς τόσον ἄπλαγχνοι καὶ σκληροὶ πρὸς τὸν πλησίον. Τὸν Σταυρόν μου ἐκάμετε θρόνον τῆς ματαίας κενοδοξίας σας. Τὸ Αἷμάμου ἐκάμετε πορφύραν τῆς ἀδικίας σας. Πῦ εἶναι εἰς ὑμᾶς ἡ ἀγάπη καὶ εἰρήνη, τὴν ὁποίαν σᾶς ἐπρόσαξα νὰ φυλάγετε μὲ ἐντολήν ἐδικήν μου; Πῦ εἶναι τέλος πάντων τὰ χριστιανικὰ απλάγχνα, διὰ νὰ σᾶς μαρτυρήσουν ἀκολύθως καὶ μιμητὰς τοῦ ἐνόματός μου; Ἀποκριθῆτε εἰς ἐμὲ, „ περὶ πασῶν ἐλεημοσυνῶν Κυρίε „ ὧν ἐποίησα;

Εἰς τοῦτον τὸν τρόπον (ἀκρ.) θέλει ὁμιλήσῃ ὁ Χριστὸς, ὅταν ἔλθῃ Κριτὴς, νὰ κάμῃ τὴν ἐνδίκησίν τε ἐναντίον εἰς τὰς Ἁμαρτωλὰς. Καὶ λοιπὸν θέλει παύσῃ δι' αὐτὰς τὴν δ'απλαγχνίαν τε, ὁποῦ εἶναι γεμάτη

ἀπὸ ἀγάπλω, καὶ θέλει βάλῃ εἰς ἐνέργειαν τλὺ δικαιοσώλητε, ὁπὲ εἶναι γεμάτη ἀπὸ ὀργλώ. Καὶ θέλει τὲς καπηχίνῃ μὲ τῦτο τὸ ἐκχυθὸν Αἷματε, μὲ τὸ νὰ μλὺ ἠθέλησαν νὰ τὸ χρειαθῦν μὲ τλὺ ἀρετὴν πρὸς σωτηρίαν ἐδικλώτες. Διὰ ὑμᾶς λοιπὸν, ὦ ἁμαρτωλοί θέλει γενῇ πότε ἡ ἐκδίκησις τῦ Χρισῦ. καὶ θέλει ἐκφωνήσῃ μὲ φοβερὰν βροντλὺ ἐναντίονσας· Πρλύεθε ἀπ' ἐμῦ, εἰς ἀπώλειαν, εἰς φθορὰν, εἰς τλὺ γέενναν. Μὰ Γησῦ μς φιλανθρωπε, πρὶν ἔλθῃ ἐκείνη ἡ φοβερὰ ἡμέρα τῆς ἐδικῆς σε ἐκδικήσεως, σὲ ζητῶ τὴν σήμερον, ὁπὲ εἶναι ἡ ἡμέρα τῆς σωτηρίας, νὰ ἁγιάσῃς ὅλα τῦτα τὰ λογικὰ πρόβατα τῆς ἐκλεκτῆς σε ποίμνης, μὲ τὸ πολύτιμον Αἷμασε. τὰ ὁποῖα προσφέρν εἰς αὐτὸ τόσον μεγαλώτατον σέβας, εἰς ξόπον ὁπὲ ὁμολογῦν μὲ τὸ ἡμάρτωμεν, πῶς ἂν προτήτερα ἔπταισαν ὡσαὶ ἄνθρωποι, εἰς τὸ ἐρχόμλον πάζειν πῶς πλέον δὲν θέλει πταίσειν. Τέτλν τὴν ὑπόχεσιν ναὶ ὁμολογῦν ὅλοι συμφώνως, καὶ βάνν πρέσβεις ἐμὲ, διὰ νὰ τὴν ἀναφέρω πρὸς ἐσὲ τὸν δίπλαγχνικόν μας Σωτῆρα. Δέξε λοιπὸν, δέξε αὐτλὺ τὴν καλήντες ὁμολογίαν, ἡ ὁποία προέρχεται ἀπὸ μίαν τελείαν ἐπιστροφὴν, καὶ μετάνοιαν. (Ἀκρ.) σοχαθῆτε καλὰ τὴν ὑπόχεσίνσας. διατὶ ἀΐσως καὶ τὴν φυλάξετε ἕως τέλες ἀνάρετον, σᾶς πάζω, πῶς θέλει γενῇ εἰς ὑμᾶς ἡ πρώτη ἐκδίκησις τῦ ἀνάρχε Παρὸς, σωτηρία παντοτινὴ, εἰς περιποίησιν αἰωνίε μακαριότητος. Ἀμὴ ἀΐσως καὶ μὲ ἁμαρτίας ἀσόχασα πάλιν τὴν ἀποβάλλετε, θέλει γενῇ ἡ δλτέρα ἐκδίκησις τῦ σωανάρχε Τιῦ, ἀπώλεια παντοτινὴ εἰς ὑμᾶς, μὲ τελείαν καπάρεισιν αἰωνίε Κολάσεως.

ΚΥ-

ΚΥΡΙΑΚΗ.

ΤΗ͂Σ Α'ΝΑΣΤΑ'ΣΕΩΣ.

Ἰδὲ ὁ χειμὼν παρῆλθεν, ὁ ὑετὸς ἀπῆλθεν, ἐπορεύθη ἑαυτῷ. Τὰ ἄνθη ὤφθη ἐν τῇ γῇ ἡμῶν. Τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον εἰς τὸ Β'. Κεφ. τῦ Ἁγίματος.

Ἔδει παθεῖν τὸν Χρισὸν, καὶ εἰσελθεῖν εἰς τλὺ δόξαν αὐτῦ. ἡ Ἐνυπόσατος Σοφία εἰς τὸ ΚΔ'. τῦ ΛΟΥΚΑ.

ΕΚΗΡΥ'ΧΘΗ ΕΙ'Σ ΚΕΡΚΥ'ΡΑΝ. 1745.

ΠΡΟΟΙ'ΜΙΟΝ.

Ἀ καὶ πόσην χαρὰν, ὁπὲ φέρει εἰς ὅλν τὸν Οἰκεμόνα, καθὼς καὶ πόρα τὴν δοκιμάζομεν, ἡ γλυκυτάτη ἀνοιξις τῦ καιρῦ. Ἐπειδὴ μᾶς φέρει τὸν Ἥλιον ἀπὸ τὲς μεσημβρινὲς τόπες, εἰς τὸ κῦ κορυφὴν σημεῖον τῦ ἰσημερινῦ Κύκλε, καὶ ναίει ὅλην τὴν φύσιν νὰ αἰσθάνεται μίαν ζωηρὰν δλάσιαν ἀέρος. Τὰ δένδρα τὲ καίει νὰ λαμβάνν τὴν πρεπέραντες δμορφίαν, σολισμένα μὲ τὰ πρασσινόχροα φύλλα, καὶ σεφανωμένα μὲ τὲς ἀπαλὲς ἀλάδες. Οἱ λειμῶνες μὲ χαρίσατον βλέμμα κυματίζν τὰ πολυποίκιλα ἄνθη. Καὶ ἡ χάρες μὲ παντοφρόσωπον χαρὰν σωάζν τὰ δλωδέσατα ῥόδα. Ἀρχίζει ἡ μελῳδία τῦ μυσικῶν ὀρνίθων. ὅθεν μὲ δλχαρίσησιν κελαδεῖ ἡ ἀηδὼν, μὲ δλφροσύνην ἐπιστρέφει ἡ χελιδὼν, καὶ μὲ ὅλην τὴν προθυμίαν ξανανπίζει πάλιν τὴν φωλεάν της ἡ ὡραιοπάτη ξυγών. Ταπεινώνεται τὸ κῦ-

μα τῆς θαλάσσης μὲ τὴν γαλήνην, καὶ ἀποδιωγμένας τὰς νεφελῶν σκιάς, λάμπει καὶ ἀστράπτει μὲ τὸ λαμπρότατον φῶς ὁ Ἥλιος.

Καὶ ἀνίσως καὶ τόσην χαρὰν φέρῃ εἰς ὅλον τὸν Κόσμον τότε ἡ ξοπὴ τὰ χρονικὰ ἔαρος, πόσον περισσότερον θέλει μᾶς χαροποιήσῃ τὸ σημερινὸν ἔαρ τῆς χάριτος, ὁπὰ εἰς ἡμᾶς προξενεῖται ἀπὸ τὴν λαμπροφόρον Ἀνάστασιν τὰ Χριστὰ μας; Μὰ καθὼς δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἔλθῃ τότε τὸ χρονικὸν ἔαρ, ἀνίσως καὶ δὲν παρρησιασθῇ πρῶτον ὁ δριμὺς χειμών, ἔτζι καὶ τὸ μυστικὸν ἔαρ, ὁπὰ εἶναι ἡ ὑπέρτιμος δόξα τὰ Ἰησᾶ, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀσράψῃ, ἀνίσως καὶ δὲν ὑποτάσετο εἰς τὴν δριμύτητα ὅλος χειμερινὰ πάθος. „ Ἔδει λοιπὸν „ παθεῖν τὸν Χριστὸν, καὶ εἰσελθεῖν „ εἰς τὴν δόξαν αὐτᾶ. Παρρησιάζεται λοιπὸν σήμερον αὐτὴ ἡ ὑπέρτιμος δόξα τὰ Χριστᾶ, ἡ ὁποία ὑπερβαίνει κάθε ἄλλην παράδοξον δόξαν. διὰ τὴν ὁποίαν γίνεται σήμερον κοινὴ κατάπαυσις εἰς ὅλα τὰ κτίσματα, καὶ λαμπει σὰν παγκόσμιον φῶς, ὁπὰ φωτίζει Οὐρανὸν, γὴν, καὶ ὅλα τὰ καταχθόνια. καὶ δίδει αἰτίαν νὰ ἑορτάζῃ τόσον ὁ ὁρατὸς, ὅσον καὶ ὁ ἀόρατος Κόσμος, διατὶ εἶναι μία ἡμέρα καταπολλὰ φωταυγὴς, καὶ σωτήριος. „ Αὕτη „ ἡμέρα Κυρίε (φάλλει καὶ ὁ Δα„ βὶδ) ἀγαλλιασόμεθα, καὶ εὐφρα„ θῶμεν ἐν αὐτῇ.

Εἰς τότε λοιπὸν τὴν πανέορτον ἡμέραν προσκαλῶ ὅλες ὑμᾶς νὰ πανηγυρίσετε τὸν μεγαλοπρεπῆ θρίαμβον τῆς Ἀνασάσεως τὰ Χριστᾶ μας, εἰς τὸν ὁποῖον ἀστράπτει δόξα παράδοξος, δόξα ὑπέρτιμος. Αὐτὴν τὴν δόξαν τὰ Ἰησᾶ μας, ὁπὰ μὲ τὸ Πάθος ἔλαβεν, ἔρχομαι νὰ τὴν ἀποδείξω τὴν σήμερον νὰ εἶναι γνώριμα, καὶ ἀποτέλεσμα τὰ αὐτὰ Πάθους. ἀκολουθῶντας τὸ Εὐαγγέλιον ὁπὰ λέγει· „ ἔδει παθεῖν τὸν Χρι„ στὸν, καὶ εἰσελθεῖν εἰς τὴν δόξαν „ αὐτᾶ. Προσέχετε λοιπὸν μὲ χαρὰ νὰ ἀκούσετε αὐτὴν τὴν μεγαλοπρεπῆ δόξαν, καὶ ἐγὼ εἰς ὀλίγον θέλω ἔλθει εἰς τὴν ἀπόδειξιν.

ΜΕΡΟΣ, Α'.

Τὴν δόξαν ὁπὰ ἔλαβεν ὁ Χριστὸς εἰς τὴν Ἀνάσασίν τα, πρέπει νὰ ἠξεύρετε (ἀκρ.) πῶς δὲν τὸν ἔλαβεν ὡσὰν Υἱὸς Θεᾶ καὶ Θεὸς, διατὶ καθὸ Θεὸς, δὲν εἶχε χρείαν ἀπὸ καμίαν ἐξωτερικὴν δόξαν, μὲ τὸ νὰ εἶναι πάντοτε ὑπερτέλειος, καὶ διαπαντὸς ὑπερένδοξος. Ὅθεν πρέπει νὰ στοχασθᾶμεν πῶς τὸν ἔλαβε καθὸ ἄνθρωπος, καὶ καθὸ ἐνδύθη τὸν τὰ δοῦλα μορφήν. Ἔτζι δογματίζει ἡ ὀρθόδοξος Θεολογία. „ ἐδοκοῦς (λέγει) ἐδείπο ὁ Υἱὸς τᾶ „ Θεᾶ, ὅτε καταβέβηκε πρὸς τὸ „ κτήσασθαι τι καινόν. Ἀλλ' ἐν „ ἐπεὶ καταβέβηκε, καὶ μορφὴν δούλε „ εἴληφεν ἐλείπετότι αὐτᾷ πρὸ τῆς „ Ἀνασάσεως. καὶ τᾶτο δὴ τὸ λειπό„ μενον προσεκτήσατο. (Κᾶρσ. εἰς τὸ περὶ ἐνσάρκ. διαλ. ζ'. Κεφ. 2.)

Λοι-

Λοιπὸν αὐτὴν τὴν δόξαν τὴν λαμβάνει ὁ Ἰησᾶς μὲ καθὸ ἄνθρωπος, καὶ καθὸ ὑποτάχθη εἰς ἐκεῖνο τὸ φευκτὸν Πάθος, μὲ τὸ ὁποῖον ἔγινεν ἐλευθερωτὴς τῆς ἀνθρωπότητος, καὶ ἐχαρίσησε μὲ τὸν μισθὸν τῆς ἔργων τα τὴν Θείαν Δικαιοσύνην διὰ τὸ ἄπειρον χρέος τῆς παγκοσμίε ἁμαρτίας. „ Βλέπομεν, Ἰησᾶ, (ἔτζι κη„ ρύττει καὶ ὁ μακάριος Παῦλος) διὰ „ τὸ Πάθημα τᾶ θανάτε αὐτᾶ, δόξη „ καὶ τιμῇ ἐστεφανωμένον. πρὸς (Ἑβ. Κεφ. 2.) Μὰ διὰ νὰ καταλάβωμεν τὸν τρόπον, μὲ τὸν ὁποῖον τᾶτο τὸ πάθημα τᾶ θανάτε ἔδωκε τὴν δόξαν εἰς τὸν Χριστὸν, πρέπει νὰ ἠξεύρωμεν (ἀκρ.) πῶς ὁ Χριστὸς δύο θυσίαις ἔκαμε εἰς τὸν Σταυρόν. καὶ διὰ θύματα ἐπρόσφερεν εἰς αὐτὸν τὴν τιμιότα, καὶ τὴν ζωήν τα. Τὴν μίαν ἐθυσίασε μὲ τὴν ἀτιμίαν τῆς βασανε, καὶ τὴν ἄλλην μὲ τὴν πληρότητα τᾶ θανάτε. Καὶ λοιπὸν τᾶτα τὰ δύο θύματα, τώρα εἰς τὸν θρίαμβον τῆς Ἀνασάσεώς τα, τὰ μεταβάλλει εἰς ὑπέρτιμον μεγαλεῖον. διατὶ ἐκεῖνο τῆς τιμῆς, τὸ παίρει νὰ ἀσράψῃ μὲ ταῖς λάμψες τᾶ νικητικᾶ τα βραβείε, καὶ ἐκεῖνο τῆς ζωῆς, μὲ τὸν θανάτον τᾶ ἐδικᾶ τα θανάτε. Ἔγινε λοιπὸν εἰς τὸν Χριστὸν τὸ Πάθος αἰτία ὑπερτίμε δόξης. „ γέγονεν αὐτᾷ δόξα, αὐτὸ τὸ Πά„ θος τᾶ Σταυρᾶ. λέγει ὁ Ὠριγέ„ νης. δόξα, ἐπειδὴ αὐτὸ τὸν ἐφήμισεν εἰς ὅλον τὸν τεξαπέρατον Κόσμον Κύριον, καὶ μεγάλον Βασιλέα τῆς δόξης. τὸν ἐφανέρωσε σωτῆρα τῶν ἀνθρωπίνων ψυχῶν, καὶ νικητὴν τᾶ θανάτε, τᾶ Διαβόλε, καὶ τῆς ἁμαρτίας. Ὅθεν τὸν ὑπερύψωσεν ἀπὸ τὸ παθητὸν, τὸ θνητὸν, καὶ φθαρτὸν, εἰς τὴν ἀπάθειαν, εἰς τὴν ἀφθαρσίαν, καὶ εἰς τὴν ἀθανασίαν. διατὶ καὶ τὸν Παῦλον· „ Χριστὸς ἐγερ„ θεὶς ἐκ νεκρῶν, οὐκέτι ἀποθνήσ„ κει, θανάτος αὐτᾶ οὐκέτι κυριεύει. Καὶ τὴν αἰτίαν τῆς τοιαύτης ἀθανασίας τᾶ Χριστᾶ, τὴν δίδει ὁ Θεῖος Παῦλος ἀπὸ τὴν πρακτικὴν μαρτυρίαν τᾶ Πέτρε, καὶ Ἰωάννε, οἱ ὁποῖοι φανερώνουν, πῶς ὅταν ἐπῆγαν εἰς τὸ μνημεῖον, δὲν ἦραν τὸν Σῶμα τᾶ Ἰησᾶ, ἐπειδὴ καὶ ἦτον ἀναστημένος· Ἦραν ὅμως τὰ ἐνταφιαστικὰ σάβανα ἐρριμμένα εἰς ἕνα τόπον, καὶ τὸ σουδάριον ὁπὰ ἦτον ἐπάνω εἰς τὴν κεφαλήν τα τετυλιγμένον εἰς ἄλλον τόπον. Καὶ ἀπὸ τότε μὲ τὴν μαρτυρίαν δίγαιει τὴν ἐδικήν τα ἀποδειξιν, πῶς ὁ Χριστὸς εἰς τᾶτον τὸν ξόπον ἀνασήθη, ὄχι πλέον διὰ νὰ ἐπισρέψῃ μὲ τὸν θανάτον εἰς τὸν πάφον, ἀμὴ διὰ νὰ μείνῃ παντοτινὰ ἄφθαρτος, καὶ ἀθάνατος.

Ὅταν ὁ τεταήμερος Λάζαρος μὲ τὴν προσαγὴν τᾶ Χριστᾶ ἀνασήθη, δύγηκεν ἀπὸ τὸν πάφον μὲ τὸ σύδυμα τῶν ἀπεθαμένων, καὶ δεμένος μὲ τὰ ἐνταφιαστικὰ δεσίματα· διὰ νὰ μᾶς φανερώσῃ πῶς ἀνασήθη, μὲ ὑπόχεσιν διὰ νὰ ἀποθανῇ πάλιν τὴν δευτέραν φοράν. Ὅθεν ἦτον πρέπον νὰ βασᾷ τὸ ἐνταφιαστικὸν φόρεμα, διὰ νὰ ἀποδείχνῃ πῶς ἀνασήθη θνητός. Ἀμὴ ὁ Χριστὸς ἀνα-

ἀνασαίνεται ἐλεύθερος ἀπὸ κάθε παραμικρὸν σημεῖον τῦ θανάτυ, διὰ νὰ ἀποδείξῃ, πῶς δὲν ὑπόκειται πλέον εἰς τὲς νόμυς τῦ θανάτυ, καὶ τῆς φθορᾶς. „ Χριστὸς, λοιπὸν, „ ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν, οὐκέτι ἀπο- „ θνήσκει, θανάτος αὐτῦ οὐκέτι κυ- „ ριεύει. Ὅθεν ἐκεῖνο τὸ πεθεω- μένον κορμὶ ὁπῦ πεῖν τῦ Πάθυς ἦταν στοιχειῶδες, ὑλικὸν, βαρὺ, καὶ περιγραπτὸν, μετὰ τὸ Πάθος ἔγι- νεν ἄϋλον, λεπτὸν, ἐλαφρὸν, καὶ ἀπερίγραπτον. εἰς βόπον ὁπῦ, πό- ρα διγαίνει ἀπὸ τὸν τάφον, καὶ ἀφίνει τὸν τάφον ἐσφραγισμένον, πόρα δια- περνᾷ τῶν θυρῶν κεκλεισμένων, καὶ πόρα τέλος πάντων ὑψώνεται ὑπεράνω τῶν Οὐρανῶν, καὶ ὑπεράνω τῶν ἀγγε- λικῶν Ταγμάτων· καὶ ἔτζι δεδοξασ- μένος κάθεται ἐκ δεξιῶν τῦ θρόνυ τῆς μεγαλωσύνης. Ὥστε ὁπῦ πρεπό- μενα λέγει τὸ Εὐαγγέλιον· „ ἔδει „ παθεῖν τὸν Χριστὸν, καὶ εἰσελ- θεῖν εἰς τὴν δόξαν αὐτῦ. Αὐτὸ αὐ- τὸ τὸ Πάθος εἶναι ἡ ὑπέρτιμος δό- ξα τῦ Ἰησῦ μας. Καὶ τὸ ἀποδείχνει μὲ τὴν πρᾶξιν, μὰ σκιωδῶς αὐτὸς ὁ ἴδιος Θεὸς εἰς τὸ λγ'. τῆς Ἐξό- δυ. Παρακαλεῖ ὁ Θεόπτης Μωϋ- σῆς τὸν Θεὸν νὰ τῦ δείξῃ τὴν θεϊ- κήν τε δόξαν. „ δεῖξον μοι, λέγει, „ τὴν σεαυτῦ δόξαν. Εἰς τέτοιαν τὴν παράκλεσιν, τῦ ἀποκρίνεται ὁ Θεὸς, πῶς δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἰδῇ τὸ πρόσωπόν τε. „ ὁ δυνήσῃ ἰδεῖν „ τὸ πρόσωπόν μυ. Ὅμως θέλων- τας ὁ Θεὸς νὰ πληρώσῃ τὸ ζήτημα τῦ Μωϋσέως, δείκνει τὸν βόπον νὰ τῦ δείξῃ τὴν δόξαν τε, χωρὶς νὰ ποιπάξῃ τὸ Θεῖον πρόσωπον, ὁπῦ ἦτον ἀδύνατον. Ὅθεν τῦ λέγει νὰ σταθῇ ὀπίσω εἰς μίαν πέτρων, καὶ νὰ σκε- πάσῃ τὲς ὀφθαλμές τε, ἕως ὅ νὰ ἀπεράσῃ, καὶ ὕστερον ἀφ' ὅ ἀπεράσῃ, ἀνοίγωντας τὲς ὀφθαλμές, καὶ βλέ- πωντας τὰ ὀπίσθειά τε, βέβαια θέλει ἰδῇ καὶ τὴν δόξαν τε. „ θήσωσε εἰς „ ὀπὴν τῆς πέτρας, καὶ τότε ὄψει „ τὰ ὀπίσω μυ, τὸ δὲ πρόσωπόν μυ „ ὐκ ὀφθήσεταί σοι. Πέτρα (ἀπρ.) εἰς τὴν ὁποίαν, λέγει ὁ Θεὸς τῦ Μωϋσέως νὰ σταθῇ, καὶ λίθος ἀκρο- γωνιαῖος κατὰ τὸν Παῦλον εἶναι αὐτὸς ὁ Χριστός. „ ἡ δὲ πέτρα λέγει, ἦν „ ὁ Χριστός. Καὶ ὀπίσθεια ὁπῦ τῦ λέγει νὰ ἰδῇ, δὲν εἶναι ἄλλο κατὰ τὸν Ἀλεξανδρείας Κύριλλον, εἰμὴ τὸ Πάθος τὰ ἕξ αὐματα καὶ αἱ μάσιγες. Λοιπὸν ὁ Θεὸς λέγωντας τῦ Μωϋ- σέως νὰ σταθῇ εἰς τὴν πέτραν, καὶ νὰ ἰδῇ τὰ ὀπίσθειά τε, ἤθελε σκιω- δῶς νὰ τῦ φανερώσῃ τὴν Θείαν Ἕν- σάρκωσιν μὲ τὸ Πάθος, τὸν Σταυ- ρὸν, καὶ τὸν θάνατον, καὶ εἰς τέτοιον τὸν βόπον νὰ τῦ δείξῃ τὴν ὑπέρ- μεγον τιμὴν καὶ δόξαν τῦ Θεανθρώπυ Λόγυ. „ δόξα γὰρ ἐστὶ τὸ Πάθος „ αὐτῦ. Οὐδὲν ἕτερον ἐστὶ τὰ ὀπί- „ σθεια, εἰμὴ τὰ ἕγματα, καὶ αἱ „ μάσιγες.

Μὰ δῶ νὰ προχωρέσωμεν εἰς τὸ κέντρον τῦ μεγαλείυ αὐτῆς τῆς δό- ξης, πρέπει νὰ μεταφερθῶμεν ὀλί- γον εἰς ταῖς μυσικαῖς ὀπτασίαις τῆς Πάτμυ, ἐκεῖ ὁπῦ νοερῶς ἐδιαλο- γίζετο ὁ Ἐπισκόπιος Ἰωάννης. Ὁ ὁποῖος

ὁποῖος βλέπει μὲ τὰ νοερὰ ὄμματα τῆς ψυχῆς, εἰς τὴν ὑπερτάτην τάξιν τῦ Οὐρανῦ σὰν μεγαλοπρεπέσατον θρόνον, εἰς τὸν ὁποῖον ἐκαθέτο ὁ Θεὸς, καὶ εἰς τὴν δεξιάν τε ἐκράτει σὰν βι- βλίον γεγραμμένον ἔσωθεν, καὶ ἔξω- θεν κατεσφραγισμένον μὲ σφραγῖδες ἑπτά. „ Καὶ εἶδον ἐπὶ τὴν δεξιὰν „ τῦ καθημένυ ἐπὶ τῦ θρόνυ, βι- „ βλίον γεγραμμένον ἔσωθεν, καὶ „ ἔξωθεν κατεσφραγισμένον σφραγῖ- „ σιν ἑπτά. Καὶ σιμὰ εἰς τέτοιαν τὴν ὀπτασίαν ἄκυσε σὰν Ἄγγελον ὁπῦ ἐφώναζε· ποῖος θέλει εἶναι ἄξιος νὰ ἀνοίξῃ τὸ βιβλίον, καὶ νὰ λύσῃ ταῖς ἑπτὰ σφραγῖδες; Εἰς τέτοιον τὸν φωνοῦν ποιπάζει ὁ Θεολόγος τὸν Οὐρα- νὸν ὁπῦ ἦτον οἱ Ἄγγελοι, ποιπάζει τὴν γῆν ὁπῦ ἦτον οἱ Δίκαιοι, προ- χωρεῖ μὲ τὸν νοῦν καὶ εἰς τὰ καταχθό- νια, ὁπῦ ἦτον οἱ Προπάτορες, καὶ βλέπωντας πῶς δὲν εἶναι τινὰς ἄξιος νὰ τὸ ἀνοίξῃ, μεταβέπεται εἰς ἀπαρη- γόρητον θρῆνον, μὲ τὸ νὰ ἤξερε πό- σον ἀναγκαῖον ἦτον νὰ ἀνοιχθῇ αὐτὸ τὸ Βιβλίον. Βιβλίον ὁπῦ κατὰ τὲς θείας ἐξηγητὰς φανερώνει τὴν ἄβυσσον τῶν θείων κριμάτων, γεγραμμένον ἔσωθεν διὰ τὸ δυσκολοκατάληπτον τῦ πνεύ- ματος, καὶ ἔξωθεν διὰ τὸ δικολώτε- ρον τῦ γράμματος· σφραγισμένον μὲ ἑπτὰ σφραγῖδες, διατὶ εἰς τὸν ἕβδομον ἀριθμὸν ἀναφέρονται ὅλα τὰ μυστήρια τῆς προαιωνίυ βελῆς τῦ Θεῦ. ὁπῦ εἶναι α'. ἡ Ἐνσάρκωσις τῦ Χριστῦ. β'. τὸ Βάπτισμα. γ'. τὸ Πάθος. δ'. ἡ Ἀνάστασις. ε'. ἡ Ἀνάληψις. ς'. ἡ τῦ Παναγίυ Πνεύματος Θεία κατάβα- σις. καὶ ζ'. ἡ δευτέρα τῦ Χριστῦ παρου- σία εἰς τὴν ἡμέραν τῆς Κρίσεως.

Τέτοια τὰ ἁπλῶς ἀναγκαῖα μυστή- ρια ἔχωντας περικλεισμένα εἰς τὸν ἑαυτόν τε αὐτὸ τὸ Βιβλίον, δὲν ἦτον δυνατὸν νὰ φανερωθῇ εἰς τὸν Κόσ- μον, ἀνοίσως καὶ τινὰς δὲν τὸ ἄνοιγεν. Καὶ ἐπὶ τοῦτο τὸ ἀδύνατον γνωρίζωντας εἰς τὴν Κτίσιν ὁ Ἐπισκόπιος, δὲν εἶχε παρηγορίαν. καὶ δὲν ἤθελε παύσῃ τὸν θρῆνόν τε, ἀνοίσως καὶ σὰς ἀπὸ τὲς πρεσβυτέρυς ὁπῦ ἦτον ἰσχυρὰ εἰς τὸν ὕψιστον θρόνον, δὲν τὸν ἐπαρηγόρα· „ μὴ κλαῖε τῦ λέ- „ γει, ἰδὲ ἐνίκησεν ὁ λέων, ὁ ὢν „ ἐκ τῆς φυλῆς Ἰούδα, ἡ ῥίζα Δα- „ βὶδ, ἀνοῖξαι τὸ Βιβλίον, καὶ λῦ- „ σαι τὰς ἑπτὰ σφραγῖδας αὐτῦ. Καὶ μεταβίας τελειώνει ὁ πρεσβύτε- ρος νὰ παρηγορᾷ τὸν Ἀπόστολον, καὶ νὰ ὁπῦ βλέπει εἰς τὴν μέσην τῦ Θρόνυ σὰν ἀρνίον ὡσὰν νὰ ἦτον ἐσ- φαγμένον, καὶ λαμβάνει τὸ Βιβλίον ἀπὸ τὴν δεξιὰν ἐκείνε ὁπῦ ἐκάθετο εἰς τὸν θρόνον. „ Καὶ ἰδὲ ἀρνιόν „ ἑστηκὸς ὡς ἐσφαγμένον, καὶ ἦλθε, καὶ „ εἴληφε τὸ Βιβλίον ἐκ τῆς δεξιᾶς „ τῦ καθημένυ ἐπὶ τῦ θρόνυ. Μὰ τί παράδοξον εἶναι τῦτο (ἀπρ.) λέων καὶ ἀρνίον; καὶ τί ἀναλογίαν ἔχει ἀνάμεσόν τες τέτα τὰ δύο ζῶα; ὁ πρεσβύτερος τῦ λέγει, ἐνίκησεν ὁ λέων διὰ νὰ ἀνοίξῃ τὸ Βιβλίον, καὶ ὕστερον βλέπει ἀρνίον ὁπῦ τὸ λαμ- βάνει, καὶ τὸ ἀνοίγει. Καὶ πῶς εἶ- ναι δυνατὸν νὰ συμφωνήσῃ τέτα τὰ δύο ἀσύγκριτα; Εἶναι δυνατὸν ναὶ, ὅταν ἡμεῖς τὰ ἐννοήσωμεν καὶ τὸ

πνεῦ-

πνεῦμα εἰς τὸν Χριστὸν, καθὼς εἶναι καὶ ἡ ἀληθινὴ σύνοια. Διατὶ ἐκεῖνος ὁπὸ ἦτον κρὶ τὸν Ἱερεμίαν, ἀρνίον ἄκακον ἀγόμενον τῦ θύεσθαι, ἦτον καὶ λέων ὁ ὢν ἐκ τῆς φυλῆς Ἰούδα. Ἀρνίον διωρισμένον εἰς θανάτον, διὰ τὴν σωτηρίαν τῦ ἀνθρώπων, καὶ Λέων διὰ τὸν θρίαμβον τῆς Ἀναστάσεως τε. Ἀρνίον εἰς τὸ νὰ ὑποφέρῃ τὸ πάθος, καὶ λέων εἰς τὸ νὰ ἀποδείχνῃ τὴν νίκην. Καὶ λοιπὸν ὁ Χριστὸς καθὸ ἀρνίον παθητὸν, καὶ ἐσφαγμένον λαμβάνει τὸ βιβλίον τῦ ἐπουρανίων μυστηρίων τὰ Θεῦ, καὶ τὸ ἀνοίγει, καὶ ὡς λέων νικῶντας, τὸ κάνει γνωστὸν εἰς ὅλον τὸν Κόσμον, μὲ μεγαλωτάτην καὶ ἄπραν ὠφέλειαν ὅλης Κτίσεως. Καὶ διὰ μίαν τέτοιαν ὑπέρμεξον ἀξίαν λαμβάνει δόξης τιμὴν, δόξαν, καὶ δοξολογίαν ἀπὸ ὅλα τὰ κτίσματα, τόσον ἐπάνω, ὅσον ἐπίγεια, ὅσον καὶ καταχθόνια. ἐπειδὴ μὲ μεγάλην φωνὴν ἐφημῶντες ἐφώναζον· „ Ἄξιον ἐσὶ τὸ „ ἀρνίον τὸ ἐσφαγμένον λαβεῖν τὴν „ δύναμιν, καὶ πλῆτον, καὶ σοφίαν, „ καὶ ἰσχὺν, καὶ τιμὴν, καὶ δόξαν, „ καὶ εὐλογίαν. Καὶ ἀπὸ τέτοιαν εὐφημίαν ἀποδείχνεται ἡ καθόλε ἀγαλλίασις, καὶ χαρὰ τῆς ἀγωνιζομένης, καὶ θεαμβεβέσης Ἐκκλησίας. ἡ ὁποία μεγαλοφώνως κηρύττει τὴν μεγάλην ἀξίαν, ὁπὸ διὰ τὸ πάθος ἔλαβον ὁ Χριστὸς νὰ ἐξηγήσῃ ἐκεῖνα τὰ ἁπλῶς ἀναγκαῖα μυστήρια τῆς σωτηρίας μας, τὰ ὁποῖα δὲν ἦτον δυνατὸν νὰ ἐξηγήσῃ καὶ νὰ κάμῃ γνωστὰ καινούρια ἀπὸ τὰ ἄλλα λογικὰ κτίσματα. Ὅθεν διὰ τὸ Πάθος ὁπὸ ὑπόφερε, καὶ διὰ τὴν νίκην ὁπὸ αὐτὸς ἔλαβεν, πρεπόντως τὸ ἀποδίδεται ἡ δόξα, ἡ τιμὴ, καὶ ἡ μεγαλοπρέπεια. „ ἔδει λοιπὸν πα- „ θεῖν, καὶ εἰσελθεῖν εἰς τὴν δό- „ ξαν αὐτῦ. δόξα δὲ αὐτῦ (κρὶ τὸν „ Ὠριγένην) τὸ Πάθος ἦν ἐπὶ „ Σταυρῦ, ἐν ἐκείνῳ τοίνυν ἐδοξάσ- „ θη ὁ Κύριος. εἰς τὸν Ἰωαν. Κεφ. ιζ'.

Εἰς ἔπαινον ὅμως, καὶ ἐγκώμιον αὐτῆς τῆς θαυμασῆς δόξης τῦ ἀρνίε, βλέπω εἰς αὐτὴν τὴν ἴδιαν ἀποκάλυψιν, ὅτι ἐκεῖνοι οἱ Πρεσβύτεροι ὁπὸ ἐπαρασέκασιν εἰς τὸν ὕψισον θρόνον ἔψαλλαν, ὅτα ψάλμα καινέργιον, καὶ ᾄδυσι (λέγει) ᾠδὴν καινὴν. Ψάλμα νέον, διὰ νὰ φανερώσουν πῶς ἀφ' ὧν ἔπαθον ὁ Χριστὸς, καὶ ἀφ' ὧν ἀνασήθη, ἀνοίγοντας τὸ Βιβλίον ἀνακαινίθη ὅλη ἡ κτίσις εἰς τὸν Χριστὸν, κρὶ τὸν Παῦλον. „ εἴτις „ ἐν Χριστῷ, (λέγει) Καινὴ κτί- „ σις· τὰ ἀρχαῖα παρῆλθεν, ἰδὲ „ γέγονε καινὰ τὰ πάντα. (Κορινθ. β'. Κεφ. 5.) Καὶ λοιπὸν ᾄδυσιν ᾠδὴν καινὴν ἐλευθερίας, καὶ σωτηρίας. Αὐτὴν τὴν νέαν ᾠδὴν προσκαλεῖ καὶ ὅλους ἡμᾶς τὺς χριστιανὺς νὰ ψάλλωμεν ὁ Προφητάναξ τὴν σήμερον. μὲ τὸ νὰ ἔκαμεν ὁ Θεὸς εἰς τὸν Κόσμον παράδοξα πράγματα. „ Ἄσατε τῷ Κυρίῳ (λέγει) ᾆσ- „ μα καινὸν, ὅτι θαυμασὰ ἐποίη- „ σεν ὁ Κύριος. Αὐτὸ αὐτὸ τὸ ᾆσμα, καὶ αὐτὴν τὴν ᾠδὴν τὴν νέαν πρέπει νὰ ψάλλωμεν καὶ ἡμεῖς. Μὲ διὰ

διὰ νὰ μὴν λογιάσῃ τινὰς, πῶς τὸ εἶναι ψάλμα ὁπὸ νὰ ἀπονέμεται εἰς τὴν ἐλευθέραν τέχνην τῆς μουσικῆς, μᾶς ἑρμηνεύει ὁ Θεῖος Παῦλος, πῶς εἶναι ψάλμα ἐν καινότητι ζωῆς. „ Σωνεταφήμεν (λέγει) ἓν αὐτῷ „ διὰ τὸ βαπτίσματος εἰς τὸν θάνα- „ τον· ἵνα ὥσπερ ἠγέρθη Χριστὸς „ ἐκ νεκρῶν διὰ τῆς δόξης τῦ Πα- „ τρὸς, ὕτω καὶ ἡμεῖς ἐν καινότητι „ ζωῆς περιπατήσωμεν. Αὐτὸ εἶναι τὸ ἀληθινὸν ψάλμα ὁπὸ ἡμεῖς εἰς τέτοιον τὸν σωτήριον δόξαν τὸ Ἰησῦ μας, πρέπει νὰ ψάλλωμεν μὲ τὴν πρᾶξιν. Ψάλμα λέγω νέας ζωῆς.

Καὶ λοιπὸν ἂς παύσῃ τὸ παλαιὸν ᾆσμα τῆς ἁμαρτίας, καὶ ἂς ἀρχίσῃ τὸ νέον τῆς ἀρετῆς. Ἀνασήθη ὁ Χριστὸς εἰς μίαν νέαν ζωὴν, εἰς αὐτὴν πρέπει καὶ ἡμεῖς ὁπὸ εἴμεθεν ἐδικαίτε ἀπόλυθοι νὰ περιπατήσωμεν. Ἂς ἀλάξωμεν λέγω ἐπιθυμίαις, λογισμὺς, γλῶσσαν καὶ πρᾶξες, διὰ νὰ γενῶμεν συμμέτοχοι εἰς τὴν δόξαν καὶ θρίαμβον τῦ Χριστῦ μας. Ἂς κάμωμεν τὴν ἀθινήν μας Ἀνάστασιν ἀληθινὴν, ὅτι λογῆς ἦτον ἡ ἐδικήτε. Καὶ καθὼς ὁ Ἄγγελος, ὅταν ἐζητῦσαν ἡ Μαρίαις εἰς τὸν τάφον τὸν Γησῦ, τὺς ἔδειξε τὸν τόπον ἄδειον, χωρὶς τὸ σῶμα, καὶ τὺς ἐφανέρωσεν ἀληθινὴν τὴν Ἀνάστασιν, λέγωντάς τες· „ Γησῦν ζητεῖτε; „ ἴδε ὁ τόπος, ὁπὺ ἔσιν ὧδε, ἠγέρ- „ θη. Ἔτζι καὶ πάθε ἁμαρτωλὸς μὲ τὴν ἀλλαγὴν τῆς καινῆς τε ζωῆς πρέπει νὰ δώσῃ αἰτίαν τῦ καθενὸς νὰ κηρύττῃ· τίνα τίνα ζητεῖτε; τὸν Πλεονέκτην, καὶ Φυλάργυρον; ἠγέρθη. τὸν Φθονερὸν, καὶ ἐκδικητήν; ἠγέρθη. τὸν Ὑπερήφανον; ἠγέρθη. τίνα τίνα ζητεῖτε; τὸν παραβάτην πάντων τῶν Θεϊκῶν ἐντολῶν; ἐκ ἔσιν ὧδε. ἴδε ὁ τόπος, ἠγέρθη. Ἠγέρθη ναὶ, διατὶ ἐμεταβάλθη ἀπὸ τὴν παλαιὰν ζωὴν τῆς ἁμαρτίας, εἰς τὴν νέαν τῆς ἀρετῆς, καὶ τῆς χάριτος. Δὲν εἶναι ὄχι πλέον, ἐκεῖνος ὁπὺ ἦτον μίαν φοράν, διατὶ πόρα ἐν καινότητι ζωῆς περιπατεῖ. Εἰς τῦτον τὸν τρόπον (ἀκρ.) αἴσως καὶ δόσετε αἰτίαν τῦ καθενὸς νὰ κηρύττῃ, θέλετε ἀποδείξῃ τὸν θρίαμβον τῆς ἠθικῆς σας Ἀνασάσεως ἀληθινὸν, καὶ ἀψευδέσατον, ὅτι λογῆς ἦτον ἐκεῖνος τὸ Ἰησῦ μας. Καὶ καθὼς ἐκεῖνος μὲ τὸν θάνατόν τε ἀνασήθη ἐν δόξῃ, ἔτζι καὶ ὑμεῖς μὲ τὸν θάνατον τῆς ἁμαρτίας, θέλετε ἀνασηθῇ δεδοξασμένοι μὲ τὴν ἀρετὴν εἰς τὴν χάριν.

Καὶ αὐτὴν τὴν δεδοξασμένην ἀνάστασιν μὲ τὴν ἀρετὴν, ἐπιθυμῶ ἐξ ὅλης ψυχῆς νὰ εἰδῶ εἰς ὅλες ὑμᾶς, μὲ τὸ νὰ εἶσε ὑμεῖς τὸν τὸν χρόνον εἰς ἐμὲ ἡ σφραγὶς τῆς ἐδικῆς μὲ ἀποσολῆς. εἰς τὴν ὁποίαν ἐγὼ ἔγινα (ἀγαλὰ καὶ παπεινότερος, διὰ θελήματος ὅμως θεῦ) κλητὸς Κήρυξ καὶ ἀπόσολος τῦ Εὐαγγελίε. Ὅθεν διὰ νὰ λάβω μίαν τέτοιαν ἄπραν δικαίσησιν, καὶ διὰ νὰ δώγαλω εἰς τόσον ὠφέλιμον ἀποτέλεσμα τῶν ἱδρώτων μὲ, καθὼς καὶ ἐλπίζω, σφραγίζω τὸ Κήρυγμά μὲ, μὲ τὸ νὰ σᾶς ἀφήσω τὴν ὑσερινήν μὲ παραγ-

παραγγελίαν, τὴν ὁποίαν λαμβάνω δανεικῶς ἀπὸ τὸ σῶμα τῆς Σκήνης τῆς ἐκλογῆς, „ Εἰ ἓν σωνηγέρθητε τῷ „ Χριστῷ, (τοῦτ' εἶναι ἡ παραγγε„ λία μου) τὰ ἄνω ζητεῖτε, ἔνθα ὁ „ Χριστός ἐστιν ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ κα„ θήμενος. Τὰ ἄνω φρονεῖτε, καὶ μὴ „ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς. διατὶ ἔτζι μὲ τὸ νὰ πολιτεύεσθε εἰς τοῦτον τὸν πρόσ„ καιρον ζωήν, „ Ὅταν ὁ Χριστὸς „ φανερωθῇ, ἡ ζωὴ ὑμῶν, τότε „ καὶ ὑμεῖς σὺν αὐτῷ φανερωθήσεσθε „ ἐν δόξῃ. (Παῦλ. πρὸς Κολασ. Κεφ. 3.

ΜΕΡΟΣ, Β'.

Ἡ μεγάλαις καὶ ἐνδόξαις χάρες, ὅταν ἀποδίδωνται εἰς ὑποκείμενα, ὁποῦ δὲν ἔχει τὴν δύναμιν νὰ ἀνταποκριθῇ μὲ ἰσοδύναμον ἀντιδιχαίσησιν, εἶμαι βέβαιος πῶς ἀναπάυονται εἰς μοναχαῖς ταῖς δόλογίαις τοῦ διεργετημένου. Δὲν ἀρνοῦμαι ὅμως, πῶς νὰ μὴν εἶναι καὶ ἄλλος τρόπος ἐπιδεικτικῆς διχαιοσίας εἰς τὸν ἀδύνατον, διατὶ καὶ τοὺς ἀθίκους, ὁποιος δὲν ἔχει ἀνταποκεινομένην τὴν δύναμιν νὰ ἀνταμοίβῃ τὴν χάριν, ἠμπορεῖ κἂν νὰ τὴν κηρύττῃ, καὶ νὰ ἐγκωμιάζῃ τὸν διεργέτην. Εἰς ἐμὲ ὅμως τώρα ἡ συμβουλὴ δὲν συμβάλλει τὴν σήμερον. διατί, τί χρεία εἶναι νὰ κηρύξω ἐγὼ τὴν χάριν ὁποῦ ἔλαβα ἀπὸ τὴν ὀρθοδοξωτάτην καὶ περιπόθητόν μοι Κερκύραν, ἐκεῖ ὁποῦ αὐτὴ ἐκηρύχθη μοναχήτης, πρὶν ἀνέβω εἰς τοῦτον τὸν ἱερὸν ἄμβωνα, ἀπὸ ἐκείνην τὴν ἴδιαν σιγμὴν, ὁποῦ μία ἔκλαμπρος καὶ θεοσεβὴς διάθεσις, μὲ ὅλην τὴν προθυμίαν ἐκαπδέχθη νὰ μοῦ δώσῃ τὴν ἀποστολικὴν Κλῆσιν; Δὲν μοῦ συγχωροῦνται, ὅτε κἂν τὰ ἐγκώμια, διατὶ ἡ ἀρετὴ τῆς μεγαλοψυχίας ὁποῦ χαραπτηρίζει τὴν δόξαν τῆς Κερκύρας, μὲ βιάζει νὰ σιωπήσω. Ἠξεύρω καλὰ, πῶς τὸ χρέος μου αὐξαίνει ἀκόμη πολὺ περισσότερον, καὶ διατὶ τὴν πρόθυμον σωνδρομήνσας (ἀκροαταί) τὴν ὁποίαν μὲ ἀγάπην ἐδείξετε εἰς ἐμὲ, διὰ νὰ ἀκούσετε μὲ ὑπομονὴν ἀπὸ τὴν ἀδυναμίαν μου τὸν διαγγελικὸν λόγον. καὶ ἀγκαλὰ καὶ δὲν ἀνταποκρίθηκα κατὰ τὸν σκοπὸν τῆς σοφωτάτης περιεργείας σας, ἡ αἰτία ἦτον, διατὶ ὑποπάχθηκα εἰς τοῦτο κατὰ τὸν σκοπὸν, καὶ τὴν πρόσαγην τοῦ Καλοῦντος. Ἐγὼ ὅμως εἰς κάθε τρόπον διστοκόμενος χρεώστης, καὶ εἰς τὴν Ἔκλαμπρον πολιτείαν, καὶ εἰς τὴν ἄκραν ἀγαθωσύνη, καὶ ὑπομονήσας, καὶ μὴν ἔχοντας δυνάμιν, ὅτε τρόπος νὰ ἀνταμείψω τὴν χάριν· θέλω προσπάθειαν εἰς μίαν ἐγκάρδιον δόλογίαν.

Μὰ πρὶν ἔλθω εἰς τοῦτο, ὁ ζῆλος μου μὲ βιάζει νὰ ἀφήσω πρῶτον εἰς τὴν μνήμην τοῦ καθενὸς μίαν ἀναγκαιοτάτην ἐνθύμησιν. ἡ ὁποία ὡσὰν γρίνημα τοῦ διαγγελικοῦ μου ἐπαγγέλματος, εἶμαι βέβαιος πῶς θέλει εἶναι δυπρόσδεκτος ἀπὸ τὴν ἐδικήνσας ἀγαθότητα. Τὴν ἐνθύμησιν τὴν διγαίνω ἀπὸ τὴν σημερινὴν Ἑορτὴν, ἡ ὁποία μᾶς φανερώνει τὸν Ἰησοῦν μας νὰ κηρύττῃ τὴν εἰρήνην εἰς ὅλους. Αὐτὴν τὴν εἰρήνην λοιπὸν σοῦ παραγγέλλω νὰ φυλάττῃς πόρα διὰ παντὸς, ὦ Κερκύρα ὀρθοδοξωτάτη. Εἰρήνη καθενὸς εἰς τὸν οἰκοντα, εἰρήνη καὶ ἀγάπη μὲ τὸν πλησίον, εἰρήνη καὶ φιλία μὲ τοὺς ἐχθρὸς, εἰρήνη τέλος πάντων μὲ τὸν Θεόν. διατὶ αὐτὸς ὁ Θεὸς ἀπὸ μέρος ἐδικόντε, ἀφανίζοντας τὴν ἁμαρτίαν, τὴν χαλίζει εἰς ὅλους. Εἰρήνη ὑμῖν, λέγει. Δίδει καὶ τὴν εἰρήνην ἀπὸ μέρος ἐδικόντε, μὰ εἰς τὸν ἴδιον καιρὸν τὴν θέλει καὶ ἀπὸ μέρος ἐδικόν μας. Παρακαλεῖ λοιπὸν ὅλους ἀδιαφόρως ἄνδρας τε, καὶ γυναῖκας, νέους, καὶ γέροντες, ὅτι νὰ μὴν ἠθέλετε πλέον τῶ κινήσει μὲ ἁμαρτίαις τὸν πόλεμον, ἀμὴ νὰ φυλάξετε μὲ αὐτὸν τὴν εἰρήνην. Καὶ διὰ τοῦτο εἰρήνη εἰς τὰς ὁδὸς, εἰρήνη καὶ ἀγάπη εἰς τὰς πλατείας, καὶ φόρος τῆς Πόλεως, καὶ τέλος, εἰρήνη εἰς κάθε τόπον. „ Καὶ ἡ εἰρήνη „ τοῦ Θεοῦ (εἰπέτε ὅλοι μὲ τοῦτο καρ„ δίαν. διατὶ ἐγὼ τὸ λέγω καὶ μὲ „ καρδίαν, καὶ μὲ γλῶσαν.) καὶ ἡ „ εἰρήνη τοῦ Θεοῦ ἡ ὑπερέχουσα πάν„ τα νοῦν, φρουρήσει τὰς καρδίας „ ἡμῶν, καὶ τὰ νοήματα ἡμῶν. (Φιλιπ. Κεφ. 4.) Διατὶ ἔτζι θέλει πολυπλασιαθῇ εἰς ὅλους ὑμᾶς ἡ δόλογία τοῦ Θεοῦ. Αὐτὴν τοῦτο δόλογίαν ζητῶ τώρα ἀπὸ τὸν Θεόν, διὰ νὰ δοθῇ εἰς ὑμᾶς, πρὸς ἀνταπόκεισιν τῆς χαρίτωσας.

Θεὲ πολυδύναμε, ἀνίσως καὶ καμίαν φορὰν ἔδωσες ἄδειαν εἰς τοὺς ὑπηρέτας σου νὰ σοῦ ζητήσουν καμίαν χάριν, τοῦτο τοῦτο ἄδειαν δῶσε καὶ ἐμὲ, ἀγκαλὰ καὶ ἀνάξιος νὰ σοῦ ζητήσω τοῦτο δόλογίαν σου. Ἀ Ἰησοῦ μου φιλάνθρωπε, παρηγοριὰ κάθε δυσχισμένης, καὶ θλιβερᾶς καρδίας καταδέξου ἐν δευτέρᾳ τούτῳ τοῦτῳ ὑσεινῷ φορᾷ νὰ ἔλθῃς εἰς τοῦτα τὰ ἁμαρτωλά μου χέρια, διὰ νὰ ἐξαλείψῃς πρῶτον τὸν ῥύπον τῆς ἁμαρτίας, ἀπὸ τὸν ὁποῖον εἶναι γεμάτα. Καὶ ἁγιάζωντάς τα, ἁγίασον, καὶ δόλόγησον καὶ τοῦτο τὸ δυσεβέστατόν σου ποίμνιον. τὸ ὁποῖον ὡς ἔλαφος διψῶσα, μὲ σωπεξιμμένῳ καὶ τεταπεινωμένῳ καρδίαν ἀναμένει τοῦ δόλογίασου. Εὐλογῆσαι ἡμᾶς ὁ Θεὸς, κράζων μὲ μίαν φωνὴν ὅλοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόλογῆσαι ἡμᾶς ὁ Θεός. Καὶ ἐγὼ ἀπὸ μέρος ἐδικόν μου προσθέτω, καὶ ἐπὶ τὸν λαόν σου ἕως ἡ δόλογία σου. Εὐλόγησον τοῦτον τοῦτο ὀρθόδοξον Πόλιν μὲ τὴν δόλογίαν τῆς γονιμότητος. ἤγουν μὲ τοῦτο δόλογίαν τῆς χάριτος, καὶ τῆς φύσεως, τῆς προσκαίρου, καὶ αἰδίου. Εὐλόγησον σώματα, καὶ ψυχὰς τοῦτο τοῦ ὀρθοδοξωτάτου λαοῦ. καὶ ἡ δόλογίασου ἂς εἶναι εἰς αὐτοὺς διὰ παντός. Τώρα ἐδῶ εἰς τοῦτο γλυκὺ δόλογία ἁγιασμοῦ, τότε ἐκεῖ εἰς τὸν Παράδεισον δόλογία μακαριότητος. Γδὲ λοιπὸν (ἀκρ.) τοῦτος ὁ Θεάνθρωπος Ἰησοῦς, τὸν ὁποῖον ἐγὼ κρατῶ εἰς τὰς χεῖρας, μοῦ δίδει ὅλον τὸ θάρρος ἀπὸ μέρος ἐδικόντε, νὰ σᾶς δώσω τοῦτο δόλογίαν τε. Καὶ μὲ προσάζει εἰς ἐκπλήρωσιν τοῦ χρέους μου, „ μὲ ἐκεί-

γλω τὼ γλῶσαν, ὅπε ἐγὼ πλειώνω νὰ σᾶς διδάσκω, μὲ ἐκείνω τὴν ἴδιαν νὰ ἀρχίσω εἰς τρόπον ὅπε πλέον νὰ μὴν ἤθελα παύσω εἰς τὸ νὰ σᾶς δίλογῶ μὲ αὐτὸν, λέγωντάς σας: Εὐλογία Κυρίε ἔλθῃ ἐφ' ὑμᾶς, καὶ δι' φροσυνὴ αἰώνιος ὑπὲρ κεφαλῆς ὑμῶν. Ἵνα ὁ ὁρῶν ὑμᾶς ἐπιγνώσεται, ὅτι ὑμεῖς ἐσε σπέρμα δίλογημένον ὑπὸ Θεῦ Παρὸς, Τίε, καὶ Ἁγίε Πνεύματος. καὶ δι' φροσυνὴ δι' φρανθήσεσθε ἐπὶ Κύριον.

ΔΙΔΑΧΑΙ

Εἰς τὼ Ἁγίαν, καὶ Μεγάλω Τεσσαρακοστύ.

ΚΥΡΙΑΚΗ, Α'.

ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ.

ΠΕΡΙ ΜΕΤΑΝΟΙΑΣ.

Εὑρίσκει Φίλιππον, καὶ λέγει αὐτῷ· Ἀκολούθει μοι. ΙΩΑΝ. Κεφ. Α'.

ΕΚΗΡΥΧΘΗ ΕΙΣ ΚΕΡΚΥΡΑΝ. 1745.

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ.

ΕΦθασεν ὁ ἐπιθυμισμένος καιρὸς, τὸν ὁποῖον ἐπόθει μὲ τόσω ἄμετρον ἐπιθυμίαν ἡ Ἐκκλησία, μὲ ὅσω ἄκραν ὄρεξιν, ὡς καλὴ μήτηρ ἀπόμενε νὰ ἰδῇ ἐμπροσθύτης σωφρονισμένα τὰ τέκνατης. Τώρα ἠμπορεῖ καὶ ἡ ψυχὴ νὰ χαρῇ τὰ ἐδικάτης, παυγυζίζοντας τὰ πνευματικὰ, καὶ ἀγαλλομένη εἰς τὸ σάδιον τῦτο τῆς Ἁγίας Τεσσαρακοστῆς, ὅλα ἐκεῖνα ὁπὲ εἶναι δι' τὼ σωτηρίαν της. Αἱ θεῖαι ἡμέραι, ἡ ξυφὴ τῆς ψυχῆς, ὁ λιμένας τῷ χριστιανῶν, ἡ στράτα τῆς μετανοίας, ὁ καλὸς διδάσκαλος τῆς ἀρετῆς, ἡ ἀνοιξις τῆς Ἐκκλησίας, ὁ ὁδηγὸς τῆς σωτηρίας, ἡ κατάπαυσις τῆς ἀταξίας, καὶ εἰς ὅλες ὁ καλὸς μεσίτης εἰς τὸν Θεόν. Πόσον χρεώσας κάνετε τὲς χριστιανὲς δι' τὰ καλὰ τῆς ψυχῆς, καὶ ἐμὲ τόσον πολὺ περισσότερον, ὅπε μὲ ἀξιώσετε πάλιν ὑπηρέτην τὲ ἀποστολικὲ λόγε; Χάρις τάτη βέβαια εἰς τὸν ἑαυ-

τόν

τόν με, ὄχι τόσον δοσμενὴ διὰ τὴν ἐδικιά με ἱκανότητα, ὅσον διὰ τὴν μεγαλοπρεπῆ δόξαν τῆς περιβλέπτε ταύτης Κοινότητος, ἡ ὁποία σωζοφδυμενὴ παντα με κάθε χρισομίμητον ἀρετὴν, ἐκαπαδέχθη εἰς τὴν παρεμβολὴν με ἐκεῖνο τὸ κάλεσμα, ὁπε καὶ ὁ Χρισὸς σήμερον ὑπάγει καλῶντας καὶ ἀπὸ τὴν χαμιλὴν Γαλιλαίαν ὑπηρέτην, καὶ Κήρυκα τε Εὐαγγελίε τε. „ Εὑρίσκει Φίλιππον, καὶ λέγει αὐτῷ· Ἀκολούθει„ μοι.

Ἕνα κάλεσμα τέτο (ἀκρ.) τόσον παρδιτυχὲς εἰς τὸν Χρισὸν, ὅσον ἀκόμη ἀξιέπαινον καὶ εἰς τὸν Μαθητήν. διατὶ μήτε ὁ Χρισὸς ἀμελεῖ νὰ ἔλθῃ ζητῶν τας, μήτε ὁ Φίλιππος ἀναμένει νὰ δράμῃ. Καὶ φέτπω τί ἦτον τάχα τὸ αἴτιον τέτοιας ὑπακοῆς, ὁπε γίνεται χωρὶς νὰ ἀπεράσῃ ἄλλος καιρὸς, παρὰ ὅσον νὰ καλέσῃ ὁ Χρισὸς, καὶ νὰ ὑπακέσῃ ὁ Φίλιππος. Δὲν ἠξέρω καλὰ ἀλήθειαν, τάχα ἦτον διατὶ ἐβιάζετο ὁ καλέσας, καὶ δὲν ἔδιδε καιρὸν, ἢ διατὶ ἦτον καταπολλὰ πρόθυμος ὁ καλεσμένος, καὶ δὲν εἶχεν ὑπομονήν. Ἢ ἡ βία τε Διδασκάλε δὲν ἐσυγχώρα ὀλότερα ἄδειαν, ἢ ἡ προθυμία τε Μαθητε δὲν ὑπόφερε παντελῶς ἀναμονήν. Ἂν ἦτον ἡ βία τε Διδασκάλε ὁπε τόσον ἐσύδε, θαυμωζά εἰς τὸν Ἰησᾶν Χρισὸν τέτοιαν τυραννίαν· καὶ αὖ ἡ προθυμία τε Μαθητε ἦτον ὁπε τόσον ἠνάγκαζε, θαυμάζω πάλιν εἰς τὸν Φίλιππον τέτοιαν ἀσοχασίαν. Καὶ βία λειπὸν χωρεῖς μικρὸν καιρὸν, καὶ προθυμία χωρεῖς ὀλίγον σόχασιν, ὀλαθῆς, καὶ εἰς ὅλα τὰ πράγματα δὲν κείνονται φρόνησις. Ἐξω μόνον ἀπὸ τὸ κάλεσμα τε Θεε, τὸ ὁποῖον αὖ σωδῇ καὶ δὲν δίδῃ καιρὸν, ἔτζι τὸ θέλει ἡ ἐδικήματος σωτηρία, ὁπε διὰ νὰ μὴ κινδωνεύσωμεν εἶναι ἀναγκαῖον νὰ δράμωμεν.

Εἰς κάθε ἄλλο ὑπόθεσιν ἡ βία χωρεῖ κάποιον καιρὸν σοχασμόν, ἠμπορεῖ νὰ φέρῃ ζημίαν καὶ βλάβην. μὰ διὰ τὴν σωτηρίαν τῆς ψυχῆς βιάζει καὶ ὁ καλῶν, καὶ ὁ καλεσμένος πρόθυμος, διατὶ γνωρίζει καλὰ πῶς καὶ εἰς τὴν μικροτέραν ἀργοπόρεσιν ἀκολεθεῖ πολλαῖς φοραῖς κάθε μεγαλώτατος κίνδυνος· αὖ ἀφήνῃ λέγω τὴν καταπυλισιν Γαλιλαίαν, καὶ ἔχει πάραυτα εἰς τὸν Χρισόν. Τέτο εἶναι διὰ νὰ καταλάβῃ ὅλοι ἐκεῖνοι, ὁπε κυλίονται εἰς τὰ πάθη, καὶ εἰς τὰς μολισμὰς τῆς ἁμαρτίας, νὰ μὴ δίδεν ποτὲ ἄργιταν καὶ καιρὸν, ἀγκαλὰ καὶ πόρα, ποῖος τόσον φρόνιμος, ἢ τόσον φίλος τε ἑαυτε τε, νὰ λογιάσῃ, ἢ τε Φιλίππε τὴν ἀληθινὴν σόχασιν, ἢ νὰ μεξήσῃ τέλεια, καὶ καλὰ τὸ συμφέροντε; Εἶναι τόσοι ὁπε ζοῦν εἰς τὴν Γαλιλαίαν τε Κόσμε, εἰς τὸν βόρβορον τῆς σαρκὸς, εἰς τὸν ῥύπον τῶν κοσμικῶν παθῶν, ἁμαρτωλοὶ, καὶ ἀκέσαν τόσαις φοραῖς τὰς φωνὰς τε Εὐαγγελίε, τὰ καλέσματα τε Θεε, ὁπε τὰς βιάζει εἰς τὸ παρὸν, καὶ εἰς τέτην τὴν ἡμέραν, „ νῦν καιρὸς δὲ πρόσδεκτος, νῦν ἡμέ„ ρα σωτηρίας· καὶ αὐτοὶ πάντα σέ-

κειν μὲ τόσην μεγάλην ὀκνηρίαν καὶ ἀμέλειαν, μὲ ὅσην προθυμίαν ὁ Φίλιππος ἀκολέθησε. σοχαζόμενοι πῶς ἔχει παντα καιρὸν νὰ ἔλθῃ εἰς τὸν Θεὸν, καὶ νὰ μετανοήσῃ, καὶ δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ βιαθῇ, καὶ νὰ δράμῃ. Ἕνας σοχασμὸς τέτος, ἀπὸ τὸν ὁποῖον καὶ ὅσοι ἐκολάθησαν, καὶ ὅσοι μέλλει κολαθῆ, θέλει κλαίειν αἰώνια, ζημιωμένοι, ὄχι τόσον διατὶ ἔπταισαν ὡσὰν ἄνθρωποι, ὅσον διατὶ πλανεμένοι, λογιάζοντας νὰ μετανοήσῃ εἰς τὸ ἐρχόμενον, ἔμειναν γελασμένοι, καὶ ἐχάθηκαν. Ἀφροσύνη μεγάλη καὶ ἀλήθειαν, ὁπε προξενεῖ τέλος παντων εἰς τὰς χρισιανὰς τὴν ἀπώλειαν. Καὶ διὰ τέτο ἔχεμνα δίλογον νὰ ὁμιλήσω σήμερον, πόσον πρέπει νὰ λάβωμεν εἰς παράδειγμα τὸν Φίλιππον, διὰ νὰ βιαθῶμεν, καὶ νὰ δράμωμεν εἰς τὸν Χρισὸν, καὶ εἰς τὴν Μετάνοιαν. Μία διδασκαλία τόσον ἀναγκαιοτάτη, ὅσον ἡ σωτηρία τῶν Ἁμαρτωλῶν. Καὶ αὖ μὲ χαρίσετε μὲ ἀγάπην τὴν ἀκρόασιν, θέλω ἀποδείξει, πῶς ὁ Ἁμαρτωλὸς μένει βιασμένος ἀπὸ ξία μεγάλα πράγματα, ἀπὸ τὴν Ἁμαρτίαν, ἀπὸ τὸν Ἑαυτόν τε, καὶ ἀπὸ τὸν Θεόν· χωρὶς καμίαν ἄργιταν νὰ δράμῃ εἰς τὸ δίθυς. προσέχετε.

ΜΕΡΟΣ, Α'.

Ἂν δὲν ἦτον ἄλλο νὰ μᾶς σηνδύσῃ εἰς τὸ δίθυς, ἡ Ἁμαρτία μοναχὴ, ὅταν ἡμεῖς ἐλογιάζαμεν τί εἶναι, ἔφθανε νὰ κάμῃ καθ'

σὰν νὰ φύγῃ τέτοιον κακὸν, πεισσότερον ἀπὸ ἐκείνες ὁπε φόβον, ὅταν ὄπιθεν οἱ ἐχθροὶ τὲς διώκειν εἰς θανατον. Τί εἶναι τάχα οἱ κίνδυνοι ταύτης τῆς προσκαίρε ζωῆς; καὶ τί εἶναι τὰ πάθη, καὶ ἡ δυσυχίαις τε Κόσμε; καὶ ὅμως ἡμεῖς ὁπε δὲν θέλομεν, ἔτε νὰ κινδωνεύσωμεν, ἔτε νὰ δυσυχήσωμεν, αὖ ξεπέσωμεν εἰς σὰν κίνδυνον τῆς ζωῆς, δὲν βλέπωμεν τὴν ὥραν πότε νὰ ἀκέσωμεν τὸν ἑαυτόν μας ἐλδύθερον. καὶ αὖ ἔλθωμεν εἰς δυσυχίαν, ὁπε νὰ προξενῇ ἡ ἀτιμίαν, ἢ ξεπεσμὸν εἰς τὸν οἶκον, δὲν χαίομεν σιγμὴν, καὶ λογιάζοντες, καὶ ξέχοντες διὰ νὰ εὕρωμεν τὴν θεραπείαν, καὶ ξεπέφτομεν εἰς τὴν Ἁμαρτίαν. Καὶ πῶς ἦτον δυνατὸν νὰ ὑποφέρωμεν ὄχι καιρὸς, καὶ ἡμέρας, μὰ μήτε ὀν ῥοπῇ ὀφθαλμε, ὅταν ἐλογιάζαμεν τί μέγα κακὸν εἶναι; ἢ δὲν ἔχαμεν κλαύσῃ πικρῶς εἰς τὸν ἑαυτόν μας τέτοιαν δυσυχίαν; Ὁ Δαβὶδ, διατί λογιάζετε ὅταν ἔπιπτε νὰ κοιμηθῇ, κάθε νύκτα ἐμυρολόγει τόσον ἐλεεινὰ, καὶ ἔκλαιε μὲ τέτοιον μεγαλώτατον πόνον τῆς καρδίας, ὁπε ἔχωσε τόσα δάκρυα, ὅσον ὁπε ἔβρεχεν ὅλον τε τὸ κρεββάτι. „ λέσω καθ' ἑκάσλω νύκτα τὴν „ κλίνην με, ἐν δάκρυσί με τὴν „ στρωμνήν με βρέξω. Διατί τάχα κάθε φορὰν ὁπε ἐκάθετον εἰς τὴν ξάπεζαν διὰ νὰ γδυθῇ, τε ἐφαίνετο πῶς ξώγει σάκτην αὐτὶς διὰ ἄρτον, καὶ ἀνοίγοντας τὰ δύο τε ὄμματα, ὅταν ἤθελε νὰ πίῃ ἔχωσε τὲς κλαθμὲς καὶ δακρύων τε, αὐτὶς διὰ νε-

ρὸν

ρὸν μέσα εἰς τὸ πῶμα, καὶ ἔπινε πλέον πικρὰ δάκρυα παρὰ ἄλλο ποτόν; „ ὅτι ἀποδὸν ὡσεὶ ἄρτον ἔφα„ γον, καὶ τὸ πῶμά μου μὲ κλαυθμοῦ „ ἐκίρνων. Διατί λοιπὸν τόσα ἄπειρα δάκρυα, καὶ τόσος ἄμετρος πόνος, καὶ λύπη εἰς ὅλου τοῦ ζωοῦ τὸ Δαβίδ; Διατὶ ὁ Δαβὶδ μίαν φορὰν ἔσφαλε, καὶ εἶχε πάντα ἔμπροσθέν του τοῦ Ἁμαρτίαν. „ ὅτι τοῦ ἀνο„ μίαν μου ἐγὼ γινώσκω, καὶ ἡ „ ἁμαρτία μου ἐνώπιόν μου ἐστὶ διά„ παντός. Καὶ βλέπωντας νύκτα καὶ ἡμέραν, καὶ κάθε ὥραν, εἰς αὐτοῦ ἐξανοίγετον ἐλεεινὸν θανάτον τῆς ψυχῆς, τοῦ μεγάλου ξομάραν τοῦ Ἅ̓δε, τὰ θελληματικὰ ἄδικα ὁποῦ ἔπραξεν ἐναντίον του, ποῖον Διάβολον δὲν χαρίσησε, καὶ τίνος Θεοῦ ἐλύπησεν, ὅπου τοὺς ἐβασανίζε. Μὰ ὁ Ἅ̓δὰμ μέσα εἰς αὐτὸν τὸν ἴδιον Παράδεισον, πάραυτα ὁποῦ ἔγινεν ἁμαρτωλὸς, ἔγινε καὶ δυσυχής. Εὐθὺς πάθη μεγάλα, εὐθὺς γύμνασις, ἐντροπὴ, δυσυχία νὰ ῥάψῃ φύλλα συκῆς διὰ νὰ σκεπασθῇ, φόβος μέγας, κρύψιμον, θάνατος ψυχῆς. Τόσον λοιπὸν κακὸν ἡ ἁμαρτία, ὁποῦ μὲ αὐτὴν καὶ μέσα εἰς τὸν Παράδεισον ὁ ἄνθρωπος δυσυχέσασε.

Καὶ ἐσὺ ἁμαρτωλὲ δὲν χαρεισεῖσαι τάχα εἰς τὸν ἑαυτόν σου τέτοιαν δυσυχίαν; Τὸ θέλεις, τὸ δέχεσαι, διὰ μίαν ψεύτικην Ἁμαρτίαν, νὰ ζημιωθῇς ὅλον τὸν Οὐρανὸν, ὅλον τὸν ἑαυτόν σου, καὶ νὰ γένῃς κληρονόμος τῆς αἰωνίου Κολάσεως, αὐτίμα μὲ τὸν Διάβολον, καὶ νὰ δέχεσαι μὲ

„ Κρεῖττόν μοι ἐν Κολάσει εἶναι ἄνευ „ ἁμαρτίας, ἢ ἐν τῷ Παραδείσῳ „ ἁμαρτωλός. Καὶ δὲν ἔσφαλε κατ' ἀλήθειαν τοῦτος ὁ Θεῖος νοῦς. Διατὶ τόσους αἰῶνας προπότερα, πόσοι δίκαιοι ἦτον εἰς τὸν Ἅ̓δη; ὁ Ἄβελ, ὁ Ἀβραὰμ, ὁ Ἰσαὰκ, ὁ Δαβὶδ, ὁ Πρόδρομος, καὶ τόσοι ἄλλοι Προφῆται, μ' ὅλον τοῦτο διὰ νὰ εἶναι χωρὶς Ἁμαρτίαν, καὶ μέσα εἰς τὸν Ἅ̓δη, δογματίζουν οἱ Θεολόγοι τῆς Ἐκκλησίας μας, πὼς δὲν τοὺς ἔγγιξεν ὁλότελα βάσανος. Ἦτον ὑσερημένοι ἀληθινὰ τῆς Θείας ἀπολαύσεως, μὰ πάλιν ὡσὰν δίκαιοι, καὶ χωρὶς ἁμαρτίαν, ἔσεκαν μὲ ὅλον τὸ θάρρος, ὡσὰν βέβαιοι κληρονόμοι Θεοῦ. καὶ τὰ πάθη τοῦ Ἅ̓δη, αὐτὸς ὁ Ἅ̓δης δὲν τοὺς ἐλύπησεν, ὅπου τοὺς ἐβασανίζε. Μὰ ὁ Ἅ̓δὰμ μέσα εἰς αὐτὸν τὸν ἴδιον Παράδεισον, πάραυτα ὁποῦ ἔγινεν ἁμαρτωλὸς, ἔγινε καὶ δυσυχής. Εὐθὺς πάθη μεγάλα, εὐθὺς γύμνασις, ἐντροπὴ, δυσυχία νὰ ῥάψῃ φύλλα συκῆς διὰ νὰ σκεπασθῇ, φόβος μέγας, κρύψιμον, θάνατος ψυχῆς. Τόσον λοιπὸν κακὸν ἡ ἁμαρτία, ὁποῦ μὲ αὐτὴν καὶ μέσα εἰς τὸν Παράδεισον ὁ ἄνθρωπος δυσυχέσασε.

Καὶ ἐσὺ ἁμαρτωλὲ δὲν χαρεισεῖσαι τάχα εἰς τὸν ἑαυτόν σου τέτοιαν δυσυχίαν; Τὸ θέλεις, τὸ δέχεσαι, διὰ μίαν ψεύτικην Ἁμαρτίαν, νὰ ζημιωθῇς ὅλον τὸν Οὐρανὸν, ὅλον τὸν ἑαυτόν σου, καὶ νὰ γένῃς κληρονόμος τῆς αἰωνίου Κολάσεως, αὐτίμα μὲ τὸν Διάβολον, καὶ νὰ δέχεσαι μὲ δὲ χα-

δὲ χαρίσησιν αὐτὸ τὸ αἰώνιον πῦρ τῆς Κολάσεως; Ἐσὺ δὲν δέχεσαι ἄτε μίαν ὥραν δέσμιος, καὶ κατάδικος μέσα εἰς μίαν φυλακὴν· καὶ λοιπὸν, ἂν τάχα δὲν μετανοεῖς, καὶ ἂν τάχα δὲν ἀποστρέφεσαι τοῦ Ἁμαρτίαν, ὁποῦ εἶναι ὅλα αὐτὰ τὰ κακὰ, καὶ ἡ δυσυχίας; Σοχάσου καλὰ τί εἶναι ἡ ἀχαμνία τῆς φύσεως τῆς ἀνθρωπίνου, ποία ἡ δωάμις εἰς τοῦ ἀνθρώπινον ἀδυναμίαν, καὶ τότε θέλει καταλάβης, πόσον θέλει εἶσαι ἀχαμνότερος μὲ τὸν καιρὸν ἐναντίον τῆς Ἁμαρτίας, ἀπὸ ἐκεῖνο ὁποῦ εἶσαι εἰς τοῦτο τὸ παρόν. Καὶ ἀνίσως καὶ τώρα μονῆς μὲ κάποιαν δυσκολίαν νὰ τοῦ ἀποσραφῇς, τότες θέλει ἦσαι ὄχι μόνον δύσκολον, ἀμὴ πολλαῖς φοραῖς καὶ ἀδυώατον. Καὶ σοχάσου τί εἶναι ἡ Ἁμαρτία· ἐγὼ φείτπω νὰ τὸ εἰπῶ. διατὶ λογιάζω, πῶς ἂν ὁ Θεὸς ὡσὰν ἀναμάρτητος, δὲν ἦτον ὑψηλότερος ἀπὸ τοῦ Ἁμαρτίαν, αὐτὴ ἦτον τέλος πάντων ἡ παντοδωάμος. Εἰς τὸν Οὐρανὸν αὐτὴ ἄπλωσε μίαν φορὰν τὸ χέρι της, καὶ ἁρπάζοντας τοὺς Ἀγγέλους, τοὺς ἔχει τώρα εἰς τὸν Ἅ̓δη σκοτεινομόρφους δαίμονας. αὐτὴ ἐμπῆκε καὶ μέσα εἰς τὸν Παράδεισον, καὶ ἔκαμε τὸ θέλημάτης εἰς τὸν πρῶτον ἄνθρωπον. Καὶ ὅταν εἰς τὸν Οὐρανὸν, καὶ εἰς τὸν Παράδεισον ἠμπορῇ τόσον, μέσα εἰς τὸν Κόσμον τοῦτον, ὁποῦ εἶναι τὸ κονῖζοντης, πόσον θέλει ἠμπορεῖ πολὺ περισσότερον; Φθάνει νὰ εἰπῶμεν, πῶς αὐ εἶναι καὶ τινὰς μὲ τὰ κλειδία τοῦ Θεοῦ εἰς τὸ χέρι, κλειδοῦχος καὶ Ἀπόστολος, ἔμπροσθεν μιᾶς παιδούλας, ἡ Ἁμαρτία τὸν κάνει ὁλότελα παίγνιον.

Τοῦτο εἶναι λοιπὸν ἡ Ἁμαρτία σιμὰ εἰς τοὺς ἀδικώμας ἀχάμνειαν· μία δωάμις περισσότερον ὅσον εἶναι τὸ μέτρον κάθε δωάμεως. Ἀμὴ ὅταν τῆς χαρίσωμεν ἀκόμη καὶ τὸν καιρὸν, τί τάχα θέλει εἶσαι; Τοῦτο μοναχὸν λείπει τῆς Ἁμαρτίας ἀκροαταί μας, καὶ τοῦτο ἐπιθυμεῖ νὰ τῆς δώσῃ καιρὸν ὁ ἁμαρτωλός. δὲν θέλει ἄλλο, παρὰ ὅσον νὰ λάβῃ ἄδειαν νὰ γλυκαίνῃ τὸν σῶμα μὲ τὰ ἄπρα, νὰ συνδοφόσῃ τὸν ἄλλον μὲ τοῦ γυναῖκα. Ἐκεῖνον μὲ μίαν δὲχαρίσησιν, καὶ τοῦτον μὲ ἄλλου. Διατὶ ἀφ' ὧν μὲ πᾶσαν ἄδειαν γλυκαίνῃ τὸν καθ' σῶμα μὲ ἐκείνου τοῦ δὲχαρίσησιν, εἰς τοῦ ὁποίαν βλέπει πὼς κλίνει μὲ τοῦ καρδίαν ὁ ἁμαρτωλὸς, κάνει σύνδυμα τὸ κακὸν, φύσιν καὶ συνήθειαν τὸ ἐλάττωμα, καὶ τότες δὲν λέγω πῶς αὐ εἶναι τινὰς εἰς τοῦ σωφοσύναν τοῦ Χριστοῦ θαυματοργὸς, καὶ ἀπόστολος, εἶναι τόσον δύσκολον νὰ μετανοήσῃ, καὶ νὰ μισήσῃ τὰ ἄπρα, ὅσον ὁποῦ πλέον δύκολώτερα ἠμπορεῖ νὰ δέσῃ κόμπον εἰς τὸν λαιμὸν νὰ πνιγῇ, παρὰ νὰ λύσῃ τὸν κόμπον εἰς τὸ Βαλαντίον. Δὲν λέγω πῶς ἀκόμη αὐ τύχῃ καὶ Σολομὼν εἰς τοῦ σοφίαν, καὶ Σαμψὼν εἰς τοῦ δωάμιν, εἶναι τόσον δυσπαράδεκτος ἡ διόρθωσις, ὁποῦ μὲ πλέον δὲχαρίσησιν μονέι τυφλὸς χωρὶς ὄμματα, παρὰ νὰ τὰ γυρίσῃ ἀπὸ τὸ πρόσωπον τῆς γυναικὸς, νὰ

μὼ βλέπῃ τὰ κάλητης. Δὲν λέγω πῶς ἀφ' ἕ μεθύσει με τὸν καιρὸν ἡ Α'μαρτία τὸν ἄνθρωπον, πῶς τότες εἶναι πλέον εὔκολον νὰ ἀλλάξῃ τινὰς φύσιν, ὡσὰν τὸν Ναυχοδονόσορα, παρὰ νὰ ἀλλάξῃ γνώμλω εἰς τὸ σωπθισμόν τε ἐλάττωμα. Δὲν λέγω τέλος παίτων ἐκεῖνο ὁπᾶ ἐννόησε πρακτικῶς ἀχὶ τᾶτο τὸ ἴδιον ὁ Προφήτης Ἱερεμίας, πῶς ἡ Α'μαρτία ἀφ' ἕ λάβει καιρὸν, ϗ γενῇ μάθημα εἰς πολλὰς, εἶναι τόσον ἀδιώατος ἡ ἐπισροφὴ, ὅσον εἶναι ἀδιώατον νὰ ἀασείσῃ ὁ μαῦρος Αἰθίοψ. πλαῦσαί το Ἱερεμία εἰς τὰς ἁμαρτωλάς. „ εἰ ἀλλάξεται Αἰθίοψ τὸ δέρμα „ αὐτᾶ, ϗ πάρδαλις τὰ ποικίλματα „ αὐτᾶς, ϗ πῶς ὑμεῖς ποιήσετε εὖ, „ μεμαθηκότες τὰ κακά; Ε'ντζι ὁ Προφήτης κλαίει, πῶς τὸ μάθημα τᾶς Α'μαρτίας εἶναι δυσκολώτατον νὰ γενῇ ξεμάθημα. Μὰ ἐγὼ τὸ ἀφίνω, ϗ δὲν λέγω τέτοιον δύσκολον, ϗ ἀδιώατον, ὁπᾶ πρέπει νὰ ξομάξῃ καθ' ἕνας νὰ δράμῃ, χωεὶς νὰ σαθῇ παντελῶς. Δχτὶ θέλω νὰ διδάξῃ πώρα ὁ Παῦλος, τί γίνεται ἡ Α'μαρτία ὅταν τᾶς δώσωμεν τὸν καιρόν. Θέλω αὐτὸς νὰ εἰπῇ, πόσον ἠμπορεῖ τόπες εἰς τὼ ἐδικώ μας ἀχάμνειαν, θέλω νὰ ἰδῆτε βεβαιωμένοι ἀπὸ τὸ ἴδιον σόμα τᾶ Θεᾶ, πόσον γίνεται νοικοκύρης τὸ κακὸν, ἀφ' ἕ λάβει μὲ ἄδειαν τὼ ἀρχὼ ἐναντίον μας, δχὶ νὰ μείνετε ἐκ σατικοὶ, ϗ εἰς τὼ ἐδικώ μας ἀδιωαμίαν, ϗὶ εἰς τᾶς Α'μαρτίας τὼ δώαμιν.

Α'κέσατε λοιπὸν πῶς κλαίει εἰς τὸν ἑαυτόν τε ὁ Παῦλος τὸ πρόσωπον τᾶ ἁμαρτωλᾶ· „ παλαίπωρος „ ἐγὼ ἄνθρωπος, τίς με ρύσεται „ ἐκ τᾶ σώματος τᾶ θανάτε τότε; τίς με ρύσεται; ποῖος θέλει με ἐλευθερώσει ἀπὸ τὰ πάθη, ϗ ἀπὸ τὰ κακὰ τᾶ σώματος, ὁπᾶ εἶναι ὁ θανάτος τᾶς ψυχᾶς; παλαίπωρος ἐγώ. Ω' τί φεικτὸν ϗ ἐξαίσιον. Καὶ διατί κλαίεις εἰς τὸν ἑαυτόν σε τὸν ἁμαρτωλὸν, ὦ θεῖε Α'πόσολε; Διατί τόσον ἀμφιβάλλεις, ϗ δὲν ἔχεις καρδίαν παντελῶς; Ποῖον εἶναι ἐκεῖνο ὁπᾶ σὲ φοβίζει τόσον, ϗ δισάζωντας κλαίεις ἔτζι πολὺ εἰς τὸν ἑαυτόν σε τὼ παίσασιν τᾶ ἁμαρτωλῶν; κλαίω βέβαια, ϗ πρέπει νὰ τὸ θρηνήσω. ἐπειδὴ τί περισσότερον, ἢ τί ἐλεεινότερον, ἰὼσὰν νὰ χαίῃ τινὰς τὴν ἰδίαν τε θέλησιν; Καὶ ὅμως ὁ ἁμαρτωλὸς ὅταν ἔλθῃ εἰς μάκρος, τότε εἶναι ἡ παίσασίς τε, νὰ μὼ εἶναι πλέον ἀρκετὸς ἔτε εἰς ἐκεῖνο τὸ ἴδιον ὁπᾶ θέλει, ϗ εἶναι ἡ σωτηρία τε. „ τὸ „ γὰ θέλειν παράκειταί μοι, τὸ δὲ „ κατεργάσαθαι τὸ καλὸν οὐχ ὑ„ρίσκω. Ο" γὰ ὃ θέλω ποιῶ, ϗ „ ὃ ὃ θέλω κακὸν τᾶτο πράσσω. Οὐαὶ, ϗ τί φεικτὸς εἶναι ὁ λόγος τᾶτος τᾶ Παύλε; Τὼ θέλησίν τε χάνει ὁ ἄνθρωπος ὁπᾶ εἶναι ἔτζι πλασμένος ὅλος αὐτεξέσιος, ϗ ὅλος ἐλεύθερος εἰς τὸ θέλημά τε; Καὶ ποῖον πάχα τὸν σκλαβώνει εἰς τόσω μεγάλω δολείαν; Ποῖον γίνεται τέτοιος νοικοκύρης ὁπᾶ τὸν βιάζει δολεύτην χωεὶς νὰ θέλῃ εἰς ἐκεῖνο ὁπᾶ

ὁπᾶ μισεῖ, ϗ ὄχι εἰς ἐκεῖνο ὁπᾶ θέλει; εἰπέτο, ὦ θεῖε Α'πόσολε νὰ τὸ ἀκέσωμεν σήμερον οἱ ἁμαρτωλοί; Τὸ λέγει (ἀκρ.) ὁ Παῦλος, ϗ ἐγὼ ξέμω νὰ τὸ εἰπῶ, τὸ λέγει φανερὰ, ϗ ἂς τὸ ἀκέσωμεν ὅλοι μὲ τὼ καρδίαν. „ ὲγὼ ὃ θέλω ποιῶ, „ ἀλλ' ὃ ὲ θέλω κακὸν τᾶτο πράσ„σω, εἰδὲ ὃ ὲ θέλω τᾶτο ποιῶ, „ ὐκ ἔτι ἐγὼ κατεργάζομαι αὐτὸ, „ ἀλλ' ἡ οἰκᾶσα ἐν ἐμοὶ ἁμαρ„τία.

Α'κέσετε λοιπὸν τί γίνεται ἡ Α'μαρτία, ὅταν γενῇ σωσοικος μὲ τὸν ἄνθρωπον; Ποῖος ἐλογίαζε νὰ κυριέσῃ τόσον, ὅσον ὁπᾶ νὰ σέρνῃ τὸν ἁμαρτωλὸν ϗ εἰς ἐκεῖνο τὸ ἴδιον ὁπᾶ αὐτὸς μισεῖ, χωεὶς νὰ ἔχῃ τὸ θέλημάτε εἰς ἐκεῖνο τὸ ἴδιον ὁπᾶ θέλει; τᾶτο εἶναι φεικτόν. ϗ ὅμως ἡ Α'μαρτία ὅταν γενῇ ἐνοικᾶσα τὸ ἠμπορεῖ. Ποῖος πάχα ἀπὸ τᾶς Α'μαρτωλὰς θέλει ποτὲ τὸν χαϊμὸν τᾶς ψυχᾶς τε; ἢ ποῖος δὲν μισεῖ νὰ ζῇ ἁμαρτωλὸς εἰς βάρος τόσον μεγάλον, ϗ εἰς κίνδωσον τόσον πολὼ; Καὶ ὅμως πλέον ζᾶν εἰς ἐκεῖνο ὁπᾶ μισᾶν, παρὰ εἰς ἐκεῖνο ὁπᾶ θέλων. Η" θελε ποτὲ ὁ Σαμψὼν νὰ φανερώσῃ τὸ μυσήριον τᾶς ἀνδρείας τε, ϗὶ νὰ κινδυνδύσῃ τὸν ἑαυτόν τε; Τᾶτο ἦτον ἐκεῖνο ὁπᾶ αὐτὸς ἐμίσει, ϗὶ πολλαῖς φοραῖς ἐναντιώθη. Η" θελε ποτὲ ὁ Σολομὼν νὰ θυσιάσῃ τοῖς εἰδώλοις; Τᾶτο ἦτον ἐκεῖνο ὁπᾶ αὐτὸς ἐβδελύτετο. Λοιπὸν διατί ἔγιναν δᾶλοι εἰς ἐκεῖνο ὁπᾶ δὲν ἤθελαν; Διατὶ ἐκεῖνο ὁπᾶ ἔπραξαν δὲν τὸ ἔκαμαν αὐτοὶ, ἀμὴ ἡ Α'μαρτία ὁπᾶ ἔλαβε τόπον μὲ ἄδειαν εἰς αὐτές. „ εἰδὲ ὃ ὲ θέλω ποιῶ, ὐκ „ ἔτι ἐγὼ κατεργάζομαι αὐτὸ, ἀλλ' „ ἡ οἰκᾶσα ἐν ἐμοὶ Α'μαρτία. Καὶ ὅταν ἡ Α'μαρτία μὲ τὸ νὰ γενῇ ἐνοικᾶσα, λαμβάνει τόσω δωάμιν εἰς τὼ ἐδικώμας ἀδιωαμίαν, τί ἐλπίδα θέλει ἔχῃς πλέον Α'μαρτωλὲ νὰ λέγῃς, πῶς μὲ τὸν καιρὸν ἀφίνεις τὴν Α'μαρτίαν; Πρέπει νὰ λογιάσῃς αὐ σὲ ἀφίσῃ αὐτὴ, πρέπει νὰ σοχαθῇς ἀφ' ἕ ἀφίσεις εἰς ἡμέρας τὸ κακὸν, ὄχι αὐ ἔχῃς πλέον καιρὸν, ἀμὴ αὐ ἔχῃς πλέον θέλησιν. Α'ν ἡ Α'μαρτία εἰς τὼ ἐδικήν σε ἀχάμνειαν δὲν ἐγίνονταν νοικοκύρης εἰς τὸ ἴδιόν σε ὑποκείμενον, ϗ αὐτεξέσιον, εἶχες δίκαιον νὰ σοχαθῇς πῶς δὲν εἶσαι σνεμένος. Μὰ αὐ ὁ Παῦλος λέγῃ, πῶς ἀφ' ἕ γενῇ ἐκείνη ἐναικᾶσα, ἐσὺ γίνεσαι δᾶλος, χωεὶς νὰ ἔχῃς πλέον τὸ θέλημάσε, τί γνῶσις εἶναι νὰ ἐλπίζῃς σωτηρίαν εἰς τὸ ἐξῆς, ὁπόταν δὲν θέλει ἔχῃς ἐλεύθερον ὐδὲ τὼ γνώμλω σε; Ω'ϊμὲ, ἁμαρτωλὲ, εἰς τᾶτο δὲν σὲ καταπείθει ἄνθρωπος νὰ σένῃς μὲ ἀμφιβολίαν· ἐδὼ σὲ καταπείθει ὁ Θεὸς μὲ τὸ σόμα τᾶ Παύλε. Καὶ ἔχεις πλέον νὰ ἐμπισεύθῃς τὴν Α'μαρτίαν, ἢ νὰ ἐλπίζῃς εἰς τὸ ἐρχόμενον; πλανᾶσαι ξισάθλιε. Καὶ φοβᾶμαι, πῶς αὐ δὲν λογιάσῃς τὼ ἀδιωαμίαν σε, ϗ σιμὰ εἰς αὐτὼ, τί ἠμπορεῖ νὰ κάμῃ ἡ Α'μαρτία μὲ τὸν καιρὸν, θέλει κλαύσεις πολλαῖς φοραῖς ἐκεῖνο ὁπᾶ θρηνεῖ δχὶ τᾶτο

τῦτο ὁ Παῦλος. Φοβῦμαι κὴ ἐμπερδεμένος εἰς τὰ κακά, κὴ σκοτισμένος εἰς τὴν Ἁμαρτίαν, θέλει ἀσχολίαις, παλαίπωρος ἐγώ· Τίς με ρύσεται ἀπὸ τὸ θανάτε τέτε; Ποῖος θέλει μὲ γλυτώσει ἀπὸ τὰ χέρια τῆς Ἁμαρτίας; τίς με ρύσεται τὸν Φιλάργυρον, ἀπὸ τῆς Φιλαργυρίας; Τίς με ρύσεται τὸν Πλεονέκτην, ἀπὸ τὸ ἄδικον; τὸν Φιλόσαρκον, ἀπὸ τὴν Γυναῖκα; κὴ τὸν Ἁμαρτωλόν, ἀπὸ τὰ πάθη τῦ Κόσμε; τίς με ρύσεται; παλαίπωρος ἐγώ. πῶς νὰ δγάλω τὸ χρυσίον ἀπὸ τὰς χεῖράς με; πῶς νὰ δώσω ὀπίσω τὸ ἄδικον, τόσαις ἀξίαις, τόσα ὑποσατικὰ ὁπῦ ἐνοικοκύρδσα; Πῶς νὰ ἀποχωρισθῶ τὴν γυναῖκα, μὲ τὴν ὁποίαν εἶμαι δεμένος μὲ ὑπόχεσες, κὴ ὁπῦ εἶναι ἡ δυχαρίσησίς με; Ταλαίπωρος ἐγώ· εἰς τί κίνδυνον δυείσκομαι, πῶς μὲ ἔχει κρατημένον ὁλῦθεν ἡ Ἁμαρτία. τίς με ρύσεται ἀπὸ τῦ θανάτε τέτε; ὁ νῦς, ἡ θέλησις, ἡ γνώμημε; κὴ πόσαις φοραῖς ἐλογίασα μὲ τὸν νῦν τὴν διόρθωσιν, πάσαις φοραῖς τὸ ἠγάπησα μὲ τὴν θέλησιν, μὰ παύτα ὃ ὲ θέλω ποιῶ, κὴ ὃ μισῶ πράσω; Ἔ"τζι εἶναι, κὴ φοβῆσε χρισιανὲ μὴ χαθῇς κὴ εἰς ἐσὲ ἐνοικῦσα ἡ Ἁμαρτία, κὴ δὲν εἶσαι πλέον εἰς κατάσασιν νὰ ἔχῃς ὅτε τὴν ἰδίαν σε θέλησιν. Ἂ"χ κὴ νὰ ἦτον δυνατὸν νὰ τὸ ἐβάναμεν καλὰ εἰς τὸν νῦν, νὰ ἐλογιάζαμεν ἐκεῖνο ὁπῦ βλέπομεν τέλος παύτων εἰς ἄλλες, δχὶ νὰ μὴν ἐζήσαμεν ἔτζι τυφλοὶ εἰς τὸν ἑαυτόν μας. νὰ ἐνθυμέμεθεν ταῖς μεγάλαις δυσκολίαις τῶν κακῶν, ὅταν τὰς δώσωμεν τὸν καιρόν. Πόσοι ἐχάθηκαν, κὴ πόσοι θέλει χαθῦν; ἐγὼ αὐ δὲν ἐλογίαζα τὴν ἀχάμνειαν, ὅτε τὴν δυάμιν τῆς Ἁμαρτίας. διατὶ ὁ Παῦλος κλαίει ἐκείνες ὁπῦ καῦν ἐνοικῦσαν τὴν Ἁμαρτίαν, συμπεραίνω τόσον βέβαιον τὸν κίνδυνον εἰς τὸν καιρὸν, ὅσον βέβαιος ὁ Θεὸς ὁπῦ ὁμιλεῖ μὲ τὸν Παῦλον. κὴ διὰ τῦτο λέγω, δράμε ἁμαρτωλέ.

Ἂ"ν δὲν μᾶς ἐνάγκαζε τόσον κὴ ὁ φόβος τῆς Ἁμαρτίας, ὁ ἑαυτός μας πάχα μᾶς θαρρεῖει παντελῶς νὰ σέκωμε; δὲν εἶναι καλίτερος σύμβυλος εἰς τὴν ὑπόθεσιν παύτην, ἀπὸ τὸν ἴδιον ἑαυτόν μας, ὅτε πλέον ἀληθινώτερος. Καὶ ἔλα εἰς τὸν νῦν σε ἁμαρτωλέ, ἡσύχασον ὀλίγον, κὴ συμβυλεύσε σωμομιλῶντας μὲ τὸν ἑαυτόν σε, κὴ αὖ αὐτὸς σὲ βεβαιώσῃ πῶς ἔχεις καιρὸν, σέκα εἰς τὴν ἁμαρτίαν δυχαρισημένος, κὴ ἄφοβος. Ἀμὴ αὖ ὁ ἑαυτός σε δὲν σὲ βεβαιώσῃ ὄχι εἰς πολλὰς ἡμέρας, εἰς καιρὸν, μὰ μήτε εἰς ὅλον τὸ αὔριον, τί δίκαιον ἔχεις νὰ μὴ ξέχῃς εἰς τῦτο τὸ σήμερον; Πόσοι ἤλπιζον τὸ αὔριον, κὴ δὲν ἔφθασαν νὰ ἀπεράσεν ὅτε ὅλον τὸ σήμερον; Πόσοι τὴν αὐγὴν ὑγιέσατοι, χαρέμενοι μὲ τὰς φίλες εἰς τὴν ἀγοράν, εἰς τὰς πλατείας, κὴ εἰς τὸ βασίλδμα τῆ ἡλίε δυρέθηκαν εἰς τὸν τάφον ἐλεεινοί, ἢ εἰς τὴν κλίνην ἀξιοδάκρυτοι; Εἰς τί πάχα θαρρεῖς ἁμαρτωλέ; εἰς τὴν ὑγείαν; ἢ εἰς τὴν νεότητα; Καὶ τί εἶναι

εἶναι ἡ νεότης; παρὰ σῦα αὖθος ὁπῦ εἰς μίαν ἀκτῖνα πυρετῦ πλέον καυσικὴ, χάνει ὅλην τὴν δρόσον δὲ θὺς κὴ μαραίνεται; ἢ τί εἶναι ἡ ὑγεία, παρὰ σῦας λύχνος, ὁπῦ αὖ φυσήσῃ ὁ ἄνεμος, μὲ σφοδρότητα ἐναντίον της, δὲν ἠμπορεῖ νὰ βασάξῃ κὴ σβυώεται. Τάχα πόσοι ἀπὸ τὰς Νέας ἐλπίζοντες νὰ φθάσεν τὸ γῆρας, δὲν ἔφθασαν νὰ τελειώσεν ὅτε ὅλην τὴν Νεότητα; Καὶ πόσοι εἰς ὑγείαν μεγάλην καυχώμενοι, ἀπὸ μίαν σιγμὴν εἰς ἄλλην διρέθηκαν, ὄχι μόνον ἀσθενεῖς, ἀμὴ κὴ ἀποθαμένοι ὁλότελα; Τί ἄλλο εἶναι περισότερον φθερὰς ἀπὸ τὴν ζωήν; ἢ τί μᾶλλον εὔκολον τῦ θανάτε; ἢ ἐσὺ ἁμαρτωλὲ, πῶς πρέπει ποτὲ νὰ σέκῃς κὴ νὰ ἀπαρτερῇς; Ἂ"χ κὴ νὰ ὠμίλεν τώρα οἱ ἀποθαμένοι, δχὶ νὰ δξυπνήσετε οἱ ζωντανοὶ, νὰ ἐλογίαζετε τόσες μεγάλες ἄρχοντας κὴ πλησίες, ὁπῦ ἐκυβέρτιαζαν τὴν αὐγὴν νὰ κάμεν πολλὰ, κὴ δχὶ τὸν Κόσμον, κὴ δχὶ τὴν ψυχὴν, κὴ δχὶ τὰ τέκνα, κὴ τὸ ἐσπέρας ἔπεσαν νὰ κοιμηθῦν, κὴ πλέον δὲν δξύπνησαν νὰ τὰ ἐνθυμηθῦν. Φωνάξετέτο παρακαλῶ οἱ ἀποθαμένοι ὅλοι, δχὶ οἱ ζωντανοὶ σᾶς ἐσκέπασαν μὲ τὸ χῶμα, σᾶς ἐπλάκωσαν μὲ τὸν λίθον, κὴ ἀλησμόνησαν πῶς ὑδὲν ἡ ζωὴ, ὑδὲν ὁ ἄνθρωπος, κὴ λέγεν πῶς ἔχεν καιρὸν, ἀμὴ ἐλέγξετε τὴν ἀγνωσίαν τες, φωνάξετε εἰς ἐκείνες ὁπῦ τώρα πάθονται ἐπάνωθεν ὑμῶν, πῶς τὸν ἐλπίζετε κὴ ὑμεῖς τὸν καιρὸν, μὰ ἢ τὸν ἐχάσετε ἀνέλπισα, ἢ τὸν ἐζημιωθήκετε αἰφνίδια, ἢ τὸν ἐλάβετε πολλὰ ὀλίγον, ἀπὸ ὅσον ἐλπίζετε, κὴ ἐμείνετε γελασμένοι, κὴ θέλει γελαθῦν κὴ αὐτοὶ, αὖ ἀπαρτερῦν κὴ δὲν ξέχεν.

Ὁ πλέσιος εἰς τὸν ὁποῖον δυφάρησεν ἡ χώρα, ὅταν εἶδε γεμάταις ταῖς ἀποθήκαις, κὴ πολλὰ τὰ ἀγαθὰ, ἐμέρησε πῶς θέλει ζήσῃ κὴ πολλὲς χρόνες, κὴ δυχαρισημένος συγχαίρεται τὸν ἑαυτόν τε. „ Ψυχή, „ με, ἔχεις πολλὰ ἀγαθὰ, κείμε„ να εἰς ἔτη πολλά. ἀνάπαυε, φά„ γε, πίε, δυφράνε. Ὦ" ἄφρον, καλὰ ἐμέρησες ὡσὰν πλέσιος, μὰ δὲν ἐμέρησες καλὰ ὡσὰν ἄνθρωπος. Ὡσὰν πλέσιος εἶχες πολλὰ ἀγαθὰ, κὴ ἐμέρησες καλὰ, μὰ ὡσὰν ἄνθρωπος, τότε ἐμέρας καλὰ, ὅταν ἔλεγες, κὴ τάχα θέλει φθάσω νὰ τὰ ἀπολαύσω; Τάχα ἐγὼ θέλει εἶμαι νοικοκύρης; ἢ ἐδικοίμε ἔχεν νὰ εἶναι οἱ κόποι, κὴ ἄλλων ἡ ἀπόλαυσις; Ἀμὴ εἶπες εἰς ἔτη πολλὰ, κὴ ἐμέρησες χρόνες, κὴ δὲν ἐμέρησες καλὰ ὡσὰν ἄνθρωπος, δχὶ, νὰ οἱ πολλοὶ χρόνοι πῶς ἦτον σῦα παρὸν, νὰ τὸ ἐρχόμενον, ὁπῦ ἐλόγιαζε πῶς ἦτον ἀπερασμένον εἰς αὐτὸν, κὴ ὅλος ὁ καιρὸς ὁπῦ ἐμέρησεν εἰς ἀπόλαυσιν τὴν πολλῶν ἀγαθῶν, ἐτελείωσε τότε δὲ θύς. „ Ἄφρον ἄφρον ταύτη „ τῇ νυκτὶ τὴν ψυχήν σε ἀπαιτῦσιν „ ἀπὸ σε. Ἄφρον λοιπὸν ἐκεῖνος, δχὶ ἐμέρησε πολλὰ ἔτη, κὴ δὲν ἐμέρησε τὸν ἑαυτόν τε πῶς εἶναι ἄνθρωπος. Ἀμὴ οἱ ἁμαρτωλοὶ ὁπῦ σοχάζονται πῶς ἔχεν καιρὸν νὰ με-

τανοή-

τωνοήσω, καὶ δὲν σοχάζονται πῶς εἶναι ἄνθρωποι, πόσον εἶναι ἄφρονες, καὶ ἀόπτοι; Καὶ τί μεγαλήτερη ἀγνωσία χρισιανὲ, ὁ ἑαυτός σε νὰ μὴ σᾶ συγχωρῇ παντελῶς καιρὸν, καὶ ἐσὺ νὰ τὸν θέλῃς; Ὁ ἑαυτός σε ὑποκείμενος εἰς μύρια συμβεβηκότα, πολεμύμενος ἀπὸ ἄμετρα πάθη, δὲν ἔχει ἄλλο πλέον βέβαιον, παρὰ πῶς περιπατεῖ παύτα μὲ τὸν θάνατον, δὲν ἔχει ἄλλο ἀληθινόν, παρὰ ἀπὸ μίαν ὥραν ἕως ἄλλην ἠμπορεῖ νὰ ἀποθάνῃ, καὶ ἐσὺ ἁμαρτωλὲ ἔπρεπε ποτὲ νὰ σέκῃς, καὶ νὰ μετᾶς ἡμέρας, καὶ καιρόν; Καὶ ποῖος ἠμπορεῖ νὰ μὴ τὸ κρίνῃ ἀγνωσίαν μεγάλην, ἢ νὰ μὴ τὸ κλαύσῃ τέλος παύτων ἀπώλειαν ὑπαντίον σε;

Εἰπέμε, τί σὲ πλανᾷ χρισιανὲ, καὶ δὲν βέχεις δίθυς; Σὲ πλανᾷ, καὶ σὲ θαρρύνει τὸ παράδειγμα ἐκείνε τᾶ ἄλλε, ὁπᾶ ἔζησεν ὅσον καιρὸν ἐλόγιαζε, καὶ ἀπέρασε χρόνες ὅσον ὁπᾶ ἐγήρασεν ἁμαρτολὸς, καὶ ἀπέθανε δίκαιος; Καὶ εἶσαι βέβαιος χρισιανὲ πῶς τᾶτο βέβαια θέλει τύχει καὶ εἰς τὸν ἑαυτόν σε; Ἠξεύρεις χωρὶς ἀμφιβολίαν, πῶς ὡς καθὼς ἔζησεν ἐκεῖνος, θέλει ζήσεις καὶ αὐτός; ὄχι λοιπόν. εἶναι ἀμφίβολον νὰ ἀκολυθήσῃ καὶ εἰς τὸν ἑαυτόν σε. Καὶ ἂν εἶναι ἀμφίβολον, δίχα εἰσᾶσαι ἁμαρτολὲ νὰ ἀποθάνῃς ὄλλω τλὼ σωτηρίαν; καὶ ὅλον σε τὸ εἶναι ἐπάνω εἰς σᾶ ναὶ, καὶ ὄχι ἀβέβαιον; Ἐσὺ ἂν ἀποκτήσῃς οἶκον σοχάζεσαι νὰ κάμῃς τὸ ἀπόκτημα βέβαιον· ἂν ἀγοράσῃς ἀμπελῶνα, σοχάζεσαι εἰς τλὼ ἀγορὰν νὰ ἔχῃς τὸ βέβαιον. ἂν δανείσῃς, ζητεῖς ἐνέχειρα χρέματα, καὶ μαρτυρίας δία νὰ εἶσαι καὶ περισσότερον ἀπὸ βέβαιος. εἰς ὅλα πὰ φθίτικα τὸ βέβαιον, καὶ τὸ ἀληθινὸν καὶ αἰώνιον, ὁπᾶ εἶναι ἡ σωτηρία σε, εἰς τὸ ἀβέβαιον, καὶ ἀμφίβολον; καὶ πῶς τὸ ὑποφέρεις ἁμαρτωλέ; τὸ ἀφλωίεις καὶ δὲν βέχεις; Πῶς δίχα εἰσᾶσαι τέτοιον μεγαλώτατον κίνδυνον, καὶ ἀκόμη ἀκαρτερεῖς;

Εἰπέμε ἁμαρτωλὲ, ἠξεύρεις τὸ παράδειγμα τᾶ Ἰωνᾶ; εἶσαι βέβαιος εἰς ἐκεῖνο ὁπᾶ λέγει ἡ Θεία Γραφὴ, πῶς ὁ Ἰωνᾶς πεξιδεύωντας εἰς Θαρσεῖς, καὶ κινδυνεύωντας μέσα εἰς τὸ πέλαγος νὰ πνιγῇ, πίπτει ἐρίμενος εἰς τλὼ θάλασσαν, καὶ αὐτὸς νὰ κινδυνεύσῃ τλὼ ζωλὼ, τὸν καταπίνει σᾶ μεγαλώτατον Κῆτος, καὶ εἰς βεῖς ἡμέρας τὸν φέρνει εἰς τλὼ ξηρὰν, χωρὶς βλάψιμον; Τᾶτο εἶναι τῆς Θείας Γραφῆς παράδειγμα, ὅλον βέβαιον καὶ ἀληθινόν. Λοιπὸν ἂν αὐτὸς ἤθελε τύχῃς ποτὲ ταξιδεύωντας εἰς τὸν ἴδιον κίνδυνον τᾶ πνιγμᾶ, ἐρωπῶ, ἔμενες δίχα εἰσημένος διὰ νὰ σωθῇς τᾶ κινδύνε, νὰ πέσῃς καὶ αὐτὸς μὲ πίσιν εἰς τὸ πέλαγος, ἐχωντας τὸν Ἰωνᾶν παράδειγμα πῶς ἐσώθη ἔτζι; δὲν πιστεύω ποτὲ νὰ ἔκανες τέτοιαν ἀπόφασιν. διατὶ λογιάζωντας πῶς ἐκεῖνο ὁπᾶ ἔτυχεν εἰς τὸν Ἰωνᾶν ἠμπορεῖ νὰ τύχῃ καὶ νὰ μὴ τύχῃ εἰς ἐσέ. δὲν ἐθάρρεις ποτὲ νὰ πέσῃς εἰς τέτοιον κίνδυνον, τὸ ἔκαμνες διὰ ἀγνωσίαν μεγάλην νὰ ῥίψῃς ἔτζι τὸν ἑαυτόν

τόν σε, χωρὶς νὰ εἶσαι καὶ περισσότερον ἀπὸ βέβαιος. Καὶ ὅταν δία τλὼ ζωλὼ δὲν μπήκες διχασημένος εἰς παράδειγμα ἀβέβαιον, δία τλὼ ψυχλὼ λογιάζεις τὸ παράδειγμα ἐκείνε ὁπᾶ ἔλαβε τὸν καιρὸν καὶ ἐσώθη; Ἀλλὰ ψυχὴ ψυχὴ, πόσον σὲ καταφρονᾶμεν, πόσον δὲν σὲ λογιάζομεν δία τίποτες, καὶ πόσον σὲ θέλομεν εἰς κίνδυνον μεγαλώτατον. Διὰ τλὼ ζωλὼ δὲν μᾶς ἐθάρρυναν ἄλλοι εἰς τὸν μικρότερον κίνδυνον καὶ πὲ πλέον βέβαια παραδείγματα, μὰ δία τλὼ ψυχλὼ θέλει μετανοήσωμεν καὶ ἡμεῖς μὲ τὸν καιρὸν, διατὶ καὶ ἐκεῖνος ὁ ἄλλος ἔζησε καὶ ἐμετανόησε εἰς τὸ τέλος τε. Καὶ τόσοι ἄλλοι ὁπᾶ δὲν ἐγνώρισαν τὸ τέλος τες, καὶ ἐμίσθυσαν ἀδιόρθωτοι, τόσοι ἄλλοι ὁπᾶ ἀπάμθυαν τὸ αὔριον εἰς τὸν Κόσμον, καὶ αὐτοὶ τὸ ἔλαβαν εἰς τὸν τάφον καὶ ἐχάθηκαν, αὐτοὶ δὲν φθάσαν εἰς τὸν νᾶν μας νὰ σοχαθᾶμεν, πῶς τᾶτο τὸ ἴδιον εἶναι νὰ πάθωμεν καὶ ἡμεῖς, καὶ πρέπει νὰ δράμωμεν. Ἐκεῖνο ὁπᾶ καίει νὰ σωθᾶμεν δὲν τὸ βαίομεν εἰς τὸν νᾶν, καὶ ἐκεῖνο ὁπᾶ καίει νὰ κινδυνεύσωμεν τὸ βαίομεν ἔμπροθεύμας διὰ παράδειγμα.

Ὢ τῆς μεγάλης ἀναισθησίας, καὶ πωρώσεως. Πῶς τὸ ὑποφέρομεν νὰ ζᾶμεν τόσον πλανεμένοι, καὶ τυφλοί; Πῶς τὸ ὑπομένομεν νὰ θέλωμεν θάρρος ἐκεῖθεν ὁπᾶ κινδυνεύομεν ὅλον τὸ εἶναί μας; Νὰ ἐλπίζωμεν εἰς ἄλλε παράδειγμα, ἐκεῖ ὁπᾶ ὁ ἴδιος ἑαυτός μας εἶναι ὅλος ἀμφίβολος; Εἰς ἀμφιβολίαν λοιπὸν ἁμαρτωλὲ ὅλον σε τὸ εἶναι, ἡ ψυχὴ, ἡ σωτηρία, καὶ τὸ νὰ κερδέσῃς τὸν Θεόν; Τᾶτο εἶναι ὁπᾶ φείτπω πονῶντας καὶ κλαίωντας, νὰ χαίωμεν καιρὸν, ἐκεῖ ὁπᾶ ὁ ἑαυτός μας δὲν μᾶς βεβαιώνει αὖ ἔχωμεν ὥραν. νὰ ὑποθέτωμεν χρόνον, ὁπᾶ δὲν ἠξεύρωμεν αὖ ἔχωμεν ἡμέρας· τᾶτο εἶναι ὁπᾶ ξέμω εἰς τὸν ἁμαρτωλὸν, καὶ αὖ δὲν δράμῃ χωρὶς ἄργιταν, ἐγὼ τὸ λέγω, ἐγὼ τὸ συμπεραίνω.

ΜΕΡΟΣ, Β'.

ΝΑΙ, λέγει ὁ ἁμαρτωλὸς, τὸ γνωρίζω πῶς ὁ ἑαυτός μας εἶναι ἀβέβαιος εἰς τὸ ἄπρον, καὶ πρέπει νὰ δράμω αὖ θέλω νὰ μλὼ χάσω τλὼ σωτηρίαν μας. μὰ μὲ κρατεῖ βέβαιον τὸ θάρρος τᾶ Θεᾶ, ἡ μεγάλη μακροθυμία, καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος, ὁπᾶ ἔχει εἰς τὰς ἁμαρτωλὰς, καὶ ἐλπίζω πῶς ὡσαὶ δὲν λαγχνος δὲν θέλει μὲ ἀφήσει νὰ χάσω τὸν καιρόν. Καλὰ εἶναι νὰ ἐλπίζῃς εἰς τὸν Θεὸν, καὶ πίσθε πῶς εἶναι εὔσπλαγχνος ὅταν σιμώνῃς, μὰ ὄχι ὅταν μακραίνῃς. ὅταν ἔρχεσαι, μὰ ὄχι ὅταν φεύγῃς. Φιλάνθρωπος ὁ Θεὸς εἰς τὸ ἄπειρον δία νὰ δέχεται, μὰ ὄχι δία νὰ ἀναμένῃ, καὶ νὰ ἀναρτερῇ. Καὶ τᾶτο τὸ ἀπόκρυφον μάθημα θέλει κάμω νὰ ἀκούσετε σήμερον οἱ ἁμαρτωλοὶ, εἰς τί πρέπει νὰ πιστεύετε εὔσπλαγχνον καὶ ἄπειρον ὂν ἐλέει τὸν Θεόν. (Ἀκρ.) Ἡ Θεία Εὐσπλαγχνία ἄπειρος βέβαια εἰς τὸ νὰ συγχωρῇ πλῆθος ἁμαρτιῶν, μὰ

πεπε-

πεπερασμένη εἰς τὸ νὰ ἀκαρτερῇ τὸν ἁμαρτωλόν. Εἰς τὰς ἁμαρτίας δὲν ἐδώθη, ἔτε δίδεται σωόρον εἰς τὸ ἔλεος τῦ Θεῦ, μὰ εἰς τὸν καιρὸν βάνει σωόρον πόσον θέλει ἀναμείνει τὸν ἁμαρτωλόν. Ἀ"πειρος ἡ ἁμαρτίας τῆς Νινδὴ; καὶ τὸν καιρὸν τῦ Νῶε ἄβυσσος πολλὴ τὰ κακὰ ὅλε τῦ Κόσμε, μὰ ἡ Θεία δὶ'απλαγχνία χωρεῖς σωόρον εἰς τὰς ἁμαρτίας σέκει ἕτοιμος νὰ δώσῃ τὴν ἄφεσιν· μὰ εἰς τὸν καιρὸν ἀποφασίζει μόνον ξεῖς ἡμέρας δι'α τὴν Νινδὴ, καὶ ἑπτὰ δι'α ὅλον τὸν Κόσμον, ἔτι ἑπτὰ ἡμέραι. καὶ δείχνει πῶς δι'α νὰ ἀναμείνῃ, εἶναι πολλὰ πεπερασμένη ἡ δ'απλαγχνία τε. Ὅ"ποιος ἐρωτήσει ὅλην τὴν ἁγίαν Γραφὴν, δὲν δείσκει ποτὲ ἕως πόσαις φοραῖς πόσαις ἁμαρτίαις ἠμπορεῖ νὰ συγχωρήσῃ ὁ Θεὸς, μὰ ἂν ἐρωτήσῃ, ἕως πότε ἠμπορεῖ νὰ ἀκαρτερέσῃ, δείσκει εἰς πολλὰς τόπας τῆς Γραφῆς διωρισμένον τὸν καιρόν. καὶ εἰς τὸ Εὐαγγέλιον δι'α τὴν συκὴν „ ἔτι „ καὶ τῦτο τὸ ἔτος.

Λοιπὸν μάθε ἁμαρτωλέ, πῶς ἄπειρος ὁ Θεὸς ἐν ἐλέει εἰς τὸ νὰ συγχωρῇ, μὰ ὄχι εἰς τὸ νὰ ἀναμένῃ. Διὰ τῦτο εἰς πὰς ἁμαρτίας σε ἂς εἶναι ὅσον καὶ ἂν εἶναι μεγάλαις, καὶ πολλαῖς ὑπὲρ τὸν ἄμμον τῆς θαλάσσης, ἡ Θεία Εὐσπλαγχνία δὲν ἔχει ὁλότελα σωόρον, καὶ δι'α τῦτο πίσδε καὶ λέγε. „ ὄκ ἔσιν ἁμαρτία „ ἡ νικῶσα τὴν δ'απλαγχνίαν τῦ „ Θεῦ. Μὰ εἰς τὸν καιρὸν ἔχει ὅρον ἄδηλον, καὶ κρύφιον ὁ Θεὸς, καὶ ἐν τῦτο δὲν πρέπει νὰ θαρρῇς, δι'ατὶ ὁ Θεὸς σὲ προσάζει νὰ μὴ σίκῃς. Γρηγορεῖτε. Εἰς τὰ κακὰ ἂς εἶσαι λησὴς, βλάσφημος, ἀντίθεος, καὶ αὐτὸς ὁπῦ τὸν ἐσαύρωσες, ξέχε μὲ θάρρος, διατὶ παύτα τὸν δείσκεις εὔσπλαγχνον, μὰ εἰς τὸν καιρὸν μὴ θαρρεῖς εἰς τὴν δ'απλαγχνίαν τε, διατὶ ὁ Θεὸς δὲν σὲ δίδει ἄλλην ἄδειαν περισσότερον ὅσον εἶναι ἐκεῖνο τὸ παρόν. „ Νῶ καὶ „ ρὸς δ'ιπρόσδεκτος, νῦν ἡμέρα „ σωτηρίας. Λοιπὸν ἂν δὲν σφάλλῃς, ἂν δὲν πισδύῃς ἄπειρον τὸν Θεὸν ἐν ἐλέει, εἰς τὸ νὰ συγχωρῇ τὰς ἁμαρτίας σε, σφάλλεις νὰ τὸν σοχάζεσαι ἄπειρον ἐν ἐλέει εἰς τὸ νὰ σὲ ἀναμείνῃ καὶ νὰ σὲ ἀκαρτερῇ. Ἀπὸ τὸ ὁποῖον, τί φοβερότερον, ἢ τί ἐλεεινότερον εἰς τὸν ἁμαρτωλὸν, νὰ λογιάζῃ πῶς ἔχει καιρὸν ἀπὸ τὴν Θείαν Εὐσπλαγχνίαν νὰ μετανοήσῃ, καὶ αὐτὸς νὰ εἶναι ἀπερασμένος; Τῦτο μοναχὸν ἔφθανε δυσυχισμένε ἁμαρτωλὲ νὰ σὲ βιάσῃ χωρεῖς νὰ σαθῇς παντελῶς, δι'ατὶ αὐ ὁ καιρὸς ὁπῦ δίδεται παραιτίθη ἀπὸ τὴν Θείαν Εὐσπλαγχνίαν δι'α νὰ σὲ ἀναμείνῃ, δὲν ἀπίρασεν ἀκόμη, ἔχεις κάποιαν ἐλπίδα σωτηρίας. Ἀμὴ αὐ ἐτελειώθη καὶ τῦτο τὸ ἔτος, ὡς τὴν ἄκαρπον συκὴν, καὶ ἀπέρασεν ἐκείνη ἡ δισρία τὴν ὁποίαν ἔκαμνεν ὁ Θεὸς νὰ σὲ ἀναμείνῃ, τί ἔλεος, τί σωτηρία, τί μετάνοια θέλει εἶσαι πλέον δι'α σέ; Καὶ ζῇς χαίμενος ἀποφασισμένος εἰς τὴν ἀπώλειαν, καὶ χωρεῖς ἄλλην ἐλπίδα ὁλότελα.

τελα. Ὦ"ιμὲ, ποῖος εἶναι ὁπῦ δίδει τέτοιαν εἴδησιν; Ὁ οὐρανοφάντωρ Βασίλειος τὴν φοβερίζει εἰς τὰς ἁμαρτωλάς. „ Τί ἐπιμένεις ἄνθρωπε τοῖς „ κακοῖς; τί βραδύνεις τῇ μετανοίᾳ, „ θαρρῶν ὅτι τάχυ παρὰ τῆς τε „ Θεὸς ἀγαθότητος τῆς τε καιρὸς ἀνο„ χῆς; ἀείσοι. Καὶ πρὸ τελύτης „ κολάσει ὑπόδικος. Καὶ πῶς ὐ „ νοεῖς ὅτι ἄδηλος ἡ παρὰ τῦ Θεῦ „ προθεσμία, καὶ ἐὰν παρέλθῃ, ὐχ „ ἕξεις ἄλλον καιρὸν, ἀλλὰ ζῆς, „ καὶ πρὸ τῆς τελύτης ἐν ἀπολείᾳ „ καὶ Κολάσει; Τέτοιον φοβητὸν, πόθεν πάχα εἶναι δυνατὸν νὰ τὸ καταλάβωμεν πλέον σαφέστερα; ἀπὸ τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον.

Ἠκύσατε πολλαῖς φοραῖς εἰς τὸ κζ' Ματθαῖον πῶς „ Χρονίζοντος τε „ Νυμφίε, ἐνάσθυδον πᾶσαι αἱ „ Παρθένοι. ὁμως μέσης νυκτὸς „ κραυγὴ γίγονεν· Γδὲ ὁ Νυμφίος „ ἔρχεται. Καὶ τότε ἠγέρθησαν πᾶ„ σαι καὶ ἐκόσμησαν τὰς λαμπάδας „ αὐτῶ. Αἱ δὲ μωραὶ ταῖς φρονί„ μοις εἶπον· Δότε ἡμῖν ἐκ τε ἐλαίε „ ὑμῶν, ὅτι αἱ λαμπάδες ἡμῶν „ σβύνυται. Ἀπεκρίθησαν· Μή„ ποτε ὐκ ἀρκέσει ἡμῖν, καὶ ὑμῖν· „ πορδίεσθαι δὲ μᾶλλον πρὸς τὲς „ πωλῦντας, καὶ ἀγοράσατε ἑαυταῖς. „ Ἀπερχομένων δὲ αὐτῶ ἀγοράσαι, „ ἦλθεν ὁ Νυμφίος. Τώρα ποῖος πισδύει πῶς τέτοιος καλὸς Νυμφίος δὲν τὰς ἀναμένει ἔτε κἂν μίαν ὥραν; Ποῖος λογιάζει, πῶς δὲν τὲς ἐχάρισεν ἔτε κἂν σμικρότατον καιρόν; Πόσον ἦτον νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν ἀγορὰν, καὶ νὰ γυρίσῃ; Πόσον ἦτον νὰ ἀγοράσῃ τὸ λάδι, καὶ νὰ ἀνάψῃ τὰς λαμπάδας; Καὶ ὅμως εἰς τόσον ὀλιγώτατον διάσημα δὲν τὰς ἀναμένει. Καὶ διατὶ ὁ πολυέλεος, ὁ πολυδ'απλαγχνος, ὁ μακρόθυμος, καὶ τόσον περισσότερον εἰς παρθένας ψυχάς; Διατὶ ἐσὺ ὁπῦ ὑποφέρεις θάνατον, καὶ δίδεις αἷμα διὰ τὰς ἁμαρτωλὰς, δίδεις ὀλίγον τόσον, ὅσον εἶναι νὰ ἑτοιμασθῇ καὶ νὰ δράμῃ; Διατὶ ἀπέρασεν ὁ διωρισμένος καιρός, ἐπελείωσεν ἡ διορία ὁπῦ ἔκεινε νὰ τὰς ἀναμείνῃ, καὶ πλέον δὲν δίδεται ἄλλη ὥρα! Αὐταὶ ἀνάμενναν τὸν καιρὸν, μὰ ὁ καιρὸς ἦτον ἀπερασμένος καὶ τελειωμένος, καὶ ἐζῆσαν μὲ τὴν ἐλπίδα γελασμένας, καὶ χαϊμένας εἰς τὴν ἀπώλειαν. Τὸ λέγω καθαρὰ οἱ Ἐξηγηταὶ τῆ Εὐαγγελίε, καὶ ἀκέσατε τὸν μέγαν Χρυσόσομον. „ Πό„ σον μικρότατον διάσημα ἐπ' ἐκεί„ νας, τὸ ἀπελθεῖν εἰς τὴν ἀγο„ ρὴν, καὶ ἐπιστρέψαι πάλιν; καὶ πό„ σον τὸ ἀγοράσαι τὸν ἔλαιον, καὶ „ ἀνάψαι τὴν λαμπάδα ἐν βραχεῖ „ ᾧ; Ἀλλ' ἂν παρελθήσης τῆς „ τε καιρε προθεσμίας, καθ' ἣν „ ἔκεινον ὁ Θεὸς χρονίσαι, ὐκ ἔτι „ αὐταῖς ἐνεδίδετο χρόνος. ἀλλ' ἦσαν „ καὶ πρὸ τε τέλες ἐκπεπωκυῖαι, „ καὶ τῆ Νυμφῶνος ἔξω.

Τώρα σὲ βασᾷ ἡ καρδία ἁμαρτωλὲ νὰ θαρρῇς εἰς τὸ Ἔλεος τῦ Θεῦ, καὶ νὰ σίκῃς; Ἐγὼ δὲν σὲ ἀρνᾶμαι τὴν Εὐσπλαγχνίαν τῦ Θεῦ, ἐγὼ δὲν λέγω, πῶς ὁ Θεὸς δὲν σὲ δίδει ὁλότελα καιρόν. μάλιστα λέγω,

πῶς ὁ Θεὸς ὡσὰν μακρόθυμος σὲ ἀναμένει βέβαια, μὰ ἕως πότε; τῦτο δὲν τὸ ἠξεύρεις. Λοιπὸν, πῶς ἠμπορεῖς νὰ σέκης εἰς τὴν ἁμαρτίαν ἀνέτοιμος; Ἂν ἡ διοξία δὲν εἶναι γνωστὴ παρὰ μόνον εἰς τὸν Θεὸν, καὶ ὄχι ὅσον θέλεις ἐσὺ, ἀμὴ ὅσον ἀποφασίζει νὰ σὲ ἀναμείνῃ ὁ Θεὸς, δὲν λογιάζεις πῶς ἠμπορεῖ νὰ τελειώσῃ σήμερον, ἢ αὔριον, καὶ ἀπέκει πᾶ μένεις πλέον νὰ ζῇς μὲ ἐλπίδα σωτηρίας, καὶ νὰ εἶσαι χαϊμένος, νὰ ἀπαντεχαίνῃς καιρὸν, καὶ αὐτὸς νὰ εἶναι ἀπερασμένος διὰ ἐσέ; Δὲν τὸ ξέρεις ἁμαρτωλέ; δὲν τὸ φείττεις; Καὶ τί λογιάζετε νὰ εἶναι ἐκεῖνοι οἱ ἀιφνίδιοι θάνατοι, ἐκείνη ἡ βεβαμάρα ὁπᾦ συμβαίνει εἰς τὸ κρεββάτι πολλῶν, ἐκεῖνος ὁ παραλογισμὸς, ὁπᾦ χάνει τὸν νᾦ τους πολλοὶ, ἐκεῖνο ὁπᾦ κράζει τὸν Πνευματικὸν, καὶ πάχνει μὲ τὸ χέρι, καὶ μὲ τὸ νεῦμα νὰ ἐξομολογηθῇ, παρὰ μὲ τὸν λόγον; Πᾦ εἶναι τότες ἡ Θεία Μακροθυμία, εἰς τὶ ὁποίαν ἐλπίζετε οἱ ἁμαρτωλοὶ καὶ σέκεσθε; Πῶς ὁ ἄπειρος ἐν ἐλέει δὲν δίδει μίαν ὥραν ἐπᾦ τὶ χρειάζεται ὁ ἀθενὴς, καὶ τὶ παρακαλεῖ καὶ ὁ Πνευματικός;

Χριστὲ Βασιλεῦ, ὁπᾦ ἐκρεμάθης εἰς τὸν Σταυρὸν, καὶ ἔδωσες Αἷμα διὰ τὰς ἁμαρτωλὰς, πῶς τόσαις φοραῖς σὲ βλέπομεν τόσον ἀτίμεως, καὶ δὲν ἐπακύεις, ὅτε ταῖς παρακάλεσες τῆς Ἐκκλησίας, ὅτε τὰ δάκρυα τῶ Ἱερέως, ὅτε τὶ φωνὴν καὶ τὰς ἀσχημίας τῶ πολλῶν, νὰ ἀνοίξῃς τὸ σόμα, νὰ δώσῃς φωνὴ, νὰ ἡσυχάσῃς τὸ πνεῦμα, καὶ νὰ ἀκαρτερέσῃς μίαν ὥραν, ἕως νὰ διορθωθῇ ἡ ψυχὴ, ὁπᾦ εἶναι τὸ Αἷμά σε; Ἀ' Χριστιανοὶ, πόσον καλίτερα ἐκεῖνος ὁπᾦ ἔδωκε τὸν ἑαυτόν τε, καὶ τὴ ζωὴ διὰ τὸν ἁμαρτωλὸν, ἤθελε δώκῃ καὶ τόσον ὀλίγον καιρόν. Μὰ τὸν ἔδωκε καὶ ἀπέρασε, τὸν ἐχάεισε, καὶ ὁ ἁμαρτωλὸς τὸν ἐξόδιασε κακά. Ἀνέμειναν ἕως ἐκεῖ ὁπᾦ ἀπεφάσισεν ὡσὰν μακρόθυμος, πλέον δὲν εἶναι ἄλλη ὥρα διὰ τὸν ἁμαρτωλὸν, μὰ μήτε μία ὥρα, καὶ ἐλπίζωντας ἐκλείθη ἡ θύρα τῆς διοξίας. ὁ Θεὸς πλέον φωνάζει. „ Δὲν οἶδα ὑμᾶς. Καὶ ἠμπορεῖς πλέον ἄνθρωπε νὰ ἀμελήσῃς καὶ νὰ μὴ δράμῃς, ὁπόταν καὶ αὐτὴ ἡ Θεία Μακροθυμία σὲ βιάζει νὰ μὴ σαθῇς παντελῶς; Τί ἄλλο ἠμπορῶ νὰ σὲ ἐρμωσύσω, διὰ νὰ ἀκέσῃς εἰς τὴ καρδίαν τὴ μεγάλη χειάν, νὰ γενῇς ἕτοιμος, διὰ νὰ μὴ κινδυνεύσῃς τὸ εἶναι σε; αὐτὸς πάντα σοχάζεσαι, πάντα ἐλπίζεις καιρόν. Μὰ ἐγὼ νὰ σὲ βεβαιώσω πῶς ἀπέρασε; τῦτο δὲν τὸ ἠξεύρω; ὡς ἄνθρωπος. Νὰ εἰπῶ πάλιν πῶς ἀκόμη εἶναι πολύς, ἢ ὀλίγος; καὶ τῦτο δὲν φθαίνει εἰς τὴ γνῶσίν με. Τῦτο μόνον ἠξεύρω βέβαια, πῶς αἱ πέντε Παρθένοι αἱ φρόνιμοι, πάντα ἕτοιμαις, ἐκέρδεσαν τὸν καιρόν· μὰ ἡ μωραῖς, ἐλπίζοντας νὰ τὸν ἔχεν ἀπὸ τὸν Θεὸν, δὲν ἔφθασαν. Τέλος πάντων διὰ νὰ συμφωνήσω μὲ τὴ γνώμη πολλῶν, ὁπᾦ ζῇν ἁμαρτωλοὶ, θέλω νὰ χαείσω ἐκεῖνο ὁπᾦ σοχάζονται, καὶ βλέπω

πᾦ εἰς ἄλλες, πῶς θέλει ἀξιωθῇ καὶ αὐτὸς ἐν τῷ καιρῷ τῦ θανάτε, ὄχι μόνον νὰ ἐξομολογηθῇ, ἀμὴ ἀκόμη νὰ τύχεν καὶ τῆς Ἱερᾶς Μεταλήψεως. Τῦτο εἶναι τὸ καλὸν τέλος ὁπᾦ ἡμεῖς μακαρίζομεν, καὶ ἐλπίζομεν. ἀμὴ ἐγὼ δὲν συμβελεύω τινὰ νὰ ζῇ μὲ τέτοιον σκοπὸν, καὶ μάλιστα ὅταν ἀκέῃ εἰς τὸν ἑαυτόν τε ἁμαρτίαν θανάσιμον. Διατὶ εἰς τὸ κρεββάτι ἀθενὴς, καὶ μὲ κίνδυνον ὁ ἁμαρτωλὸς, εἶναι δύσκολον νὰ ἐξομολογηθῇ, καὶ αὐτάμα νὰ τελειώσῃ μετάνοιαν. Ἐγὼ βλέπω εἰς τέτοιαις ὥραις πολλαῖς ἐξομολόγησες, μὰ ταῖς περισσότεραις πάντα χωρὶς τελείαν μετάνοιαν. καὶ τῦτο κλαίω, πῶς πολλοὶ ἐξομολογῦνται, σοχαζόμενοι, πῶς μὲ τὸ νὰ εἰπῶν τὸ σφάλματος εἰς τὸν Πνευματικὸν, μένεν συγχωρεμένοι καὶ σώζωνται. ἀμὴ σφάλλεν, καὶ δὲν ἠξεύρεν, πῶς ὅταν ἡ ἐξομολόγησις δὲν ἔχει σιμὰ τὴ μετάνοιαν, εἶναι μόνον ἐξομολόγησις, μὰ ὄχι σωτηρία καὶ ἄφεσις. Πόσαις πάχα ἐξομολόγησες ἀποδιώχνει ὁ Θεὸς, καὶ ἡμεῖς δὲν τὸ λογιάζομεν; Ἀμποτες νὰ ἐδέχωνταν τόσαις, ὅσαις ἀποβάλλει καὶ ἀποστρέφεται.

Δὲν πιστεύω ἐξομολόγησιν πλέον ἀληθινὴν, ἀπὸ ἐκείνην ὁπᾦ ἔκαμεν ὁ Ἀδὰμ ἔμπροσθεν τῦ Θεῦ. Ὁ Θεὸς τὸν ἐρώτησε· „ μὴ ἔφαγες ἀπὸ τᾦ „ ξύλε ἔ ἐνετειλάμην σοι μὴ φα„ γεῖν; καὶ ὁ Ἀδὰμ· ἡ Γυνὴ ἣν ἔδωκας μετ' ἐμᾦ, ἐκείνη .... λοιπὸν ἐδῶ ὁ Ἀδὰμ ἐξομολογέμενος, λέγει ὅλην ἁπλῶς τὴν ἀλήθειαν, ὡς καθὼς καὶ ἡ Εὔα, ὅταν εἶπε· πῶς ὁ ὄφις μὲ ἠπάτησε καὶ ἔφαγον. Δὲν πιστεύω νὰ εἶπε τί ποτες ψεῦμα εἰς τὴν ἐξομολογησίν της. Λοιπὸν αὐ ἐξομολογῶνται τὴν ἁμαρτίαν τᾶς τέλεια καὶ ἀληθινὰ, καθὼς ἔγινε, πῶς ὁ Θεὸς τὴν ἀπέβαλε, τὴν ἀπεσράφη, καὶ δὲν τὴν ἐδέχθη; Διατὶ ἦτον ἐξομολόγησις μοναχὴ, καὶ ὄχι αὐτάμα καὶ μετάνοια. Ἐξομολογήθησαν καὶ εἶπαν τί ἔπταισαν, μὰ δὲν ἐμετανόησαν ἀληθινὰ πῶς ἔπταισαν. Ὡς καθὼς καὶ ὁ Ἰούδας ἔκαμε μίαν ἐξομόλησιν περισσότερον ἀπὸ ὅσον ἐξομολογῦνται πόρα πολλοί. Ἐπειδὴ τί πλέον ἠμπόρεσε νὰ εἰπῇ ἀπὸ ἐκεῖνο ὁπᾦ παρρησία ἐφώναξεν· ἥμαρτον παραδὺς αἷμα ἀθῶον; μ' ὅλον τῦτο διατὶ ἔκαμεν ἐξομολόγησιν μοναχὴν, καὶ ὄχι μετάνοιαν, ἔμεινε κολασμένος, καὶ ἀσυγχώρητος. Ἔτζι λοιπὸν δὲν φθαίνει εἰς σωτηρίαν, τὸ νὰ εἰπῇ τινὰς τὰς ἁμαρτίας τε, χωρὶς νὰ ἔχῃ σιμὰ καὶ τὰς καρπὰς τῆς μετανόιας, ὁπᾦ εἶναι τὰ πικρὰ δάκρυα τῦ Πέτρε, τὸν κλαυθμὸν τῦ Δαβὶδ, τὸν πόνον καὶ τὰς ἀνασταγμὰς τῦ Τελώνε, τὴν σωξιβλὴν τῦ Μανασσῆ, καὶ τῦτο ἀμφιβάλλω εἰς τὰ κρεββάτια ὁπᾦ κοίτονται οἱ ἁμαρτωλοὶ βασανιζόμενοι, καὶ κινδυνεύοντες, ἀπὸ τὸ σῦα μέρος ὁ Κόσμος, τὰ τέκνα, ἡ γυναῖκα, οἱ φίλοι, ὁ οἶκος, καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο ὁ Θεός. Ἐδῶθεν ἡ ζωὴ, καὶ ἐκεῖθεν ἡ ψυχὴ, δὲν ἠξεύρω τί θέλει τότες ὁ ἁμαρτωλὸς, τί θέλει ἀνασπάξει βαρύπατα καὶ διὰ ποῖον θέλει κλαίει πικρά; Διὰ τὴν γλυκυπάτην τέτην ζωὴν ὁπᾦ ἔχει εἰς δοκιμὴν, ἢ διὰ τὴν ψυχὴν ὁπᾦ δὲν

εἰδε ποτέ; Διὰ τὸν Θεὸν ὀπᾶ ποτὲ δὲν ἐλογίασεν, ἢ διὰ τὴν Γυναῖκα καὶ τέκνα ὀπᾶ ἔχει εἰς τὰς ἀγκάλας τε; Φοβᾶμαι, φοβᾶμαι καὶ πλέον ὁ πόνος, ὅθεν ἦτον παύτα καὶ ἡ καρδία, καὶ τότες τί θέλει μᾶς ὠφελήσει ἡ ἐξομολόγησις μοναχή; Λοιπὸν ὁ λᾶθες κίδυνος ἁμαρτωλὲ, ὅθεν καὶ αὖ δράμης δὲν δύρίσκεις καταφυγήν. Καὶ τί πρέπει νὰ κάμης δι' νὰ γλυτώσης ἀπὸ τὰ χέρια τῆς ἁμαρτίας; Ἄκουσον τί ἔκαμεν σύας φρόνιμος Βασιλεὺς τῆς Ἀγαρινῶν, καὶ ὁ πρῶτος ὀπᾶ ἐκυρίευσε τὴν Μεγάλην Κωνσταντίνε τὴν Πόλιν. Αὐτὸς συμβουλεύεται μὲ μίαν Κόρην, Εἰρήνην καὶ τὸ ὄνομα· καὶ ὑστερημένος ἀπὸ τὸν ἑαυτόν τε, τὸν χαρίζει ὅλον εἰς τὴν ἀγάπην της. μ' ὅλον τᾶτο διὰ νὰ μὴν ἀκούσῃ ταῖς κατάρεισες τᾶ λαᾶ, τὰς ὕβρεις, τὰς ἀτιμίας, τὴν καταφρόνησιν τῆς ἰδίων τε ὑπηκόων, δι' τὴν ἐπιχείρησιν παύτην, διὰ νὰ ἐλευθερώσῃ καὶ τὸν ἴδιον ἑαυτόν τε ἀπὸ τὴν ἀγάπην τῆς Εἰρήνης, μὲ παθὶ, ὁ σωστὸς Βασιλεὺς ἔκοψε τὴν κεφαλήν της, καὶ μὲ τᾶτο ἐλευθέρωσε παρευθὺς τὴν καρδίαν, τὸν ἑαυτόν τε ἀπὸ τὴν κυριότητα τᾶ ἔρωτος τῆς Εἰρήνης.

Τᾶτο πρέπει νὰ κάμης καὶ αὐτὸς Χριστιανὲ, βλέπεις πῶς εἰς τὸν τόπον τῆς Εἰρήνης, ἡ ἁμαρτία σὲ ἐδέλωσε τόσες χρόνες, σὲ κυριεύει εἰς τόσην ζωήν, σὲ πράζει ὁ Θεὸς καὶ ἡ Ἐκκλησία, νὰ ἐνθυμηθῇς τὴν Οὐράνιον Βασιλείαν. Σᾶ φωνάζει οἱ Ἄμβωνες, τὰ Εὐαγγέλια, ἡ Γραφαῖς, τόσοι Κήρυκες, τόσοι Ἀπόστολοι, νὰ ἐνθυμηθῇς πῶς εἶσαι Χριστιανὸς καὶ ἔχεις ψυχὴν ἀθανάτον. ἡ ἁμαρτία σὲ ἐσκότισε, καὶ ὁλᾶθες σὲ κρατεῖ. Καὶ λοιπὸν εἰς τέτοιαν μεγάλην δουλείαν, εἰς τέτοιον φοβερὸν κίνδυνον, τί σέκης ἁμαρτωλέ; Κ' ἂμε ἐπανάσασιν ἐναντίον σε, ἀνδρειδύ σε; καὶ θυμωμένος ἔπαρε παθὶ ἐναντίον τῆς ἁμαρτίας, παθὶ εἰς ὅλα τὰ κακὰ, παθὶ, ὀπᾶ εἶναι νὰ γένῃς ὅλη ἀνδρεία σήμερον νὰ πατήσῃς κάθε δυσκολίαν, νὰ πόψῃς κάθε δυνάμιν νὰ νικήσῃς κάθε ἐμπόδιον, καὶ ὅλος θυμὸς καὶ ὀργὴ ἐναντίον εἰς ὅλα, πρόθυμος νὰ φθάσῃς εἰς τὸν Πνευματικόν, νὰ σᾶ χαρίσῃ ὁ Υἱὸς τᾶ Θεᾶ, καὶ ὁ κληρονόμος τᾶ Οὐρανᾶ τὴν Βασιλείαν τε.

Ναὶ Θεοδώρα ἁγιωτάτη Βασίλισσα, χάρισαί μας τέτοιον παθὶ ἀνδρείας σήμερον, μὲ τὸ ὁποῖον αὐτὴ ἔζησες παύτα ἀνίκητος Βασίλισσα εἰς τὸν Κόσμον, χωρὶς νὰ ἀκούσῃς ποτὲ ἄλλην δουλείαν καὶ ὑποταγὴν, παρὰ μοναχὰ ἐκείνην τᾶ Θεᾶ. Ἔχεις παῤῥησίαν σιμὰ εἰς τὸν θρόνον τῆς μεγαλωσύνης, καὶ σὲ παρακαλᾶμε μὲ τὴν καρδίαν, μεσίτευσαι πρὸς τὸν Θεὸν νὰ μᾶς φωτίσῃ σήμερον νὰ ἔλθωμεν εἰς γνῶσιν καὶ σόχασιν, νὰ λογιάσωμεν τί ἄκρα καὶ μεγάλη δυσυχία εἶναι ἡ ἁμαρτία, νὰ ἐνθυμηθᾶμε ποία γίνεται μὲ τὸν καιρὸν εἰς τὴν ἐδικήν μας ἀδωαμίαν. νὰ μὴν ἀλησμονήσωμεν πῶς ὁ ἑαυτός μας, ὡς ἄνθος μαραίνεται παύτα, καὶ ὡς ὄναρ παρέρχεται. Καὶ σοχαζόμενοι πῶς τὸ ἔλεος τᾶ Θεᾶ, ἂν δὲν εἶναι μέγα δι' νὰ μᾶς ἀναμείνῃ, εἶναι ἄπειρον ὅμως νὰ μᾶς συγχωρέσῃ, νὰ δράμωμεν σήμερον ἐκεῖ.

Κ. Τ.

ΚΥΡΙΑΚΗ, Β'.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΒΡΑΧΥΤΗΤΟΣ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΜΑΣ.

Ἠκούθη ὅτι εἰς οἶκόν ἐστι, καὶ δι' ὀλίγου συνήχθησαν πολλοί. ὥστε μηκέτι χωρεῖν μηδὲ τὰ πρὸς τὴν θύραν· καὶ ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον.
ΜΑΡΚ. Κεφ. Β'.

ΕΚΗΡΥΧΘΗ ΕΙΣ ΚΕΡΚΥΡΑΝ. 1747.

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ.

Τυχισμένον Ἔθνος τῆς Καπερναούμ, μακαρία λέγω Πόλις, ὀπᾶ διὰ τέκνασε ἔχεις πολίτας, ὀπᾶ κάθε γλῶσα ἠμπορεῖ μὲ ἀμεξήτες ἐπαίνες νὰ μακαρίζῃ. δι' ὅτι ἠξιδρόντας τὸ πολλὰ ὀλίγον τᾶ Καιρᾶ ὀπᾶ συφαίνει τὴν ὕπαρξιν τῆς ζωῆς μας, δὲν ἀφιώνει νὰ τὸ χάσῃ εἰς ταῖς ματαιότητες τέτε τᾶ Κόσμε· ἀμὴ τὸ ἐξοδεύειν πρὸς τὴν ἀπόκτησιν τῆς μακαρίας ἀθανασίας. Καὶ ποῖος (ἀκρ.) ἀχρειώντας τὸν σημερινὸν Εὐαγγελισμὸν νὰ προφέρῃ ἐκεῖνο τὸ δι' ὀλίγου, καὶ δι' ὀλίγου συνήχθησαν πολλοί· δὲν ἤθελε παπαπειθῇ, πῶς ἐκεῖνος ὁ Λαὸς μετὰ βίας ἀκούοντας τὸν Ἰησᾶν νὰ διδάσκῃ, δὲν εἶχε σωρρέξει μὲ σύθεον σωδρομὴν, χωρὶς καμίαν ἄργητα, καὶ χωρὶς νὰ χάσῃ τελείως Καιρὸν εἰς τὴν ψυχοφελεσάτην ἀκρόασιν; Καὶ βέβαια, ὡς πρὸς τὴν ἐπίδειξιν φαίνεται ἀψυδέσατον, μὰ ὡς πρὸς τὴν ἐσωτερικὴν πρᾶξιν εἶναι ὅλον τὸ ἐναντίον. Καὶ τὸ συμπέρασμα τὸ δι' ὀλίγου ἀπὸ τὴν ὀνομασίαν τῆς Πόλεως. διατί φθάνει νὰ εἶναι Λαὸς τῆς Καπερναούμ, διὰ νὰ μὲ κάμῃ νὰ ἀμφιβάλλω· „ Καὶ πάλιν (λέγει ὁ Θεῖος Μάρκος) εἰσῆλθεν εἰς Καπερναούμ, καὶ ἠκούθη ὅτε εἰς οἶκόν ἐστί. Τώρα αὖ ἐκεῖνος ὁ Λαὸς ἦτον ὁ τόσον πρόθυμος εἰς τὸ νὰ ζητᾷ νὰ ἐξοδεύῃ τὸν Καιρόν τε εἰς τέτοιας ἀρεταῖς, ἀναμφιβόλως τὸ κέρδος τῆς καρπῶν τες ἤθελεν εἶναι εἰς ὕψος μακαριότητος, καὶ ὄχι ποτὲ εἰς σύα βαθύπατον ἐγκρεμνὸν αἰωνίᾳ Κολάσεως. Καὶ αὖ εἰς τᾶτο μὲ βεβαιώνει ὁ ἴδιος Χριστὸς μὲ σύας ἀξιοδάκρυτον παλαισμὸν, ὀπᾶ εἰς τὸ πρόσωπον τῆς Πόλεως, δίδει κοινῶς εἰς ὅλες τὲς ἐδικές της Πολίτας, ἠμπορῶ ἐγὼ νὰ ὁμολογήσω τὸ ἐναντίον; ὄχι βέβαια. „ Καὶ σὺ Καπερναούμ (αὐτὴ εἶναι ἡ τελευταία, καὶ θρηνώδης ἀπόφασις παύτης τῆς

Πό-

Πόλεως),, Καὶ σὺ Καπερναοὺμ, ,, ἡ ἕως τὸ Οὐρανὸ ὑψωθεῖσα, ἕως ,, ἅδε καταβιβασθήσῃ. Ὥστε ὁπὸ ἐγὼ λέγω, πῶς ἐκεῖνο τὸ δ' Θέως, εἰς αὐτὲς, ἦτον σὰν δ' Θέως περιεργίας, χωρὶς καμίαν διαφορὰν, ὅτι λογῆς ἤθελαν τὸ δ.λδ.θῇ εἰς τὰ Θέατρα, καὶ εἰς κάθε ἀπρεπῆ καὶ Κοσμικὴν πρᾶξιν. Α' Ε'θνος λοιπὸν μάταιον, Ε'θνος λέγω τετυφλωμένον.

Μὰ ἐγὼ (ἀκρ.) δὲν θαυμάζω τόσον διὰ σὰν τέτοιον Ε'θνος, ὁπὸ ἦτον πρὶν τῆς Χάριτος, καὶ τὸ Εὐαγγέλιον, ἀΐσως καὶ δὲν εἶχε τὴν εἴδησιν τῆς βραχύτητος τὸ Καιρὸ τῆς ζωῆς· θαυμάζω ναὶ, καὶ θρηνῶ τὲς Χειστιανὲς τώρα, ὁπὸ διδαγμένοι ἀπὸ τὴν Γραφὴν, καὶ τὰ Εὐαγγέλια, καὶν τόσον ὀλίγον σοχασμὸν εἰς αὐτὸν, καὶ τὸν ἐξοδεύουν ματαίως, ὡσὰν νὰ μὲν εἶχαν τελείως τὴν εἴδησιν. ,, Ὁ θαυμασὸν (ὁμιλῶ μὲ τὴν ,, φράσιν τὸ Χρυσορρήμονος) ἐκεῖνοι ,, μὲν δὲν εἰ καὶ παράνομα ἥμαρτον, ,, ἀλλὰ πρὸ τὸ Νόμου, καὶ τῆς Χάριτος. ἡμεῖς δὲ μὲ τοσαύτην ἐπι- ,, μέλειαν, τίνος ἀὐ εἰμεθ συγγνώ- ,, μης ἄξιοι; Ὥστε ὁπὸ (ἀκρ.) ἔρχομαι σήμερον, μὲ σὰν σύθεον ζῆλον, νὰ ἀναμνήσω εἰς ὅλες σὰν τέτοιον ἀφοδέσατον μάθημα, τὸ ὁποῖον ἀγκαλὰ καὶ εἰς ὅλες νὰ εἶναι δεδαγμένον ἀπὸ τὴν φύσιν, ὅλοι ὅμως τὸ ἔχουν ἀλησμονημένον ἀπὸ τὴν κοσμικὴν ματαιότητα. Ἰδὲ λοιπὸν ἡ ὕλη ὁπὸ παρρησιάζεται εἰς ἐμὲ τὴν σήμερον πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ὁμιλίας μου. Α'. ἀποδείχνωντάς σας τὸν Καιρὸν καὶ Χρόνον τῆς ζωῆς μας πολλὰ ὀλιγώτατον. Β'. τὸν αὐτὸν Χρόνον καταπολλὰ τίμιον. πολλὰ ὀλιγώτατον, διατὶ θεμελιώνεται εἰς σὰν βραχύτατον νοῦν. καταπολλὰ τίμιον, διατὶ ἀναφέρεται εἰς μίαν παστινὴν ἀϊδιότητα. Μὰ πρὶν ἔλθω εἰς τὴν ἀπόδειξιν. Φῶς ξεσήλιον τῆς Θεότητος, λάμψις τῆς αἰωνίε ἀληθείας, φώτισαι μὲ τὴν χάριν μιᾶς ἐδικῆς σε ἀπτῖνος τὸν ἐσκοτισμένον νοῦν τῆ Α'κροατῆ, καὶ τὸν ἐδικόν μου, διὰ νὰ ἤθελα ἠμπορέσῃ καὶ ἐγὼ νὰ Κηρύξω, καὶ οἱ Α'κροαταὶ μου νὰ καταλάβουν μίαν τέτοιαν ἀναγκαιοτάτην, καὶ ὠφελειμοτάτην ἀλήθειαν.

ΜΕ'ΡΟΣ. Α'.

ΜΕ' δίκαιον ξόπον πρέπει ἐγὼ νὰ ἐγκομιάσω τὴν σήμερον τὴν σοφωτάτην ἀπόκρισιν ὁπὸ Θαλὴς ὁ φιλόσοφος ἔδωσεν εἰς μίαν φιλοσοφικὴν ἐρώτησιν, ὅταν συναγμένοι οἱ ἑπτὰ Σοφοὶ τῆς Ε'λλάδος, ἐδιαλέγοντο εἰς τὰ συμποσιακά τὲς ζητήματα. Ε'πειδὴ αὐάμεσα εἰς τὰ ἄλλα προβαίνοντες καὶ τί πρᾶγμα εἶναι ὁ Χρόνος, ἀποκρίθη ὁ Νειλόξενος, καὶ μὴν ἠξδύρωντας τί ἄλλον ὁρισμὸν νὰ τὸ δώσῃ εἶπεν· ,, ἄτι ὁ Χρόνος ,, ἐσὶ τὶ πρεσβύτατον. Μὰ ὡσὰν ὁπὸ αὐτὸ τὸ πρεσβύτατον εἶναι μία ὀνομασία ὁπὸ σιμὰ εἰς αὐτὲς φανερώνει τὸ ἄναρχον, ἴδιον καὶ ἀπονεμητικὸν ἀποδιδόμενον μοναχὰ τῶ Θεῶ· διὰ

διὰ τὸτο ὁ Θαλὴς μὴν ὑποφέροντας νὰ ἀκέσῃ σὰν τέτοιον ἄτοπον, ἐλέγχωντάς τον τὸ λέγει· ,, πῶς ὁ Χρόνος ἂὐ εἶπ πρεσβύτατον, εἰ τὸ μὲν αὐτὸ γεγονὸς, τὸ δὲ ἐνεστὸς ἐσὶ, τὸ δὲ μέλλον; ὁ δὲ καθ' ἡμᾶς ἐσόμενος Χρόνος καὶ πραγμάτων τῶν νῦν, καὶ ἀνθρώπων νεώτερος ἂὐ φανείη. Πλετάρ. εἰς τὰ συμπόσ.

Καὶ βέβαια (ἀκρ.) ἐπειδὴ καθὼς ὁ Κόσμος δὲν ἔχει εἰς τὸν ἑαυτόντε τὸ ἄναρχον, καθὼς τὴν ἀπόδειξιν τὴν ἔχομεν, ὄχι μόνον ἀπὸ τὴν βεβαιότητα τῆς πίσεως, καὶ ἀπὸ τὸ ἀψδδέσατον ἀξίωμα τῆ Θείων Γραφῶν, ἀμὴ ἀπόμη καὶ ἀπὸ φυσικὰ δίκαια αὐαντίρητα· κατὰ τὸν ὅμοιον τρόπον καὶ ὁ Χρόνος δὲν ἠμπορεῖ παντελῶς εἰς τὸν ἑαυτόντε νὰ τὸ καυχᾶται. Διατὶ εἰς αὐτὴν τὴν ἰδίαν ἀρχὴν, ὁπὸ ἡ Θεία πρόνοια ἀποφάσισε νὰ κτίσῃ ἀπὸ τὸ ἀδὲν ὅλα τὰ κτίσματα, τότες ἄρχησεν δ' Θὺς καὶ ὁ Χρόνος. Καὶ ἡ αἰτία εἶναι, ὡσὰν ὁπὸ ὅλα αὐτὰ τὰ κτίσματα, ἔπρεπε νὰ εἶναι εἰς τὸ εἶναί τες κινητὰ, διὰ τὸτο ἔπρεπεν ἀκόμη ὅτι αὐτὴ ἡ κίνησις νὰ ἔχῃ τὸ ἐδικόν της μέτρον ὁπὸ εἶναι ὁ Χρόνος. Ὥστε ὁπὸ (ἀκροταὶ.) τῶτος ὁ Χρόνος ἐδιωρίθη ἀπὸ τὸν Θεὸν, ὅτι νὰ εἶναι τὸ παντινὸν μέτρον ὁλονῶν τῶν σωματικῶν πραγμάτων, εἰς ξόπον ὅτι νὰ δίδῃ εἰς αὐτὰ, καθὼς λέγει ὁ Α'ρχιμενίδης, τὴν ἀρχὴν, τὸ μέσον, καὶ τέλος. Μὰ διὰ νὰ δοθῇ τῶτο ἡ παντινὴ διαίρεσις, ἐχρειάθη νὰ σωθεθῇ ὁ Χρόνος ἀπὸ μέρη ὁπὸ τελείως δὲν ἔχαν ὕπαρξιν εἰς ξόπον ὁπὸ αὐτὶς αὐτὰ τὰ μέρη νὰ τὸν καύχαν γνώσιμον εἰς ἡμᾶς, τὸν καύχαν τόσον ἀκατάλιπτον, ὁπὸ ὅλοι κοινῶς οἱ Φιλόσοφοι κοπιάζοντες εἰς τὸ νὰ δῶρεν τὴν φύσιν τὲ μὲ φυσικὴν ἀπόδειξιν, καὶ μὴν ἠμπορῶντας, αὐτὶς διὰ φυσικὸν ὂν, τὸν καύχαν ὅλον μεταφυσικόν. ,, Ἄδηλον (φωνάζει ὅλον ,, τὸ σύσημα τῆ Φιλοσόφων) ἄδη- ,, λον ἐσὶ καὶ χαλεπὸν γνῶναι τὴν ,, φύσιν τὸ Χρόνε. Μὰ ἀγκαλὰ καὶ νὰ ὁμολογᾶν τὴν φύσιν τὸ Χρόνε καταπολλὰ σκοτεινὴν, μ' ὅλον τῶτο βιάζονται πάλιν νὰ φανερώσεν τὴν φύσιν τὲ μὲ καμίαν φιλοσοφικὸν ὁρισμόν. ὅθεν λέγεν· ,, ἐσὶ δὲ ὁ Χρό- ,, νος ἀριθμὸς, καὶ μέτρον εἰδητικὸν ,, τῆς κινήσεως κατὰ τὸ πρότερον, καὶ ,, ὕστερον.

Καὶ εἰς τῶτον τὸν ὁρισμόν, ποῖος εἶναι ἀρκετὸς νὰ καταλάβῃ παραμικρὰν κἂν ἰδέαν τῆς φύσεώς τε; Διατὶ αὐ ὁ Χρόνος εἶναι ἀριθμὸς, καὶ μέτρον τῆς κινήσεως κατὰ τὸ πρότερον, καὶ ὕστερον, εἶναι σὰν ἀριθμὸς ὁπὸ μᾶς φανερώνει πράγματα, ὁπὸ πραγματικῶς δὲν εἶναι. διατὶ μὲ τὸ πρότερον θέλει νὰ φανερώσῃ τὸ ἀπερασμένον μέρος τὸ Χρόνε, ὁπὸ ἡμεῖς παντελῶς πλέον δὲν ἔχομεν, καὶ μὲ τὸ ὕστερον θέλει νὰ ἀποδείξῃ τὸ ἐρχόμενον ὁπὸ εἰς ἡμᾶς ἀκόμη δὲν ἦλθε. Τώρα αὐ τῶτος εἶναι ὁ Χρόνος, πρέπει νὰ εἴπωμεν πῶς εἶναι σὰν ὂν ὁπὸ θεμελιώνεται πιεσσότερον εἰς τὸν σοχασμὸν τὸ νοὸς, παρὰ εἰς τὴν πρακτικὴν ἀπόδειξιν

τῶ

τῦ πράγματος. Καὶ ὅμως εἰς σῶα τέτοιον φαντασικὸν ὂν, βλέπω ὅλες κοινῶς τὲς ἀνθρώπες νὰ θεμελιώνεν ὅλας ταῖς κοσμικαῖς τες ἐλπίδες, ὡσὰν νὰ ἦτον ὁ Χρόνος πλέον σερεώτερος, καὶ μονιμώτερος καὶ ἀπὸ τὴν ἰδίαν αἰδιότητα. καὶ τῦτο βέβαια εἶναι ἄξιον συμπονέσεως. Μὰ ἐδῶ ἤθελε μὲ εἰπῆ τινὰς, ὅτι ὁ Χρόνος ἔξω ἀπὸ τὰ δύο μέρη ὁπῦ ἔχει, ὁπῦ εἶναι τὸ ἀπερασμένον, καὶ μέλλον, ἔχει ἀκόμη σῶα ξίπον μέρος ὁπῦ εἶναι τὸ παρὸν, καὶ ὁπῦ συσαίνει πραγματικῶς τὴν ὕπαρξίν τε. Λοιπὸν καὶ τῦτο δὲν εἶναι πλέον ὂν φαντασικὸν, ἀμὴ μάλιςα σῶα ὂν πραγματικόν. Εἰς τέτλω τὴν ἐναντίωσιν ὁμολογῶ ναὶ καὶ ἐγὼ (ἀκρ.) τῦτο τὸ ξίπον μέρος τῦ Χρόνε, ὁπῦ εἶναι τὸ παρὸν, καὶ δὲν τὸ ἀρνῦμαι. Μὰ μὲ ἔφηγεν ἀπὸ τλὼ μνήμλω ὡς ὑδὲν, διατὶ ὑδὲν καὶ ἀλήθειαν τὸ σοχάζομαι. Μὰ πῶς τῦτο τὸ παρὸν ὁπῦ εἶναι πραγματικὸν πρέπει νὰ ὁμολογηθῆ διὰ ὑδέν;

Μλὼ θαυμάζετε (ἀκρ.) διατὶ ἐγὼ μὲ ὅλλω τλὼ σαφήνειαν θέλω νὰ σᾶς κάμω νὰ τὸ καταλάβετε. Ὁ Χρόνος καθὼς εἴδαμλω, εἶναι ἀειθαμὸς τῆς κινήσεως, ἡ κίνησις δὲν σέκει ποτὲ διωρισμένη, ἀμὴ παύτοτε ἔχει διαδοχικῶς καὶ τὸ ἀπερασμένον, καὶ μέλλον, λοιπὸν καὶ ὁ Χρόνος. Ὥσε ὁπῦ ἀπὸ αὐτὸ τὸ ἀπερασμένον, καὶ μέλλον δηγαίνει σῶα ξίπον μέρος, ὁπῦ ὀνομάζεται παρόν. Μὰ τῦτο θεμελιώνεται ὅλον εἰς σῶα ὀλιγώπατον νλῶ, τὸ ὁποῖον πραγματικῶς δὲν εἶναι ἄλλο, παρὰ μόνον τὸ τέλος τῦ ἀπερασμένε, καὶ ἡ ἀρχὴ τῦ μέλλοντος. εἰς ξόπον ὁπῦ, ὡίσως καὶ θέλετε νὰ τὸ σοχαθῆτε, σρέφοντας ἀπὸ τὸ σῶα μέρος, τὸ δίείσκετε εἰς τὸ μέρος τῦ ἀπερασμένε Χρόνε, ὡς τέλος, τὸ ὁποῖον πλέον δὲν ἔχετε. σρέφοντας πάλιν ἀπὸ τὸ ἄλλο, τὸ δίείσκετε παύτοτε εἰς τὸ μέρος τῦ μέλλοντος Χρόνε ὡς ἀρχλω, τὸ ὁποῖον ἀκόμη παντελῶς δὲν ἐλάβετε. Ἐπειδὴ δὲν εἶναι ἄλλο αὐτὸ τὸ παρὸν τῦ Χρόνε, καὶ τλὼ κοινλω γνώμλω τῶν φιλοσόφων, εἰμὴ μόνον μία σῦσις τόσον ἀκατάληπτος τῶν δύο μερῶν τῦ χρόνε, ἤγεν τῦ ἀπερασμένε, καὶ μέλλοντος, ὁπῦ πειν τλὼ ἐννοήση τινὰς, αὐτὴ γίνεται, καὶ φθίγει μὲ μίαν ὀγλιγορότητα, ὁπῦ ὑπερβαίνει καὶ αὐτλὼ τλὼ δρασικλω ἐνέργειαν τῦ νοός. Ὥσε ὁπῦ τῦτο τὸ νλῶ τῦ Χρόνε, ὁπῦ καὶ παρὸν ὀνομάζεται, εἶναι τόσον ἀμερές, ὁπῦ γίνεται πλέον ἀκατάληπτον, καὶ ἀπὸ αὐτλὼ τλὼ μαθηματικλω σιγμλώ. Ἐπειδὴ καὶ ἡ σιγμὴ τῶν Μαθηματικῶν, ἀγκαλὰ καὶ νὰ μλὼ ἔχη καὶ αὐτὴ μέρη, μ' ὅλον τῦτο εἰς τὸ βάθισμα τῆς γραμμῆς τλὼ θέλει, ἀγκαλὰ καὶ ὄχι πραγματικῶς, μὲ τὸν νῦν ὅμως τλὼ ἐνεργῶν εἰς τόπον, ἐπειδὴ μὲ τλὼ γραμμλω παύτοτε μένει. μὰ τὸ νλῶ τῦ Χρόνε δὲν μένει τελείως, ἀμὴ μὲ ὀγλιγορωτάτλω φυγλω ἀπερνᾷ, διατὶ ὁ Χρόνος παύτοτε φέχει. Τώρα, αὐ τῦτο εἶναι τὸ ξίπν μέρος τῦ Χρόνε, ὁπῦ ἡμεῖς ὀνομάζομλω παρὸν, ἡμπορεῖ

πορεῖ τινὰς χωρὶς καμίαν ἀμφιβολίαν νὰ μλὼ τὸ ὀνομάσῃ ὑδέν; ναὶ βέβαια. Διατὶ τῦτο ὁπῦ ἡμεῖς ὀνομάζομεν παρὸν, εἶναι σῶα μέξον τόσον ἀκατάλιπτον τῦ Χρόνε, ὁπῦ ἡμπορεῖ ἀναμφιβόλως νὰ βαλθῆ εἰς τλὼ καταγοείαν τῦ ὑδενός.

Καὶ λοιπὸν ἀποδεδειγμένον τὸ παρὸν τῦ Χρόνε εἰς σῶα νλῶ ἀκατάληπτον, ἔρχομαι νὰ ὁμολογήσω, πῶς ὅλα τὰ πράγματα τῦ Κόσμε ὁπῦ εἶναι ὑποκείμενα εἰς τὸν Χρόνον, νὰ εἶναι ὅλα θεμελιωμένα εἰς μίαν ἀράχνλω, ὁπῦ δὲν ἔχει παντελῶς ὕπαρξιν. Καὶ αὐ ὅλα τὰ ὑλικὰ πράγματα, ὁπῦ εἶναι ὑποταγμένα εἰς τῦτον τὸν σφαιροειδῆ Κόσμον, ὁμολογῶν τλὼ ὕπαρξίν τες εἰς σῶα βραχύτατον μέρος τῦ Χρόνε, ὁπῦ εἶναι τὸ νλῶ, ἡμπορεῖ ὁ ἄνθρωπος νὰ ἀρνηθῆ πῶς δὲν εἶναι καὶ αὐτὸς ὑποκείμενος εἰς αὐτὸ τὸ βραχύτατον μέρος; ὄχι βέβαια. Διατὶ ἡ ζωτικὴ ζωή τε ὡς τόσον συσαίνεται, εἰς ὅσον ὑπόκειται εἰς τλὼ ἀκατάπαυσον ἐργασίαν τῆς κινήσεως, τῆς ὁποίας ὤντας μέξον ὁ Χρόνος, δὲν τῦ συγχωρεῖ εἰς τλὼ ὀξυσίαν τε, εἰμὴ μόνον ἐκεῖνο τὸ μικρώτατον μέρος τε. Καὶ αὐ ὑμεῖς εἰς τέτλω τλὼ ἀφδεξάτην ἀπόδειξιν, ὁπῦ ἐγὼ ἕως τώρα σᾶς ἐφανέρωσα, δὲν δίδετε πίσιν, ἂς σᾶς καταπείσεν καὶ δύο ὑποκείμενα, ὁπῦ περιασότερον ἀπὸ κάθε ἄλλον σύδοξον τῦ Κόσμε ἀπόλαυσαν ταῖς ἡμέραις τες πλέον δύτυχισμένας. καὶ ὅμως ταῖς ἐγνώεισαν θεμελιωμένας εἰς τὸ ὑδέν.

Pred. Millia.

„ Βροτὸς γὰρ (ἔτζι ὁμιλεῖ ὁ Ἰὼβ
„ πρῶτος. Κεφ. 14.) βροτὸς γὰρ
„ γενητὸς ὀλιγόβιος, ἢ ὥσπερ ἀν-
„ θος ἀνθῆσαν ἐξέπεσεν, ἀπέδρα
„ δὲ ὥσπερ σκιὰ, καὶ ὐμὴ ςῇ. Καὶ
„ πάλιν ὁ Προφητάναξ εἰς τὸ Α'.
„ τῶν Παραλειπομένων. (Βιβλ. α'.
Κεφ. 29.) „ ὡς σκιὰ αἱ ἡμέραι
„ ἡμῶν ἐπὶ γῆς, καὶ ὐκ ἔσιν ὑπο-
„ μονή. Ὁμοίωσες (ἀκρ.) ὁπῦ ἀναφέρονται χωρὶς καμίαν διαφορὰν εἰς ἐκεῖνο τὸ ἀκατάληπτον νλῶ τῦ Χρόνε. Διατὶ καθὼς τὸ νλῶ δὲν ἔχει εἰς τὸν ἑαυτόν τε πραντικλω ὕπαρξιν, ἔτζι καὶ ἡ σκιά. τλὼ ὁποίαν ὡίσως καὶ τλὼ σοχαθέμλω καλὰ εἰς τὸ εἶναί τες, αὐτὴ ἢ ἀποφθίγει, ἢ ἔφυγεν, ἢ προπορθύεται, ἢ ἀπολυθεῖ, φθίγει ὡίσως καὶ εἶναι ἔμπροθεν· ἔφυγεν ὡίσως καὶ εἶναι ὄπιθεν, ὥσε ὁπῦ ποτὲ μὲ ἡμᾶς πραγματικῶς δὲν διείσκεται. καὶ τέτοια βέβαια εἶναι ἡ ζωήμας, μία λέγω παυτοτινὴ, καὶ ἀκατάπαυσος φυγή.

Τώρα ἐρωτῶσας (ἀκρ.) νὰ μὲ εἰπῆτε, ὡίσως καὶ ἡ φυσικὴ ἀπόδειξις, καὶ ἡ πραγματικὴ πρᾶξις τῶν δύο δίτυχισμένων ὑποκειμένων ὁμολογεῖ τὸ παρὸν τῦ Χρόνε σῶα ὑδὲν, καὶ μίαν σκιὰν, ὑμεῖς τί λογιάζετε εἰς τῦτο; εἰπέτε παρακαλῶσας πόσον φαντάζεσθαι νὰ εἶναι τὸ διάσημα τῆς ζωῆς σας, καὶ εἰς πόσον μέξον Χρόνε νὰ ἐξαπλώνεται; Καὶ αὐ ὑμεῖς δὲν θέλετε νὰ μὲ δώσετε τλὼ ἀπόκρισιν, διατὶ ἡ μνήμη τῦτε τῦ μαθήματος καταπολλὰ σᾶς θλίβει, σᾶς τὸ φανερώνω ἐγὼ μὲ με-

γάλω με δ' χαείσησιν ἀπὸ τὸν τόπον τῆς ἀληθείας. Ὁ ἀριθμός, καὶ τὸ μέρος τῆ ζημίας δεν εἶναι ἄλλο, εἰμὴ σὰ μοναχὸν νοῦ. διατὶ αὐτὴ ἄλλο δεν ἔχει εἰς τὸν ἑαυτόν της ἀπὸ τὸν Χρόνον, παρὰ τῆτο τὸ βραχύτατον μέρος. εἰς βόπον ὁπῆ δύσκεται ὅτι λογῆς μία σφαῖρα τελεία, ἡ ὁποία θεμένη εἰς σὰ ἐπίπεδον, δεν ἐγγίζει παρὰ μόνον εἰς μίαν μαθηματικὴν στιγμὴ. ἔτζι καὶ ἡ ζωήμας, θεμένη εἰς τὸν Χρόνον, ἄλλο τι δεν ἐγγίζει ἀπὸ αὐτὸν, παρὰ μόνον τῆτο τὸ ὀλιγώτατον νοῦ. Ἐπειδὴ τὸ ἀπερασμένον εἰς ἡμᾶς πλέον δεν εἶναι, καὶ τὸ ἐρχόμενον ἀκόμη δεν ἦλθε. Καὶ λοιπὸν (ἀκρ.) τῆτος τῆτος εἶναι ὁ ἀριθμὸς τῆς ζωῆς μας. σὰ ὑδεν.

Μὰ εἰς τέτιον τὴν ἀποδεδειγμένην ἀλήθειαν, σᾶς βλέπω ἀκόμη νὰ ἀμφιβάλλετε, διατὶ ὑμεῖς ἐπιθυμόντας ὅλοι μακροημέρδσιν τῆς ζωῆς σας εἰς τῆτον τὸν Κόσμον, κολακεύετε τὸν ἑαυτόν σας μὲ μίαν ζωὴν μακραν, ἀπὸ πολυαρίθμες Χρόνες. ὅθεν καθενάς φαντάζεται μίαν ζωὴν ἀπὸ ὀγδοήκοντα, ἐνενήκοντα, ἢ καὶ ἑκατὸν Χρόνες. Α' (ἀκρ.) εἰς ποίαν πλάνην δύσκεσθε. καὶ σᾶς καίει νὰ τὴν καταλάβετε ὁ Ἐκκλησιαστὴς μὲ τὴν θεόπνευστόν τε σοφίαν. (Κεφ. 18.) „ ἀριθμὸς, λέγει, ἡμερῶν ἀνθρώπε (προσέχετε παρακαλῶσας εἰς τέτες τὲς λόγες, διὰ νὰ ἐλευθερωθῆτε ἀπὸ τὴν πλάνησας) „ ἀριθμὸς „ ἡμερῶν ἀνθρώπε πολλὰ ἔτη ἑκα„ τόν. ὡς σαγὼν ὕδατος ἀπὸ θαλάσσης, καὶ ψῆφος ἄμμε. Ἡκύσατε (ἀκρ.) τί εἶναι τὸ ἑκατὸν ἔτη; ὡσὰν μία ρανίδα ἀπὸ τὸ νερὸν τῆς θαλάσσης, καὶ ὡς σὰ μικρότατον ἄτομον ἀπὸ τὸν ἄμμον. Καὶ τέτιον τὴν ἀληθειαν τὴν δίγαιει ὁ Ἐκκλησιαστὴς ἀπὸ τὴν φυσικὴν ἀπόδειξιν. Διατὶ ἡμεῖς ὅλοι ἠξεύρομεν πῶς ὁ Χρόνος διαιρεῖται εἰς Μῆνας, οἱ Μῆνες εἰς ἡμέρας, αἱ ἡμέραις εἰς ὥρας, αἱ ὥραις εἰς λεπτὰ, καὶ τὰ λεπτὰ πάλιν ὑποδιαιρῦνται εἰς ἄλλα. καὶ ὅμως ὅλα τῆτα θέλει νὰ εἰπῆ δεν εἶναι ἄλλο, εἰμὴ σὰ νοῦ, διατὶ εἰς αὐτὸ μοναχὸν ὅλοι ἡμεῖς δύσκόμεθον. „ ἀριθμὸς ἡμερῶν ἀν„ θρώπε! (τὸ μεταλέγω πάλιν) „ πολλὰ ἔτη ἑκατόν. ὡς σαγὼν „ ὕδατος ἀπὸ θαλάσσης, καὶ ψῆφος ἄμμε. Α' διάσημα ὀλιγώτατον τῆς ζωῆς μας. Α' ὀλιγώτατον καὶ βραχύτατον νοῦ. Καὶ ἄμποτες νὰ ἦσαν γνωσὸν εἰς ἡμᾶς, διατὶ ἔτζι ἠθέλαμεν σὲ ἐξοδεύει εἰς πράξεις θεάρεσαις, καὶ ὄχι ποτὲ πρὸς ἀτιμίαν τῆ Ποιητῆμας, καὶ πρὸς θανάσιμον ζημίαν τῆ ἑαυτῆ μας. Καὶ ποῖος δεν πρέπει νὰ συμπονῆ, ἢ νὰ εἰπῶ καλλίτερα νὰ θρηνῆ τόσες, καὶ τόσαις, διὰ νὰ μὴν εἰπῶ ὅλες, ὁπῆ ὡσὰν νὰ ἦτον τόσον πολλὰ μακρὺ τὸ διάσημα τῆς ζωῆς τες, βαραίνονται νὰ τὸ ὑποφέρεν, ὅθεν ζητῶν νὰ τὸ ἐξοδεύσεν εἰς τὴν ματαιότητα τέτε τῆ Κόσμε;

Εἶναι ναὶ λόγος κοινῶς εἰς ὅλες ὁπῆ ἀκέω καθ' ἡμέραν νὰ λέγεν· ὑπάγω διὰ νὰ ἀπεράσῃ ὁ καιρός.

ὅθεν

ὅθεν ὁ εἷς ἀφιερώνεται διὰ νὰ ἀπεράσῃ ὁ καιρός τε εἰς τὰ διαβολικὰ θέατρα, ὁπῆ εἶναι τὸ χολεῖον τῆς ἀσελγείας. ὁ ἄλλος προσηλώνεται εἰς ἐκείνην τὴν κακὴν σωναναστροφὴν τῆς ἐρασῆς. ὁ ἄλλος εἰς ἐκείνην τὴν σωάξιν τῆς καταπείσεως. ὁ ἄλλος εἰς τὴν ἐπιβλητὸν τῆ πλησίον. καὶ τέλος πάντων ὅλοι ὅλοι εἰς μίαν ματαιοπάτην περιδιάβασιν τῆ Καιρῆ τῆς ζωῆς τες. Α' (ἀκρ.) καὶ εἶναι δυνατὸν ὅτι ὁ Καιρὸς τῆς ζωῆς μας νὰ εἶναι τόσον ἀμελὴς εἰς τὸ νὰ ἀπεράσῃ, ὁπῆ ἡμεῖς μὲ κάθε βόπον ζητῶμεν νὰ τὸ δώσωμεν τὴν ἀφορμήν; ὄχι ὄχι. ὁ Καιρὸς δεν εἶναι ἀμελὴς, ἀμὴ μάλιστα εἶναι τόσον ἐπιμελὴς εἰς τὴν φυγήν τε, ὁπῆ ὁ Ἰὼβ διὰ νὰ μᾶς τὸν παρασήσῃ, εἰς τῆτον τὸν βόπον τὸν περιγράφει. „ αἱ δὲ ἡμέραι ἡμῶν (λέγει) εἰσὶν „ ἐλαφρότεροι Δρομέως. ἀπέδρασαν „ καὶ εἶδοσαν, ἀπῆλθον ὁμοίως „ Ναυσὶ ἀδδέσαις, ὡς ἀετὸς „ ἱπτάμενος ἐπὶ Βορράν. Κεφ. 9. Ἡ ἡμέραις μας λέγει ὁ Ἰὼβ εἶναι τόσον ὀγλίγοραις εἰς τὴν φυγήν τες, ὁπῆ ὑπερβαίνεν τὸν πλέα ἐλαφρότερον Δρομέα, τὸ πλέον ταχύτατον πλοῖον, καὶ τὸν πλέα ὀγλιγορώτατον ἀετόν, ὅταν πετᾷ μὲ σκοπὸν νὰ ἁρπάξῃ. Ἔτζι σᾶς ὁμιλεῖ ὁ Ἰὼβ περὶν τὸν Νόμε, καὶ σᾶς τὸ βεβαιώνει ὁ Θεῖος Παῦλος καὶ εἰς τὴν χάριν. „ τῆτο δὲ φημὶ ἀδελφοὶ, ὁ „ καιρὸς συνεσταλμένος. (Κορινθ. ά. Κεφ. 7.)

Καὶ λοιπὸν εἶναι δυνατὸν (ἀκρ.) ὅτι, ἕως τώρα νὰ μὴν ἐλάβετε καμὴν νοῦν τῆτο τὸ ἀφελέσατον, καὶ ἀναγκαιότατον μάθημα; τὸ ὁποῖον ὄντας ἀποδεδειγμένον καὶ ἀπὸ τὴν φυσικὴν ἀπόδειξιν, καὶ ἀπὸ τὴν Θείαν Γραφὴν, ἐγὼ σοχάζομαι πῶς αἱ προτήτερα δύσκεσθε εἰς τὴν πλάνην, σήμερον ὅμως ἐγνωρίσετε βέβαια τὴν βραχύτητα, καὶ ὀγλιγορωτάτην φυγὴν τῆ Χρόνε τῆς ζωῆς σας. Μὰ ἂν ὑμεῖς πάλιν ἔχετε παραμικρὸν λείψανον ἀμφιβολίας εἰς τῆτο, φέρω καὶ τὸν ἴδιον Διάβολον εἰς τὸ μέσον, διὰ νὰ σᾶς καταπείσῃ τελείως. Ἠξεύρει ναὶ (ἀκρ.) καὶ τῆτο τὸ πονηρὸν Πνεῦμα τῆς Ἀβύσε, πόσον ὀλίγον καὶ βραχὺ εἶναι τὸ διάσημα τῆς ζωῆς μας· καὶ λοιπὸν ἀκατάπαυσα βέχει, καὶ μὲ ὅλην τὴν ταχύτητα πετᾷ, καὶ κινᾶται, καὶ δεν ἀφιήσει στιγμὴν νὰ τὴ φύγῃ εἰς τὸ νὰ μᾶς πειράζῃ παντοτε διὰ νὰ μᾶς φέρῃ εἰς τὴν παντοτινὴν μας ἀπώλειαν. καὶ τῆτο ὄχι διὰ ἄλλο, παρὰ διατὶ ἔχει καθαρὰν εἴδησιν, πῶς ὁ Καιρὸς εἶναι πολλὰ ὀλιγώτατος· ὅθεν μὲ κάθε ὀγλιγοράδα ἐργάζεται ταῖς ἐπιβλαῖς τε. „ Κατέ„ βη (εἶναι μυσικὴ Ἀποκάλυψις „ τῆ Ἰωαάνε) κατέβη ὁ Διάβολος „ πρός ὑμᾶς, ἔχων θυμὸν μέγαν, „ εἰδὼς ὅτι ὀλίγον Καιρὸν ἔχει. „ Κεφ. 12.

Τώρα αὐίσως καὶ ἡ ζωὴ τῆ ἀνθρώπε εἰς σὰ τέτοιον ὀλιγώτατον διάσημα δύσκεσθε ἐπιβλαβομένη ἀπὸ τὸν κοινὸν, καὶ θανατηφόρον ἐχθρὸν Διάβολον, ποῖος ἀπὸ ἡμᾶς, ὁπῆ πα-

ραξέχωπας τὸν Καιρὸν μὲ ἀμέλειαν, ἤθελε καυχηθῇ πῶς ἔγινε νικητὴς, καὶ ὄχι μάλιστα πῶς ἐνικήθη μὲ τέλειαν ψυχικὴν ἀπώλειαν; Καὶ ὅμως πόσοι, καὶ πόσοι ὅπου ζοῦν μὲ ἁμαρτίας τὴν σήμερον, μὲ ἐλπίδα ὅτι νὰ ζήσουν μὲ ἀρετὴν τὴν αὔριον; Μὰ τοῦτο τὸ αὔριον ξαπερνᾷ τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ ἡλικίαν εἰς ἡλικίαν, καὶ τέλος πάντων τὸν κάμει νὰ τελειώσῃ τὴν ζωήν του μὲ τὴν θετικὴν ἁμαρτίαν, χωρὶς ποτὲ νὰ εὕρῃ καιρὸν, ξανὰ νὰ βάλῃ εἰς πρᾶξιν τὴν ἐλπιζομένην ἀρετήν. Καὶ ἐδῶ δὲν σοχάζεται ὁ καθ' ἕνας, πῶς τοῦτο εἶναι ἕνα πλανερὸν μάθημα τοῦ Διαβόλου, ὅπου μὲ τοῦτο τὸ μέσον αὐτὸς κάμει τὸ κέρδος τὸ ἐδικόν του, μὲ τὴν ἀπώλειαν τῆς ψυχῆς μας. ξανὰ ,, εἰδὲς ὅτι ὀλίγον Καιρὸν ἔχει. ,, Σοῦ ὁμιλεῖ, κατὰ τὸν Θεολόγον ,, Γρηγόριον, μὲ τέτοιον τοῦτον πλανε- ,, ραὺ φράσιν. Ἐμοὶ (σοῦ λέγει) ,, δός του παρόν, Θεῷ τὸ μέλλον. ,, ἐμοὶ τὴν Νεότητα, Θεῷ τὸ Γῆ- ,, ρας. ἐμοὶ τὰς ἡδονὰς, ἐκεῖνο τὴν ,, ἀχρησίαν. (λόγος εἰς τὸ Ἅγιον ,, Βάπτισ.) Σοῦ φανερώνει ναὶ, πῶς δὲν θέλει τὸ ὅλον, σοῦ ἀφήνει καὶ μέρος νὰ δώσῃς τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἐδῶ φαίνεται πῶς αὐτὸ τὸ πονηρὸν Πνεῦμα, ἔχει καὶ κάποιαν διαπλαγχνίαν ξανὰ τὴν σωτηρίαν σου. Μὰ εἶναι δυνατὸν νὰ μὴν καταλαμβαίνῃ καθ' ἕνας τὸν φαρμακερὸν δολον τοῦ κοινοῦ μας ἐχθροῦ; Σοῦ ἀφήνει χρυσιανὲ ἕνα μέρος τοῦ Χρόνου· μὰ ποῖον μέρος; τὸ μέλλον, ἐκεῖνο ὅπου παντε- λῶς δὲν εἶναι εἰς τὴν ἐξουσίαν σου· ἐκεῖνο σοῦ λέγει νὰ δώσῃς τοῦ Θεοῦ· διατὶ ἠξεύρει καλώτατα πῶς ποτὲ δὲν θέλεις τὸ δώσει, διατὶ ποτὲ δὲν θέλεις τὸ ἔχει παρόν. Ἐπειδὴ τὸ παρὸν τὸ ἐχάρισες εἰς αὐτὸν καὶ τὸ κρατεῖ εἰς τὴν ἐξουσίαν του. Ὥστε ὅπου ἐγὼ λέγω, πῶς δὲν σοῦ ἀφήνει παντελῶς μέρος διὰ νὰ δώσῃς τοῦ Θεοῦ, ὡσὰν ὅπου ἔχοντας αὐτὸς τὸ παρὸν, ὅπου εἶναι ἀμερὶς, ἔχει ἀναμφιβόλως τὸ ὅλον. Ὅθεν συμπονῶντας μίαν τέτοιαν πλάνην εἰς τοὺς ἀνθρώπους ὁ θεῖος Γρηγόριος, δὲν παύει εἰς τὸ νὰ νουθετᾷ τὸν καθ' ἕνα. ,, Ἀεὶ ,, (λέγει) τὴν σωτηρίαν ἐργάζου, ,, καὶ πᾶς ἔσω σοι Καιρός. Ἐὰν ἀεὶ ,, τὸ σήμερον παραξέχων, ἐπιτρέπῃς ,, τὸ εἰς αὔριον, ταῖς καθ' μικρὸν ἀνα- ,, βολαῖς ὑπὸ τοῦ Πονηροῦ κλεπτόμε- ,, νος, ὥσπερ ἐκεῖνα ζῶπος. ὅταν ,, μηδὲν ἰσχύσῃ φανερῶς πολεμῶν, ,, ἀφανῶς ἐπιβουλεύει, καὶ γίνεται ,, σύμβολος χρησὸς, ὢν πονηρός. ,, (Θεολόγος εἰς τὸ Ἅγιον Βάπ- ,, τισμα.)

Τώρα (ἀκρ.) βεβαιωμένοι ὑμεῖς ὅλοι εἰς τοῦτο τὸ ἐπικίνδυνον, καὶ αὐύπαρκτον τοῦ Καιροῦ· εἰς ὑμᾶς στέκεται νὰ τὸ κάμετε βέβαιον καὶ πραγματικὸν, ὅταν ὑμεῖς ἀκολουθήσετε τὴν σωτηριώδη συμβουλὴν τοῦ Ἀποστόλου, ὅπου δίδει εἰς ὅλους. ,, ὅτι σωφρό- ,, νως, καὶ δικαίως, καὶ ὁσίως ζή- ,, σωμεν ἐν τῷ νῦν αἰῶνι. Σωφρό- ,, νως, ἤγουν μὲ τὸ νὰ ζήσωμεν μὲ σωφροσύνην, καὶ θεοσέβειαν εἰς ἐκεῖνο τὸ μέρος τοῦ Χρόνου, ὅπου ὀνομάζε- ται παρὸν, τὸ ὁποῖον μὲ κάθε βίαν ζητᾷ ὁ Διάβολος νὰ ἁρπάξῃ. Δικαίως, μὲ τὸ νὰ δυχαριστήσωμεν μὲ τὴν ἀρετὴν διὰ τὸ ἀπεράσμενον. Εὐσεβῶς, μὲ τὸ νὰ προνοήσωμεν ξανὰ τὸ ἐρχόμενον. Καὶ λοιπὸν ὅταν ἡμεῖς ζήσωμεν εἰς τοῦτον τὸν τόπον, καὶ ἔμεν αὐτὴν τὴν ἐναντίωσιν τούτων τῶν ξιῶν μερῶν τοῦ Χρόνου νὰ σώθῃ εἰς μίαν σύντομα, καὶ ἐκεῖ ὅπου τὸ ἀπερασμένον πλέον δὲν εἶναι, καὶ τὸ ἐρχόμενον ἀκόμη δὲν ἦλθε· τὰ καὶ ἔμεν καὶ αὐτὰ μὲ τὴν ἀρετὴν ὡς παρόντα. καὶ δίδομεν τοῦ Καιροῦ τῆς ζωῆς μας μίαν μεγαλωτάτην τιμήν, ὅπου ἀγκαλὰ καὶ ὀλιγώτατος, μ' ὅλον τοῦτο λαμβάνει τὴν δύναμιν νὰ ἀναφερθῇ εἰς τὴν αἰδιότητα. Διατὶ ἀπὸ αὐτὸ τὸ ἀκατάληπτον νοῦ, ὅπου πόρα ἡμεῖς ἔχομεν, ἠμποροῦμεν ὡσὰν ἀπὸ μίαν σιγμὴν μαθηματικὴν, νὰ ξαβίσωμεν τὴν ἄπειρον χρονικὴν τῆς ἀθανασίας μας. Ὥστε ὅπου πρὶν ἔλθω εἰς τὴν ἀποδειξιν τοῦ ἐδικοῦ μου δεύτερου ὅρου, ὅπου εἶναι τοῦτο τὸ πολὺ τίμιον τοῦ Καιροῦ τῆς ζωῆς μας, τὸ ὁποῖον θέλω σᾶς φανερώσει (ἀφ' ἕν' ἀναπαυθοῦμεν ὀλίγον) εἰς τὸ δεύτερον μέρος· σᾶς τυπώνω εἰς τὴν μνήμην τὴν καλὴν συμβουλὴν τοῦ μακαρίου Παύλου. ,, Ἄρα ἕν ὡς Καιρὸν ,, ἔχομεν, ἐργαζώμεθα τὸ ἀγαθόν. ,, (πρὸς Γαλά. Κεφ. 6.

ΜΕΡΟΣ, Β'.

ΕΙς ὅσον ἐγὼ σᾶς ὡμίλησα εἰς τὸν Α'. ὅρον διὰ τὸν Χρόνον, δὲν ἐξάθη δυνατὸν νὰ σᾶς φανερώσω τὴν φύσιν του, διατὶ εἶναι ἀκατάληπτος· σᾶς ἀπόδειξα ὅμως τὴν ἐδικήν του ποσότητα. μὰ αὐτὴ ἡ ποσότης, ὡσὰν ὅπου ἀναφέρεται εἰς σύα πρᾶγμα ἀκατάληπτον, ἀκολουθᾷ καὶ αὐτὴ ὅτι νὰ εἶναι τόσον ὀλιγωτάτη, ὅπου ὑπερβαίνει καὶ αὐτὴν τὴν ἰδίαν νόησιν. Μὰ εἰς ὅσον εἶναι καταπολλὰ ὀλίγη, εἶναι ὅμως εἰς τὴν ζωήν μας καταπολλὰ τίμιος. Ἐπειδὴ αὐτὸ τὸ ὀλίγον ἠμπορεῖ εἰς κάποιον ξόπον νὰ τὸ μεξᾷ εἰς τὸν ἑαυτόν του πραγματικόν. Ἀληθινὰ καθὼς ὅπου εἶναι εἰς τοῦτον τὸν Κόσμον, ἠμπορεῖ νὰ εἰπῇ πῶς ἡ ζωή του περιλαμβάνει τὸ διάσημα τοῦ Χρόνου καὶ τὸ ξιμερὶς τῆς σωθήσεώς του, καὶ εἰς τοῦτον τὸν ξόπον ἠμπορεῖ νὰ φανταθῇ αὐτὸ τὸ διάσημα, ὄχι τόσον ὀλίγον, καθὼς ἐγὼ τὸ ἀπόδειξα, ἀμὴ μάλιστα τόσον μακρὺ, ὅσον ἠμποροῦν νὰ ξαπλωθοῦν τῆς ζωῆς του οἱ Χρόνοι. Μὰ εἰς τοῦτο καθὼς δείσκεται εἰς μεγαλώτατον σφάλμα. Διατὶ αὖ ἡ ζωὴ περιλαμβαίνῃ τὸ ἀπερασμένον, καὶ μέλλον, τὸ σύα περιλαμβάνει μὲ μοναχὴν τὴν ἀνάμνησιν, καθὸ εἰς ἐκεῖνο ἐζήσαμεν, καὶ τὸ ἄλλο μὲ τὴν ἐλπίδα, καθὸ μέλλομεν νὰ ζήσωμεν. Τὸ σύα μᾶς ἐνοχλεῖ μὲ τὴν ἐνθύμησιν μίας δρασικωτάτης φυγῆς, τὸ ἄλλον μὲ τὴν ἀδημονίαν μίας ἀβε-

βαίυ

βαίαν ἐλπίδος. Μονέι λοιπὸν τὸ ξίτον μέρος, ὁπὲ εἶναι τὸ παρὸν, εἰς τὸ ὁποῖον ἠμπορῦμεν ἡμεῖς ὅλοι (ἀγκαλὰ καὶ αὐτὸ βραχύπατον, καὶ ἀκατάσατον) ἠμπορῦμεν λέγω νὰ εἰπῦμεν πῶς ἔχωμεν εἰς αὐτὸ κάποιαν ἐξουσίαν καὶ Κυριότητα. Ὥστε ὁπὲ τῦτο τὸ ὀλιγώπατον μέρος τὲ Καιρὲ, τὸ ὁποῖον καὶ παρὸν ὀνομάζομεν, ἔχει μίαν δυνάμιν, ὅταν ἡμεῖς τὸ δελδιθῦμεν ἔχι ὡς ἄσοφοι, ἀλλ' ὡς σοφοὶ, καθὼς λέγει ὁ Παῦλος εἰς τὸ νὰ σώσῃ εἰς τὸν ἑαυτόν τε τὸ ἀπερασμένον, καὶ μέλλον, καὶ νὰ κάμῃ τὸ πρῶτον ὁπὲ ἔγινεν αὐύπαρκτον διὰ τὸν φυχικὸν τε, ὑπαρκτικὸν, καὶ τὸ δεύτερον ὁπὲ εἶναι ἀβέβαιον, διατὶ εἰς ἡμᾶς εἶναι τελείως ἄγνωστον, νὰ τὸ κάμῃ βέβαιον, καὶ γνωστόν. Καὶ εἰς τῦτον τὸν τρόπον κάνει τὸν ἄνθρωπον νὰ δοκιμάζῃ εἰς τὸν ζωόν τε σῶα διάσημα, ὄχι πλέον μεξὴ τὸν χρόνε, ἀμὴ ἀμεξήτε αἰδιότητος. Διατὶ δὲν μεξᾶ πλέον πρότερον, καὶ ὕστερον, ἀπερασμένον, καὶ μέλλον, μὲ τὸ νὰ τὰ ἔχῃ καὶ τὰ ξία μέρη τὲ Χρόνε μὲ τὸν ἀρετὸν εἰς τὸν ζωόν τε παρόντα. Καὶ αὐτὰτη ἡ διδασκαλία (ἀκρ.) σᾶς φαίνεται παράδοξος, ἐγὼ ὅμως θέλω διαλύσει ταῖς ἀμφιβολίαις σας, μὲ μίαν παξίκλὸ συμβολὸ τὲ Θείε Παύλε. „ Ἐν σοφίᾳ (λέγει) „ περιπατεῖτε, τὸν Καιρὸν ἐξαγορα„ ζόμενοι. (Κολασ. Κεφ. 4) Μὰ ἐδῶ ἤθελε μὲ εἰπῇ τινὰς, πῶς αὐτὸς νὰ σαφηνίσω σῶα παράδοξον, καὶ ὦ νὰ γνωτὸν εἰς ὅλες, ἄλλον παράδοξον, μὲ τὸν τρόπον ὁπὲ ὁμιλεῖ ὁ Ἀπόστολος. „ Ἐξαγοραζόμε„ νοι (λέγει) τὸν Καιρόν. Καὶ πῶς; αὐ τύχῃ ὁ Καιρὸς εἶναι αἰχμάλωτος, καὶ σκλάβος, καὶ εἶναι χρεία νὰ τὸν ἐξαγοράσωμεν; Καὶ δὲν ἦτον καλλίτερον νὰ εἰπῇ, νὰ ἐξαγοράσωμεν τὸν καθαρότητα τὲ Βαπτίσματος τὸν ὁποίαν ἐδώσαμεν τὲ Κόσμε, διὰ νὰ ἀποκτήσωμεν τὸν μολυσμὸν τῆς ἁμαρτίας. ἢ νὰ ἐξαγοράσωμεν τὸν φυχικὸν μας, τὸν ὁποίαν ἐσκλαβώσαμεν εἰς τὰς χεῖρας τὲ Διαβόλε; ἀμὴ λέγει νὰ ἐξαγοράσωμεν τὸ Καιρόν;

Α' (ἀκρ.) πρέπει νὰ ἠξεύρετε πῶς δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐξαγοράσωμεν, ἔτε τὸν ἐδικόν μας καθαρότητα, ἔτε τὸν φυχικόν μας, αὐίσως πρῶτον δὲν ἐξαγοράσωμεν τὸν Καιρὸν, διατὶ εἰς τὸν Καιρὸν εἶναι θεμελιωμένη ἡ σωτηρία μας. Μὰ αὐ ὁ Καιρὸς ἀπέρασε, καὶ ἐχάθη, καὶ πλέον δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπισρέψῃ, πῶς λοιπὸν ἠμπορεῖ νὰ γένῃ μία τέτοια ἐξαγορά; Ἠμπορεῖ ναὶ, (ἀκροαταὶ) καὶ τὸν δυνάμιν ὅλον τὸν ἔχει τῦτο τὸ ὀλιγώπατον νυῦ τῆς ζωῆς μας, ὁπὲ καὶ παρὸν ὀνομάζεται. Διατὶ αὐίσως καὶ ὑμεῖς δώσετε ἀρχὴν τώρα ἀπὸ τέτον τὴν σιγμὴν μὲ θετικὴν ἀπόφασιν, ὅτι νὰ πράξετε διὰ μετανοίας τὴν ἀρετὴν, ἐξαλείφετε αὐαμφιβόλως ἀπὸ τὸν ἑαυτόν σας ὅλας ταῖς ἀπερασμέναις ἁμαρτίαις ὁπὲ ἐπράξετε, καὶ καύετε ἐκεῖνον τὸν ἀπερασμένον Καιρὸν ὁπὲ σᾶς ἔφυγε μὲ μεγάλω

φυχικὴν σας ζημίαν, καὶ ἐπισρέφει εἰς ὑμᾶς μὲ μεγάλον μισθόν· ἐπειδὴ σᾶς μεταφέρει ἐκείνας ταῖς ἀρεταῖς, ὁπὲ καὶ τύχλω ἐκάμετε, ἢ ὁποίαις διὰ τὴν ἁμαρτίαν ἦτον νεκρωμέναις τελείως. „ Ἐπισρέψαντος „ τὲ ἀνθρώπε ἐκ τῆς ἁμαρτίας, „ ἐπ' αὐτὴν τὲ Θεὲ τὴν φιλίαν, „ δεῖ τὰς προτέρας αὐτὲ ἀγαθὰς „ πράξεις ἀναβιῶν. (κοινὴ θέσις τῶν Θεολόγων.) Τώρα (ἀκρ.) τὸ νὰ ζωογονηθῦν ἢ πρότερον νεκρωμέναις ἀρεταῖς, τί ἄλλο θέλει νὰ φανερώσῃ, παρὰ πῶς τῦτο τὸ παρὸν τῆς ζωῆς μας, μὲ τὴν δυνάμιν τῆς ἀρετῆς, ξαναπράζει τὸν χαϊμένον μισθὸν τὲ ἀπερασμένε Καιρὲ, καὶ τὸν καύει παρὸν, ἐξαγοράζωντάς τον ἀπὸ ἐκεῖνον τὸν μολισμὸν τῆς ἁμαρτίας, εἰς τὸν ὁποῖον διέσκετο ὡς αἰχμάλωτος; Καὶ τῦτο θέλει νὰ φανερώσῃ ὁ θεῖος Παῦλος, ὅταν μᾶς λέγῃ νὰ ἐξαγοράσωμεν τὸν Καιρόν. Τὸν ἐξαγοράζειν ναὶ, οἱ Πλεονέκται, καὶ ἄζηροι, αὐίσως καὶ ἀπὸ τέτε τὴν ὥραν ἀρχίσειν νὰ ἐπισρέψειν τὰ ἀπερασμένα ἄδικα, καὶ νὰ ἐνδυθῦν τὴν δικαιοσύνην. Τὸν ἐξαγοράζειν οἱ Περήφανοι, αὐίσως καὶ ἀφήσειν τώρα τὴν ἀπερασμένην παραφροσύνην, καὶ οἰκειωθῦν τὴν ταπείνωσιν. Τὸν ἐξαγοράζειν οἱ Φιλήδονοι, αὐίσως καὶ ἀφήσειν τὴν ἀσέλγειαν τῆς σαρκὸς, καὶ ἀνταμωθῦν τὴν σωφροσύνην. Καὶ τέλος πάντων θέλει τὸν ἐξαγοράσει καθένας ἀπὸ ὑμᾶς, αὐίσως καὶ ἀπὸ τέτον τὴν σιγμὴν ἀποδειώξετε τὴν ἁμαρτίαν, ὁπὲ εἰς τὸν εὐατόν σας ἔχετε σνωμονίαν μὲ ἀλύτες δεσμές.

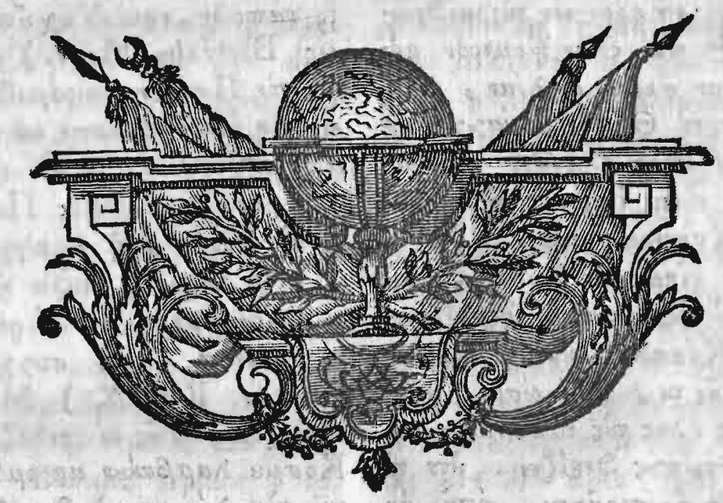
Περιπλέον τῦτο τὸ ὀλιγώπατον νυῦ ἔχει τὴν δύναμιν ἀκόμη, ὅτι τὸ ἐρχόμενον μέρος τὲ Χρόνε ὁπὲ εἶναι τὸ μέλλον, νὰ τὸ κάμῃ ἀπὸ ἀβέβαιον, καὶ ἀφανέρωτον, φανερὸν καὶ γνωτόν. Καὶ ἀγκαλὰ καὶ εἰς ἡμᾶς ἀκόμη νὰ μὴν ἔφθασεν αὐτὸ τὸ μέλλον, ὅμως τὲ δίδει τὴν ὕπαρξιν ὡς παρὸν, μὲ τὸ νὰ τὲ συγκοινωνᾷ τὸν μισθόν τε. καὶ τῦτο γίνεται μὲ τὸ νὰ ζητήσωμεν μὲ κάθε ἐπιμέλειαν τὴν ἀφορμὴν, εἰς τὸ νὰ ζήσωμεν τώρα ἀνάρετα, διὰ τὸ ἐρχόμενον. Μὰ ἐδῶ ἤθελε μὲ εἰπῇ τινὰς, πῶς τῦτο ἤθελε γένῃ, ὅτε πράττοντες ἡμεῖς τὴν ἀρετὴν τώρα, ἠθέλαμεν ἔχει τὸν μισθόν της εἰς τὸ ἐρχόμενον, ὁπὲ εἶναι τὸ ἀφανέρωτον μέλλον; Τὸν τρόπον (ἀκρ) μὲ τὸν ἑρμηνεύει ἡ Σοφία τὲ Σολομῶντος, διὰ νὰ ἤθελα ἐγὼ τὸν διδάξῃ εἰς ὑμᾶς. „ Δίκαιος (λέγει) τελειω„ θεὶς ἐν ὀλίγῳ, ἐπλήρωσε Χρό„ νους μακρές. Ἦγεν ὁ Δίκαιος ἄν„ θρωπος, αὐίσως καὶ ἤθελε τελειώσῃ τὸν ζωόν τε εἰς τὸν ἡλικίαν τῆς νεότητός τε, ἐκεῖνος βέβαια, εἰς αὐτὸ τὸ ὀλίγον διάσημα τὲ Καιρὲ ἀνεπλήρωνε μὲ τὸν ἀρετὸν τόσον μισθὸν, ὅσον ἠμπόρενε νὰ λάβῃ, αὐίσως καὶ ἤθελε ζήσῃ εἰς βαθύπατον γῆρας. Καὶ βέβαια (ἀκρ.) ὅποιος ἀποφασίσει ἀπὸ ὑμᾶς εἰς τῦτο τὸ ὀλιγώπατον νυῦ, ὁπὲ εἶναι τὸ διάσημα τῆς ζωῆς τε, νὰ ἀφιερώσῃ ὅλον τέτον τὸν ὥραν εἰς τὸν Θεόν, λαμ-

βαίνει ἀναμφιβόλως τὸν μισθὸν ὅλης τῆς ἡμέρας, ἀγαπᾷ καὶ ἤθελε τελειώσῃ ἡ ζωή του εἰς τοῦτο τὸ νυῦ.
„ Δίκαιος τελειωθεὶς ἐν ὀλίγῳ,
„ ἐπλήρωσε Χρόνους μακρούς.

Α' βραχύτατον διάστημα τῆς ζωῆς μας, Α' ὀλιγώτατον καὶ ταχύτατον νυῦ. καὶ πόσον πολύτιμον ὀπᾶ εἰς ἡμᾶς ἀποδείχνεσαι. Πολύτιμον, διατὶ μᾶς καίεις καὶ ἀποκτᾷμαι τὸν ἀπερασμένον μισθὸν ὀπᾶ ἐχάσαμεν, καὶ ἀπολαμβάνομεν τὸν μέλλοντα καὶ ἐρχόμενον, ἀγκαλὰ καὶ τὸν Καιρόν του ἀπόμη δὲν ἀπολαύσαμεν. Καὶ τέλος πάντων πολύτιμον, διατὶ τοῦ ἐξαίρετον χάρην ὀπᾶ μᾶς δίδεις εἰς τὸ νὰ σὲ ὁμολογῶμεν ὡς παρὸν ἐδικόν μας. διατὶ ἐσὺ ὄντας παρὸν εἰς ἡμᾶς, εἶσαι ἐκείνη ἡ σωτὴ πύλη ὀπᾶ μᾶς ἀναφέρεις εἰς τοῦ ζωοῦ (καθὼς λέγει ὁ ἴδιος Χριστὸς) ὀπᾶ εἶναι τὸ ἴδιον νὰ εἰπῇς εἰς τοῦ παντοτινοῦ αἰδιότητα. Εἶσαι βραχύτατον ναὶ, καὶ ἀκατάσατον διατοῦ δρασικωτάτου φυγοῦσα, μὰ ἀπὸ ἐσὲ γεννᾶται ὄχι ὡσὰν ἀπὸ φυσικοῦ, μὰ ἀπὸ ἠθικοῦ γοῦσιν τὸ ἀτελεύτητον, καὶ παντοτινὸν τῆς ἀθανασίας. Καὶ ποῖος δὲν πρέπει νὰ ὁμολογήσῃ τὸ πολλὰ τίμιον τοῦ ἑαυτοῦ σου; διατὶ ἐσὺ, ἢ ὡσὰν σιγμὴ διγαίνεις τὸ ἄπειρον, ἢ ὡσὰν ἀμερὲς διγαίνεις τὸ ἀδιάσατον, ἢ ὡσὰν νυῦ διγαίνεις τὸ αἰώνιον. Α' βραχύτατον λέγω πάλιν, μὰ πολύτιμον νυῦ. Καὶ ἄμποτες νὰ ἤθελαν σὲ καταλάβῃ οἱ ἄνθρωποι τοῦ Κόσμου. Μὰ ὡσὰν ὀπᾶ αὐτοὶ δὲν σὲ καταλαμβάνουν, σὲ ὁμολογοῦν ὅμως πολύτιμον οἱ Κολασμένοι τοῦ ᾅδου. διατὶ ἠξεύροντας πῶς μὲ τοῦ ὀλιγότατα τοῦ ἐδικήν σου ἠμπορῶσαν νὰ ἀποκτήσουν τὴν σωτηρίαν, καὶ ὅμως διατὶ νὰ σὲ ἐξοδεύσουν ματαίως, δείσκονται εἰς ἐκεῖνον τὸν βορερὸν τόπον τῆς αἰωνίου Κολάσεως. Ω' μάταιας καὶ πεπλανημένας ἐλπίδες τῶν ἀνθρώπων, ὀπᾶ ἐλπίζουν πάντοτε νὰ ἔχουν τὸν Καιρόν, καὶ ὅμως ὁ Καιρὸς φεύγει, ἐξοδεύοντάς τον ὑμεῖς εἰς κάθε εἶδος ἁμαρτιῶν. Καὶ πόσοι (ἀκρ.) ὀπᾶ ὡσὰν καὶ ὑμᾶς, ἐλπίζοντες νὰ ἔχουν τὸν Καιρὸν διατὶ νὰ ἀποκτήσουν τοῦ σωτηρίαν, τὸν ἔφυγεν ὁ Καιρὸς καὶ ἔμειναν ὑστερημένοι ἀπὸ τὸ κέρδος του, καὶ πόρα φλογίζονται εἰς ἐκεῖνο τὸ αἰώνιον πῦρ; Φοβερὸν πρᾶγμα (ἀκρ.) εἰς ἡμᾶς, ἔχοντες τὸν Καιρὸν εἰς τοῦ ἐξουσίαν μας, νὰ ἀφήσωμεν νὰ μᾶς φύγῃ, διατὶ νὰ μοῦ τὸν ἔχωμεν πλέον, διατὶ χαίνοντάς τον, χάνομεν τοῦ παντοτινοῦ μας μακαριότητα. Καὶ λοιπὸν αὐίσως καὶ ὑμεῖς θέλετε νὰ κάμετε τοῦ ἀπόκτησιν τῆς αἰδίου μακαριότητος, θεμελιώσετε ὅλες τὰς σοχασμάς σας εἰς τοῦτο τὸ ὀλιγώτατον νυῦ, εἰς τὸ ὁποῖον περικλείεται ὅλος ὁ Καιρὸς τῆς ζωῆς σας· καὶ ὅλαις ἡ φροντίδες, καὶ κοσμικαῖς σας ὑπόθεσες, ἂς ἀναφέρονται εἰς αὐτὸ, ὡσὰν Κέντρον τῆς σωτηρίας σας. Α' εἶναι πάντοτε εἰς ὑμᾶς τοῦτη ἡ ἀναγκαιοτάτη ἐνθύμησις, πῶς ὁ Καιρὸς τῆς ζωῆς μας εἶναι καταπολλὰ ὀλιγώτατος, μὰ εἶναι καὶ πολλὰ τίμιος. Πολλὰ ὀλιγώτατος, διατὶ θεμε-

μελιώνεται εἰς ἕνα βραχύτατον νυῦ· πολλὰ τίμιος, διατὶ μᾶς ἀναφέρει εἰς τοῦ παντοτινοῦ καὶ μακαρίαν ἀϊδιότητα. Ω'στε ὀπᾶ περικλείω τὸν λόγον μου, ἀφιώνοντάς σας ἀσὰν μίαν ἀνακεφαλαίωσιν ὅλης τῆς ὁμιλίας μου τὰς παρακλητικὰς λόγους τοῦ Ἀποστόλου.

„ Βλέπετε ἐν πῶς ἀκριβῶς περιπατεῖτε, μὴ ὡς ἄσοφοι, ἀλλ' ὡς σοφοὶ, ἐξαγοραζόμενοι τὸν Καιρὸν, ὅτι αἱ ἡμέραι πονηραί εἰσι. πρὸς Ἐφεσ. Κεφ. 5. διὰ τοῦτο ὡς Καιρὸν ἔχομεν, ἐργαζόμεθα τὸ ἀγαθόν.

ΚΥΡΙΑΚΗ, Γ.

ΠΕΡΙ ΘΑΝΑΤΟΥ.

Εἰσί τινες τῶν ὧδε ἑστηκότων, οἵτινες οὐ μὴ γεύσωνται θανάτου.
ΜΑΡΚ. Κεφ. Θ'.

ΕΚΗΡΥΧΘΗ ΕΙΣ ΚΕΡΚΥΡΑΝ. 1747.

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ.

ἈΣπάυση τῶν σήμερον κάθε περιγραφὴ τοῦ Θανάτου, ὅπου ἀποβλέπει νὰ φέρῃ εἰς τοὺς ἀνθρώπους σῶαν ζομερὸν φόβον, καὶ μίαν ἄκραν δειλίαν, διατὶ μὲ ἔμφασιν τὸ Θεϊκὸν Εὐαγγέλιον κηρύττει εἰς ὅλας ἐλπίδες ἀθανασίας. Δὲν εἶναι ὄχι ἀρκετὸ νὰ φοβήσῃ τοὺς Χεισιανοὺς τώρα, ὅτε ἡ παρεκπρωμένη εἰκὼν τοῦ Θανάτου, ὅπου συσαίνει τῶν φαντασικῶν ὕπαρξίν του μὲ γυμνὰ Κόκαλα, ὅτε τὸ δρέπανον τῆς δεξιᾶς του, ὅπου ὡσὰν χαμηλὰς ςάχυας ὅλους τοὺς ταπεινοὺς, καὶ πτωχοὺς ἀνθρώπους θεελίζει. ὅτε τὸ ἄγκιςρον τῆς ἀειςερᾶς του, ὅπου ἐν πνεύματι εἶδεν Ἀμὼς ὁ Προφήτης, ὅπου ὡσὰν καρπὸς ἀπὸ τοὺς ὑψηλοὺς κλάδους τοὺς ἐνδόξους τοῦ Κόσμου εἰς τὰ βάθη τῆς γῆς ἐγκρεμνίζει. Τέτοιαις ἰδέαις ἂς ταῖς φαντάζονται οἱ ἄνθρωποι περὶ τοῦ Νόμου, ἢ εἰς τὸν Νόμον, διατὶ εἰς τὸ χάειν ἀναμφιβόλως οἱ Χεισιανοὶ τώρα ὐ μὴ γεύσωνται Θανάτου. Ἀς θρηνῶν οἱ Ἰσραηλῖται τὸν Ἰακὼβ περὶ τοῦ Νόμου, καὶ οἱ Ἰουδαῖοι τὸν Μωϋσῆ εἰς τὸν Νόμον, ἐπειδὴ κατὰ τὸν Θεῖον Χρυσόςομον. „ Θανάτος τότε ὁ Θάνατος ἦν, νυνὶ δὲ ἀχρεῖος. (Ὁμιλ. εἰς Βερνίκιλλαν Μάρτ.) διατὶ ἡμεῖς μὲ τὸν Παῦλον χαιρόμεθα φάλλοντες εἰς τὸν ἴδιον Θάνατον τὰ ἐπινίκια τῆς ἀθανασίας μας. „ Εἰ καὶ σπένδομαι „ (φωνάζει ὁ Θεῖος Παῦλος) ἐπὶ „ τῇ θυσίᾳ, καὶ λειτουργίᾳ τῆς πί„ στεως ὑμῶν, χαίρω καὶ συγχαίρω „ πᾶσιν ὑμῖν. Τὸ δ' αὐτὸ καὶ ὑμεῖς „ χαίρετε, καὶ συγχαίρετέμοι. (Φιλιπ. Κεφ. β'.) Μὰ ἐδῶ ἐγὼ ςοχάζομαι πῶς οἱ φιλόζωοι τοῦ τὸ Κόσμου λαμβάνουν ἀφορμὴν ἀπὸ τοῦτες τὲς λόγους νὰ θεμελιώνουν τὴν ἀθανασίαν τους εἰς τοῦτον τὸν ὄξοιαν, εἰς ζόπον ὅτι ἀρχινοῦν νὰ οἰκοδομοῦν ἰδέαις φαντασικῆς ἀπολαύσεως. Αἱ καὶ τοῦτη εἶναι μία καύχησις ἀθανασίας χειδαίας νοὸς, καὶ ταπεινοτάτης φρονήσεως.

Ἐγὼ (ἀκρ.) κηρύττωντάς σας ἀθανασίαν τὴν σήμερον, δὲν ςοχάζομαι ζομαι μὲ ἐτοῦτα νὰ ἀφαιρέσω τὴν διάλυσιν τοῦ σώματος ἀπὸ τὴν ψυχήν, ἡ ὁποία καὶ Θάνατος ὀνομάζεται, διατὶ καὶ τὸν Προφητάκτα δὲν εἶναι ἄνθρωπος ὁπου νὰ ἤλθε εἰς τοῦτην τὴν ζωὴν, καὶ νὰ μὴν εἶδεν εἰς τὸν ἑαυτόν του πεπληρωμένην τὴν ἀπόφασιν τοῦτου τοῦ Θανάτου. „ τίς „ ἐστιν ἄνθρωπος ὃς ζήσεται, καὶ οὐκ „ ὄψεται Θάνατον; Ὥςε ὁπου ὁ σκοπὸς τῆς ἀθανασίας, ὁπου σήμερον ἔρχομαι νὰ σᾶς κηρύξω εἶναι, εἰς τὸ νὰ σᾶς ἀποδείξω τοῦτον τὸν Θάνατον, ὁπου εἰς τοὺς περισσοτέρους ἀνθρώπους τοῦ Κόσμου, ὡς ἄσαρκον μὰ φοβερὸν φάντασμα φέρει φόβον καὶ ζόμον, δὲν εἶναι ὄχι πραγματικὸν, ἀμὴ κατ' ἐπίδειξιν, καὶ τοῦτο δὲν εἶναι ἐφεύρεσις ἐδική μου, ἀμὴ εἶναι μία ἀλήθεια βεβαιωμένη ἀπὸ τὴν θείαν Γραφὴν, ὁπου διὰ τὸν τέτοιον Θάνατον ἔτζι κηρύττει. „ ἔδοξαν ἐν ὀφθαλ„ μοῖς ἀφρόνων τεθνάναι. Ὥςε ὁπου τοῦτος ὁ Θάνατος καὶ τὴν θεόπνευσον σοφίαν δὲν ὁμολογεῖται φοβερὸς καὶ πραγματικὸς, εἰμὴ μόνον ἀπὸ τοὺς ἄφρονας· μὰ ἀπὸ τοὺς φρονίμους, καὶ δικαίους ἀνθρώπους ὁμολογεῖται Θάνατος εἰρηνικὸς, καὶ πλήρης ἀθανασίας. Ὅθεν ἀπὸ τοῦτην τὴν ἀψευδεςάτην ἀλήθειαν λαμβάνω ἀφορμὴν τὴν σήμερον νὰ σᾶς φανερώσω, πῶς τοῦτος ὁ Θάνατος ὁπου χωρίζει τὴν ψυχὴν ἀπὸ τὸ κορμὶ, δὲν εἶναι ὄχι φοβερὸς, καθὼς πολλοὶ τὸν ςοχάζονται ὡσὰν σῶα μέγα κακόν. Καὶ τοῦτο θέλει τὸ ἀποδείξω, μὲ τὸ νὰ σᾶς κάμω νὰ τὸν γνωρίσετε, καὶ ὡσὰν καλὸν φυσικὸν, καὶ ὡσὰν καλὸν ἠθικόν. Καλὸν φυσικὸν, ὡς πρὸς τὴν αἰτίαν του, καλὸν ἠθικὸν, ὡς πρὸς τὸ ἀποτελέσματόν του. Τὸ θέμα εἰς τὸ εἶναι του φαίνεται νὰ εἶναι σῶα παράδοξον, εἰς ζόπον ὅτι κατεπίδειξιν συγχίζει τὲς ςοχασμούς σας. θέλει ὅμως ὁμολογηθῇ ἀληθινὸν, ὅταν ἔλθω εἰς τὴν ἀπόδειξιν, ὕςερον ἀπὸ ὀλίγων ἀπάντησιν.

ΜΕΡΟΣ, Α'.

Ἡ Κυρίως αἰτία ὁπου κάνει τοὺς ἀνθρώπους νὰ φοβοῦνται μὲ μεγαλώτατον ζόμον τὸν Θάνατον, εἶναι μία ἰδέα τῆς πρώτης προσλήψεως, ὁπου θεμελιώνεται εἰς τὴν πλανερὰν φαντασίαν ἡ ὁποία γυμνὴ ἀπὸ ἀλάθευτον κριτήριον, δὲν ἠξεύρει νὰ κάνῃ ταῖς κρίσες της, εἰμὴ μὲ τὴν συμβοήθειαν τῶν πεπλανημένων αἰσθήσεων· ἐκεῖ ὁπου ὁ Θάνατος (ἀκρ.) δὲν εἶναι ἄλλο εἰς τὸ εἶναι του, παρὰ μία διάλυσις τοῦ σωθέτου, καὶ σῶας δεσμὸς καὶ σῶσις αὐτῆς τῆς διαλύσεως εἰς τὰ μέρητου. Διατὶ αὐτὸς ὅτε διὰ ἄλλο ξεχωρίζει τὸ κορμὶ ἀπὸ τὴν ψυχὴν, παρὰ διατὶ σώνει κάθε μέρος τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὸ ὅλον του. Ἐπειδὴ τὸ γεώδες του σώνει μὲ τὴν γῆν, καὶ τὰ ἄλλα μέρη καθένα εἰς τὸ σοιχεῖόν του, καὶ τέλος πάντων σώνει καὶ τὴν ψυχὴν μὲ τὸν Ποιητὴν καὶ Πλάσην. Μὰ ἀπὸ τοῦτα ἡ φαντασία μὴν ἔχοντας καμίαν ἰδέαν, μένει προσηλωμένη

μὲ ἐκείναις ταῖς φοβεραῖς εἰκόνες ὁπὲ τῆς ἐτύπωσαν ἡ αἴθησες, διδαγμεναις ἀπὸ μίαν φαντασικὴν ἐφεύρεσιν: ὅθεν συγχισμενη ἀπὸ μίαν σφαλεραν πλανην, πῶρα τὸν φαντάζεται μὲ φόβον, ὡσαν σῶα μέγα κακὸν, καθὸ σέρησιν τῆς ζωῆς, τῶρα πάλιν τὸν ὁμολογεῖ μὲ μεγαλώπατον ζόμον, ὡσαν μίαν ποινὴν τῆς ἁμαρτίας. Τὸν θέλει διὰ μίγα κακὸν καθὸ σέρησιν τῆς ζωῆς, διατὶ εἰς τὸ κειπήριόν της τόπ ἡ πρόσκαιρος ζωὴ ἔχει τόπον διὰ μέγα καλὸν, ὥσε ὁπὲ ὁ Θαύατος ὤντας ἐναντιος τόπ τῆς ζωῆς, κὴ ἀνάγκιλω ὁ Θαύατος δὲν ἠμπορεῖ νὰ ὁμολογηθῇ ἀπὸ αὐτὴν μέγα καλὸν, ἀμὴ μάλισα καθὸ σέρησις τὲ καλὲ, ἀκολεθᾷ νὰ ὁμολογῆται ἀπὰ αὐτὴν μέγα κακόν. Τὸν ὁμολογεῖ πάλιν ποινὴν τῆς ἁμαρτίας, ἐπειδὴ φαντάζεται ὅλω τὴν μακαριότπα τὲ ἀνθρώπε εἰς ταῖς ψυδεῖς ξυφαῖς τόπ τὲ Κόσμε, κὴ λοιπὸν συμπεραίνει, πῶς διὰ ἐνδίκησιν τῆς ἁμαρτίας ἔδωσεν ὁ Θεὸς τὸν Θαύατον, διὰ νὰ μᾶς ὑσερῇ ἀπὸ ἐκεῖνο ὁπὲ εἰς ἡμᾶς μὲ μεγαλώπατον σφάλμα ὁμολογεῖται μακαριότης. Α" κὴ εἰς ποίαν πλανην διείσκονται (ἀκρ.) ἔσοι συλλογίζονται εἰς τὸπον τὸν ζόπον τὸν Θαύατον, ἐπειδὴ τὲ δίδεν τὼ περιγραφὼ ἀπὸ ἐκεῖνα ὁπὲ ἡ φύσις τε εἶναι τελείως ἀλόξις.

Μὰ ἐγὼ ἀφὼνωπας τὲς τόσες πλανερῶς νὰ φαντάζωνται, ἔρχομαι μὲ σῶα ὑγιὲς κειπήριον τὲ νοὸς ἠμελιωμενον εἰς τὼ βάσιν τῆς πίστεως, ἀποδείχνωντας τὸν σῶα καλὸν φυσικὸν, ὡς πρὸς τὼ αἰτίαν τε, τὸ ὁποῖον ἀποδεδειγμενον, δὲν θέλει ὁμολογηθῇ πλέον ὁ Θαύατος ποινὴ τῆς ἁμαρτίας, ἀμὴ μάλισα τὲ Θεὲ μία ἄκρα φιλανθρωπία. Μὰ διὰ νὰ δυγάλω τὼ ἐδικὼ μὲ ἀπόδειξιν ἀφδυδεςάτην, προχωρῶ μὲ τὸν νὸν εἰς ἐκεῖνον τὸν τόπον τῆς ἀθανασίας, ὁπὲ κὴ Παράδεισος ὀνομάζεται, διὰ νὰ ἐξεπάξω ὀλίγον ἐκεῖνω τὼ πρώτω κατάσασιν τῆς ζωῆς, ὁπὲ εἰς τὼ πρώτω πλάσιν τὲ πρώτε ἀνθρώπε χαρίζει ὁ Θεὸς εἰς ὅλω τὼ φύσιν τὼ ἐδικὼ μας. Καὶ ἐδὼ βλέπω μὲ μεγαλώπατον θαυμασμὸν τὸ τὸ ἐξέραιτον πλάσμα τῆς Θείας Δημιργίας τὸν ἄνθρωπον, κτισμενον ἀπὸ τὰς δημιργικὰς χεῖρας, μὲ μίαν φύσιν ἀνάλογον ἐκεινῆς τῆς μακαρίας τοποθεσίας, εἰς τὼ ὁποίαν ὡς αὐτοδέσποτος Βασιλὶς ἐπαρρησιάζετο. Η' ζωή τε δὲν εἶναι ἀμφιβολία ὅτι νὰ μὼ ἦτον ἰσότιμος μὲ ἐκεινω τῶ ἀγγελικῶν τάξεων, ἐπειδὴ μὲ τὸ νὰ ἠξιώθη ἀπὸ τὸν Θεὸν νὰ λάβῃ μίαν φύσιν ἄφθαρτον, ἀκόλεθον ἦτον, ὅτε νὰ εἶναι κὴ ἀπαθὴς κὴ ἀθανατος. Η' τον ἀμέτοχος ἀπὸ κάθε πόνον, κὴ θλίψιν, μὼ δοκιμάζωντας ἄλλο, εἰμὴ μόνον μίαν μακαρίαν κὴ ἀκατάπαυσον ζυφὼ κὴ ἀνάπαυσιν. Καὶ ὅσον ἐγὼ ἐν σωτομία ἐπεζήγραφα ἕως τῶρα ἐδῶ ἐκεῖνω τὼ παντεφρόσιμον ζωὼ τὲ πρώτε ἀνθρώπε, μὲ τὸ βεβαιώνει ὁ Θεῖος Χρυσόσομος μὲ μίαν πάγκρυσον ἐδικὼ τε ἀπόφασιν. „ Ἔπω λέγει πάσης φθορᾶς τὸ σῶ-

„ μα

„ μα ἐκεῖνο τὲ ἐξ ἀρχῆς γνομένε „ ἀνθρώπε ἀπήλαυτο, κὴ ὅτε πό„ νος ἠνώχλει, ὅτε ἱδρὼς ἐλυμαί„ νετο, ὅ φροντίδες ἐπεβύλδυον, ὅτε „ ἀθυμίαι ἐπολιόρκων, ὅ μύπος, „ ὅ δάκρυον, ὅδ' ἄλλο τι τῶν τοιού„ των ἐλύπει παθῶν. Α", κὴ ποῖος ἀκέωνας τὼ ἀπόλαυσιν μιᾶς τόσοις ὑπερκοσμίε ζωῆς δὲν ἤθελε μὲ χίλιαις γλώσσας, τὼ μακαρίσῃ;

Μὰ ἂς μεταφερθῶμεν ὀλίγον παρακαλῶσας ἀπὸ τῶτον τὸν τόπον τῆς ἀθανασίας, εἰς τὼ γλῶ τῆς ἐξορείας, διὰ νὰ ἰδῶμεν κὴ τὼ δυτέραν κατάσασιν τὲ ἀνθρώπε, ὁπὲ εἶναι ἡ ἀπόλαυσις τόπ τῆς ζωῆς, ὁπὲ ἡμεῖς τῶρα δοκιμάζομεν. Καὶ ἐδὼ, Α" μεταβολὼ ἄμορφον, κὴ θρικώδη ὁπὲ ἐγὼ βλέπω. Διατὶ ἐκείνη ἡ ζωὴ ὁπὲ ἦτον τελείως ἄφθαρτος, κὴ ἀπαθὴς, ἔγινεν ὅλη φθαρτὴ περικυκλωμένη μὲ ἀμέτρητα πάθη, ἡ ἄπονος κὴ ἄλυπος, γεμάτη ἀπὸ κόπες, κὴ θλίψες, ἡ ἀφρόντιστος κὴ μακαρία, μὲ ἀπείρες φροντίδας κὴ βάσανα. κὴ τὸ περισσότερον ἀπὸ ὅλα, ἐκείνη ὁπὲ εἰς τὼ πρώτω κατάσασίν της ἦτον ἀπάραχος, μὲ τὸ νὰ ἦτον εἰς τὸ ἄκρον κὴ τέλειον τῆς εὐδαιμονίας της, τῶρα κάθε σιγμὼ παράτεται ἀπὸ μίαν ἀκατάπαυσον ἐπιθυμίαν, ἡ ὁποία εἰς ὅσον ἀνεβάζει τὸν ἄνθρωπον εἰς τὲς βαθμὲς ὁπὲ ἐκεῖνος ἐπιθυμᾷ, τόσον περισσότερον γνωρίζεται ἐλλιπὴς, μὲ τὸ νὰ μὼ εἶναι δυνατὸν νὰ τὲ πληρώσῃ τὸ ἄκρον τῆς ἐδικῆς τε ἀναπαύσεως. „ σκόπει (ἔτζι ὁ ἴδιος Χρυσορρήμων, ἀφ' ὅ μὲ ἐβεβαίωσε διὰ τὼ πρώτω, μὲ βεβαιώνει κὴ διὰ τὼ δυτέρων κατάσασιν τῆς ζωῆς τὲ ἀνθρώπε.) „ σκόπει γὰν ὅσων γέμει κακῶν „ ὁ παρὼν βίος, ἐννόησον ὁσάκις „ αὐτὸς καπράσωτὼ παρέσαν ζωλώ. „ κὴ γὰ ἐξ ἀρχῆς, ὁ μικρᾷ „ σωκληρώθη καπαδίκη. (Ματθ. ὁμιλ. 32.) Τῶρα ἀποδεδειγμένη ἡ διάφορος κατάσασις τῆς μίας ζωῆς ἀπὸ τὼ ἄλλω, ἐρωπῶ, εἰς ποίαν ἀπὸ ταῖς δύο θεμένος ὁ Θαύατος ἤθελε ἀνταποδοθῇ διὰ παίδδυσις κὴ ποινή; Κάθε σῶας βέβαια πρέπει νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι εἰς τὼ πρώτω, διατὶ ὕσερον ἀπὸ μίαν ἄκραν ἀπάθειαν, ὕσερον λέγω ἀπὸ μίαν πληρεσάτω εὐδαιμονίαν νὰ ἐπακολεθήσῃ ὁ Θαύατος, ὁπὲ εἶναι ἡ τελεία σέρησις τόσης μακαριότητος, βέβαια κὴ ἤθελε εἶναι μία μεγαλωπάτη παίδδυσις.

Καὶ λοιπὸν ὁ Θεὸς γνωρίζωντας τὸν Θαύατον εἰς αὐτὼ τὴν πρώτω ζωὴν μεγαλωπάτω παίδδυσιν, εἰς ἐκείνω τὴν πρώτω πλάσιν δὲν ἐννοεῖ παντελῶς Θαύατον. „ Θεὸς, λέγει ὁ Σολομὼν, Θαύατον ὐκ „ ἐποίησεν. ὅθεν χαρίζει ἐκεινῆς τῆς πρώτης ζωῆς ἀπονεμητικὸν „ ἀποδιδόμενον τὴν ἀϊδιότπα. ἀλλ' „ ἐπ' ἀφθαρσίᾳ (λέγει ὁ ἴδιος „ Σολομὼν) τὸν ἄνθρωπον ἔκτισε, „ κατ' εἰκόνα τῆς ἀϊδιότπος αὐτε. Μὰ μεταβαλμένη ἐκείνη ἡ πρώτη μακαρία ζωὴ ἀπὸ τὴν ἁμαρτίαν

εἰς

εἰς τοῦτο τὴν δυσυχεστάτην ὁποῦ ἡμεῖς πῶρα λέγομεθε, μεταβάλλει δ' ἐθὺς καὶ τὸ ἀποδιδόμενον τῆς ἀθανασίας της, διατὶ ἐκείνη ἡ ἀθανασία ὁποῦ εἰς αὐτὴν ἦτον δοσμένη ἀπὸ τὸν Θεὸν διὰ ἐξαίρετον χάρισμα, εἰς τὴν παρῦσαν ζωὴν ἤθελε εἶναι μία ἀξιοδάκρυτος τιμωρία, ἐπειδὴ ὁ ἄνθρωπος εἰς τοῦτον τὸν τόπον ἤθελε εἶναι ἀθανάτος, καὶ ἀκολέθως ἀθανάτη δυσυχὴς, καὶ ἀθάνατα ἁμαρτολός. Καὶ λοιπὸν ἀπὸ τὴν μεταβολὴν τῆς ἀθώας ζωῆς λαμβάνει ὁ Θανάτος τὴν ἀρχὴν, καὶ γίνεται σῶα καλὸν φυσικὸν, γνωρίζωντας τὸ εἶναί τε ἀπὸ αὐτὴν, ὡς αἰτίαν, διατὶ εἰς τοῦτον τὸν τόπον ἀποδείχνεται αὐτὸς διὰ μέγα κακὸν, σῶα ἀποτέλεσμα μιᾶς ἄκρας φιλανθρωπίας.

„ Κερδαίνει (ἔτζι μὲ βεβαιώνει τὴν ἀπόδειξιν τῦ λόγυ μυ ὁ Θεολόγος Γρηγόριος) Κερδαίνει μεντοιωντας ὁ ἄνθρωπος τὸν Θανάτον, ἵνα μὴ ἀθανάτον ἦ τὸ κακὸν, καὶ γίνεται φιλανθρωπία ἡ τιμωρία. Οὕτω δὲ πείθομαι κολάζειν Θεόν. Τώρα αὖ ὁ Θανάτος εἰς ἡμᾶς καὶ τὸν Θεολόγον εἶναι κέρδος, εἶναι τῦ Θεῦ μία ἄκρα φιλανθρωπία, πῶς λοιπὸν ἠμπορεῖ νὰ ὁμολογηθῇ σῶα μέγα κακὸν, διατὶ διαλύει τοῦτο τὸ φθαρτὸν σωθετον; Αἱ καὶ τὸ κέρδος δὲν ἠκέθη ποτὲ νὰ ὠνομαθῇ ἀπὸ τινὰ διὰ μεγάλη ζημία. Μέγα μέγα κέρδος λοιπὸν εἰς ἡμᾶς εἶναι καὶ ὁ Θανάτος.

Μὰ ἐδῶ ἤθελε μῦ εἰπῇ τινὰς, πῶς εἶναι δυνατὸν ὁ Θανάτος νὰ εἶναι κέρδος, ἐκεῖ ὁποῦ εἰς τὸ πρόσωπον τῦ Γενάρχυ, καὶ ἀπολέθως καὶ εἰς ὅλες ἡμᾶς ὁ Θανάτος ἐδόθη διὰ Κατάρα; „ ἡ δ' αὐτὴ ἡμέρα φάγητε „ ἀπὸ τῦ φυτῦ (τὸς λέγει ὁ Θεὸς) „ Θανάτῳ ἀποθανεῖσθαι. Ὥστε ὁποῦ, ἀνίσως καὶ διὰ τὸ μέγα πταῖσμα τῆς παραβάσεως ὁ Θεὸς διοείζη μίαν τέτοιαν ἀπόφασιν, ἀκόλεθον εἶναι ὅτι αὐτὴ ἡ ἀπόφασις νὰ εἶναι πρὸς παίδευσιν, καὶ ὄχι ποτὲ πρὸς ὠφέλιμον κέρδος. Εἰς τοῦτο (ἀκρ.) ἀποκρίνεται αὐτὸς δι' ἐμὲ ὁ Θεῖος Ἀμβρόσιος, ὅταν λέγει· τὴν ἀπόφασιν ὁποῦ δίδει ὁ Θεὸς λέγωντάς· „ Θανάτῳ ἀποθανεῖσθαι· δὲν ἦτον ὄχι ἀπόφασις κατάρας, ἀμὴ ἦτον μία ἀπόφασις οἰκονομική, μεταβάλλωντας μὲ τὸ „ Θανάτῳ ἀποθανεῖσθαι, ἐκεῖνο τὸ ἄφθαρτον τῆς πρώτης μακαρίας ζωῆς, εἰς φθορὰν, ἀφ' ἧς αὐτὴ ἐμεταβάλθη διὰ τὴν παράβασιν, ἀπὸ τὴν μακαριότητα ὁποῦ εἶχεν, εἰς τοῦτην τὴν ἄκραν δυσυχίαν, ὁποῦ τώρα διοίσκεται. „ Θανάτῳ „ ἀποθανεῖσθαι. τοῦτέστι (ἔτζι ὀξηγᾶ τοῦτος ὁ Θεῖος Διδάσκαλος) „ τοῦτέστι τὴν παχυτέραν δηλοῖ σάρκα „ καὶ θνητὴν, ἐν τῇ τῦ δερματίνυ „ χιτῶνος περιβολῇ. Σᾶς φανερώνει ἀκόμη καὶ τὸ δίκαιον τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως „ ἵνα μὴ ἀθανάτε μείναντος „ αὐτῦ μὲ τὴν παράβασιν, μείνῃ „ σὺν αὐτῷ καὶ τὸ κακὸν ὀξ ἀνάγκης ἀθανάτον. Ὁ Θανάτος λοιπὸν κατὰ Θείαν πρόγνωσιν ἀποφασίζεται οἰκονομικῶς εἰς τὸν ἄνθρωπον, καὶ γίνεται ἰαξεία τῆς ποινῆς, καὶ

ὄχι

ὄχι ποτὲ ἐκδίκησις τῆς ἁμαρτίας. Διατὶ διὰ τὴν ποινὴν τῆς παραβάσεως, ὁμολογᾶν ὅλοι συμφώνως οἱ Θεῖοι Διδάσκαλοι ἐκείνην τὴν φοβερωτάτην κατάραν, ὁποῦ ὁ Θεὸς ἔδωσε ὅταν εἶπε· „ ἐπικατάρατος „ τος ἡ γῆ ἐν τοῖς ἔργοις σε, σὺν „ λύπαις φάγῃ αὐτὴν πάσας τὰς „ ἡμέρας τῆς ζωῆς σε, ἀκανθας, „ καὶ ξιβόλυς ἀνατελεῖσει, καὶ ἐν ἱδρῶτι τῦ προσώπυ σε φάγῃ τὸν „ ἄρτον σε· Αὐτὴ αὐτὴ εἶναι ἡ φοβερωτάτη κατάρα, καὶ ἡ πονὴ τῆς ἁμαρτίας ὁποῦ ἐδόθη εἰς τὴν δυσυχισμένην φύσιν τὴν ἐδικήν μας. Μὲ εἰς τοῦτην τὴν φοβερωτάτην κατάραν, καὶ Θείαν φιλανθρωπίαν προθέτει ὁ Θεὸς διὰ κάποιαν ἐνδυνάμωσιν, καὶ παρηγορίαν τῦ ἀνθρώπυ, ἐκεῖνο τὸ „ ἕως „ τῦ ἀποστρέψαι σε εἰς τὴν γῆν. „ ὁποῦ εἶναι τὸ ἴδιον μὲ τὸ, Θανάτῳ „ τῳ ἀποθανεῖσθαι. Θέλωντας ὁ Θεὸς νὰ ἀποδείξῃ μὲ τοῦτο, πῶς ὅλαις αὐταῖς ἡ δυσυχίαις τῆς τεθλιμμένης ζωῆς μας, θέλει ὀξαπλωθῆν εἰς τόσον διάστημα, εἰς ὅσον νὰ εὕρεν τὸν Θανάτον ὡς σημεῖον, καὶ ἐκεῖ νὰ λάβεν τὸ τέλος τες· εἰς ὄξοπον ὅτι νὰ μὴν ἠμπορῆν πλέον νὰ ὀξαπλωθῆν περισσότερον. „ ἐπὶ Κέρδει λοιπὸν „ ὁ Θανάτος, καὶ ἐπ' ἐργασίᾳ ἡ „ τιμωρία δίδοται· ἐφ' ᾧ καὶ σκυ„ θρωπάζειν ἐπὶ τοῦτοις οὐκ εὔλογον· „ Διὸ οὐκ ἐκώλυσε (λέγω μὲ τὸν „ Μέγαν Βασίλειον) τὸν Θανάτον ὁ „ Θεὸς, ἵνα μὴ ἀθανάτον ἡμῖν, „ τὴν ἀῤῥωσίαν πρήσῃ. Καὶ εἰς τοῦτον τὸν ὄξοπον ἐννοῶντάς το αὐτὸ τὸ, ἀποστρέψαι σε εἰς τὴν γῆν, τοῦτος ὁ Οὐρανοφάντωρ Διδάσκαλος, ὡμολόγησε πῶς ὁ Θεὸς ἀπὸ αὐτὴν τὴν συμμὴν αὐτῆς τῆς ἀποφάσεως τὸ Θανάτε, ἔδειξε καὶ τὴν δικαιοσυνίην, καὶ εὐσπλαγχνίαντε. τὴν δικαιοσυνίην τε, μὲ τὴν κατάραν τῆς παραβάσεως, καὶ τὴν εὐσπλαγχνίαντε, μὲ τὴν ἀφαίρεσιν τῆς κατάρας διὰ τῦ Θανάτε. Ὅθεν μεγαλυώνωντας τὴν Θείαν φιλανθρωπίαν φωνάζει· „ ἀπὸ τότε ἀπὸ τότε ἡ δικαιοσυνίη σε, „ καὶ τὸ ἔλεός σε. Τώρα αὐτοῦτος εἶναι ὁ Θανάτος εἰς τὴν φύσιν τε, ποῖος εἶναι ἀρκετὸς νὰ τὸν ὁμολογήσῃ μέγα κακὸν, καὶ ὄχι μᾶλισα σῶα μέγα καλὸν φυσικὸν, ὡς πρὸς τὴν αἰτίαν τε, ὁποῦ εἶναι ἡ μεταβολὴ τῆς πρώτης καὶ μακαρίας ζωῆς μας;

Μὰ διὰ περισσοτέραν βεβαίωσιν τῦ ἐπιχειρήματός μυ, ἐρωτῶ (ἀκρ.) νὰ μῦ εἰπῆτε, διὰ ποίαν αἰτίαν ὁ Θανάτος σιμὰ εἰς ἡμᾶς φαίνεται μέγα κακὸν, καὶ παπολλὰ φοβερός; Ἐγὼ λογιάζω ὄχι διὰ ἄλλο, παρὰ διατὶ μᾶς ὑσερεῖ ἀπὸ τοῦτην τὴν ζωὴν, ἡ ὁποία μὲ ψεύδη κείτην εἰς τὴν φαντασίαν μας φαίνεται διὰ σῶα μέγα καλόν. Μὰ αὖ σᾶς ἀποδείξω ὅλον τὸ ἐναντίον, πρέπει καὶ ἀλήθειαν νὰ μῦ ὁμολογήσετε μὲ κοινὴν γνώμην τὸ πρόβλημά μυ. Καὶ ἐδῶ, ποῖος ἠμπορεῖ ἀπὸ ὑμᾶς νὰ μῦ ἀρνηθῇ ὅτι ὁ ἄνθρωπος εἰς τοῦτην τὴν ζωὴν νὰ μὴν εἶναι γεμάτος ἀπὸ πάθε εἶδος δυσυχιῶν, τόσον τὸ σώματος, ὅσον καὶ τῆς ψυχῆς; Δυσυχὴς ὅταν κοιμᾶται, Δυσυχὴς ὅταν

εἶναι

εἶναι ἐξυπνος, καὶ τέλος παύτων Δυσυχὴς εἰς κάθε μέρος, ὁπὸ ἤθελε γράψη. Διατὶ αὐίσως καὶ σοχαδῆ δείσκει νὰ εἶναι γυμνὸς, πτωχὸς, καὶ παλαιπωρημένος εἰς κάθε βόπον. ἐνβέπεται εἰς τὴν γύμνωσίντα, κλαίει διατὶ ἐγεννήθη, καὶ γογγίζει πῶς δείσκεται εἰς μίαν ζωὴν, ὁπὸ τὸν ὑποχρεώνει εἰς ἀμεβήτας κόπως, καὶ βάσανα. Τώρα περικυκλωμένος ἀπὸ ἄπειραις ἀρρωσίαις, τώρα πολεμημένος ἀπὸ ἀναρίθμηταις ἐπιβελαῖς, καὶ τέλος παύτων ὑσερημένος ἀπὸ κάθε ἡσυχίαν καὶ ἀνάπαυσιν. Καὶ εἰς τέτιον τὴν θλιβερὰν καπάσασιν γνωρίζωντας τὴν ζωήν μας ὁ Προφήτης Ἱερεμίας, δὲν ἔπαυσι εἰς τὸ νὰ θρηνῇ τὸν ἐρχομόνα εἰς τέτον τὸν Κόσμον. „ ἵνα τί τέτο (ἔλεγεν) „ ἐξῆλθον ἐκ μήβρας τὸ βλέπειν „ κόπως, καὶ πόνες; ἐπικατάρατος „ ἡμέρα ἐν ᾗ ἐτέχθω ἐν αὐτῇ. (Κεφ. 20.) Καὶ ὁ Σολομὼν πάλιν ὁ πλέον σοφὸς, καὶ πλέον δίτυχὴς ἀπὸ ὅλες τὲς Βασιλεῖς, ἀφ' ὲ ἐδοκίμασεν εἰς τὴν ζωήν τε ὅλαις ταῖς ξυφαῖς καὶ ξεφαίπωσες, εἰς τέτον τὸν βόπον μᾶς δηγᾶται· „ ζυγὸς βα„ ρὺς ἐπὶ υἱὲς Ἀδὰμ, ἀφ' ἡμέρας „ ἐξόδε ἐκ γασρὸς Μηβὸς αὐτῇ, „ ἕως ἡμέρας ἐπισροφῆς εἰς Μητέ„ ρα παύτων. (Κεφ. 4.) Ὥσε ὁπὸ ἀπὸ μίαν πρακτικὴν δοκιμὴν δίγαινει σὰ ἀφοδέσαπον συμπέρασμα· ὅθεν λέγει· πῶς εἶναι καλίτερον ὁ ἄνθρωπος παντελῶς νὰ μὴν γεννηθῇ. μὰ ὑποθέτωντας νὰ ἐγεννήθη, καλίτερον εἶναι ὁ Θάνατος ἀπὸ τὴν ζωήν. „ Καὶ ἐπήνεσα ἐγὼ „ σύμπαντας τὲς τεθνηκότας, τὲς „ ἤδη ἀποθανόντας, ὑπὲρ τὲς ζῶν„ τας καὶ ἀγαθὸς ὑπὲρ τὲς δύο τέ„ τες, ὅστις ἔπω ἐγένετο, ὃς οὐκ „ οἶδε σύμπαν τὸ ποίημα τὸ πονηρὸν „ τὸ πεποιημένον ὑπὸ τὸν Ἥλιον. „ (Κεφ. 4.)

Μὰ ἂς ἡσυχάσῃ ὀλίγον ἡ Θεία Γραφὴ, καὶ ἂς συγχωρήσωμεν νὰ ὁμιλήσῃ περὶ πέτε καὶ σὰς εἰδωλολάβης, σὰς λέγω ἐθνικὸς Φιλόσοφος. Ἀνίσως (λέγει) ὁ ἠθικὸς τῆς παλαιᾶς Ῥώμης· αὐίσως καὶ ἐκαπάγετο ἀπὸ τὴν ἐκλογὴν μιᾶς ψυχῆς εἰς τὸ νὰ εἰσέβῃ ἢ ὄχι εἰς τὸ ἐδικόντης κορμί, ἤθελε (λέγει) ἀποφασίσῃ καλίτερα νὰ μεταβαπῇ εἰς τὸ ᾅδὴ ὁπὸ μίαν φεραὶ ἦτον, παρὰ νὰ παῤῥησιαθῇ εἰς τέτον τὸν τεθλιμμένον ζωήν. ἐπειδὴ ἀποσρέφεται τὸν ξομεραὶ φυλακὴν εἰς τὸν ὁποίαν πρέπει νὰ ἔμβῃ. Ὅθεν λέγει, πῶς ἡ φύσις θέλωντας νὰ δώσῃ τὸν ζωὴν εἰς τὰ βρέφη, τὰ πλανᾷ μὲ τὸ νὰ τὲς κλείῃ τὰ ὄμματα διὰ νὰ μὴν ἤθελαν ἰδῦν πόσα ἄπειρα βάσανα, ὁπὸ μὲ μεγαλωτάτην ὑπομονὴν πρέπει νὰ ὑποφέρεν εἰς τὸν ζωήν τες. „ ζωὴ ψεύδης, ζωὴ ἀθλία. (ἔτζι „ ὁμιλεῖ καὶ σὰς ἐθνικὸς) ᾄδεὶς „ δέχεται αὐτὸν, εἰμὴ δοθήσεται „ τοῖς ἀμαθέσι.

Τώρα ἀποδεδειγμένη (ἀκρ.) ἡ ζωή μας μὲ τὸν πρακτικὸν ἀπόδειξιν, μὲ τόσαις ἀναντῤῥήταις μαρτυρίαις εἰς τέτοιαν τεθλιμμένην καπάσασιν, ἠμπορεῖ τινὰς νὰ τὸν ὀνομάσῃ καλόν; ὄχι βέβαια. ἀμὴ μάλισα σὰ μεγάλον κακόν. Καὶ αὐ τέτο εἶναι ἀληθινὸν, ἀκολυθᾷ ὅτι ἡ σέρησις αὐτῆ τῆ κακῆ, ὁπὸ εἶναι ὁ Θάνατος, νὰ ὁμολογηθῇ ἀναμφιβόλως σὰ μέγα καλόν. Μὰ μ' ὅλον ὁπὸ τέτο εἶναι ἀψευδέσαπον, βλέπω τὲς περισοτέρες ἀνθρώπες, ὄχι νὰ μὴν εἰπῶ ὅλες, ὁπὸ κλίνεν περισότερον εἰς τὴν ἔφεσιν, καὶ ἐπιθυμίαν τέτης τῆς τεθλιμμένης ζωῆς, καὶ ζητᾶν μὲ κάθε βόπον νὰ ἀποφύγεν, αὐ ἦτον δυνατὸν τελείως τὸν Θάνατον. Καὶ οἱ τέτοιοι παθαίνεν τὸ ὅμοιον, ὁπὸ ἔπαθε καὶ ὁ πρῶτος υἱὸς τῆ Ἀδὰμ, ὁπὸ εἶναι ὁ Κάϊν. ὁ ὁποῖος ποινισμένος ἀπὸ τὸν Θεὸν ὄχι τὴν ἀδελφοκτονίαν μὲ μίαν φοβερωτάτην Κατάραν, ὁπὸ ἦτον σὰς ἀπαρηγόρητος ἀνασεναγμὸς, καὶ σὰς ἀκατάπαυσος Κλόνος. ἐδοκίμαζε μίαν ζωὴν, ὁπὸ χεδὸν ἦτον ἀνάλογος μὲ ἐκείνην τὴν Κολασμένων τῆ Ἅδε, ὄχατὶ ἡ συνείδησις τῆ ἔγινεν σὰς ἐλεγκτικὸς Τύραννος, ὁπὸ κάθε σκιὰν τῆ τὸν ἐπαράσαινε διὰ σὰν αὐίλεων Δράκοντα, ὁπὸ ἔμελλε νὰ τὸν καπαπίῃ. Καὶ εἰς μίαν τέτοιαν ἀξιοδάκρυτον καπάσασιν, τί λογισμὸς νὰ ἔθρεφεν (ἀκρ.) ἐκεῖνος ὁ τόσον ξισάθλιος; Ἀνίσως καὶ ἐγὼ τὸ εἰπῶ, ἐνδεχόμενον νὰ μὴν τὸ πισεύσετε, μὰ τὸ λέγει ἡ Θεία Γραφὴ, καὶ πρέπει νὰ δώσωμεν ὅλον τὸν πίσιν. Ὁ λογισμός τε ὅλος ἦτον (ἀκρ.) νὰ διαφθαντύσῃ ἐκείνην τὴν κατραμένην ζωὴν, ἀπὸ τὸν σέρησιν τῆ Θανάτε. προτείνωντας καλίτερα τὸν βάσανον τῆς ποινῆς, ὁπὸ ἦτον ἡ ζωή τε, παρὰ τὸν Ἀξείαν, καὶ ἀνάπαυσιν αὐτῆς τῆς βασάνε, ὁπὸ ἦτον ὁ Θάνατος. „ Καὶ ἔσαι (εἰς τέτον τὸν τρόπον ἐπαραπονᾶτο) Καὶ ἔσαι πᾶς „ ὁ δείσκωνμε ἀποκτονεῖμε. Καὶ εἰς τέτοιες λόγες, ποῖος ἀπὸ ὑμᾶς (ἀκρ.) δὲν ἤθελε εἰπῇ, πῶς τέτος ὁ δυσυχὴς, σιμὰ εἰς τόσα βάσανα νὰ μὴν ἔμεινον ἀκόμι ὑσερημένος καὶ ἀπὸ τὸ ὑγειὲς κριτήριον τε νόος τε; Καὶ αὐ ὑμεῖς μὲ δίκαιον τρόπον καπακρίνετε ἐκεῖνον τὸν παράφρονα Κάϊν, πολὺ περισότερον ἔχω ἐγὼ ἀφορμὴν νὰ καπακρίνω τόσες, καὶ τόσες Χειριανὲς, ὁπὸ μὲ κάθε ἀκρίβειαν περιποιῦνται τέτην τὴν τεθλιμμένην ζωὴν ὡσὰν σὰ μέγα καλόν, καὶ ἀποστρέφονται τὸν Θάνατον μὲ μεγαλώτατον μῖσος ὡσὰν σὰ μέγα κακόν.

Αὖ (ἀκρ.) ἂς παύσῃ παρακαλῶσας μία τόσον πρόθυμος ἐπιμέλεια, τόσος ἔρωτας, καὶ τόση ἀγάπη ὄχατὶ τέτην τὴν πρόσκαιρον ζωὴν, ἡ ὁποία εἶναι ζωὴ ἐξοχίας, ζωὴ ὁπὸ φέρει εἰς τὸν ἑαυτόν της τὸν ποινὸν τῆς πρώτης παραβάσεως. Αὖς τελειώσῃ λέγω καθὼς νὰ τὴν κολακεύῃ μὲ ἀτιμίαν τὲ Θεῖ, καὶ μὲ μεγαλωπέτην βλάβην, καὶ ζημίαν τῆς ψυχῆς τε. καὶ ἂς μάθῃ καθὼς ἀπὸ τὴν σήμερον νὰ μὴν φοβᾶται τὸν Θάνατον, ἀμὴ μάλισα νὰ τὸν ἐπιθυμᾷ, γνωρίζωντας τον, ὄχι ποτὲ ὄχατὶ σὰ μέγα κακὸν, ἀμὴ διὰ σὰ καλὸν φυσικὸν, καθὸ εἶναι κέρδος, ἀξεία, ἀνάπαυσις, καὶ τέλος παύτων

ἀποτέλεσμα τῆς τῦ Θεῦ ἄπρας φιλανθρωπίας. Καὶ εἰς τῦτον τὸν ξόπον, ἂς γενῇ εἰς ὅλες ὑμᾶς ἀντικείμενον τῆς ἐδικῆς σας ἀγάπης. εἰς ξόπον ὅτι νὰ ζῆτε παντοτε μὲ τὴν μνήμην τῦ Θανάτε, βεβαιωμένοι, πῶς τῦτος θέλει εἶναι τὸ πολύτιμον κέρδος σας. Ὥστε ὁπῦ ἂς μὴ δειλιάζῃ τινὰς ὅταν τὸν βλέπῃ εἰς αὐτὸν νὰ πλησιάζῃ, ἀμὴ μάλιστα μὲ μεγαλόψυχον ἀνδρείαν, μὲ τὸν Ἐκκλησιαστὴν ἂς κηρύττῃ· „ ὦ Θανάτε, „ καλόν σε τὸ κρίμα ἐσίν. (Κεφ. 41.) Καλὴ ναὶ ὁμολογήσετε τὴν κρίσιν τῦ Θανάτε, γνωρίζοντάς τον ὡς καλὸν φυσικὸν, ὡς πρὸς τὴν αἰτίαν τε. Διατὶ Κρείασων Θανάτος, ὑπὲρ ζωὴν πικράν. (Ἐκκλησι. Κεφ. 30.)

ΜΕΡΟΣ, Β.

ΑΠοδείχνωντας ἐγὼ τὴν σήμερον εἰς ὑμᾶς (ἀκρ.) τὸν Θανάτον μέγα καλὸν, καὶ παπαδέιθωντάς σας νὰ τὸν προκρίνετε, καὶ ναὶ τὸν ἐπιθυμᾶται περισσότερον ἀπὸ τέτλω τὴν ματαίαν, καὶ τεθλιμμένην ζωὴν, δὲν ἔχω σκοπὸν μὲ ἐτῦτο νὰ σᾶς ἀπάφω μίαν ἄπαντον καὶ ἀπρεπῆ ἐπιθυμίαν, ὅτι λογῆς ἐσωσέβη εἰς ἐκεῖνον τὸν ἐθνικὸν, διὰ τὴν ὁποίαν ὁμιλεῖ ὁ Ἀφρικανὸς Διδάσκαλος. ὁ ὁποῖος ἀναγνώθωντας τὸ βιβλίον τῦ Πλάτωνος περὶ τῆς ἀθανασίας τῆς ψυχῆς, καὶ νικημένος ἀπὸ τὰ σφικτὰ ἐπιχειρήματα τῦ ἀκαδημιακῦ φιλοσόφε, ἄναφεν ἀπὸ μίαν τόσον δρασικὴν ἐπιθυμίαν, εἰς τὸ νὰ ἀπολαύσῃ μίαν ἄλλην καλλιτέραν ζωὴν, εἰς ξόπον ὅτι ἐπῆγε σκιρτῶν τας καὶ ἐρρίφε τὸν ἑαυτόν τε εἰς τῆς Θαλάσσης τὸ βάθος. Ὁ ἐδικός μας σκοπὸς (ἀκρ.) δὲν εἶναι τέτοιος ὄχι, ἀμὴ εἶναι, ὅτι νὰ σᾶς ἀποβάλλω ἐκείναις ταῖς φαντασικαῖς ἰδέαις ὁπῦ σᾶς παρασαίνεν τὸν Θανάτον σὰν φοβερὸν καὶ τερατῶδες φάντασμα, καὶ νὰ σᾶς τὸν κάμω σὰν ἀντικείμενον ἐράσμιον τῆς θελήσεως, καὶ ἐπιθυμίας σας. εἰς ξόπον ὅτι ἐπιθυμῶντάς τον καθὸ καλὸν φυσικὸν, νὰ ἐπιθυμᾶτε τὴν ἐδικήσας ἀνάπαυσιν. διατὶ „ Θανάτος (καὶ τὸν „ Γὼβ) ἀνδρὶ ἀνάπαυσις. Καὶ πάλιν ἐπιθυμῶντάς τον καθὸ καλὸν ἠθικὸν, νὰ ἐπιθυμᾶτε τὴν ἐδικήν σας παντοτινὴν μακαριότητα. Ἐπειδὴ καὶ τὸν Ἀπόσολον· „ ἐὰν ἡ ἐπίγειος ἡ- „ μῶν οἰκία τῦ σκήνες καταλυθῇ, „ οἰκοδομὴν Θεῦ ἔχομεν, οἰκίαν ἀχει- „ ροποίητον, αἰώνιον ἐν τοῖς Ουρα- „ νοῖς, (Κορινθ. Κεφ. 5.) Καὶ βέβαια (ἀκρ.) ὁ ἀληθινὸς σκοπὸς τῦ Θανάτε δὲν εἶναι ἄλλος, παρὰ μὲ τὴν διάλυσιν τῆς ψυχῆς ἀπὸ τὸ κορμὶ, νὰ μεταβάλῃ τέτλω τὴν ματαίαν πωήγυριν τῆς φθαρτῆς ζωῆς μας, ὁπῦ ἡ ἁμαρτία τῆς ἐπροξένησεν, εἰς τὴν ἄφθαρτον καὶ μακαρίαν ἀνάπαυσιν, ὁπῦ ἡ ἀκακία τὴν ἔκανε καὶ ἐχαίρετο. Καὶ τῦτο γίνεται (ἀκρ.) ὅταν ἡμεῖς καταπείσωμεν τὴν θέλησίν μας νὰ εἶναι παντοτε ἕτοιμος εἰς κάθε κραυγὴν Θεϊκὴν, νὰ ἀναφέρῃ εἰς τὸν Θεὸν μίαν ζωὴν ὁπῦ εἰς ἡμᾶς ἐδόθη διὰ ἄκραν ἐδικήν τε φιλανθρωπίαν, καὶ εἰς τῦτον τὸν ξόπον μὲ μίαν κα-

καλήν μας διάθεσιν νὰ κάμωμεν τὸ χρέος νὰ γένῃ φιλοτιμία. Φιλοτιμία γίνεται ναὶ (ἀκρ.) τὸ χρέος, ὅταν ἡμεῖς δώσωμεν θεληματικὰ ἐκεῖνο ὁπῦ ἔχει νὰ μᾶς ἁρπαχθῇ μὲ τὴν βίαν. Καὶ τῦτο θέλει γένει, ἀνίσως καὶ ἡμεῖς ἀπὸ τὴν σήμερον, μὲ μίαν ἀνεξάλιπτον μνήμην, καὶ μελέτην τῦ Θανάτε θέσωμεν ἠθικὸν, καὶ προαιρετικὸν ὅρον τῆς ζωῆς μας, μὴν ἀναμένοντες ἐκεῖνον τὸν φυσικὸν καὶ ὑσερινὸν ὅρον, διατὶ ἔτζι ὁ Θανάτος ἔχει ἀπὸ ἡμᾶς εἰς τὰς χεῖράς τε πλὴν καιρῦ ὡς δῶρον, ἐκεῖνο ὁπῦ εἰς καιρὸν ἐδικόν τε ἤθελε νὰ ἁρπάξῃ ὡς χρέος. Καὶ καὶ τῦτον τὸν ξόπον ὁ Θανάτος γίνεται εἰς ἡμᾶς σὰν καλὸν ἠθικὸν, μὲ τὸ νὰ μᾶς καμῇ μὲ τὴν στέρησιν τέτης τῆς φθαρτῆς ζωῆς μας νὰ ἀνταποδίδωμεν δόξαν μεγαλωτέραν εἰς τὸν Θεόν.

Μὰ ποίαν δόξαν ἠμπορῦμεν νὰ δώσωμεν ἡμεῖς εἰς τὸν Θεὸν μὲ τὴν στέρησιν τῆς ζωῆς μας; Ἐκείνην τὴν δόξαν ὁπῦ τῦ ἔδωκαν οἱ Μάρτυρες, καὶ οἱ Ὅσιοι· οἱ ὁποῖοι ὄχι διὰ ἄλλο ἐδόξασαν τὸν Θεὸν τόσον, ὅσον ὁπῦ ἐκεῖνο τὸ ἀπαραίτητον χρέος τῆς ζωῆς ὁπῦ ἔμελλε νὰ δώσωσι τῦ Θανάτε μὲ βίαν, τὸ ἔδιδαν, καὶ τὸ ἐπλέρωναν προαιρετικῶς μὲ χαράν. Ὥστε ὁπῦ προκρίνοντες καὶ ἡμεῖς τὸν Θανάτον ἀπὸ τέτλω τὴν φθαρτὴν ζωὴν, γινόμεθεν ἕτοιμοι εἰς τὸ νὰ τῦ τὴν παραδώσωμεν εἰς κάθε καιρὸν ὁπῦ αὐτὸς ἤθελε μᾶς τὴν ζητήσῃ, καὶ εἰς τέτοιον ξόπον αὐτὴν τὴν ζωὴν τὴν ἀναφέρωμεν εἰς τὸν Θεὸν, ὡσὰν μίαν θυσίαν δυπρόσδεκτον, πρὸς δόξαν ἐδικήν τε. Μὰ σιμὰ εἰς αὐτὴν τὴν δόξαν μᾶς καίει ὁ Θανάτος ἀπόμι νὰ γινώμεθεν δυχάριστοι καὶ εἰς τὴν ἐδικήν τε θείαν δικαιοσύνην. Ἐπειδὴ καθόντας δῶρον τὴν ζωήν μας τῦ Θανάτε, μὲ μίαν πρόθυμον ἔφεσιν, δυχαριστῶμεν εἰς σὰν χρέος δικαιοσύνης, ὁπῦ εἶναι νὰ ἐπιστρέψωμεν εἰς τὸν Χριστὸν ἐκείνην τὴν ζωὴν ὁπῦ μᾶς ἐδάνεισεν, ὑποφέροντες ἡμεῖς τὸν Θανάτον καὶ δικαιοσύνην, πρὸς δόξαν ἐκείνε ὁπῦ μὲ ἄκραν φιλανθρωπίαν τὸν ὑπόφερε διὰ τὴν σωτηρίαν μας. Καὶ ἐδῶ, ποῖος δὲν βλέπει καθαρῶς ἀπὸ τῦτο (ἀκρ.) πῶς ἡμεῖς μὲ τὸν Θανάτον ἀναπληρώνομεν σὰν χρέος ἀγάπης; Διατὶ ὁ Τιὸς τῦ Θεῦ μὲ τὸ νὰ ἔδωσε διὰ ἡμᾶς τὴν ζωήν τε, ἀπόκτησε μίαν νόμιμον κυριότητα ἐπάνω εἰς τὴν ἐδικήν μας, ὥστε ὁπῦ ἡ ζωήμας διὰ ἄπειρα προτερήματα ὄντας ἐδικήν τε, ἡμεῖς εἴμεθε χρεῶσαι νὰ τὴν θυσιάζωμεν εἰς αὐτὸν, πρὸς αὐτδυχαρίσησιν, μὲ ἀμέρκτον ἀγάπην. Ἠξύρω ναὶ (ἀκρ.) πῶς ἡ ζωήμας εἶναι σὰν ὑδρὸν, συγκεινομένη μὲ ἐκείνην τῦ Ἰησῦ μας· μὰ ὅταν ἡμεῖς μὲ ἀγάπην τὴν ἀναφέρωμεν εἰς αὐτὸν, γίνεται ναὶ καπολλὰ τίμιος. Ἐπειδὴ ἡμεῖς ὄντες τελείως ἀδύνατοι εἰς τὸ νὰ δυχαριστήσωμεν τῦ Θεῦ μίαν ἄπειρον ἀγάπην, μὲ τὸν Θανάτόν μας τῦ δίδομεν τὸ ὅλον, δίδοντας τὴν ζωήμας, καὶ ἔτζι πληρώνομεν τὴν ἀγάπην τε, μὲ ἐδικήν μας τελείαν ἀγάπην.

Μὰ αὖ ὁ Θανάτος μᾶς γίνεται

αἰτία εἰς τὸ νὰ καπορθώνωμεν ὡσαὺ ἀποτελέσματα ἐδικά τε τόσα θεάρεστα κατορθώματα, ποῖος εἶναι ἐκεῖνος ὁπὸ δὲν θέλει τὸν κηρύξει μὲ χίλιας γλώσσας σὰν καλὸν ἠθικὸν, ϗ καπρόλλα τίμιον; Ποῖος λέγω, δὲν θέλει τὸν ἐπιθυμᾷ μὲ κάθε προθυμίαν, γνωρίζωντάς τον εἰς τὸν ἑαυτόντε δι' σὰν μέγα ψυχοφελέσατον κέρδος; Κέρδος ναὶ, διατὶ μᾶς γίνεται αἰτία νὰ ἀποφύγωμεν ταῖς φοβεραῖς ποιναῖς τῆς Κολάσεως. Καὶ εἰς τοῦτο, ποῖος ἠμπορεῖ νὰ μὲ ἀρνηθῇ, ὅτι ἡ ζωήμας νὰ μὴν εἶναι ὑποπαστόμενη εἰς ἕξις φοβερωτάτης ἐχθρὸς, ὁπὸ εἶναι ὁ Κόσμος, ἡ σάρκα, ϗ ὁ Διάβολος, ἀπὸ τὰς ὁποίας ἔρχεται πολεμημὸν μὲ σὰν παυτοτινὸν ἀκατάπαυσον πόλεμον; ϗ εἰς ὅσον οἱ πλέον ἀνάρετοι τὰς ἀντιπολεμᾶν κάθε σιγμὴν μὲ τὰ πνδυματικὰ ἄρματα εἰς τὰς χεῖρας, μ' βίας τὰς παρεινώνειν ὀλίγον. ϗ αὐτοὶ πάλιν ἀσηκώνωνται μὲ περισσοτέραν βίαν δι' νὰ τὰς ὑποτάξεν εἰς τὴν τυραννίαν τὴν ἐδικήντες. Καὶ ὰν οἱ Δίκαιοι ὁπὸ μὲ κάθε ἀκρίβειαν σέκειν ἄχρυπνοι νὰ καταβάλλων τὰς θανατηφόρας πειρατμὰς τῶν ἐχθρῶν τες, εἰσὶ τοῦτο τὴν ζωὴν διεῖσκονται εἰς μεγαλώτατον κίνδυναν, πόσον περισσότερον ἡμεῖς, ὁπὸ αὐτὶς νὰ τὰς ἀποδιώξωμεν, τὰς προσκαλᾶμεν θελιματικῶς, ϗ τὰς δίδομεν ὅλως τὴν ἄδειαν δι' νὰ μᾶς νικήσεν; Μὰ θέλω νὰ σᾶς συγχωρέσω (ἀκρ.) πῶς ὑμεῖς μὲ κάθε ἀκρίβειαν ζητᾶτε νὰ διαφυλαχθῆτε εἰς τὸ νὰ μὴν πέσετε εἰς μεγάλας ἁμαρτίας, μ' ὅλον τοῦτο σᾶς λέγω, πῶς ὅσον εἶσε εἰς τοῦτην τὴν ζωὴν, δὲν ἠμπορεῖτε νὰ ζήσετε χωρὶς ἁμαρτίαν. ϗ δὲν εἶναι ἡμέρα, ἔτε ὥρα τῆς ζωῆς μας, εἰς τὴν ὁποίαν νὰ μὴν διεῖσκεται ἀφορμὴ, εἰς τὸ νὰ μᾶς καίῃ νὰ βλάπτωμεν τὸν Θεόν.

Ἀ' ζωὴ δυσυχισμοῦ, εἰς τὴν ὁποίαν διεῖσκεται μία ἀπαραίτητος ἀνάγκη εἰς τὸ νὰ βλάπτωμεν τὸν Θεόν μας. Ζωὴ εἰς τὴν ὁποίαν ἡ Ἀρετὴ πολλὰ ὀλίγη διεῖσκεται, ἡ Κακία θεαμβέβει, ϗ οἱ Κίνδυνοι τῆς Κολάσεώς μας πολλὰ δὶκολώτατοι. „ Οἶδα γὰρ (ἔτζι μᾶς βε- „ βαιώνει ὁ Θεῖος Παῦλος πρὸς „ Ρ'ωμ. Κεφ. 7.) ὅτι ὐκ οἰκεῖ ἐν „ ἐμοὶ (τετέσιν ἐν τῇ σαρκίμε) „ ἀγαθόν. τὸ γὰρ θέλειν παράκει- „ ταί μοι, τὸ δὲ κατεργάζεσθαι τὸ „ καλὸν, ὐχ διεῖσκω. Καὶ τέ- τοιαν γνωρίζωντάς τὴν ὁ Μακάριος Παῦλος, δὲν ἔπαυεν εἰς τὸ νὰ ζητᾷ μὲ προθυμίαν τὸν Θάνατον· „ Τα- „ λαίπωρος ἐγὼ ἄνθρωπος (ἔλε- „ γε·) τίς μὲ ῥύσεται ἐκ τοῦ σώ- „ ματος τοῦ Θανάτε τέτε; Καὶ ὅμως (ἀκρ.) ὁ Θάνατος εἶναι ἐκεῖνος ὁπὸ θέλει δώσει τέλος εἰς ταῖς πνδυματικαῖς, ϗ σωματικαῖς δυσυχίαις μας. Ἐκεῖνος θέλει ἀποδιώξει ἀπὸ ἡμᾶς κάθε πειρασμὸν, διατὶ θέλει μᾶς ἐλευθερώσει ἀπὸ τὸ ἀνυπόφορον βάρος τέτε τοῦ σώματος. Καὶ τέλος πάντων, ϗ τὸν Μακάριον Παῦλον, ἐκεῖνος θέλει μᾶς κάμει νὰ δώσωμεν τέλος εἰς τὸ

νὰ

νὰ ἁμαρτάνωμεν, ἐλευθερώνοντάς ἀπὸ ἐκείνην τὴν θλιωόδη ἀνάγκην, ὁπὸ εἶναι νὰ ἀτιμάζομεν τὸν Ποιητήν μας, ϗ Πλάστην. „ Ὁ γὰρ ἀποθανὼν „ (λέγει ὁ Ἀπός.) δεδικαίωται ἀπὸ „ τῆς ἁμαρτίας. τετέσι (ϗ τὸν θεῖον Χρυσός.), ὐκ ἔτι προσίθη- „ σιν ἁμαρτίαν ἢ ϗ ϗ τὸν Ἱερὸν „ Οἰκεμένιον, τετέσιν ἀπήλλακται, „ ϗ ἠλευθέρωται ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας. Ὦ Θανάτε, δὲν ἠμπορῶ παρὰ νὰ ἐκφωνήσω μὲ τὸν Ἐκκλ. ἔτζι. „ ὦ „ Θανάτε λέγω, καλόν σε τὸ κεί- „ μα ἐσί. Καλὴ εἶναι ναὶ ἡ Κεί- „ σις σε (ἀκρ.) διατὶ αὐτὸς εἶναι ἡ ἔξοδία τῆς ἁμαρτίας, ἡ κατοικία τῆς ἀθωότητος, τὸ βασίλειον τῆς εἰρήνης, ϗ ἡ εἴσοδος τῆς αἰωνίε μακαριότητος.

Καὶ λοιπὸν ἀπὸ τέτοιας ἀναντίρρητας ἀπόδειξες δὲν πρέπει νὰ ἔχωμεν ἡμεῖς κάθε δίκαιον, εἰς τὸ νὰ ἀπάπτωμεν ἀπὸ μίαν ἄμετρον προθυμίαν, ἐπιθυμόντες τὸν Θάνατον; ναὶ βέβαια. Καὶ ἐγὼ τώρα καταλαμβάνω ναὶ εἰς ὅλες ὑμᾶς τὴν μεγάλην ἔρεξιν ὁπὸ σᾶς ἄναψεν ἡ ἔφεσις τῦ Θανάτε, μὰ εἰς τὸν ἴδιον καιρὸν καταλαμβάνω ϗ τὴν αἰτίαν τῆς δειλίας σας. Βλέπω εἰς τὸ πρόσωπόν σας χαραπτερισμένην ϗ προθυμίαν, ϗ δειλίαν. προθυμίαν, εἰς τὸ νὰ δεχθῆτε εἰς κάθε καιρὸν τὸν Θάνατον μὲ ὅλην τὴν διχαίωσιν δι' τὰ ἰδικά τε ἁμαρτήματα, δειλίαν πάλιν, δι' τὴν ἀβεβαιότητα τῆς σωτηρίας σας, γνωρίζοντες τὸν ἑαυτόν σας μεμολυσμένον ἀπὸ ἁμαρτίας. Ὥστε ὁπὸ αὐ ἡ προθυμία σᾶς παρακινᾶ νὰ τὸν ζητήσετε, ἡ δειλία σᾶς γυρίζει δι' νὰ τὸν ἀποφύγετε. Μὰ (ἀκρ.) λάβετε καὶ μεγαλόψυχίαν. διατὶ φθαίνει νὰ γνωρίσετε πῶς εἶσε Χριστιανοί; ϗ φθαίνει νὰ ἐνθυμηθῆτε τὸ τάξιμον, τὴν ἐπαγγελίαν ὁπὸ ἐκάμετε εἰς τὸ Χριστιανικὸν Βάπτισμα, δι' νὰ σᾶς κάμῃ προθύμως νὰ τὸν ἐπιθυμᾶτε χωρὶς καμίαν δειλίαν. Καὶ αὐ ἕως τώρα ἡ συνείδησις σᾶς παρασαίνει ἀμρίβολον τὴν σωτηρίαν σας· εἰρνόσετε τὴν συνείδησιν μὲ τὴν ἀλλαγὴν τῆς ζωῆς σας, ἀσηκώνοντας τὸν σαυρὸν τῆς ἀρετῆς ὁπὸ σᾶς προσάζει τὸ Εὐαγγέλιον, μὲ τὴν νίκην σιν τῶν παθῶν σας. Καὶ εἰς τοῦτον τὸν τρόπον ἀποθώσετε ὅλον τὸ θάρρος σας εἰς τὸ σωτηριῶδες πάθος τῦ Χριστῦ. Καὶ ἔτζι ἂς εἶσαι βέβαιοι πῶς ὁ Θεὸς θέλει ἔχει δι' ὑμᾶς ὅλην τὴν διπλαγχνίαν τε εἰς τὸ νὰ σᾶς χαρίσῃ τὴν παντοτινὴν τε μακαριότητα.

Ἐπιστρέψατε λοιπὸν σήμερον μὲ τὴν μετάνοιαν εἰς τὴν χάριν, ϗ μὴν φοβᾶσθαι πλέον τὸν Θάνατον. ἀμὴ ὡς καλὸν φυσικὸν, ϗ ὡς καλὸν ἠθικὸν ἂς εἶναι παντοτε εἰς ὑμᾶς ἀντικείμενον τῆς ἀγάπης σας. Καὶ μὲ ὅλην τὴν προθυμίαν, ὄχι μόνον εἰς ταῖς ὕστεραις σιγμαῖς τῆς ζωῆς σας, ἀμὴ εἰς κάθε καιρὸν ὁπὸ νὰ ἤθελαν σᾶς μιωήσειν τὸν Θάνατον, μὲ ὅλην τὴν ἀγαλλίασιν ϗ χαρὰν φάλατε μὲ τὸν Προφητάνακα-

πα.

πε· ,, Εὐφραίνθω ἐπὶ τοῖς εἰρηκό-
,, σιμοι εἰς οἶκον Κυρίε παρεσό-
,, μεθα. χαρεῖτε ϗ σκιρτήσατε ναὶ,
,, ὄχι πλέον εἰς τὸ φοβερὸν, μὰ ὠφε-
λιμώτατον μήνυμα τῦ Θανάτυ· ἐπει-
δὴ σᾶς μιωύει τὴν ἀφαίρεσιν τύτης
τῆς γῆς, ϗ τὴν ἀπόκτησιν τῦ Οὐρα-
νῦ. Σᾶς βιάζει νὰ ἐλευθερωθῆτε
ἀπὸ τὴν ξενιτείαν, ἵνα νὰ ἀπολαύ-
σετε τὴν παντοτινήν σας Παξίδα.
Σᾶς παρακινᾷ ἀπὸ τὸν Καιρὸν, νὰ
ἀπεράσετε εἰς τὴν αἰδιότητα· ἀπὸ
τὴν φθορὰν εἰς τὴν ἀφθαρσίαν ϗ
τέλος πάντων ἀπὸ τὴν ἄκραν δυσυ-
χίαν, εἰς τὴν ἀτελεύτητον εὐτυχίαν
τῦ Παραδείσυ. Καὶ εἰς τύτυς τὴν
ἀλήθειαν σᾶς βεβαιώνω, τελειώνων-
τας μὲ τὸς λόγυς τῦ Ἀποστόλυ·
,, Ἐὰν ἡ ἐπίγειος ἡμῶν οἰκία τῦ
,, σκήνυς καταλυθῇ, οἰκοδομὴν ἐκ
,, Θεῦ ἔχομεν, οἰκίαν ἀχειροποίητον
,, αἰώνιον ἐν τοῖς Οὐρανοῖς.

ΚΥ-

ΚΥΡΙΑΚΗ, Δ'.

ΠΕΡΙ ΚΡΙΣΕΩΣ.

Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· ὅτι ὁ Υἱὸς τῦ ἀνθρώπυ παραδίδοται εἰς χεῖρας ἀνθρώπων. ΜΑΡΚ. Κεφ. Θ'.

ΕΚΗΡΥΧΘΗ ΕΙΣ ΚΕΡΚΥΡΑΝ. 1747.

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ.

ΕΙΣ ὅσον ὁ Υἱὸς τῦ Θεῦ εἰς τὴν Ἐνσαρκόν τυ Οἰκονομίαν νὰ θέλῃ νὰ ὀνομάζεται Υἱὸς ἀνθρώπυ, τῦτο δὲν εἶναι παράδοξον· ἐπειδὴ αὐτὴν τὴν ὀνομασίαν τὴν ἔλαβεν ἐλευθέρως, ϗ κατ' ἐκλογὴν ἐδικήν τυ· ἡ ὁποία περιλαμβάνει ὅλον τὸν σκοπὸν τῦ μυστηρίυ, ὁπῦ ἦτον νὰ βασάξῃ εἰς τὰς ὤμυς τυ ὅλων τὴν παγκόσμιον ἁμαρτίαν, ϗ τὴν ὁποίαν ἐν δούλυ μορφῇ ἔμελλε νὰ πάθῃ, ϗ νὰ λάβῃ Σταυρικὸν θανάτον, πρὸς αὐτοδυχαείσησιν τῆς Θείας Δικαιοσύνης. Ὅθεν ἔπρεπεν εἰς αὐτὸν τότε αὐτὴ ἡ ὀνομασία, καθὸ αὐτὴ τὸν ὡμολόγα ἄνθρωπον παθητὸν, ϗ θνητόν. Καὶ λοιπὸν δικαίως τὴν σήμερον προλέγωντας τὴν πρόδωσίν τυ εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἀνθρώπων, ὀνομάζεται ϗ Υἱὸς ἀνθρώπυ. ,, Ὁ Υἱὸς τῦ
,, ἀνθρώπυ παραδίδοται εἰς χεῖρας
,, ἀνθρώπων.

Καὶ ἕως ἐδῶ εἶναι ὑποφερτὸν (ἀκρ.) νὰ ἀποδίδεται εἰς αὐτὸν αὐτὴ τὴν ὀνομασία. Μὰ ὅταν βλέπω νὰ τὴν θέλῃ ϗ εἰς καιρὸν ὁπῦ σότιμος μὲ τὸν ἄναρχόντα Πατέρα κάθεται ὑπερδόξος εἰς τὴν δεξιάν τυ, ϗ νὰ θέλῃ νὰ τὴν φυλάττῃ εἰς τὸν ἑαυτόν τυ ϗ ἕως τῆς σωτελείας τῦ αἰῶνος, ϗ μὲ αὐτὴν νὰ μέλλῃ νὰ παρησιαθῇ εἰς τὴν δευτέραν τυ παρυσίαν Κριτὴς ζώντων, ϗ νεκρῶν, τῦτο ναὶ ϗ μὲ κάνει νὰ ἀπορῶ μὲ μεγαλώτατον θαυμασμόν. ,, Ὥσπερ
,, γὰρ (ἔτζι ὁμιλεῖ ὁ ἴδιος ἅγιος ἐκεί-
,, νων τὴν φοβεραὶ ϗ ὑστερινὴν Κρί-
,, σιν) ἡ ἀστραπὴ ἐξέρχεται ἀπὸ
,, Ἀνατολῶν, ϗ φαίνεται ἕως Δυσ-
,, μῶν, ἔτως ἔσαι ἡ παρυσία τῦ
,, Υἱῦ τῦ ἀνθρώπυ. Καὶ πάλιν·
,, Ὅταν δὲ ἔλθῃ ὁ Υἱὸς τῦ ἀνθρώπυ
,, ἐν τῇ δόξῃ αὐτῦ. Ὥσε ὁπῦ (ἀκρ.)
καθὼς ἡμεῖς βλέπωμεν αὐτὴν τὴν ὀνομασίαν, ὁπῦ οἰκονομικῶς εἰς τὴν πρώτην τυ παρυσίαν ἔλαβε ἵνα νὰ σώσῃ τὸν Κόσμον, αὐτὴν τὴν ἴδιαν φυλάττει εἰς τὸν ἑαυτόν τυ ϗ ἕως τέλυς, θέλωντας μὲ αὐτὴν εἰς τὴν δευτέραν τυ παρυσίαν, ϗ νὰ κρίνῃ τὸν Κόσμον. Ἀ ϗ πόσην χαρὰν ὁπῦ πρέπει νὰ λάβωμεν ἡμεῖς σή-

μερον,

μερον, ἀκόντες σῶα τέτοιον Εὐαγγέλιον, ὅπε μᾶς φανερώνει πῶς πρέπει νὰ παρρησιαδώμεν εἰς τὸν κείσιν σύος Κεπε, ὅπε εἶναι ἄνθρωπος ὅμοιος μὲ ἡμᾶς· καὶ ὅπε καὶ τὸν Ἀπόστολον· „ ὤφειλε καὶ παντα τοῖς „ ἀδελφοῖς ὁμοιωθῆναι, ἵνα ἐλεήμων γένηται. (Ἑβρ. Κεφ. 2.) Μὰ ὢ πόσον ὅπε πλανόμεθον εἰς σῶα τέτοιον σφαλτὸν σοχασμόν. διατὶ ἀληθινὰ ἐκεῖνος ὁ ἴδιος θέλει εἶναι καὶ τώρα, ὁ ὁποῖος ἦτον καὶ τότε, μὰ μὲ μίαν μεγαλωτάτην διαφορά. Ἐπειδὴ τότε ἦτον παθητὸς, καὶ ἄτιμος, λαμβάνοντας τὴν ἀθλίαν κατάσασιν, εἰς τὴν ὁποίαν ἡμεῖς δυσκόμεθε· μὰ τώρα εἶναι ἀπαθὴς, καὶ σύνδοξος ἀποδείχνοντάς μας ἐκείνην τὴν μακαρίαν κατάσασιν, τὴν ὁποίαν διὰ νὰ ἀπολαύσωμεν ἡμεῖς, μὲ μεγάλην συγκατάβασιν αὐτὸς ἔπαθεν. Καὶ τότε εἶναι ἡ αἰτία ὅπε αὐτὸς θέλει ἔλθη μὲ χηματισμὸν τε ἀνθρώπε, καὶ ὡς Τιὸς ἀνθρώπε, διὰ νὰ κείνη τὸν ἄνθρωπον. Ἐπειδὴ ἡμεῖς καθὼς τότε ὄντες χρεῶσαι πρὸς τὸν Πατέρα, ἐπλέρωσεν αὐτὸς δι' ἡμᾶς ὡς Θεάνθρωπος· ἔτζι τώρα ἡμεῖς εἴμεθε χρεῶσαι εἰς αὐτὸν, καὶ αὐτὸς ὡς Δεσπότης καὶ Κύριος πρέπει νὰ μᾶς ζητήση σχὸν λογαριασμὸν εἰς τὴν Κείσιν τε, διὰ τὸ ἀπαραίτητον χρέος μας. Καὶ διὰ τῦτο, ἡ Κείσις, ἡ Χρέος. Χρέος ἄπειρον, Κείσις ἀπροσωπόλητος.

Καὶ ἂν ἡ μνήμη μόνον μιᾶς τέτοιας φοβερωτάτης Κείσεως μὲ φέρει εἰς ἀφωνίαν, ποίαν δυώαμιν λοιπὸν θέλει ἔχω ἐγὼ εἰς τὸ νὰ σᾶς περιγράψω τὴν ἐδικήν της διήγησιν; Καὶ ἤθελα μείνη βέβαια συγχισμένος, μὴν ἠξεύρωντας πῶς νὰ δώσω ἀρχὴν εἰς ἐκεῖνο ὅπε ἐγὼ εἰς ὑμᾶς ὑποχρέθηκα, αὐίσως πάλιν καὶ ὁ ἴδιος Θεάνθρωπος Ἰησᾶς με δὲν μὲ ἔδιδε μὲ τὸ Εὐαγγέλιόν τε τὴν τάξιν, ὅπε μέλλω τὴν σήμερον νὰ πραπήσω εἰς τέτην τὴν ὁμιλίαν με. Καὶ λοιπὸν μὲ ἑρμηνεύει εἰς τὸ νὰ σᾶς ἐξηγήσω τὴν Κείσιν τε, μὲ τὸ νὰ σᾶς ἀποδείξω, Α'. τὴν προηγεμένην δόξαν τε ἐν σημείοις. Β'. τὴν ἀληθινόν τε ἐξέτασιν εἰς κάθε εἶδος κακίας. καὶ Γ'. τὴν ἀμεταβλητόν τε ἀπόφασιν ἐν δικαιοσύνῃ.

ΜΕΡΟΣ, Α'.

Προβλέποντας Ἰωὴλ ὁ Προφήτης ἐκείνην τὴν φοβερὰν καὶ ὑσεινὴν ἡμέραν τε Κυρίε, εἰς τὴν ὁποίαν μέλλει νὰ ἔλθη ἐν δόξῃ, διὰ νὰ συσήση τὸ φοβερὸν βῆμα τῆς Θείκης τε Δικαιοσύνης, εἰς τέτον τὸν τρόπον μὲ πνευματικὴν ὅρασιν μᾶς τὴν περιγράφει. „ παρέσι (λέγει) ἡ ἡμέρα Κυρίε, ἡμέρα „ σκότες καὶ γνόφε, ἡμέρα νεφέλης „ καὶ ὁμίχλης, ὅμοιος αὐτῇ δὲ „ γέγονεν ἀπὸ τε αἰῶνος, καὶ μετ' „ αὐτὴν δὲ μὴ ἔσαι. διότι μεγάλη ἡ „ ἡμέρα Κυρίε, καὶ ἐπιφανὴς σφόδρα. (Κεφ. 2.) Ἡμέρα μεγάλη ναὶ (λέγει) ἐκείνη, διὰ τὰ μεγάλα καὶ θαυμασὰ πράγματα ὁπε αὐτὴ περιέχει. Ἡμέρα ὅμως τὴν ὁποίαν

ὁποίαν θέλει προοιμιάσην φοβερὰ, καὶ περαπώδη σημεῖα, πρὸς ἀπόδειξιν τῆς δόξης τε μεγάλε Θεε. ὁ ὁποῖος δὲν θέλει ἔλθη πλέον ἀφανὴς καὶ ἀγνώειτος, ὅτι λογῆς ἦλθεν εἰς τὸν πρῶτόν τε παρεσίαν, καθὼς τὸ κηρύττει ὁ Προφητάναξ. „ Καταβήσεται (λέγει) ὡς ὑετὸς ἐπὶ „ πόκον, καὶ ὡσεὶ σαγόνες σάζεσαι „ ἐπὶ τὴν γῆν. (Ψαλμ. 72.) Ἀμὴ θέλει ἔλθη πεπαρρησιασμένος μὲ φοβερὰ σημεῖα, εἰς τρόπον ὅτι ἡ παρεσία τε θέλει γένη γνωστὴ εἰς τὸν Οὐρανὸν, εἰς τὴν Γῆν, καὶ ἕως εἰς τὸν Ἅδην. καθὼς ὁ ἴδιος Προφητάναξ τὸ βεβαιώνει· „ ὁ Θεὸς „ ἐμφανῶς ἥξει, ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ „ ε παρασιωπήσεται. (Ψαλ. 49.) καὶ ὁ Ἀπόστολος πάλιν· „ αὐτὸς ὁ „ Κύριος ἐν κελεύσματι, ἐν φωνῇ „ Ἀρχαγγέλε, καὶ ἐν σάλπιγγι „ Θεῦ καταβήσεται ἀπ' Οὐρανῦ. Τὰ σημεῖα ὅμως ὁπε θέλει προοιμιάσην τὴν σύνδοξον παρεσίαν τε, μὰ φοβερὰν παρεσίαν τε, θέλει εἶναι καὶ σημεῖα Εὐσπλαγχνίας, καὶ σημεῖα Δικαιοσύνης. Εὐσπλαγχνίας σημεῖα θέλει εἶναι, πρὸς σερέωμα τῆς ἐναρέτων, καὶ διόρθωσιν τῆς ἁμαρτωλῶν. καθὼς τὸ μαρτυρᾷ ὁ Προφήτης· „ ἔδωκας τοῖς φοβεμένοις σε „ σημείωσιν, τε φυγεῖν ἀπὸ προ„ σώπε τόξε. ἐπειδὴ ὁ Θεὸς ὤν τας φυσικὰ εὔσπλαγχνος, ἀγκαλὰ καὶ ἔρχεται μὲ τὴν Δικαιοσύνην τε διὰ νὰ ποινήση, πάλιν τῆς ποινῆς ὅμως ζητᾷ νὰ δώση καιρὸν τε ἁμαρτωλε, διὰ νὰ ἔλθη εἰς τὴν μετάνοιαν. Σημεῖα Δικαιοσύνης θέλει εἶναι πάλιν, ἐναντίον εἰς τὰς ἀμεταποήτας ἁμαρτωλὰς, τὰ ὁποῖα εἰς αὐτὰς θέλει εἶναι ἀρχαὶ ὠδίνων, πρὸς ἐκδίκησιν τῶν ἁμαρτιῶν τας.

Μὰ ποῖα πάχα νὰ εἶναι ἐκεῖνα τὰ φοβερὰ σημεῖα ὁπε ἔχει νὰ προοιμιάσην τὴν σύνδοξον παρεσίαν τε φοβερᾶ Κεπε, καὶ νὰ εἶναι ὁ ὠμὸς θάνατος πόνος τῶν σκληροκαρδίων ἁμαρτωλῶν; Διὰ νὰ τὰ ἰδώμεν (ἀκρ.) ἂς πλησιάσωμεν μὲ τὸν νῦν εἰς τὴν μυσικὴν ὀπασίαν τε Ἰωάννε, καὶ ἂς ἀκέσωμεν ἀπὸ τὴν ἕκτην σφραγῖδα ὁπε ἀνοίγεται, τί θέλει σημείβη· ἡ ὁποία μὲ τὸ νὰ περιέχη τὰ μυσήρια τῆς ἕκτης ἡλυκίας, ὁπε εἶναι τὸ προοίμιον τῆς τελθυταίας τε Κόσμε, θέλει εἶναι καὶ δηλωτικὴ τῶν ἐδικῶντας σημείων. „ Καὶ ἰδὲ (λέγει) „ σεισμὸς μέγας ἐγένετο, καὶ ὁ „ Ἥλιος ἐγένετο μέλας ὡς σάκ„ κος τρίχινος, καὶ ἡ σελήνη ἐγένε„ το ὡς αἷμα· καὶ οἱ ἀσέραις τε „ Οὐρανὲ ἔπεσον εἰς τὴν γῆν. (Κεφ. 6'.) Σεισμὸς λοιπὸν μέγας καὶ φοβερὸς θέλει προοιμιάσει ἐκείνην τὴν ἐχάτην ἡμέραν, ὁ ὁποῖος θέλει παράξει μὲ μεγαλώτατον κλόνον, ὄχι πλέον μοναχὰ τὴν Κερκύραν, πρὸς φόβον, ὅτε σῶα μέρος τε Κόσμε, καθὼς εἰς ἡμᾶς μίαν φορὰν ἐσωείβη, τὰ ὁποῖα ὁ φόβος μένει ἀκόμι εἰς τὴν μνήμην ἀνεξάλητος ἕως τώρα. (*) ἀμὴ θέλει παράξει ὅλον τὸν τετράτερατον Κόσμον, εἰς

(*) Εἰς τὰς 1743. Ἐσωείβη Μέγας Σεισμὸς εἰς Κερκύραν.

ξόπον ὅτι χισμνία τὰ ἄρη, θέλει σωξίβονται μὲ μεγαλώπατον θόρυβον. Ἡ θάλασσα ὑφώνοντας μὲ φοβερὸν ὄγκον τὰ κύματά της, θέλει τὰ σέλνει μὲ βίαν ἕως νὰ ῥαφήσῃ τὰς Πόλεις, καὶ Νήσους. Ἡ γῆ ὅλη θέλει ἀνοίγει ὡσὰν σόματα, τόσα ζωφερὰ χάσματα, ἕως νὰ καταπίῃ ὅλας τὰς ζῶντας. Ἐδῶ θέλει ἀκόντα μογγισμοὶ τῆ θηρίων, ἐκεῖ νὰ ὀλολιζεν τὰ δάση. ἐδῶ νὰ βοᾶν τὰ χίσματα τῆ πεζῶν, καὶ ἐκεῖ νὰ ἀντιβοᾶν τὰ ασπίλαια μὲ φοβερωπάτιν βολιώ. Τὰ σοιχεῖα ὅλα διεφθαρμένα, ἕως τὼν σήρνσιν τῆ ζωηφόρων ἐπιῤῥοῶν τῆ ἀσέρων, θέλει γένῃ αὐτία εἰὸς διεφθαρμὸς, καὶ θανατφορα ἀέρος. Καὶ ἡ γῆ ὑσερημνίη ἀπὸ τὼν θερμότητα τὸ ἡλίς, καὶ τὴν ἐνέργειαν τῆς σελήνης, θέλει μείνει παντελῶς ἄγονος, μὲ τὴν ἔλειψιν τῆ καρπῶνης.

Καὶ λοιπὸν, ὦ παραχαὶ, ὦ θόρυβοι, ὦ πεῖρα, καὶ θανάτοις. Καὶ τέλος πάντων σὰν παγκόσμιον πῦρ θέλει προπορδθῆ, ὡς πρόδρομος τῆς φοβερᾶς παρκσίας, ἕως νὰ καταναύσῃ, καὶ νὰ καθαρίσῃ ὅλον τὸν Κόσμον. „ πῦρ ἐνώπιον αὐτὸ προ„ πορδύσεται, καθὼς ὁ Προφηταίαξ „ τὸ βεβαιώνει· Καὶ σοιχεῖα καυ„ σύμφα λυθήσονται, καὶ γῆ καὶ τὰ „ ἐν αὐτῇ ἔργα κατακαήσεται. κατ„ τὸν μακάριον Πέτρον (Κεφ. 3.) Ἡ γῆ καὶ, καὶ τὰ σοιχεῖα, καὶ ὅλος ὁ Κόσμος μὲ σὰν καπνλυσμὸν, ὄχι πλέον ἀπὸ νερὰ, ἀμὴ ἀπὸ μίαν βροχὴν πύρινον θέλει κατακαίεται ἀπὸ κάθε μέρος. Καὶ τὸτο, πρὸς καθαρισμὸν ἐδικόντε, καὶ κατάκαυσιν τῆ ἁμαρτολῶν. Ἐπειδὴ διέρχεται μολυσμνὸς καὶ εἰς τὰς πλατείας, καὶ εἰς τὰς φόρας, καὶ εἰς κάθε τόπον παραμικρὸν ἐδικόντε, ἀπὸ ταῖς μιαραῖς ἀσελγείαις, καὶ ἁμαρτίαις μας. Ὅθεν σκάζει καὶ ὠδινᾶται (λέγει ὁ Παῦλος) τὸν ἀκάθαρτον μολυσμόν τε, ζητῶντας ἀπὸ τὸν Θεὸν τὴν ἐκδίκησιν ἐναντίον μας, ἕως νὰ ἐλαθερωθῇ ἀπὸ τὴν σκλαβίαν τῆς ἐδικῆς μας ἀκαθαρσίας· „ Οἰδαμὲν γὰρ, „ ὅτι πᾶσα ἡ Κτίσις συσκνάζει, „ καὶ σωωδίνει ἄχρι τὲ νῦν. τῇ γὰρ „ ματαιότητι ἡ Κτίσις ὑπετάγη, „ ἐχ ἑκοῦσα. (πρὸς Ῥωμ. Κεφ. 8.) „

Μὰ τί λογιάζετε (ἀκρ.) ὕσερον ἀπὸ μίαν τέτοιαν φθορὰν πύρινον, τί θέλει εἶναι πλέον εἰς τὸν τὸν Κόσμον; ὄχι ἄλλο, παρὰ μία ζομερὰ ἐρημία. Στάκτη εἰς κάθε τόπον, καὶ σὰν παγκόσμιον καὶ ζοφερὸν σκότος. Ἀ ἡμέρα θρηνώδης, ἡμέρα σωτελείας καὶ ἀφανισμὲ. ἡ ὁποία ξεριζώνεις, ὄχι μόνον τὰς καρδίας τῆ ἀνθρώπων ἀπὸ τὸν φόβον, ἀμὴ φέρεις εἰς παραχλὼ, καὶ ἀγῶνα, καὶ τὰ τάγματα ὅλα τῆ οὐρανίων Ἀγγέλων. „ Αἱ δυνάμεις, ναὶ, τῆ „ Οὐρανῶν σαλδθήσονται. Ἐπει„ δὴ κὰ τὸν μέγαν Βασιλειον· „ τίς „ ἄφοβος; ἀδὲ οἱ Ἄγγελοι. παεί„ σανται καὶ αὐτοὶ, ἀ λόγον τῆ Θεῶ „ δῶναι, ἀλ' ὅμως ἡ σὰλ ξος ἐπι„ φαίεια πᾶσιν ἐμβάλλει ζόμον. „ (Ἑξαήμ. ὁμιλ. 11.) Καὶ ὅμως τὸτο ὅλα μᾶς βεβαιώνει ἡ Ἐνυπόσα-

τος Σοφία, πῶς δὲν εἶναι ἄλλο, εἰμὴ ἡ ἀρχὴ τῆ ὠδίνων. „ πάντε „ δὲ ταῦτα ἀρχὴ ὠδίνων. Καὶ αὖ ἡ ἀρχὴ καὶ τὰ προοίμια εἶναι τέτοια, τί θέλει εἶναι τὸ μέσον, καὶ τέλος; τί θέλει εἶναι; Ἀκέσατε (ἀκρ.)

Ἀνάμεσα εἰς τὸτο τὸ ἄμορφον καὶ σκοτεινὸν χάος, τὸ ὁποῖον ἔγινε παγκόσμιος τάφος, θέλει ἀκεθῇ μὲ ξόμον μία βροντώδεις φωνὴ, σὰς λέγω ἀλαλαγμὸς σάλπιγγος, ὁπὲ θέλει θορυβήσει, καὶ παράξει ὅλων τὼν Οἰκεμνίων. Ἀ σάλπιγξ. φοβερὰ, λέγω, σάλπιγξ· ὁπὲ μὲ τὼν βροντῶσαν φωνὼ σε ἀναγείρεις ὅλας τὰς τάφας, καὶ ἐκ τῆ τάφων ὅλας τὰς νεκρὰς ἀνασαίνεις. Ἠγέρθητε, ἠγέρθητε φωνάζει, οἱ Νεκροὶ εἰς τὼν Κείσιν. ὅλοι ὅλοι ἀπὸ Ἀδὰμ ἕως τώρα, ἠγέρθητε λέγω οἱ Νεκροὶ εἰς τὼν Κείσιν. „ Καὶ ἰδὲ (ἀκρ.) „ οἱ Νεκροὶ ἀκέσονται τῆς φωνῆς „ τὲ Τιὲ τὲ Θεὲ, καὶ οἱ ἀκέσαν„ τες ζήσονται. Καὶ λοιπὸν ἐν ῥοπῇ ὀφθαλμὲ συναγμένοι οἱ δίκαιοι ἐκ τῆ τεσάρων ἀνέμων, ἔχων ἕως νεφελῶν, μὲ ἀγαλλίασιν, εἰς ὑπάντησιν τὲ Κυρίε. Μὰ οἱ ἁμαρτολοί; ἀνασαίνονται ναὶ καὶ αὐτοὶ, μὰ ὄχι ποτὲ πρὸς ὑπάντησιν· τὼς ὁποίως θέλει δάγαλεί ἡ θάλασσα, ὁ θανάτος, καὶ ὁ ᾅδης. „ Καὶ ἔδωκεν ἡ Θάλασσα „ (λέγει ὁ Θεολόγος ἕως τὼς τέ„ τιως) Καὶ ἔδωκεν ἡ Θάλασσα τὼς „ ἐν αὐτῇ Νεκρὼς, καὶ ὁ Θάνατος, „ καὶ ὁ Ἅδης ἔδωκαν τὼς ἐν αὐτοῖς Νεκρὼς. Θέλει πηδήσῃ ναὶ ἔξω καὶ ἀπὸ τὰτα τὰ ἴδια μνήματα ἀνόμη τὰ ὁποῖα ὑμεῖς τώρα πατεῖτε ἀσόχασα. Θέλει πηδήσῃ λέγω ἐμψυχωμνία τὰ νεκρὰ σώματα τῶν προγόνωνσας, καὶ τὰ ἐδικάσας, ἕως νὰ σώθῶν μὲ τὰς ἄλλας.

Καὶ ἐδῶ, ἀ παράδοξον θέαμα ὁπὲ θέλει εἶναι (ἀκρ.) Ἐπειδὴ ὅλοι ὅλοι μέλλει νὰ σώθῶμ εἰς σὲ, ἀναμένοντας μὲ μεγάλω δειλίαν, ἐκεῖνο τὸ φοβερὸν κάλεσμα, ὁπὲ ἔχει ἀπαραίτητα νὰ μᾶς πράξῃ, ἕως νὰ παῤῥησιαθῶμ εἰς ἐκεῖνο τὸ ἀπροσωπόληπτον βῆμα τὲ Τιὲ τὲ Ἀνθρώπε, καὶ τὲ ζῶντος Θεὲ. Καὶ εἰς μίαν τέτοιαν ζομερὰν ἀναμονὼ θέλει φθάσῃ οἱ Ἄγγελοι νὰ μᾶς πάμεν νὰ δοκιμάσωμ τὼν Κρίσιν, πλὴν τῆς Κρίσεως. ἐπειδὴ θέλει διαχωρίσῃ τὰς ἀνθρώπας εἰς τάξες, ξεχωρίζοντας τὰς ἁμαρτωλὰς ἀπὸ τὰς δικαίας· „ ἐξελθόντες οἱ Ἄγγε„ λοι καὶ ἀφορίσᾶσι τὰς πονηρὰς ἐκ „ μέσε τῆ δικαίων. (Ματθ. Κεφ. 13.) θέλει βάλῃ ναὶ εἰς τὼν ἀεισερὰν ἐκείνας τὰς ἐνδόξας, καὶ ἀγνεῖς, τὰς ὑπερφανὰς, καὶ κονδόξας, ὁπὲ ἐδῶ εἰς τέτων τὼν γλῶ ἐφαντάζοντο μὲ ἔπαρσιν πῶς τὰς πρέπει ἡ δεξιὰ, καὶ θέλει βάλῃ εἰς τὼν δεξιὰν ἐκείνας, ὁπὲ τώρα δείχνονται ἀτιμασμένοι, μὲ ξόπον ὅτι νὰ μὼ τὰς πρέπῃ ὅτε κὰν ἡ ἀεισερά. Θέλει χωρίσῃ Γονεῖς ἀπὸ Τέκνα, Ἀδελφὰς ἀπὸ Ἀδελφὸν, Φίλον ἀπὸ Φίλον, Νυμφίον ἀπὸ τὴν Νύμφω. Θέλει χωρίσῃ ἀκόμη Ἀρχιερεῖς, καὶ Προεσῶτας ἀγαθὰς;

ἀπὸ Ἀρχιερεῖς καὶ Προεσῶτας πονηρούς. Ἱερεῖς δὲ πάντες καὶ διλαβεῖς, ἀπὸ Ἱερεῖς ἀπάντες καὶ σκανδαλοποιούς. Θέλει χωρίσαν ἀκόμη καὶ ἐμέ, καὶ ὑμᾶς (ἀκρ.) Μὰ εἰς ποίαν τάξιν θέλει μᾶς θέσαν; ὁ Θεὸς τὸ ἠξεύρει. Ἂν εἰς τὸν δεξιὰν μακάριοι ἡμεῖς. ἂν εἰς τὸν ἀριστεράν οἴμοι, οἴμοι, θρηνῶ μὲ τὸν Ἰωήλ. ἀλήμονον εἰς ἡμᾶς τὰς βισαθλίας. Μὰ ὡς πόσον διαθεμόναις εἰς τοῦτον τὸν βόπον ἡ τάξις, ποῖας δὲν ἤθελε εἰπῆ, πῶς καθεὶς ἀπὸ τὴν τάξιν τὰ νὰ μὴν καταλαμβάνῃ πλὲν τῆς Κρίσεως ἐκεῖνο ὁπὰ μέλλει νὰ τὰ συνέβῃ εἰς αὐτὴν τὴν φοβερὰν Κρίσιν; Καὶ τοῦτο εἶναι μία φοβερὰ Κόλασις, πλὲν δοθῇ ἡ ἀπελπίπτος Κόλασις. Ἀναμένοντες ὅμως ὅλοι μὲ μεγαλώπατον βόμον, πότε νὰ παρρησιαθῇ ὁ φοβερός μας Κριτὴς, καὶ σρέφοντας τὰ ὄμματα εἰς κάθε μέρος τὰ Οὐρανὰ βλὰ νὰ τὸν ἰδοῦμεν, καὶ νὰ ὁπὰ θέλει ἰδοῦμεν πλὲν παρρησιαθῇ ὁ Κριτὴς, καὶ παρρησιάζεται αἰφνιδίως τὸ σημεῖον τὰ Σπαυρὰ μὲ μίαν ὑπερβολικὴν λάμψιν, εἰς βόπον ὅτι θέλει φωτίσει ὑπὲρ τὸν ἥλιον ὅλον τὸν Κόσμον. „ Καὶ τότε φανήσεται τὸ σημεῖον τὰ Γιὰ τὰ „ ἀνθρώπα ἐν τῷ Οὐρανῷ. Σημεῖον, ἡ θεωρία τὰ ὁποία θέλει φέρει εἰς τὰς ἁμαρτωλὰς μεγαλωπάτην αἰσχύνην, καθὼς εἰς τὰς ἐναρέτας μίαν ὑπέρμεγον χαρήν. Ἐπειδὴ αὐτὸς δὲν θέλει ἄλλο νὰ φανερώνῃ, παρὰ τὸν Σταυρόν, ὁπὰ βλὰ μέσον ἐδικόν τα ἔλαβεν ὁ Χριστὸς, ὑπάσοντας εἰς τὴν ὀξυσίαν τὰ ὅλον τὸν Κόσμον, καὶ θέτοντας τὰς ἐχθράς τα ὑποπόδιον τῶν ποδῶν τα, τὸν ἔκαμε νὰ εἶναι ἡ Κλεὶς εἰς τὸ νὰ ἀνοίγῃ βλὰ τὰς ἀνθρώπας ταὶς Θύραις τὰ Οὐρανὰ.

Καὶ εἰς μίαν τέτοιαν θεωρίαν, ὦ πόσα δάκρυα, πόσος θρῆνος καὶ ἀνασχαγμὸς θέλει γενῇ ἀπὸ τὰς βισαθλίας ἁμαρτωλάς. Ἐπειδὴ ἐκεῖνο τὸ σημεῖον, τὰ Σπαυρὰ, ὁπὰ μίαν φορὰν ἦτον σημεῖον ἀγάπης, καὶ καταλλαγῆς μεταξὺ τὰ Θεὰ καὶ ἁμαρτωλὰ· ἐκεῖνο ὁπὰ ἦτον ἡ ἐλπὶς τῶν Χριστιανῶν, καὶ τὸ καταφύγιον τῶν ἀπεγνωσμένων· ἐκεῖνο ἐκεῖνο θέλει εἶναι τότες σὰν προμιλήμα εἰς τὰς ἀσεβεῖς, ὁπὰ νὰ τὰς φανερώνῃ τὸν τέλειον, καὶ ὑσερινὸν ἀφανισμόν τας. Διατὶ δὲν θέλει εἶναι πλέον τὸ σωτηριώδες δένδρον, τὸ ὁποῖον ὅταν ὁ Θεὸς μὲ ἡμᾶς ἐθυμόνετο, μᾶς ἐφύλαττεν ὑποκάτω εἰς τὴν σκιάν τα. Καὶ λοιπὸν ἂς μὴν ἐλπίζῃ ὄχι παντελῶς ὁ ἁμαρτωλὸς νὰ ἔχῃ τότε πλέον καταφυγὴν εἰς αὐτό· ἐπειδὴ ἡ ἐλπὶς εἰς αὐτὸν τελείως ἐχάθη. Ὥστε ὁπὰ (ἀκρ.) ἂς ἀτιμάζομεν ναί, πάρα αἰσχύνωμα τὸν Θεὸν, καὶ ἂς τὸν ὑβρίζομεν μὲ ταῖς ἁμαρτίαις μας. ἂς πατοῦμεν μὲ ἀσέβειαν τὸν Σπαυρὸν, καὶ ἐκεῖναν ὁπὰ εἰς αὐτὸν ἐσαυρώθη· μὰ ἂς σοχαθοῦμεν καλὰ πῶς θέλει κλαύσωμεν μίαν ἡμέραν, μὰ χωρὶς καμμίαν ὠφέλειαν. „ Καὶ τότε κόψονται, ναί, πᾶσαι „ αἱ φυλαὶ τῆς γῆς. Τότε τότε θέλει κλαύσωμεν καὶ θρηνήσωμεν, ὅταν

ὅταν ἔλθῃ τὸ σημεῖον τὰ Σπαυρὰ· ἐπειδὴ κατόπι ἀπὸ αὐτὸ θέλει παρρησιαθῇ δίθυς καὶ ὁ Κριτὴς ὁ φοβερὸς καὶ ἀπροσωπόληπτος. „ Καὶ „ ὄψονται τὸν Τιὸν τὰ ἀνθρώπα, „ ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τὰ „ Οὐρανὰ μὲ δυνάμεως καὶ δόξης „ πολλῆς. ὄψονται, θέλομεν ἰδῇ. Μὰ τί θέλομεν ἰδῇ ἀκροαταί; τὸν Τιὸν τὰ ἀνθρώπα· ἐκεῖνον ὁπὰ μίαν φορὰν ἦτον ὅλη ἡ γλυκύτης, καὶ ἱλαρότης. Ἐκεῖνον θέλομεν ἰδῇ καὶ τώρα, μὰ μὲ μίαν μεγαλωπάτην διαφορὰν ἀπὸ τότε. ἐπειδὴ τώρα θέλει τὸν ἰδοῦμεν ὅλον σὰν δόξον, ὅλον μεγαλειότητα, Κριτὴν φοβερὸν, διὰ νὰ κλαύσῃ καὶ νὰ παιδύσῃ.

Καὶ ἐδῶ, ὦ πόσον ἀνυπόφορος ὁπὰ θέλει εἶναι τότε ἡ θεωρία ἡ ἐδικήτα. „ Ἀπὸ προσώπα ὀργῆς „ αὐτὰ, τίς ὑποσήσεται; (ἔτζι ὲν „ πνεύματι μὲ φόβον τότην τὴν θεωρίαν Ναὲμ ὁ Προφήτης ἐγνώρισε. „) Καὶ τίς αὐτισήσεται ὲν „ ὀργῇ θυμὰ αὐτὰ; διότι ὲν συσ„ σεισμῷ ὁδὸς αὐτὰ, καὶ νεφέλαι „ κονιορτὸς ποδῶν αὐτὰ. (Κεφ. ί.) Ὁμοίωσις τὴν ὁποίαν δὲν ἠμπόρανε ὁ Προφήτης νὰ πεσιγράψῃ καλήτερα· ἐπειδὴ μὲ τὴν παραχὴν θέλει νὰ φανερώσῃ τὸν μεγαλοπρεπέσαπον ἐρχομὸν τὰ Κριτὰ, καὶ μὲ τὸν κονιορτὸν τὸ ἀμέτρητον πλῆθος τῶν ἀκολάθων Ἀγγέλων. Διατὶ τὰ σύγνεφα ἔχαν νὰ ὑψώνωνται, ὅτι λογῆς ὁ κονιορτὸς, ὅταν προπορεύωνται σρατεύματα πολυαίθμα· „ Καὶ τὰ σρατεύματα „ ὲν τῷ Οὐρανῷ ἠκολάθει αὐτῷ. „ λέγει ὁ Θεολόγος, (Ἀποκαλ. Κεφ. 19.) Καὶ λοιπὸν ὄψονται, θέλει ἰδοῦμεν τὸν Κριτὴν γεμάτον ἀπὸ θυμόν· τὸν ὁποῖον θέλει τὸν ἀποδείχνῃ οἱ ὀφθαλμοί τα, οἱ ὁποῖοι θέλει ἀσράπτῃ (καὶ τὴν Ἱερὰν Ἀποκάλυψιν) ὡσὰν φλόγα πυρὸς, καὶ ἀπὸ τὸ σόμα θέλει ἐκπορεύεται μία κοπερὴ καὶ δύσομος ῥομφαία „ ἵνα ὲν αὐτῇ παίξῃ τὰ ἔθνη.

Μὰ σωπὴ, μᾶς φωνάζει (ἀκρ.) ὁ Δανιὴλ· ἐπειδὴ τὸ Κριτήριον ἐκάθισε, καὶ αἱ βίβλοι ἠνεῴχθησαν. Μὰ τί βιβλία θέλει εἶναι τότα ἀκροαταί; ὄχι ἄλλα, παρὰ τὰ ζωντανὰ βιβλία τῶν συνειδήσεών μας, ἢ ὁποίαις ὡσὰν βιβλία θέλει ἀνοιχθῶν εἰς τὸν ἀλάθινον ἐξέτασιν τὰ Κριτὰ, πρὸς φανέρωσιν ὁλονῶν τῶν ἁμαρτιῶν μας. „ Γιὰ ἐγὼ (λέγει „ ὁ Θεὸς εἰς τὸν Προφήτην Ναὲμ. „ Κεφ. 3) ἀποκαλύφω τὰ ὀπίσω „ σα ἐπὶ τὸ πρόσωπόν σα, καὶ δείξω „ ἔθνεσι τὴν αἰσχύνην σα. Ὅλα ὅλα τὰ ἔργαμας (λέγει ὁ Θεῖος Παῦλος) θέλει εἶναι γυμνὰ καὶ τεθαχνλισμένα ἔμπροσθεν εἰς τὰ ὄμματα τὰ Κριτὰ. „ οὐκ ἔσι Κτίσις (λέγει) ἀφανὴς „ ἐνώπιον αὐτὰ. πάντα δὲ γυμνὰ καὶ „ τεθαχνλισμένα τοῖς ὀφθαλμοῖς „ αὐτὰ. Ἀληθινὰ τώρα καθεὶς ζητᾷ ὅσον εἶναι δυνατὸν νὰ κάμῃ ἀπόκρυφον τὴν ἁμαρτίαν τα· μὰ τότες δὲν θέλει εἶναι ἀφανὴς ἐνώπιον αὐτὰ. Ἂ πόσοι καὶ πόσοι (ἀκροαταί) ὁπὰ τώρα ἐδῶ εἰς τὴν γλῶ ἔχαν ὑπόληψιν βλὰ Ἅγιοι, καὶ ὅμως

ὅμως εἰς τὼ ὑσερινὼ ἐξέτασιν θέλει ἀποδειχθῶν τόσοι Διάβολοι. Πόσοι λέγω ὅπε χηματίζονται θεοσεβεῖς τώρα, καὶ τέτοιος πισεύει ὁ Κόσμος, καὶ ὅμως αὐτοὶ εἶναι αἰτία ἀπόκρυφος ὅπε γίνονται τόσαις ἐνδίκησες, τόσοι φόνοι, καὶ τόσα σκάνδαλα εἰς τὼ πολιτείαν. Πόσοι ὅπε ἀποδείχνονται κατ' ἐπίδειξιν ἐγκρατεῖς καὶ ἐνάρετοι, ὡς ἄλλος Α'ειέταρχος, καὶ Ξενοκράτης, καὶ ὅμως εἶναι εἰς τὸ ἀπόκρυφον πόσοι ἄσωτοι ἀσελγέσατοι. Πόσοι, ὅπε δὲν νὰ τὸς ἔχῃ εἰς τιμὼ ὁ Κόσμος, παρασαίνονται μὲ προσωπεῖον ὀρθοδοξίας, καὶ ὅμως εἰς τὼ καρδίαν τες ἔχυν ῥιζομένω τὼ ἀθεΐαν. Πόσοι... μὰ τί ἀνάγκη νὰ τὲς ἐπαριθμῶ ἐγὼ κὴ μέρος, ἐκεῖ ὅπε κάθε ἁμάρτημα ἐδικάντες θέλει φανερωθῇ τότες, χωρὶς κάλυμμα, ἔμπροσθεν εἰς ἐκείνω τὼ φοβερὰν Κείσιν, καὶ ἀλάθλητον ἐξέτασιν; „ Ὀφόμεθα δὲ (λέγει „ ὁ Μέγας Βασίλειος) ἅμα πάν„ τα, οἱ ὀνεὶ παρεσῶτε ἡμῖν τὰ ἔρ„ γα, καὶ φανόμενα αὐτιπρόσωπα τῇ „ διανοίᾳ ἡμῶν μὲ τὴν ἰδίαν, ὡς „ ἔκασον πέπρακται, ἢ ὡς λέλεκ„ ται. Καθὼς ἐπράχθη ναὶ, καὶ καθὼς ὁμιλήθη κάθε ἁμάρτημα θέλει φανερωθῇ μὲ ὅλαις τα ταὶς περίσασες. Ἐπειδὴ ὅλα τὰ ἁμαρτήματα, τόσον θανάσιμα, ὅσον καὶ συγνωσά, θέλει ἐξεταχθῶν μὲ ἀκρίβειαν. Ὅλα τὰ αἰσχρὰ λόγια, καὶ οἱ πονηροὶ λογισμοὶ θέλει φανερωθῶν, ὄχι πλέον συγχισμένα, καθὼς τώρα μὲ δόλον εἰς τὼ ἐξομολόγησιν παρασύνονται, ἁμὴ κὲ πάλιν, καὶ μὲ καθεσαφίσειαν. Θέλει ἐξεταχθῶν ἀκόμη τόσα καὶ τόσα ἁμαρτήματα, τὰ ὁποῖα ἡμεῖς ὡσὼ ὅπε τὰ ἐχαμψε εἰς ὑπόληψιν δὲν μικρὰ, καὶ ἀχρεῖα, ἢ τὰ ἀληθμονέσαμψε εἰς τὼ ἐξομολόγησιν, ἢ τελείως δὲν τὰ ἐλογιάζαμψε. ὅθεν θέλει φανερωθῶν τόσον μεγάλα εἰς ἐκείνω τὼ ὥραν, ὅπε θέλει φέρυν εἰς ἄκραν σενοχωρείαν τὸν ἄνθρωπον.

Καὶ δὲν νὰ βεβαιωθῆτε εἰς τῦτο, ἀκέσατε τὸν Δαβὶδ ὅπε σᾶς φανερώνει τὸν μεγαλώτατον φόβον ὅπε εἶχε δὲν τὰ τέτοια ἁμαρτήματα, τὰ ὁποῖα ὑμεῖς μικρὰ ὀνομάζετε. „ Ἀ„ κέσατε (λέγει) πάντα τὰ ἔθνη, „ ἵνα τί φοβῆται ἐν ἡμέρᾳ πονη„ ρᾷ; Προσκαλεῖ ὅλες κοινῶς τὲς ἀνθρώπες δὲν νὰ τὲς φανερώσῃ ποῖον εἶναι ἐκεῖνο τὸ ἁμάρτημα ὅπε θέλει καταπολλὰ τὸν φοβήσει εἰς ἐκείνω τὴν ἡμέραν τῆς Κρίσεως. Καὶ λοιπὸν εἰς ὅλες τὸ καλὸν γνωσὸν, λέγωντάς μας· „ ἡ ἀνομία τῆς πτέρ„ νης με κυκλώσει με. ὡσαν νὰ ἔλεγε· (καθὼς ἐξηγῶν τῦτο τὸ ῥητὸν οἱ Διδάσκαλοι) ἐκεῖνο τὸ ἁμάρτημα θέλει μὲ περικυκλώσει εἰς ἐκείνω τὴν ὥραν μὲ μεγαλώτατον φόβον, τὸ ὁποῖον ἐγὼ ὡς ἀδὲν σοχαζόμψος, τὸ ῥίπτα ὡς ἀχρεῖον ὑπὸ τὲς πόδας, καὶ ἀληθμονῶντάς το, τὸ ἐκατεπάτων με τὴν πτέρναν. Ἐκεῖνο λέγω, ὅπε θελιματικῶς ἀληθμονῶτα, μὴν κρίνωντάς το τελείως δὲν ἁμάρτημα, ἐκεῖνο ἐκεῖνο τὸ ἀνάμνημα θέλει μὲ σενοχωρέσει εἰς ἄκρον

ρον εἰς ἐκείνω τὴν φοβερὰν ἡμέραν. „ ἡ ἀνομία τῆς πτέρνης με κυκλώ„ σειμε. Καὶ ἀπὸ τέτοια ἁμαρτήματα (ἀκρ.) δὲν εἶναι γεμάτος αὐτύχη ὅλος ὁ Κόσμος; καὶ ξεραίτος οἱ ἄφρονες, καὶ ἀχαλίνωτοι Νέοι, ὄχι μίαν, μὰ ἄπειραις ὀμματίαις, μὲ ἀναιχωτίαν εἰς ἐκεῖνο τὸ πρόσωπον, ὡς ἀδὲν ταὶς σοχάζονται. Ἄπειρα αἰσχρὰ λόγια μὲ ἐλθθεροσομίαν, καὶ μὲ κοινὸν σκάνδαλον εἰς τὲς φόρες παπλῶς δὲν τὰ λογιάζυν, ἀναξίθμηταις κατάκρισες εἰς κάθε συνομιλίαν, ταῖς ὁποίαις ὅλοι κοινῶς, ὡς ἁπλῆ κρίνα ταῖς δέχονται. Ἐκεῖνο τὸ δολερὸν φίλημα, ἐκείνην την μέθην, ἐκείνην τὴν ἀθλάβειαν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, ὅπε ὡς συγχωρεμένα εἰς τὴν ἡλικίαν τες, τὰ ῥίπτυν ὑπὸ τὲς πόδας, καὶ τὰ καταπατῦν ὡς ἀδὲν, μὲ τὴν πτέρναν. Καὶ ὅμως τέτοια ἁμαρτήματα, καὶ ἀνόμι πλέον μικρότερα, ἦτον ἐκεῖνα ὅπε ὀνομάζωντάς τα ὁ Δαβὶδ ἀνομήματα πτέρνας, τὸν ἐφόβιζαν κὴ πολλὰ εἰς τὴν Κείσιν. „ ἡ ἀνομία τῆς πτέρνης „ με κυκλώσει με.

Καὶ λοιπὸν Νέοι ἀκέσατε τὸν Ἐκκλησιαστὴν πῶς σᾶς νεθετᾷ· „ Εὐφραίνε (λέγει) Νεανίσκε ἐν „ νεότητί σε, καὶ ἀγαθωσέτω σε ἡ „ καρδία σε ἐν ἡμέραις νεότητός σε, „ καὶ περιπάτει ἐν ὁδοῖς καρδίας „ σε, καὶ ἐν ὁράσει ὀφθαλμῶν σε. (Κεφ. 11.) χαίροσυν (λέγει) ὦ Νέε, καὶ ἂς διφραίνεται ἡ καρδία σε εἰς τὴν νεότητά σε, καὶ περιπάτει εἰς ἐκείνας ταῖς ὁράσαις ὅπε ζητᾷ ἡ καρδία σε, καὶ ὅπε σέρνυν ἡ ὀμματίαις τὲ ὀφθαλμῶν σε· μὰ ἤξθρε πῶς δὲν ὅλα τᾶτα μέλλεις νὰ δώσῃς σοῦν λογαριασμὸν εἰς τὴν φοβερὰν Κείσιν. „ Καὶ γνῶθι ὅτι „ πᾶσι τέτοις ἄξεισε ὁ Θεὸς εἰς „ Κείσιν. Ὅλα ὅλα λοιπὸν τὰ ἁμαρτήματα ὅπε ἡμεῖς ὡς μικρὰ λογιάζομψ, ὅλα θέλει ἀποδειχθῶν εἰς τὴν Κείσιν τόσον μεγάλα, ὅπε θέλει μὰς κάμυν ἀνάπολόγητες. Θέλει ἐξεταχθῶν ἀκόμι εἰς ἡμᾶς καὶ τὰ ξυάα, καὶ ἀλόγια ἁμαρτήματα, εἰς τὰ ὁποῖα ἡμεῖς ἐμέθεσν οἱ συγκοινωνοί, καὶ οἱ σύμβολοι. Σύμβολοι, καθὸ ἡμεῖς τὲς δίδομψ τὸ κακὸν παράδειγμα μὲ τὰ διεσραμένάμας, καὶ σκανδαλοποιὰ ἤθη· καὶ συγκοινωνοί, καθὸ συγχωρῦμψ νὰ γίνεται τὸ σφάλμα, ἠμπορῶντας ἡμεῖς νὰ τὸ ἐμποδίσωμψ. Ὅθεν ὁ Πατὴρ θέλει δώσει λογαριασμὸν δὲν τὰ σφάλματα τῦ Τιῶν, ὅταν αὐτὸς μὲ δικολίαν τὰ συγχωρῇ. Ἡ Μήτηρ θέλει ἐξεταχθῇ δὲν ταῖς πράξες τῦ Θυγατέρων, ὅταν αὐτὴ δὲν ταῖς μαθητεύῃ τὸν φόβον τῦ Θεῦ. Οἱ Αὐθέντα θέλει ἐξεταχθῶν δὲν τὲς Δέλες. Καὶ ξεραίτος οἱ Ποιμένες, δὲν τὸ Ποίμνιον. Ἐπειδὴ κὴ τὸν Ἀπόστολον· „ αὐ„ τοὶ γὰρ ἀγρυπνῦσιν ὑπὲρ τῦ ψυ„ χῶν ἡμῶν, ὡς λόγον ἀποδώσοντες. (πρὸς Ἑβρ. Κεφ. 13.) Καὶ τέλος πάντων οἱ Πνευματικοὶ, δὲν τὲ πνευματικάτες τέκνα, ὅταν ἐκεῖνοι, ἢ δὲν φιλοτιμίαν τὲς συγχωρῦν, ἢ διὰ

διὰ τὴν μεγάλην δ' πολίαν ὁπῦ ἔχων τῆς συγκαταβάσεως τὺς καίνυν ἀμεταξέπτως εἰς τὴν κακίαν. Ὅθεν ὁ Θεὸς (λέγει ὁ Ἱερεμίας) εἰς τῦπον τὸν ζόφον ἐξεπάζωντάς τυς, θέλει τῦ δῶσαι ἀπολογίαν, μὲ μεγαλώτατον φόβον. „ πῦ ἐστι τὸ „ Ποίμνιον (θέλει τὺς εἰπῆ) ὃ „ ἐδόθησοι; (Κεφ. 13.) Ἐπειδὴ, τάδε λέγει Κύριος Κύριος· „ ἰδὲ ἐγὼ „ ἐπὶ τὺς Ποιμένας, καὶ ἐκζητήσω τὰ „ πρόβατά μυ ἐκ τῆς χειρῶν αὐτῆς. (Ἰεζεκ. Κεφ. 34.) Θέλει ἐξεπαχθῆν τέλος πάντων ακόμι, καὶ ἔλαις ἡ χάρις ὁπῦ εἰς ἡμᾶς ο Θεὸς ἔκαμε, τόσον πνδματικαῖς, ὅσον καὶ σαματικαῖς. Θέλει ἐρδυήσῃ νὰ ἰδῇ, αὐίσως καὶ ἡμεῖς ταῖς ἐδελδθήκαμεν πρὸς δόξαν ἐδικῶ τυ, ἢ ἐδικῶ μας.

Δὸς λόγον, θέλει εἰπῆ τῦ Πλησίε δι' τὸν πλῆτόν σε. Δὸς λόγον ἐσὺ, ὦ Ἄρχον, δι' τὴν ἀξίαν σε. Δὸς λόγον, ὦ Ἱερεῦ δι' τὸν χαρακτῆρά σε. Δὸς λόγον Χρισιανὲ διὰ τὴν πίσιν σε, καὶ διὰ τὰ ἐδικάμε μυσήρια. Ἀπολογήσε ναὶ, καὶ διὰ ταῖς Εὐαγγελικαῖς νδθεσίαις τῆ ἀποσόλων με, διὰ ταῖς κραυγαῖς τῆς συνειδήσεώς σε, ἡ ὁποίαις ἦτον κραυγαῖς ἐδικαῖς με. Καὶ αὖ τὰπα σᾶ φαίνωνται πολλὰ ὀλίγον, δὸς λόγον ἀκόμι διὰ τὸ πολύτιμον Αἷμάμε, τὸ ὁποῖον ἔχυσα εἰς τὸν Σταυρικὸν Θανάτον διὰ σέ. Καὶ εἰς μίαν τέτοιαν φοβερὰν, μὰ ἀλάθλτον ἐξέπασιν εἰς κάθε εἰδος κακίας, ποίαν αἰχμὴν, ποίαν ἀτιμίαν θέλει λάβειν, ὅσοι ὄντες ἔνοχοι, μένυν μὲ ζόμον ἀναπολόγητοι; „ Καὶ δείξω „ ἔθνεσι τὴν αἰχμήν σε, καὶ βα- „ σιλείας τὴν ἀτιμίαν σε. Εἰς τὴν θεωρίαν λοιπὸν ὅλε τᾶ Κόσμε θέλει γενῆν φανερὰ τὰ ἁμαρτήματα τᾶ καθενὸς, διατὶ ἔτζι μένοντας ἀσυγχώρητα, νὰ ἤθελαν λάβειν καὶ τὴν πρεπεμένην τυς παίδευσιν, μὲ τὴν ἀμεταξέπτωτον ἀπόφασιν ἐν δικαιοσύνῃ.

ΜΕΡΟΣ, Β'.

ΠΑρρησιασμένα λοιπὸν τὰ ἁμαρτήματα τᾶ Καθενὸς, τόσον τὰ μεγάλα, ὅσον καὶ τὰ παραμικρὰ, μὲ μεγάλην αἰχμὴν εἰς τὴν παρρησίαν ὅλε τᾶ Κόσμε, ἀπὸ ἐκεῖνην τὴν ἐρδυητικὴν, μὰ ἀλάθλτον ἐξέπασιν τᾶ φοβερᾶ, καὶ ἀπροσωπολήπτε Κριτᾶ, ἀκολδθᾷ ἡ ἀπόλυσις τῆς Κρίσεως, μὲ μίαν ἀπόφασιν ἀμεταξέπτον ἐν δικαιοσύνῃ. Καὶ ἐδὼ σρέφωνας ὁ Κριτὴς ἀπὸ τὸ δεξιὸν μέρος, μὲ φαίνεται νὰ βλέπω ἐκεῖνον τὸν τύπον ὁπῦ ἐσυνέβη εἰς τὰς δήσεις τᾶ Γωσὴφ, ὁ ὁποῖος πέρνωντας τὺς δὶο Τίὺς τε πρὸς τὸν Πατέρα τε τὸν Γακὼβ, διὰ νὰ τὺς δώσῃ τὴν δ'λογίαν τε, βάνει τὸν Μανασσῆ, ὡς πρωτότοκον εἰς τὰ δεξιὰ, καὶ τὸν Ἐφραΐμ, ὡς νεώτερον εἰς τὰ ἀριστερά. Μὰ ὁ Θεόπνδυσος Παξιάρχης, Πνδ'ματι Θείῳ κινδμενος, μεταλάττει τὴν τάξιν, καὶ σαυρώνωντας τὰ χέριά τε, δίδει ἀντιστρόφως τὴν δ'λογίαν. εἰς ζόπον ὅτι ὁ ἀριστερὸς ἔγινε δεξιὸς, καὶ ὁ δε-

ξιὸς ἔγινεν ἀριστερός. Ἐπειδὴ ὁ Μανασσῆς ἐσημαίδνε τὴν πάξιν τῆ Ἁμαρτωλῶν, καὶ ὁ Ἐφραΐμ τῆ Δικαίων. Ὥςε ὁπῦ τὸ ἴδιον βλέπω καὶ τώρα νὰ καπορθώνεται εἰς τᾶτο τὸ φοβερὸν Βῆμα. Διατὶ οἱ πρῶτοι θέλει εἶναι ἔχατοι, καὶ οἱ ἔχατοι πρῶτοι. Οἱ πρῶτοι, τὺς ὁποίυς εἶχεν ὁ Κόσμος εἰς τὴν πάξιν τῆς δεξιᾶς, ὁπῦ εἶναι οἱ ἔνδοξοι καὶ πλέσιοι ἁμαρτωλοὶ τῆς γῆς, θέλει μεταφερθῆν εἰς τὸ μέρος τῆς ἀριστερᾶς· καὶ οἱ ἔχατοι, ὁπῦ εἶχεν ὁ Κόσμος εἰς τὴν ἄτιμον πάξιν τῆς τῆς ἀριστερᾶς, ὁπῦ εἶναι οἱ ἀχρεῖοι καὶ ποταποὶ δίκαιοι, θέλει βαλθῆν εἰς τὸ μέρος τῆς δεξιᾶς. ὅθεν αὐτιστρόφως θέλει γενῆ καὶ τώρα ἡ ἀπόφασις εἰς αὐτές.

Καὶ ἐδὼ, ποῖος δὲν βλέπει τὸν μεγαλώτατον θόρυβον, καὶ τὴν μεγάλην παραχὴν τῆ Ἁμαρτωλῶν, εἰς τὸ νὰ βλέπων τὺς Δικαίυς μὲ πολλὴν παρρησίαν εἰς τὴν δεξιὰν πάξιν τῆ Μακαρίων, καὶ τὸν ἑαυτόν τυς, μὲ μεγάλην δειλίαν, καὶ αἰχύνην εἰς τὴν δυσυχισμένην, καὶ ἀριστερὰν πάξιν τῆ Κολασμένων. Ὅθεν θέλει λέγειν μὲ ἀνασναγμὸν, κοπτόζοντας τὺς Δικαίυς· „ Οὗτος „ ἦν ὃν ἔχομεν ποτὲ εἰς γέλωτα, „ καὶ εἰς παραβολὴν ὀνειδισμῦ οἱ „ ἄφρονες; Πῶς κατελογίδη ἐν „ Τίοῖς Θεῦ, καὶ ἐν Ἁγίοις ὁ „ κλῆρος αὐτῦ ἐστι; (Σοφία. Κεφ. 5.) Μὰ σιμὰ εἰς τέτην τὴν παρρησίαν τῆ Δικαίων, θέλει τὺς θορυβήσει εἰς ἄκρον καὶ ἡ αἰώνιος δ'λογία, ὁπῦ εἰς αὐτὺς θέλει δοθῆ ἀπὸ τὸν μισθαποδότην Κριτήν· „ Δεῦτε, ἔτζι φωνάζει εἰς τὸ δεξιὸν μέρος τῆ Δικαίων, μὲ μίαν φωνὴν γλυκυτάτην, καὶ γεμάτην ἀπὸ συμπάθειαν, καὶ ἀγάπην· „ Δεῦτε οἱ δ'λογημένοι τῦ Πατρός „ με, κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασ- „ μένην ὑμῖν Βασιλείαν. Ὦ λόγια μεγαλοπρεπῆ, ὁπῦ ἀγκαλὰ καὶ ὀλίγα, ἔχεν, ὅμως ὑψηλὴν, καὶ Οὐράνιον σύνοιαν. Δεῦτε, ἐλάτε ὑμεῖς οἱ ἄτιμοι, ὁπῦ εἶστε τὸ καταφρονεμένον θέαζον τᾶ Κόσμε, ἐλάτε λέγω νὰ λάβετε τὸν μισθόν σας· ἐπειδὴ ἔξω ἀπὸ τὴν ἐντολὴν τῆς ἀγάπης, τὴν ὁποίαν ἐπληρώσατε μὲ ὅλην τὴν τελειότητα εἰς τὸ πρόσωπον τᾶ πλησίον, ἐκοπιάσετε καὶ διὰ ἀγάπην με μὲ πεῖναν, δίψαν, καὶ γύμνωσιν. Ἐλάτε λέγω ὑμεῖς οἱ κοπιῶντες, διὰ νὰ λάβετε τὴν ἀνάπαυσιν, οἱ ὁποῖοι καθήμενοι μίαν φορὰν, ὡς ξένοι καὶ πάροικοι, σιμὰ εἰς τὸν ποταμὸν τῆς Βαβυλῶνος, ἐκεῖνα τᾶ ματαίᾳ Κόσμε, καὶ ἐνθυμένοι τὴν ἄνω Ἱερσαλὴμ, ὁπῦ εἶναι ἡ ἀληθινήσας πατρίδα κλαίοντες καὶ ἐδυρόμενοι μὲ ἄκραν ἐπιθυμίαν ἐλπίζετε. Δεῦτε λέγω οἱ δ'λογημένοι τῦ Πατρός με. Τμεῖς ναὶ, ὁπῦ σιμὰ εἰς τὺς ἀνθρώπυς τᾶ Κόσμε εἶστε οἱ κατραμένοι, καὶ ὡς ἐξεθνήματα μισησμένοι, ἀπὸ τὸν Πατέρα με ὅμως ὡς ἐκλεκτοὶ εἶστε δ'λογημένοι. „ δ'λογημένοι ὑμεῖς τῆ Κυ- „ ρίῳ τῆ ποιήσαντι τὸν Οὐρανὸν καὶ „ τὴν γῆν. Κληρονομήσατε λοιπὸν

„ τὴν ἑτοιμασμένην ὑμῖν Βασιλείαν. Ἐκείνην τὴν Βασιλείαν, ὁπὲρ διὰ πολλὰ προτερήματα ἑτοιμάθη διὰ ἐδικήσας. Ἐδικήσας μὲ προτέρημα χάρητος, ἐπειδὴ ὁ Πατὴρ σᾶς τὴν χαρίζει. Ἐδικήσας μὲ προτέρημα κληρονομίας, ὡσὰν Κληρονόμοι Θεῦ, συγκληρονόμοι δὲ Χριστῦ. Ἐδικήσας μὲ προτέρημα ἀγορᾶς, διὰ τὴν τιμὴν τῦ ἐκχυθέντος ἐδικαίωμα Αἵματος. Καὶ τέλος πάντων ἐδικήσας μὲ προτέρημα μισθῦ, διὰ τὴν ἀξίαν τῶν ἔργων σας.

Ω΄ Βασιλεία πάσης μακαριότητος. Ω΄ Κληρονομία ὑπερένδοξος. Βασιλεία, ἡ ὁποία ποτὲ δὲν θέλει ἔχει τέλος. ἐπειδὴ ἡ Βασιλεία σε ὁ Θεὸς Βασιλεία παντῶν τῶν αἰώνων. Καὶ ἐδὼ τελειωμὸν ἡ χαρμόσυνος καὶ ἀπελπίστος ἀλλογία εἰς τὲς Δικαίους· τρέφει μὲ μεγαλωπρέπειαν ὀργὴν καὶ εἰς τὸ ἀέναον τῶν Ἁμαρτωλῶν. Καὶ εἰς τέτην τὴν ἀποστροφήν. Α΄ πόσος θρῆνος, πόσος κλαυθμὸς, πόσα δάκρυα ὁπὲρ γίνονται ἀπὸ ἐκείνες τὲς βασάνους. Μὰ ἡ ἀπόφασις ἐκείνης τῆς ἡμέρας, ὡσὰν ὁπὲρ εἶναι ἀμετάβλητος, δὲν δείχνει τελείως καμίαν συμπάθειαν, ἀμὴ μάλιστα ἐκφωνεῖ αὐτὲς διὰ λόγια, βρονταῖς φοβεραῖς, καὶ ὁμιλεῖ εἰς αὐτὲς μὲ μεγαλωπρεπῆ ὀργήν. „ Τότε λαλήσει πρὸς αὐτὲς ἐν ὀργῇ „ αὐτῦ, καὶ ἐν τῷ θυμῷ αὐτῦ παρ„ ξυνεῖ αὐτές. (Ψαλ. 2.) Καὶ λοιπὸν ἂς ἀποκριθῇ τὸ φρέαρ τῆς Ἀβύσσε διὰ νὰ ὑπηρετήσῃ πρὸς τὴν Θείαν ἀπόφασιν. „ Πορεύεσθε ἀπ' ἐμῦ. Α΄ θρηνώδης χωρισμὸς, ἀ φοβερὰ ἐγκατάλειψις Θεία. Ποινὴ στερήσεως, ἡ ὁποία ὑπερβαίνει ἀναμφιβόλως, κάθε ἄλλην ποινήν. „ Πορεύεσθε λέγω ἀπ' ἐμῦ οἱ Κατηραμένοι. Κατηραμένοι ναὶ, ἀπὸ ἐκεῖνον τὸν Θεὸν ὁπὲρ προέρχονται ὅλαις ἡ δόξαις. Α΄ καὶ τί ἀνυπόφορος πόνος. Καὶ αὖ ὁ Ἥσαῦ χάνωντας μίαν πρόσκαιρον δόξαν, ἀνέβησε φωνὴν μεγάλην, καὶ πικρὰν σφόδρα· τί θέλει κάμειν τέτοι οἱ ξισάθλιοι εἰς μίαν παντοτινὴν στέρησιν Θείκης δόξης; καὶ εἰς μίαν ἀπόκτησιν ἀνεξαλήπτε κατάρας, εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον; Α΄ Κάμινος πυρὸς, ἀ φυλακὴ ζοφωτάτη. Πῦρ, τὸ ὁποῖον θέλει εἶναι εἰς τὲς Κολασμένυς ἡ ποινὴ τῆς αἰσθήσεως. Α΄ πῦρ τὸ ὁποῖον θέλει εἶναι ἡ ἄφθαρτος φθορὰ τῦ ἁμαρτωλῶν, ὁ Θανάτος χωρὶς Θάνατον, ἡ ἔλλειψις χωρὶς ἔλλειψιν, τὸ τέλος χωρὶς παντελῶς τέλος. ἐπειδὴ καὶ ὁ Θανάτος παύτοτε θέλει ζῇ, καὶ τὸ τέλος παύτοτε θέλει ἄρχεται, καὶ ἡ ἔλλειψις δὲν ἠξεύρει ποτὲ νὰ ἐλλείπῃ. Διατὶ ἐν τῷ Θείῳ δικαιοσύνῃ, κατὰ τὸν Νύσσης Γρηγ. ὁ Θανάτος μόλις ἐσὶν ἀρχή.

Καὶ λοιπὸν, Α΄ Θεϊκὸς χωρισμὸς, Α΄ θρηνώδης καταβασις. Ω΄ Κατάρα, ὦ πῦρ, καὶ τέλος πάντων, ὦ βρομερὰ ἀϊδιότης. Καὶ τί πρῶτον (ἀκρ.) ἔχω ἐγὼ νὰ φείξω; ἢ τί πρῶτον νὰ θρηνήσω; τὸν χωρισμὸν τῦ Θεῦ, ἢ τὸν ἐδικόν τε ὀργὸν, καὶ κατάραν; τὸ ἄσβεστον πῦρ, ἢ τὸν ἀπελπίστον σωρὸν τῶν ποινῶν ἐκεινῶν τῆς ἀϊδιότητος; Ὅλα ὅλα εἶναι γεμάτα ἀπὸ βρόμον καὶ θρῆνον. Ὥστε ὁπὲρ τελειώνω θρηνῶντας μὲ τὸν Σοφονίαν τὴν φοβερὰν ἐκείνην ἡμέραν. Α΄ ἡμέρα δικαίας ὀργῆς διὰ τὲς ἁμαρτωλές. ἡμέρα θλίψεως καὶ ἀνάγκης. ἡμέρα ἀσωτίας καὶ ἀφανισμῦ. „ Φωνὴ ἡμέρας Κυρίυ πικρὰ καὶ

„ σκληρὰ τέτακται. (Κεφ. 1.) Μὰ ὡς πόσον (ἀκρ.) οἱ Ἁμαρτωλοὶ θέλει δοκιμάσει εἰς τὸν αἰώνιον Κόλασιν, καὶ οἱ Δίκαιοι εἰς τὴν ἀπελπίστον μακαριότητα. Καὶ διὰ ἡμᾶς τί θέλει εἶσαι εἰς ἐκείνην τὴν ἡμέραν; ἡ συνείδησις τῦ Καθενὸς ἀπὸ ἡμᾶς τὸ ἠξεύρει.

ΚΥΡΙΑΚΗ, Ε΄.

ΠΕΡΙ ΣΚΑΝΔΑΛΟΥ.

Καὶ ἀκούσαντες οἱ δέκα, ἤρξαντο ἀγανακτεῖν περὶ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου. ΜΑΡ. Κεφ. Ι΄.

ΕΚΗΡΥΧΘΗ ΕΙΣ ΚΕΡΚΥΡΑΝ. 1747.

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ.

ΕΝΑ ἀσυλλόγιστον, καὶ ἀσόχαστον ζήτημα δύο Μαθητῶν θορυβεῖ, καὶ βαίνει ἄνω κάτω ὅλον τὸ Εὐαγγελικὸν χολεῖον τοῦ Χριστοῦ, καὶ κάνει τοὺς λοιποὺς δέκα Μαθητὰς νὰ ὀργίζωνται, καὶ νὰ ἀγανακτῶν ἐναντίον τῶν Ἰακώβου, καὶ Ἰωάννου. Καὶ διατί πάλιν τόσος θόρυβος, καὶ σύγχυσις εἰς ἐκεῖνον τὸν ἱερὸν συνάξιν τῆς ἀγάπης, καὶ τῆς εἰρήνης; Οχι δὰ ἄλλο βέβαια (εἰπε.) παρὰ δηλαδὴ εἰς καιρὸν ὁποὺ ὁ Θεάνθρωπος Διδάσκαλός τους Χριστὸς τοὺς ἐφανέρωνε τὰ μέλλοντα αὐτῷ συμβαίνειν, ἤγουν ἐκεῖνα τὰ ἄτιμα πάθη, ὁποὺ ἔμελλε νὰ λάβῃ, τὰς ἐμπαιγμὰς λέγω, τὰς ἐμπτυσμὰς ταῖς μάστιγας, καὶ τέλος τὸν καταπέλτην τοῦ σαυρικοῦ θανάτου τότε παρρησιαζόμενοι ὁ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης ζητοῦν ἀπὸ τὸν Χριστὸν νὰ τοὺς κάμῃ συγκαθέδρους μὲ αὐτὸν εἰς τὸν δόξαν του. „ Δὸς ἡμῖν, ἵνα εἷς ἐκ „ δεξιῶν σου, καὶ εἷς ἐξ ἀριστερῶν σου „ καθίσωμεν ἐν τῇ δόξῃ σου.

Ἀσόχαστον ζήτημα βέβαια, καὶ ἄξιον μεγαλωτάτου σκανδάλου. Δηλαδὴ χίζει ἐκεῖνον τὸν μακαρίαν εἰρήνην, ὁποὺ ἀπὸ τὸν Οὐρανίων διδαχὴν τοῦ Χριστοῦ εἶχαν διδαχθῇ νὰ φυλάττων ἀνάμεσόν τους μὲ ἀπαραίτητον ὑπακοὴν, καὶ ἀνάπτει εἰς αὐτοὺς τὸν ὀργὴν καὶ τὸν ἀγανάκτησιν, εἰς τρόπον ὅτι θεωρῶντας καθεὶς ἐκεῖνον τὸν ἱερὸν συνάξιν τῆς Μαθητῶν τοῦ Χριστοῦ, ἡ ὁποία προτίτερον ἦτον τὸ φροντιστήριον τῆς εἰρήνης, καὶ τῆς ἀγάπης, τώρα δηλαδὴ μίαν αφορμὴν σκανδάλου ὁποὺ λαμβάνει, μεταβάλλεται εἰς φοβερὰν, καὶ ἄπακτον σύγχυσιν. „ καὶ ἀκούσαντες οἱ δέκα, „ ἤρξαντο ἀγανακτεῖν περὶ Ἰακώβου, „ καὶ Ἰωάννου. (Καὶ ἤθελε προξενήσῃ τὸν τέλειον ἀφανισμὸν ἐκείνης τῆς ἱερᾶς συνάξεως, ἀνίσως καὶ ὁ Διδάσκαλός τους πάλιν δὲν ἐδιόρθωνε σύα τέτοιον μέγα κακόν. Α΄. μὲ τὴν ἀποδίωξιν τῶν δύο, λέγωντάς τους· „ οὐκ οἴδατε τί αἰτεῖσθαι, καὶ Β΄. μὲ τὴν προσκάλεσιν καὶ τῶν δώδεκα, διδάσκωντάς τους μὲ τὸ ἐδικόν τους παράδειγμα τὴν ὑψηλοτέραν ἀρετὴν τῆς ταπεινώσεως, ὡς χαρακτηριστικὸν σημεῖον τοῦ βαθμοῦ τῆς βασιλείας.) Α΄ Σκάνδαλον σκανδάλου, πόσον ζημιώδες καὶ φοβερὸν ὁποὺ εἶσαι. Ἕνα Σκάνδαλον φέρει εἰς κίνδυνον νὰ ἀφανισθῇ τὸ Χριστοῦ τὸ ἀποστολεῖον. Μὰ τί λέγω τὸ ἀποστολεῖον, ἐκεῖ ὁποὺ σύα σκανδαλοποιὸν παράδειγμα σύος Ἀγγέλου, ὅτι λογῆς ἦτον ὁ Ἑωσφόρος, φέρει εἰς κίνδυνον νὰ ἀπολεσθοῦν ὅλα τὰ Πνεύματα τῆς Οὐρανίου Ἱεραρχίας;

Καὶ ὅμως σύα τέτοιον μέγα κακὸν, ποῖος ἤθελε τὸ πισεύσῃ; σύα τέτοιον μέγα κακὸν λέγω, βασιλεύει καὶ εἰς τὸν Χριστιανισμὸν μὲ μεγάλην ζημίαν, καὶ ἀτιμίαν τῆς Πίστεως, καὶ μὲ αὔξησιν, καὶ τιμὴν μεγαλωτάτην τῆς ἁμαρτίας. Καὶ ποῖος δὲν βλέπει τὸ Σκάνδαλον, νὰ μὴν παρρησιάζεται εἰς τὸν Κόσμον μὲ θείαμβον, χωρὶς νὰ δοκιμάζῃ παντελῶς ἐνροπήν; Καὶ αὐτὸ εἶναι ἀψευδέστατον ἀπὸ τὴν καθημερινὴν πεῖραν καὶ δοκιμήν, πόσην λοιπὸν ζημίαν, πόσην βλάβην προξενεῖ εἰς τὸν Κόσμον; καὶ ὅμως τὸ ὀλιγώτερον ὁποὺ νὰ σοχάζωνται καὶ νὰ φροντίζων οἱ Χριστιανοὶ εἶναι τὸ Σκάνδαλον. Ἐπειδὴ ζητῶν μὲ κάθε τρόπον νὰ γίνωνται αἰτία Σκανδάλου, χωρὶς ἐνροπὴν, καὶ μεγάλην ψυχικὴν ζημίαν τῶν ἑαυτῶν τους, καὶ τοῦ πλησίον. Α΄ τυφλότης, καὶ πλανὴ μεγαλωτάτη. Ἐγὼ ὅμως συμπονῶντας τοὺς τέτοιους, ἔρχομαι σήμερον μὲ σύθεον ζῆλον νὰ ἐλέγξω ἀπὸ τὸν τὸν Εὐαγγελικὴν Καθέδραν σύα τέτοιον φοβερὸν ἁμάρτημα, ἀποδείχνωντας πῶς τὸ Σκάνδαλον εἶναι σύα ἁμάρτημα, ὁποὺ καὶ πᾶσαν ἔκπασιν ὑπερβαίνει κάθε ἄλλου θανάσιμον ἁμαρτίαν. Καὶ τοῦτο θέλω δείξει πρὸς διόρθωσιν τῆς σκανδαλοποιῶν, καὶ ὠφέλειαν τῆς σκανδαλιζομένων. προσέχετε.

ΜΕΡΟΣ, Α΄.

ΤΟ ἁμάρτημα τοῦ Σκανδάλου ὑπερβαίνει καὶ πᾶσαν ἔκπασιν κάθε ἄλλου θανάσιμον ἁμαρτίαν. Καὶ ὅταν λέγω ἔκπασιν, ἐνοεῖται σύα πρᾶγμα ὁποὺ ἠμπορεῖ νὰ ἐξαπλωθῇ ἢ εἰς ὕψος, ἢ εἰς βάθος, ἢ εἰς πλάτος, ἢ εἰς μῆκος. Τώρα αὐτὰς τὰς τέσαρας διαστάσεις δὲν θέλω νὰ τὰς ἔχῃ ἄλλη ἁμαρτία, παρὰ μόνον ἡ ἁμαρτία τοῦ Σκανδάλου. Διατὶ κάθε ἄλλη ἁμαρτία θανάσιμος δὲν ἔχει αὐτοκέφαλον ἐδικότης παρὰ μίαν μόνον ἀπὸ αὐτὰς τὰς τρεῖς διαστάσεις. Εἶναι ἁμαρτία μεγάλη εἰς ὕψος, ὅτι λογῆς εἶναι τὸ μῖσος ὁποὺ ὁ ἄνθρωπος ἔχει εἰς τὸν Θεόν· Εἶναι πάλιν ἁμαρτίαις μεγάλαις εἰς πλάτος, ὅτι λογῆς εἶναι ἡ ὑπερηφάνεια, καὶ φιλαργυρία. Ἄλλαις εἶναι πάλιν εἰς μῆκος, ὅτι λογῆς εἶναι τὰ σαρκικὰ πάθη, καὶ ἡ ἀσέλγεια· Καὶ τέλος πάντων εἶναι ἁμαρτίαις μεγάλαις, ὅτι λογῆς εἶναι ἡ βλασφημία, καὶ ἡ καταλαλιά· καὶ ἰδοὺ διάφοραις θανάσιμαις ἁμαρτίαις, ὁποὺ καὶ διάφορον τρόπον εἶναι μεγάλαις ἀνάμεσόν τους, ἀμὴ καὶ πᾶς διαφόρας διαστάσεις εἰς πᾶς ὁποίας ἐξαπλώνονται. Μὰ ἡ ἁμαρτία τοῦ

Σκαν-

Σκανδάλε εἶναι ὄχι μόνον μεγάλη, ἀμὴ μεγαλωτάτη, μὲ τὸ νὰ ἔχῃ ὅλες τὲς διαμεξήσεις. ὅθεν κὴ ὅλαις ταὶς ἄλλαις ἁμαρτίαις ὑπερβαίνει εἰς τὶω κακίαν. Καὶ Α'. Τὸ Σκάνδαλον ἐξαπλώνεται εἰς ὕψος. διατὶ ἀποβλέπει νὰ ἀφανίσῃ τὸ τέλος τῆς Θείας ἀγάπης. διατὶ, τί τέλος ἔλαβεν ὁ Θεὸς διὰ τῆς ἐδικῆς τε ἀπείρε ἀγάπης; ὄχι ἄλλο παρὰ νὰ ἐνσαρκωθῇ, κὴ νὰ γενῇ ἄνθρωπος, νὰ διδάξῃ, νὰ πάμῃ θαύματα, νὰ πάθῃ, κὴ νὰ λάβῃ σταυρικὸν θάνατον διὰ τὴν ψυχικὴν σωτηρίαν τε ἀνθρώπε. Τώρα τὸ τέλος τῆ Σκανδάλε ἐκ τῆ ἐναντίε ποῖον εἶναι; ὄχι ἄλλο βέβαια, παρὰ ἡ ἀπώλεια τόσων ψυχῶν, μὲ τὸ νὰ τὲς δίδῃ ἀφορμὴν νὰ ἁμαρτάνῃ, κὴ νὰ κολάζωνται. Καὶ ἰδὲ ὅπε τὸ Σκάνδαλον εἶναι ἁμαρτία μεγαλωτάτη εἰς ὕψος, μὲ τὸ νὰ κινᾶται ἐναντίον εἰς τὴν ὑπερβάλλουσαν ἀγάπην τε Θεε. Ζητᾷ μὲ εἰς κάθε τρόπον νὰ ἐμποδίσῃ τὸν σκοπὸν τε Θεε, ὁ ὁποῖος θέλει πάντας ἀνθρώπες σωθῆναι· κὴ ὁ Σκανδαλοποιὸς ἄνθρωπος ἐκ τε ἐναντίε, θέλει πάντας ἀνθρώπες κολασθῆναι. Ὅλες, ὅλες ζητᾷ μὲ τὴν Σκανδαλοπιόντα ζωὴν νὰ βαθίσῃ εἰς τὴν ἀπώλειαν· κὴ εἰς τοῦτον τὸν τρόπον ζητᾷ νὰ κάμῃ μάταιον τὸ πάθος, κὴ τὸν θάνατον τε Χριστε, καθὼς νὰ μὴν ἔχῃ τελείως τόπον ἡ σωτηρία εἰς τὸν ἄνθρωπον. Μὰ ἀνίσως κὴ τὸ Σκάνδαλον διερευνόμενον μὲ ἀδιαφορέτητα εἰς κάθε ἄνθρωπον ἁπλῶς, εἶναι ἁμαρτία μεγαλωτάτη ὁπὲ εἰς ὕψος ἐξαπλώνεται, πόσον περισσότερον ἀνεβαίνει εἰς πλέον ὑψηλότερον ὕψος κακίας, κὴ εἰς πλέον ὑψηλότερον ὕψος ζημίας, ὅταν ἔχῃ ὑποκείμενα ἐδικά τε, ἀνθρώπες ὁπὲ νὰ φαίνωνται νὰ ὑπερέχουν τὲς ἄλλες, ἢ διὰ τὸν χαρακτῆρα, ἢ διὰ τὴν ἀξίαν, ἢ διὰ τὴν δύναμιν, ἢ διὰ ἄλλου τινὸς προτέρημα, ὁπὲ νὰ ἔτυχε νὰ ἔχουν; Ὅσον λοιπὸν οἱ τέτοιοι ὑπερέχουν τὲς ἄλλες ἀνθρώπες, τόσον ἡ ἁμαρτίαις τες εἶναι πλέον Σκανδαλώδεις ἀπὸ τῆ ἄλλων. κὴ ἡ αἰτία εἶναι, διατὶ οἱ τέτοιοι εἶναι πλέον γνωρισμένοι, κὴ ὅταν τὸ ὅταν ἁμαρτάνουν, ἁμαρτάνουν μὲ περισσότερον Σκάνδαλον ἀπὸ ὅλες τὲς ἄλλες. Ὅθεν ὁ ἄνθρωπος, ὅσον περισσότερον εἶναι ὑψωμένος, τόσον περισσότερον ἠμπορεῖ εἰς τὸ καλὸν, ἢ εἰς τὸ κακὸν, τὸ ἐδικόν τε παράδειγμα. Καὶ διὰ νὰ βεβαιωθῶμεν εἰς τέτοιαν ἀλήθειαν, ἂς βάλωμεν ἀπὸ σταυρὸν μέρος τὸν Χριστὸν ὑψωμένον εἰς τὸν Σταυρὸν, ὁποῖος εἶναι ὁ θρόνος τε, κὴ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος, ἂς βάλωμεν σταυρὸν δίγνωμον, ἢ πρόσωπα, κὴ ἐδῶ ἂς βάβε κὴ οἱ δύο, ἂς βαβίζῃ ὁ Χριστὸς μὲ τὶω δυνάμενον, ἂς βαβίζῃ κὴ ὁ ἄρχων, κὴ δίγνωμος, μὲ τὸ παράδειγμα. ποῖος λογιάζετε νὰ βαβίζῃ περισσότερον; (ἐγὼ δὲν ἤθελα τὸ κηρύξω, ἀνίσως κὴ ἡ δοκιμὴ δὲν ἐβεβαίωνε ὑμᾶς ὅλες.) ὅλοι ὅλοι (ἀκρ.) ἀφίνουν τὸν Χριστὸν, κὴ ἀκολυθᾶν τὸν ἀξιωματικὸν, τὸν δίγνωμον, κὴ πρόσωπα. Α" δυνάμις μεγαλωτάτη τε Σκανδάλε. Μὰ πῶς

πῶς Γίσε μὲ μᾶς φανερώνεις, πῶς ἀνίσως κὴ ὑψωθῇς εἰς τὸν θρόνον σε, ὅλες θέλεις βαβίσῃς εἰς τὸν ἑαυτόν σε; „ κἀγὼ ἐὰν ὑψωθῶ ἐκ τῆς γῆς, „ πάντας ἑλκύσω πρός ἐμαυτόν. Πάντας, μὲ τὶω διδαχὴν σε, μὲ τὰ θαύματα, μὲ ταὶς ἐπαγγελίαις. Πάντας εἰς τὶω Οὐρανὸν μακαρίτητα. Πάντας, διὰ μέσε τέτε τε Σταυρε, τέτε τε ζωηφόρε Αἵματος, διὰ τῆς ἐδικῆς σε Θείας δυνάμεως. „ πάντας ἑλκύσω πρός ἐμαυτόν. Μὰ πῶ εἶναι τῶτοι οἱ πάντες; Ὅλοι ναὶ, λέγει ὁ Χριστὸς, ἤθελαν μὲ ἀπολυθήσειν, κὴ ἤθελαν σωθῆν, ἀνίσως κὴ τὰ Σκανδαλοποιὰ ἔργα τῆ ἀνθρώπων, μὰ ὄχι μέπος τῆ μεγάλων, δὲν ἤθελαν ἐμποδίσειν τὸ τέλος τῆς παγκοσμίε ἁμαρτίας. Τὰ καλὰ παραδείγματα τῆ προεσώπων ἀδυνατῶν τὴν δυνάμίν με, καθὼν νὰ θεμελιβλῇ ἡ ἁμαρτία, νὰ ἀτιμάζεται ἡ Ἐκκλησία, νὰ καταφροῦνται τὰ μυστήρια με· μὲ τὸ νὰ ἀποδείχνωνται εἰς τὰς ἄλλας ἀνδλαβεῖς, ἀσεβεῖς, ὀλιγόπιστοι· ὅθεν καθὼν νὰ κολάζωνται τόσαις ψυχαῖς, ὁπὲ ζητῶν νὰ τες μιμηθῶν, ταὶς ὀπταίαις μὲ τὸν θάνατόν με, ὅσωντας κὴ νὰ ἐξαγόρασα, ἔπρεπε ἀναγκαίως, ἀνίσως κὴ δὲν ἦτον τὸ Σκάνδαλον νὰ λάβῃ μὲ τὶω σωτηρίαν, κὴ τὶω ἀπόλαυσιν τῆς μακαριότητος. Α" Σκάνδαλον σκάνδαλον, ἄ κακὸν παράδειγμα, πόσον φοβερὸν ὁπὲ εἶσαι.

Φοβερὸν ἁμάρτημα διὰ τὸ ὕψος, ἀμὴ ὄχι ὀλιγώτερον διὰ τὸ πλάτος. ἐπειδὴ κὴ τὸν θεῖον Γρηγόριον, τὸ ἁμάρτημα λίαν ἐκτείνεται διὰ παραδείγματος. Ὡ πόσον ἐξαπλώνεται, κὴ πόσον ὀγλίγορα σῶα Σκάνδαλον. Τὸ Σκανδαλοποιὸν παράδειγμα ὁμοιάζει μὲ τὶω λοιμικὶω νόσον, ἡ ὁποία δὲν ἤθελεν εἶναι τόσον φοβερὴ, ἀνίσως κὴ δὲν ἐξαπλώνετο μὲ μεγάλω δύκολίαν, κὴ εἰς ὀλίγον καιρὸν εἰς μεγαλώτατον πλάτος. Παρρησιάζεται μὴ βίας εἰς μίαν χώραν σῶας ὁπὲ νὰ ἔχῃ τὶω λοιμικὶω νόσον, κὴ δύθυς φανερώνονται κὴ μετοχὴν ἀμέτρητοι ἄλλοι νοσώδεις. ὅθεν εἰς ὀλίγον διάστημα καιρὸν φαίνεται ὁ θάνατος θεμελιβλυτὴς εἰς κάθε μέρος ἐκείνης τῆς πόλεως· διατὶ ἐρημάζεν ἀπὸ ἀνθρώπες τὰ σπίτια, ἡ στράτες γεμάταις ἀπὸ νεκρὲς, οἱ τάφοι δὲν χωρᾶν πλέον τὰ σώματα, φόβος κὴ τρόμος εἰς κάθε μέρος, κὴ μία ἄκρα σιωπὴ εἰς ὅλην τὶω πόλιν· διατὶ ἀπὸ πόλις ἔγινε ἐρημία· κὴ λοιπὸν ἐξωλεισμὸν ἀπὸ ὅλον τὸν Κόσμον, διατὶ ἀνίσως κὴ σῶας ἀπὸ τὲς πολίτας της ἤθελε ὑπάγῃ εἰς τὰς ἄλλας χώρας, ὅλαις ὅλαις ἤθελε ταὶς μολύνῃ. Τὸ ἴδιον καθὲν κὴ ἀκόμη τὶ χειρότερον τὸ Σκάνδαλον. Φθαίνει νὰ ἀρχίσῃ καμίαν κακὴν συνήθειαν σῶας, διατὶ δύθυς δύσκει πολλὲς ὁπὲ ζητῶν νὰ τὲ γένων μιμηταὶ, κὴ ἀπόλυθοι. Φθαίει σῶας εἰς ἐκείνην τὶω συνανστροφὴν νὰ ἀρχίσῃ νὰ κατακρίνῃ, διατὶ ὅλη ἡ ὥρα ἐξοδεύεται εἰς κατάκρισιν, κὴ καταλαλιάν. Φθαίει ἄλλος εἰς ἐκείνην τὶω ἄλλην ὁπὲ γυναῖκις, κὴ ἄνδρες δύσκουσι

εἰσκονται ἀκαπαμοῦοι, φθωεῖ λέγω, νὰ ἀρχίσῃ πρὸς χαροπαίσιν τῆς σωφροσύνης νὰ σωομιλῇ μὲ ἀναιχωτίαν, διατὶ δ'θὺς ἀπ' ἐκείνην τὴν σωάξιν ἐξορίζεται μακρὰ ἡ ἐνάρετος σωομιλία, καὶ θεμαμβάλλη εἰς αὐτὰς διὰ πάντα ἡ φλίαρος ἐλευθεροσομία κάθε παρανόμε καὶ ἀσελγεσάτης πράξεως. Ω' φαβερὰ λαιμικὴ ἰόσος ὁποῦ εἶναι τότε. Καὶ λοιπὸν, πόσον σχεδὸν λογαριασμὸν μέλλει νὰ δώσῃ τῷ Θεῷ ἐκεῖνος ὁ ἀνδρας, ἐκείνη ἡ γυναῖκα ὁποῦ ἢ μὲ τὸν λόγον, ἢ μὲ τὴν καλήν της ζωὴν γίνονται αἴτιοι κακῆς παραδείγματος; Οὐαὶ εἰς ἐκεῖνον ὁποῦ φονδίει σ'αν ἄνθρωπον, καὶ τὸν στέλλει εἰς τὴν κόλασιν. μὰ τοῦτος ἔχει νὰ δώσῃ λογαριασμὸν διὰ ἐκεῖνον ὁποῦ ἐθανάτωσεν, ἐκεῖ ὁποῦ ὁ Σκανδαλαποιὸς μέλλει νὰ δώσῃ λογαριασμὸν διὰ ἀπείρες ψυχὰς ὁποῦ ἔβλαψε, μὲ τὸ νὰ ἐξαπλώθῃ τὸ κακόν τε παράδειγμα εἰς ὅλην τὴν πολιτείαν, καὶ ἔξω τῆς πολιτείας.

Μὰ διατὶ τὸ Σκάνδαλον νὰ ἐξαπλώνεται τόσον; Ἡ αἰτία εἶναι, διὰ τὴν δυάμιν ὁποῦ ἔχουν ὅλα τὰ παραδείγματα. Τὰ καλὰ παραδείγματα (ἀκρ.) ἔχουν μεγάλην δυάμιν· „ δραστικώτερα εἶσι τῆς ζωῆς, „ ἢ τῆς γλώττης ἡ μαρτυρία, χράφει ὁ Ἅγιος Κυπριανός. Ναὶ, ἠμπορεῖ περισσότερον σ'ἕνα καλὸν παράδειγμα, παρὰ πολώταιαις νηστείαις. Ἕνας μόνος, εἰς μίαν χώραν καλῆς ζωῆς, καὶ ἐνάρετε πολιτείας ἠμπορεῖ ὅλην νὰ τὴν ἁγιάσῃ. καθὼς ἔκαμε ὁ Ἰωνᾶς εἰς τὴν Νινευὴ ὁποῦ τὴν ἔφερεν εἰς μετάνοιαν, περισσότερον μὲ τὸ παράδειγμα, παρὰ μὲ τὸ κήρυγμα. τοῦτο ἔκαμε καὶ ὁ Βασιλεὺς, καὶ τὸν ἀκολούθησε καὶ μίμησιν καὶ ὅλον τὸ ἐδικόν τε ὑπήκοον. Μὰ ἀνίσως καὶ τὸ καλὸν παράδειγμα εἶναι δραστικὸν εἰς τὴν μίμησιν, τὸ κακὸν ὅμως ὑπερβαίνει τὸ καλὸν εἰς τὴν δυάμιν. διατὶ ἡ φύσις τὸ ἀνθρώπε ὄντας διεφθαρμένη ἀπὸ τὴν ἁμαρτίαν διείσκεται περισσότερον διαθεμένη εἰς τὴν ἀπόκτησιν τῆς ἁμαρτίας, παρὰ τῆς ἀρετῆς. καὶ διὰ τοῦτο μὲ πλέον, δ'κολίαν ἀκολουθᾷ καθ'ένας τὰ κακὰ παραδείγματα, παρὰ τὰ ἐνάρετα. Α' δραστικότης τῶ κακῶ παραδείγματος· τὸ ὁποῖον ἐμποδίζει τὴν σωτηρίαν τόσων ψυχῶν, ὁποῦ μὲ Σκάνδαλον ζημιώνει.

Καὶ ποῖος δὲν βλέπει πῶς σ'ένας ἄνθρωπος Σκανδαλώδης μὲ τὴν πρᾶξιν ἀφαιρίζει περισσοτέρους ψυχᾶς, παρὰ ὁποῦ φέρων εἰς μετάνοιαν τόσοι Εὐαγγελικοὶ Κήρυκες μὲ τὸ λόγον; Πολλὰ πολλὰ πράγματα φαίνονται τόσον αἰσχύνα, ὁποῦ καθένας κρένει ἀδυάτον νὰ τὰ μελετήσῃ, ἢ νὰ τὰ πράξῃ. Μὰ φθωεῖ σ'ένας νὰ τὰ εἰπῇ, φθωεῖ σ'ένας νὰ τὰ πράξῃ μὲ εὐδησιν τῆς ἄλλων, δὲν νὰ τὰ κάμῃ νὰ ἐξαπλωθῇ μὲ δ'κολίαν εἰς τὴν γνώμην, καὶ εἰς τὴν πρᾶξιν τῆς ἄλλων. Α'ς ὁμιλήσῃ ἐκείνη ἡ ξυφερὰ ἡλικία τῆς ἀκακίας ἐκείνης τῆς Νέας, ἐκείνε τῆ Νέε, οἱ ὁποῖοι εἰς ἐκείνην τὴν ἄκακον ἡλικίαν σοχάζονται ἀδυάτον τὴν καλὴν σωομιλίαν,

λίαν, ἀδυάτον τὴν καλὴν πρᾶξιν, διατὶ εἶναι περιποιχισμοῦοι ἀπὸ τὴν ἀκακίαν τῆς φύσεως, ἀπὸ τὴν ἐντροπὴν, καὶ ἀπὸ τὸν φόβον. Μὰ ὅταν παρρησιαθῇ εἰς αὐτὰς τὸ κακὸν παράδειγμα, καὶ τὸ Σκάνδαλον, τὰς δείχνει τὸ ἀδυάτον δυατὸν, καὶ τὸ δύσκολον, δ'κολώτατον. Φθωεῖ φθωεῖ νὰ ἰδῇ μὲ τὸ παράδειγμα πῶς εἶναι δυατὸν, διατὶ δὲν φυλάττει πλέον ἐντροπὴν, ἢτε φόβον. Καὶ ἐδῶ, ποῖος δὲν βλέπει πῶς τοῦτο τὸ ἁμάρτημα τῶ Σκανδάλε ἀπὸ τὴν διαμέρισιν τῶ πλάτους, νὰ μὴν εἶναι φοβερὸν καὶ εἰς τὸ μάκρος; διατὶ τὸ Σκάνδαλον ῥίπτοντας τὸν φραγμὸν τῆς ἐντροπῆς καὶ τῶ φόβε ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον, τὸν κάμει νὰ ἐξακολουθᾷ πλέον ἔμπροσθεν εἰς τὸ νὰ πράττῃ τὴν ἁμαρτίαν. Φθωεῖ μόνον νὰ ἀρχίσῃ, φθωεῖ νὰ χάσῃ τὴν ἐντροπὴν, καὶ τὸν φόβον, διὰ νὰ μὴ παύσῃ παντελῶς νὰ ἁμαρτάνῃ. Ἕνας προσκαλεῖ σ'αν Νέον, ἢ μίαν Νέαν νὰ ἁμαρτήσῃ μὲ τὸν λόγον, ἢ καὶ μὲ τὴν πρᾶξιν, καὶ νὰ δ'θὺς ὁποῦ δὲν παύει νὰ ἁμαρτάνῃ εἰς ὅλον τῆς ζωῆς τὸ διάσημα. καὶ ἰδὲ τὸ Σκάνδαλον φοβερὸν εἰς τὸ μάκρος. Μὰ τοῦτο εἶναι ἀκόμη ὀλίγον, τὸ χειρότερον εἶναι ὁποῦ ἐκεῖνος ὁ Νέος, ἐκείνη ἡ Νέα θέλει εἶναι Διδάσκαλοι εἰς τὸ κακὸν, ἐρμωδίοντας τὴν ἁμαρτίαν εἰς τὰς ἄλλας, καὶ τοῦτοι εἰς ἄλλας, ὥστε διαδοχικῶς θέλει ἁμαρτάνειν ἐπ' ἄπειρον. Ἔτζι ἡ πρᾶξις τὸ ἀποδείχνει εἰς ἐκεῖνα τὰ ὀπίτια ὁποῦ τὰ Σκανδαλοποιὰ ἤθη τῆς Γονέων ἀπερνᾶν εἰς τὰς Τέκνας, καὶ ὕστερον εἰς τὰς Ἐγγόνας, καὶ Δυσεγγόνας, καὶ κληρονομᾶν τὴν ἁμαρτίαν, ὅτι λογῆς τὰ ὑπάρχοντα. ἔτζι εἰς ταῖς πολιτίαις τὰ κακὰ παραδείγματα τῆς Μεγάλων ἀπερνᾶν εἰς τὰς Μικράς.

Καὶ λοιπὸν, καὶ λέγω μὲ τὸν Ἡσαΐαν δι' τὰς τέτοιας. „ καὶ οἱ „ ἐπισωρεύμοι τὰς ἁμαρτίας αὐτῆς „ ὡς χοινίκι μακρῶ. (Κεφ. 5.) Αλήμονον ναὶ εἰς ἐκείνας ὁποῦ δι' τὸ Σκάνδαλον ὁποῦ δίδυν, καὶν ταῖς ἁμαρτίαις καπολλὰ νὰ μακρύναν. ταῖς καὶν πολοὶ νὰ μακρύναν μὲ ταῖς μάταιαις ἐφόρεσες ὁποῦ φέρνν εἰς τὴν πολιτείαν, μὲ τὴν καλὴν σωομιλίαν, μὲ τὴν καλὴν σωναστροφὴν, καὶ μὲ τὴν καλὴν πρᾶξιν, καὶ οἱ τέτοιοι εἶναι ἀφορμὴ μεγάλων ἁμαρτημάτων, διατὶ εἶναι ἁμαρτήματα ὁποῦ ἐξαπλώνουναι εἰς ἀτελεύτητον διαδοχήν. „ καὶ καὶ οἱ ἐπισωρεύμοι τὰς ἁμαρ„ τίας αὐτῆς ὡς χοινίκι μακρῶ μὰ πολὺ περισσότερον καὶ, καὶ ἀλήμονον, διατὶ τὸ λέγει, ὄχι πλέον ὁ Ἡσαΐας, ἀμὴ ὁ ἴδιος Χριστός· „ καὶ τῶ „ ἀνθρώπῳ δι' ὃ τὸ Σκάνδαλον ἔρχε„ ται. Α' φοβερὸν καὶ διὰ τὸς Σκανδαλοποιὸς, τὸς ὁποίος σωκρεύθμει ὁ Χριστὸς μὲ τὸν Ἰούδα. διὰ τὸν ὁποῖον λέγει· „ καὶ τῶ „ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι' ὃ ὁ Υἱὸς τῦ „ ἀνθρώπε παραδίδοται. Μὰ διατὶ τόσον ταλανισμὸν, καὶ καὶ ἐναντίον τῆς Σκανδαλοποιῶν; διατὶ τὸ ἁμάρτημα τῦ Σκανδάλε, ὄχι μόνον εἶναι

εἶναι αἰτία πολλῶν ἄλλων ἁμαρτημάτων, ἀμὴ καὶ ἀκόμη ἐκεῖνα τὰ ἁμαρτήματα νὰ ἐξαπλώνωνται εἰς ὅλα ἀμέτρητον μάκρος καιρὸς, καὶ χρόνος, καὶ ἐξαιρέτως τοὺς μέλλοντας χρόνους τὸ κακὸν παράδειγμα, καὶ τοὺς καινοὺς ἁμαρτωλοὺς πειὸ γονιθῆν.

Ἡ εἰδωλολατρεία τῷ Ἑβραίων τῆς Ἐρήμου, ἡ μοιχεία τοῦ Δαβὶδ, ἡ εἰδωλολατρεία καὶ ἀσέλγεια τοῦ Σολομῶντος, δὲν ἐτελείωσαν τότες ἀθύς μὲ τὸν θάνατον ἐκείνων ὁποῦ τὸ κακὸν παράδειγμα ἔδωσαν, διατὶ ὅλα ἐκεῖνα τὰ κακὰ παραδείγματα ἐπροξενήσαν διαδοχικῶς ἄλλα, μὲ τὸ νὰ ἀναβλασθῆσαν κατὰ μίμησιν εἰς τοὺς μέλλοντας χρόνους. ὅθεν λέγει ὁ ἴδιος Δαβὶδ περὶ τούτου· πῶς ἐγεννήθη αὐτὸς εἰς Σκάνδαλον, διατὶ ἐδόξασαν τοῖς γλυπτοῖς αὐτῷ. Ἀ" σκανδαλοποιοί. ἐσεῖς ναὶ, θέλετε ἀποθάνῃ, μὰ καὶ εἰς ἐσᾶς, διατὶ δὲν θέλει ἀποθάνειν τὰ ἁμαρτήματάσας, καὶ τὸ κακόν σας παράδειγμα, ὁποῦ εἰς τὸν Κόσμον ἀφήσατε. παύτοτε θέλει ζῇ, διατὶ διαδοχικῶς θέλει τὸ λαμβάνει ὁ εἷς ἀπὸ τὸν ἄλλον· καὶ διὰ τοῦτο ἀπὸ τὸν Θεὸν (λέγει ὁ Χρυσόστομος) ὁ Σκανδαλοποιὸς εἶναι ἀσυμπάθητος. Καὶ ἀγκαλὰ πολλὰ ἄλλα μεγαλήτερα ὁ Θεὸς νὰ τὰ προσποιῆται, τὸ Σκάνδαλον ὅμως εἰ καὶ μικρότερον, καμίαν φορὰν τὸ παιδεύει μὲ μεγάλῳ ὀργῇ. Καὶ ἡ αἰτία εἶναι, διατὶ βλέπει τὸ μέγα κακὸν ὁποῦ προξενεῖ. Κακὸν ὁποῦ ποτὲ δὲν τελειώνει, κακὸν ὁποῦ μὲ δυσκολίαν ἀναβλασαίνει, κακὸν ὁποῦ σώζεται, ὄχι μόνον ἕως θανάτου, ἀμὴ καὶ μὲ θάνατον. καὶ ἤθελον ἐξακολουθήσῃ ἀκόμη μίαν αἰωνιότητα, αὐτὸς καὶ τόσον ἠμπορῆσαι νὰ φτερήσῃ ὁ Κόσμος. Ὅθεν σωπέμνει ὁ Θεὸς τῷ ζωλῷ ἐκείνῳ τοῦ Νέου, ἐκείνους τοῦς Νέους, διὰ νὰ μὴ ἤθελε μὲ τῷ ζωλώτας, καὶ μὲ τὸ κακόντας παράδειγμα μακρύνῃ ἐπὶ πλεῖον ἡ ἁμαρτία· καὶ μακρώνοντας ἤθελε γονῇ μεγάλη, καὶ φοβερὴ ἀκόμη κατὰ τὸ βάθος.

ΜΕΡΟΣ, Β'.

Τὸ Σκάνδαλον (ἀκρ.) εἶναι φοβερὸν ἀκόμη κατάτε τὸ βάθος· διατὶ κάνει τὸν Σκανδαλοποιὸν νὰ τελειώσῃ, καὶ νὰ κανταπήσῃ εἰς ἐκείνῳ τῷ φοβερῷ ἄβυσσον τοῦ Κολάσεως. Τὸ λέγει ὁ ἴδιος Χριστὸς, ὁμιλῶντας ἐναντίον τῷ σκανδαλοποιῶν. (Ματθ. Κεφ. 18.) „ συμφέρει αὐτῷ, ἵνα κρεμασθῇ μύ-„ λος ὀνικὸς ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, „ καὶ καταποντισθῇ ἐν τῷ πελάγει „ τῆς θαλάσσης. Καὶ ἡ αἰτία εἶναι, διατὶ τὸ Σκάνδαλον εἶναι μία ἁμαρτία βαθυτάτης κακίας. Ἁμαρτία τοῦ Ἑωσφόρου, ὁποῦ μὲ τὸ παράδειγμάτου ἔρριξεν εἰς τὸ σκότος τῆς ἀβύσσου τόσους φωτεινοτάτους Ἀγγέλους· καὶ ἁμαρτία κυρίως ὅλων τῷ Διαβόλων, ὁποῦ πειράζει τοὺς ἀνθρώπους, καὶ τοὺς καίνει νὰ ἁμαρτάνουν. Καὶ λοιπὸν καὶ ὁ ἄνθρωπος ὁ

ὁ Σκανδαλοποιὸς ἔχοντας τοῦ ἁμαρτίαν τοῦ Διαβόλου, πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ ἀποφύγῃ ἐκεῖνο τὸ πῦρ τὸ ἐξώτερον, τὸ ἡτοιμασμένον τῷ Διαβόλῳ καὶ τοῖς Ἀγγέλοις αὐτοῦ; Ἀναμφιβόλως λοιπὸν ὁ Σκανδαλοποιὸς δὲν θέλει ἀπολαύσει τοῦ σωτηρίου, διατὶ δὲν θέλει λάβει ποτὲ ἀπὸ τὸν Θεὸν τοῦ συγχώρησιν. Μὰ πῶς δὲν θέλει ποτὲ σωθῇ ὁ Σκανδαλοποιός; καὶ πῶς ἀφήνομεν τὴν Θείαν Εὐσπλαγχνίαν; Ε" καὶ διὰ τὸν Σκανδαλοποιὸν δὲν εἶναι ἀπὸ τὸν Θεὸν Εὐσπλαγχνία, διατὶ ἤθελε ἀδικήσῃ τελείως τὴν δικαιοσύνην του. Εὐσπλαγχνία διὰ σὰν ἁμαρτωλὸν ὁποῦ ἔγινεν αἰτία, ὁποῦ διὰ τῆς Θείας δικαιοσύνης παιδεύονται εἰς τὴν Κόλασιν τόσαις ψυχαῖς. Εὐσπλαγχνία, διὰ τὸν Σκανδαλοποιὸν, ὁποῦ τόσαις καὶ τόσαις ψυχαῖς φωνάζει ἐκδίκησιν ἐναντίον του, καὶ ὁποῦ θέλει φωνάζει διὰ ὅλου τὴν αἰωνιότητα. Εὐσπλαγχνία, διὰ μίαν ἁμαρτίαν ὁποῦ θέλει ζῇ παύτοτε, καὶ ὁποῦ θέλει καίνει παντοτινὰ τοὺς ἀνθρώπους νὰ ἁμαρτάνουν. Ἤθελα ναὶ τὸ ἐλπίσω, μὰ ἀμφιβάλλω. Μὰ πῶς ἀφήνομεν τὴν Μετανοίαν; Δὲν ἀρνᾶται τὴν δρασικὴν δύναμιν τῆς Μετανοίας· μὰ εἰς τὸν Σκανδαλοποιὸν δὲν φθάνει ὄχι ἡ σωσθισμένη Μετανοία. διατὶ τὸ ἁμάρτημάτου μὲ τὸ νὰ ἐξάθη ὄχι ἀπόκρυφον, ἀμὴ καὶ παρρησίαν, καὶ μὲ ζημίαν τῷ ἄλλων, πρέπει καὶ ἡ Μετανοία νὰ γονῇ ὁμοίως. Ἐσκανδάλισαν μὲ τὸ παράδειγμα; μὲ τὸ παράδειγμα ἂς ὠφελέσουν. Ἂς δείξουν τὴν σράταν τῆς σωτηρίας, ὅτι λογῆς ἔδειξαν τὴν σράταν τῆς ἀπωλείας. Ὁ Φιλάργυρος καὶ πλεονέκτης, ὁ σαρκικὸς, ὁ αὐθλαβὴς, ὁ καπίλαλος, καὶ ἁπλῶς κάθε ἁμαρτωλὸς Σκανδαλοποιός· ὠφελῶντας τόσαις ψυχαῖς, τόσαις ἔβλαψε!, καὶ εἰς τοῦτον τὸν τρόπον καίωντας μίαν Μετανοίαν ἀνάλογον, ἂς ἐλπίζῃ. μὰ εἰς τὸν ἴδιον καιρὸν ἂς φοβᾶται, ἂς ξέρει τὸ φοβερὸν ἁμάρτημα τοῦ Σκανδάλου.

ΤΗ͂Ι ΑΓΙΑ͂Ι, ΚΑΙ ΜΕΓΆΛΗΙ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ͂Ι

ΕΙ͂Σ ΤΟ͂Ν ΣΩΤΗΡΙΏΔΕΣ ΠΆΘΟΣ ΤΟΥ͂ ΚΥΡΙΟΥ͂ ΗΜΩ͂Ν ΙΗΣΟΥ͂ ΧΡΙΣΤΟΥ͂.

Καὶ σκότος ἐγένετο ἐφ' ὅλην τὴν γῆν. καὶ ἐσκοτίσθη ὁ Ἥλιος. ΛΟΥΚ. Κεφ. ΚΓ'.

ΕΚΗΡΎΧΘΗ ΕΙ͂Σ ΚΕΡΚΎΡΑΝ. 1747.

ΚΑΙ' τί πάχα ἡ Κτίσις ὅλη τῶ Οὐρανῶ, καὶ τῆς γῆς ἐκπλήττεται καὶ φρίττει τὴν σήμερον; Διατί λέγω γυμνὴ ἀπὸ ὅλην τὴν διμορφίαν της ἀποδείχνεται εἰς κάθε μέρος σῶα σκότος ἐλεεινόν, καὶ μία νύκτα παντελῶς ἄμορφος, καὶ κλαυθμερά; Ἥλιε ὁ λύχνος τῶ Κόσμε, ἡ χαροποιὸς λάμψις τῆς Οἰκουμένης, διατί σβυώνας τὸ λαμπρότατόν σε φῶς, μένεις μία πηγὴ ἄγονος, εἰς ξόπον ὅτι μὲ μίαν μελανόχροον θέαν καθεις νὰ παρθησιάζεται ἡ σελήνη, τὰ ἄστρα καὶ οἱ πλανῆται; Α' καὶ τί πάχα νὰ ἐκπλήττωνται (ἀκρ.) τὸν Θεὸν, ἢ τὸν ἄνθρωπον; Ποία εἶναι λέγω ἡ αἰτία ὁπῦ ἔφερε τόσον θάμβος, καὶ ἔκπληξιν; οἱ πόνοι ἂν τύχη τοῦ Θεῦ, ἢ ἡ ἀπόνοια τῦ ἀνθρώπε; Ἐγὼ βέβαια εἶμαι εἰς ἀποείαν μεγάλην, καὶ δὲν ἠξεύρω τί νείσιν νὰ κάμω ἀπάμεσα εἰς τὸν Πλάσην ὁπῦ σταυρώνεται, καὶ εἰς τὸ πλάσμα ὁπῦ τὸν σταυρώνει. Δὲν ἠξεύρω τί νὰ φείξω περισσότερον, τὴν φιλανθρωπίαν τῦ Πλάστε, ἢ τὴν ἀπανθρωπίαν τῦ πλάσματος. Γῆ ὁπῦ ὅλη σύγχυσιν σείεσαι, εἰπὲ, τί πάχα εἶναι ὁπῦ τόσον σὲ βιάζει νὰ ξέμης, καὶ νὰ σαλθεύσαι; γνωρίζεις ναὶ, τὸ ἐδικόν σε χῶμα, καὶ ἐνθυμᾶσαι ἐκεῖνο τὸ χέρι ὁπῦ ἔλαβε τὸν χῦν καὶ ἔπλασε τὸν ἄνθρωπον· καὶ λοιπὸν ξέμεις, διατὶ νευρώνεται ἐκεῖνο τὸ φευκτὸν χέρι; ἢ ξέμεις διατὶ βλέπεις τὸ χῶμα καὶ βασανίζει μὲ τὰς ἴλας τὸ ἴδιον χέρι ὁπῦ τὸ ἐμόρφωσε; Ποῖον ἠμπορεῖ νὰ ξομάξη τινὰς περισσότερον; τὴν ἀγαθότητα τῦ Θεῦ, ἢ τὴν σκληρότητα τῦ ἀνθρώπε; καὶ τὰ δύο βέβαια φευκτά· χάνεται ὁ νὲς καὶ εἰς τὸ σῶα καὶ εἰς τὸ ἄλλο, καὶ δὲν ἠξέρει ἀνίσως καὶ τὸ Καταπίτασμα ὁπῦ ἐχίσθη, τί πάχα τὸ ἔκαμε καὶ ἐσωχίφθη, ἡ ἀγάπη τῦ Θεῦ εἰς τὸν ἄνθρωπον, ὁπῦ

ὁπῦ τόσα πάχει, ἢ τὸ μῖσος τῦ ἀνθρώπε εἰς τὸν Θεὸν, ὁπῦ τόσον βασανίζει· καὶ ἡ ἀγάπη τῦ Θεῦ, καὶ τὸ μῖσος τῦ ἀνθρώπε; δὲν ἔχει μέξον εἰς τὴν ὑπερβολήν. Εἰς ὅ,τι στρέψη ἡ σύγχυσις, μένει παντα μὲ ἀποείαν, πῶς τὸ ὑπόφερεν σῶας Θεὸς, πῶς τὸ ἐτόλμησεν σῶας ἄνθρωπος.

Καὶ βέβαια δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἰδῆ τινὰς, ἢ νὰ ἐννοήση μεγαλήτερον θαῦμα εἰς τὸν Θεὸν, ἀπὸ τὰ φευκτὰ Πάθητα, καὶ εἰς τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τὴν αἰσχυντον τόλμην τε. Διατὶ, ποῖος νὲς εἶναι ἀρκετὸς νὰ καταλάβη πόσον φευκτὸν ὁπῦ εἶναι, νὰ ἔλθη ὁ Θεὸς εἰς τὴν κατάσασιν τῆς λυσσῶν, καὶ νὰ σαυρωθῆ μὲ τέτοιαν ἀτιμίαν καὶ θάνατον; καὶ πόσον ἀνερμήνευτον, ὅτι ὁ ἄνθρωπος νὰ πληγώση, καὶ νὰ κάμη τὸν Θεὸν παίγνιον; Μὰ ὡσὰν ὁπῦ ὅσην ἄπειρον κακίαν ἔχει ὁ ἄνθρωπος, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπερέβη τὴν Θείαν φιλανθρωπίαν, καὶ ὅσον ἄμεξον μῖσος δείχνει, δὲν ἠμπορεῖ νὰ νικήση τὴν Θεῦ τὴν ἀγάπην, διατὶ τέτο πρέπει νὰ θαυμάσωμεν σήμερον εἰς τὴν κακίαν τῦ Κόσμε, πολὺ περισσότερον τὸ ἄπειρον ἔλεος τῦ Θεῦ, ὁπῦ δύχαρισᾶται διατὶ νὰ σώση ἐκεῖνον τὸν ἴδιον ὁπῦ βασανίζει, νὰ λάβη ἄμεξα βάσανα, καὶ νὰ θανατωθῆ διατὶ ἐκεῖνον ὁπῦ τὸν θανατώνει. Α' ἄπειρος Εὐσπλαχνία τῦ Θεῦμας, ἂ ἄπειρος καὶ ἀνερμήνευτος Ἀγαθότης.

Καὶ τέτο ἔρχομαι νὰ σᾶς παρηγήσω (ἀκρ.) τὴν σήμερον εἰς τέτο τὸ σωτηριώδες Πάθος, διατὶ νὰ σᾶς κάμω νὰ φείξετε εἰς τὴν τόσην φιλανθρωπίαν καὶ ἀγαθότητα τῦ Θεῦ, καὶ νὰ θρηνήσετε εἰς τὴν τόσην ἀπανθρωπίαν καὶ ἀχαριστίαν τῦ ἀνθρώπε. Μὰ ὡσὰν ὁπῦ εἰς τὴν δινηγησιν πάσης τῆς θλιβερᾶς ξαγωδίας γνωρίζω τὸν ἑαυτόν με τελείως ἀδύνατον, προστρέχω εἰς ἐκεῖνο τὸ Ξύλον μὲ ἱκεσίαν, εἰς τὸ ὁποῖον σήμερον ὁ Θεὸς ἀποδείχνει δι' ἡμᾶς τὸ ἐδικόντε ἄπειρον ἔλεος. Α' Ξύλον μακάριον, ὦ ὡραιότατον Ξύλον. Εἰς ἐσὲ μὲ ὅλον τὸ σέβας προσκύπτω δερόμενος, ὡσὰν ὁπῦ εἶσαι τῆς Ἀγγέλων ἡ δόξα, τῆς Ἐκκλησίας τὸ καύχημα, καὶ τῆς ἁμαρτωλῶν ἡ παρηγοσία· Χάρισαι εἰς ἐμὲ, παρακαλῶ με τὴν αἴκητόν σε χάριν καὶ δυνάμιν, λόγον ἐν ἀνοίξει τῦ στόματός με, καὶ φιλικοίαν εἰς τὸ δύσεβὲς τέτο ποίμνιον, διατὶ νὰ ἠθέλαμεν καταντυχθῆ εἰς τὰ Πάθη ἐκεινῦ ὁπῦ ἔπαθεν ἐπὶ σὲ, καὶ δι' ἡμᾶς τὰς ἁμαρτωλάς.

ΜΈΡΟΣ, Α'.

Οὐκ ἔστιν εἶδος αὐτῷ, οὐδὲ δόξα·
Ἀλλὰ τὸ εἶδος αὐτῦ ἄτιμον καὶ ἐκλεῖπον. (Ἡσαΐ. Κεφ. ΝΓ'.)

ΣΤοχαζόμενος ἐγὼ τὴν θλιβερὰν καὶ ἀξιοδάκρυτον σκηνὴν τῆς σημερινῆς ἡμέρας, καὶ βλέποντας εἰς ὑμᾶς (ἀκρ.) σῶα πρόσωπον σκυθρωπὸν, σωσδυμένον μὲ μίαν βαθυπάτην σιωπὴν, μαρτυρίαις ἀψευ-

δεῖς

δεῖς τῆς ἐσωτερικῆς σας λύπης, καὶ θλίψεως, ἔρχομαι εἰς σοχασμόν, φαντάζόμενος ἐκεινὲς τὲς ἀκριβὲς φίλες τὲ πολυάθλε Ἰὼβ, οἱ ὁποῖοι πρὶν πλησιάσιν σιμάτε, ἀπὸ μακρόθεν μὲ βίας βλέπιν ἐκεῖνον τὴν θλιβεράν τε κατάσασιν, καὶ ἄρχισαν νὰ κλαίν ἀπαρηγόρητα, χίζοντας καθενὰς ἀπὸ αὐτὲς τὸν σολμόν τε· καὶ πλησιάζοντες τέλος πάντων σιμάτε, ἐκάθισαν μίαν ὁλόκληρον ἑβδομάδα, κοιτάζοντάς τον μόνον μὲ μίαν ἄκραν σιωπὴν, χωρὶς τινὰς νὰ τολμήσῃ παντελῶς νὰ προφέρῃ λόγον. Καὶ ἡ αἰτία ἦτον, μᾶς φανερώνει ἡ Θεία Γραφὴ, ἐπειδὴ „ ἐώρων „ τὸν πληγὸν δεινὸν ἔσαν, καὶ με„ γάλον σφόδρα. (Κεφ. 2.) Καὶ λοιπὸν, ποῖος δὲν ἠμπορεῖ τὴν σήμερον νὰ φανερώσῃ τὸ ὅμοιον καὶ δι' μίαν τέτοιαν σωάξιν χρισιανικωτάτην; Τ'μεῖς ναὶ (ἀκρ.) ὄντες φίλοι κατ' ἐκλογὴν τε Ἰησε μὲ ἐσωαχθήκετε σήμερον εἰς τέτοια τὸν Θεῖον Ναὸν δι' νὰ συμπονέσετε τὰ Πάθη τὰ ἐδικά τε, καὶ μὲ αὐτὸν τὸν συμπόνεσιν νὰ τὲ μεταδώσετε μέρος παρηγοριάς· Μὰ βλέποντες ὑμεῖς τὴν πληγὸν δεινὸν ἔσαν, καὶ μεγάλον σφόδρα, σᾶς ἅρπαξε τὸν φωνὸν μία ξομερὰ ἔκπληξις, εἰς ξόπον ὅτι ὅλοι κοιτάζετε μὲ θάμβος, ὅλοι σιωπᾶτε μὲ θαῦμα, καὶ ὅλοι μὲ ἀποριαν θαυμάζετε. Ω τί παράδοξος θεωρία, παράδοξος σιωπὴ, καὶ παράδοξος ἔκσασις.

Μὰ εἰς τέτοιαν τὴν ἐδικήνσας ἔκσασιν, δὲν ζητῶ ἄλλο ἀπὸ ὑμᾶς (ἀκρ.) ἀγκαλὰ καὶ ἡ γλῶσα δὲν ἠμπορεῖ νὰ ὁμιλήσῃ, μὲ τὸ νὰ τῆς ἔχῃ ἐμποδισμένον τὸν λόγον μία ἄκρα σιωπὴ, μὲ τὸν νὸν ὅμως ἂς ἐρευνᾷ ὁ καθενὰς εἰς τέτοιαν τὴν θλιβερὰν θεωρίαν, καὶ ἂς σοχάζεται μὲ κατάνυξιν, ποῖος εἶναι ἐτοῦτος ὁπὲ πάχει τὸν σήμερον, καὶ δι' ποίαν αἰτίαν πάχει. Ἐτοῦτος ὁπὲ πάχει, εἶναι ὁ Θεὸς ὁ ποιητὴς μας, καὶ Πλάστης. Ἐκεῖνος ὁ προκιώνιος, ὁ ἄπειρος, καὶ παντοδυνάμος. Ἐκεῖνος, ὁπὲ μὲ σὰν λόγον ἀπὸ τὸ μηδὲν ἔκτισε τὸν Οὐρανὸν, καὶ τὴν γῆν, καὶ ὅλα τὰ κτίσματα, καὶ μὲ σὰν μοναχὸν λόγον πάλιν ἠμπορεῖ νὰ τὰ ἀφανίσῃ καὶ νὰ τὰ φέρῃ εἰς τὸ ἀνύπαρκτον εἶναι τὲ μηδενός. Ἐκεῖνος λέγω, ὁπὲ ἔμπροσθεν εἰς τὸν μεγαλειότητά τε τρέμονται μὲ μεγαλώτατον φόβον καὶ ξόμον, ἡ Ἀρχαῖς, ἡ Ἐξουσίαις, οἱ Θρόνοι, ἡ Κυριότητες, καὶ ἡ ἐπίλοιπαις ὅλαις Ἱεραρχίαις. Ἐκεῖνος ὁ Θεὸς τέλος πάντων, τὲ ὁποῖε τὸ μεγαλεῖον, τὴν δόξαν, καὶ τὴν ἀκατάλιπτον Κυριότητα, κανένας κτισὸς νὲς ἠμπορεῖ κατ' ἰδέαν ξόπον νὰ καταλάβῃ, ἐπειδὴ μοναχὸς αὐτὸς τελείως μὲ τὴν ἐπιστήμην τε ἁπλῆς τε σοφίας γνωρίζει. Ἐτὲτος ἐτὲτος λέγω, εἶναι ἐκεῖνος ὁπὲ τὸν σήμερον τόσον πάχει.

Καὶ εἶναι δυνατὸν νὰ πισθῇ (ἀκρ.) πῶς ἐκεῖνος ὁπὲ πάχει τόσα βάσανα, καὶ αὐτὸν τὸν ἴδιον θάνατον, νὰ εἶναι ἐκεῖνος ὁ ἴδιος ἀθάνατος Θεὸς, ὁ ἀπαθὴς, ὁ ἀΐδιος, ὁπὲ δὲν ἔχει παντελῶς ἀρχὴν, καὶ ὁπὲ

ὁπὲ εἶναι ἡ ἀρχὴ, καὶ ἡ πηγὴ ὁλονῶν τῶν κτισμάτων; Καὶ πῶς δὲν θέλω εἰπῆ καὶ ἐγὼ μὲ τὸν Ἡσαΐαν· ὁ ὁποῖος ὁμιλῶντας δι' τέτο τὸ φρικτὸν Πάθος, καὶ γνωρίζοντας τὸ παράδοξον, καὶ ἀκατάλιπτον τὲ Μυσηρίε, εἰς τέτον τὸν ξόπον μὲ θαυμασμὸν ἔλεγε· „ Τίς ἐπίσθσε τῇ ἀκοῇ „ ἡμῶν; ὡσαὶ ἰὰ ἔλεγον ὁ Προφήτης· ποῖος εἶναι ὁπὲ ἔδωσε πίσιν εἰς ἐκῖνο ὁπὲ ἐγὼ διηγᾶμαι; δείχνωντας μὲ τέτο τὴν ἀσύγκριτον διαφορὰν ὁπὲ εἶναι μεταξὺ ἐκεινὲ ὁπὲ πάχει, καὶ τῶν Παθῶν ὁπὲ αὐτὸς πάχει. Καὶ ὅμως αὐτὸς εἶναι ναὶ ὁ ἀληθινόμας Θεὸς, καὶ δὲν ἤθελον εἶναι Θεὸς, ἔτε ἡ Πίσις μας ἤθελε εἶναι Πίσις, ἀνίσως καὶ αὐτὸς δὲν ἤθελε πάμη, καὶ ἡμεῖς δὲν ἠθέλαμε πισθῇ ἐκεῖνο ὁπὲ ὑπερβαίνει τὴν ἀνθρώπινον δυνάμιν.

Καὶ ἰδοὺ, ἂ πόσον δίκαιον ὁπὲ ἔχετε (ἀκρ.) εἰς τὸ νὰ λαμβάνετε ἀφορμὴν ἀπὸ σὰν τέτοιον φρικτὸν Μυσήριον, νὰ μένετε ἄφωνοι, μὲ μίαν μεγαλωτάτην ἔκπληξιν, καὶ ἀπαπληξίαν. Μὰ ἀκόμη πολὺ περισσότερον ἔχετε δίκαιον νὰ ἐκπλήττεσθε ὅταν λογιάσετε τὴν αἰτίαν δι' τὴν ὁποίαν πάχει, ὁπὲ εἶναι σὰν μοναχὸν σφάλμα τῆς ἀνθρωπότητος, τὸ ὁποῖον φέρνει τόσα παράδοξα πράγματα, ὁπὲ εἶναι ἀδύνατον νὰ τὰ λογιάσῃ ὁ νὲς καὶ νὰ μὴν βυθισθῇ ὅλος εἰς ἔκσασιν. Δὲν ἔφθασεν ὄχι πρὸς ἐξάλειψιν τῆς προπατορικῆς ἁμαρτίας, ἔτε ὁ θάνατος, ἔτε ὁ Ἅδης, δὲν ἔφθασαν τόσα πάθη εἰς τὴν γῆν, καὶ τόσα βάσανα εἰς τὴν Κόλασιν, ἀμὴ ἐχειάθη ἀκόμη νὰ κλίνῃ καὶ ὅλος ὁ Οὐρανὸς, καὶ νὰ θεαξιθῇ εἰς σὰν σαυρικὸν ξύλον παίγνιον, ὡσὰν σᾶς λησὲς ὁ Θεός. Πρᾶγμα βέβαια τόσον ἀχώρητον εἰς τὸν νὸν, ὁπὲ κάνει νὰ φρίξῃ ὅλαις τὲ ἀνθρώπε ἡ αἴσθησες. Διατὶ, πῶς σᾶς φαίνεται (ἀκρ.) δι' σὰν σφάλμα νὰ παπαινωθῇ ὁ Θεὸς, καὶ νὰ γένῃ ὑπήκοος μέχρι Θανάτε, καὶ τὸν Ἀπόσολον, θανάτε δὲ Σταυρῆ; Εὔκολον εἶναι ναὶ νὰ τὸ εἰπῇ τινὰς, μὰ πολὺ δύσκολον εἶναι καὶ ἀλήθειαν νὰ τὸ καταλάβῃ. Καὶ βέβαια ἡ ἁμαρτία μικρὴ φαίνεται ὅταν τὴν μεθᾷ τινὰς εἰς τὸν ὀλίγον καιρὸν ὁπὲ γίνεται, καὶ εἰς τὴν ὀλίγην δυχαρίσησιν ὁπὲ δίδει· μὰ ὅταν τὴν λογιάσωμεν εἰς τὸ πρόσωπον ὁπὲ ἀναφέρεται, εἶναι τόσον μεγάλη, καὶ ἄπειρος, ὅσον εἶναι αὐτὸς ὁ Θεὸς, τὸν ὁποῖον παρακάνωντας ἀτιμάζει. Καὶ δι' τέτο πρὸς ἐκπλήρωσιν τε χρέες της, δὲν ἐσάθη ἀρκετὸ, ἔτε ἡ ὀξοσία τε Παραδείσε, ἔτε ὁ Θανάτος τε σώματος, μήτε οἱ ἱδρῶτες τῆς ζωῆς. Καὶ τί λέγω δὲν ἠμπόρεσαν νὰ τὴν πλερώσουν ἔτε τὰ βάσανα τε Ἁδὲ εἰς τόσες αἰῶνας; ἐπειδὴ ἡ σωτηρία τε Ἀδὰμ ἔπρεπε νὰ γένῃ μὲ τὸ ἴδιον αἷμα τε Ἀδάμ. Ἡ λύτρωσις τῆς ἀνθρωπότητος, ἦτον δίκαιον νὰ τελειωθῇ, μὲ τὸ νὰ δοθῇ ἡ ζωὴ τῆς ἀνθρωπότητος. μὰ ὡσὰν ὁπὲ αὐ ἔφθανε (λέγει ὁ Θεῖος Χρυσόσομος) νὰ θυσιαθῇ σὰς ἄνθρωπος δι' νὰ

δι-

δικαιώσῃ τὸν ἑαυτόντε, δὲν ἔφθανε ποτὲ, ὅτε ἠμπόρνε νὰ δικαιώσῃ ὅλον τὸν Κόσμον· „ Εἰ δὲ τὸ αἷ-„ μα ενὸς ἀνθρώπε ἤρκει μονὰ ὑπὲρ „ ἑαυτῦ, ὐκ ἤρκει δὲ σῶσαι παν-„ τας ἀνθρώπες· ἀλλὰ τὸ ἡ σωτη-ρία ἐγύρδεν Αἷμα πολύτιμον, καὶ ἀρκετὸν ἀλλὰ νὰ συγχωρέσῃ καὶ νὰ σώσῃ. Ὁ Κόσμος ὅλος ἐγύρδεν ἐξανάπλασιν τὸν Πλάσλω, καὶ ὁ Πλάστης διὰ νὰ σώσῃ τὸν Ἀδὰμ, ἔπρεπε νὰ λάβῃ τλὼ παθητλὼ φύ-σιν τῦ Ἀδὰμ, διὰ νὰ δώσῃ τὸ Αἷμα ἡ ἴδια φύσις ὁπὸ ἔπταισεν, μὲ εἰς μίαν ὑπόσασιν μὲ τὸν Θεὸν, διὰ νὰ εἶναι ὄχι ἁπλῶς αἷμα ἀν-θρώπε, ἀμὴ Αἷμα τῦ Θεανθρώπε, ἀρκετὸν εἰς τλὼ δλώσιν, καὶ τιμλὼ νὰ σώσῃ ὄχι σὺν μοναχὸν Κόσμον, ἀμὴ ἀπείρες, καὶ ἀμεξήτες Κόσ-μες. Καὶ ἡ ἄπειρος φιλανθρωπία τῦ Θεῦ συγκαπεβαίνει εἰς ὅλα καὶ ὑποπάσεται, διὰ νὰ φέρῃ τλὼ διόρ-θωσιν εἰς τὸ παγκόσμιον σφάλμα.

„ Ὅθεν ὁ Θεάνθρωπος Ἰησῦς μς, „ εἰδὼς ὅτι ἐλήλυθεν αὐτῦ ἡ ὥρα „ καὶ ἀγαπήσας (καθὼς λέγει ὁ „ Θεολόγος) τὲς ἰδίες τὲς ἐν τῷ „ Κόσμῳ, εἰς τέλος ἠγάπησεν αὐ-„ τές. (Κεφ. 13.) Ἡ ἀγάπη ἀνεξιχνίασος, ἀγάπη λέγω ἀνεκδιήγη-τος. Μὰ διατί τάχα (ἀκρ.) τλὼ ὥραν τῦ Πάθες τε τλὼ ὀνομάζει ὥρα-ν ἐδικλώτε; εἰδὼς ὅτι ἐλήλυθεν αὐτῦ ἡ ὥρα; Καὶ δὲν εἶναι αὐτὴ ἡ ὥρα πολὺ περισσότερον ὥρα τῆ ἐχ-θρῶντε, παρὰ ἐδικήτε, καθὼς ὁ ἴδιος εἰς αὐτὲς τὸ κηρύττει; αὕτη (τὲς λέγει) αὕτη ἡμῶν ἐσὶν ἡ ὥρα, καὶ ἡ ἐξεσία τῦ σκότες, (Λκ. Κεφ. 22.) Ἡ αὐ τύχῃ δὲν εἶναι ὥρα κατ' ἐξοχλὼ ἐδικήμας, ὡσὰν ὁπῦ εἰς αὐτλὼ ἐλάβαμεν τλὼ σωτη-ρίαν, μὲ τὸ νὰ ἐχίδῃ τὸ χειρόχαρ-φον τῦ ἀπείρε χρέως μας; Ὥρα ναὶ, καὶ τῷδ ἐχθρῶντε, καὶ ἐδικήμας, καὶ ἐδικήτε, μὰ πολὺ περισσότερον ἐδι-κήτε. διατὶ πλέον εἶναι ἐκεινῦ ὁπῦ δίδει τλὼ ζωλὼ διὰ ἀγάπλω, πα-ρὰ ἐκεινῦ ὁπῦ τὴν ὑσερῆ διὰ μῖ-σος, καὶ πολὺ περισσότερον ἐκεινῦ ὁπῦ δεργετᾷ, παρὰ ἐκεινῦ ὁπῦ λαμβάνει τλὼ δεργεσίαν διὰ ἀνάγ-κλω καὶ χρείαν. Ὥσε ὁπῦ διὰ κάθε δίκαιον αὐτὴ ἡ ὥρα εἶναι ναὶ ἐδική-τε, διατὶ καμία ἄλλη δὲν ἠμπορεῖ νὰ ὠνομαθῇ τόσον ἐδικήτε, ὡσὰν ἐκείνη εἰς τλὼ ὁποίαν μᾶς δικαιώ-νει, καὶ μᾶς καίνει ἀπὸ ἐχθρὲς φί-λες τῦ ἐδικῆτε προανάρχε Πατρός. Ὢ ἀγαθότης αὐήκεσος, καὶ ἐλεημο-σύνη ἀμέξητος.

Μὰ εἰς τάτλω τλὼ ὥραν καίνει νὰ λάμψῃ ἡ ἄπειρος ἐδικήτε ἀγά-πη, μὲ τλὼ ὁποίαν ἀγαπῶντάς μας εἰς τλὼ ζωλήτε, θέλει νὰ δεί-ξῃ πῶς καὶ ἕως τέλες μᾶς ἀγαπᾷ. ὅθεν μὲ τλὼ παντοδύαμον σοφίαν τε ἐφευρίσκει σὺν παράδοξον ξό-πον, μὲ τὸν ὁποῖον θέλει, ὅτι ἡμεῖς νὰ εἴμεθε παντοτε σύωμοῖοι μὲ αὐ-τόν. σημεῖον ἀσφαλέσατον μιᾶς ἀλη-θεσάτης ἀγάπης. Ἐπειδὴ τὸ πρῶ-τον ἐδικόντης ἀποτέλεσμα εἶναι ἡ σῦωσις, μὲ τὸ νὰ μλὼ δεῖσκων οἱ ἐρασαὶ ἄλλω καλλίτερλω δίχαεἰσκ-

σιν

σὶν ἀπὸ τὴν ἀνεξάλειπτον σύσπα τῆς ἀνταποκρινομονῆς φιλίας. Καὶ διὰ αὐτὴν τὴν πνδματικλὼ σύσπα, ἀνώ-σατέτον πῶς παρακαλεῖ αὐτὸν τὸν ἐράνιόν τε Πατέρα· „ Ἵνα πάντες „ (λέγει) σὺ ὦσι, καθὼς σὺ Πά-„ τερ ἐν ἐμοὶ, κἀγὼ ἐν σοὶ, ἵνα καὶ „ αὐτοὶ, ἐν ἡμῖν σὺ ὦσι. (Ἰωαν. Κεφ. 17.) Μὰ διὰ νὰ μλὼ μείνῃ εἰς μοναχλὼ τλὼ παρακάλεσιν τῆς σύσπος, ἀγκαλὰ καὶ δρασικὴ, τὴν μεταφέρει καὶ εἰς τὴν πρᾶξιν, καὶ συ-σαίνει ἐκεῖνο τὸ ἀνακάλιπτον μυσή-ριον τῆς Θείας Κοινωνίας, ἔργον βέβαια ἀπονεμητικὸν τῆς ἐδικῆς του σοφίας, καὶ παντοδυαμίας. Καὶ ἐδὼ, ποῖος δὲν βλέπει εἰς τὸ τὸ ὑπερφυσικὸν ἔργον νὰ πράττῃ ὁ Ἰη-σῦς μς μίαν πρᾶξιν ἀληθινῦ καὶ πι-στῦ ἐρασῦ; Ἐπειδὴ μέλλοντας νὰ ἀναχωρήσῃ ἀπὸ ἡμᾶς, καὶ πονῶντας ὡς σὺθερμος ἐρασὴς τὸν τὸν χω-ρισμὸν, δείσκει τλὼ μέθοδον μὲ τλὼ ἀπειρόντε σοφίαν, καὶ μὲ τλὼ παντοδυαμίαντε βαίνει εἰς πρᾶξιν τὸ τὸ φευτὸν Μυσήειον, μὲ τὸ ὁποῖον καίνει, ὅτι εἰς τὸν ἴδιον καιρὸν πραγματικῶς νὰ ἠμπορῇ νὰ εἶναι καὶ εἰς τὸν Οὐρανὸν, καὶ εἰς τλὼ γλῶ μὲ ἡμᾶς· ἀναπληρώνοντας μὲ τλὼ ἀπειρόντε ἀγάπην καὶ τλὼ σῦωσιν, καὶ τὸν χωρισμόν. Ἐπειδὴ ἀφλώων τας εἰς ἡμᾶς τῦτο τὸ Μυσήειον μὲ ὁλοτλὼ ἐδικλώτε, ὁπῦ μᾶς λέγει· „ Ὁ ξώγων μς τὴν σάρκα, καὶ πίνων „ μς τὸ Αἷμα ἐν ἐμοὶ μένει, κἀ-„ γὼ ἐν αὐτῷ· μᾶς ἀποδείχνει, πῶς ὅταν ἡμεῖς πλησιάζωμεν εἰς

ἐκείνλω τλὼ ἱερὰν Τράπεζαν, καὶ με-ταλαμβάνωμεν μὲ σωειδησιν καθα-ρὰν τῆς Θείας Κοινωνίας, μένομεν ναὶ παντοτε εἰς αὐτὸν, καὶ αὐτὸς εἰς ἡμᾶς. Καὶ λοιπὸν, ποῖος δὲν θέ-λει ὁμολογήσει τῦτο σὺνα ἐξαίρετον σημεῖον τῆς ἐδικῆς τε; ἄπρας φιλαν-θρωπίας, καὶ ἀγάπης;

Μὰ ὡ ὑμεῖς θαυμάζετε τὸ ἀνακάλιπτον ὕψος τῦ μυσηείε τῆς Κοι-νωνίας, ὄχι ὀλιγώτερον, πρέπει νὰ φείξετε εἰς τὸ ἀνεξερδύνητον βάθος τῦ θείε Νιπτῆρος. Ἐπειδὴ δὲν εἶ-ναι νῦς καὶ ἀλήθειαν ἀρκετὸς εἰς τὸ νὰ φθάσῃ εἰς τλὼ κατάλιψιν τέ-τε τῦ Μυσηείε, εἰς ξόπον ὅτι ἠμ-πορεῖ νὰ εἰπῇ καθὼς μὲ τὸν Δα-βὶδ „ ὁ τιθεὶς ἐν θησαυροῖς ἀβύσ-„ σες. (Ψαλ. 32.) Ἐπειδὴ τῆτος ὁ ἀνακάλιπτος θησαυρὸς τέτε τῦ φευτῦ Μυσηείε κρύβεται ναὶ εἰς σὺνα ἀνακατάνοητον βάθος ἀβύσε. Ἀ', καὶ ποῖος ἠμπορῦ νὰ κατελάβῃ πόσον βαθυτάτην ἔτον ἡ ταπείνωσις τῦ Χει-σῦ εἰς τὸ νὰ πλυνῃ τὲς πόδας τῶν ἀνθρώπων, καὶ ἁμαρτολῶν; Καὶ ὅμως ὁ Ἰησῦς μς „ εἰδὼς ὅτι πάντα δέ-„ δωκεν αὐτῷ ὁ Πατὴρ εἰς τὰς χεῖ-„ ρας, ἦγεν ὅλλω τλὼ ἐξεσίαν εἰς τὸ νὰ πράξῃ μὲ κάθε ξόπον τὸ „ ἔργον τῆς σωτηείας μας, ἐγείρεται „ ἐκ τῦ Δείπνε, καὶ τίθησι τὰ ἱμά-„ τια αὐτῦ. Μὰ τί ἀνάγκη (ἀκρ.) νὰ ἐκδυθῇ τὰ φορέματά τε εἰς μίαν τέ-τοιαν ὑπηρεσίαν; ὄχι δὰ ἄλλο, ἐξη-γῦν οἱ Θεολόγοι τῆς Ἐκκλησίας μας, παρὰ δὰ νὰ μᾶς κάμῃ νὰ γνωρί-σωμεν, πῶς ποτὲ ὁ Τὶὸς τῦ Θεῦ

δεν ἐφάνη τόσον γυμνὸς ἀπὸ τὴν μεγαλοπρεπῆ δόξαν τε, παρὰ ὅταν ἐγωνάτισεν ἔμπροσθεν εἰς ποταπὰς, καὶ ἀχρείας ἀνθρώπους, νίβωνάς τες τὰς πόδας. Καὶ τώρα ναὶ ἀληθεύει ἐκεῖνο ὁπὰ ὁ Παῦλος μὲ θαυμασμὸν ἔλεγεν· „ ἐταπείνωσεν ἑαυτὸν μορφὴν „ δέλε λαβών. διατὶ αὐίσως καὶ „ εἰς τὴν Ἐνσάρκωσίν τε ἐταπεινώ„ θη, ἐταπεινώθη ἐν ὁμοιώματι, „ καὶ χήματι ἀνθρώπων· μὰ τώρα ἐκένωσε (λέγει ὁ Ἀπόσολος) ἤγεν ἄδειασε τελείως τὸν ἑαυτόν τε καθυπερβολὴν ταπεινώσεως, μορφὴν δέλε λαβών.

Καὶ εἰς τέτοιον φεικτὸν ἔργον, δεν εἶναι πρέπον νὰ φείξῃ κάθε ἐγκόσμιος καὶ ὑπερκόσμιος νᾶς; Ὁ Ἀβραὰμ, ἠξιώρετε ὅλοι (ἀπρ.) πῶς ἐφιλοξένησε τὴν Τειάδα, εἰς εἶδος ξιῶν ἀνδρῶν, μὰ εἰς αὐτὴν τὴν φιλοξενίαν μᾶς φανερώνει ἡ Θεία Γραφὴ, πῶς τὰς ἐπαράσησε τὸ ὕδωρ διατὶ νὰ νίψεν τὰς πόδας τες, ἀμὴ ὄχι ποτὲ διατὶ νὰ τὰς νίψῃ αὐτός. „ Ληφθήτω δὴ ὕδωρ (λέγει) καὶ νι„ ψάτωσαν τὰς πόδας ὑμῶν. (Γεν. Κεφ. 18.) Καὶ ὅμως αὖ τὰς σίπτε, σίπτε Θεϊκὰς πόδας. Μὰ ὁ Θεάνθρωπος Ἰησᾶς με σκύφτει, καὶ γονατίζει ὁ ἴδιος, καὶ νίπτει πόδας ἀνθρώπων. Ἐκεῖνος λέγω, εἰς τὰ ὁποῖα τὸ μεγαλεῖον γονατίζει παῦ γόνυ ἐπερανίων, καὶ ἐπιγείων, καὶ καταχθονίων. Καὶ ὅμως τᾶτο τὸ φεικτὸν ἔργον τὸ πράττει ὁ Ἰησᾶς με, Εἰδὼς ὅτι πάντα δέδωκεν αὐτῷ ὁ Πατὴρ εἰς τὰς χεῖρας. Καὶ λοιπὸν ὡσὰν ὁπὰ εἶχε ὅλων τὴν κυεμάτων καὶ ὀξυσίαν τῆς σωτηρίας μας εἰς τὰς δημιργικάς τε χεῖρας, διατὶ τᾶτο διατὶ ἄπραν ἐδικήν τε φιλανθρωπίαν συναίνει Μυσήρια, διορθώνει σφάλματα, καὶ μὲ τὸ ἐδικόν τε δωατὸν παράδειγμα ζητᾷ νὰ φέρῃ εἰς τὴν πρώτην δισταξίαν τὸν Κόσμον, τὴν ὁποίαν εἶχε διαφθορέψει ἡ ἁμαρτία. Θέλοντας ὅτι ὅλα τὰ κτίσματα ὁπᾶ εἰς τὴν δημιργίαν τε ἀνθρώπε ἐδιορίσθηκαν νὰ εἶναι ὑποτεταγμένα ὑπὸ τὰς πόδας τε, νὰ σώζεν πάντα τὴν αὐτὴν τάξιν, καὶ μὲ ἕνα τέτοιον φεικτὸν παράδειγμα νὰ μὴν ἀρθαδιάζῃ ποτὲ ὁ ἄνθρωπος νὰ βαίνῃ ἐπὶ τὴν κεφαλήν τε ἐκεῖνα τὰ πράγματα ὁπᾶ πρέπει πάντοτε νὰ ἔχῃ ὑπὸ τὰς πόδας. Καὶ βέβαια δεν ἠξιόρωπος εἶναι ἐκεῖνος ὁ ἀσεβὴς, ὁπᾶ ἠξιόρωντας πῶς ἕνας Θεὸς ταπεινώνεται ἔμπροσθεν εἰς τὰς πόδας τε ἐν δέλε μορφῇ, καὶ ἠμπορεῖ νὰ ἔχῃ καρδίαν νὰ ὑφώνῃ ἐπὶ τὴν κεφαλήν τε κάθε ἄλλο βδελυκτὸν κτίσμα, πρωτεύοντάς το ὑπὲρ τὸν Κτίσ'ην.

Καὶ ἄπορες (ἀπρ.) μία τέτοια δισταξία νὰ ἐσώζετο εἰς τὸν Χριστιανισμόν, καὶ νὰ μὴν ἤθελεν εἶναι ὅλον τὸ ἐναντίον. ἐπειδὴ μὲ ὅλον ἐκεῖτο τὸ φεικτὸν παράδειγμα, καὶ μὲ ἐκεῖνην τὴν βαθυπάτην Θεϊκὴν συγκατάβασιν, βλέπω πολὺ περισσότερον τὴν ἀπιξίαν τᾶ Κόσμε εἰς ἄπειρον νὰ αὐξαίνῃ. καὶ ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς νὰ ἔχῃ ὑπὸ τὰς πόδας ὅλα τὰ πρόσκαιρα κτίσματα, τὰ ἔχει ἐπὶ τὴν κεφαλήν, καὶ γίνεται εἰς αὐτὰ σκλά-

σκλάβος καὶ δέλος. Καὶ τᾶτο ἦτον, ὁπᾶ προβλέποντας ὁ Ἰησᾶς με, ἤγεν τὴν ἀμεῖξον ἀσέβειαν τᾶ ἀνθρώπε, εἰς τὸν Κῆπον Γεθσημανῆ νὰ δοκιμάζῃ μίαν ὑπερβολικὴν ἀδημονίαν, καὶ λύπην. ὅθεν προσδυχόμενος ἐφώναζε τᾶ Οὐρανίε Πατρός τε· „ Πάτερ με, εἰ δωατόν ἐσι, παρελθέτω ἀπ' ἐμᾶ τὸ ποτήριον τᾶτο. ἀπεστρέφετο ναὶ τὸ ποτήριον τῆς σωτηρίας μας, ἐπειδὴ μὲ τὸν Προφητάνακτα ἔλεγε· „ Τίς ὠφέλεια „ ἐν τῷ Αἵματί με; Τί ἀνάγκη εἶναι ὡσὰν νὰ ἔλεγε, νὰ χύσω ἐγὼ τὸ πολύτιμον Αἷμά με, καὶ νὰ λάβω σαυτόν θανατον, ἐκεῖ ὁπᾶ εἰς τὰς ἀνθρώπας δεν εἶναι καμία διόρθωσις, ἀμὴ μάλιστα καὶ τὰ μυσήρια με, τὰ ἐδικά με παραδείγματα, καὶ ὁ ἴδιος θάνατός με γίνοται εἰς τὰς ἀνθρώπας ἄπαιρα, καὶ ἀνωφελῆ; Τίς λοιπὸν, τίς ὠφέλεια ἐν τῷ Αἵματί με;

Καὶ ὑπομονὴ αὐίσως καὶ τὸ ἐδικόν τε ὑπερθαύμασον παράδειγμα ἤθελε ἀλησμονηθῇ ὕστερον ἀπὸ πολὺς αἰῶνας· μὰ νὰ ἀλησμονηθῇ δύθεὶς ἀπὸ σὰν ἀσεβέσατον Μαθητὴν τε, ὁπᾶ ἦτον συγκοινωνός με τᾶς ἄλλες τῆς Οὐρανίε χάριτος καὶ δυεργεσίας· τᾶτο ναὶ καὶ τᾶ ἔδιδε αἰτίαν πολὺ περισσότερον νὰ ἀδημονῇ, καὶ νὰ λυπᾶται, φωνάζωντας ἐκ δευτέρε· „ Πάτερ με εἰ δωάται τᾶτο τὸ πο„ τήριον παρελθεῖν ἀπ' ἐμᾶ, ἐὰν „ μὴ αὐτὸ πίω. Μὰ ἡ ἄπειρος ἐδική τε φιλανθρωπία ἀγαπᾷ καὶ νὰ ἐπρόβλεπε πόσες, καὶ πόσες ὁπᾶ ἔχεν νὰ καταπατήσεν μὲ μεγάλην ἀχαριστίαν, καὶ ἀσέβειαν τὸ πολύτιμον αἷμά τε, καὶ ἀγκαλὰ καὶ ἡ ἀσέβεια ἡ ἐδική τες νὰ τὸν ἐβίαζε μὲ ἀδημονίαν καὶ λύπην νὰ ἀποστρέφεται σὰ πέτοιον σωτηριώδες ποτήριον· δεν δύχαρίσατο ὅμως νὰ παραβλέψῃ τὴν ἐξανάστασιν τόσων προπατόρων πεὶν τᾶ νόμε, καὶ εἰς τὸν νόμον, καὶ τόσων δικαίων καὶ ἁγίων ὕστερον ἀπὸ τὸν νόμον· ὅθεν ἐκφωνεῖ μὲ θετικὴν ἀπόφασιν πρὸς τὸν σωκάρχοντα Πατέρα· „ γενηθήτω, τᾶ λέγει, γενη„ θήτω τὸ θέλημάσε. Α' θέλημα πάσης ἀγαθότητος καὶ σωτηρίας· θέλημα λέγω, ὁπᾶ ἐνδυναμώνει τὸν Ἰησᾶν με, εἰς βόπον ὅτι κινώντας τον νὰ ῥίψῃ κάθε λύπην, καὶ δειλίαν, τὸν θαρρύνει μὲ μίαν μεγαλόψυχον ἀνδρίαν, εἰς τὸ νὰ προϋπαντήσῃ μὲ ὅλην τὴν δύχαρίστησιν ἐκσίως ἐκεῖνον τὸν προδότην, καὶ ἀσεβέσατον Μαθητὴν, ὁ ὁποῖος ὢντας ὁδηγὸς τᾷ ἐχθρῶντας, δεν αἰχωύεται μὲ δόλον νὰ τᾶ τυπώσῃ εἰς τὸ πανάγιον πρόσωπον βδελυκτὸν καὶ ἀκάθαρτον φίλημα, ὀνομάζωντάς τον ἀκόμη καὶ Διδάσκαλον, εἰς καιρὸν ὁπᾶ αὐτὸς ἦτον ἀφιερωμένος τελείως εἰς τὸ διδασκαλεῖον τᾶ Διαβόλε. „ Χαῖρε, τᾶ λέγει, χαῖρε Ῥαββί. „ Καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. Α' παρακόμε Μαθητὰ, χαρὰ μὴν δείς τᾶ Διδασκάλε σε, μὲ ἕνα δολερὸν φίλημα, ἐκεῖ ὁπᾶ αὐτὸ εἶναι ἡ αἰτία ὅλων τᾷ ἐδικῶντας βασανον; Καὶ ἂν ἐσὺ προφέρῃς μὲ διεσραμμένον γνώμην ψευδῶς τὸ χαῖρε, μ' ὅλον

τὸ τὸ καὶ ἀκουσίως βιάζεσαι νὰ ὁμολογήσῃς μίαν ἀψευδεστάτην ἀλήθειαν. ἐπειδὴ ὁ Γησοῦς με παρελῶς εἰς τὴν ζωήν του δὲν ἔλαβε χαρὰν μεγαλητέραν, ἀπὸ τούτην τὴν ὥραν, ὁποῦ παραδίδεται εἰς χεῖρας ἀνθρώπων ἁμαρτωλῶν, διὰ νὰ ἐξαλείψῃ μὲ τὸν θανατόν του τὴν παγκόσμιον ἁμαρτίαν. Καὶ δὲν ἤκουσες τὴν μεγάλην χαρὰν ὁποῦ τοῦ ἄναψε ἡ προθυμία τοῦ Πάθους του, ὅταν εἰσῆλθε μὲς τὸ ψωμίον εἰς ἐσὲ ὁ Σατανᾶς, λέγωντάς σε· „ ὃ ποιεῖς, ποίησον „ τάχιον; καὶ πάλιν ὅταν ὡς ἀπελάτης ἔφυγες καὶ ἐχώθης ἀπὸ ἐκείνην τὴν μακαρίαν χορείαν τῶν Μαθητῶν του, διὰ νὰ πραγματεύσῃς τὴν προδοσίαν του, δὲν εἶπεν δίθυς ὁ Θεάνθρωπος Γησοῦς μου μὲ περιπαιχτίαν ἀγαλλίασιν καὶ χαράν· „ Νῦν ἐδοξάσθη ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ὁ „ Θεὸς ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ; (Γωαν. Κεφ. 13.) Καὶ λοιπὸν ἀληθινὰ εἶπες ναὶ, ἄγκαλά καὶ χωρὶς τὴν θέλησίν σου χαῖρε χαῖρε Ῥαββί.

Μὰ εἰς ἐσὲ ἐκφωνῶ μὲ τὴν ἴδιαν φράσιν τοῦ Γησοῦ μου· ναί σοι ναί, διὰ ἕνα ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδεται. καλλίτερον ναὶ ἦτον διὰ σὲ νὰ μὴν ἤθελες ἰδῇ ποτὲ τὸ φῶς τοῦ ἡλίου. „ Καλὸν ἦν σοι, εἰ ἐγεννήθης. Καὶ ἄμποτες νὰ τέτοιον δολερὸν καὶ διαβολικὸν φίλημα, νὰ ἤθελε ἐξαλειφθῇ παντελῶς ἀπὸ τὸν Κόσμον μὲ τὴν ἐξάλειψιν τῆς βδελυρᾶς ζωῆς τοῦ Ἰούδα. μὰ αὐτὸ ὡσὰν μία λοιμικὴ νόσος ἐδιασκορπίθη καὶ ἐμόλυνε τὴν καρδίαν ὁλονῶν, εἰς ξόπον ὁποῦ δὲν εἶναι ὑπόθεσις ὁποῦ εἰς τοῦτον τὸν Κόσμον μέλλει νὰ γενῇ, καὶ νὰ μὴν προηγῆται εἰς κάθε πέξιν ἀνθρώπου νὰ δολερὸν φίλημα ἀποδεικτικὸν μιᾶς πλασῆς καὶ πεπλασμένης φιλίας. ὅλοι ὅλοι πῶρα εἰς τὸν Κόσμον δολεύονται τοῦτον τὸν πολιτικὸν ξόπον, Εὐγενεῖς καὶ χυδαῖοι, Νέοι καὶ Γέροντες, Ἄνδρες καὶ Γυναῖκες, προβαίνει ὅλοι δολερὸν φίλημα μὲ γλυκὰ λόγια εἰς τὰ χείλη, μὰ ἔχει κεκρυμμένον τὸ φαρμάκι εἰς τὴν καρδίαν. Ὅθεν πῶρα δὲν ἀποβλέπει καθεύας, παρὰ πῶς μὲ πλασὸν καὶ δολερὸν ξόπον τῆς πολιτείας νὰ προδώσῃ πρὸς βλάβην καὶ ἀφανισμὸν τοῦ πλησίον. Μὰ ναί, δι' ἕνα ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ἁπλῶς κάθε ἄνθρωπος παραδίδεται. Ἀ καὶ τί φοβερὸν ναὶ ὁποῦ εἶναι ἐτοῦτο (ἀκρ.) σὰ ναί, σὰ λέγω ἀλήθινον ὁποῦ μὲ τὸ νὰ τὸ λέγῃ μόνον ὁ Γησοῦς μου, πρέπει νὰ κάμῃ κάθε σὰν νὰ φείξῃ. ἐπειδὴ δὲν θέλει ἄλλο νὰ φανερώσῃ εἰς ἐκεινοὺς ὁποῦ μίαν τέτοιαν διαβολικὴν πολιτείαν πολιτεύονται, παρὰ μίαν αἴδιον Θεϊκὴν κατάραν, μίαν λέγω ἀπελπίτον κατάκρισιν αἰωνίου Κολάσεως. Καὶ λοιπὸν λέγω ναὶ εἰς τὸν καθεύαν ὁποῦ ἀδιόρθωτος ζητᾷ νὰ μείνῃ ἀπὸ σὰ τέτοιον διαβολικὸν μάθημα τοῦ Ἰούδα· καλὸν ἦν αὐτῷ, εἰ οὐκ ἐγεννήθη ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος. (Ματθ. Κεφ. 26.)

ΜΕ'-

ΜΕ'ΡΟΣ, Β'.

Ε'Να δολερὸν φίλημα λοιπὸν προδίδει τὸν Γησοῦν μας δεδεμένον ὡσὰν κατάδικον, ἐμπροθεν εἰς Κειτὰς ὁποῦ ἐπελῆσαν μὲ πραγματείαν ἀναιχωτίας τοῦ δικαιοσύνου, καὶ ἔκρουναν μὲ διαβολικὴν πολιτείαν, καὶ ἐκατάκρουναν διὰ φθόνον, καὶ ἔχθραν. Μὰ ἐγὼ δὲν πιστεύω (ἀκρ.) νὰ δίδεται ποτὲ ἀθρώπος ὡσὰν ἐκεῖνον τοῦ Γησοῦ μας· καὶ ὅμως δὲν πιστεύω νὰ ἐκείθη ἄνθρωπος εἰς τὸν Κόσμον διὰ πλέον πταίσης ἀπὸ τὸν Χειτόν. Τὰ Κειτήρια δὲν τὸν εὕρισναν πταίσιον, καὶ τὰ ἴδια Κειτήρια τὸν ἐπαίδδυσαν περισσότερον ἀπὸ πταίσιον. Οἱ Κειταὶ ἐφώναζαν· „ ἐγὼ εὑδεμίαν αἰτίαν εὑρίσκω ἐν „ αὐτῷ· καὶ πάλιν οἱ Κειταὶ τὸν ἐπαράδιδαν εἰς Θανάτου· „ παρέ„ δωκεν αὐτὸν αὐτοῖς ἵνα σταυρωθῇ. Μὰ διὰ νὰ γνωρίσωμεν καταλεπτῶς τὴν ἀθρώπιτα τοῦ Χριστοῦ, καὶ τὴν ἀμέτρητον κακίαν τῶν φθονερῶν, καὶ ἀσεβεστάτων Κειτῶν, ἂς τὸν σωροδρύσωμεν παρακαλῶντας ἐν πνεύματι, διὰ μέσα τῆς ἱερᾶς Γραφίας ἀπὸ Κειτήριον εἰς Κειτήριον. Μὰ ποῖος ἠμπορεῖ νὰ φανταθῇ ἐκεῖνον τὸν ἄπταιστον ἀλαλαγμὸν ἐκεινοῦ τοῦ πλήθους, καὶ νὰ μὴν μείνῃ ὅλος ἐκστατικός; Ποῖος νὰ βλέπῃ τόσα χοινία, ὁποῦ καθεύας ἑτοίμαζε διὰ νὰ τοῦ δαίσουν τὰ μέλη καὶ νὰ μὴν φρίξῃ; Ποῖος τέλος πάντων νὰ βλέπῃ μὲ ἀμέτρητον ἀπιξίαν, καὶ θόρυβον, τόσαις ὑβρισίαις, τόσους ἐμπτυσμούς, τόσαις μάσιγαις μὲ χεῖρας καὶ πόδας, καὶ νὰ μὴν λάβῃ αἴθησιν συμπονέσεως; Μὰ ὁ Γησοῦς με μὲ μίαν ἄκραν πραότητα δὲν ἀνοίγει τὸ στόμα αὐτοῦ, ἀμὴ ἔρχεται ἐπὶ τὴν σφαγὴν ἄφωνος, ὡς ἀμνὸς ἐναντίον τοῦ Κούροντος αὐτόν. Ὅθεν τὸν φέρνει μὲ αὐτὴν τὴν θλιβερὰν καπάσασιν ὡς θειάμβον ἀπὸ τὸ μέσον τῆς Γερασαλήμ, διὰ νὰ τὸν παρασήσῃ εἰς τὸ Κειτήριον τοῦ Ἄννα, ὡσὰν ὁποῦ εἰς ἐκεῖνον τὸν χρόνον αὐτὸς ἦτον ὁ συμμονιακὸς καὶ παράνομος Ἀρχιερεύς· μὰ ὡσὰν ὁποῦ ὁ Ἄννας ἦτον ὄχι μόνον σὰς ἀπὸ τοὺς πλέον ἐξαιρέτους τῆς Γερασαλήμ, ἀμὴ ἀκόμη καὶ πενθερὸς τοῦ τότε Ἀρχιερέως, καὶ συγκοινωνὸς τῆς ἀξίας, φέρνει τὸν Χειτὸν πρῶτον εἰς αὐτόν. Μὰ ἐπειδὴ καὶ αὐτὸς νὰ μὴν εἶχε τότε καμίαν ἐξουσίαν εἰς τὸ νὰ ἐξεπέξῃ τὴν κρίσιν, ἢ νὰ προφέρῃ ἀπόφασιν, τὸν στέλνει δεδεμένον εἰς τὸ κειτήριον τοῦ Καϊάφα· „ ἀπέστειλεν αὐτὸν (ἔτζι μᾶς „ φανερώνει τὸ Εὐαγγέλιον) ὁ Ἄν„ νας δεδεμένον πρὸς Καϊάφαν τὸν „ Ἀρχιερέα.

Καὶ ἐδῶ, πόσην χαρὰν λογιάζετε (ἀκρ.) νὰ ἔλαβε τοῦτος ὁ παράνομος Ἀρχιερεύς, βλέποντας εἰς τὴν ὑποταγὴν τοῦ κειτηρίου του, ἐκεῖνον ὁποῦ τόσον καιρὸν προτήτερα φθονοῦντάς του, ἐζήτα ὄχι διὰ ἄλλο πταίσιμον, ἀμὴ διὰ μοναχὴν τὴν θαυματουργίαν του, νὰ τοῦ δώσῃ τὸν Θανάτου; „ ἔτος „ ὁ ἄνθρωπος (ἔτζι ἐσυμβούλευε „ τότε μὲ μεγαλώτατον φθόνον τὸς

„ Γη-

„ Ἰουδαίους.) ἕνας ὁ ἄνθρωπος πολ-
„ λὰ σημεῖα ποιεῖ, συμφέρει ἡμῖν
„ ἵνα ἀποθάνῃ. (Ἰωαν. Κεφ. 11.)
Τώρα ἀπὸ σὰν τέτοιον Κεφαλὴ ὁπὲ
ἀποδείχνεται θανατηφόρος ἐχθρός,
ἠμπόρνε νὰ εὕγῃ ἄλλο παρὰ μία
κρίσις ἀσεβισάτη; Μὲ προσωποιέμε-
νος τὲπος ὁ παράνομος Κεφὰς δικαιο-
σώλω, ζητᾷ νὰ ἐνδυναμώσῃ τὴν κρί-
σιν τε μὲ ἀπόδειξιν μαρτυρίας. ὅθεν
παῤῥησιάζονται διάφοροι ψευδομάρτυ-
ρες. καὶ ἀγκαλὰ μὲ ψευδεῖς ὅρκους
νὰ τὸν ὁμολογέσων πταίσλω, μ' ὅλον
τῦτο δὲν ἤτον ἑῦρος νὰ συμφωνήσεν·
ἐπειδὴ ἐναντιόνετο μὲ μεγάλλω σύγ-
χυσιν ὁ σὰς τὲ ἄλλε. εἰς ἕῦρον
ὅτι μὴν ἠμπορῶντας ὁ Καϊάφας ἀπὸ
μίαν τέτοιαν ἀσύμφωνον μαρτυρίαν,
νὰ δηγάλῃ αἰτίαν διὰ νὰ προφ'ρῃ
τλὼ θανατηφόρον ἀπόφασιν, ζητᾷ
μὲ τὸ νὰ κάμῃ μοναχὸς τλὼ ἐξέτα-
σιν, νὰ εὕρῃ ἀσφαλέσατα τλὼ αἰ-
τίαν διὰ νὰ τὸν ἀποδείξῃ Θανάτε σὄο-
χον. Καὶ λοιπὸν ἀρχιᾷ νὰ τὸν ἐρω-
τᾷ διὰ τὲς Μαθητὰς καὶ τὴν Διδα-
χήν τε, θέλωντας μὲ ἐτᾶτο νὰ τὸν
ἀποδείξῃ παραβάτλω τὲ Μωσαϊκὲ
Νόμε. „ ἐπειδὴ ἦ ἔγκλημα ἐδὲν
„ εἶχον προσενεγκεῖν, (λέγει ὁ Θεῖος
„ Χρυσόσομος. Ἰωαν. Κεφ. 18.)
„ περὶ τῆ Μαθητῶν ἠρώτων. τᾶτο
„ δὲ ἔλεγεν ὡσανεὶ εασιασὴν καὶ νεω-
„ τεροποιὸν ἐλέγξαι θέλων.

Μὰ ὁ Ἰησᾶς με μὲ μίαν πραο-
πάτλω ἀπόκρισιν, καίει τὸν Καϊά-
φα καὶ καταχλώνεται. ἐπειδὴ εἰς αὐ-
τλὼ τλὼ ἐρώτσιν δὲν θέλει νὰ κάμῃ μοναχὸς τε τλὼ μαρτυρίαν, ἀμὴ
περὶ τέτε τε προβάλλει μάρτυρας τὲς
ἰδίως ἐχθρές τε ὁπὲ παρὸν ἦτον, ἤγ'
νὰ εἰπᾶν αὐτοὶ οἱ ἴδιοι τλὼ ἀλή-
θειαν. „ Τί τί με ἐπερωτᾶς; (τὲ
„ λέγει) ἐπερώτησον τὲς ἀκροάτας,
„ τί ἐλάλησα αὐτοῖς. Ἴδε, ἔτοι
„ οἴδασιν ἃ εἶπον ἐγώ. ἐρώτσαι
ναὶ τὲς ἐχθρὲς, τὲς ἐπιβάλλες, καὶ
ἐκεινὲς ὁπὲ μὲ θεομογνωμίαν μὲ ἔχεν
δεδεμένον ἔμπροσθέσε εἰς τᾶτον τὸν
ξόπον. ἤγατί ἀπίσως κὴ ἐγὼ εἶμαι
σασιασὴς κὴ παράνομος, τᾶτος εἶναι ὁ
ξόπος ὁπὲ ἠμπορεῖ νὰ ἀποδείξῃ ἀ-
ναμφίβολον τλὼ ἀλήθειαν. „ αὖτ
„ ναὶ τῆς ἀληθείας ἐσὶν ἀναμφισ-
„ βήτως ἡ ἀπόδοξις (λέγει κὴ ὁ
„ Χρυσός.) ὅταν τὲς ἐχθρὲς τίς
„ ὑπὲρ ὧν καλὴ μάρτυρας. Μὰ ὁ
παράνομος Ἀρχιερεὺς τί λογιάζετε
(ἀκρ.) πιςεύετε ὅτι νὰ ἐζήτησε μίαν
τέτοιαν ἐξέτασιν; ὄχι βέβαια. ἀμὴ
ὅλος θορυβέμενος, μὲ τὸ νὰ μὴ
εὕρησιν αἰτίαν νόμιμον κατακρίσεως,
μένει τελείως ἄφωνος κὴ σιωπᾷ. ὅθεν
πρὸς ἀγανάκτησιν τε Κεφὰ ὁπὲ ἀπο-
δείχθη μὲ αἰσχύλω νικημένος ἀπὸ
τλὼ ἀπόκρισιν τε Χρισε· σὰς ζη-
λωτὴς, μὰ ἀσεβέσατος τῆς αὐλῆς, δί-
δει σὰ σφοδρότατον ῥάπισμα τε Ἰη-
σᾶ, λέγωντάς τε· „ ἔτως ἀποκρίνῃ
„ τῷ Ἀρχιερεῖ; Ἀ" τόλμη ἀσεβε-
σάτη, ὁπὲ αἱμάτωσε μὲ τὸν Χρυσόσο-
μον κωφεῖ κὴ ἐμὲ μὲ ξόμον κὴ φόβον
νὰ ἐκφωνήσω· „ φείξον ὠρανὲ, ἔκ-
„ σηθι γῆ τῆ τε Δεσπότε μακροθυ-
„ μία, κὴ τῆ τῷ δούλων ἀγνωμοσύ-
„ νη. Μὰ ἐκεῖνος ὁ ἔλεγχος τε κα-
κε ὑπηρέτε ὄντας σίωμένος μὲ τὸ ῥά-
πισ-

πισμα, ἐπλήγωσε τόσον τὸν Χρισὸν,
εἰς ξόπον ὅτι τον ἐβιάσε πρὸς ἀφοντάσίνε νὰ ὁμιλήσῃ· „ ἢ κα-
„ κῶς ἐλάλησα (τὲ λέγει) μαρ-
„ τύρησον περὶ τε κακε, εἰδὲ κα-
„ λῶς, τί με δέρεις; Ναὶ, ἀπίσως
κὴ γνωρίζης πῶς μία τέτοια ἀπόκρι-
σις εἶναι ψευδὴς, μαρτύρησαι ἐναν-
τίον με, ἀμὴ ὄχι μὲ ῥάπισμα, χω-
ρὶς καμίαν ἀπολογίαν ζητᾶς εἰς τᾶ-
τον τὸν ξόπον νὰ μὲ ἀποδείξῃς πταί-
στω κὴ σόχον.

Καὶ σᾶς φαίνεται (ἀκρ.) νὰ εἶ-
ναι τᾶτο Κεφάλιον ὁπὲ νὰ φυλάττῃ
δικαιοσώλω; ὄχι βέβαια. ἀμὴ μάλ-
λισα εἶναι σὰ δικαστήριον γεμάτον
ἀπὸ θόρυβον, κὴ παραχλώ, ἀπο θυ-
μὸν κὴ σύγχυσιν, κὴ ἀπὸ συκοφαν-
τίαν κὴ ἀδικίαν. Ἐπειδὴ ὅσον κὴ αὖ
ἐκοπίαζον ὁ φθόνος νὰ ἐφθάρῃ εἰς
αὐτὸν πταῖσμα, τόσον ἡ ἀθωότης
ἐπαῤῥησιάζετο σύδοξος. Μὰ ἐδῶ ἤ-
θελε μὲ εἰπῇ τινὰς, ἤγ' ποίαν αἰ-
τίαν τὸ ῥάπισμα ἐκεινᾶ τε παράφρο-
νος ὑπηρέτε ἐπλήγωσε τόσον τὴν καρ-
δίαν τῆ Ἰησᾶ με, εἰς ξόπον ὁπὲ
τὸν ἐβίασε νὰ ὁμιλήσῃ, ἐκεῖ ὁπὲ
αὐτὸς ἔλαβε τόσα ἄλλα ῥαπίσματα
ἀπὸ Σξατιώτας κὴ δούλες, κὴ πων-
τελῶς δὲν ἀνοιξε σόμα εἰς τὸ νὰ προ-
φέρῃ παραμικρὸν λόγον; Ἡ αἰτία
εἶναι (ἀκρ.) ὁπὲ δὲν ὁμιλεῖ ὁ Χρι-
σὸς εἰς τὰ τόσα ῥαπίσματα ἐκεινῶν
τῷ ἀπίκων, ἐπειδὴ ἐκεῖνοι τὸν ἔτυπ-
τον μὲ θυμὸν ὡς ἐχθρὸν, κὴ τὸν
ἀτίμαζαν ὡς παίγνιον· μὰ εἰς τᾶτο
τὸ μοναχὸν ῥάπισμα ἀποκρίνεται,
ἐπειδὴ τὸν ἔλεγξεν ὁ ἀσεβὴς ὑπηρέ-
της, ὡς σόχον μεγάλε πταίσματος.
Οὕτω ὁ Ἰησᾶς με ὑποφέρει μὲ δι-
καιοσύνην κάθε ἀτιμίαν κὴ ὄνειδος,
μὰ δὲν ὑποφέρει ποτὲ σὰν ἔλεγχον
ὁπὲ ζητᾷ νὰ βλάψῃ τλὼ ἀθωότη-
τε, κὴ ὁπὲ βιάζεται νὰ τὸν ἀποδεί-
ξῃ σόχον πταίσματος, τὸν αἴτιον.

Μὰ ἐγὼ δὲν θαυμάζω τόσον αὖ ἡ
μακροθυμία τε Χρισε ὑποφέρῃ μὲ
πρόσοπα σὰ τέτοιον ἄδικον, ἐκ-
πλήττομαι ναὶ, εἰς τὸ νὰ βλέπω ἐκεῖ-
νον τὸν ὑπερήφανον Ἀρχιερέα νὰ
ὑποφέρῃ μίαν τέτοιαν ἀτιμίαν νὰ γί-
νεται εἰς τλὼ παῤῥησίαν τε, ἡ ὁποία
ἀνεφέρετο πολὺ περισσότερον εἰς αὐ-
τόν. Ἐπειδὴ δὲν ἠξέρω μὲ τί αὐ-
θάδειαν ἀποκοτᾷ σὰς ἀρχεῖος ἔμ-
προσθέν τε νὰ βάλῃ εἰς πρᾶξιν σὰ
τέτοιον ῥάπισμα, χωρὶς νὰ τε δίδῃ
τλὼ ἄδειαν ἡ ἀπόφασις τε Κεφε.
Μὰ ἡ ἔχθρα κὴ τὸ μῖσος ὁπὲ εἶ-
χεν ὁ Καϊάφας ἐναντίον εἰς τὸν Χρι-
σὸν, τὸν ἔκανε νὰ προποιῆται δι-
καιοσώλω τὴν ἀδικίαν. Ἐπειδὴ αὐ-
τὸς ἐφλέγετο εἰς τὰ σπλάγχνα, ἀπὸ
σὰ ἄσβεσον πῦρ τε φθόνε, ὁπὲ
δὲν τὸν ἄφηνε τελείως νὰ ἡσυχάσῃ,
μάλισα μὲ τὸ νὰ ἔβλεπε πῶς ἀπὸ
τόσαις μαρτυρίαις δὲν ἠμπόρνε νὰ
σωάξῃ νόμιμον ὕλλω ἤγ' νὰ τε διο-
είσῃ τλὼ καταδίκλω. Ὥσε ὁπὲ βιά-
ζεται ἐκ δεύτερε νὰ δωασθύσῃ τὸν
Ἰησᾶν με εἰς τὸ νὰ ὁμιλήσῃ, ἐλπί-
ζωντας νὰ τὸν παγιδεύσῃ ἐν λόγῳ,
ὁπὲ νὰ ἠμπορῇ νὰ τε εἶναι πρὸς με-
γάλλω τε βλάβω. Καὶ λοιπὸν ὁ πο-
νηρὸς Ἀρχιερεὺς ἀσηκώνεται εἰς τὲς
πόδας, κὴ ζητᾷ νὰ ἀποδειχθῇ αὐτὸς

διὰ

δὲ Κειτὴς, Δημηγόρος. ὅθεν τὰ λέγει· δὲν ἀποκείνεσαι εἰς τόσας μαρτυρίας ὁπὲ παρασαίνονται ἐναντίον σε; „ ὲδὲν ἀποκείνῃ; Τί ἔτοί σε „ καταμαρτυρᾶσι; μὰ ὁ Ἰησᾶς με δὲν τὲ δίδει ἀπόκεισιν, καὶ σιωπᾷ. Ἀλλ' ἔτε ἦτον χρεία (ἀκρ.) εἰς τὸ νὰ ἀνοίξῃ στόμα πρὸς βλασφήμιαν τινὰ, ἐκεῖ ὁπὲ οἱ ἴδιοι Κειταὶ ὁμολογᾶσιν εἰς τὸ νὰ μὴν δείσκειν νόμιμον αἰτίαν πρὸς ἐδικαίωτε κατάκεισιν.

Ο' Καϊάφας ἀνυπόμονος λοιπὸν εἰς τὸ νὰ βλέπῃ τὸν ἑαυτόν τε κατηχυμενον, καὶ τὴν ἀθώοπα τὲ Χεισὲ θεαμβέβεσαν, ζοχάζεται νὰ τὲ κάμῃ μίαν ἐρώτησιν, εἰς τὴν ὁποίαν ἦτον βέβαιος, πῶς ἢ τὲ ἔδιδε ἀπόκεισιν ἢ ὄχι, ἔπρεπε ἀναμφιβόλως νὰ ἀποδειχθῇ ὁ Χεισὸς νικημενος, καὶ ἐπομένως ἔνοχος θανατηφόρε ἀποφάσεως· καὶ λοιπὸν τὸν ὁρκίζει ἀπὸ μέρος τὲ Θεὲ νὰ τὲ εἰπῇ, ἂν ἴσως καὶ αὐτὸς εἶναι ὁ Χεισὸς, ἤγεν ὁ Μεσίας, καὶ ὁ Τιὸς τὲ Θεὲ. Η'ξύρε πᾶτος ὁ ἄδικος Κειτὴς, πῶς ὁ Χεισὸς πολλόπαταις φοραῖς ὡμολόγησε πῶς εἶναι Τιὸς Θεὲ, καὶ ἐδῶ ἐφανταθη μὲ αὐτὴν τὴν ἐρώτησιν νὰ τὸν καταβάλῃ. ἐπειδὴ ἔλεγεν· ἢ καὶ πόρα θέλει ὁμολογήσει τὸ ἴδιον, καὶ ἐδῶ μίαν τέτοιαν ὁμολογίαν, ὡσὰν ὁπὲ ὤντας ἄνθρωπος, ὁμολογεῖ τὸν ἑαυτόν τε Θεόν· ἢ θέλει ἀρνηθῇ ἀπὸ φόβον, καὶ ἐδῶ πάλιν ἦτον ἕτοιμος μὲ χίλιαις μαρτυρίαις νὰ τὸν ἀποδείξῃ ψεύτην, ὡσὰν ὁπὲ τόσαις καὶ τόσαις φοραῖς ὡμολόγησε τὸν ἑαυτόν τε πίσω, καὶ πόρα ἀρνᾶται εἰς τὸ νὰ μὴν εἶναι ἐκεῖνος. Ὥσε ὁπὲ μὲ σὰν τέτοιον δίλημα, ἦτον βέβαιος νὰ ἀποδείξῃ τὸν Χεισὸν εἰς κάθε τρόπον σὰν ἔνοχον βλασφημίας. Μὰ ὁ Ἰησᾶς με εἰς τὸν ὅρκισμόν τὲ Θεὲ ὀνόματος δὲν κρύβει τὸν ἑαυτόν τε, ἀμὴ ὁμιλεῖ με ἐλευθερίαν· „ σὺ „ εἶπας, τὲ λέγει, ὅτι ἐγὼ εἰμί. Ε'τζι εἶναι, ὦ Καϊάφα, ὡσὰν νὰ τὲ ἔλεγε, καθὼς ἐσὺ ὁμολογεῖς, ἐγὼ εἶμαι βέβαια ὁ Τιὸς τὲ Θεὲ. ὅθεν προθέτει, λέγωντας εἰς αὐτὸν, καὶ εἰς ὅλον κοινῶς τὸ συνέδριον· „ πλὴν „ λέγω ὑμῖν, ἀπ' ἄρτι ὄψεθε τὸν „ Τιὸν τὲ ἀνθρώπε καθήμενον ἐκ „ δεξιῶν τῆς δυνάμεως, καὶ ἐρχόμε„ νον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τὲ Οὐρανὲ.

Η'ξύρε καὶ ὁ Ἰησᾶς με, πῶς ὁμιλῶντας εἰς τέτον τὸν τρόπον, ὁμίλησε με σὰν Ἀρχιερέα, καὶ με σὰν συνέδριον, εἰς τὸ ὁποῖον ἦτον Γερεῖς καὶ Διδάσκαλοι, οἱ ὁποῖοι εἶχον χρέος ἀπαραίτητον νὰ ἔχεν τὴν εἴδησιν τῶν θείων Γραφῶν, ἀπὸ μέσε τῶν ὁποίων ἠμπορᾶσαν νὰ τὸν γνωρίσεν ἀληθινὸν Μεσίαν, ὁ ὁποῖος ἦλθε τώρα δὰ νὰ πάθῃ, καὶ νὰ λάβῃ σαυρικὸν θάνατον, καθὼς οἱ Προφῆται τόσες αἰῶνας προπίτερα τὸ ἐκήρυττον, καὶ θέλει ἔλθη πάλιν ἐκ δεύτερε ἀπαθὴς καὶ ἔνδοξος διὰ νὰ κρίνῃ ὅλην τὴν Οἰκυμένην. Μὰ ἐκεῖνοι οἱ ἀσεβεῖς ἀφιῦσαν τὲς Προφήτας, καὶ τὴν Γραφὴν εἰς σὰν μέρος, καὶ δὲν θέλεν νὰ ἠξύρεν περισσότερον, ἀπὸ ὅ,τι ὁ φθόνος τὲς ἐμαθήτευσεν. Ο'θεν ὁ παράνομος Ἀρχιερεὺς λαμβάνωντας τὴν ἀπόκεισιν εἰς εἶδος βλασφημίας,

στρέφει εἰς ὅλον τὸ συνέδριον, καὶ εἰς τὸν λαὸν, μὲ ἐπίδειξιν θείε ζήλε, καὶ φωνάζει εἰς ὅλες μὲ βροντῶσαν φωνὴν· ἃ αὐτήκεος βλασφημία. „ Τί „ ἔτι χρείαν ἔχομεν μαρτύρων; ἴδε „ νῦν ἠκύσατε τὴν βλασφημίαν αὐ„ τέ. (Ματθ. Κεφ. 25.) Α'ν ἀνάξιε, λέγω καὶ ἐγὼ εἰς ἐσὲ, τῆς Ἱεραρχίας. Καὶ εἶναι δυνατὸν ὅτι ἐκεῖνο τὸ πταῖσμα ὁπὲ δὲν ἐδυνήθης νὰ τὸ εὕρῃς εἰς τὸ σόμα τῆς συκοφαντίας, καυχᾶσαι νὰ τὸ πῦρδις εἰς τὸ σόμα τῆς ἀληθείας; Καὶ ὅμως (ἀκρ.) ἐκεῖνο τὸ πταῖσμα ὁπὲ δὲν ἐδυνήθη ἡ συνδρομὴ τῆς ψευδομαρτυρίας νὰ ἀποδείξῃ, ὁ κακὸς Ἀρχιερεὺς ὁμολογεῖ ἔνοχον τὸν Χεισὸν, ἀποδείχνωντάς τον πταίσλω, ἀπὸ μίαν ὁμολογημένην ἀλήθειαν. „ Τί ὑμῖν „ δοκεῖ; ἴδε νῦν ἠκύσατε τὴν βλασ„ φημίαν αὐτέ. Καὶ εἰς τέτον τὸν τρόπον μὲ τὸ νὰ τὲ ἐφανῇ πῶς ἀπόδειξεν εἰς ὅλες τὸν ἀθῶον Χεισὸν ἔνοχον πταίσματος, καὶ δυχαρισημένος πῶς ἐκατάπεισεν εἰς τέτο τὸν λαὸν, ὅλος χαρόμενος ζητᾷ νὰ ἡσυχάσῃ ὀλίγον ἀπὸ τὴν κρίσιν, ἕως νὰ ἔλθῃ τὸ φῶς τῆς ἡμέρας, διὰ νὰ τὸν μεταφέρεν εἰς τὸ Πραιτώριον τὲ Πιλάτε. Μὰ εἰς τέτο τὸ διάσημα τὲ καιρὲ ὁπὲ μένει ὁ Ἰησᾶς με εἰς τὴν ἐξεσίαν ἐκεινῆς τῆς διαβολικῆς συνάξεως, τόσων λέγω Σχατιωτῶν, καὶ ἀρχείων ὑπηρετῶν, ποία γλῶσα ἠμπορεῖ νὰ ὁμιλήσῃ, χωρεῖς χόμον καὶ ἔκπληξιν τόσες ὀνειδισμὲς ὁπὲ λαμβάνει, τόσαις ἀτιμίαις, τόσες ἐμπτυσμὲς εἰς τὸ πρόσωπον, τόσες ῥαβδισμὲς εἰς τὸ σῶμα, καὶ τέλος πάντων ῥαπίσματα ἀναρίθμητα εἰς τὴν καθαρωτάτην σάρκα; Θέαξον ἔγινε ναὶ ἐμπαιγμὲ ὅλην ἐκείνην τὴν ὥραν εἰς τὴν σωάξιν ἐκείνων τῶν ἀνημέρων θηρίων.

Καὶ εἰς σὰν τέτοιον πόνον, εἰς μίαν λέγω τέτοιαν καταφρόνεσιν, δὲν εἶχε δίκαιον νὰ τὲς ὁμιλήσῃ μὲ παράπονον εἰς τέτον τὸν τρόπον; Α'ν λαός με, τί ἐποίησάσοι; ἢ τί ἐλύπησάσε; ἀποκείθητί μοι; (Μιχ. Κεφ. 6.) Μὰ σὰν τέτοιον παράπονον ἦτον δίκαιον πολὺ περισσότερον νὰ τὸ κάμῃ τὲ Πέτρε, ὁπὲ εἰς τὸν ἴδιον τόπον, καὶ εἰς τὴν ἴδιαν ὥραν τὸν ἀρνᾶτο διὰ Διδάσκαλον. Α'ν Πέτρε Πέτρε, τί ἐποίησάσοι, ἢ τί ἐλύπησάσε; ἀποκείθητί μοι; Η'τον ναὶ (ἀκρ.) πολὺ μεγαλήτερος ὁ πόνος ὁπὲ τὲ ἐπλήγωνε τὴν καρδίαν ἡ ἄρνησις τὲ Μαθητὲ, παρὰ ὅλες ἡ πληγαῖς καὶ ἡ ἀτιμίαις τῶν ἀσεβεσάτων ἐχθρῶν τε. Ε'κεῖνοι ἀνίσως καὶ τὸν ἀτίμαζον, καὶ τὸν ἔκαναν παίγνιον, εἶχαν τὴν ἀφορμὴν ἀπὸ μίαν ἄκραν κακίαν καὶ ἀμάθειαν· Μὰ ὁ Πέτρος ὁπὲ τὸν εἶδεν ἐνδεδυμενον μὲ Θεϊκὴν δόξαν εἰς τὸ Θαβώριον Ο'ρος, καὶ ὁπὲ μὲ ὅλην τὴν πίστιν τὸν ὡμολόγησε μίαν φορὰν Τιὸν τὲ Θεὲ τὲ ζῶντος, τώρα δὰ δειλίαν νὰ τὸν ἀρνᾶται μεθ' ὅρκε, ἔμπροσθεν εἰς δύλες ἀχρείες, καὶ νὰ λέγῃ, ὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον; Τέτος ναὶ καὶ ἦτον σὰς πόνος ἄκρας βασάνε, καὶ ἀπείρε θλίψεως. Μὰ πῶ εἶναι, ὦ Πέτρε ἡ ἐδική σε σαθρότης, ὁπὲ

μὲ μεγαλόψυχον γοναικότητα ἔπαιζες τὸν Διδασκάλεσα, πῶς θέλεις ἔμπῃς μὲ αὐτὸν κ᾽ εἰς φυλακὴν κ᾽ εἰς Θανατον; Ἀλλ᾽ ὦ μάταια ταξίματα τῶν ἀνθρώπων. ὦ ἐπαγγελίαις ἀβέβαιαις κ᾽ ξεπταῖς. ὡ φιλοδεῖς υἱοὶ Ἐφραΐμ. „ υἱοὶ Ἐφραὶ ἐνμετέποντες, „ κ᾽ βάλλοντες τόξοις, ἐστράφησαν ἐν „ ἡμέρᾳ πολέμε. (Ψαλ. 78.) Καὶ πόσοι Πέτροι διείσκοιται εἰς τὸν χρισιανισμὸν (ἀπρ.) ὁπῶ εἰς καιρὸν εἰρήνης ὅλοι ἀποδείχνονται μεγαλόψυχοι, μὰ ὅταν σωπαπατήσαν τὴν αἰτίαν, ὅλοι στρέφαν εἰς τὰ ὀπίσω; Πόσοι λέγω, ὁπῶ εἰς καιρὸν μιᾶς δεινῆς ἀρρωσίας, ἢ εἰς καινῶν φοβερισμὸν τῆς δικαίας τῶ Θεῶ ὀργῆς, ἢ κ᾽ ὅταν διείσκωνται εἰς τὲς πόδας τῶ Πνδματικῶ ἐπαγγέλονται, κ᾽ πάζειν μεγάλα ταξίματα, μὰ ὀλίγον ὕσερον, ἀφ᾽ ὧ ἐλεθερωθῶν, ἢ μία ἀδυνάτε παιδίσκη, ἢ πάθε ἄλλη παραμικρὴ αἰτία τὲς καίει μὲ δυκολίαν κ᾽ πίφτειν; Α᾽ (ἀπρ.) κ᾽ εἶναι δυνατὸν εἰς τόσην ὀλίγην σόχασιν νὰ ἔχεπε σὰν τάξιμον, ὁπῶ ἐκάμετε τῶ Χρισῶ, ὁπῶ λαμβάνει Θάνατον δι᾽ τὴν σωτηρίαν σας; εἶναι δυνατὸν λέγω, ὅτι σᾶς παραμικρὸς πειρασμὸς νὰ σᾶς καύῃ ἀρνητὰς τῆς ὁμολογίας σας; Μὰ αὖ ὑμεῖς ἕως τώρα διείσκεσθε μιμηταὶ τῶ Πέτρε εἰς μίαν τέτοιαν ἄρνησιν, μάθετε παρακαλῶ σας, κ᾽ μίμησιν ἐδικήν τε, νὰ γίνεσθε εἰς τὰ ταξίματα τῶ Θεῶ ἀμετάξεπτοι, μὲ μίαν μετάνοιαν ζωντανὴν ἀπὸ δάκρυα. ἐπειδὴ αὐτὸς μετανοῶντας τὸ ὑπερβολικὸν σφάλματε, ἐξελθὼν ἔξω, ἔκλαυσε πικρῶς.

ΜΕ'ΡΟΣ, Γ'.

ΜΕτὰ βίας παρρησιάζεται τὸ πόσον εἰς αὐτὲς ἐπιθυμητὸν φῶς τῆς ἡμέρας, κ᾽ ἄρχισαν νὰ κινῶνται ὅλοι μὲ μεγάλην ὁρμὴν κ᾽ θόρυβον, Ἀρχιερεῖς κ᾽ Πρεσβύτεροι, δῆλοι κ᾽ στρατιῶται, δι᾽ νὰ τὸν μεταφέρεν ἀπὸ τὸ Ἱερατικὸν Κριτήριον, εἰς τὸ πολιτικὸν Πραιτώριον τῶ Πιλάτε. Καὶ ἐδῶ, ποῖος ἠμπορεῖ νὰ φανταθῇ, κ᾽ νὰ μὴν φρίξῃ τὴν τεθλιμμένην κατάσασιν τῶ Ἰησῶ, ὁποῖος διείσκετο περικυκλωμένος ἀπὸ τόσα θηρία ἀνήμερα, ὁπῶ καθένας τὸν ἥρπαζεν, ὡς λέων ἁρπάζων, κ᾽ ὠρυόμενος; Τὸν φέρναν τέλος πάντων εἰς τὸ τὸ πολιτικὸν Κριτήριον, ὡσὰν ὁπῶ οἱ Ἑβραῖοι τότε ὄντες ὑποτεταγμένοι εἰς τὲς Ῥωμαίες, δὲν εἶχαν παντελῶς ἐξεσίαν εἰς τὸ νὰ διορίσεν δι᾽ καμίαν, θανατηφόρον ἀπόφασιν, καθὼς οἱ ἴδιοι μὲ ἐδικήν τες μαρτυρίαν τὸ βεβαιώνεν. „ Ἡμῖν, λέγεν, δὲν ἔξεσιν ἀποκ„ τεῖναι οὐδένα. Ὅθεν δυσαίνοντας ὁ Πιλάτος ἔξω, βιασμένος ἀπὸ τὸν ἀμέτρητον θόρυβον ὁπῶ ἔκαναν, κ᾽ βλέποντας τὸν Ἰησῶν εἰς τὸ μέσον τες δεδεμένον ὡσὰν κατάδικον, τὲς ἐρωτᾷ νὰ τὲ εἰποῦν τὴν αἰτίαν, δι᾽ τὴν ὁποίαν τὸν παρασαίνεν εἰς τὸ ἐδικόν τε Κριτήριον. „ Τίνα κατηγο„ ρίαν, τὲς λέγει, φέρετε κ᾽ τὸν ἄν„ θρώπε τέτε; Καὶ ἐδῶ βλέπω νὰ

νὰ, μὲ πόσην ἀγχινεσάτην πανεργίαν παρρησιάζονται εἰς τὸν τὸν ἐθνικὸν Κριτὴν, δι᾽ νὰ τὸν ἀποδείξεν θανάτε σ᾽οχον· ὅθεν αὐτὶς νὰ παρασήσεν τῶ Πιλάτε τὸ πταῖσμα, ὁπῶ εἰς τὸ Κριτήριον τῶ Καϊάφα τὸν ἀπόδειχνε βλάσφημον, καθὸ ὡμολόγησε τὸν ἑαυτόν τε Τἱὸν Θεῶ, κ᾽ ἀκολέθως κ᾽ τὴν ἐδικήν τες ἀπόφασιν, Θανάτε σ᾽οχον· σιωπῶν τελείως αὐτὴν τὴν αἰτίαν, κ᾽ δίδεν τὴν ἀφορμὴν εἰς ἄλλην αἰτίαν πολιτικὴν, διαιρῶντάς τὸν εἰς ξία κεφάλαια. Πρῶτον, λέγοντάς τε, πῶς τὸν τὸν Ἰησῶν τὸν ἤυραν νὰ διαστρέφῃ τὸν λαὸν, κ᾽ τὸ ἔθνος τες· Δεύτερον, πῶς ἐμπόδιζε τὸν λαὸν νὰ δίδῃ κ᾽ νὰ πληρώνῃ τὲς φόρες τῶ Καίσαρος· Καὶ ξίτον, πῶς ἔλεγε νὰ εἶναι χρισμένος Βασιλεύς. „ Τῶ„ τον εὕρομεν διαστρέφοντα τὸ ἔθνος, „ κ᾽ κωλύοντα Καίσαρι φόρες διδό„ ναι, λέγοντα ἑαυτὸν Χρισὸν Βα„ σιλέα εἶναι. (Λκ. Κεφ. 23.)

Μὰ διατὶ δὲν παρασαίνεν τῶ Πιλάτε τὸ μέγα πταῖσμα τῆς βλασφημίας, ἀμὴ μεταφέρονται εἰς ἄλλας συκοφαντίας; Ἡ αἰτία εἶναι (ἀπρ.) διατὶ ἀνίσως κ᾽ τὴν ἐκαπάβαναν διὰ βλάσφημον, ἔπρεπε ὁ πολιτικὸς Κριτὴς νὰ τὲς τὸν παραδώσῃ νὰ τὸν κρίνεν κ᾽ τὸν Νόμον τες, ὁ ὁποῖος μὲ τὸ νὰ ἐδιώριζον, ὅτι τὲς βλασφήμες νὰ τὲς λιθοβολῶν, διὰ τὸ τοῦτο ἐκεῖνοι δὲν ἤθελαν νὰ ὑποχεθῶν εἰς τὸ τοῦτο, ἢ διατὶ ἐφοβῶντο μὴν πάθεν τὸ ὅμοιον κ᾽ τώρα, ὅτι λογῆς ἔπαθον κ᾽ ἄλλην φοράν, ὁπῶ ζητῶντες νὰ τὸν λιθάσεν, ἐκοπίασαν ματαίως· ἢ διὰ νὰ πληρωθῇ ὁ λόγος τῶ Ἰησῶ, καθὼς λέγει ὁ Εὐαγγελισής· „ σημαίνων ποίῳ θανάτῳ ἤμελλεν ἀ„ ποθνήσκειν. Μ᾽ ὅλον τοῦτο ὁ Ἡγεμὼν κ᾽ μὲ ὅλαις αὐταῖς ταῖς συκοφαντίαις, ἀγαλὰ κ᾽ πολιτικαῖς, κ᾽ ὁπῶ ἔπρεπε νὰ κάμεν τὸν Πιλάτον νὰ ὀργισθῇ ἐναντίον τε· ἐκεῖνος ἐξεπάζοντάς τον μὲ κάθε ἀκρίβειαν, γνωρίζει τὸν φθόνον κ᾽ τὴν κακίαν τῶν Ἰδαίων, κ᾽ ὁμολογεῖ τὸν Ἰησῦν μὲ ἀθῶον. „ Ἐξῆλθε πρὸς τὲς Ἰου„ δαίους, κ᾽ λέγει αὐτοῖς· ἐγὼ κάτε„ μίαν αἰτίαν δίρισκω ἐν αὐτῷ. Ἀ„ κατηγορίαν κ᾽ ἀσεβέσατον Ἔθνος· φύγετε κατηχυμενοι· ἐπειδὴ ἡ ἀθωότης τῶ Ἰησῶ μὲ λάμπει κ᾽ ἀστράπτει εἰς κάθε κριτήριον, περισότερον ἀπὸ τὸ φῶς τῶ Ἡλίε. Μὰ τί ἀνάγκη, ἡ ἀθωότης νὰ θελαμβέβῃ, ἐκεῖ ὁπῶ ἡ κακία τῶν ἐχθρῶντε ἀπὸ σὰν μέρος, κ᾽ ἡ δειλία τε Κριτῆ ἀπὸ τὸ ἄλλο τὸν θέλεν εἰς Θανάτον; Ἠ„ θελε ναὶ, ὁ Πιλάτος μὲ κάθε τρόπον, ὡς ἀθῶον νὰ τὸν λυτρώσῃ, μὰ ἔβλεπε τὲς ἐχθρὲς τῶ Χρισῶ νὰ εἶναι οἱ πρῶτοι τῆς Ἰουδαίας, Ἱερεῖς λέγω, κ᾽ Ἀρχιερεῖς, Γραμματεῖς κ᾽ Ἄρχοντες· ὅθεν ἐφοβᾶτο μὴν τύχῃ, καθὼς συκοφαντῶν τὸν Ἰησῶν ἐμπροσθέντε, μὲ ἤθελαν συκοφαντήσεν κ᾽ αὐτὸν εἰς τὸν Ῥώμε, ἔμπροσθεν τῶ Καίσαρος. Καὶ λοιπὸν ζητᾷ μὲ κάθε τρόπον νὰ τὲς διχαιεσήσῃ, μὰ αὖ ἤπον δυνατὸν νὰ τὸν κάμῃ νὰ ἀποφύγῃ τὸν Θανάτον. Ὅθεν μεταξὺ τέτε τῶ σοχασμῶ, ἀκέει σὰν

ων ἀλαλαγμὸν ἀπὸ ὅλον τὸν λαὸν ὁπῶ ἐφώναζε· „ Καὶ ἀναβοήσας ὁ „ ὄχλος, ἤρξατο αἰτεῖσθαι, καθὼς ἀεὶ „ ἐποίει αὐτοῖς. (Μάρκ. Κεφ. 15.)

Μὰ τί αἴτησις; τί ζήτημα εἶναι ἐτῶτο ὁπῶ ζητᾷ ὁ λαός; Τὸ ζήτημα ἦτον σὰν προνόμοιον ὁπῶ ὁ λαὸς μόνος ἐχαίρετο, ὅτι εἰς μίαν τέτοιαν παίτιμον ἑορτὴν, ὅτι λογῆς ἦτον τὸ Πάχα, νὰ τὺς ἐλθιθερώνῃ ὁ Ἡγεμὼν σὰν δέσμιον, ὅποιον αὐτοὶ ἐλθιθέρως ἤθελον. Καὶ ἐδῶ σοχαζόμενος ὁ Πιλάτος, πῶς τέτη εἶναι ἡ ὥρα νὰ ἐλθιθερωθῇ ἀπὸ μίαν τέτοιαν ἄδικον Κρίσιν· ἐρωτᾷ τὸν λαὸν, αὐίσως καὶ θέλων ἐλθιθερωμένον τὸν Ἰησῦν, ἢ τὸν Λησὼ Βαραββᾶν; ὥτας βέβαιος, πῶς ἀγαπᾶ καὶ οἱ πρῶτοι τῆς Ἱερσαλὴμ νὰ ἤθελαν τὸν Χρισὸν εἰς Θάνατον, ὁ ἁπλὸς λαὸς ὅμως, ὁ τόσον διεργεσμένος ἀπὸ αὐτὸν, ἤθελε λάβῃ συμπάθειαν εἰς τὸ νὰ ζητήσῃ τὼ ἐθνικὼ τὼ ἐλθιθερίαν. Μὰ ὡσὰν ὁπῶ ὁ μωρὸς λαὸς φέρεται πάντοτε τυφλὰ εἰς τὰ διεσραμμένα θελήματα τῶ μεγάλων, πείθεται εἰς τὼ παρακίνησιν τῶ Ἀρχιερέων καὶ Πρεσβυτέρων· ὅθεν μὲ μίαν φωνὴν ἔπραξαν ὅλοι· „ Αἶρε αἶρε τῶτον, ἀπόλυσον δὲ „ ἡμῖν τὸν Βαραββᾶν. Α', καὶ εἰς μίαν τέτοιαν ἀσεβεσάτὼ ἀδικίαν „ ἐ„ ξέση, λέγει ὁ Ἱερεμίας, ἐξέση „ ὁ Οὐρανὸς ἐπὶ τέτῳ, καὶ ἔφριξεν „ ἐπὶ πλεῖον σφόδρα. ἐπειδὴ λέγει ὁ Θεάνθρωπος Ἰησῦς μὲ εἰς αὐτὸν τὸν Προφήτὼ· πῶς εἰς τέτὼ τὼ παράνομον ἐκλογὴν, δύο πονηρὰ ἔκαμεν ὁ λαός τε. „ ἐμὲ λέγει ἐγκατέλιπον „ πηγὴν ὕδατος ζωῆς, καὶ ὤρυξαν „ ἑαυτοῖς λάκκους σωτεθιμμένους, „ οἳ ὐ δυνήσονται ὕδωρ σωέχειν. (Κεφ. 2.) Μὰ ὁ Πιλάτος ὡς τόσον ὑπάγει ἐρθῶπας ζόπως μήπως καταπραύνει τὸν ἄχριον θυμὸν τῆ Ἰθδαίων. Μὰ ἐκεῖνοι τόσον περισσότερον ὀργιζόμενοι εἰς ἄκρον „ ἐπέκειν„ το φωναῖς μεγάλαις, αἰτέμενοι αὐ„ τὸν σαυρωθῆναι. (Λεκ. Κεφ. 23.) Καὶ λοιπὸν ὁ δειλὸς καὶ πολιτικὸς Ἡγεμὼν βλέπωντας πῶς κατ' ὐδὲν ἁ ζόπον ἠ ἐφθύρεσές τε τὸν ὠφελῶ· „ παρέδωκε τὸν Ἰησῦν τῷ θελήματι „ αὐτῶν. Μὰ ὑπομονὴ αὐίσως καὶ δὺθὺς ἤθελε λάβῃ τὸ πλήρωμά τῆς αὐτὴ ἡ ἀπόφασις, ὁπῶ ἦτον νὰ πρεμαθῇ εἰς τὸ Ξύλον. μὰ πρὶν ἔλθων εἰς τῶτο, ποῖος ἠμπορεῖ νὰ πεισχεάψῃ, καὶ νὰ μὴ φείξῃ τὼ ἀξιοδάκρυτον καπάσασιν τῶ Ἰησῦ, δύρυκόμενος εἰς μίαν παντελὺ θερον ὄξεσίαν ἐκεινῶν τῆ πολμηρῶν καὶ ἀτάκτων Ἰθδαίων καὶ σρατιωτῶν; Ω' πόνος, ὦ θλίψις, ὦ πληγαῖς καὶ βάσανα ὁπῶ τὸν Ἰησῦν μὲ ἐπεσικύκλωσαν.

Ἐγὼ βέβαια μόνω ἄφωνος (ἀκρ.) μὴ ἠξδίρωπας τί πρῶτον νὰ πεισχεάψω. Καὶ τί; πάχα τὼ ἐλεεινὼ γύμνωσίν τε, ἢ τὼ ψθυδῆ πορφύραν ἁ σολὼ τε; Τὸ γελοιῶδες σκῆπτρον τῶ Καλάμε, ἢ τὸ ἀκανθινον διάδημα τῆς Κεφαλῆς τε; Τὲς βρομερὲς ἐμπτυσμὲς τες, ἢ τὸν ἀδιάκοπον ἐμπαιγμόν τες; Εἰς ἐμὲ βέβαια κεκόλληται ἡ γλῶσά με τῆ λάρυγγί με· εἰς ζόπον ὅτι βλέπωντάς τον ὅλον ἀπὸ

ἀπὸ τὲς ἀμεξήτες ῥαβδισμὲς ἀπὸ κεφαλῆς ἕως ποδῶν, καταβυθισμένον εἰς μίαν θάλασσαν αἱμάτων, δὲν ἠμπορῶ νὰ ξανοίξω ταῖς τόσαις πληγαῖς τε, ἐπειδὴ ὅλαις ὅλαις ταῖς βλέπω νὰ ὄξαπλώνωνται, καὶ νὰ συσαίνων μίαν μοναχὼ καὶ καθόλε πληγὼ. Α' ξαῦμα, ἁ πληγὴ τῆ ἁμαρτιῶν μας. Α' βάσανος λέγω, ὁπῶ δίδει εἰς ἡμᾶς σωτηρίαν. „ αὐ„ τὸς δὲ ἐξαυματίθη διὰ τὰς ἁμαρ„ τίας ἡμῶν, τῷ δὲ μώλωπι αὐτῶ „ ἡμεῖς ἰάθημεν. (Ἡσαΐ. Κεφ. 53.) Καὶ αὖ τῶτα ὅλα ἔπαθε δι' ἡμᾶς (ἀκρ.) καὶ αὖ ἐγὼ ὅλα τῶτα τὰ φεικτὰ Πάθη τε δὲν ἐσάθηκα ἀρκετὸς εἰς ὑμᾶς διὰ τὼ ὑπερβολὼ τες νὰ πεισχεάψω, δὲν εἶναι πρέπον τώρα ὁπῶ ὁ Ἰησῦς μὲ εἰς τὸ σαυρικὸν Ξύλον ὄξέπνδισε, νὰ τὸν μεταφέρω ἀπὸ ἐκεῖνον τὸν τόπον τῶ Γολγοθᾶ, ἀπάνω εἰς τῶτον τὸν Ἱερὸν Α'μβωνα; Τὸ κρύω ναὶ, καὶ πολλὰ εὔλογον. διατὶ αὐίσως καὶ ἐκεῖ ἡ ἀξιοδάκρυτος θεωρία τε ἐκίνησεν εἰς ἄμεξον συμπάθειαν τὰ ἴδια πλήθη τῆ Θεοκτόνων Ἰθδαίων, οἱ ὁποῖοι τύπτοντες ἑαυτῶν τὰ σήθη ὑπέσρεφον· πόσον περισσότερον θέλει σωξρίψει εἰς δάκρυα μετανοίας, σὰν λαὸν δύσεβῆ, ὅτι λογῆς εἶσε ὑμεῖς (ἀκρ.) ὁπῶ περιφέρετε εἰς τὸν ἑαυτόν σας τὸ ὄνομά τε; Α'ς ἔλθη λοιπὸν, ἂς ἔλθη, καὶ ἂς μεταξαπῇ τῶτο ὁ τόπος, τόπος Κρανίε. ✻ Α' ἀξιοδάκρυτος θεωρία, ἁ τεθλιμμένη κατάσασις.

Χρισὲ Βασιλεῦ καὶ Σωτὴρ τῆ ψυχῶν μας, δεῖξαι καὶ τώρα τὼ συμπαθεσάτὼ διαπλαγχνίαν εἰς ἐμὲ, ὅτι λογῆς τὼ ἔδειξες καὶ τότε εἰς τὲς ομοίως μὲ ἀσεβεῖς Ἰθδαίως. Καὶ καθὼς ἐκαπαδέχθης τότε νὰ λάβῃς ἀπὸ τὰς μιαράς τες χεῖρας τόσα ἄτιμα Πάθη, ἔτζι καὶ τώρα μὲ ἀσραφῆς νὰ σὲ πιάσων τῶτα τὰ ἁμαρτωλὰ καὶ μεμιασμένα μὲ χέρια, διὰ νὰ σὲ παρρησιάσων ἔτζι πληγωμένον, καὶ παρφωμένον, ἔμπροθεν εἰς τὰ ὄμματα τέτε τὲ δισεβεσάτε μὲ ἀηροατηρίε.

Γδὲ (ἀκρ.) ὁ Θεάνθρωπος Ἰησῦς μὲ, τὸ γλυκύπατον ὄνομα. Καὶ εἶναι δυνατὸν νὰ εὕρῃ εἰς ἡμᾶς μίαν παρδίαν πλέον σκληρὰν καὶ ἀπλαγχνον, ἀπ' ὅτι ἦτον ἐκείνη τῆ Ἰθδαίων; Εἶναι δυνατὸν, λέγω, ὅτι ἐκεῖνοι εἰς μίαν τέτοιαν ἐλεεινὼ θεωρίαν τύπτοντες ἑαυτῶν τὰ σήθη ὑπέσρεφον, καὶ ἡμεῖς πόρα νὰ μὴ δείχνωμεν παραμικρὸν σημεῖον συμπονέσεως; Α' σκληροπαρδία τῆ Χρισιανῶν. Ἡ πέτρας σχίζονται εἰς τὼ θλίψιν τῶ Ποιητῶ, ὁ Ἥλιος καὶ ἡ Σελὼνη σκοτίζονται, τὸ Καταπέτασμα τῶ Ναῶ διαῤῥήγνυται, καὶ ἡμεῖς πῶς νὰ μὴ λάβωμεν αἴθησιν εἰς μίαν τέτοιαν ἐλεεινὼ καπάσασιν τῶ λυξωτῶμας, καὶ Πλάσε; Μὰ Ἰησῦ μὲ φιλάνθρωπε· Καὶ ποῖος ἄλλος ἀπὸ ὅσες ἐδὼ πόρα δείσκονται εἶναι πλέον σκληροκάρδιος, ἀπ' ὅτι εἶμαι ἐγὼ ὁ ἀνάξιος ὑπηρέτης σε; εἶχεις ναὶ, ἔμπροθεν εἰς τῶτας τὲς ἁγίες σε πόδας σὰν ἁμαρτολὸν ἀσεβέσατον, μὰ εἰς τὸν ἴδιον καιρὸν μετανοημένον μὲ μίαν καρδίαν σωτεξιμ-

ξιμενίω καὶ τεταπεινωμενίω. Α'νάσα λοιπὸν καὶ δόλογησαι τέτω τὼ σεβασμίαν, καὶ δλαβητικὼ σωάξιν, μὲ δλογίαν ἀφέσεως.

Α" (ἀκρ.) προϋπαντήσατε μίαν τέτοιαν δλογίαν, μὲ δάκρυα μετανοίας, πρὸς ἀνταπόκρισιν τῦ ζωηφόρυ Αἵματος, καὶ τῆς σωτηρίας. Τώρα ναὶ, τώρα εἶναι ὁ καιρὸς νὰ χαρίσητε εἰς τὸν Θεόν μας, ὁπῦ διὰ ἄκραν ἐδικώτε φιλανθρωπίαν μὲ τὸν Θανάτόντε μᾶς ἄνοιξε τὸν Παράδεισον, καὶ δάκρυα μετανοίας, καὶ φωνὼ ἐξομολογήσεως, ὁπῦ νὰ ὁμιλῆ μὲ ἐμὲ εἰς τέτον τὸν τρόπον· Θεὲ ὑπεράγαθε, Ἰησῦ μυ μακρόθυμε, Βασιλεῦ πολυέλεε. ἰδὲ ἔμπροσθέν συ παρασαίνεται σῶας ἁμαρτωλὸς, ὡς ἐμὲ, μὲ ὅλω τὼ βαθυτάτω ταπείνωσιν. Ὁμολογῶ ναὶ, πῶς διὰ τὰς ἁμαρτίας μυ μῦ πρέπει ὁ αἰώνιος θάνατος τῆς Κολάσεως. Τποχράφω μὲ ψυχὼ καὶ καρδίαν τὼ ἐδικώ συ ἀπόφασιν πρὸς ἐμὲ, καὶ ὁμολογῶ πῶς θεληματικὰ τὼ ἀπόκτησα, διὰ τὼ ἐδικώ μυ σκληροκαρδίαν, καὶ διὰ τὼ συχνὼ ἀνταίωσιν, ὁπῦ εἰς ταῖς ἐδικαῖς συ Θεϊκαῖς χάρες ἔκαμα. Τὸ κηρύττω ναὶ, καὶ τὸ καίω γνωσὸν εἰς ὅλω τὴν Οἰκυμένω, καταπρονώντας τὸν ἑαυτόν μυ διὰ μύειαις Κόλασες. μὰ ἀγκαλὰ καὶ ἐγὼ νὰ εἶμαι τελείως ἀνάξιος τῆς ἐδικῆς συ ευσπλαγχνίας, ἐλπίζω ὅμως, ὦ Θεὲ ὑπεράγαθε, πῶς θέλεις μὲ σώσει διὰ τὸ πολύτιμον Αἷμά συ. εἶμαι βέβαιος, καὶ πισδύω μὲ δόγμα πίσεως, πῶς ἐσὺ ἔπαθες καὶ ἔλαβες σαυτόν Θανάτον, διὰ τὼ σωτήριον ὅλυ τῦ Κόσμυ, μὰ ξεραίπως διὰ τὼ σωτηρίαν τὼ ἐδικώ μυ. Ὥσε ὁπῦ εἶμαι νὰ δυχαριτημένος, εἰς τὸ νὰ μὲ κείνης εἰς ἐκεῖνο τὸ φοβερὸν καὶ ἀπροσωπόληπτον Βῆμά συ, μὰ μὲ τὸ νὰ βάλῃς εἰς τὸ μέσον τέτο τὸ δόπαιον τῆς Εἰρήνης, τὸν ἐδικόν συ λέγω Σταυρόν. Μὲ τὸ νὰ κοπάξῃς ἀπόμη τέταις ταῖς πληγαῖς, ὁπῦ διὰ τὼ σωτήριαν μυ ἔλαβες. καὶ τέλος πάντων μὲ τὸ νὰ ἐνθυμηθῇς, πῶς διὰ νὰ μῦ δώσῃς τὼ ζωὼ, ἔλαβες ἄτιμον Θάνατον. καὶ διὰ νὰ μὲ κάμῃς μακάριον, ἔγινες παίγνιον, καὶ λαῦ ὄξυθύμημα. Α", μὼ ἀπολέσῃς μίαν ψυχὼ, ὁπῦ μὲ πολύτιμον Αἷμα ἠγόρασες· ἀμὴ δλόχησαίτω τὼ σήμερον, καὶ μὼ τῆς ἀρνηθῇς τὼ σωτήριαν, εἰς μίαν ἡμέραν ὁπῦ λάμπει καὶ ἀσράπτει ἡ δλαπλαγχνίασε.

Ἀκροαταὶ παμφίλτατοι, ξεπλώσατε τὼ μετανοημένω καρδίανσας εἰς μίαν πλησιωπάτω δλογίαν ἀφέσεως. Ἰδὲ ὁπῦ ὁ ἐσαυρωμένος Σωτήρσας σᾶς τὼ χαρίζει τὼ σήμερον. „ Εὐλογημένος ὁ λαός μυ ὁ „ ἐν Κερκύρᾳ, καὶ ἐπὶ τῆς Κεφα„ λῆς αὐτῶν αἴνεσις καὶ ἀγαλλίαμα, „ παῖς μυ εἰ ἐξελεξάμωσε, μὴ φο„ βᾶ, ὅτι μγ σὲ εἰμί. ἐγὼ Κύριος ὁ Θεός συ ἐπιθήσω τὸ πνεῦμά μυ ἐπὶ τὸ σπέρμα συ, καὶ τὰς δλογίας μυ ἐπὶ τὰ Τέκνα συ. (Ἡσαΐ. Κεφ. 43. 44.).

Κ Τ-

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΤΗ͂Σ Α'ΝΑΣΤΑ'ΣΕΩΣ.

Οἶδα γὰρ ὅτι Ἰησῦν τὸν ἐσαυρωμένον ζητεῖτε, οὐκ ἔσιν ὧδε. ΜΑΤΘ. Κεφ. ΚΗ'.

Ε'ΚΗΡΥ'ΧΘΗ ΕΙ'Σ ΚΕΡΚΥ'ΡΑΝ. 1747.

ΠΡΟΟΙ'ΜΙΟΝ.

ΚΑΙ' βέβαια, ὦ φιλέορτον σύσημα, ἀνίσως καὶ ὑμεῖς τὴν σήμερον ἐσυνάχθητε εἰς τέτον τὸν Θεῖον Ναὸν, μὲ σκοπὸν ὅτι νὰ εὕρετε ἀπόμη τὸν Ἰησῦν μυ ἐσαυρωμένον, πλανᾶσθε ἀναμφιβόλως, ὅτι λογῆς ἡ δύο Μαρίαις, ἢ ὁποίαις μὲ τὸ νὰ ἦλθαν νὰ ἰδοῦν τὸν Τάφον, καὶ εἰς αὐτὸν ἀπόμη τὸν Χριστὸν νεκρωμένον, ἀκόσαν μίαν φωνὴν λδυκοφόρυ Ἀγγέλυ, ὁπῦ εἰς αὐταῖς φανερώνει τὴν Ἀνάσασιν τῦ Σωτῆρος. „ οὐκ ἔσιν ὧδε, οἶδα γὰρ „ ὅτι Ἰησῦν τὸν ἐσαυρωμένον, ζητεῖτε „ ἠγέρθη καθὼς εἶπε. Μὲ τὴν ὁμοίαν φράσιν λοιπὸν τῦ Θείυ Ἀγγέλυ κηρύττω καὶ ἐγὼ εἰς ὑμᾶς τὴν σήμερον. Δὸν εἶναι πρέπον ὄχι (ἀκρ.) εἰς μίαν ἡμέραν, ἡ ὁποία εἶναι ἐνδεδυμένη τὴν ἀγαλλίασιν καὶ χαρὰν, νὰ φυλάττωμεν πλέον παραμικρὰ μνήμιλω θλίψεως καὶ μελαγχολίας. Αἱ ἂς παύσῃ ἡ μνήμη καὶ θεωρία τῦ Ἰησῦ σαυρωθέντος, καὶ ἂς παρρησιάζεται διὰ παύτα ἡ περπατήσα θεωρία τῦ Ἰησῦ ἀνασάντος. Μὰ τί βλέπω ἀκροαταί; Ἐγὼ ἀπὸ τὸ σῶα μέρος κηρύττω νὰ μακρύνῃ ἀπὸ ἡμᾶς ἡ θεωρία τῦ Ἰησῦ σαυρωθέντος, καὶ ἡ Ἐκκλησία, ἡ μυσικὴ Νύμφη τῦ Ἰησῦ μὲ ἀπὸ τὸ ἄλλο μῦ τὸν φέρει σιμὰ μὲ καὶ σήμερον σαυρωθέντα; Α" Ἐκκλησία Ἁγιωτάτη. Καὶ διατί σήμερον ὁπῦ εἶναι ἡμέρα Ἐγέρσεως, μῦ παρασαίνεις τὸν τόπον Σταυρώσεως; Δὸν σὲ φθάνει ὁπῦ εἰς τὴν ἡμέραν τῦ Πάθες τὸν ἀπόδειξα τόπον Κρανίυ, ἀμὴ καὶ τώρα εἰς μίαν τέτοιαν θεωρίαν, καταπολλὰ ἐπιπόθητος, μῦ τὸν φέρεις ὡς θείαμβον εἰς τέτο τὸ ὕψος ἑτζὶ ἐσαυρωμένον;

Τέτοιον ναὶ, τὸν θέλει ἡ Ἐκκλησία (ἀκρ.) νὰ τὸν δείχνῃ εἰς ὅλες καὶ σήμερον, καὶ δὸν τελειώνει ἡ ἐπιθυμίατης ἕως τέλος νὰ τὸν βλέπῃ ἐσαυρωμένον. διατὶ ἠξεύρει πῶς καὶ ὁ ἐδικός της Νυμφίος ἕως τῆς σωτηρίας κραπώντας τὸν Σταυρὸν εἰς τὰς χεῖρας, δὸν θέλει τελειώσει νὰ τὸν δείχνῃ εἰς τὰς Οὐρανὺς ὑψωμένον.

Καὶ

Καὶ αὖ εἰς τὼ Θριαμβεύσαν Ἐκκλησίαν τῦ μακαρίων θέλει νὰ προσκωνᾶται, κὴ νὰ δοξάζεται, κῆ τὸν Θεολόγον, ὡς ἐσφαγμένον ἀρνίον, δὲν εἶναι θαυμαστὸν ὅτι κὴ ἡ ἀγωνιζομένη Ἐκκλησία τῦ Χριστιανῶν, νὰ μὲν καυχᾶται προσκωνῶντάς τον εἰς κάθε καιρὸν μὲ τὼ θεωρίαν τὲ ἐσταυρωμένε. Καὶ λοιπὸν, αἰσως κὴ τότε εἶναι ἡ τελεία διάχεισις κὴ τὲ Ἰησᾶ ἀνασαίτος, κὴ τῆς Νύμφης τε Ἐκκλησίας, συγχωρήσατέ μοι (ἀκρ.) νὰ ἀλάξω σκοπὸν τὼ σήμερον, παρασαίνωντάς σας, πῶς αἰσως κὴ ὑμεῖς ἔχετε κῆ νῦν νὰ τὸν δοξάσετε ἀνασαίτα, μὲν λείψετε κὴ εἰς τὼ λαμπροφόρον ἡμέραν τῆς Ἀνασάσεώς τε νὰ τὸν θεωρῆτε, μελετῶντάς τον ἐσταυρωμένον. Καὶ τῦτο, διατὶ ἡ θεωρία κὴ μελέτη τὲ Θανάτε κὴ τῦ Παθῶν τε, εἶναι κὴ τῆς Ἀνασάσεώς τε τὸ ὑπέρμεγον μεγαλεῖον· κὴ τῆς Ἀνασάσεώς μας ἡ ἀμετάθετος κὴ βεβαία ἐλπίδα.

ΜΕΡΟΣ. Α'.

ΔΕΝ εἶναι ἀμφιβολία (ἀκρ.) ὅτι ἡ μελέτη κὴ συχνὴ διήγησις τῦ Παθῶν κὴ τὲ Θανάτε τὲ Ἰησᾶ μας, νὰ μὲν εἶναι εἰς αὐτὸν ἄκρα διάχεισις εἰς κάθε καιρόν. Καὶ τῦτο μᾶς τὸ βεβαιώνει ὁ ἴδιος, ὁ ὁποῖος ὄχι μόνον εἰς τὼ ζωήν τε δὲν ἐδοκίμαζεν ἄλλην διάχεισιν κὴ χαρὰν, ὡσαὺ νὰ σωμιλῇ συχνὰ εἰς τὲς Μαθητάς τε τὰ μέλλοντα αὐτῦ συμβαίνειν· κὴ τώρα πάλιν εἰς τὼ Ἀνάσασίν τε ὁμοίως ἀποδείχνει τὼ αὐτὼ διχασμὸν, κὴ μὲ τὼ πρακτικὼ ἀπόδειξιν τῦ πληγῶν τε, κὴ μὲ τὼ διδασκαλίαν τῦ διδαχῶν τε· Καὶ τῦτο, διὰ νὰ ἀποδείξῃ εἰς ὅλας, πῶς ἡ Ἀνάσασίς τε αἰσως κὴ δὲν εἶχεν ἀναφορὰν εἰς σὰ φρικτὰ πάθος, κὴ εἰς σὰν ἐπονείδιςον Θάνατον, δὲν ἤθελεν ἔχει τὸ μεγαλεῖον σὸς μεγαλοπρεπισάτε θριάμβε. Ὁμολογεῖ ναί, σήμερον εἰς τὲς Μαθητάς τε, πῶς τὲ ἐδόθη ὅλη ἡ ἐξεσία. „ Ἐδόθημοι (λέγει) πᾶσα ἐξε„ σία ἐν Οὐρανῷ, κὴ ἐπὶ γῆς. Μὰ τί λογιάζετε πῶς αὐτὴ ἡ ἐξεσία ἀρράπτει εἰς αὐτὸν ἀπὸ μοναχὼ τὼ Ἀνάσασίν τε; ὄχι βέβαια. διατὶ αὐτὴ ἡ ἐξεσία ἐδόθη εἰς τὸν Σταυρὸν κὴ τὸ Πάθος, κὴ τώρα ἀποδείχνεται μόνον διὰ τῶν φρικτῶν ἀποτελεσμάτων. „ Ἐδόθη„ μοι πᾶσα ἐξεσία ἐν Οὐρανῷ κὴ „ ἐπὶ γῆς, ἀειδήλως ἐσήμαινεν αὐ„ τία τῆς παιδύσης δόξης τὸν Στα„ ρὸν, κὴ διὰ τῦ Σταυρᾶ τὸν Θάνα„ τον. ὁ Σωσίπατρος Ἀνασάσιος βε„ βαιώνει (Βιβλ. δ'. περὶ θείων δογμάτων.)

Καὶ διὰ τὰ πισωθῆτε (ἀκρ.) ὅτι τὸ ὑπέρμεγον μεγαλεῖον τῆς Ἀνασάσεώς τε εἶναι τῶν Παθῶν τε ἡ θεωρία, ποιτάξετέτον σήμερον ἀνασαίτα μὲ τί χηματισμὸν παρρησιάζεται εἰς τὲς Μαθητάς. οἱ ὁποῖοι ὄντες σωσαγμένοι διὰ τὸν φόβον τῦ Ἰουδαίων εἰς σὰν οἶκον κεκλεισμένον, ἐφλέγοντο ἀπὸ τὼ ἔφεσιν, διὰ τὸ χαροποιὸν μήνυμα τῆς Μαρίας, εἰς τὸ νὰ ἰδῶν τὸν Ἰησᾶν ἀνασαίτα. Καὶ μεταξὺ τότε τὲ πόθε, νὰ κὴ ὁ Ἰησᾶς εἰς τὸ μέσον, κὴ μὲ βίας τὲς ἐκφωνεῖ τὼ εἰρήνω, κὴ δὲν τὲς μὲ ἀνερμήνευτον ἀγαλλίασιν διὰ νὰ τὲς μεγαλύνῃ τὸν θρίαμβον τῆς Ἐγέρσεώς τε, χωρὶς νὰ τὲς δείξῃ ἄλλον ὑπέρμεγον μεγαλεῖον, τὲς δείχνει τὰ σημεῖα τῦ ἀχραάντων πληγῶν τε. „ Καὶ τῦτο εἰπὼν, λέγει ὁ Εὐαγ„ γελιςὴς, ἔδειξεν αὐτοῖς τὰς χεῖρας „ κὴ τὴν πλευρὰν αὐτε. Μὰ τί ἀνάγκη ἦτον (ἀκρ.) εἰς μίαν παντόφρόσυνον ἡμέραν, εἰς τὼ ὁποίαν κάθε ἄλλω ἀπόδειξιν χαρᾶς ἔπρεπε νὰ τὲς δείξῃ, ἔξω ἀπὸ σημεῖα θλίψεως κὴ Θανάτε; Ε" (ἀκρ.) δὲν ἤθελεν εἶναι καυχία ἄλλο χαρμόσυνον σημεῖον εἰς τὸν Ἰησᾶν μὲ, ἀπ' ὅτι ἦτον τῦ πληγῶν τε τὰ θανατηφόρα σημεῖα. Αὐτὰ ἦτον ἡ στερέωσις τῆς ἐδικῆς τε εἰρήνης, τὴν ὁποίαν δὲν ἤθελε βεβαιώσει μὲ τὴν Ἀνάσασίν τε, αἰσως κὴ αὐτὴν τὴν Ἀνάσασιν δὲν τὴν ἐμεγάλωσεν εἰς τὴν παρρησίαν τῦ Μαθητῦ τε, μὲ τὴν ἀπόδειξιν τῦ πληγῶν τε. „ Ἅμα δὲ ἐμ„ φαίνει κὴ τὰ κατορθώματα τὲ „ Σταυρᾶ. ταῦτα δὲ ἦν εἰρήνη. „ ἐπεὶ διὰ τὲ Σταυρᾶ εἰρήνη κατόρ„ θωται. λέγει ὁ Θεοφύλακτος ἀγχινέσατα.

Καὶ διὰ περισσοτέραν ἀπόδειξιν σοχαθεῖτε (ἀκρ.) δύο ἀπὸ τὲς Μαθητὰς εἰς τὴν ἡμέραν τῆς Ἀνασάσεώς τε, ἔχοντες σράταν εἰς Ἐμμαὼς πορεύομενοι, ἐσωμιλῆσαν ἀνάμεσόν τες, περιχαφόντες κὴ μέρος ὅλα τὰ συμβεβηκότα τὲ φρικτὲ Πάθες, κὴ τὲ Σταυρικὲ Θανάτε· κὴ ἐδὼ ἐκπλητόμενοι ἀνάμεσόντας εἰς μίαν τέτοιαν θλιβεραὺ σωμιλίαν, νὰ κὴ ὁ Ἰησᾶς φθάνει σιμάτας μὲ χῆμα ὁδοιπόρε, κὴ τὲς γίνεται σωοδίτης. κὴ ἀγκαλὰ ὡς Θεάνθρωπος ἤξδρεν ὅλω τὴν ἐδικήν τες σωομιλίαν, μ' ὅλον τῦτο, ὡς Ε" λαφος διψῶσα ζητᾷ πάλιν νὰ ἀκέσῃ ἐκ δλτέρε μίαν διήγησιν, ὁπᾶ εἰς αὐτὸν ὥπας εἰς ὑπερβολὴν ἐράσμιος, δὲν ἐπελείωνε νὰ τὸν διχασῇ ἕως τέλες, „ Τί„ νες οἱ λόγοι ἔτοι, τὲς λέγετε, „ ἃς αὐτιβάλλετε πρὸς ἀλλήλες „ περιπατῦντες, κὴ ἐσὲ σκυθρωποί; Καὶ ἀγκαλὰ κὴ τὰ ἤξδρεν ὅλα, τὲς ἐρωτᾷ πάλιν, ὡσαὺ νὰ μὴν εἶχε τελείως τὴν εἴδησιν. „ Οἱ δὲ εἶ„ πον αὐτῦ· Τὰ περὶ Ἰησᾶ τᾶ „ Ναζωραίε. Ὅπως τε παρέδωκαν „ αὐτὸν οἱ Ἀρχιερεῖς, κὴ οἱ Ἄρ„ χοντες ἡμῶν εἰς κρίμα Θανάτε, „ κὴ ἐσταύρωσαν αὐτόν. Ἀ' Θανά„ τος, ἃ Σταυρὸς, τὸ ὑπέρμεγον μεγαλεῖον τὲ Ἰησᾶ ἀνασαίτος. Καὶ πόσω ἡδονὴν, πόσω διχασίσιν λογιάζετε (ἀκρ.) νὰ ἐδοκίμασεν εἰς μίαν τέτοιαν σωομιλίαν ὁ Ἰησᾶς μὲ; Καὶ τῦτο ἠμπορᾶμεν νὰ τὸ καταλάβωμεν ἀπὸ τὼ θεωρίαν ὁπᾶ παρασαίνεται εἰς τέτες τὲς δύο Μαθητὰς, ἡ ὁποία ἦτον καπολλὰ διαφορετικὴ ἀπὸ ἐκείνην, ὅταν ἐπαρασάθη εἰς τὸ μέσον τῦ ἕνδεκα. Ἐπειδὴ τώρα ὡς Ὁδοιπόρος παρρησιάζεται, χωρὶς ἔνδειξιν παραμικρᾶ θανατηφόρε σημείε,

μείε, ἐκεῖ ὅπε τότες τὲς δείχνει τὰς πληγὰς τῷ χειρῶν, καὶ τῆς πλευρᾶς τε.

Καὶ ποία εἶναι αὐ τύχη ἡ αἰτία ἀκροαταί; ὄχι ἄλλη, καθὼς ἐξηγᾶν οἱ Διδάσκαλοι, παρὰ ὅτι ὁ Λεκᾶς καὶ Κλεόπας τὸν ἐσοχάζονταν ἀκόμη μὲ τὸν νᾶν εἰς τὸ Πάθος, καὶ μὲ τὶω γλῶσαν ἐσωμοιλᾶσαν τὸν Θανάτον τε. ἀμὴ οἱ σύδενα βεβαιωμένοι τὶω Ἀνάσασίν τε, καὶ ἀπὸ τῷ Μυροφόρων ταῖς μαρτυρείαις, καὶ ἀπὸ ἔμπρακτον πίσωσιν ἐδικιώτες, τὸν ἐθεωρᾶσαν μὲ τὸν νᾶν, καὶ τὸν ἐπεζήσαφαν μὲ τὶω γλῶσαν μοναχὰ ἀνασαίτε, χωρὶς παρὰ μικρὸν σημεῖον τῷ Θανάτε. Καὶ λοιπὸν ὁ Ἰησᾶς με ἠξιώρωτας πῶς τὸ ὑπέρμεξον μεγαλεῖον τῆς Ἀνασάσεως τε εἶναι τὸ Πάθος, ἀποδείχνεται ἀνασημένος, χωρὶς τὰ σημεῖα τῷ Θανάτε, ἐκεῖ ὅπε ἦτον ἡ θεωρία καὶ σωμοιλία τῷ Θανάτε. καὶ ἀποδείχνεται πάλιν μὲ σημεῖα Θανάτε, ἐκεῖ ὅπε δὲν ἦτον παντελῶς ἄπε μνήμη τὰ Πάθες. Καὶ ὡσαὺ ὅπε τὸ μεγαλεῖον τῆς Ἀνασάσεώς τε τὸ ἐθεμελίωνε εἰς τὶω βάσιν ὁ Θανατηφόρε Πάθες, διὰ τᾶτο καίει καὶ εἰς τὸ σῶα μέρος νὰ μεγαλωθῇ μὲ τὶω σωμοιλίαν, καὶ εἰς τὸ ἄλλο μὲ τὶω πρακτικὶω θεωρίαν. Α᾽ (ἀκρ.) καὶ ποῖος ἠμπρεῖ νὰ λογιάσῃ μὲ τελειότητα τὶω εἰδονὶω καὶ δόξαν ὅπε ὁ Ἰησᾶς με αἰθαίνεται, ἀγναλὰ καὶ ἀνασημένος, εἰς τὶω μελέτιω καὶ θεωρίαν τῷ Θανάτε, καὶ τῷ Παθῶντε; Καὶ αὖ ἡμεῖς ἀφ᾽ ἑαυτᾶμας δὲν τὸ γνωρίζομεν, μᾶς καίει νὰ τὸ γνωρίσωμεν ὁ μακάριος Παῦλος· ὁ ὁποῖος ὤντας τὸ ἀντίτυπον τᾶ Χρισᾶ, καθὸ τὰ σίγματα τῷ ἀχράντων Παθῶν εἰς τὸ ἐδικόν τε σῶμα ἐβάσαζεν, εἰς τᾶτον τὸν ζόπον, μὲ τελείαν καπάληψιν περὶ τότε μᾶς βεβαιώνει. „ βλέπομεν (λέγει) Γῆ„ σᾶν, διὰ τὸ πάθημα τᾶ Θανάτε, „ δόξῃ καὶ τιμῇ ἐσεφανωμένον. „ (πρὸς Ἑβρ. Κεφ. 2.) πάθημα „ Θανάτε εἰπὼν, (ἐξηγᾶ ὁ Ἱερὸς „ Οἰκεμένιος) τὸν ἀληθῆ ἐνόφλωσε „ Θάνατον, δόξαν καὶ τιμὴν τὸν Σταυρὸν καλεῖ. ὡ᾽ ὅπως ἄξιον τᾶ Θεᾶ „ καὶ ὑπερένδοξον τὸ ποιῆσαι Οὐρα„ νὸν, καὶ Γᾶ, καὶ ἄνθρωπον, καὶ „ τὰς ἄνω Δυνάμεις, ὡς τὸ καται„ ξιῶσαι δι᾽ ἡμᾶς σαυρωθῆναι.

Καὶ λοιπὸν ἀνίσως καὶ τέτοιον εἶναι τὸ ὑπέρμεξον μεγαλεῖον τᾶ Ἰησᾶ ἀνασαίτος, πρέπει βέβαια νὰ εἰπᾶμεν, πῶς μία τέτοια μελέτη καὶ θεωρία, θέλει νὰ σώζεται ἀπαπαυσα καὶ εἰς τὸν Οὐρανὸν, ἀπὸ τὰς Ἀγγέλας, καὶ εἰς τὶω γλῶ, ἀπὸ τὰς ἀνθρώπας. Μὰ ὡσαὺ ὅπε εἰς τὸν Οὐρανὸν, δὲν εἶναι μόνον μελέτη, ἀμὴ εἶναι καὶ θεωρία, ἐπειδὴ ἔξω ἀπὸ τὶω ἀπαπαυσον δοξολογίαν ὅπε οἱ Ἄγγελοι καὶ οἱ εἰκοσιτέσσαρες Πρεσβύτεροι (ὅπε ἐν Πνεύματι εἶδον ὁ Θεολόγος) δίδεν διὰ τὸ πολύτιμον Αἷμα καὶ τὶω σφαγὶω τε, τὸν βλέπεν ἀπόμη διαπαντὸς καὶ ὡς ἐσφαγμένον ἀρνίον. Κατὰ τὸν ὅμοιον ζόπον καὶ εἰς τὶω γλῶ θέλει, ὅτι παντοτινὰ νὰ σώζεται, ὄχι μόνον ἡ μελέτη, ἀμὴ καὶ ἡ ἀπαπαυσος θεωρία τῆς Θανάτε, καὶ τῷ Παθῶντε. Μὰ ἐπειδὴ μὲ τὶω Ἀνάσασίντε ἔπρεπε νὰ ἀναχωρήσῃ ἀπὸ ἡμᾶς, πρὸς τὸν Οὐράνιόντε Πατέρα, καθὼς ὁ ἴδιος τὸ κηρύττει· „ πρὸς „ τὸν Πατέρα (λέγει) ὑπάγω, καὶ „ οὐκ ἔτι θεωρεῖτέμε. διὰ τᾶτο μᾶς βεβαιώνει πάλιν, λέγωντάς μας· πῶς δὲν θέλει μᾶς ἀφήσει, χωρὶς νὰ εἶναι μὲ ἡμᾶς ἕως τέλες. „ ἰδὲ „ ἐγὼ (λέγει) μεθ᾽ ὑμῶν εἰμι „ πάσας τὰς ἡμέρας ἕως τῆς σω„ τελείας τε αἰῶνος.

Μὰ πῶς εἶναι δυνατὸν (ἀκρ.) ὅτι νὰ εἶναι μὲ ἡμᾶς εἰς τὸν ἴδιον καιρὸν, καὶ μὲ τὸν οὐρανίον τε Πατέρα; Ἀνίσως καὶ τᾶτο ἔχωμεν νὰ τὸ συμφωνήσωμεν, καθὸ Θεὸς, δὲν εἶναι τελείως ἀμφιβολία, μὰ εἰς τᾶτον τὸν ζόπον δειγνόμενος μὲ ἡμᾶς, δὲν ἦτον δυνατὸν νὰ ἔχωμεν τὶω θεωρίαν τὶω ἐδικιώτε, ἐπειδὴ „ Θεὸν „ οὐδεὶς ἑώρακε πώποτε. Ὥσε ὅπε ὁ σκοπὸς τε θέλωντας νὰ εἶναι μὲ ἡμᾶς, δὲν ἦτον ὅτι νὰ σωδυρίσκεται καὶ τὶω ἁπλουσάτω τε Θεϊκὶω φύσιν, ἀμὴ ὁ ἀληθινὸς σκοπὸς τε ἦτον, ὅτι νὰ δείσκεται καὶ μὲ ἡμᾶς, καθὼς καὶ εἰς τὶω Καθέδραν τῷ Μακαρίων, μὲ τὶω σύσαρκόν τε ὑποσατικὶω σύνωσιν ὡς ἐσφαγμένον ἀρνίον. Καὶ λοιπὸν τί καίει; ἐφθυρίσκει τὸν παράδοξον ζόπον, καὶ διὰ νὰ τὸν συσήσῃ, δελδέται ἀπὸ ξία ἀποδιδόμενα ἐδικάτε, ὅπε εἶναι ἡ Σοφία, ἡ Δυνάμις, καὶ ἡ Ἀγαθότης τε, καὶ μὲ αὐτὰ καίει ἐκεῖνο τὸ ἀκατάληπτον μυσήριον τῆς Θείας Κοινωνίας, ὅπε εἶναι ἡ περίληψις ὅλη τῷ μυσηρίων τῆς ἐνσάρκε Θείας Οἰκονομίας. ὅθεν εἰς αὐτὸ διορίζει τὸν ἄρτον νὰ μετασιώνεται εἰς τὸ Σῶμάτε, καὶ τὸν οἶνον εἰς Αἷμάτε. καὶ ἀφιώωντας εἰς τᾶτον τὸν ζόπον τὸν ἑαυτόν τε εἰς τὰς χεῖρας τῆς Ἐκκλησίας, θέλει ὅτι κάθε ἡμέραν νὰ τὸν θυσιάζῃ, εἰς ἀνάμνησιν ἐδικιώτε, θεωρῶντας, καὶ μελετῶντας τὸν παθητὸν, μὲ ἐκεῖνα τὰ μυσηριώδη λόγια, ὅπε ἡ ὀρθόδοξος Ἐκκλησία παραλαμβάνοντάς τε ἀπὸ τὸν ἴδιον Χρισὸν, τὰ προφέρει καθ᾽ ἡμέραν μὲ καθόλε εὐχαρίσησιν ἐδικιώτης, καὶ τερπνότητα ἐδικιώτε. Καὶ ποῖος ἀπὸ ἡμᾶς δὲν ἀκέει ἐκεῖνα τὰ λόγια τᾶ Χρισᾶ, ὅπε εἰς τὶω Θείαν Μυσαγωγίαν ἰσοσκῶς ἐκφωνᾶνται, πρὶν τῆς τελειώσεως, ἀπὸ τὰ χείλη τᾶ Ἱερέως, πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ἀμεξήτε ἐδικῆς τε ἀγάπης; „ τᾶτο ἐσὶ τὸ Σῶμά με (λέ„ γει) τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κλώμενον, „ καὶ τᾶτο ἐσὶ τὸ Αἷμάμε, τὸ περὶ „ πολλῶν ἐκχυνόμενον. Καὶ ἐδῶ, ποῖος δὲν βλέπει τὸν Ἰησᾶν μυσηριωδῶς ἀχώρισον καὶ ἀπὸ ἡμᾶς, μὲ ἀπαπάπαυσον θεωρίαν καὶ μελέτιω τᾶ Θανάτε, καὶ τῷ Παθῶντε, ὅτι λογῆς καὶ εἰς τὶω Παξικὶω δόξαν διρίσκεται;

Καὶ νὰ ὁ Ἰησᾶς με μὲ τὶω Ἀνάσασίν τε ὑπερένδοξος καὶ εἰς τὶω γλῶ, διὰ τὸ πάθημα τᾶ Θανάτε, καὶ πάλιν ἀχώρισος καὶ ἀπὸ τὸν Οὐρανὸν, καὶ ἀπὸ τὶω γλῶ μὲ ἀπαπάπαυσον μελέτιω καὶ θεωρίαν, ὅπε καὶ ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, ὡς ἐσφαγμένον ἀρνίον

πραγματικῶς μὲ ὑπέρμεξον μεγαλεῖον λαξδύεται· „ ὁρᾶς (ἔτζι μὲ „ θαυμασμὸν μᾶς βεβαιώνει ὁ Θεῖος „ Χρυσόσομος.) ὁρᾶς ὅση γέγονε „ σπουδὴ, ὥστε ἀεὶ ἀναμιμνήσκεσθαι „ ὅτι ἀπέθανεν ὑπὲρ ἡμῶν. διλωσε„ κῶς ἀναμιμνήσκει τὸ Πάθος ἤγουν „ τῆ μυστηρίων. καὶ γὰ τὸ Κεφά„ λαιον τῆ ἀγαθῶν πᾶσι. (Ματθ. „ Κεφ. 26.) Τώρα αὐίσως καὶ τὸ Πάθος ἡ πληγαὶς καὶ ὁ Θανάτος τε εἶναι τὸ Κεφάλαιον ὁλονῶν τῆ ἀγαθῶν, εἶναι πλέον ἀμφιβολία ὅτι ἡ ἐδικήτης μελέτη καὶ θεωρία νὰ μὴ εἶναι εἰς τὸν ἀνασαύτε Χριςὸν ἐράσμιος, καὶ εἰς κάθε καιρὸν ἱπιπόθητος; Ναὶ βέβαια. δὲν εἶναι πρᾶγμα ὅπε νὰ τὸν δίχαεις περισότερον, ἀπὸ αὐτὸ τὸ ἀπατάπαυσον διήγησιν καὶ μελέτω. καὶ τῶτο, ὡσαὺ ὁπε εἶναι τῆς Ἀνασάσεως τε τὸ ὑπέρμεξον μεγαλεῖον, καὶ τῆς Ἀνασάσεώς μας ἡ ἀμετάθετος ἐλπίδα. Ἐπειδὴ σοχασθεῖτε (ἀκρ.) αὐίσως καὶ ἡμεῖς ὄντες ἔχθροὶ τῶ Θεῶ, ἐφιλιωθήκαμεν μὲ αὐτὸν διὰ τὸ Θανάτε τῶ Γησᾶ Χριςᾶ, πόσον περισότερον τώρα θέλει εἶναι ἡ ἐλπίδα τῆς σωτηρίας μας ἀμετάθετος, ὄντες θεμελιωμένοι ἡμεῖς μὲ μίαν ἀκατάπαυσον μελέτω εἰς τὸν ἄπειρον μισὸν τῶ ἐδικήτε Θανάτε; Ὁ Χριςὸς ἀπέθανε (λέγει ὁ Θεῖος Παῦλος) δι' ἡμᾶς, ὄντες ἡμεῖς ἀσεβέσατοι. καὶ λοιπὸν βεβαιώνει εἰς ὅλες ἀπὸ μίαν ἀνεξιχνίασον Θείαν ἀγάπω, μίαν βεβαίαν καὶ ἀφδδέσατην ἐλπίδα. „ Σωίσησι, λέγει, τῶ ἑαυτῶ „ ἀγάπω εἰς ἡμᾶς ὁ Θεὸς, ὅτι „ ἔτι ἁμαρτωλῶν ὄντων ἡμῶν, „ Χριςὸς ὑπερ ἡμῶν ἀπέθανε. „ Πολλῶ ὖν μᾶλλον δικαιωθέν„ τες νυῶ ἐν τῶ Αἵματι αὐτῶ, „ σωθησόμεθα δι' αὐτῶ ἀπὸ τῆς „ ὀργῆς. (Ρωμ. Κεφ. 5.) Ω" πό„σης παῤῥησίας ἄξιοι ὁπε εἶναι ἐτῶτοι οἱ λόγοι τῶ Ἀποσόλε. ὄχατὶ αὐίσως καὶ ὁ Θεὸς μᾶς ἠγάπησεν ὡς ἐχθρὲς, πόσον περισότερον θέλει μᾶς ἀγαπήσει ὡς φίλυς; καὶ αὐίσως ὄχα τὲς ἐχθρὲς ἔδωσε τὴν ζωήν τε, πόσῳ μᾶλλον ὄχα τὲς φίλυς θέλει δώσει τὴν δόξαν τε;

Καὶ εἰς σᾶα τέτοιον ἀφδδέσατον δόγμα ποῖος θέλει ἀμφιβάλλει ἀκροατά; Βέβαια εἰς ταῖς ὑπόχεσες τῶ Θεῶ δὲν δίδεται ποτὲ καμία ἀμφιβολία, καὶ μάλισα ὅταν τὸν βλέπωμεν ὄχα ἡμᾶς σαυρωμένον. Ὁ Θεὸς καὶ μᾶς βεβαιώνει εἰς μίαν ἐλπίδα ἀμετάθετον τῆς αἰωνίε μακαριότητος, μᾶς θέλει λέγω εἰς τὴν δόξαν τε, ἀγκαλὰ καὶ προπέρα νὰ τῶ ἐπταίσαμεν, μᾶς θέλει τέλος πάντων ὅλυς ὡς σῶμα Χριςῶ, νὰ ὠμοσύυς μὲ τὴν κεφαλήν μας ὁπε εἶναι αὐτὸς ὁ Χριςὸς, καὶ ὠντάς μας συγκληρονόμυς μὲ αὐτὸν εἰς τὸν νυμφῶνα τῶ Παραδείσε. Καὶ λοιπὸν ἠγέρθητε ἁμαρτωλοὶ μὲ βεβαίαν ἐλπίδα. κοιτάξετε τώρα, καὶ πάντα τῶτον τὸν Γησᾶν τὸν ἐσαυρωμένον. καὶ αὐίσως καὶ σᾶς βαρᾶ ἡ καρδία πράξετε ἔμπροθύτε τὴν ἁμαρτίαν. ἔχετε τὴν μελέτω καὶ θεωρίαν τῶ Θανάτε, καὶ τῆ Παθῶν τε ἀκατάπαυσα εἰς τὸν ἑαυ-

τόνσας, καὶ ἔπειτα ἂν εἶσε ἀρκετοὶ ἀτιμάσετέτον μὲ τὰ διεσραμμένασας ἤθη. Ἐγὼ ὅμως εἶμαι βέβαιος, πῶς αὐίσως καὶ ὑμεῖς θέλετε ἔχει εἰς τὰ χείλη καὶ εἰς τὴν καρδίαν σας ἀπαύσαυσα τὴν μελέτω τῶ Χριςῶ σαυρωθέντος; θέλει ἀσασηθεῖτε βέβαια εἰς τὴν χάριν ἐν δόξῃ, εἰς ὅπον ὅτι ὁ ψυχικὸς θάνατος τὰ μὴν εἶναι δυνατὸν εἰς ὑμᾶς νὰ σιμώσῃ. Καὶ τὸ σύμβολον τέτης τῆς ἀληθείας ὁπε ἐγὼ σᾶς κηρύττω, τὸ βλέπω τυπωμένον εἰς ἐκεῖνον τὸν χαλκῶν ὄφιν ὁπε εἰς τὴν Ἔρημον τὸ Σινᾶ ἀπὸ τὸν Μωϋσῆ μυσηριωδῶς ὑψώθη. εἰς τὸν ὁποῖον τόπον δύσκόμβοι οἱ Ἑβραῖοι μὲ τὴν φυγὴν τῆς Αἰγύπτε, ἐπαιδεύοντο ἀπὸ ὄφεις θανατηφόρες. εἰς ὅπον ὅτι, ὅπες ἡ βλάβη αὐίατος, καὶ θανάτος ἡ ζημία, δὲν ἔβλεπε τινὰς, ἔτε ἤκυε ἄλλο εἰς ἐκεῖνο τὸ πολυάριθμον πλῆθος, εἰμὴ σῶαν ἀκατάπαυσον θόρυβον, καὶ σῶαν θρῆνον, χωρὶς καμίαν παῤῥησίαν. Καὶ βέβαια ἤθελε φθαρθῆ ἀπὸ τὸν θανάτον ὅλον τὸ γένος τῆ Ἑβραίων, αὐίσως καὶ ὁ Μωϋσῆς, ὡς Προφήτης, δὲν εὕρισκε τὸ ἀντιφάρμακον τῶ θανάτε. Καὶ λοιπὸν, τί καίει; ὑψώνει σῶαν ὄφιν χαλκῶν, καὶ προσάζει ὅλον τὸν λαὸν εἰς αὐτὸν νὰ κοιτάζῃ. ἐπειδὴ ἔφθανε μόνον νὰ ἠμπορῶν νὰ τὸν βλέπων, ὄχα νὰ μὴ φοβῶνται πλέον τὸ θανάτε τὴν βλάβη. Τώρα, αὐίσως καὶ τὸ ὁμοίωμα τῶ ὄφεως ἰάζδυε εἰς τὲς Ἑβραίυς πληγας αὐιάτως τῆ ἀληθινῶν ὄφεων, πόσον περισότερον ἡ θεωρία τῶ Γησᾶ, ὁπὲ ἐπαίνω εἰς σῶα Ξύλον, ἐν ὁμοιώματι σαρκὸς ἁμαρτίας φαίνεται σαυρωμένος, θέλει ἰαξδύσει εἰς ἡμᾶς θανατηφόρες πληγὰς τὸ ἀληθινὸ ὄφεως, ὁπὲ εἶναι ἡ ἁμαρτία; „ Τὸ „ δὲ σύμβολον εἶναι (ἔτζι μᾶς βε„ βαιώνει ὁ Νυσαέων Γρηγόριος) „ τὸ καὶ τὸν Σταυρὸν μυσηρίε τὸν „ ὑψωθέντα ὄφιν ἐν τῇ ἐρήμῳ. ὥστε „ τὸν πρὸς αὐτὸν βλέποντα, καθὼς „ ὑφηγεῖται ὁ λόγος ὑπὸ τὸ ἰὸ τῆς „ ἐπιθυμίας μὴ βλάπτεσθαι. Εἰς τὸν βίον Μωϋσέως. καὶ πάλιν ὁ Θεῖος Χρυσόσομος εἰς τὸ (Κατὰ Γωάν. Κεφ. 3.) μὲ πλέον σαφήνειαν. „ εἰ „ δὲ πρὸς εἰκόνα χαλκῆν ὄφεως „ ἰδόντες Ἰουδαῖοι διέφυγον θανά„ τον· πολλῶ μᾶλλον, οἱ εἰς τὸν „ ἐσαυρωμένον ὁρῶντες, καὶ πισδύον„ τες, εἰκότως καὶ πολλῶ μείζονος „ ἀπολαύσονται τῆς δυεργεσίας. „ Ἐκεῖ ὁ τοῖς ὀφθαλμοῖς τέτοις „ βλέπων ἐθεραπδύετο· ἐνταῦθα „ ὁ τοῖς διανοίας ὀφθαλμοῖς ὁρῶν, „ πάντα ἀποτίθεται τὰ ἁμαρτήματα.

Γδὲ λοιπὸν (ἀκροαταὶ) τέτος ὁ ἐσαυρωμένος εἶναι καὶ τὸ ἀντιφάρμακον καὶ ἡ ἰαξδεία ὁλονῶν τῆ ἁμαρτιῶν μας. ἡ θεωρία καὶ μελέτη τῆ παθῶν τε εἶναι ἡ μόνιμος καὶ ἀφδδεσάτη ἐλπίδα τῆς ενδόξε καὶ ἀληθινῆς ἀνασάσεώς μας. Ὥσε ὁπὲ δὲν ἠξεύρω ποῖος ἀπὸ ἡμᾶς εἰς τὴν παῤῥησίαν ενός Θεῶ ὁπὲ δι' ἡμᾶς ἐσαυρώθη, ἠμπορεῖ, ἢ ἀποκοτᾶ μὲ αὐαισχυτίαν νὰ ἁμαρτάῃ, ἔξω αὐίσως καὶ εἶναι τελείως βάρβαρος καὶ ἀσεβέσατος; Αὐτὸς αὐτὸς ὁ ἐσαυρωμένος (ἀκρ.)

εἶναι

εἶναι ἡ ἀξεία τῶν ἁπερασμένων ἁμαρτιῶν μας, καὶ τὸ αὐτίδοτον τῶν μελλόντων. Ὅθεν, αὐίσως καὶ θέλετε νὰ εἶσε δυνατοὶ ἕως τέλους, μελετᾶτε, καὶ κοπιάζετε παέπα τὸν Ἰησοῦν σαυρωμενόν. Μὴν ἀφήσετε παρακαλῶσας ἕως τέλους ζωῆς σας νὰ τὸν ἔχετε εἰς τὸν νοῦν, εἰς τὴν γλῶσσαν, καὶ εἰς τὴν καρδίαν. Ἀ' ἐσαυρωμενέμε Ἰησοῦ, συγχωρητόν μοι καὶ εἰς τὴν ἡμέραν τῆς Ἀνασάσεώς σε νὰ σὲ ὀνομάζω μὲ ἕνα τέτοιον ὄνομα. Ἠξεύρω ναὶ, πῶς μία τέτοια ὀνομασία εἶναι εἰς τὴν ἀγαθότητάσε καταπολλὰ ἐπιπόθητος, καὶ τῶτο, ὄχτι εἶναι καὶ τῆς Ἀνασάσεώς σε τὸ ὑπέρμεξον μεγαλεῖον, καὶ τῆς ἀνασάσεώς μας ἡ ἀμετάθετος καὶ ἀληθεσάτη ἐλπίδα.

Ἐσαυρωμενέ λοιπὸν Ἰησοῦ με, αὐίσως καὶ μὲ τὴν θεωρίαν σε καύης τῶτο τὸ ἐδικόν σε δύσεβές ποίμνιον νὰ βεβαιώνεται εἰς τὴν ἐλπίδα τῆς ἀθανασίας τε ἀνασάσεώς τε· καὶ με καὶ διὰ μέσε τῆς δύλογίας σε νὰ βεβαιωθῇ καὶ εἰς τὴν μακαρίαν ἀπόλαυσιν τῆς Οὐρανίε κληρονομίας σε. Ναὶ Ἰησοῦ με Φιλάνθρωπε, μὴν ἀποστραφῇς ἕναν μεσίτην ἀνάξιον, ὅτι λογῇς εἶμαι ἐγὼ ὁ ταπεινὸς ὑπηρέτης τῶ Εὐαγγελικῶσε λόγε. Καὶ παραδέξε νὰ σὲ πιάσω καὶ τότην τὴν φορὰν, πάλιν τῶτα τὰ ἁμαρτωλά χέρια με, πρὸς ἁγιασμὸν ἐδικόν τες, καὶ τὸ ἠγαπημενόν με ἀκροατήριον. Ἠξεύρω ναὶ, πῶς πόρα εἰς τὴν Ἀνάσασίν σε δὲν εἶναι συγχωρεμενόν καθενὸς νὰ ἐγγίζῃ τὸ πεθεωμενόν σε Σῶμα, καθὼς εἰς τὸν Μυροφόρον βλέπωμεν τὸν ἀπόδειξιν. Μὰ πάλιν διὰ ἄκραν ἀγαθότητα ἐδικήσε, συγκατεβαίνεις καὶ δίδεις ὅλον τὸν ἑαυτόν σε εἰς τὸν ὕψισον βαθμὸν τῆς Ἱερωσυνῆς, καὶ ὑποφέρεις νὰ σὲ ψηλαφίζει ὁ Θωμᾶς ὡς Ἱερεύς, ἀγκαλὰ καὶ εἰς τὴν ἐδικήσε Ἀνάσασιν ὀλιγόπιστος. Ὥσε ὅπῶ ἀπὸ ἕνα τέτοιον παράδειγμα αὐθαδειάζοντας καὶ ἐγὼ, ὡς ἀνάξιώτατος Ἱερεύς, σὲ βάσῶ εἰς τὰς χεῖρας, ὄχι διὰ ἄλλην αἰτίαν, παρὰ διὰ νὰ δύλογήσῃς ἕναν λαὸν δύσεβέσατον, ὅπῶ ἀναμένει μὲ ὅλην τὴν προθυμίαν τὴν Οὐράνιον δύλογίαν σε. Τέτην τὴν χάριν ζητῶ, πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶ χέρε ὅπῶ εἰς αὐτὸν μὲ ὅλην τὴν ψυχὴν καὶ καρδίαν προσφέρω. καὶ εἰς μισθὸν τῆς ὑπομονῆς τε, ὅπῶ εἰς ὅλον τὸ διάσημα τῆς Νησείας, μὲ ἄκραν ἀγάπην εἰς τὴν ἀδιαιρεσίαν με ἐπροσφερε τὴν συμπάθειαν.

Ἰδὲ (ἀκρ.) ὅπῶ ὁ φιλάνθρωπος Ἰησοῦς με συγκαταβαίνει εἰς τὴν ταπεινὴν ἱκεσίαν με, καὶ μὲ τὴν ἐκφώνησιν τῆς εἰρήνης ὅπῶ κοινῶς δίδει εἰς ὅλες, σᾶς βεβαιώνει, αὐίσως καὶ ὑμεῖς, χωρὶς δόλον ἀνάμεσόν σας εἰς κάθε καιρὸν τὴν φυλάξετε, σᾶς βεβαιώνει λέγω, τῆς προσκαίρε, καὶ αἰωνίε μακαριότητος. τῆς ἐπιγείε, καὶ Οὐρανίε δύλογίας. „ Εἰρήνην (προσέχετε μὲ κατάνοιξιν εἰς τὴν φιλάνθρωπον καὶ γλυκυτάτην φωνὴν τῶ Ἰησοῦ σαυρωθέντος.) „ εἰρήνην „ ἀφίημι ὑμῖν, εἰρήνην τὴν ἐμὴν „ δίδωμι ὑμῖν. (Ἰωαν. Κεφ. 14.)

ΔΙ-

ΔΙΔΑΧΑΙ

Εἰς τὴν Ἁγίαν, καὶ Μεγάλην Τεσσαρακοστήν.

ΚΥΡΙΑΚΗ, Α'.

ΠΕΡΙ ΠΙΣΤΕΩΣ.

Ῥαββὶ σὺ εἶ ὁ Υἱὸς τῶ Θεῶ, σὺ εἶ ὁ Βασιλεὺς τε Ἰσραὴλ Πισεύεις; μείζω τέτων ὄψει. ΙΩΑΝ. Κεφ. Α'.

ΕΚΗΡΥΧΘΗ ΕΙΣ ΒΕΝΕΤΙΑΝ. 1755.

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ.

Ὑμῶν ἡ Αἵρεσις εἰς ἕνα ὕψισον μεγαλεῖον τὴν Πίσιν, ὅπῶ μὲ ἕνα ὑπέρπαν προνόμιον τὴν θέλει εἰς τὸν ἄνθρωπον γυμνὴν, χωρὶς καμμίαν ἠθικὴν, καὶ ἐναρέτον ἀποτέλεσμα. καὶ εἰς μοναχὸν τὸ ὄνομα θέλει νὰ ἔχῃ παραδόξως περικλεισμενόν τὴν σωτηρίαν τῶ Κόσμε. Φθάνει, λέγει οἱ Βαλεντῖνοι, καὶ οἱ Εὐνόμιοι, ὅτι ὁ ἄνθρωπος νὰ ὀνομάζεται πισὸς, καὶ νὰ καυχᾶται εἰς τὸ μεγαλεῖον τέτης τῆς καλῆς ὀνομασίας, ἀγκαλὰ καὶ νὰ μὴν ἀποδείχνῃ ἀποτελέσματα καὶ ἀναλογίαν ἄξια τῶ χισιανικῶ, καὶ πισῶ ὀνόματος. Καὶ τῶ ἠκολθη σφάλμα πλέον ἀσεβὲς, καὶ παράνομον, ὅτι ἡ ὀνομασία τῆς Πίσεως νὰ δύσκεται εἰς τὸν ἄνθρωπον, καὶ νὰ τὸν ἀποδείχνῃ πισὸν, εἰς καιρὸν ὅπῶ ὁ αὐτὸς ἄνθρωπος δὲν ἔχει παντελῶς εἰς τὸν ἑαυτόν τε τὰ συσατικὰ ἰδιώματα αὐτῆς τῆς ὀνομασίας, ὅπῶ εἶναι τὰ καλὰ ἔργα; Κάθε πράγματος ὀνομασία ἔχει καὶ ἰδιότητες (λέγει οἱ φιλόσοφοι) ἁπλῶς ἀπονεμιτικὰς εἰς αὐτὴν, πρὸς σύσασιν τῶ ἑαυτῆς.

Καὶ

Καὶ τὴν ἀλήθειαν, χωρὶς νὰ τὴν ζητέμψῃ ἀπὸ τὴν φιλοσοφίαν, μᾶς τὴν ἀποδείχνει ὁ ἴδιος Χριστὸς μὲ τὴν πρᾶξιν τὴν ἐδικήν τε. ὁ ὁποῖος (μᾶς μαθητεύει ἡ Πίστις) ἦτον ὁ ἀληθινὸς Μεσσίας, ὁπὸ εἶναι τὸ ἴδιον νὰ εἰπῇ τινὰς Θεὸς, καὶ Ἄνθρωπος, εἶχεν εἰς τὸν ἑαυτόν τε αὐτὴν τὴν ὀνομασίαν, ἡ ὁποία πρὸς σύσασιν τῆ ἑαυτῆτης εἶχεν ἀπονεμητικαὶς ἰδιότητες τὰ ἔργα τῆς παντοδυναμίας, ὁπὸ εἶναι τὰ ὑπερφυσικὰ θαύματα. Καὶ λοιπὸν διὰ νὰ ἀποδειχθῇ πῶς ἦτον ὁ ἀληθινὸς Μεσσίας, ἔφθασεν ἂν τύχῃ νὰ καυχηθῇ εἰς μοναχὸν τὸ ὄνομα, χωρὶς νὰ ἀποδείξῃ μὲ τὴν πρᾶξιν ἐκεῖνα τὰ παντοδύναμα θαύματα ὁπὸ ἦτον ἁπλῶς ἀναγκαῖα διὰ νὰ τὸν ἀποδείξων ἀψευδέσατον, καὶ ἀληθινὸν Χριστὸν, καὶ Μεσσίαν; ὄχι βέβαια. Τὸ ὁμολογεῖ ὁ ἴδιος, ὅταν ἔλαβε διὰ πρέσβεις τὲς δύο Μαθητὰς τῆ Γωάννε. οἱ ὁποῖοι ἐρωτῶντάς τον ἀνίσως καὶ εἶναι αὐτὸς ὁ Μεσσίας· „ Σὺ εἶ (τῆ „ λέγων) σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος, ἢ „ ἕτερον προσδοκῶμψ; Εἰς τέτοιαν τὴν ἐρώτησιν δὲν τὲς ἀποκρίνεται, ἐγὼ εἰμί· δὲν τὲς λέγει ἐγὼ εἶμαι ἐκεῖνος, διατὶ ἔχω τὴν ὀνομασίαν· ἀμὴ τὲς ἀποκρίνεται μὲ τῶτον τὸν παράδοξον ξόπον· „ Πορευθέντες „ ἀπαγγείλατε Γωάννη, ἃ ἀκέετε „ καὶ βλέπετε. Τυφλοὶ ἀναβλέπε„ σι, λεπροὶ καθαρίζονται, καὶ „ κωφοὶ ἀκέεσι, νεκροὶ ἐγείρονται, „ καὶ πτωχοὶ διαγγελίζονται.

Θαυμασὴ ἀπόκρισις (ἀκρ.) δὲν θέλει ὁ Χριστὸς νὰ τὸν πιστεύσῃ Μεσσίαν, καὶ Τἱὸν τῆ Θεῆ, ἀνίσως καὶ δὲν πράττῃ ὡσὰν Μεσσίας. Λοιπὸν ἀπὸ τῶτο ἀποδείχνεται, πῶς δὲν εἶναι ἀρκετὴ, καὶ τὴν γνώμψν ἐκεινῶν τῶν κακοδόξων Αἱρετικῶν, μοναχὴ ἡ ὀνομασία διὰ νὰ κάμῃ τὸν ἄνθρωπον νὰ ἀποδειχθῇ ἐκεῖνο ὁπὸ φαντάζεται, ἀνίσως καὶ αὐτὸς δὲν ἔχῃ εἰς τὸν ἑαυτόντε τὰ συσατικὰ ἰδιώματα αὐτῆς τῆς ὀνομασίας. Μὰ ἐγὼ δὲν θαυμάζω, ἀνίσως καὶ εἰς μίαν τέτοιαν πλάνψ δύρίσκοντο τότε οἱ Αἱρετικοί· θαυμάζω ναὶ εἰς τὲς τώρα Χριστιανὲς, ὁπὸ καὶ μίμησιν ἐκεινῶν τῶν κακοδόξων, θέλων ὅλοι νὰ τὲς λογιάζων Χριστιανὲς, χωρὶς νὰ κάνων ἔργα ὡσὰν Χριστιανοί. Θέλων ἀναμφιβόλως νὰ ἔχων τὴν Πίστιν ζωσταμένην, καὶ νὰ ὀνομάζωνται Πιστοὶ, χωρὶς νὰ ἀποδείχνων πῶς ἔχων τὰ συσατικὰ ἰδιώματα τῆς Πίστεως, ὁπὸ εἶναι ἡ ἀρεταῖς. Καὶ οἱ τέτοιοι δὲν εἶναι ὄχι πραγματικῶς Χριστιανοὶ, διατὶ βεβαιώνω μὲ τὸν Προφητάνακτα, πῶς αὐτοί· „ ὀν εἰκόνι διαπορεύονται. εἶναι εἰ„ κόνες νεκραῖς, μὲ μοναχὸν τὸ προσωπεῖον τῆς Πίστεως.

Καὶ τῶτο ἔρχομαι σήμερον νὰ φανερώσω εἰς ἐκείνες ὁπὸ δὲίσκονται εἰς σὰ τέτοιον μεγαλώτατον σφάλμα, διὰ νὰ τὲς δὶγάλω ἀπὸ μίαν μεγαλωτάτψ πλάνψ· τὴν ὁποίαν ὡσαὶ ὁπὸ διὰ ἀμέλειαν, ὀλίγον τὴν καταλαμβάνων, γίνονται καὶ μὴ θέλοντες μιμηταὶ τῆ Αἱρετικῶν. Καὶ λοιπὸν, ὡσαὶ ὁπὸ ὁ Χριστὸς μᾶς φανερώ-

νερώνει πῶς ἐγνωρίσθη καὶ ἀπὸ τὲς πρέσβεις τῆ Ἰωάννε, καὶ ἀπὸ τὸν σημερινὸν Ναθαναὴλ ἐκεῖνο ὁπὸ ἦτον, ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ ἀποτελέσματα ὁπὸ ἔκανε· διὰ τῶτο καὶ ἐγὼ λέγω, ὅτι Χριστιανὸς δὲν εἶναι ἐκεῖνος ὁπὸ φαίνεται κατ' ἐπίδειξιν, μὲ μοναχὴν τὴν ὀνομασίαν, ἀμὴ ἐκεῖνος ὁπὸ ἀποδείχνεται καὶ πρᾶξιν μὲ τὴν ἀρετήν. Πρόπασις τῆς σημερινῆς με ὁμιλίας. ἀπὸ τὴν ὁποίαν θέλει λάβω ἀφορμὴν νὰ δείξω εἰς ὑμᾶς, Α'. τὸ ψεῦδος τῆ Χριστιανῆ εἰς τὴν ἐπίδειξιν, καὶ Β'. τὴν ἀλήθειαν εἰς τὴν πρᾶξιν. Πνεῦμα παράγιον, εἰς ἐσὲ ἀναφέρω, καὶ ἀφιερώνω τέτες τὲς ἀποσολικὲς με κόπες, σωώδυσαίτες παρακαλῶσε εἰς ὅλον τῶτο τὸ διάσημα τῆς Ἁγίας Τεσσαρακοσῆς, μὲ τὴν φωτισμένην σε χάριν, διὰ νὰ ἤθελον εἶναι εἰς ὄφελος, καὶ ψυχικὴν σωτηρίαν, τόσον εἰς τὲς Ἀκροατὰς, ὅσον καὶ εἰς ἐκεῖνον ὁπὸ διδάσκει. καὶ κάμε νὰ εἶναι καὶ τὰ δύο μέρη σῦ πνεῦμα, καὶ μία καρδία, διὰ νὰ λάμψῃ τὸ Εὐαγγέλιόν με, ὅτι λογῆς ἐκεῖνο τὲ Σκοῖες τῆς ἐλογῆσε. „ Οὐκ ἐν λόγῳ μόνον, ἀλ„ λὰ καὶ ἐν δυνάμει, καὶ ἐν Πνεύ„ ματι Ἁγίῳ, καὶ ἐν πληροφορίᾳ „ πολλῇ.

ΜΕΡΟΣ, Α'.

ΔΕΝ ἀρνῦμαι καὶ ἐγὼ, ὄχι (ἀκρ.) ὅτι ἡ Πίστις, καθὸ ἀρετὴ Θεολογικὴ, καὶ ἀκολέθως ἀρετὴ Θεόπνευσος, νὰ μὴν προλάμπῃ καὶ τὴν πᾶξιν ἀπὸ τὰ ἔργα. ἀμὴ ὄχι διὰ τῶτο ἀκολυθᾷ ὅτι νὰ εἶναι ὑστερημένη ἀπὸ αὐτὰ, καὶ εἰς αὐτὴν νὰ μὴν δύσκωνται παντελῶς ὅλαις ἡ πνευματικαὶς ἀρεταῖς. Διατὶ ὅλος ὁ χορὸς τῆ Δογματικῶν Διδασκάλων γνωρίζωντας διὰ ζωντανὰ συσατικὰ τῆς Πίστεως τὰς ἀρετὰς, ταῖς συώνων μὲ τὴν Πίστιν, μὲ σὰ σφικτόπαν συνδεσμον, εἰς ξόπον ὅτι, ἀποδείχνων μεταξὺ Πίστεως, καὶ ἀρετῶν, νὰ μὴν εἶναι δυνατὸν νὰ γενῇ ποτὲ καμία πραγματικὴ διαίρεσις. Ὅθεν θέλοντας νὰ φανερώσω τὴν συσατικὴν ὕπαρξιν τῆς Πίστεως, ὁμολογῶ ὅλοι συμφώνως, μὲ τὸν Χρυσόσομον· „ ὅτι ἡ Πίστις καθ' „ ἑαυτὴν ἐσὶ πλήρης ἀγαθῶν ἔρ„ γων. Τὴν ἐξαίρεσιν ὅμως ὁπὸ ἔχει ἡ Πίστις καὶ πρῶτον λόγον ἀπὸ τὰ ἔργα, εἶναι, καθὸ πρώτη ζωτικὴ ἀρχὴ ὁλονῶν τῆ πνευματικῶν πράξεων τῆ δικαίε ἀνθρώπε, καὶ εἰς τέτον τὸν ξόπον εἶναι τὸ πρῶτον κεφάλαιον τῆς Θρησκείας μας, ὁπὸ μᾶς δίδει τὴν γνῶσιν τῆ Θείων δογμάτων, μὲ μίαν ἀναμφίνοητον ἔρευναν. διατὶ μᾶς καίει νὰ πιστεύωμεν τὸ Μυσήριον τῆς Θεότητος, ἡ ὁποία ἀμερίσως μερίζεται εἰς Τριάδα προσώπων, καὶ πάλιν συώνσα αὐτὴν τὴν Τριάδα εἰς σὶ, μᾶς καίνει νὰ πιστεύωμεν σὶα Θεὸν εἰς μίαν ὐσίαν, καὶ φύσιν ἀΐδιον. Μᾶς καίνει ἀκόμη νὰ πιστεύωμεν τὸ ἀκατάληπτον μυσήριον τῆς Θείκῆς Ἐνσαρκώσεως; εἰς τὸ ὁποῖον μᾶς φανερώνει τὴν ἀγαθότητα, τὴν σοφίαν, τὴν δικαιο-

σιώλω, καὶ τὴν δωάμιν τῶ Θεῶ. Τῶτα καὶ ἄλλα ἁπλῶς ἀναγκαῖα, μὰ ἀκατάληπτα Δόγματα, μᾶς κάνει νὰ πισδ'ωμῶ ἡ Πίσις, καθὸ πρώτη καὶ ἀληθεσάτη ἀρετὴ τῆς Θρησκείας μας. Καὶ εἰς τῶτον τὸν ξόπον λαμβάνει ἡ Πίσις, καὶ τὸς Θεολόγος τῆς Ἐκκλησίας μας, ὅτι Καθέδρωντης τὸ λογισικὸν μέρος τῆς ψυχῆς, ὁπῶ εἶναι ὀνῶς, καὶ κάνει τὸν ἄνθρωπον νὰ ἀποδείχνεται ὀρθόδοξος. Καὶ ἀπὸ τὸν νῶν πάλιν μεταδίδεται, λέγων οἱ Θεολόγοι, εἰς τὸ δ'τερον μέρος τῆς ψυχῆς, ὁπῶ εἶναι τὸ θυμικὸν, καὶ κάνει τὸν ἄνθρωπον ζηλωτὴν σ'θερμον δ'σεβείας. Καὶ ἀπὸ τὸν νῶν, καὶ τὸ θυμικὸν τέλος πάντων κατορθώνεται εἰς τὸ ἐπιθυμητικὸν μέρος τῆς ψυχῆς, μὲ τὴν ἀληθινὴν ἀγάπω πρὸς τὸν Θεὸν, καὶ τὸν πλησίον, ὁπῶ εἶναι ὅλον τὸ πλήρωμα τῶ Θεϊκῶν ἐντολῶν, καὶ ἔτζι κάνει τὸν ἄνθρωπον τέλειον, δίκαιον, καὶ ἐνάρετον.

Εἰς τῶτο τὸ ξιμερὲς τῆς ψυχῆς λοιπὸν δ'σπομονῆ ἡ Πίσις, κάνει τὴν ἄνθρωπον νὰ μὴν ἠμπορῆ νὰ εἶναι ἀληθινὸς γνώστης τῶ οὐρανίων Δογμάτων, ἀνίσως καὶ δὲν εἶναι καὶ τέλειος πληρωτὴς τῶ Θεϊκῶν ἐντολῶν. Καὶ πάλιν νὰ μὴν ἠμπορῆ νὰ εἶναι τέλειος πληρωτὴς τῶ Θεϊκῶν ἐντολῶν, ἀνίσως καὶ δὲν εἶναι καὶ ἀληθινὸς γνώστης τῶ οὐρανίων Δογμάτων. Ἔχει λοιπὸν μίαν ἀνταπόκρισιν ἀσύγχυτον ἡ Πίσις μὲ ταὶς ἀρεταῖς εἰς ταύτας τὰς ξεῖς δωάμεις, εἰς ξόπον ὁπῶ ὅταν ὁ ἄνθρωπος δὲν ἔχη Εὐσέβειαν, ἀκολουθᾶ νὰ μὴν ἔχη ὅτε Θεϊκὸν ζῆλον, καὶ ἀγάπω· καὶ πάλιν, ὅταν δὲν ἔχη Θεῖον ζῆλον καὶ ἀγάπω, νὰ μὴν ἔχη ὅτε Εὐσέβειαν. Καὶ εἰς τῶτον τὸν ξόπον, ποῖος δὲν βλέπει τὴν Πίσιν μὲ τὰ ἔργα σνωμσύω μὲ σῶα σφιχτότατον συνδέσμον, ὁπῶ γίνεται τελείως ἀχώρισος;

Πλανῶνται λοιπὸν ὅσοι καυχῶνται νὰ ἔχον τὴν Πίσιν γυμνὴν μὲ μοναχὴν τὴν ὀνομασίαν, καὶ εἰς τῶτο μόνον νὰ βεβαιώνον τὴν σωτηρίαντος. Ἐπειδὴ ἡ Πίσις εἶναι καθ' ἑαυτὴν πλήρης ἀγαθῶν ἔργων. Ὅ'θεν ὅποιος ὑποτάσει τὸν ἑαυτόν τῶ μὲ τὸ λογισικὸν εἰς τὴν ἐδικήντης ἀγιότητα, πρέπει νὰ ἀποδειχθῆ καὶ σὰν μέσα τῆς ἄλλων δωαμέων τῆς ψυχῆς, καὶ ἀναλογίαν μὲ τὴν πρᾶξιν, πλήρης ἀγαθῶν ἔργων, ὅτι ἔτζι μὲ μίαν ὡραιοτάτην ἁρμονίαν ἁρμόζει εἰς αὐτὸν νὰ ὀνομάζεται Πισὸς, καὶ νὰ εἶναι ἀπόλυθος ἀκεβέβαιος τῆς Πίστεως. Διατὶ τὸ νὰ καυχᾶται τινὰς εἰς τὴν ὀνομασίαν τῆς Πίστεως μόνον, χωρὶς νὰ ἔχη τὰ ἔργα ὁπῶ καθ' ἑαυτὴν ἡ Πίσις φέρει· αὐτὴ δὲν εἶναι ἀπαπόκρισις καὶ διάμεσον ἀληθείας, καὶ λοιπὸν τῶτος δὲν εἶναι ἀληθινὸς Χεισιανὸς, καὶ πισὸς, ἀμὴ εἶναι φδύσης (κατὰ τὸν Θεολόγον Γωάννω) καὶ ἄπισος. „ ὁ λέγων, ἔγνωκα τὸν Θεὸν, καὶ τὰς ἐντολὰς „ αὐτῶ μὴ τηρῶν, φδύσης ἐσὶ, καὶ „ ἐν τούτῳ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔσιν. Ἡ πίσις λοιπὸν εἰς σῶα Χεισιανὸν πρέπει νὰ εἶναι σνωμσύη μὲ τὴν ὀρθόδοξον ὁμολογίαν τῶ θείων Δογμάτων, καὶ μὲ τὴν ἐνέργειαν τῶ καλῶν πράξεων. „ ἅμα ἐπίσδσας, „ ἅμα καὶ τοῖς ἔργοις ἐκόσμισας. ἔτζι σοχάζεται ὁ Θεῖος Χρυσόσομος τὸν ἀληθινὸν Χεισιανόν. Τώρα, ἀνίσως καὶ τινὰς ἐναντίον τέτοιων ἀφδεσάτων ἀποδείξεων, ἤθελον εἰπῆ, πῶς ἔχει Πίσιν ὀρθὴν καὶ δὲν ἤθελε πράττη καθὼς ἡ αὐτὴ Πίσις τὸν θέλει, ἐκεῖνος βέβαια εἶναι φδύσης, καὶ ὑβρίζει τὼ Πίσιν. φδύσης ἐσί. Δὲν ἔχει, ὄχι τὸ ὄνομα τὸ Χεισιανὸ πραγματικῶς εἰς τὸν ἑαυτόν τῶ, ὁπόταν τὸ καταισχύη μὲ τὰ ἀσεβέσατα ἔργατα. Καὶ τί λέγω τὸ ὄνομα τὸ Χεισιανὸ; ἐκεῖ ὁπῶ ὅταν ὁ ἄνθρωπος ἁμαρτάνη, δὲν ἔχει ὅτε κἂν τὸ ὄνομα τὸ ἀνθρώπω. Γίνεται ναὶ σῶα ὀδὸν τῆς ἀνθρωπότητος. Τὸ βεβαιώνει ὁ Θεοφύλακτος συμφώνως μὲ τὸν Ἱερὸν Αὐγυσῖνον· „ Ἡ ἁμαρτία (λέγων) ὀδός ἐσι, „ καὶ ὀδὸν ποιεῖ τὸν ἄνθρωπον ἡνίκα „ ἁμαρτάνη.

Καὶ μὰ ἤθελε σᾶς φανῆ τῶτο παράδοξον (ἀκρ.) διατὶ ὁ ἴδιος Θ.ὸς τὸ βεβαιώνει εἰς τὸ 32. τῆς Ἐξόδ. „ Εἴτις ἡμάρτηκεν (λέ„ γει) ἐνώπιόν μ., ἐξαλείψω αὐ„ τὸν ἐκ τῆς βίβλ μ. Βίβλος Θεῶ εἶναι, καὶ τὰς Θείας Ἐξηγητὰς, αὐτὴ ἡ Θείατ γνῶσις. Τώρα, ὅταν ὁ ἄνθρωπος ἐξαλείφεται ἀπὸ τὼ γνῶσιν τῶ Θεῶ, ἠμπορεῖ πλέον νὰ καυχηθῆ εἰς τὸν ἑαυτόν τῶ, πῶς ἔχει πραγματικὼ ὀντότητα; ὄχι βέβαια. Καὶ τὼ ἀληθειαν τὼ ἔχομεν ἀπόμη μὲ τὼ ἀπόδειξιν καὶ εἰς τὸ ξῖτον Κεφ. τῆς Γενέσεως. Ζητᾷ ὁ Ἀδὰμ νὰ μεταβάλλη τὼ πρώτω κατάσασιν τῶ ἑαυτῶτ, καὶ ἀπὸ ἄνθρωπος ζητᾷ νὰ γένη Θεός. Δηλώνεται τὸ μέσον τῆς παρακοῆς, καὶ πέφτει εἰς σῶα ἀσεβέσατον πταῖσμα. ὅθεν καίει δ'θὺς, ὄχι μόνον τὼ Θέωσιν ὁπῶ ἐζήτα, ἀμὴ καὶ τὼ ἀνθρωπότητα ὁπῶ εἶχε. Καὶ ἐκεῖνος ὁπῶ πρὸ τῆς παρακοῆς ἦτον πάντοτε γνωσὸς εἰς τὼ παῤῥησίαν τῶ Θεῶ, γίνεται μὲ τὼ παρακοὼ ἄγνωσος, ὡς ὀδὸν, καὶ ζητᾶται ἀπὸ τὸν ἴδιον Θεὸν, καὶ δὲν δείσνεται· ὅθεν φωνάζει· Ἀδὰμ πῶ εἶ; Ἀδὰμ, ὁπῶ μὲ τὼ ἀρετὼ εἴσαν σῶα πραγματικὸν ὂν εἰς τὼ παῤῥησίαν τῶ ἐδικῶ μ. πῶ εἶσαι τώρα, ὁπῶ μὲ τὼ ἁμαρτίαν ἔγινες σῶα μὴ ὂν, καὶ δὲν φαίνεσαι; Ἐσβύθη ναὶ, τὸ ὄνομά σ ἀπὸ τὼ βίβλον μ, ἐξαλείφθη ἀπὸ τὼ γνῶσίν μ, διατὶ ἔγινες σῶα ὀδὸν τῆς ἀνθρωπότητος· „ Εἴτις ἡμάρτηκεν ἐνώπιόν μ, ἐξα„ λείψω αὐτὸν ἐκ τῆς βίβλ μ. Ἀφοβερὸν πρᾶγμα (ἀκρ.) ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἁμαρτάνοντας νὰ γίνεται σῶα ὀδὸν εἰς τὼ παῤῥησίαν τῶ Θεῶ. Καὶ ἂν εἶναι ἔτζι, τί μένει εἰς αὐτὸν παρακαλῶσας; μένει ἂν τύχη ἡ Πίσις; ὄχι βέβαια. διατὶ ἡ Πίσις εἶναι ὑπόσασις. ἔτζι τὼ ὁρίζει ὁ Θεῖος Παῦλος. Καὶ λοιπὸν δὲν κατοικεῖ ποτὲ ἡ ὑπόσασις εἰς τὸ ὀδόν.

Μὰ ἐδῶ ἤθελε ἀπορήσῃ τινὰς

ἀπὸ ὑμᾶς λέγωνται μι· αὐίσως ϗ τῦτο εἶναι ἀληθινὸν, τί ὄφελος δίδει τὸ Βάπτισμα εἰς ἡμᾶς, εἰς τὸ ὁποῖον ἡμεῖς ὅλοι ἀναφέρομεν τὸ καύχησιν τᾶ χρισιανικᾶ ὀνόματος, ϗ τῆς Πίσεως; Εἰς τέτλω τὸ ἀποσίαν ἀποκείνομαι (ἀκρ.) μὲ τὴν δογματικὴν ἀλήθειαν. Ὅσον λέγω· πῶς τὸ Βάπτισμα εἰς τὴν ἀρχὴν ὁπᾶ ἡμεῖς τὸ λάβομεν ὄντες βρέφη, μᾶς δίδει τύπες δι' ὗς τὴν δικαίωσιν τᾶ προπατορικᾶ ἁμαρτήματος, ἀμὴ ὄχι ὗς μᾶς δίδει ϗ τὴν τελειότητα τῆς Θείας υἱοθεσίας· διατὶ αὐτὴν τὴν τελειότητα τὴν ἀφήνει εἰς τὴν ἐξουσίαν μας νὰ τὴν ἀποκτήσωμεν, ὅταν φθάσωμεν εἰς ἡλικίαν, μὲ τὴν προκοπὴν τῆς ἀρετῆς. Τὸ λέγει ὁ Θεολόγος· „ Ὅσοι δὲ ἔλαβον αὐτὸν, ἔδωκεν „ αὐτοῖς ἐξουσίαν τέκνα Θεᾶ γενέ„ σθαι. Ὥσε ὁπᾶ ὅταν ἡμεῖς μὴ τὸ Βάπτισμα, αὐτὸς διὰ ταῖς ἀρεταῖς ἠθέλαμεν πράττη ταῖς ἁμαρτίαις, πότες τὸ Βάπτισμα ἀναμφιβόλως εἶναι νεκρὸν εἰς ἡμᾶς, ϗ ἀωφελές. Διατὶ δὲν εἶναι δυνατὸν ποτὲ ἁμαρτωλὸς ὁπᾶ εἶναι τέκνα ὀργῆς, νὰ τᾶς καμῇ νὰ γίνωνται τέκνα Θεᾶ ϗ ἁγιωσύνης. „ Ἐκ ἀρνεῖ (λέγει ὁ „ Χρυσορρήμων Διδάσκ.) ἐκ ἀρνεῖ „ πρὸς τὴν τῆς καθαρότητος ἡμῖν „ φυλακὴν τὸ Βαπτισθῆναι, ϗ πι„ στεῦσαι μόνον, ἀλλὰ δεῖ, εἰ μέλοι„ μεν ὅλοπαντὸς ἀπολαύσεθαι τῆς „ φιλοχρότητος ἄξιον αὐτῆς παρέχε„ σθαι βίον. Ὥσε ὁπᾶ πλανῶνται ϗ ἀλήθειαν, ὅσοι φαντάζονται νὰ ἔχουν ἐρθὴν τὴν Πίσιν, ϗ ὅλω τὴν τελειότητα τῆς Θείας Τιοθεσίας, μὲ μοναχὸν τὸ Ἅγιον Βάπτισμα ὁπᾶ ἔλαβον, χωρὶς καμίαν ἀληθινὴν ἀπόδειξιν διαγγελικῆς ἀρετῆς.

Διὰ νὰ γούμε Χρισικὰ ἀληθινὰ Τιὸς Θεᾶ ϗ χάριν, πρέπει νὰ γούμε εἰς τὴν καθαρότητα σύμμορφος μὲ τὸν Χρισὸν, ὁπᾶ εἶναι Τιὸς Θεᾶ ϗ φύσιν. Καὶ καθὼς εἰς τὸ Βάπτισμα ἔλαβις ἀπὸ τὴν Θείαν χάριν τὴν εἰκόνα τᾶ ἐδικήντα, ἔτζι μᾶ τὸ Βάπτισμα, μὲ τὴν ἐξακολούθησιν τῆς ἀρετῆς, πρέπει νὰ λάβῃς ϗ τὴν ὁμοίωσιν τὴν ἐδικήντα. Διατὶ τὸ Βάπτισμα δὲν δίδει, ὄχι δι' ὗς εἰς τὸν ἄνθρωπον ϗ τὴν καθ' ὁμοίωσιν Θείαν Τιοθεσίαν, ὅτι λογῆς δίδει δι' ὗς ϗ τὴν κατ' εἰκόνα. ἐπειδὴ εἰς ἅπαντα τὰ δύο προτερήματα φυλάττει ἀπαραλάκτως μίαν ἀνάλογον τάξιν μὲ ἐκείνην τῆς πρώτης Δημιουργίας, εἰς τὴν ὁποίαν θέλωντας ὁ Θεὸς νὰ πλάσῃ τὸν πρῶτον ἄνθρωπον, ϗ συμβελδόμενος μὲ ταὐτόντα, λέγει· „ ποιήσωμεν ἄν„ θρωπον κατ' εἰκόνα ἡμετέραν, ϗ „ καθ' ὁμοίωσιν. πεπληρωμένης τῆς συμβελῆς ἔρχεται εἰς ἐνέργειαν ϗ ἡ τελειότης τῆς σωθέσεως τᾶ ἀνθρώπα. Μὰ ἐδῶ, ποῖος ἤθελε ἀμφιβάλλει (ἀκρ.) ὅτι ὁ πρῶτος ἄνθρωπος εἰς τὴν πλάσιν τα νὰ μὴν παῤῥησιάζεται δι' ὗς σολισμένος μὲ ἐκεῖνα τὰ δύο προτερήματα, ὁπᾶ περὶ τῆς πλάσεως συμβελδόμενος τᾶ ἐπαγγέλεται ὁ Δημιυργὸς τα ϗ πλάσης; Καὶ ἔτζι ἔπρεπεν ὅλοι νὰ πισδύσωμεν, αὐίσως ϗ ὁ Θεόπτης Μωϋσῆς δὲν μᾶς ἐφανέρωνε μὲ ἀκρίβειαν. „ ϗ ἐποίησε (λέγει θέλωντας νὰ μᾶς φανερώσῃ τὴν „ πλάσιν τελειωμένην.) ϗ ἐποίη„ σεν ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον, κατ' „ εἰκόνα Θεᾶ ἐποίησεν αὐτόν. Μὰ ἐδῶ λαμβάνω ἄδειαν νὰ ἀπορήσω ὀλίγον. κατ' εἰκόνα Θεᾶ μόνον; ἀμὴ πᾶ εἶναι ϗ τὸ καθ' ὁμοίωσιν; Ὁ Θεὸς ἐπαγγέλεται νὰ κάμῃ σῶα πλάσμα κατ' εἰκόνα ϗ ὁμοίωσιν ἐδικήντα, ϗ πόρα δὲν τᾶ δίδει παρὰ μόνον τὸ κατ' εἰκόνα; μετανοεῖ ὁ Θεὸς ἂν τύχῃ εἰς τὰς ὑποχέσεις τα; ϗ ἂν εἶναι ἔτζι, πᾶ μένει ἡ Πίσις; πᾶ μένει ἡ ἐλπὶς τῆ ἀψευδεσάπων τᾶ Θεᾶ ὑποχέσεων; Αἱ (ἀκρ.) ὁ Θεὸς εἶναι αὐτοαλήθεια ϗ αὐτοσυφία, ϗ δὲν μετανοεῖ ποτὲ εἰς τὰς ὑποχέσεις τα. διατὶ ὅ,τι ἐπαγγέλεται, δίδει ἀναμφιβόλως. ἐπαγγέλθη νὰ δώσῃ εἰς τὸν Ἀδὰμ τὸ κατ' εἰκόνα, ϗ καθ' ὁμοίωσιν, τὸ ἔδωσε. μὰ μὲ μίαν διαφορὰν σοφοπάτης οἰκονομίας. Τὸ κατ' εἰκόνα θέλει ὁ Θεὸς νὰ τὸ λάβῃ δι' ὗς ὁ Ἀδὰμ ἀπὸ τὴν ἀπόλυτον χάριν τῆς ἐδικῆς τα Θείας θελήσεως, τὸ δὲ καθ' ὁμοίωσιν ἀφίνει νὰ τὸ ἀποκτήσῃ ὁ ἄνθρωπος διατῆς ἐδικῆς τα αὐτεξουσίε προαιρέσεως.

Ὁ Ἀδὰμ (ἀκροαταὶ) περὶν τῆς πλάσεως, διατὶ ἀκόμη δὲν ἦτον σωθεμένος, δὲν εἶχεν ἐνεργείαν καμίαν ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ δύο προτερήματα, ὅθεν τὰ εἶχε ϗ Θείαν βέλησιν ϗ τὰ δύο ἐν δυνάμει. ϗ διατῦτο λέγει· „ ποιήσωμεν ἄνθρωπον „ κατ' εἰκόνα ἡμετέραν ϗ καθ' „ ὁμίωσιν. ἀμὴ μὲ τὴν πλάσιν λαμβάνει δι' ὗς ἐνεργείᾳ τὸ κατ' εἰκόνα, ὁπᾶ εἶναι τὸ ἀρχικὸν ϗ βασιλικὸν ἀξίωμα, καθὼς ἐξηγᾶ ὁ Χρυσορρήμων Διδάσκαλος. ϗ λοιπὸν μὲ αὐτὸ τὸν κάνει δεκτικὸν νὰ ἔχῃ τὴν δωάμειν, ϗ τὴν ἐξουσίαν εἰς τὸ νὰ κάμῃ τὴν ἀπόκτησιν ϗ τᾶ καθ' ὁμοίωσιν μὲ ταῖς ἀρεταῖς. ϗ διατῦτο ϗ ὁ Μωϋσῆς ὀρθὰ λέγει· „ ϗ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον „ κατ' εἰκόνα Θεᾶ ἐποίησεν αὐτόν. Ἐπειδὴ ἤξιδρυν ὁ Προφήτης πῶς μελετῶντας τὸ κατ' εἰκόνα μόνον συνυπακέτο διατῆς δεκτικῆς δωάμεως τᾶ ἀνθρώπα ϗ τὸ καθ' ὁμοίωσιν. „ Τὸ μὲν κατ' εἰκόνα (ἔτζι μᾶ βε„ βαιώνει τὸν λόγον ὁ οὐρανοφώ„ τωρ Βασίλειος μὲ τὸ ἐδικῶτα „ σξήγησιν) τὸ μὲν κατ' εἰκόνα τῇ „ κτίσει ἔχομεν, τὸ δὲ καθ' ὁμοίω„ σιν ἐκ προαιρέσεως κατορθῶμεν. „ τῦτο δὲ τὸ ϗ προαίρεσιν, δυνά„ μει ἡμῖν ἐνυπάρχει, ἐνεργείᾳ δὲ „ ἑαυτοῖς ἐπάγομεν. Καὶ τὸ αἰτίαν διατὶ ὁ Θεὸς δὲν ἔδωσεν δι' ὗς ϗ τότε, ϗ τώρα αὐτὰ τὰ δύο προτερήματα εἰς τὸν ἄνθρωπον, ὁ ἴδιος Οὐρανοφάντωρ τὸν φανερώνει· „ εἰ„ δὼ (λέγει) ὁ Δημιυργὸς τὸ ὅλον „ ἀπέδωκε, πῶς ἂν σοι ἡ Βασιλεία „ τῶ Οὐρανῶν ἠνοίγετο; νῦν δὲ, τὸ „ μὲν ἐδόθη, τὸ δὲ ἀτελὲς καταλείφθη, ἵνα σεαυτὸν τελειώσας, ἄξιος „ γούμῃ τῆς παρὰ τᾶ Θεᾶ μισθαποδοσίας. Τώρα ὡσαὺ ὁπᾶ τὸ Βάπτισμα εἶναι ἡ ἀνακαίνησις τῆς παλαιᾶς

λαιᾶς πλάσεως, ἡ ὁποία ἁμαρτὶ εἶχε χάσει διὰ τῆς παραβάσεως τὸν σολισμὸν ἐκείνων τῶν Θειϊκῶν χαρακτήρων, τὰς μεταδίδει πάλιν τὸ Βάπτισμα εἰς τὸν ἄνθρωπον κ' ἀναλογίαν μὲ ἐκεῖνον τὸν ἴδιον τρόπον, ὁπὰ καὶ τότε ἀπὸ τὴν Θείαν ἀγαθωσυνὴν ἐδόθησαν. Ὅθεν λέγω· ὅσοι ἔλαβον τὴν ἀναγέννησιν μὲ τὴν δυνάμιν τὰ Θείε Βαπτίσματος, ἐκ Θεῦ ἐγεννήθησαν, καὶ ἔλαβον τὴν κατ' εἰκόνα μόνον Τιοθεσίαν, ὁπὰ εἶναι νὰ ἠμπορῶν νὰ ἔχω καὶ τὴν δυνάμιν τῆς καθ' ὁμοίωσιν Τιοθεσίας, ὁπὰ εἶναι ἡ τελειότης· τὴν ὁποίαν ἄφησεν εἰς τὴν ἐξουσίαντες νὰ τὴν ἀποκτήσωμεν μὲ τὸ μέσον τῆς ἀρετῆς. „ ἔδωκεν, ἔδω- „ κεν αὐτοῖς ἐξουσίαν τέκνα Θεῦ „ γενέσθαι.

Αὐτὴ λοιπὸν εἶναι ἡ δυνάμις, κ' ἡ ἐξουσία ὁπὰ μᾶς δίδει τὸ Ἅγιον Βάπτισμα, τὸ ὁποῖον ἔχοντάς το ἡμεῖς, ἠμπορῶμεν νὰ γενῶμεν Τιοὶ καθ' ὁμοίωσιν τῦ Οὐρανίε Πατρὸς μὲ τὰ ἀγαθὰ ἔργα. Καθὼς ἐκ τὲ ἐναντίε χάνομεν παντελῶς τὸ τὸ Θεῖον προνόμιον τῆς Τιοθεσίας, ὅταν γυμνοὶ, μὲ μοναχὸν τὸ Βάπτισμα διεσκώμεθεν, κ' ὑστερημένοι ἀπὸ κάθε πνευματικὴν ἀρετήν· κ' ἀρνηταὶ τέλος πάντων τῆς ὀρθοδόξε ὁμολογίας, ὁπὰ μὲ ὅλην τὴν Πίστιν ἐπαγγελθήκαμεν. Συμπεραίνω λοιπὸν κ' λέγω, πῶς τὸ Βάπτισμα ναὶ, σῴα Χειστιανὸν ἐνάρετον τὸν ἀποδείχνει Τιὸν Θεῦ ὀρθόδοξον, τὸν ἀποδείχνει Πιστόν· ἀμὴ ὄχι ποτὲ σῴα Χειστιανὸν, ὁπὰ ἔχει μοναχὴν τὴν ὀνομασίαν, κ' συγκατοικᾷ πάντοτε μὲ τὴν ἁμαρτίαν. Μὲ βεβαιώνει τὸν λόγον με ὁ Θεῖος Χρυσόστομος. „ Χειστιανὲ (λέγει) „ ἐδὲν ἔσαι κέρδος, Πίστιν μὲν „ ἔχοντος, κ' τὴν ἀπὸ τὲ Βαπ- „ τίσματος δωρεὰν, πᾶσι δὲ τοῖς „ πάθεσι προκειμένε. Μείζων δὲ „ ἔπως ἡ ὕβρις ἔσαι, κ' πλείω ἡ „ αἰσχύη. (Κεφ. 6. Ὁμιλ. 11. „ πρὸς Ῥωμ.)

Μὰ ὦ πόσοι, κ' πόσοι ἀπὸ τὲς Χειστιανὲς τότε τὲ καιρὲ περιφέρων εἰς τὸν ἑαυτόν τες μὲ ψεύδεσάτην ἐπίδειξιν, μοναχὴν κ' ἁπλῆν τὴν ὀνομασίαν τῦ Βαπτίσματος, κ' τῆς Πίστεως, κ' διατὶ δὲν ἔχων τὴν πρακτικὴν ἀλήθειαν τῆ ἀρετῆ, κάνων αὐτὴν τὴν καλὴν κ' ἁγίαν ὀνομασίαν, σῴα χαρακτῆρα ὕβρεως, κ' αἰσχύνης. Πόσοι, κ' πόσοι δὲν ἔχων τότο τὸ ὑραῖον ὕδωρ ζωντανὸν εἰς τὴν ψυχήν τες, ἐπειδὴ παντελῶς δὲν ἔχων τὴν Πίστιν, μὲ τὸ νὰ μὴν ἔχων τὰ συστατικὰ ἰδιώματα τῆς Πίστεως, ὁπὰ εἶναι τὰ Εὐαγγελικὰ ἤθη. Πόσοι κ' πόσοι λέγω, ὁπὰ δὲν ἔχων μεγαλήτερον ἐχθρὸν ἀπὸ τὸν ἴδιον Εὐαγγελικὸν Νόμον, μὲ τὸ νὰ σύρνων πάντοτε σιμὰ εἰς τὸν χαρακτῆρα τὲ ὀρθοδόξε, εἰς τὸν ὁποῖον καυχῶνται, μίαν ζωὴν χειρότερην ἀπὸ σῴα Ἐθνικὸν, κ' Εἰδωλολάτρην. Πόσοι κ' πόσοι.... Αἰ φθάνει, δὲν θέλω νὰ εἰπῶ πλέον, ὅτε διὰ ἐκεῖνον ὁπὰ μὲ τὸν ασόρον τῆ ψευδεσάτων Δογμάτων τε, κ' μὲ διδασκαλίαις αἱρετικαῖς, καὶ παρανόμαις,

μαις, ἀτιμάζει κ' ὑβρίζει τὸν Νομοθέτην Θεὸν, τὸν Νόμοντε, κ' τὸ Εὐαγγέλιόν τε, ὅτε δια' ἐκεῖνον ὁπὰ δογματίζει ταῖς ἐντολαῖς τὲ Χειστὲ νὰ εἶναι ἐντολαῖς τυραννίας, διατὶ τὸν προσάζει νὰ ἀγαπᾷ κ' νὰ διώκῃ τὸν ἐχθρόν τε, καὶ τὸν μαθητεύει νὰ μὴν ζητᾷ ἐκδίκησιν εἰς τὴν ζωὴν ἐκεινὲ ὁπὰ τὸν βλάπτει. Δὲν θέλω λέγω νὰ ὁμιλήσω, ὅτε διὰ ἐκεινὲς ὁπὰ ὑπάγων εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ εἰς τὸν Ναὸν τὲ Θεῦ, ὄχι ποτὲ διὰ νὰ λαβόσιν μὲ σωπεβριμένην καρδίαν, ἐκεῖνον τὸν Θεὸν, ὁπὰ θυσιάζεται ἀπὸ τὰς χέρας τὲ Ἱερέως, εἰς ἐκεῖνο τὸ φοβερὸν, κ' φρικτὸν Βῆμα· ἀμὴ διὰ νὰ φέρων μὲ μίαν καλὴν συνήθειαν, κ' μὲ μίαν ἄπραν ἀβλαβειαν, κάποιαν ἄλλην θυσίαν καινοδοξίας, κ' ματαιότητος. παρομοιάζοντας τὸν Ναὸν τὲ Θεῦ, ὡς ἄλλον Θέατρον διαβολικὸν, συνομιλῶντας εἰς τὸν καιρὸν τῆς προσευχῆς, κάθε λογῆς εἶδος αἰσχρολογίας. Δὲν λέγω τέλος πάντων, ὄχι δὲν λέγω διὰ τόσες κ' τόσες Χειστιανὲς κατ' ἐπίδειξιν, κ' ἀσεβεῖς κ' πράξιν, διατὶ εἰς αὐτὲς εἶναι ἀποδεδειγμένον, ὅτι ἡ Πίστις νὰ εἶναι νεκρὰ, μὲ τὸ νὰ εἶναι οἱ τοιοῦτοι λείψανα ἀκίνητα εἰς τὴν ἐνέργειαν τότε τὲ ὑπερφυσικὲ χαρίσματος, περιφέροντες μοναχὸν τὸ ὄνομα, χωρὶς καμίαν ἐλπίδα ἀνταποδώσεως. Δὲν ζῇ λοιπὸν, ὄχι δὲν ζῇ εἰς αὐτὰς ταῖς ψυχαῖς ἡ Πίστις. ἐπειδὴ εἶναι νεκρὰ ἀπὸ ταῖς πνευματικαῖς της ἐνέργειαις. Καὶ διὰ τῦτο οἱ τοιοῦτοι Χειστιανοὶ δὲν εἶναι ἄλλο, παρὰ νεκροὶ λείψανα εἰς τὴν Πίστιν, ἀγκαλὰ κ' κατ' ἐπίδειξιν νὰ φαίνωνται ζωντανοὶ μὲ τὴν ὀνομασίαν. „ μόρφωσιν ἔχοντες δ'σε- „ βείας (κ' τὸν Ἀπόσ.) τὴν δὲ „ δυνάμιν αὐτῆς ἠρνημένοι. ψυχαῖς νεκραῖς, μὲ προσωπεῖον ζωῆς, διατὶ δὲν περιφέρων εἰς τὸν ἑαυτόντες, παρὰ μοναχὴν τὴν ψευδεσάτην ἐπίδειξιν τῆς ὀνομασίας.

Καὶ εἰς μίαν τοιαύτην ἀψευδεσάτην ἀλήθειαν, φιλάνθρωπε Ἰησᾶ μας, ἔλα ἐσὺ εἰς τὸ μέσον, διὰ νὰ ἐνδυναμώσῃς τὴν ἀπόδειξιν τὲ λόγε μας, μὲ τὴν πρᾶξιν τὴν ἐδικήσε· κ' δῶσαι καὶ εἰς τὸν καιρὸν τὲ χρισιανισμὲ, ἐκείνην τὴν ἴδιαν ἀπόκρισιν, ὁπὰ ἔδωκες κ' εἰς τὴν ἀπιστίαν τὲ Ἰσραὴλ. „ εἰ δ' ποιῶ (λέ- „ γει ὁ Ἰησᾶς μας) εἰ δ' ποιῶ τὰ „ ἔργα τὲ Πατρός με, μὴ πιστεύετέ „ μοι. Θαυμασὴ ἀπόκρισις (ἀκρ.) ὁμολογεῖ ὁ Χειστὸς, πῶς ἀνίσως κ' δὲν πράττῃ τὰ ἔργα τὲ Πατρὸς, ὄχι μόνον δὲν εἶναι ὁμοούσιος, ἀμὴ παντελῶς ἀλλότριος τῆς Θειϊκῆς ὑσίας. Δὲν θέλω (λέγει) νὰ μὲ πιστεύσετε διὰ Μεσίαν, ὅτε διὰ ἀληθινὸν Τιὸν τῆ Θεῦ, ἀνίσως καὶ δὲν πράττω τὰ ἔργα τὲ Πατρός με. Τέλειώνω ναὶ, νὰ εἶμαι Θεὸς, ἀνίσως καὶ δὲν καίω τὰ ἔργα τὲ Θεῦ, ὁπὰ εἶναι τὸ ἴδιον νὰ εἰπῇ τὰ ἐδικά με, κ' τὲ Πατρὸς „ διατὶ ἐγὼ κ' ὁ Πα- „ τὴρ σύεσμεν. Δὲν ἔφθανε, ὄχι νὰ τὸν κάμῃ νὰ γνωρισθῇ πῶς εἶναι ἀληθινὸς Τιὸς τῆ Θεῦ, ὅτε ἡ μαρ-

τυρία

τυρία τῆ Παῤῥὸς εἰς τὸν Ἰορδάνην, ὅτε ἡ Κήρυξις τῆς Εὐαγγελικῆς τε Διδαχῆς, αὐίσως ἢ δὲν ἀπόδειχνε ἠμὲ τὰ ἔργα, ἢ αὐταπόκρισιν ἴσα τῆς Παξικῆς μαρτυρίας, ἠμὲ τῆς Εὐαγγελικῆς τε Κηρύξεως. Τὸ βεβαιώνει ὁ ἴδιος, ὁπῦ εἶναι ἡ ἀῤῥδεσάτη ἀλήθεια· „ τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ „ ποιῶ ἐν τῷ ὀνόματι τῦ Παῤῥός με, „ ταῦτα μαρτυρεῖ περὶ ἐμῦ. Καὶ εἰς ἡμᾶς τώρα, ποῖον εἶναι ἐκεῖνο τὸ σημεῖον, ὁπῦ ἔχει νὰ μᾶς φανερώσῃ Χριστιανὸς, ἢ Πιστός; εἶναι αὐτύχη ἡ ἁπλῆ μαρτυρία τῆς ὀνομασίας, ἢ ἡ ῥδδὴς ὁμολογία ὁπῦ καυχᾶσθε τῆ Εὐαγγελίε, ἠμὲ τῆ Νόμε; ὄχι βέβαια. Δὲν εἶναι ἀρκετὴ ὅτε ἡ ὀνομασία, ὅτε ἡ Εὐαγγελικὴ μας ὁμολογία, ὅταν δὲν ἔχωμεν ἢ ἡμεῖς, ὡσὰν τὸν Χριστὸν τὰ ἔργα, ἢ αὐταπόκρισιν ἴσα μὲ τὴν ὀνομασίαν μας, ἠμὲ τὰς ἐντολὰς τῆ Εὐαγγελίε. „ Οἱ ἐπαγγελόμενοι „ Χριστῆ εἶναι (μεγαλοφωνεῖ μὲ „ ἐμὲ ἢ ὁ Θεοφόρος Ἰγνάτιος) ὐκ „ ἐξ ὧν λέγεσιν, ἀλλ' ἐξ ὧν „ πράττεσι γνωρίζονται. Ἂς παύσῃ λοιπὸν ἡ ὀνομασία, ἂς πάυσῃ ἢ ἡ πλασὴ ὁμολογία τῆ Θείε Εὐαγγελίε εἰς ἐκεῖνον ὁπῦ δὲν δείχνεται ἀκόλυθος τῆ Χριστῆ μὲ τὴν πρᾶξιν. Δὲν εἶναι πρέπον νὰ χηματίζῃ πλαστὴν δισέβειαν, εἰς καιρὸν ὁπῦ ἔχει πραγματικὴν τὴν ἀσέβειαν. „ ὐκ „ ἐξ ὧν λέγεσιν, ἀλλ' ἐξ ὧν πράτ- „ τεσι γνωρίζονται.

Μὰ αὐίσως ἢ μία Πίστις ἔτζι νεκρὰ ἤθελε πολιτεύεται εἰς ὑμᾶς (ἀκρ.) μὲ μίαν διεφθαρμένην ζωὴν ἀπὸ ἁμαρτίας, φοβᾶμαι μὴν ἤθελεν ἀκολυθήσῃ ἢ εἰς ὑμᾶς, ἐκεῖνο ὁπῦ ἠκολύθησε ἠμὲ εἰς τὴν παρανομίαν τῆ Ἰσραήλ. ὁ ὁποῖος μοναχὸς ἀνάμεσα εἰς τόσα ἄλλα πολυάριθμα ἔθνη, εἶχε τὴν καύχησιν νὰ ὀνομάζεται ὁ ἐκλεκτὸς λαὸς τῆ Θεῆ. Ὅθεν μὲ τὴν ὀνομασίαν μοναχὴν ὀνομάζετο Ἰσραήλ, ὁπῦ θέλει νὰ εἴπῃ, Νᾶς ὁπῦ βλέπει τὸν Θεόν· ἀμὴ μὲ τὴν πρᾶξιν εἶχε μίαν ζωὴν διεφθαρμένην ἀπὸ ἁμαρτίας, εἰς βόθον ὅτι ἀποδείχνετο πλέον ἀσεβὴς ἢ ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ ἄπισα ἔθνη ὁπῦ πιτελῶς Νόμον δὲν εἶχαν. Καὶ λοιπὸν ὁ Θεὸς μὴν ἠμπορῶντας πλέον νὰ ὑποφέρῃ σὰ τέτοιον ἀσεβέσατον ἔθνος, φωνάζει πρὸς τὸν Ἱερεμίαν, ἢ τᾶ λέγει· Ἱερεμία Ἱερεμία, ὕπαγε δίθυς νὰ φανερώσῃς εἰς τὸν Ἰσραὴλ νὰ μὴν θεμελιώνῃ εἰς τὴν ὀνομασίαν ὁπῦ φέρει μίαν ζωὴν διεφθαρμένην ἀπὸ ἀνομίαις, ἢ ἀδικίαις. ἀλλὰ ἂς ἠξιόρει πῶς αὐτὴ ἡ ὀνομασία παντελῶς δὲν θέλει τὸν ὠφελήσει. „ βάδισον (ἔτζι ὁμιλεῖ ὁ Θεὸς „ τῆ Προφήτε) ἢ ἐρεῖς αὐτοῖς· μὴ „ πεποίθατε ἑαυτοῖς ἐπὶ λόγοις „ ῥδδέσιν, ὅτι τὸ παράπαν ὐκ „ ὠφελήσασιν ὑμᾶς. Ὁ Προφήτης (ἀκρ.) ἐπῆγε ἢ τὴν προσαγὴν τῆ Θεῆ, ἠμὲ ἐκήρυξε, μὰ ὁ λαὸς σκληροκάρδιος δὲν μετανοεῖ ἀπὸ τὴν κακίαν τε, ἢ ὁ Θεὸς ἀναχωρεῖ ἀπὸ αὐτὰς μὲ τὴν πίσιν τε. „ τῦτο τὸ „ ἔθνος, ὁ ὐκ ἤκυσε τῆς φωνῆς Κύ- „ ριε αὐτῷ, ὐδὲ ἐδέξατο παι- „ δίαν, ἐξέλιπεν ἡ πίσις ἐκ σό- „ ματος αὐτῷ.

Χριστιανοὶ Ὀρθόδοξοι (φωνάζω ἢ ἐγὼ σήμερον διὰ προσαγῆς Θείας) Χριστιανοὶ λέγω βαπτισμένοι, μὴν θαῤῥεῖτε εἰς μοναχὴν τὴν ἁπλῆν ὀνομασίαν τῆ Χριστιανισμε, τῆ Βαπτίσματος, ἢ τῆς Πίστεως. μὴν πλανᾶθε ἐπάνω εἰς τὴν Πίστιν ὁπῦ σᾶς σωαθροίζει μέσα εἰς τῦτον τὸν Ναὸν τῆ Θεῆ, ὅταν δὲν ἀποδείχνετε μὲ τὴν πρᾶξιν μίαν ἐνάρετον πολιτείαν, ἢ μίαν ζωὴν ὁπῦ νὰ ἔχῃ τὰ ἔργα ἢ αὐταπόκρισιν ἴσα μὲ τὴν ὁμολογίαν τῆς Πίστεώς σας. „ μὴ πεποίθατε „ ναὶ, ἑαυτοῖς ἐπὶ λόγοις ῥδδέσιν, „ ὅτι τὸ παράπαν ὐκ ὠφελήσασιν „ ὑμᾶς. Διατὶ αὐίσως ἢ διὰ τὸν παλαιὸν Ἰσραὴλ δὲν ἔδειξε καμίαν φιλανθρωπίαν ὁ Θεὸς, ἂς εἶσε βέβαιοι πῶς δὲν θέλει δείξει παντελῶς ὅτε διὰ ὑμᾶς. „ εἰ γὰρ ὁ Θεὸς (ἔτζι „ μᾶς φανερώνει ὁ Θεῖος Παῦλος) „ εἰ γὰρ ὁ Θεὸς τῆ ἢ φύσιν κλά- „ δων ὐκ ἐφείσατο, μήπως ὐδὲ σὲ „ φείσεται. ἐπεὶ ἢ σὺ ἐκκοπίσῃ. Θέλετε χάσει ναὶ, τὴν κατ' ἐνέργειαν ἢ ἀληθινὴν Πίστιν, διατὶ ἔτζι νὰ μὴν ἤθελε φαίνεται πλέον, ὅτε ἐκεῖνο τὸ βδελικτὸν προσωπεῖον τῆ Πιστῆ, ὁπῦ φθείρει ἢ ἀφανίζει τὴν ἀληθινὴν Πίστιν, μὲ τὴν ῥδδεσάτην Πίστιν, μὲ τὴν ῥδδεσάτην ὑπόκρισιν.

ΜΕΡΟΣ, Β'.

ΔΙΑ' νὰ φύγωμεν (ἀκρ.) τὸν μεγαλώτατον κίνδυνον ὁπῦ μᾶς προξενᾶ τὰ ἔργα τῆς ἁμαρτίας εἰς τὴν Πίστιν, εἶναι χρεία νὰ φυλάξωμεν τῦτο τὸ ἀνώτατον, ἢ ἀρώτιον ἔργον τῆς Πίστεως, ὅτι λογῆς λαμβάνωντάς το τὸ ἐφύλαξεν ὁ Διδάσκαλος τῷ ἐθνῶν, λέγω ὁ Μακάριος Παῦλος. Ὁ ὁποῖος πρὶν λάβῃ τὴν Θεογνωσίαν, εἶχεν ὅλην τὴν δόξαν, ἢ τὴν καύχησιν εἰς τὴν σάρκα, διατὶ ἦτον Ἑβραῖος ἐξ Ἑβραίων τὸ ὁμολογεῖ μοναχός τε.) „ εἴτις δοκεῖ ἄλλος πεποιθέναι „ ἐν σαρκὶ, ἐγὼ μᾶλλον. περιτομὴ ὀκταήμερος (ἐπαριθμεῖ τὰ προτερήματα τῆς καυχήσεώς τε) ἢ τί περισσότερον οἰκρμενικὲ Διδάσκαλε; „ ἐκ γένες Ἰσραὴλ, „ φυλῆς Βενιαμὶν, Ἑβραῖος ἐξ „ Ἑβραίων, ἢ Νόμον Φαρισαῖος, „ ἢ ζῆλον διώκων τὴν Ἐκκλη- „ σίαν, ἢ δικαιοσύνην τὴν ἐν Νόμῳ „ γενόμενος ἄμεμπτος. Ὧν προτερήματα, ὦ προνόμοια, ὦ δόξαις τῆ Παύλε, περὶ γοῦν Ἀπόστολος. μὰ ἀφ' ὅ ἔλαβε τὸν φωτισμὸν τῆς ἀληθινῆς Πίστεως ἔχει πλέον παραμικρὸν καύχησιν εἰς αὐτά; ὄχι βέβαια. Ἀκόσατέτον ὁπῦ αὐτὸς δι' ἐμὲ τὸ λέγει ὁ ἴδιος. „ Ταῦτα „ ἥγημαι διὰ τὸν Χριστὸν ζημίαν, „ διὸ ὃν τὰ πάντα ἐζημιώθην, ἢ „ ἡγῆμαι σκύβαλα εἶναι, ἵνα Χρι- „ στὸν κερδίσω, ἢ εὑρεθῶ ἐν αὐτῷ.

Χειστιανικὸς ἡρωϊσμὸς τῦ Μακαρίυ Παύλυ. λαμβάνει τὸ πνδυματικὸν Πίστιν, καὶ Οὐράνιον, καὶ δίδυς ἀποβάλλει τὸ Πίστιν τῆς σαρκὸς, ἀρνᾶται τὸ λαμπρότητα τῦ Γένες, τὸ δίγνώμονα τῆς Φυλῆς, τὸ δόξαν τῦ Φαρισαϊκῦ ἀξιώματος, διατὶ ὅλα τᾶτα τὰ λογιάζει ζημίαν τε. Ἠθελε εἶναι ἐχθρὸς τῦ Χειστῦ, ἀνίσως καὶ ἐφύλαττε παραμικρὰν φροντίδα διὰ τᾶτα τὰ ἐπίγεια προτερήματα. „ τὸς ἐχθρὸς τῦ Σταυρῦ „ τῦ Χειστῦ, ὧν τὸ τέλος ἀπώ„ λεια, καὶ ἡ δόξα ἐν τῇ αἰσχύνῃ „ αὐτῶν οἱ τὰ ἐπίγεια φρονᾶντες.

Καὶ λοιπὸν τί καύει; μεταβάνει τᾶτα τὰ γήϊνα προτερήματα ὁπῦ ἦτον διὰ ζημίαν τε, εἰς προτερήματα Οὐράνια, ὁπῦ τὸ ἦτον πρὸς σωτηρίαν, καὶ σύνει εἰς τὸν ἑαυτόν τε ὠτάμα μὲ τὸν ὀνομασίαν τῦ Χειστῦ, καὶ ἐκείναις ταῖς Θείαις ἀρεταῖς, ὁπῦ ὁ Θεάνθρωπος Ἰησῦς πράτωντάς ταις εἰς τὸν γλῶ, ταῖς εἶχε διδάξει καὶ εἰς τὸς ἀνθρώπυς διὰ νὰ ταῖς πράττων. Τὸν ἀγάπλω (λέγω) τὸν δικαιοσνίλω, τὸν ἀλήθειαν, τὸν καθαρότητα, τὸν ἀκακίαν, τὸν ἁγιότητα, καὶ τὸ λοιπὸν σύσημα τῦ ἠθικῶν ἀρετῦ. Καὶ εἰς τᾶτον τὸν τρόπον γνωρίζωντας τερειωμένον τὸν ἑαυτόν τε εἰς τὸν πραγματικὸν ἀλήθειαν τῆς Πίστεως τῦ Χειστῦ μὲ αὐτὰ τὰ Οὐράνια χαρίσματα. Ἐγνώρισεν ἀκόμη πῶς εἶναι μία ζῶσα εἰκὼν Πίστεως, ἀπὸ τὸν ὁποίαν ἠμπορῶν ὅλοι καὶ μίμησιν νὰ γένων ἀντίτυπα, χωρὶς καμίαν διαφορὰν τῆς Εἰκένος. Ὅθεν λιαίως παρακινᾷ τὸς Φιλιππησίυς νὰ τὸ γένων μιμηταί. „ συμμιμηταί με γίνεσθε „ ἀδελφοί. Μὲ εἰς τί θέλει ὁ Θεῖος Παῦλος ὅτι νὰ τὸν ὁμοιάσων οἱ Φιλιππήσιοι; ἴσως εἰς τὸν ἁρπαγμὸν, ἢ εἰς τὸν πλεονεξίαν; εἰς τὸν ἄσωτον ζωὸν, ἢ εἰς τὸν ἄρνησιν τῦ Θείυ Νόμυ, καὶ τῦ Εὐαγγελίυ; καθὼς πόρα πολλὼ πνι ἀπὸ τὸς Χειστιανὸς ἀγαπᾶν νὰ ἔχων μιμητάς. ὅθεν ὁ σῦας ἑρμηνεύει τὸν ἄλλον πῶς νὰ ἁρπάζῃ τὰ ξένα χωρὶς συμπόνεσιν. ὁ ἄλλος μαθητεύει τὸν ἄλλον, πῶς νὰ γνῇ ἔμπειρος εἰς τὸν πλεονεξίαν μὲ ἔπαινον, διατὶ νὰ τὸν μακαρίζων ὡς πλέσιον. ὁ ἄλλος ἀγωνίζεται, πῶς νὰ βαβίσῃ ὀπίσω τε τόσυς Νέυς, διατὶ νὰ τῦ γένων μιμηταὶ εἰς τὸν ἀσελγεσάτων ζωὸν τε καὶ ἄσωτον. Καὶ τέλος πάντων οἱ περισότεροι κοπιάζων, πῶς νὰ κάμων χεδὸν ὅλυς καθ ὁμοίωσιν ἐδικῶν τε, νὰ γένων καταφρονηταὶ τῆς Θείας Γαφῆς παλαιᾶς τε καὶ Νέας, δηλδόμενοι τὰ Θεόπνδσα ῥητὰ τῦ Προφητῦ. μὰ τί λέγω τῦ Προφητῦ; αὐτῦ τῦ ἰδίυ Χειστῦ εἰς ὀνειδισμόντε καὶ γέλωτα.

Ἀ" (ἀκρ.) δὲν εἶναι ἐτᾶτο ὄχι ὁπῦ ζητᾷ ὁ Θεῖος Παῦλος, ὅταν λέγῃ συμμιμηταί με γίνεσθε. διατὶ τὸς λέγει παῤῥησίᾳ τὸν μίμησιν. „ εἰς ὅσα (λέγει) ἐσὶν ἀληθῆ, „ ὅσα σεμνὰ, ὅσα δίκαια, ὅσα ἁγνὰ, ὅσα προσφιλῆ, ὅσα ἔφημα, Ἀ" καὶ ἐμάθετε, καὶ παραλάβετε, καὶ ἠκύσατε, καὶ ἴδετε ἐν ἐμοί.

Ω"

Ω" γνήσιε μιμηὰ ἐκείνε τῦ Οὐρανίυ Παῦλε, μὲ τὸν ὁποῖον ἔγινες ὅμοιος καὶ τὸ δυνατὸν τῆς φύσεώς σε. Ω" ζῶσα καὶ ἀληθεσάτη Εἰκὼν τῆς χειστιανικῆς Πίστεως. Καὶ τέτοιυς μᾶς θέλει (ἀκρ.) ὁ Ἰησῦς μας Χειστὸς, ὅταν ἡμεῖς καύχωμθα ἐπαγγελίαν εἰς τὸν Πίστιν τε. Θέλει (λέγω) ὅτι ὁ Χειστιανὸς νὰ ὑποτάσῃ εἰς τὸν Πίστιν, τὸν λαμπρότητα τῦ γένες, τὸν δίγνώμονα τῆς φυλῆς, καὶ τὸν ματαίαν δόξαν κάθε φαντασικῦ ἀξιώματος, καὶ βαθμῦ· καὶ νὰ μὴν ἔχῃ ἀπὸ αὐτὰ καμίαν καύχησιν, εἰς τὸ νὰ παραβαίνῃ παραμικρὰ ἐντολὴν ἐδικήν τε. Διατὶ εἰς τᾶτον τὸν τρόπον ἠμπορεῖ ναὶ, νὰ καυχηθῇ κάθε σῦας, πῶς ἔχει ἀληθινὸν τὸν Πίστιν εἰς τὸν ἑαυτόν τε, μὲ τὸ νὰ τὸν ζωογονῇ μὲ τὸν πρᾶξιν τῆς ἀρετῆς.

Ὥστε ἂς ῥίψῃ καθ' σῦας τὸ ψδδὲς προσωπεῖον τῆς Πίστεως, ὁπῦ εἶναι ἡ μοναχὴ ὀνομασία, καὶ ἂς ἀναλάβῃ τὸν κατ' ἐσίαν ὑπόσασιν τῆς τελειοτάτης Πίστεως μὲ ἀληθινὰς λάμψες Χειστιανικῶν ἔργων. ἐπειδὴ ἔτζι σύνοντας τὸν Πίστιν εἰς τὸν ἑαυτόν σας, μὲ ταῖς πνδυματικαῖς ἀρεταῖς, θέλει ἀναμφιβόλως ἀποδειχθῆτε ὅμοιοι εἰς τὸν ἀνδρείαν μὲ ἐκείνυς τὸς θαυμασὸς ἄνδρας ὁπῦ ἔθρεψεν ἡ ἔρημος τῆς Θηβαΐδος, καὶ τῆς Αἰγύπτυ, μὲ ἐκείνυς ἀκόμη τὸς Ἀλθλοφόρυς Ὁμολογητὰς, ὁπῦ ἐθανάτωσεν ἡ ἀσεβὴς, καὶ ἄπιστος Τυραννία τῆς παλαιᾶς Ῥώμης, τῆς Περσίας, καὶ τῆς Ἐλλάδος, μὲ ἐκείνυς τέλος πάντων τὸς Θεοφόρυς, καὶ ὀρθοδόξυς προστάτας τῦ Θείων Δογμάτων, τῦ ὁποίων τὸν ἀνίκητον ἀνδρείαν τῆς ἀληθινῆς Πίστεώς τες, ἐθαύμασε μὲ ἔκπληξιν ἡ Νικαία, ἡ Κωνσαντινόπολις, ἡ Χαλκιδών, καὶ ἄλλαις διάφοραις καὶ θαυμασαῖς χώραις. οἱ ὁποῖοι ἀποδείχνοντο, ὄχι μόνον ἐναρέτοι, καὶ ἐχθροὶ τῆς ἁμαρτίας, ἀμὴ ἦτον ἀφαιρετικῶς ἡ ἰδία ἀρετή. Καὶ εἰς τᾶτον τὸν τρόπον θέλετε ἀποδειχθῆναὶ, γνήσια τέκνα ἐκεινῶν τῦ παλαιῶν ἡρώων τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ἀληθινὰ αὐτίτυπα τῦ Θείυ Παύλυ, καθὼς ἐκεῖνος ἦτον ἡ ἀπαράλακτος εἰκὼν τῦ Χειστῦ. Ὁ ὁποῖος πόρα ἐπισφραγίζει τὸν λόγον μυ μὲ μίαν παξικὸν συμβελὸν ἐδικήν τε, τὸν ὁποίαν ἀφήνει εἰς ὅλυς ὑμᾶς ὡς ἐπαναπεφαλαίωσιν πάσης τῆς ὁμιλίας μυ. „ Ὡς ἓν παρελάβετε „ τὸν Χειστὸν Ἰησῦν τὸν Κύριον, „ αὐτῷ περιπατεῖτε· Ἐῤῥιζωμένοι, „ καὶ ἐποικοδομύμενοι ἐν αὐτῷ, καὶ „ βεβαιύμενοι ἐν τῇ Πίστει, καθὼς καὶ ἐδιδάχθητε. πρὸς (Κο„ λασαεῖς Κεφ. β'.)

ΚΥΡΙΑΚΗ, Β'.

ΛΟΓΟΣ, ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΤΙΜΗΣ ΤΩΝ ΕΚΚΛΙΣΙΩΝ.

Καὶ εἰσέλθόντα αὐτὸν εἰς οἶκον. ΜΑΡ. Κεφ. Θ'.

ΕΚΗΡΥΧΘΗ ΕΙΣ ΒΕΝΕΤΙΑΝ. 1755.

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ.

ΠΡισμακάειςον αὐτὸ, εἰς τὸ ὁποῖον ἐμβαίνων πας σήμερον ὁ Θεάνθρωπος Ἰησοῦς με, τὸ ἀποδείχνει ἄλλον ἐπίγειον Οὐρανόν, ἁγιάζωντάς το μὲ τὴν θείαντε παρουσίαν, καὶ μὲ τὰ ἴχνη τῶν ἀχράντων ποδῶντε. Καὶ ποῖος ἀπὸ ἡμᾶς δὲν εἰσκόμβος, αὖ ἦτον δυνατὸν, ἐκεῖ ὅπου τὸ τὸ αὐτὸ διείσκετο, δὲν ἤθελε καπασάζεται μὲ ἄκραν δυλάβειαν τὸ ἔδαφος, καὶ τὰς τοίχες τε; Μὰ ὡσὰν ὅπου τοῦτο εἶναι ἀδύνατον, ἂς μεταφέρωμεν τὴν ἐδικήν μας δυλάβειαν εἰς ἄλλον οἶκον, ὅπου εἶναι τοῦτος ὁ σεβάσμιος καὶ Θεῖος ναὸς, εἰς τὸν ὁποῖον δὲν ἐμβαίνει ὁ Χριςὸς διὰ μίαν φορὰν μόνον, καὶ καλὰ τύχῃ, ἀμὴ κατοικεῖ ἀπὸ ἐκεινῆνο τὴν πρώτην σιγμὴν τῆς οἰκοδομῆς τε· καὶ θέλει κατοικήσει ἀδιαλείπτως ἕως τῆς συντελείας. Τὸν ὁποῖον ἐκλέγωντάς τον διὰ κατοικητήριον ἐδικόν τε, τὸν ἁγίασε, διὰ νὰ δοξάζεται τὸ ὄνομά τε ἕως αἰῶνος· ἔχωντας πάντοτε τὰ ὄμματά τε, καὶ τὴν καρδίαν τε ἀνοικτὴν εἰς τὸ νὰ εἰσακούῃ ταῖς προσδυχαῖς μας, καὶ νὰ μᾶς βοηθῇ. „ Καὶ νῦν ἐξε- „ λεξάμην (ὁμιλεῖ ὁ ἴδιος Θεὸς) „ καὶ ἡγίασα τὸν οἶκον τοῦτον, τοῦ „ εἶναι τὸ ὄνομά με ἐκεῖ ἕως αἰῶ- „ νος, καὶ ἔσονται οἱ ὀφθαλμοί με, „ καὶ ἡ καρδία με ἐκεῖ, πάσας τὰς „ ἡμέρας. (Παραλ. β'. Κεφ. 7.)

Ἀ πόσην χαρὰν, ὅπου ἐγὼ δοκιμάζω, ὅταν ἀναγινώσκω τούτες τὲς λόγες, δυχαριςῶντας τὴν Θείαν Φιλανθρωπίαν, ὅπου δὲν νὰ μᾶς δυκολύνῃ τὸν ζέπον, εἰς τὸ νὰ ἀναπληρώμῃ τὸ χρέος μας, πρὸς δόξαν ἐδικήν τε, ἐκαπαδέχθη νὰ κατοικήσῃ ὁ ἴδιος Θεὸς εἰς ταῖς Ἐκκλησίαις μας, εἰς ταῖς ὁποίαις εἰσερχόμβος ἡμεῖς μὲ σὰν λαζδυτικὸν σέβας, καὶ ἄκραν δυλάβειαν, νὰ ἠμπορέμωμεν νὰ ἀπολαμβάνωμεν κάθε βοήθειαν εἰς ταῖς χρείαις μας. Οἶκος λοιπὸν ἡ Ἐκκλησία διωρισμένος, πρὸς τιμὴν, καὶ δόξαν Θεῦ. καὶ Οἶκος διωρισμένος πρὸς σωματικὴν καὶ ψυχικὴν ὠφέλειαν ἐδικήν

μας.

μας. Καὶ αὖ τοῦτο εἶναι ἡ Ἐκκλησία, πόση λοιπὸν πρέπει νὰ εἶναι ἡ ἐδικήσας δυλάβεια πρὸς αὐτήν; Διὰ νὰ δείξω τοῦτο, ὅπου εἶναι χρέος ἐδικός σας, πρέπει νὰ ἀποδείξω πρῶτον τὸ μεγαλεῖον τῆς ἁγιότητος τῆς Ἐκκλησίας, ὅπου εἶναι χρέος ἐδικόν με. διατὶ εἰς τοῦτον τὸν ζόπον συμφωνῶντας καὶ τὰ δύο ὁμοῦ, νὰ ἠθέλετε καταλαβῇ τὸ ἀσεβίσατον σφάλμασας, ὅπου εἶναι ἡ ἀδυλάβεια, ὅπου προσφέρετε εἰς αὐτήν.

ΜΕΡΟΣ, Α'.

ΔΕΝ εἶναι ἀμφιβολία, (ἀκρ.) με, ὅτι ὁ Θεὸς ὡσὰν ἄπειρος καὶ ἀπεριόριπτος, νὰ μὴν εἶναι εἰς κάθε τόπον τόσον ὑράνιον, ὅσον ἐπίγειον. Ὅλη ἡ γῆ, ὅπου περιλαμβάνει τὸν τετράπερατον Κόσμον εἶναι τοῦ Θεοῦ. Δὲν εἶναι ἀπήλαιον σκοτεινὸν, ὅτε ἔρημος ἀνατοίκητος, ὅπου τὰ ὄμματά τε νὰ μὴ προφθάνουν, καὶ μὲ τὴν παρρησίαν τε νὰ μὴ πληρώνῃ τὰ πάντα. „ Ἐὰν ἀναβῶ „ εἰς τὸν Οὐρανὸν (ἔλεγεν ὁ Δα- „ βὶδ,) σὺ ἐκεῖ εἶ. ἐὰν καταβῶ „ εἰς τὸν ᾅδην, πάρει. Ἐὰν ἀνα- „ λάβω τὰς πτέρυγάς με κατ' ὄρ- „ θρον, καὶ κατασκηνώσω εἰς τὰ ἔσ- „ χατα τῆς Θαλάσσης· καὶ γὰρ ἐκεῖ „ ἡ χείρ σε ὁδηγήσει με. (Ψαλμ. 139.) Καὶ βέβαια, ἀκροαταί με, ὁ Θεὸς εἶναι παντοχῆ παρὼν, καὶ τὰ πάντα πληρῶν· μ' ὅλον τοῦτο ἐκεῖνος θέλωντας νὰ λαζδύεται ἀπὸ ἡμᾶς, καὶ νὰ δέχεται ταῖς θυσίαις μας, ἐκλέγει τόπες μυσηριώδεις, εἰς τὲς ποίες θέλει νὰ ἀποδείχνεται ἡ πρᾶξις μιᾶς ἀληθεσάτης Θρησκείας. Καὶ ποῖος δὲν ἠξδύρει μὲ πόσην δόξαν καὶ μεγαλειότητα ἀφιερώθη μίαν φορὰν εἰς αὐτὸν ὁ Ναὸς τῦ Σολομῶντος; πόσον χρυσίον καὶ ἀργύριον ἐξοδεύθη εἰς τὸν οἰκοδομήν τε; πόσα ζῶα ἐσφάγησαν πρὸς θυσίαν; τέλος πάντων πόσα θυμιάματα ἐκάηκαν εἰς ὀσμὴν εὐωδίας; Πόσα ἐξεφωνήθηκαν θεῖα ᾄσματα καὶ ψαλμωδίαις, καὶ πόση ἀπειρίαρπος συνδρομὴ ἀπὸ πλῆθος ἄπειρον Ἑβραίων, ὅπου διὰ τὸ μεγαλεῖον τῆς ἁγιότητος τῦ τόπε, ἐσωύζχαν μὲ κάθε παπείωσιν, καὶ δυλάβειαν. Καὶ πῶς τοῦτο τὸν ὑπόληψιν τῆς ἁγιότητος εἶχαν δὲ ἐκεῖνον τὸν Ναὸν, εἶναι φανερὸν ἀπὸ τοῦτο. Ἐπειδὴ εἰς τὸν καιρὸν τῆς αἰχμαλωσίας τε, οἱ Ἑβραῖοι μὲν ἠμπορῶντες νὰ μεταφερθῶν εἰς ἐκεῖνον τὸν ἅγιον τόπον, ἄφιναν ὅμως, καθὼς καὶ ὁ Δανιὴλ, νὰ κάμνουν ταῖς προσδυχαῖς τες, στρέφοντας τὸ πρόσωπόν τες ἀπ' ἐκεῖνο τὸ μέρος, εἰς τὸ ὁποῖον ἤξδραπῶς ἦτον τοῦτος ὁ Ναὸς ὁ σεβάσμιος. Κλαίοντες εἰς τὸν ποταμὸν Βαβυλῶνος, κάθε φορὰν ὅπου εἰς μνήμην τὰς ἤρχετο ἡ ἀγαπημένη τες Ἱερουσαλὴμ διὰ τὸν Ναόν τες. „ Ἐπὶ τὸν „ ποταμὸν Βαβυλῶνος, ἐκεῖ ἐκα- „ θίσαμεν, καὶ ἐκλαύσαμεν ἐν τῷ „ μνησθῆναι ἡμᾶς τῆς Σιών. (Ψαλμ. 137.

Καὶ ὅμως τοῦτος ὁ Ναὸς τῦ Σολομῶντος, ὁ τόσον περίφημος, τί πρᾶγ-

μα

μα ἦτον, συγκεινόμως με ταῖς ἐδικαῖς μας Ἐκκλησίαις ἡ μία σκιὰ χῆ ἀλήθειαν, κὴ σῶα ὐδέν. Διατὶ εἰς ἐκεῖνον ἐθυσιάζοντο διὰ τὸν Θεὸν ἀπλεῖς θυσίαις· μὰ εἰς ταῖς Ἐκκλησίαις ταῖς ἐδικαῖς μας παῤῥησιάζεται μία Θυσία ἡ πλέον ἁγία, ἡ πλέον ἀξία, κὴ ἡ πλέον τελεία ἀπὸ ὅλαις ταῖς ἄλλαις θυσίαις. Εἰς ἐκεῖνον ὁ μολυσμὸς τῶ ἁμαρτιῶν δὲν ἐπλυίετο, παρὰ εἰς σῶα αἷμα, ὁπὲ κὴ αὐτὸ εἶχε χρείαν ἀπὸ καθαρισμόν· μὰ εἰς ταῖς ἐδικαῖς μας Ἐκκλησίαις τὸ ἴδιον Αἷμα τὲ Τιὲ τὲ Θεὲ, ὁπὲ εἶναι ὁ καθαρώτατος κὴ ἀμόλωπος Ἀμνὸς, μᾶς ἐξαλείφει τὰς ἁμαρτίας μας. Εἰς ἐκείναν τὸν Ναὸν τὲ παλαιὲ Νόμε τὸ θυμίαμα ὁπὲ ἀπὸ τὸ χρυσᾶν θυμιατήριον εὐγαινεν, ἔδιδεν εἰς τὸν Θεὸν κάποιαν μερικὴν ὁσμὴν ὐωδίας· μὰ εἰς ταῖς Ἐκκλησίαις μας, ἡ προσδυχαῖς τῶ Πιστῶν, σνωμσίαις μὲ ἐκείναις τὲ Χριστὲ, ὑψώνονται ἕως εἰς τὸν θρόνον τῆς ὑπερσίας Τριάδος, κὴ ἀπὸ ἐκεῖ μᾶς κατεβάζεν ἀναφείθην πλῆθος Θείων Χαρισμάτων. Τέταις λοιπὸν ἡ Ἐκκλησίαις εἶναι τόποι, τὰς ὁποίας ἔκλεξε ηᾒ ἡγίασε, διὰ νὰ ἦθελεν εἶναι εἰς αὐταῖς τὸ ὄνομά τε παύτοτε δοξασμένον. „ Καὶ νῶ ἐκλεξάμλω, κὴ ἡγίασα „ τὸν τόπον, τὲν τὲ εἶναι τὸ ὄνομά „ μὲ ἐκεῖ ἕως αἰῶνος.

Καὶ ἰδὲ τὸ τέλος (Ἀκρ.) διὰ τὸ ὁποῖον ὁ Θεὸς ἔκλεξε τὲν τὸν μερικὸν τόπον τῶ Ἐκκλησιῶν. Τόπος ἅγιος, τόπος σεβάσμιος. Καὶ πῶς τὲτο τὸ μεγαλεῖον τῆς ἁγιότητος εἶναι εἰς ταὶς τὲ Θεὲ Ἐκκλησίαις, τὸ ἀποδείχνει σαφέστατα ἐκεῖνος ὁ παπεινὸς τόπος τῆς Φάτνης, εἰς τὸν ὁποῖον διὰ τὸ μεγάλλω ἀνάγκλω κὴ χρείαν, ἡ Θεοτόκος ἀπόθεσε τὸν Ἰησῦν Χριστὸν Γεννηθέντα. „ Καὶ „ ἀνέκλινε (λέγει ὁ Θεῖος Λουκᾶς) „ αὐτὸν ἐν τῇ Φάτνῃ. Ἐγὼ ὅμως ἐδῶ δὲν θαυμάζω τόσον, πῶς ὁ Θεὸς ἠθέλησε νὰ γεννηθῇ εἰς σῶα ποπατὸν Σπήλαιον· θαυμάζω ναὶ, κὴ ἀπορῶ, διατὶ αὐτὸ τὸ Γένος τὸ ἠθέλησε νὰ τὸ φανερώσῃ ὁ Ἄγγελος τῶ Ποιμένων, κὴ ὄχι ἄλλων ἀνθρώπων. „ Καὶ „ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἄγγελος· ἰδὲ γὼ „ διαγγελίζομαι ὑμῖν χαρὰν μεγά„ λλω, ἥτις ἔσαι παντὶ τῷ λαῷ. „ Ὅτι ἐτέχθη ὑμῖν σήμερον Σω„ τὴρ, ὅς ἐστὶ Χριστὸς Κύριος, ἐν πόλει Δαβίδ. (Λουκ. Κεφ. 2.) Δὲν ἦτον πρέπον καλλίτερα νὰ δοθῇ ἡ αὐτὴ εἴδησις εἰς τὸν Συμεὼν τὸν Προφήτλω, ἢ εἰς τὴν Προφήτιδα Ἄνναν, ὁπὲ μὲ τόσλω ἄκραν ἐπιθυμίαν ἐκαρτέρεσαν τὸν ἐρχομὸν τὲ Μεσσία; Δὲν ἦτον ἴσως τὲτοι πλέον ἄξιοι ἀπὸ τὰς Ποιμένας, διὰ νὰ λάβωσι μίαν τέτοιαν εἴδησιν; Εἰς τὲτο ἀποκρίνεται ἁρμοδιώτατα ὁ ἀγχινόητος Θεοφύλακτος. Ὁ Θεὸς (λέγει τὸ ἔκαμε διὰ ζῆλον τῆς τιμῆς τὲ οἴκε τε, διατὶ οἱ Ποιμένες κὴ τὴν ἐδικλώ τες σωτηρίαν, δὲν ἔλειπαν εἰς ἐκεῖνο τὸ σπήλαιον διὰ νὰ πηγαίνωσι συχνὰ νὰ ἀποσκεπάζωνται· ὅθεν διατὶ εἰς αὐτὸ εἶχε γεννηθῇ ὁ

Σωτὴρ τὲ Κόσμε, διὰ τὲτο ἦτον πρέπον ὅτι ἀπὸ τὸν Ἄγγελον νὰ φανερωθῇ ἡ ἁγιότης τὲ τόπε, ὁ ὁποῖος διὰ τὴν παῤῥησίαν τὲ Τιὲ τὲ Θεὲ ἀποδείχθη Ναὸς σεβάσμιος, κὴ ἅπως οἱ Ποιμένες νὰ εἰσεβαίνωσι μὲ ὅλον τὸ σέβας, κὴ τὴν ἀλάβειαν. „ Ἵνα μὴ ἀδλαβῶς „ εἰσέρχεσθαι ἐν τῷ σπηλαίῳ τὲς „ Ποιμένας, ἐν ᾧ τὸ Βρέφος ἐνα„ πετέθη.

Τώρα, ἀνίσως κὴ ἐκεῖνο τὸ ποπατὸν σπήλαιον ὁμολογεῖται ἅγιον κὴ σεβάσμιον, διατὶ εἰς αὐτὸ ὁ Τιὸς τὲ Θεὲ ἐγεννήθη μόνον, κὴ ὕστερον ἀπὸ αὐτὸ ἀνεχώρησε, πόσον ἅγιοι, κὴ σεβάσμιοι πρέπει νὰ εἶναι τὲτοι οἱ Θεῖοι Ναοὶ, εἰς τὰς ὁποίας ποιεῖ, ὄχι διὰ μίαν φορὰν μόνον, ἀμὴ θέλει διείσπεται ἀπαπαύσως ἕως αἰῶνος; Ἐδῶ ναὶ εἶναι διὰ παύτα ὅλοι ἐκεῖνοι οἱ ἅγιοι τόποι τῆς Ἱερσαλὴμ, τὰς ὁποίας οἱ Χριστιανοὶ σέβονται μὲ τόσλω ἀλάβειαν. Ἐδῶ τὸ Σπήλαιον, κὴ ἡ Φάτνη. Ἐδῶ ἡ Ναζαρὲτ, ηᾒ τὸ Ἀνώγεων μὲ τὸν μυστικὸν Δεῖπνον. Ἐδῶ ὁ Σταυρὸς, κὴ τὸ τὲ Γολγοθᾶ ὄρος. Ἐδῶ ὁ Τάφος κὴ ἡ Ἀνάστασις. Ἐδῶ ἐδῶ εἶναι ναὶ ὅλα πραγματικῶς. Κάθε πρᾶγμα ὁπὲ εἰς ταῖς Ἐκκλησίαις μας εἶναι, μετέχει ἁγιότητος. Τὰ Μυστήρια ὁπὲ εἰς αὐταῖς ἐπιτελῶνται, εἶναι ἅγια. ὅλα τὰ ἱερὰ σκεύη ὁπὲ μέσα διείσκονται, εἶναι ἁγιασμένα. Τὸ ὕδωρ ὁπὲ εἰς αὐταῖς φυλάττεται, εἶναι ἡγιασμένον. Καὶ διὰ νὰ εἰπῶ μὲ σῶα λόγον, ἡ Ἐκκλησίαις μας εἶναι ἐκεῖνος ὁ καινὸργιος Οὐρανὸς, κὴ ἡ καινὴ Γῆ, ὁπὲ ἐν πνεύματι εἶδεν εἰς τὸ Ἀποκάλυψίν τε ὁ Θεολόγος. Σῶθα οἱ εἰκοσιτέσσαρες Πρεσβύτεροι, πίπτοντες κὴ πρόσωπον εἰς τὲς πόδας τὲ Ἀρνίε, μὲ βαθυπάτλω προσκυνήσιν, τὸ ἐλάχιστον. Καὶ διὰ τὲτο ὁ Θεῖος Χρυσόστομος, ἔλεγεν. „ Ἡ Ἐκκλησία, τόπος ἐστὶν Ἀγγέλων, τόπος Ἀρχαγγέλων, Βασιλεία Θεὲ, αὐτὸς ὁ Οὐρανός.

Ἀ ἐπίγειος Οὐρανὸς, εἰς τὸν ὁποῖον ἀπολαμβάνει ὁ ἄνθρωπος ἐκείνλω τὴν μακαρίαν κατάσασιν, τὴν ὁποίαν δοκιμάζεν, κὴ χαίρονται εἰς τὸν μακαρισμὸν τε οἱ Δίκαιοι, κὴ Μακάριοι. Διατὶ εἰς τέτες τὲς Θείες Ναὲς, εἰς τὸν τὲ Θεὲ Ἐκκλησίαν δύεισκεται εἰς κάθε καιρὸν ἡ πηγὴ τὲ Βαπτίσματος, ἡ καθέδρα τῆς Ἐκκλησίας, τὸ κειμήλιον τῆς μετανοίας, κὴ ἡ τράπεζα τῆς ἀναιμάκτε Θυσίας. Τέσσαρες ποτάμοι τὲ μυστικὲ Παραδείσε, ἀπὸ τὲς ὁποίους ῥέχει ἐπάνω εἰς ἡμᾶς τὰ σωτηριώδη ὕδατα τῆς σωτηρίας μας. Διατὶ εἰς τὴν πηγὴν τὲ Βαπτίσματος λαμβάνομεν τὴν Θείαν Τιοθεσίαν. Εἰς τὴν καθέδραν τῆς ἀληθείας μανθανόμεθα τὴν Πίστιν τῆς ὀρθοδόξε Ὁμολογίας. Εἰς τὸ κειμήλιον τῆς μετανοίας, τὴν ἀπόκτησιν τῆς Θείας φιλίας. κὴ τέλος πάντων εἰς τὴν παῤῥησίαν τῆς Θείας Τραπέζης λαμβάνομεν τὸν Οὐράνιον τιμὴν τῆς Θείκης Κοινωνίας. Ἀ ἔκχυσις. Ἀ πλη-

πλῆθος. Α" πλήρωμα θείων χαρίτων. Ημεῖς εἴμεθε ξένοι καὶ πάροικοι, καὶ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν διὰ τὸ Βαπτισματος γινόμεθε μέλη σὺος σώματος, τὸ ὁποῖο ἡ ἀληθινὴ Κεφαλὴ εἶναι ὁ Χριστός. Ημεῖς εἴμεθεν εἰς τὸ σκότος τῆς ἀμαθείας, καὶ μὲ τὴν διδαχὴν τὸ Εὐαγγελίε λαμβάνομεν τὸ φῶς τῆς Θεογνωσίας, τῆς ὁποίας Διδάσκαλος εἶναι ὁ Ἰησοῦς μας Χριστός. Ημεῖς εἴμεθεν ἁμαρτωλοί, καὶ λαμβάνομεν τὴν δικαίωσιν διὰ τῆς τὸ Χριστὸ ἀπείρων μισθῶν εἰς τὴν ὁμολόγησιν. Ημεῖς εἴμεθεν ἀσθενεις καὶ ἀδύνατοι, καὶ ὁ Θεάνθρωπος Ἰησοῦς μας δίδει δὶ φαγητὸν τὸν ἑαυτόν τε. Καὶ ὅλα τοῦτα τὰ ὑπερφυσικὰ, καὶ ἀνερμήνευτα μυστήρια γίνονται, ἂν τύχῃ, εἰς ἄλλον τόπον; ὄχι βέβαια. ἀμὴ μόνον εἰς ταῖς τὸ Θεοῦ Ἐκκλησίαις. Καὶ διὰ τοῦτο οἱ Θεῖοι Πατέρες ὠμοίασαν τὴν Ἐκκλησίαν ἄλλον ἐπίγειον Παράδεισον, ἄλλον ἐπίγειον Οὐρανόν. Η Ἐκκλησία λοιπὸν συμπεραίνω μὲ τὸς λόγες τὸ Χρυσορρήμονος. Η Ἐκκλησία τόπος ἐστὶν Ἀγγέλων, τόπος Ἀρχαγέλων, Βασιλεία Θεοῦ, αὐτὸς ὁ Οὐρανός.

Καὶ ἂν τοῦτο εἶναι ἀψευδέσατον, τί πρέπει νὰ κάμωμεν ἡμεῖς διὰ νὰ ἀποδειχθῶμεν δίχαιοι εἰς τόσον πλῆθος θείων χαρίτων; „ Τί, τί „ ἀνταποδώσω τῷ Κυρίῳ, ἔλεγε μίαν „ φορὰν ὁ Δαβίδ, περὶ πάντων, „ ὧν ἀνταπέδωκέμοι; Εἰς τοῦτον τὸν ἐδικόν μας ἀπορίαν ἀποκρίνομαι λέγωντας· Ο Θεὸς διὰ νὰ εἶναι πρέπον δοξασμένος ἀπὸ ὑμᾶς, πρέπει ὑμεῖς νὰ ἀνταποκρίνεσθε καὶ τὴν ἀναλογίαν τὸ ὀνόματός τε. Τὸ ὄνομά τε, λέγει ἡ Θεία Γραφὴ, εἶναι μεγαλοπρεπὲς, εἶναι ἅγιον. Καὶ λοιπὸν πρέπει νὰ ἀνταποκρίνεσθε καὶ τὴν τὸ ὀνόματός τε μεγαλειότητα καὶ ἁγιωσύνην. Ο Θεὸς εἶναι Ἅγιος (ἀκρ.) λοιπὸν καὶ ἡμεῖς πρέπει νὰ εἴμεθεν ἅγιοι, διὰ νὰ τὸν δοξολογήσωμεν καθὼς πρέπει. Ο Θεὸς εἶναι ἅγιος, καὶ διὰ τοῦτο μάλιστα τὴν αἰτίαν δὲν πρέπει τινὰς Χριστιανὸς νὰ παρρησιάζεται ἔμπροσθέν τε ἁμαρτωλὸς, καὶ ἀκάθαρτος. Ο Θεὸς εἶναι μεγαλοπρεπὴς, καὶ σύνδοξος, καὶ διὰ τοῦτο ἡμεῖς ἔμπροσθέν τε πρέπει νὰ σεκώμεθεν μὲ ὅλην τὴν λαμπρείαν, καὶ τὴν ταπείνωσιν. Καὶ αὐτὴν τὴν ἄκραν ταπείνωσιν ὁποῦ πρέπει νὰ ἔχωμεν ὅταν εἴμεθεν εἰς ταῖς Ἐκκλησίαις, διὰ νὰ ὑμνήσωμεν τὴν τὸ Θεοῦ φοβερὰν μεγαλειότητα, μᾶς τὴν ἐρμηνεύει ὁ Παρχιάρχης Ἀβραάμ, καὶ ὁ Προφητάναξ Δαβίδ, μὲ τὸ ἐδικόν τες παράδειγμα. Ἐγὼ, λέγει ὁ Ἀβραάμ, θέλωντας νὰ ὁμιλήσῃ μὲ τὸν Θεὸν, ἄρχισα νὰ ὁμιλήσω εἰς τὸν Κύριον μου, ἐγὼ ὁποῦ δὲν εἶμαι ἄλλο, παρὰ γῆ καὶ σποδός. „ Νῦν „ ἠρξάμην λαλῆσαι πρὸς τὸν Κύ„ ριόν μου. ἐγὼ δέ εἰμι γῆ καὶ σποδός. Καὶ ὁ Δαβὶδ πάλιν θέλωντας νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸν Ναὸν τὸ Κυρίε, ἔλεγε μὲ ἄκραν ταπείνωσιν· „ εἰσελεύσομαι εἰς τὸν οἶκόν σε, „ προσκυνήσω πρὸς Ναὸν ἅγιόν σε „ ἐν φόβῳ σε.

Καὶ

Καὶ ἰδὲ (ἀκρ.) ὁ ἀληθινὸς τρόπος, μὲ τὸν ὁποῖον πρέπει νὰ ἐμβαίνετε, καὶ νὰ σέκεσθε εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, ἤγουν μὲ ἄκραν ταπείνωσιν, καὶ μεγαλώπατον φόβον. μὲ ταπείνωσιν, διὰ τὸ ὑδὲν, καὶ ἀχρεῖον τὸ ἑαυτὸ μας· μὲ φόβον πάλιν, διὰ τὴν μεγαλειότητα τῆς τὸ Θεοῦ ἁγιότητος. Κάθε Χριστιανὸς ὅτι λογῆς τάξεως καὶ ἂν εἶναι, σύνδοξος, ἢ ποπαπὸς, πλούσιος, ἢ πτωχὸς, Ἱερεὺς, ἢ Ἀρχιερεὺς, καὶ τέλος πάντων, καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος Βασιλεὺς, ὅλοι ὅλοι κοινῶς πλησιάζοντες εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, πρέπει διὰ τὸ σέβας, ὡς ὁ Μωϋσῆς εἰς τὴν Βάτον, νὰ λύωσι τὸ ὑπόδημα ἐκ τῆς ποδῶν τες, ἤγουν διὰ τὴν ἀκολούθησιν τῆς καινῆς σωτηρείας τὸ Κόσμε· Θέλοντας πάλιν νὰ ἀναφέρω, ὄντες μέσα εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, ταῖς προσδυχαῖς τες εἰς τὸν Θεόν; πρέπει νὰ θάπτωσι ὑποκάτω εἰς τὸν Σταυρὸν ὅλα τὰ ἐδῶλα ὁποῦ βασοῦν τῆς κοσμικῆς ματαιότητος, ὅτι λογῆς ἔκαμψε ὁ Ἰακώβ. Ὅσον κάθ' ἕνας μέσα εἰς τὴν Ἐκκλησίαν πρέπει νὰ σέκεται μὲ φόβον, πονῶντας διὰ τὰς ἁμαρτίας τε, καὶ ζητῶντας ἀπὸ τὸν Θεὸν χάριν, νὰ ἤθελε ταῖς ἀποσταφῇ διὰ παντὸς. Μὲ τοῦτο τὸ θεάρεσον τέλος πρέπει νὰ ἐμβαίνῃ καθ' ἕνας, καὶ νὰ σέκεται εἰς τὴν Ἐκκλησίαν. Μὰ ὦ πόσον διαφορετικὸς ὁποῦ εἶναι καὶ τὸ παρὸν ὁ σκοπὸς τῆς Χριστιανῶν.

Εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς πρώτων αἰώνων ἦτον σωτηρεία, ὅτι ἐκεῖνοι ὁποῦ ἐφύλαγαν ταῖς θύραις τὸ Ναοῦ, νὰ ἀποδιώχνουν τὰς ἀναξίας, καὶ ἐκείνας ὁποῦ ἤξεβραν, πῶς ἐμβαίνουν δὰ νὰ συγχύζουν καὶ νὰ σκανδαλίζουν τὰς ἄλλες. Ὅσον ὅλοι ὁποῦ δύρισκοντο μέσα, ἔσεκαν μὲ ἄκραν σωπὴν, καὶ δὲλάβειαν, εἰς τρόπον ὅτι φθόγγος ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν ὑπήγαινεν εἰς τὰ ὀπίτιά τες, καὶ ἀκολουθῶντας νὰ δοξάζουν καὶ ἐκεῖ τὸν Θεόν, συνομιλοῦντες ὅλα ἐκεῖνα, ὁποῦ εἶχαν ἀκούσει ἀπὸ τὴν Εὐαγγελικὴν διδασκαλίαν, ἀπόδειχναν ταῖς ἁπλαῖς κατοικίαις των, ἄλλας σεβάσμιας Ἐκκλησίας. ἐκεῖ ὁποῦ πῶρα ταῖς Ἐκκλησίαις οἱ Χριστιανοὶ ταῖς μεταβαίνουν χειρότερον καὶ ἀπὸ τὰ ἀσελγέσατα Θέατρα. Διατὶ εἰς αὐταῖς σωάζονται οἱ Χριστιανοὶ, ὄχι δι' ἄλλο, παρὰ δὰ μίαν ἁπλῆν σωτηρείαν. Ὅσον ἐδῶ μέσα δύρισκων νὰ κάμουν τὴν ἀνάμνησιν εἰς ὅσα εἶδαν, καὶ ἤκουσαν, καὶ τὰς ἐσωείβη τὴν ἀπερασμένην ἡμέραν. Ἐδῶ ἡ ἐρώτησις πρὸς τὸν ἄλλον, πῶς σᾶς ἐφάνη ἡ ὀψεινὴ Κωμῳδία; πῶς ἐπαλείωσε τὸ παιγνίδι; πόσω ὥραν ἐσάθης εἰς ἐκείνην τὴν σωάξιν; πῶς ἔγινεν; αὖ δὲν θέλω νὰ εἰπῶ τόσαις ἄλλαις ἀσελγέσαταις συνομιλίαις, ταῖς ὁποίαις εἶναι καλλίτερον νὰ ἐλέγξω μὲ σιωπὴν, παρὰ νὰ ταῖς θεαξίσω μὲ προφορικὸν ἔλεγχον. Α" διεφθαρμένα καὶ ἀσεβέσατα ἤθη τῆς Χριστιανῶν, νὰ ἔχουν τόσην δωάμειν νὰ ἀποδείχνουν ταῖς Ἐκκλησίαις τὸ Θεοῦ ὡς ἄλλα πορνοσάσια, καὶ σπήλαια τῆς λῃστῶν. Καὶ εἰς τοῦτο πόσον ὁποῦ παραπονεῖται μὲ ἡμᾶς

ὁ Θεὸς διὰ στόματος τοῦ Ἱερεμίου. „ Τί ἡ ἀγαπημένη ἐν τῷ οἴκῳ μου „ ἐποίησε βδέλυγμα; Διὰ ποίαν αἰτίαν, λέγει, ἡ ἀγαπημένη μου συνάξεις τῶν Χερουβὶμ εἰς τὸν οἶκόν μου πράττει πάσης πράξιν βδελυκτὴν καὶ παράνομον; Ἀνίσως καὶ οἱ Ἀγαρηνοί, Σκύθες, καὶ Ἄραβες, δὲν σέβωνται τὸν Ναόν μου, τοῦτο δὲν εἶναι θαυμαστὸν, διατὶ τέλος πάντων δὲν ἔχουν τὸ φῶς τῆς ἀληθινῆς Πίστεως. μὰ οἱ Χερουβὶμ ὅπου μὲ γνωρίζουν, καὶ ὅπου ἀπόλαυσαν, καὶ ἀπολαμβάνουν πάσης ἡμέραν τόσαις ἀναρίθμητες χάρες, νὰ θέλουν νὰ μὲ ἀτιμάζουν μέσα εἰς τὸν οἶκόν μου; αἰ καὶ τοῦτο εἶναι ἄξιον διὰ πάσης ὀργὴν, καὶ παίδευσιν. Τί ἡ ἀγαπημένη ἐν τῷ οἴκῳ μου ἐποίησε βδέλυγμα;

Καὶ εἰς σὰ τέτοιον παράπονον σὰς Θεὸς, ποῖος δὲν πρέπει νὰ φέξῃ; ποία, λέγω, λίθινες καρδία, ὅπου ἀγκαλὰ καὶ προπάρα μὲ μεγάλην ἀτιμίαν τοῦ Θεοῦ ἔσκυσεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν μὲ ἄπραν ἀναβλάβειαν, δὲν θέλει μεταβληθῇ τώρα, μὲ τὸ νὰ ἐσοχαθῇ πῶς μέσα εἰς τοῦτον τὸν Θεῖον Ναὸν πάσται ὁ Θεὸς μὲ ὅλην τὴν βασιλικὴν τὸ μεγαλειότητα; Ἀ" Χερουβὶμ μου. καταλάβετε μίαν φορὰν τὸ μεγαλεῖον τῆς ἁγιότητος τούτου τοῦ τόπου. καὶ μὲ ὅλην τὴν ταπείνωσιν καὶ δυλάβειαν, ἂς τὸν σέβεται πάσης σὰς. Μάθετε ἀπὸ τὸν Οἰκουμενικόν μας Διδάσκαλον τὸν Χρυσόσομον, ὅτι ἡ Ἐκκλησία ἐ διαλέξεως, ἀλλὰ διδασκαλίας χωρεῖον ἐστί. Δὲν εἶναι τόπος ὄχι συνομιλίας, καὶ αἰχρολογίας, ἀμὴ τόπος προσδυχῆς, καὶ ἀκροάσεως τοῦ Ἁγίου Εὐαγγελίου. Καὶ λοιπὸν ἐρχόμενοι εἰς τὴν Ἐκκλησίαν προσδύχεσθε μὲ κατάνυξιν, διὰ νὰ ἠθέλετε ἀπολαύσῃ, ὄχι μόνον τὴν συγχώρησιν τῶν ἁμαρτιῶν σας, ἀμὴ νὰ ἀποφύγετε ἀκόμι καὶ ἀπὸ τὸν μεγάλον θυμὸν τοῦ Θεοῦ, ὁλαις ἐκείναις ταῖς παιδεύσες, ὅπου ἀκολουθοῦν ἀπὸ μίαν τέτοιαν ἀσεβεσάτην, καὶ διαβολικὴν ἀναβλάβειαν.

ΜΕΡΟΣ, Β'.

ΑΠΟ' τὸ μεγαλεῖον τῆς ἁγιότητος τῶν Ἐκκλησιῶν, καὶ τὸ σέβας, ὅπου ἡμεῖς εἰς αὐταῖς χρεωστοῦμεν, ἠμπορεῖ καθ' σὰς νὰ συμπεράνῃ πόσον θυμὸν καὶ ὀργὴν ἐκ Θεοῦ θησαυρίζουν οἱ ἀναβλαβεῖς εἰς τὸν ἑαυτόν τες ἀπὸ σὰ τέτοιον ἀσεβέσατον ἁμάρτημα. Καὶ διὰ νὰ βεβαιωθῇ κάθ' σὰς εἰς τοῦτο, πρέπει νὰ ἠξεύρῃ, πῶς ὅταν σὰς Βασιλεὺς πρᾶος καὶ ὑπλαγχνος παιδεύῃ σὰ ἁμάρτημα μὲ τὸ ἴδιόν τε χέρι, εἶναι σημεῖον πῶς ἐκεῖνο τὸ ἁμάρτημα ὑπερβαίνει εἰς τὸν βαθμὸν κάθε ἄλλου κακίαν. Ὅθεν ἀπὸ τοῦτο καταλαμβανόμεθα τὸ μεγαλεῖον τῆς ἀσεβείας ἐκείνων, ὅπου ἀναβλαβῶς σέκονται εἰς τὴν Ἐκκλησίαν. διατὶ βλέπομεν τὸν Χριστὸν ἐναντίον αὐτῆς τῆς ἀσεβείας ἁρματωμένον μὲ μάσιγας, διὰ νὰ παιδεύσῃ ἐκείνες, ὅπου ἀναβλαβῶς ἀτιμάζουν τὸν Θεῖον Ναόν τε.

Παραβαίνουν οἱ Γενάρχαι τὴν Θείαν Ἐντολὴν, καὶ θέλοντας ὁ Θεὸς

Θεὸς νὰ τὰς παιδεύσῃ, δυλεύεται τὸ μέσον ἑνὸς Ἀγγέλε, διὰ νὰ τὰς ἐξορίσῃ ἀπὸ τὸν Παράδεισον τῆς τρυφῆς. Τὰς Χαναναίας, καὶ Ἀμορραίας θέλοντας νὰ τὰς διώξῃ ἀπὸ τὴν γῆν τως, τὰς βιάζει μὲ τὴν πληγὴν τῶν ζωυφίων, ὅπου τὰς ἐπλήγωναν θανατφόρως. Ἀφώτισον ὁλόκληρον τὸ στράτευμα τῶν Ἀσυρίων. καὶ ἐθανάτωσε καὶ τὸν Ἡρώδην, μὰ μὲ τὸ μέσον ἑνὸς Ἀγγέλε. Ἐκαταπόντισε τὸν Φαραὼ μὲ ὅλον τὸν λαόν τε, μὰ μὲ τὸ μέσον τῆς ῥάβδε τοῦ Μωϋσέως. Ἀλλὰ μὲ ἐκείνες, ὅπου καταφρονοῦν ταῖς Ἐκκλησίαις καὶ τὸν Ναόν τε, δὲν φέρεται μὲ τὸν ἴδιον τρόπον, ἀμὴ ἐκδικεῖται ἀμέσως μὲ τὸ χέρι τὸ ἐδικόν τε. „ Καὶ ποιήσας, (λέγει ὁ „ Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης) καὶ ποιήσας φραγγέλιον ἐκ χοινίων, πάντας ἐξέβαλον ἐκ τοῦ Ἱεροῦ. Διατί, λέγει ὁ Ἱερεμίας, ἐκδίκησις „ Ναοῦ αὐτοῦ ἐστί. Καὶ τοῦτο ἐπαρακίνησε καὶ τὸν Θεῖον Χρυσόσομον νὰ εἰπῇ, πῶς ἡ μεγάλαις δυσυχίαις, καὶ παιδεύσεις, ὅπου συμβαίνουν εἰς τόσαις φαμιλίαις, εἰς τόσες καὶ τόσες ἀνθρώπες, εἶναι πληγαῖς ὅπου ἀπὸ τὸν Θεὸν πέμπονται, διὰ νὰ παιδεύσῃ ἐκείνες, ὅπου ἀτιμάζουν, καὶ καταφρονοῦν μὲ ἀναβλάβειαν τὸ μεγαλεῖον τοῦ Θεοῦ, μὲ τὸ νὰ καταφρονοῦν ταῖς Ἐκκλησίαις ταῖς ἐδικαῖς τε. Ἐπειδὴ εἰς αὐταῖς, ἢ ὀλίγον ἔρχονται οἱ Χερουβὶμ, ἢ ἐρχόμενοι, σέκονται μὲ ὀλιγωτέραν προσοχὴν ἀπὸ ἐκείνην ὅπου ἔχουν, ὅταν διείσκωνται εἰς τὰ Θέατρα, καὶ εἰς τὰ γελοιώδη τῆς ἀγορᾶς παίγνια. Εἰς τὰ Θέατρα, αἰ ὄχι ὅλην τὴν ὥραν, κάν τὸ περισσότερον τοῦ καιροῦ δίδεν εἰς κάποιαν ἀκρόασιν καὶ θεωρίαν εἰς ἐκείνα, ὅπου ἐκεῖ παρασταίνονται. ἀλλὰ ἐδὼ μετὰ βίας σρέφεν τὰ ὄμματά τες μὲ δυλάβειαν εἰς ἐκεῖνον τὸν ἅγιον τόπον τοῦ Βήματος. Ἐκεῖ οἱ ἄνθρωποι συμφωνοῦν τὸν λογισμόν τες μὲ τὰς λόγες τῶν Κωμικῶν, καὶ κατὰ τὸ χῶμα ὅπου ἐκεῖνοι κάμνουν, ζητᾷ καθ' σὰς καὶ μίμησιν νὰ χηματίσῃ. ἀλλ' ἐδὼ εἰς καιρὸν προσδυχῆς οἱ περισσότεροι σωομιλοῦντες, δὲν ἠξεύρουν εἰς τί μέρος εἶναι ὁ Ἱερεύς, ὅταν ἐπιτελῇ τὸ φρικτὸν μυστήριον τῆς ἱερᾶς Λειτουργίας. Στέκονται τέλος πάντων βεβιασμένοι, καὶ πρὶν τελειώσῃ ἡ Λειτουργία, κινοῦνται ὅλοι μὲ θόρυβον, ἀποδείχνοντες τὴν μεγάλην χαρὰν ὅπου δοκιμάζουν νὰ ἐλευθερωθοῦν ἀπὸ σὰ τόπον, ὅπου τὸς εἶναι κατὰ πολλὰ βαρετὸς, καὶ δυσάρεστος.

Καὶ ἀπὸ τοῦτο, ποῖος δὲν συμπεραίνει πῶς οἱ τέτοιοι δὲν ἔχουν παντελῶς διάθεσιν νὰ σωφρονισθοῦν καὶ νὰ σωομιλοῦν μὲ τὸν Θεὸν καὶ Πλάσην; Εἶναι ἀποδεδειγμένον εἰς ὅλες, πῶς ὅταν τινὰς σωομιλῇ, ἢ σωφρονίσκεται μὲ ὑποκείμενον, ὅπου δὲν εἶναι τῆς διαθέσεως τε, ἀγκαλὰ καὶ ἡ σωναστροφὴ εἶναι διὰ ὀλίγην ὥραν, ὅμως ἐκεῖνος ὁ ὀλίγος καιρὸς τοῦ φαίνεται μία ἡμέρα· καὶ ὁ τόπος ἀγκαλὰ καὶ

μεγαλοπρεπὴς, δι' αὐτὸν εἶναι με-
λαγχολικὸς καὶ μικροπρεπής. ἐκεῖ
ὅπου ὅταν τινὰς σωσθείσκεται μὲ
ὑποκείμενον ἠγαπημένον, καὶ τῆς δι-
χαειςήσεώς τε, ἡ ἡμέρα τῆς σωσαφ-
σροφῆς τὲ φαίνεται ὥρα, καὶ ἡ ὥρα
σιγμὴ, καὶ ὁ τόπος, ἀγκαλὰ καὶ ἀνά-
ξιος τὲ ἑαυτὲ τε, τὸν κρίνει καὶ πολ-
λὰ ἄξιον. Ω' ἁγιωτάτη σωσθεια
τῆς Παλαιᾶς Ε'κκλησίας. Καὶ πὲ
εἶσαι νὰ ἀποδιώξῃς εἰς τὲς καιρὲς
μας ἀπὸ τὸν Ναὸν τὲ Θεὲ αὐτὶς
ὅλα κατηχημένες, καὶ ἐνεργημένες,
τόσες Χειςιανὲς, ὁπὲ καταφρονᾶν
τὸν Μεγαλειότητα τὲ Θεὲ μέσα εἰς
τὸν Θεῖον Ναόντε;

Α'λλ' ἐσὺ, Θεέ με, εἶναι δυνα-
τὸν νὰ ὑποφέρῃς μίαν τέτοιαν ὕβριν
καὶ ἀτιμίαν; Αἰ (ἀκρ.) ὁ Θεὸς
θέλει ἐκδικήσει, καὶ θέλει ἐκδικήσει
μὲ μεγάλον θυμὸν μίαν τέτοιαν ἀσέ-
βειαν. Θέλει ἔλθῃ ἡμέρα, καὶ ἡ
ἡμέρα ἐκείνη φοβερὰ σφόδρα, ὁπὲ
θέλει φερθοῦ τὰ νεκρὰ σώματα τῶν
ἀσεβῶν εἰς τέτες τὲς ἁγίες τόπες,
τὲς ὁποίες ἀδιλαβῶς ἐκαταφρόνεσαν.
καὶ ἐκεῖ ὅπὲ ζῶντες δὲν εἶχαν τό-
σον δικαείσισιν νὰ σωσθείσκωνται
μὲ ψυχικὴ τες ὠφέλειαν, ἀλλ' ὀλί-
γην ὥραν μέσα· μὲ θανάτον σαν-
κῶς, καὶ χωρὶς ὠφέλειαν πρέπει
νὰ σώζωνται ἕως τῆς τελθταίας
Κείσεως. Εἰς τὸν ὁποίαν ἐν φωνῇ
σάλπιγγος θέλει παρρησιασθῆ νὰ
ἀπολάβῃ, λέγω, μὲ παγκόσμιον
ἀτιμίαν καὶ καταφρόνεσιν, ἐκείνην
τὸν φοβερωτάτην κατάκρισιν τῆς ἀ-
τελθτήτε φθορᾶς. Διατὶ καὶ τὸν
Α'πόσολον, εἴτις τὸν Ναὸν τὲ Θεὲ
φθείρει, φθερεῖ τέτον ὁ Θεός.

ΚΤ-

ΚΥΡΙΑΚΗ, Γ'.

ΠΕΡΙ' ΘΛΙ'ΨΕΩΝ, ΤΑΥ'ΤΗΣ ΤΗ'Σ ΖΩΗ'Σ ΠΟ'ΣΟΝ Ω'ΦΕ'ΛΙΜΑΙΣ.

Ο'ς γὰρ ἂν θέλῃ τὸν ψυχὸν αὐτὲ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν.
ΜΑΤΘ. Κεφ. ΚΗ'.

Ε'ΚΗΡΥ'ΧΘΗ ΕΙ'Σ ΒΕΝΕΤΙ'ΑΝ. 1755.

ΠΡΟΟΙ'ΜΙΟΝ.

Τρόπος μὲ τὸν ὁποῖον μᾶς δείχνει σήμερον ὁ Ἰησᾶς μας Χειςὸς νὰ σώσωμεν τὸν ψυχικόν μας, εἶναι πολλὰ σκοτεινὸς, καὶ εἰς κάποιον βάθος ἀνάρμοσος. διατὶ λέγει· πῶς ὅποιος θέλει νὰ σώσῃ τὸν ψυχικόν τε, πρέπει πρῶτα νὰ τὸν χάσῃ, καὶ ὅποιος πρῶτα τὸν χάσει, αὐτὸς βέβαια θέλει τὸν κερδέσει. Εἰς τόσον ὅτι, διὰ νὰ γένῃ σωτηρία, πρέπει νὰ μεσολαβήσῃ ἀπώλεια, καὶ διὰ νὰ γένῃ κέρδος, πρέπει νὰ μεσιτεύσῃ χαϊμός. Καὶ τὲτο εἶναι ὁπὲ ἐγὼ λέγω, πῶς εἶναι λόγος καταπολλὰ ἐναντίος, καὶ ἀνάρμοσος εἰς τὰ πράγματα. διατὶ, πῶς εἶναι δυνατὸν ὅταν χάσῃ τινὰς τὸν ψυχικόν τε, νὰ τὸν σώσῃ τότες ὅταν τὸν χάσῃ; ἀν τὸν χαθῇ, πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ τὸν κερδέσῃ; καὶ ἀν τὸν ἀπολέσῃ, πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ τὸν σώσῃ; Πότε ὁ χαϊμὸς ἠμπορεῖ νὰ εἶναι κέρδος; ἢ πότε ἡ ἀπώλεια ἠμπορεῖ νὰ εἶναι σωτηρία; Λοιπὸν εἰς πράγματα τόσον ἐναντία καὶ ἀνάρμοσα, πῶς ὁ Κύριος Ἰησᾶς Χειςὸς μᾶς παραγγέλει μὲ τόσην σαφήνειαν; „ Ο'ς τις θέλει τὸν ψυχικόν αὐτὲ „ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτόν· ὃς δ' „ ἂν ἀπολέσῃ τὸν ψυχικὸν αὐτὲ, „ σώσει αὐτόν; Ο' λόγος καὶ ἀλή-θειαν φαίνεται δυσπαράδεκτος εἰς τὸν φρονιὸν, ἀνάρμοσος εἰς τὰς λέξεις, καὶ εἰς τὴν σημασίαν τῶν λέξεων. μὰ εἰς τὸ νόημα, ἂν σοχαδῆμεν, διείσκομεν πῶς ἀληθινὰ δὲν ἀκολα-θᾶ σωτηρία, ἂν πρῶτα δὲν γένῃ ἀπώλεια· καὶ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ κερδέσωμεν, ἂν πρῶτα δὲν χάσωμεν. Καὶ πῶς; Ο'λοι ἠξεύρετε, πῶς τέτοιας ἡ ζωὴ εἶναι μία παν-ήγυρις, Πανήγυριν νόμιζε τὸν δὲ τὸν βίον, λέγει ὁ Ναζιανζῆ Γρηγόριος. εἰς τὴν ὁποίαν τὸ κρέος ὁπὲ ἔχει καθ' ὕας δὲν εἶναι ἄλλο, παρὰ νὰ πραγματεύθῃ, ὄχι τὸ κέρδος τέτης τῆς ζωῆς, μὰ τὸν χαϊμόν. τὸν χαϊμὸν τὲ Κόσμε τέτε διατὶ τὸν ἄλλον, καὶ

τὸν

τὴν ἀπώλειαν τῆς προσκαίρε ταύτης ζωῆς διὰ τὴν μέλλουσαν. Τώρα εἰς τέτοιον τόπον τὸ πράγματα. Διατὶ τὸ ἐναντίον, ὄχι δὲν ἐναντιώνεται, μὰ φέρνει τὸ ἐναντίον, καὶ τὸ σῶμα, ὄχι δὲν αἰσθάνεται, μὰ ἀκολουθεῖ εἰς τὸ ἄλλο. Ὅταν αὖ ἡμεῖς καθ' ὑπόθεσιν ἀγαπήσωμεν τὴν χαρὰν τῆς ψυχῆς, ἡμεῖς πρέπει νὰ πραγματευθῶμεν τὸ ἐναντίον τῆς χαρᾶς ὁποῦ εἶναι τὰ δάκρυα, διατὶ αὐτὰ φέρνουν τὴν χαρήν. Ἂν θέλωμεν τὴν αἰώνιον ἀνάπαυσιν τῆς ζωῆς, πρέπει νὰ ζητήσωμεν τὸ ἐναντίον τῆς αἰωνίου ἀναπαύσεως, ὁποῦ εἶναι αἱ Θλίψεις, καὶ τὰ βάσανα, διατὶ ἀπ' αὐτὰ ἀπολαμβάνει ἡ αἰώνιος ἀνάπαυσις. Ἂν θέλωμεν τὴν δόξαν, καὶ τιμὴν τῆς ψυχῆς, πρέπει νὰ γυρεύσωμεν τὴν ὑστερινὴν ἀτιμίαν καὶ καταφρόνησιν· ἐπειδὴ ἀπὸ τέτοιον πάλιν ἔρχεται καὶ ἡ δόξα. Καὶ τέλος πάντων τὰ ἀγαθὰ τῆς ψυχῆς ἀγοράζονται μὲ τὰ βάσανα, ὡς καθὼς καὶ ἡ σωτηρία μὲ τὴν ἀπώλειαν. Εἰς τοῦτο λοιπὸν θέλει εἶναι ὁ λόγος μας σήμερον, ἀποδείχνοντας τὸ ὄφελος τῆς Θλίψεων τέτοιας τῆς ζωῆς. καὶ προσέχετε.

ΜΕΡΟΣ, Α'.

ΠΟσον διαφορετικὴ εἶναι ἡ ἀλήθεια τῶν πραγμάτων ἀπὸ ἐκεῖνο ὁποῦ ἡμεῖς λογιάζομεν. Ἡμεῖς λογιάζομεν μόνον ἐκεῖνο ὁποῦ βλέπομεν, καὶ ὅμως ἐκεῖνο ὁποῦ βλέπομεν, εἶναι ἐκεῖνο ὁποῦ αὐτὰ δὲν εἶναι. ὡς καθὼς ἐκ τοῦ ἐναντίου, ἐκεῖνο ὁποῦ αὐτὰ εἶναι, εἶναι ἐκεῖνο ὁποῦ ἡμεῖς δὲν βλέπομεν. Ἡμεῖς βλέπομεν τὰς δυτυχίας, καὶ μακαρίζομεν τὲς δυτυχισμένες. βλέπομεν ταῖς ξερφαῖς, καὶ μακαρίζομεν τὲς ξυφωντας. βλέπομεν ταῖς δόξαις, ἢ ταῖς χαραῖς, καὶ μακαρίζομεν τὲς ἐνδόξες καὶ χαίροντας. ὡς καθὼς ἐκ τοῦ ἐναντίου, βλέπομεν τὴν πτωχείαν, καὶ λέγομεν καλορίζικες τὲς πτωχές. βλέπομεν ταῖς Θλίψες καὶ τὰ βάσανα, καὶ κατοχίζομεν τόσον τὲς λυπημένες, ὅσον καὶ τὲς βασανισμένες. καὶ ὅμως εἶναι ὅλον τὸ ἐναντίον ἀπὸ ἐκεῖνο ὁποῦ ἡμεῖς βλέπομεν, καὶ ἀπόμη λογιάζομεν. Διατὶ ἐκείνες τὲς ὁποίες ἡμεῖς μακαρίζομεν, δὲν εἶναι μακάριοι. καὶ ἐκεῖνοι τὲς ὁποίες ἡμεῖς κατο-

κατοχίζομεν, ἐκεῖνοι εἶναι μακάριοι. ἐκείνες ὁποῦ κλαίομεν, εἶναι ἄξιοι χαρᾶς, καὶ ἐκείνες ὁποῦ χαιρόμεθεν, εἶναι ἄξιοι διὰ δάκρυα. Καὶ τοῦτο εἶναι λόγος ὁποῦ τὸ βεβαιώνει ἡ αὐτοαλήθεια, ὁ ἴδιος Χριστὸς εἰς τὸ Εὐαγγέλιον. Ἐπειδὴ καὶ μακαρίζει ἐκείνες, τὲς ὁποίες ἡμεῖς κατοχίζομεν. Μακάριοι, λέγει, οἱ πτωχοὶ, μακάριοι οἱ κλαίοντες νυῦ, μακάριοι οἱ πεινῶντες καὶ διψῶντες. καὶ πάλιν ἐκ τοῦ ἐναντίου, κατοχίζει ἐκείνες ὁποῦ ἡμεῖς μακαρίζομεν. Οὐαὶ, λέγει, οἱ χαίροντες νυῦ. ὐαὶ οἱ ἐνδυφῶντες. ὐαὶ οἱ πλουτοῦντες ἑαυτοῖς θησαυρές.

Μὰ διατί τέτοι τόσον πολλὰ κατοχίζονται, καὶ ἐκεῖνοι τόσον πολλὰ μακαρίζονται; τὴν ἀφορμὴν τὴν ἐξηγεῖ ὁ ἴδιος Θεὸς, καὶ εἰς τέτες καὶ εἰς ἐκείνες. διατὶ λέγει, πῶς αὐτοὶ ἔρχονται ἀπὸ τὴν χαρὰν εἰς τὰ δάκρυα, ἀπὸ ταῖς ἀναπαυσεις εἰς τὰ βάσανα, καὶ ἀπὸ τὴν ξυφὼ εἰς τὴν Κόλασιν. „ Οὐαὶ οἱ χαίροντες νυῦ, „ ὅτι κλαύσονται. καὶ πάλιν· „ ἐγγίσετο ἀποθανεῖν τὸν Πλούσιον, „ καὶ ἀπελθεῖν εἰς τὴν Γέενναν. ὡς καθὼς ἐκεῖνοι ἀπὸ τὲς θρόνες ἔρχονται πάλιν εἰς τὴν χαρὰν, ἀπὸ τὰ δάκρυα εἰς τὴν εὐφροσύνην, καὶ ἀπὸ τὴν πεῖναν, καὶ δίψαν εἰς τὸν χορτασμὸν καὶ ἀπόλαυσιν. „ Μακά„ ριοι οἱ κλαίοντες νυῦ, ὅτι γελά„ σονται. Μακάριοι οἱ πενθοῦντες, „ ὅτι αὐτοὶ παρακληθήσονται. Μακάριοι οἱ πεινῶντες καὶ διψῶντες, ὅτι αὐτοὶ χορτασθήσονται. Μὲ ὅλα τοῦτα συμπεραίνοντας πῶς ἡ Θλίψες καὶ τὰ βάσανα τῶν ἀνθρώπων, εἶναι ἡ δυτυχίαις τῆς ἀνθρωπότητος, καὶ πῶς αὐτὰ εἶναι οἱ καλοὶ μεσίταις ὁποῦ εἰς τὴν σωτηρίαν φέρνει, καὶ ἡ καλὴ σκάλα ὁποῦ εἰς τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ μᾶς ἐδηγοῦσιν. εἰς τόσον ὅτι ὅλοι οἱ Χριστιανοὶ, ὅλοι ἐκεῖνοι ὁποῦ φυλάττων τὴν ὀρθοδοξίαν, μὲ ἐλπίδα νὰ σωθοῦν, πρέπει νὰ ὑξδύρων ἐδὰ αὐαγκαιοπάτω ἀλήθειαν, πῶς δὲν εἶναι ἄλλος τρόπος, δὲν εἶναι ἄλλο μέσον τόσον ἁρμόδιον νὰ ἐπιτύχων, ἢ νὰ λάβων τὸ ποθούμενον, παρὰ ἡ Θλίψες ὁποῦ λυποῦνται, καὶ τὰ βάσανα ὁποῦ πικραίνονται. Τὸ λέγει ὁ ἴδιος Θεὸς, καὶ δὲν εἶναι νὰ ἀμφιβάλλετε. Τὸ λέγει ὁ ἴδιος Χριστὸς, καὶ δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ἀπορήσετε. „ Ἐὰν μήτις ἄρη τὸν Σταυρὸν αὐτοῦ, „ καὶ ἀκολουθῆ ὀπίσωμε, δὲν ἔσι με „ ἄξιος. ἀπόφασις ὁποῦ βεβαώνει, πῶς μήτε ἀληθινὸς Χριστιανὸς, μήτε ἄξιος τῆς Βασιλείας τὸ Χριστὸ εἶναι ποτέ, αὖ δὲν ἀκολουθήσῃ τὸν Χριστὸν εἰς τὴν ζωὴν τέτοιαν, μὲ τὰ βάσανα τῆς ζωῆς. „ ἐὰν μήτις ἄρη „ τὸν Σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθῆ „ ὀπίσωμε, δὲν ἔσιμε ἄξιος. Καὶ εἰς περισσοτέραν βεβαίωσιν θέλοντας νὰ δείξῃ, πῶς μοναχοὶ τέτοι ἐμπαίνων εἰς τὴν Βασιλείαν τε, δείχνει τὴν Βασιλείαν τε, δείχνει τὴν στράταν τῆς τέτοιας Βασιλείας, πῶς εἶναι στενὴ καὶ τεθλιμμένη. „ στενὴ καὶ „ τεθλιμμένη ἡ ὁδὸς, ἡ ἀπάγουσα „ εἰς τὴν Βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν.

Λοιπὸν αὖ οἱ λόγοι τοῦ Θεοῦ πι-

στοῦν-

σώνται διὰ ἀληθειαις, ἡμεῖς πρέπει νὰ πισεύωμεν ὡσαὺ δόγμα, καὶ νὰ κρατῶμεν διὰ ἀληθειαν, πῶς ἐκεῖνο ὁπὸ μᾶς σώζει εἶναι ἡ Θλίψις. Μάλισα ὁπὸ τὸτο ἠμποροῦμεν νὰ τὸ καταλάβωμεν καὶ ὀφθαλμοφανῶς καὶ εἰς τὸ ἔργον, μὲ τὸ νὰ σοχαθῶμεν ὅλες ἐκείνες ὁπὸ ἀπόλαυσαν τὴν σωτηρίαν, καὶ ἐκείνες ὁπὸ ἔχασαν τὴν σωτηρίαν. ἐκείνες ὁπὸ ἦλθαν εἰς τὴν Βασιλείαν τὸ Θεὸ, καὶ ἐκείνες ὁπὸ ἐξῆλθον ἀπὸ τὴν Βασιλείαν τὸ Θεὸ. ἀπὸ ποίαν σρατὰν δὺγῆκαν τὸτοι, καὶ ἀπὸ ποίαν ἐμπῆκαν ἐκεῖνοι. Μὰ διὰ νὰ καταλάβωμεν ὅμως τὴν σράταν ἐκείνην, εἰς τὴν ὁποίαν χαίει τινὰς τὴν σωτηρίαν, μᾶς φθαίει μοναχὰ νὰ γνωρίσωμεν ἐκείνην, εἰς τὴν ὁποίαν ἀκολυθεῖ ἡ σωτηρία· ἐπειδὴ ἀπὸ τὴν μίαν φθαίει νὰ καταλάβωμεν τὴν ἄλλην. Ὅθεν αὖ ἡ Θλίψις φέρνῃ σωτηρίαν, ἐξ ἀνάγκης ἡ ξυφὴ φέρνει ἀπώλειαν. καὶ αὖ ἡ ξυφὴ δὺγαίνει τὸν Ἀδὰμ ἀπὸ τὸν Παράδεισον, ἡ Θλίψις τὸν εἰσοδεύει εἰς τὸν Παράδεισον. Ὅθεν ἂς σοχαθῶμεν εἰς τὴν ὑπόθεσίν μας, αὖ οἱ σωσμοὶ ἐσώθηκαν ἐπ' ἀληθείας ἀπὸ τὴν Θλίψιν, ἢ ὄχι. ὁ Θεῖος Χρυσόσομος εἰς τὸν κϑ'. λόγον τῆς (πρὸς Ἑβρ. Ἐπισ.) μᾶς βεβαιώνει τὰτα τὴν ἀλήθειαν, πῶς αὖ ὅλες σοχαθῶμεν τὰς Ἁγίας, αὖ ὅλες ἐξεπάσωμεν τὰς σεσωσμένας, ὅλες διείσκομεν δόκιμες, ὅλες διείσκομεν σεσωσμένας διὰ μέσε τῆ βασάνων καὶ Θλίψεων. „ ἅπαντας (λέγει) „ ἀπὸ τῆ Θλίψεων λαμπρὰς διεί„ σεις γινομένας, καὶ πάντας διὰ τῆ „ βασάνων κατεργασαμένας τὴν σω„ τηρίαν. ὄχι λέγει σὰς, ἢ δύο, ἢ ἓξ, ἢ ὀλιγώτεροι, ἢ πεντασότεροι, μὰ ὅλοι κοινῶς, καὶ τὰς Ἀποσόλες ἐννοήσης, καὶ τὰς Ἱεράρχας, τὰς Μάρτυρας, ἢ τὰς Ὁσίες, πάντες διὰ Θλίψεων ἠγωνίσαντο σωτηρίαν, καὶ ὄχι μοναχὰ ὕσερα ἀπὸ τὸν Χρισὸν, ὁπὸ ἐσάθη καὶ μὲ τὸν λόγον, καὶ μὲ τὸ ἔργον Διδάσκαλος, καὶ ὅσοι ἄλλοι προπέρα μὲ τὸν ἴδιον ζόπον ἀπόλαυσαν τὴν Βασιλείαν τὸ Θεὸ.

Ἂν σοχαθῶμεν τὸν Ἀβραὰμ, διείσκομεν νὰ ἀπέρασε τὸτο τὸ ταξίδι τῆς ζωῆς εἰς τὴν θάλασσαν τὸ Κόσμε μὲ πολλὰ καὶ διάφορα βάσανα. Τὸτος ἐδοκίμασε ὄχι μίαν, μὰ διπλαῖς ἐξορίαις, ὁπὸ κλαίεται ἀνάμεσα εἰς τὸ ἄλλο τὸ θλιβερώτερον. Αὐτὸς πολλαῖς φοραῖς ἐκινδύνευσε νὰ ἀποθάνῃ εἰς τὴν Αἴγυπτον ἀπὸ τὴν πεῖναν, ὁπὸ εἶναι ἀπὸ τὰ πάθη τὸ πλέα ἀνυπόφορον. Τὸ ἐπῆραν τὴν Γωναῖκα, ὁπὸ εἶναι ἀπὸ τὰ κακὰ τὸ ἀπαρηγόρητον, καὶ ἄλλες πολλὲς συχνὲς πειρασμὸς, καὶ πολέμες ἔκλαυσεν εἰς τὸν ζωὴν, καθὼς ἡ Γραφὴ δείχνει φανερὰ εἰς τὴν Γένεσιν. Ἂν σοχαθῶμεν τὸν Ἰακὼβ, αὐτὸς μοναχὸς κλαίει τὴν καλύτε ζωὴν, ὅταν τὸν ἠρώτησεν ὁ Φαραὼ. „ πικραὶ, καὶ πονηραὶ αἱ „ ἡμέραι με, καὶ ὀλίγαι, λέγει, „ καὶ δυσυχισμέναι. Καὶ ποῖον ἄλλον νὰ εἰπῶμεν; τὸν Ἰωσὴφ; καὶ τὸτος εἶναι

εἶναι ὁπὸ φθονεμένος, καὶ πολεμημένος, καὶ φυλακωμένος, ἀπέρασε πλέον πόνες καὶ πίκραις, παρὰ ὥρας εἰς τὴν ζωήν. Καὶ τέλος πάντων ὅποιον ἐνθυμηθῶμεν, κἂν τὸν Ἰὼβ, κἂν τὸν Μωϋσῆν, κἂν τὸν Ἰησῆν τὸ Ναυῆ, κἂν τὸν Δαβὶδ, ἢ τὸν Σαμουὴλ, κἂν τὸν Ἠλίαν, ἢ τὸν Δανιὴλ, κἂν ὅλες τὰς Προφήτας, ὅλες σεσωσμένες διείσκομεν, διὰ μέσε τῆς Θλίψεως. Καὶ καθὼς συμπεραίνει ὁ Θεῖος Χρυσόσομος· „ Ἅπαντας „ ἀπὸ τῆ Θλίψεων λαμπρὰς διήρ„ σεις γινομένας.

Ἐγὼ ὅμως θέλει κάμω νὰ καταλάβετε τέτην τὴν ἀλήθειαν πλέον ἀπεριβέσερα ἀπὸ τὸν Εὐαγγελισὴν Ἰωαννην· ὁ ὁποῖος ὀφθαλμοφανῶς εἶδε καὶ ἔγραψε τὴν Βασιλείαν τὸ Θεὸ. εἶδε, λέγει ὁ Θεολόγος, τὴν Οὐρανὸν Πόλιν, εἰς τὴν ὁποίαν εἰσέρχονται οἱ σεσωσμένοι Πολῖται· „ καὶ ἀπλωσγκέμε ἐπ' ὄρος μέγα „ ὑψηλὸν, καὶ ἔδειξέμοι τὴν πόλιν „ τὴν μεγάλην, τὴν Ἁγίαν Ἱερου„ σαλὴμ, ἔχεσαν τὴν δόξαν τὸ Θεὸ. καὶ εἰς τὸτο λέγει, πῶς βλέπει ἀπόμη καὶ σὰν Ἄγγελον ὁπὸ ἐκράτει σὰν χρυσὸν ῥαβδὶ, διὰ νὰ μεξήσῃ τὴν πόλιν, τὸ τεῖχος, καὶ ταῖς Θύραις τῆς πόλεως. „ ἵνα μεξήσῃ τὴν „ πόλιν, τὰς πυλῶνας, καὶ τὸ τεῖ„ χος. Μεξὺ λοιπὸν τὴν πόλιν εἰς τὸ πλάτος, καὶ εἰς τὸ ὕψος, καὶ λέγει, πῶς αὐτάμα πλάτος καὶ μῆκος εἶναι εἰκοσιτέσαραις χιλιάδες σάδια. „ καὶ ἐμέξησε τὴν πόλιν ἐν τῷ κα„ λάμῳ ἐπὶ σαδίων δώδεκα χιλιά„ δων, καὶ τὸ πλάτος αὐτῆς ἴσα εἰ„ σίν. ἔρχεται εἰς τὸ μέξον τὸ ὕψος, τὸ ὁποῖον εἶναι ὅλον σωσεμένον ἀπὸ πολυτίμες λίθες, καὶ λέγει, πῶς ἦτον καὶ αὐτὸ ἑκατὸν τεσσαράκοντα πηχῶν. Σοχάζομαι λοιπὸν κατ' ἀκολυθίαν νὰ ἰδῶ καὶ τὸ μέξον τῆ Θυρῶν, καὶ βλέπω, πῶς δὲν ταῖς μεξὺ παντελῶς. καὶ μὲ ὅλον ὁπὸ εἰς τὴν ἀρχὴν λέγει, πῶς ἦλθε νὰ μεξήσῃ μὲ τὰ ἄλλα καὶ ταῖς πόρταις, τὴν Πόλιν, τὸ τεῖχος, καὶ τὰς πυλῶνας. Λοιπὸν αὖ ὁ Ἄγγελος ἦλθε νὰ μεξήσῃ καὶ ταῖς Θύραις, διατί δὲν ἐξηγᾶ ὁ Ἰωαννης ποῖα μέξα νὰ ἦτον καὶ αὐταῖς; διατὶ εἶναι τόσον μικρὰ ἡ διρυχωρία τῆς Θύρας τὸ Παραδείσε, ὁπὸ ἀνάμεσα εἰς τὰ μέξα δὲν διείσκεται μήτε μέξον, μήτε διάσημα, μὲ τὸ ὁποῖον νὰ ἐξηγηθῇ ἐκεῖνο ὁπὸ μόνον λέγει ὁ Εὐαγγελισὴς Ἰωαννης. ὅταν ὁμιλῇ εἰς τὸ μέξον ἐκείνων τῆ Θυρῶν, εἶναι ὅτι κάθε μία ἀπὸ αὐταῖς πράγμα μεγάλης ἐκπλήξεως. ἦτον ἐχνηματισμένη καὶ ἀνεφγμένη εἰς σὰν μοναχὸν μαργαριτάρι. „ καὶ ἑκάση Θύρα ἦν ἐξ ἑνὸς μαργάρε.

Τώρα σοχαθῆτε ποία, καὶ τί λογῆς Θύρα ἠμπορεῖ νὰ ἀνοιχθῇ εἰς σὰν μαργαριτάρι. Τέτη εἶναι ἡ φορμὴ ὁπὸ καὶ ὁ Χρισὸς εἰς ἄλλον τόπον, τὴν Θύραν τῆς οὐρανίε Βασιλείας τὴν ὠνόμασεν σενὴν, ἤγεν ξύπαν μόνον, καὶ ὄχι Θύραν, διὰ νὰ βεβαιώσῃ πῶς καὶ ἡ Θύρα εἶναι μικροπάτη, καθὼς καὶ ἡ σράτα σενὴ καὶ τεθλιμμένη ἡ ἀπάγεσα ἐκεῖ. Ὥσε

δια νὰ ἀπεράσωμεν ἢ τέτοιαν πύλιν, ἢ τέτοιαν στράταν, πρέπει βέβαια νὰ ζήσωμεν ζωὴν μὲ Θλίψεις καὶ μὲ διάφορα βάσανα, καὶ ὄχι ὡς καθὼς τὴν ζητᾶτε ὑμεῖς μὲ πολλαῖς ἀπαλότητες, καὶ ξυφαῖς τῆς σαρκὸς, μὲ καθημερινὴν ἀνάπαυσιν, μὲ μεγαλεῖα δόξης, μὲ ποικιλίαν βρωμάτων, καὶ μὲ παντελῆ θέρον ἄδειαν εἰς ὅλα τὰ πάθη καὶ ἐπιθυμίας. Παῦλος ὁ Ἀπόστολος μὲ ὅλον ὁπὸ ἦτον σῶμα τῦ Θεῦ, καὶ εἶχεν ὅλας τὰς ἄλλας ἀρετὰς, δὲν ἐθάρρει εἰς τέτο, μόνον διὰ νὰ φανῇ δόκιμος καὶ ἄξιος τῦ Θεῦ, ἐβασανίζε καὶ ἐπαλαιπώρει τὸν ἑαυτόν τε. „ ὑποπιάζωμε τὸ σῶμα καὶ δελαγω- „ γῶ, μήπως ἄλλοις κηρύξας, αὐτὸς „ ἀδόκιμος γένωμαι. Καὶ αὖ ὁ Ἀπόστολος Παῦλος μὲ τόσαις πολλαῖς ἀρεταῖς δὲν λογιάζει νὰ εἶναι δόκιμος διὰ νὰ ἀπεράσῃ τὴν μιαρὰν Θύραν τῦ Παραδείσε, χωρὶς νὰ δελαγωγήσῃ τὸ σῶμά τε, ἡμεῖς χωρὶς ἀρεταῖς, πῶς θαρρέμεν νὰ τὴν ἀπεράσωμεν μὲ τὴν ἀνάπαυσιν τῆς ζωῆς; Πλανᾶσθε φιλόζωοι, καὶ ὅλον ἄνθρωποι τῦ πηλῦ. Καὶ ἢ δὲν ἀκέετε, ἢ αὖ ἀκέετε δὲν θέλετε νὰ καταλάβετε ἐκεῖνο ὁπὸ φανερὰ ἀποφασίζει ὁ Χριστὸς, „ πῶς, ἐκεῖνος „ ὁπὸ ἄρχη τὸν σταυρὸν αὐτῦ, καὶ ἀκο- „ λυθῇ ὀπίσω μὲ ὁπὸ ἔστι μὲ ἄξιος. Καὶ πλέον ξεκάθαρα, πῶς ὁ βόπος μὲ τὸν ὁποῖον ἠμπορεῖτε νὰ κερδίσετε τὴν σωτηρίαν σας, εἶναι στενὸς. στενὴ, ἡ ὁδός.

Καὶ εἰς τέτο δὲν πρέπει νὰ ἀμφιβάλλῃ τινὰς, ἐπειδὴ πρέπει νὰ τὸ πισεύσωμεν, ὄχι μόνον διατὶ τὸ εἶπεν ὁ Χριστὸς, μὲ ὅλον ὁπὸ δὲν πρέπει νὰ γυρεύσωμεν ἄλλην ἀπόδειξιν, μὰ ἀπόμη καὶ διατὶ μᾶς πείθει καὶ ὁ λογισμὸς εἰς τὸ ἴδιον. Ἐπειδὴ ἐκεῖνο μὲ τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ κερδέσῃ τινὰς τὴν σωτηρίαν τε, εἶναι τὸ νὰ κάμῃ καλὰ ἔργα, καὶ νὰ λείψῃ ἀπὸ τὰ κακά. Τώρα εἰς τέτο, ποῖον ἄλλο περισσότερον φέρνει τὸν ἄνθρωπον εἰς τὸ καλὸν, καὶ τὸν κάνει νὰ μισήσῃ τὸ κακὸν παρὰ ἡ Θλίψις; ὡς καθὼς ἐκ τῦ ἐναντίε, ἐκεῖνο ὁπὸ φέρνει εἰς μύρια κακὰ καὶ ἁμαρτίαις δὲν εἶναι ἄλλο περισσότερον ἀπὸ τὴν ἀνάπαυσιν τῆς ζωῆς. Ὁ Ἰσραὴλ ὅλοι ἠξεύρετε, πῶς ἔλαβε τὰς δυτυχίαις ὁπὸ ἀπόμη δὲν ἐδοκιμάθησαν εἰς τὴν Γῆν ἀπὸ ἄλλες. ἐκείνων τὴν δυτυχίαν ὁπὸ ἠμπορεῖ νὰ δώσῃ ἡ Γῆ εἰς τὰς ἀνθρώπες, ἐκεῖνοι μοναχοὶ τὴν ἀπόλαυσαν, ἐπειδὴ ἐκεῖνοι μοναχοὶ ἐκληρονόμησαν τὴν Γῆν ὁπὸ ἔρρεε μέλι καὶ γάλα. Ἡ δόξαις τε, ἢ νίκαις τε, καὶ τὰ λαμπρά τε μεγαλεῖα δὲν λέγονται διὰ πράγματα, μὰ ἰσορέονται, καὶ περιγράφονται διὰ μεγαλώπατα θαύματα. Μὰ τί τὸ ὄφελος; ὅσον περισσότερα ἀγαθὰ ἀπόλαυσαν, τόσῳ μεγαλήτερῳ ἀσέβειαν ἔδειξαν. Ἐπειδὴ ἡ πολλὴ δυτυχία ἔγινεν ἀφορμὴ νὰ ξεπέσωμεν εἰς πολλὰ καὶ διάφορα ἁμαρτήματα. „ ἐπλα- „ τύνθη ἐπαχύνθη, ἐλιπαύνθη ὁ „ ἠγαπημένος Ἰσραὴλ, καὶ ἐγκατέ- „ λιπε Θεὸν τὸν ποιήσαντα αὐτόν.

Τὸ

Τὸ πολὺ πάχος, ὁ πολὺς πλῆτος, καὶ χονδρὴ ἀνάπαυσις, τὸν ἔκαμε νὰ παπήσῃ τὸν ἴδιον Θεὸν, τὸν ἔκαμε νὰ κλοτζίσῃ μὲ πόδα ἀσεβείας τὴν Θεοσέβειαν, καὶ νὰ δώσῃ τὸ σέβας τῦ Θεῦ εἰς τὰ εἴδωλα, καὶ εἰς ξύλα γλυπτὰ καὶ ἀναίσθητα. „ Καὶ ἐπείρασαν καὶ „ παρεπίκραναν τὸν Θεὸν τὸν ὕψι- „ στον, καὶ ἀπέστρεψαν, καὶ ἠθέτησαν, „ καὶ παρόργισαν αὐτὸν ἐν τοῖς βου- „ νοῖς αὐτῶν, καὶ ἐν τοῖς γλυπτοῖς „ αὐτῶν. Λοιπὸν αὖ ἡμεῖς σοχαδῶμεν μὲ καλὴν γνῶσιν τὸ κέρδος ὁπὸ ἠμποροῦν νὰ φέρνν τὰ ἀγαθὰ, δὲν εἴσκομεν νὰ εἶναι μία μεγαλωπάτη ζημία. Διατὶ ἔλαβαν ἐκεῖνοι τὰ ἀγαθὰ, καὶ ἐζημιώθησαν τὸν Θεόν. ἔλαβαν τὰς δυτυχίας, καὶ ἐζημιώθησαν τὸν Παράδεισον. ἔλαβαν τὴν ἀνάπαυσιν τῆς ζωῆς, καὶ ἐθανάτωσαν τὴν ψυχήν. Λοιπὸν ὅταν τινὰς ζημιωθῇ τὸν Θεὸν, καὶ χάσῃ τὴν ψυχήν τε, αὖ κερδέσῃ καὶ σῦε Κόσμον καὶ πλέα μεγαλήτερον ἀπὸ τέτον, ἐκεῖνος βέβαια εἶναι ὄχι ὀλίγον, μὰ καὶ πολὺ περισσότερον ζημιωμένος.

Λοιπὸν τὰ ἀγαθὰ ὁπὸ ἡμεῖς τόσον χαιρόμεθα, εἶναι ἡ δυσυχίαις, ἐπειδὴ μᾶς παρακινῦν εἰς τὰ πάθη, μᾶς σέρνν εἰς τὴν ἁμαρτίαν. Τὲ πασαλεύν καὶ τὸν πλέα ἐνάρετον, μεταβάλλν καὶ τὸν πλέα ἀνδρεῖον εἰς τὴν ψυχήν, καὶ πολλαῖς φοραῖς ρίχνν εἰς πολλὰ ἐλαττώματα καὶ τὸν φρονιμότερον ἄνθρωπον. Ἡ πλατεῖα καὶ λεωφόρος ὁδὸς ἡ φέρσα εἰς τὴν ἀπώλειαν· ὡς καθὼς ἐκ τῦ ἐναντίε ἡ παλαιπωρίαις καὶ τὰ βάσανα τῆς ζωῆς, πολλὰ εὔκολα, καὶ πλέον βέβαια μᾶς φέρνν εἰς τὴν μετάνοιαν, εἰς τὴν ἐνθύμησιν τῦ Θεῦ, μᾶς φέρνν εἰς τὸν φροντίδα τῆς ψυχῆς, καὶ εἰς ὅλα τὰ καλὰ ἔργα, μὲ τὰ ὁποῖα ἀκολυθᾷ καὶ ἡ σωτηρίαμας. Ἠκέσατε τὸν Ἰσραὴλ πῶς εἰς τὰς βυρὰς ὀξέκλινεν ἀκράτητος εἰς ὅλα τὰ κακὰ, καὶ μήτε ἐμετανόει, μήτε ἐνθυμᾶνταν ποτὲ τὴν διόρθωσιν; μὰ σοχαθῆτέτον καὶ εἰς τὰς θλίψεις, διατὶ θέλετε τὸν ἰδῆ δίθυς μὲ τὸν σάκκον γονατισμένον εἰς τὴν προσευχήν, γονατισμένον εἰς τὴν ἐξομολόγησιν, ταπεινὸν εἰς τὸν Θεὸν, νὰ κλαίῃ τὴν ἁμαρτίαντε, νὰ τζακίζῃ καὶ τὰ εἴδωλα, νὰ σωρίβῃ καὶ τὰ γλυπτὰ καὶ τελωνικὰ, νὰ τύπτῃ τὸ στῆθος εἰς τὴν ἐπιστροφὴν καὶ διόρθωσιν. Μίλησαὐτο Προφήτης ἄξ Δαβίδ. „ Ὅταν „ ἀπέκτεινεν αὐτὸς, τότε ἐζήτων „ αὐτὸν, καὶ ἐπέστρεφον, καὶ ὄρθριζον „ πρὸς τὸν Θεόν. καὶ ἐμνήσθησαν ὅτι „ ὁ Θεὸς βοηθὸς αὐτῶν ἐστι. Λοιπὸν ἡ Θλίψις εἶναι ἀφορμὴ νὰ ἐνθυμώμεθα τὸν Θεὸν καὶ τὴν ψυχήν μας, αὐτὴ μᾶς ἐνθυμίζει τὴν ἀρετὴν καὶ τὰ καλὰ ἔργα. διὰ τέτο ὁ Θεῖος Χρυσόστομος εἰς τὴν (πρὸς Ἑβρ. Ἐπιστ.) ἔκραζε· „ Μέ- „ γα ἡ Θλίψις ἀγαθὸν, καὶ αὐτὴ „ τῶν καλῶν ἔργων ὁ ποδηγέτης καὶ „ διδάσκαλος.

Καὶ καλὴ θεία εἰς τίνος καρδίαν νὰ φθάσῃ, καὶ δὲν τὴν παίει δίθυς νὰ συντριφθῇ; εἰς τίνος διάνοιαν, ἢ ἐνθύμησιν νὰ ἐμπῇ, καὶ δὲν τὴν κυᾷ δίθυς εἰς τὴν μελέ-

τίω καὶ ἐνθύμησιν τῷ καλῶν; Θέλεις νὰ ἰδῇς ἄνθρωπε, τί καλὸς διδάσκαλος εἶναι ἡ Θλῖψις, καὶ τί κακὸς διδάσκαλος εἶναι ἡ ξυφή; Ε᾽μπαίνεις εἷς ἕνα σπῆτι, ὁπὲ νὰ εἶναι σωσάθροισις Θλίψεως, καὶ εἰς ἄλλο ὁπὲ νὰ εἶναι σωσάθροισις Γάμου, καὶ χαρᾶς, καὶ θέλεις καταλάβῃ. Εἰς ἐκεῖνο τῆς Θλίψεως, βλέπεις μίαν ἄκραν πεπείνωσιν σμιγμένην μὲ μίαν πολλὴν δύταξίαν. Βλέπεις νὰ κάθωνται καπφεῖς, εἷς ἕνα μέρος δύο καὶ ξεῖς νὰ σωμιλῶν περὶ τῆς ματαιότητος τὲ Κόσμε· εἰς ἄλλο μέρος ἄλλος νὰ ἀποδυασετῶν, καὶ νὰ κτυπᾶν τῆς κεφαλῆς τος τὸ μέτωπον, πῶς εἶναι μάταιοι νὰ φροντίζων μὲ τόσον ἀγῶνα καὶ κόπον τὰ ῥέοντα τέτα καὶ ψεύτικα πράγματα. Ἄλλος νὰ ἐνθυμᾶνται τὸ μυστήριον τὲ θανάτε, καὶ νὰ σωξίβωνται. Ἄλλος νὰ λογιάζων τίω Κεῖσιν τὲ Θεὲ, καὶ νὰ ἀνατσνάζων τὲ λόγυς. ἐκείνος ἀπὸ τὸ ἕν᾽ μέρος νὰ παρηγορᾶν, λέγοντες διαγγελικά. καὶ διδασκαλικὰ λόγια, ἐτάτες ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος νὰ μεγαλύνων τίω ὑπομονίω, καὶ τίω δύχαρίσησιν ὁπὲ πρέπει νὰ ἔχωμεν εἰς ἐκεῖνο ὁπὲ μᾶς ἔρχεται ἀπὸ τὸν Θεόν. Ὅθεν καὶ αὖ κοπάζῃς λόγυς ἀκόμις ἐναρέτες, ὅθεν καὶ αὖ ἰδῇς, δύταξίαν καὶ μεξιότητα θεωρεῖς. Ε᾽μπα ὕστεραν καὶ εἰς Οἰκίαν τὲ Γάμε, καὶ τῆς χαρᾶς, καὶ θέλει εὕρεις ὅλον τὸ ἐναντίον. ἁμαρτίας καὶ μὲ τὸν λόγον, καὶ μὲ τὸ ἔργον, ἀπαξίας πολλὰς, καὶ χρολογίας περισσοτέρας, πανηγύρια τὲ ἔρωτος, κωμῳδίαις τῆς ἐπιθυμίας, ὅλα βλάβη τῆς ψυχῆς, καὶ φθορὰ τῆς ἀνθρωπότητος. Βλέπεις λοιπὸν ἄνθρωπε, πόσα κακὰ προξενεῖ ἡ ἀνάπαυσις τῆς ζωῆς; καὶ εἰς πόσα καλὰ τῆς συμβαίνῃς μᾶς φέρνει ἡ Θλῖψις;

Καὶ ὁ μέγας Ἀλέξανδρος, διατὶ ἐσάθη ὄχι ὀλιγώτερον φρόνιμος, ἀπὸ ἐκεῖνο ὁπὲ ἦτον Βασιλεὺς, φοβέμενος μήπως καὶ ἡ πολλαῖς καὶ μεγάλαις δύτυχίαις ἤθελε γένῃ ἀφορμὴ εἰς αὐτὸν μεγάλης ἀπωλείας, ἐπαρακάλει συχνὰ τὸν Θεὸν νὰ σμίξῃ εἰς τὰ πολλὰ καλὰ, καὶ δυσυχίαν, „ μῖξόν τε δυσύχημα. Διατὶ ἐγνώριζε πῶς τὸ δυσύχημα γίνεται μεγάλος σωφρονισμὸς εἰς τὸν ἄνθρωπον. Ὡς καθὼς αὐτὸς διατὶ ἀρρώστησε ὀλίγον, ἔλαβεν ἀφορμὴν νὰ εἰπῇ, πῶς ἔλαβε μεγάλην ὠφέλειαν ἀπὸ τίω μικρὰν ἀῤῥωσίαν, ἐπειδὴ τὸν ἔκαμε νὰ λογιάσῃ καλίτερον ἐκεῖνο ὁπὲ εἶναι. „ ἐδίδαξεν ἡμᾶς „ καὶ τί καλὸν ἡ νόσος, εἰς μνήμην „ ἄγυσα τῆς κατ᾽ ἐμὲ ἀνθρωπότητος. Ὅθεν ὁ μεγαλοφωνότατος Ἡσαΐας σοχαζόμενος εἰς πόσην μεγάλην παρακίνησιν τὲ καλὲ φέρνει ἡ Θλῖψις τὸν ἄνθρωπον, μὲ παραβολὴν καὶ ὁμοίωσιν ἔλεγε· πῶς ὡς καθὼς ἡ ἔγγυος Γυναῖκα ὁπὲ σιμώνει καὶ φθάνει τὸν καιρὸν τῆς γεννήσεως φωνάζει μὲ ἀπείρας πόνας, ἔτζι καὶ ὁ ἄνθρωπος ὅταν ἐγγίζῃ εἰς τὰ βάσανα. „ Κύριε ἐν Θλίψει ἐμνήσθημεν. Τώρα εἰς ἐκείνην, ποῖαν μέλος δὲν πονεῖ; ποῖα σπλάγχνα δὲν Θλίβονται; ἢ ποία καρδία δὲν ἀνα-

ταται, καὶ ὄχι νὰ πικραίνωνται. Μὰ αὐτὰ ὡσὰν ἄγνωστα παιδία κλαίεν τίω παίδδυσιν, καὶ κλαίεν τὸ καλόν τες. πικραίνονται τίω ὕβριν, καὶ πικραίνονται τὸ ἴδιόν τες συμφέρον. Ὡς καθὼς καὶ ἡμεῖς τὰς Θλίψεις τῆς ζωῆς, αὖ εἴχαμεν γνῶσιν τελείαν, ἔπρεπε νὰ τὰς δύχαρισέμεθεν, ὡσὰν καλαῖς, καὶ ὄχι νὰ ταῖς κλαίωμεν ὡσὰν κακαῖς. Μὰ ἡμεῖς νηπιάζομεν, καὶ δια τέτο πικρυνόμεθεν τὸ ἴδιόν μας σύμφερον. Κλαίωμεν διατὶ μᾶς ἀγαπᾷ ὁ Θεός. „ ὃν γὰρ „ ἀγαπᾷ Κύριος παιδεύει, μαστι- „ γεῖ δὲ παντα υἱὸν ὃν παραδέχε- „ ται. Καὶ θρηνῶμεν τέλος πάντων, διατὶ τὸν ἔχομεν Πατέρα, καὶ ζητᾷ τὸ καλόν μας. Καὶ τί μεγαλήτερον συμφέρον εἰς τὲς παῖδας, ἀπὸ τίω παίδδυσιν; καὶ τί περισσότερον συμφέρον εἰς τὲς Χρισιανὲς πάλιν ἀπὸ τὰς Θλίψεις; Τὰ παιδία ἡ παξικαῖς παίδδυσες τὰ καίνυν καλὲς ἀνθρώπυς, καὶ τὲς Χρισιανὲς ἡ Θλίψεις τὲς καίνυν καλὲς καὶ ἀληθινὲς Χρισιανές. Ἐκείναις μεταβάλλεν τίω καινίαν τῶν τέκνων, καὶ τέταις πάλιν μεταξέπεν τίω καινίαν, καὶ ἁμαρτίαν τῶν Χρισιανῶν.

Καὶ τέτο τὸ μέγα καλὸν ἔπρεπε νὰ βλέπωμεν ὅταν μᾶς ἔρχεται παμία πληγὴ ἀπὸ τὸν Θεὸν τὸν μέγαν, νὰ τὴν δεχώμεθεν διὰ ὑγείαν ψυχικὴν, καὶ θεραπείαν μας. ὡς καθὼς ὁ Προφήτης Δαβὶδ ἀνάμεσα εἰς τὰ ἄλλα δύχαρίσα πολλὰ τὸν Θεὸν ὄξ ὅλης τῆς ψυχῆς καὶ καρδίας, πῶς ὁ Θεὸς τὲ ἔδωσε πολλὰ βα-

βάσανα εἰς τὸν ζωὸν, μὲ τὰ ὁποῖα ἔλαβε γνῶσιν νὰ μεξᾷ τὸ λόγε τε, καὶ νὰ σοχάζεται πάντα τὸν Θεόν. „ ἀγαθόν μοι, ὅτι ἐταπείνωσάς με, „ ὅπως ἂν μάθω τὰ δικαιώματάσε. Δὲν εἶναι, λέγει, καλὸν, μὰ μεγάλον με καλόν, δὲν εἶναι βλάβιμε, μὰ πολύμε συμφέρον, καὶ σὲ διχαρισῶ Θεόμε ὅπε μὲ ἐταπείνωσες. Ἡ ταπείνωσις εἰς ἐμὲ ἐσάθη καλὸς διδάσκαλος εἰς τὸ θέλημάσε, καὶ καλὸς ὁδηγὸς εἰς τὰς ἐντολάς σε. „ ἀγαθόν μοι, ὅτι ἐταπείνω„ σάς με, ὅπως ἂν μάθω τὰ δικαιώ„ ματάσε. Ἔτζι λοιπὸν ὁ Προφήτης ἔλεγεν εἰς ἐκεῖνα ὁπὲ ἡμεῖς πικραινόμεθα, αὐτὸς ἠχαείσα, καὶ εἰς ἐκεῖνα ὁπὲ ἡμεῖς ἁδικωμεθμεν εἰς τὸν Θεόν, εἰς αὐτὰ τὰ ἴδια διχαείσα τὸν Θεόν με πλέα διχάεισον καρδίαν, παρὰ ὁπὲ τὸν διχαεισὲν ἄλλοι εἰς τὰ μεγαλήτερα καλὰ καὶ ἀνάπαυσες. Ἐπειδὴ ἐκεῖνος δὲν ἀπόβλεπεν εἰς τὸ ὀλίγον ἀπὲ λυπὲν, μὰ εἰς τὸ πολὺ ὁπὲ συμφέρει, καὶ ὠφελεῖ. καὶ διὰ τὸτο ἄλλες ποτὲ δὲν ἐκαλοτύχιζε, παρὰ ἐκείνες ὁπὲ εἶχεσαν βασανισμένα. ὄχι τὲς πλεσίες, ὄχι τὲς ἐνδόξες, ὄχι τὲς χαίροντας καὶ ἀναπαυμένες, μὰ τὲς βασανισμένες ἀπὸ ταὶς Θείαις τιμωείαις καὶ παίδδσες. „ μακάειος „ ἄνθρωπος ὃν ἂν παιδδσῃς Κύειε. Καὶ ὄντως μακάειος, διατὶ γίνεται μὸς τῆς Θείας μακαειότητος. καὶ ὅπως καλότυχος, ἐπειδὴ καὶ λαμβάνει ἀφορμὴν νὰ φύγῃ ἐκεῖνο ὁπὲ ἠμπορεῖ νὰ τὸν βλάψῃ, καὶ νὰ ζητήσῃ ἐκεῖνο ὁπὲ ἠμπορεῖ νὰ τὸν ὠφελήσῃ; νὰ μισήσῃ τὰ παρόντα κακὰ, καὶ τὰ μέλλοντα, ὁπὲ εἶναι ἡ ἁμαρτία καὶ Κόλασις, καὶ νὰ ἐπιθυμήσῃ μὲ πόθον τὰ παρόντα καλὰ καὶ τὰ μέλλοντα, ὁπὲ εἶναι ἡ Βασιλεία τὲ Θεὲ καὶ ἡ μετάνοια.

ΜΕΡΟΣ Β'.

ΔΕΝ ἐσάθη μὲ φαίνεται χειρότερος Διάβολος εἰς τὴν γῆν ἀπὸ τὸν Μανασσῆ, καὶ μεγαλήτερος ἐχθρὸς εἰς τὰ ἔργα καὶ εἰς τὴν πίσιν ἐναντίον τὲ Θεὲ. Αὐτὸς τὴν εἰδωλολαξείαν, ταὶς μαντείαις, καὶ ὅλων τῶν μαγικῶν θρησκείαν τῶν δαιμόνων πεισσότερον ἀπὸ καθ' ἕλλωα ἐλατρσκίνησεν. Αὐτὸς ἔκαμε ὅλαις ταὶς σράταις τῆς Ἱερσαλὴμ νὰ βοᾶν διὰ πολλὲς χρόνες τὰς αἱματοχυσίας τῶν φονδμένων, τὰ ἀσήτια νὰ βοᾶν ἀδικίαις, τὲς φόρες νὰ κλαίεν παρανομίαις, καὶ ὅλῳ τῷ Πόλιν ὡσανὰ χιρδίσεσαν νὰ θρωῇ τῆς πίσεως τῶν χηρείαν. Παντοχᾶ πρόποι καὶ θείαμβοι τὲ Διαβόλε, παντοχᾶ Θεὸς, τὰ εἴδωλα καὶ γλυπτά. διὰ τὸτο καὶ ἡ Θεία Γραφὴ λέγει πῶς ἐπλήθωσεν, καὶ ὑπερέβηκε κάθε ἄλλον. „ τὸ ποιή„ σαι τὸ πονηρὸν ἐνώπιόν Κυ„ ειε, καὶ παροργῆσαι αὐτόν. καίγε „ αἷμα ἀθῶον ἐξέχεε Μανασσῆς „ πολὺ σφόδρα, ἕως ὅ ἔπλη„ σε τὸν Ἱερσαλὴμ σόμα εἰς σό„ μα. Μὰ ὡς καθὼς δὲν ἐφαίνη ἄλλος τόσον ἁμαρτολὸς εἰς τὰ ἔργα, καὶ εἰς τὴν πίσιν τὲ Θεὲ, ἔτζι ἀπό-

κόμι ἄλλος δὲν ἀπασχόλησε μὲ περισσοτέραν συντριβὴν τὴν ἁμαρτίαν τε, μήτε ἐξομολογήθη μὲ τόσα πολλὰ δάκρυα ἀπ' αὐτὸν, ἔμπροσθεν εἰς τὸν Θεόν. Μὰ πότε τάχα; ὅταν ἔζη Βασιλδς, ἢ ὅταν ἔγινε δῶλος; τάχα ὅταν ἦτον πλέσιος, ἢ ὅταν ἐναπασήθη πτωχός; τάχα ὅταν ἦτον εἰς ταὶς ξυφαῖς, καὶ ἀνάπαυσες τῆς ζωῆς, ἢ ὅταν ἐκαταύπησεν εἰς τὸν παλαιπωείαν καὶ εἰς τὰ βάσανα; Ἡ Θεία Γραφὴ εἰς τὸ Β'. τῶν Παραλειπ. λέγει, ἀφ' ὅ ἐθλίβη, ἀφ' ὅ ἔγινεν ἀπὸ Βασιλδς, δῶλος, ἀπὸ ἐλδθερος, σκλάβος, καὶ ἀπὸ ἀναπαυμένος βασανισμένος. „ Καὶ „ ἤγαγε Κύειος τὲς ἄρχοντας τῆς „ δυνάμεως τὲ Βασιλέως Ἀσσύρ, „ καὶ κατέλαβον τὸν Μανασσῆ ἐν „ δεσμοῖς, καὶ ἔδησαν αὐτὸν ἐν „ πέδαις, καὶ ἤγαγον εἰς βαβυλῶ„ να. Καὶ ὡς ἐθλίβη, ἐζήτησε τὸ „ πρόσωπον Κύειε, καὶ ἐταπεινώθη „ σφόδρα ἐνώπιον αὐτῦ.

Εὐλυγημένα βάσανα ὁπὲ ζητᾶτε τὸν ἄνθρωπον μὲ τὸν Θεόν. δίλογημένως ἄλυσες ὁπὲ δείχνεται τῶν σράταν τῆς ἀρετῆς. χαειπωμένως Θλίψες, ὁπὲ γεννᾶτε τὰ δάκρυα τῆς συντριβῆς, καὶ τῆς ἐξομολογήσεως. Μὲ δίκαιον τρόπον ὁ ἁρπαγμένων Ἀπόστολος Παῦλος ἐχαίρετο εἰς τὰ πάθη, καὶ ἐκαυχᾶτο ὡσὰν εἰς μεγάλας δυτυχίαις. „ δίδοκῶ ἐν „ ταῖς ἀσθενείαις με. μένω πολλὰ διχαεισημένος εἰς τὰ πάθημε. Καὶ δὲν βλέπετε Χεισιανοί με, τί λογῆς ἁμαρτολὸν, λέγω τὸν Μανασσῆ ἐμε-τάλαξαν; τί λογῆς ξένον τὲ Θεὲ, ἔκαμαν κληρονόμον τῆς Βασιλείας τε; τί λογῆς ἀνήμερον Θηείον ἡμέρωσαν; τί λογῆς Δαίμονα καὶ Διάβολον ἤφεραν εἰς τὸν ἀρετὸν καὶ μετάνοιαν; Τόσον πολὺ ἠμπορῦν, καὶ τόσον μέγα ὠφελῦν. Καὶ τί περισσότερον Χεισιανοίμε; πολλαῖς φοραῖς ὄχι δοκιμασμοίαις, μὰ καὶ χωεὶς τὸν δοκιμὸν, μὲ τὸ νὰ φοβεισθῦν μοναχὰ, φέρνεν εἰς τὸν ἁμαρτωλὸν τὸν σωτηείαν καὶ διόρθωσιν. Ὁ Θεὸς ἔσειλε τὸν Προφήτην Ἠλίαν διὰ τὲς ἁμαρτίας τὲ Ἀχαάβ, πῶς θέλει ρίψει μεγάλην φλόγα εἰς τὸ σπῆτί τε, καὶ κακὸν σπαδὶ εἰς τὸν ζωόν τε, νὰ ἐξολοθρδσῃ τὸ σπῆτί τε, καὶ νὰ ἀφανίσῃ καὶ τὸν τὸν ἴδιον. Ἔρχεται ὁ Ἠλίας, τὸ φωνάζει ὡσὰν σόμα Θεὲ μὲ πολὺν ζῆλον. „ τάδε λέγει Κύειος ἐπαύσω ἐπίσω „ σε, καὶ ἐξολοθρδσωσε Ἀχαάβ. λόγος ὁπὲ ἐφοβέεις παίδδσιν, μήνυμα ὁπὲ ἐπροφήτδσε Θλίψιν. Εἰς τόσον ἄτι δὲν φθαίνει καλὰ νὰ ἀπέσῃ ὁ Ἀχαάβ, ὁπὲ ξεχίζει τὸν χιτῶνάτε, ῥίπτει τὸν ἀλεργίδατε, ἐνδύεται σάκκον, νηστδει, κλαίει, ταπεινώνεται, καὶ ὡσὰν ὁ Τελώνης σωτῆβει τὸν ἑαυτόν τε εἰς μετάνοιαν. „ Καὶ ἐγένετο ὡς ἤκεσεν Ἀχαὰβ τὰ ῥήματα ταῦτα, καὶ διέῤῥηξε τὸν χι„ τῶνα αὐτῦ, καὶ ἐζώσατο σάκκον, „ καὶ ἐνήστδσε. (Βασιλ. γ'. Κεφ. 19.) Πρᾶγμα ἄξιον νὰ τὸ θαυμάσῃ τινὰς, χωεὶς ἀκόμι νὰ τὸ ἰδῇ, χωεὶς ἀκόμι νὰ δοκιμάσῃ τίποτες. μοναχὰν τὸ μιῦμα νὰ γοήσῃ ἀφορμὴ τὸ-

πτων πολλῶν ἀρετῶν. εἰς ποῖον; εἰς σὲ Ἀχαάβ. καὶ εἰς τί λογῆς ἀρεταῖς; εἰς μετανοίαν, εἰς νηστείαν, εἰς δάκρυα καὶ ταπείνωσιν. εἰς ἀρεταῖς, λέγω, πολλὰ δύσκολαις εἰς σὲ Βασιλέα, καὶ ἀπόμι δυσκολώτεραις εἰς σὲ ἁμαρτολόν.

Οἱ Νινδῖται ἐσάθηκαν τὸ παράδειγμα τῆς ἁμαρτίας εἰς τὸν γῶ, ἁμαρτολοί, ὁπὲ ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας ἔζησαν, ἀνέξάφησαν, καὶ ἐσυναυξήθηκαν ὅλα τὰ πάθη τῆς ἁμαρτίας. καὶ ὅμως χωρὶς νὰ ἔλθῃ εἰς δοκιμὴν, χωρὶς νὰ ἰδῇ καμίαν παίδδσιν εἰς τὲ λόγετες· διατὶ μοναχὰ τὲς ἐφοβερίθη μὲ τὸν φωνὸν, ἡ Θλίψις. „ ἔτι ξεῖς ἡμέραι, καὶ „ Νινδὴ καπασραφήσεσαι. Ἠθελεν εἰδῇ τινὰς πρᾶγμα μεγάλης ἐκπλήξεως· διατὶ ἐμπαίνωντας εἰς τὸν Πόλιν, ἤθελε τὲ φωνῇ μία ξαίσιος μεταμόρφωσις, καὶ ἄλλη παντελῶς ἀπὸ ἐκείνη ὁπὲ ἦτον προτήτερα· Βλέπωντας δ' ἐτὺς τὲς ὑπερηφάνες, τὲς ἐνδόξες, τὲς φιλοκόσμες σακπωμένες, καὶ ἐνδυμένες μὲ σάκκον. Τὲς φιλαργύρες νὰ σκορπίζεν τὸν πλέτον τες εἰς τὴν πενήτων τὰς χεῖρας καὶ ζήτησες. Τὲς ἅρπαγας καὶ πλεονέκτας νὰ δίδεν ὀπίσω τὲ τόκε τὸ κέρδη, καὶ τῆς ἀδικίας τὰ πλεονεκτήματα. Τὲς γελῶντας νὰ κλαίεν, τὲς χαίροντας νὰ πικραίνωνται, τὲς ξυφῶντας νὰ νηςδεύεν· νὰ φιλῶνται μὲ ἀγάπην ἐκεῖνοι, ὁπὲ προτήτερα ἐχθρομένοι, ἐζητῶσαν ὁ σὲας πρὸς τὸν ἄλλον τὸν θάνατον. Νὰ εἰρωδεύεν ἀτάραχοι εἰς τέτην τὴν ὥραν, ἐκεῖνοι ὁπὲ εἰς τὸν ἄλλον ἔβαναν ἄνω καὶ κάτω σὲ Κόσμον εἰς τὰ σκάνδαλα. Νὰ σιωπᾶν οἱ φιλοκατήγοροι. Νὰ σωφρονᾶν ἀπὸ μίαν ὥραν εἰς ἄλλην, καὶ νὰ ἀρνῶνται πόρναις, μὲ τὰς ὁποίας ἔζησαν ζωὴν, καὶ ἀπέρασαν χρόνες. Πόθεν λοιπὸν ὁ λεθες κλαυθμοὶ, ἐξομολόγησες; πόθεν παπαχᾶ αἰασσαγμοὶ συντριβῆς; πόθεν εἰς κάθε τόπον προσδοκαὶ, καὶ ταπείνωσις, ἐκεῖ ὁπὲ ἦτον ὅλον κακὰ καὶ ἀπώλεια; Τί θαυμασὴ μεταλλαγὴ καὶ μεταμόρφωσις εἶναι τέτη, καὶ τόσον κοινὴ, καὶ τόσον πολλὰ ὀγλήγορη; Λοιπὸν τέτοιαν διόρθωσιν, καὶ τέτοιον μεγαλώτατον ὄφελος εἰς τὴν Νινδῆ, τί, καὶ ποῖον τὴν ἐπροξένησεν; ἡ Θλίψις ὁπὲ ἡμεῖς καταρόμεθεν, ἡ Θεϊκὴ παίδδσις, ὁπὲ ἡμεῖς σωναθεματίζομεν. καὶ τὸ περισσότερον, χωρὶς νὰ δοκιμαθῶν, μὲ μοναχὸν τὸ μήνυμα, ἤφεραν εἰς τέτοιαις ἀρεταῖς ἀνθρώπες ὁπὲ δὲν ἤξδραν τί εἶναι παντελῶς ἡ μετανοία.

Κατὰ ἀλήθειαν, ἂν ςοχαθῶμεν, ἢ τὸν Μανασσῆ, ἢ τὸν Ἀχαάβ, καὶ μὲ τέτες, καὶ τὲς Νινδίτας, καὶ ἄλλες, τὲς δρίσκομεν πλέον δύτυχισμένες μὲ τὰς Θλίψεις, καὶ ὅταν ἐφαίνοντο πῶς ἐδυτύχησαν, παρὰ ὅταν ἦτον εἰς τὸν δύτυχίαντες. Πλέον καλλίτερον εἰς αὐτὲς ὅταν ἔγιναν σκλάβοι, παρὰ ὅταν ἦτον Βασιλεῖς. Διατὶ ὅταν ἦτον Βασιλεῖς, ἦτον ἁμαρτολοὶ, καὶ ἀπολεσμένοι· μὰ ὅταν ἔγιναν σκλάβοι, ἦτον δίκαιοι, καὶ σεσωσμένοι. Καὶ προτιμώτερον ἡ σωτηρία,

εἶα, ὄχι ἀπὸ μίαν Βασιλείαν, μὰ ἀπὸ ὅλας τὰς Βασιλείας τὲ Κόσμε. Πλέον καλλίτερα, λέγω, ὅταν ἔγιναν δῦλοι, παρὰ ὅταν ἦτον ἐλδέθεροι. Διατὶ ὅταν ἦτον ἐλδέθεροι, ἦτον δῦλοι τὲ Διαβόλε, μὰ ὅταν ἔγιναν δῦλοι, ἦτον ἐλδέθεροι καὶ ὑοὶ τὲ Θεῦ. Καὶ τὸ νὰ εἶναι τινὰς υἱὸς Θεῦ, ὑπερβαίνει κάθε βασιλικώτερον ἐλδεθερίαν τῆς ψδύτικης τέτης ματαιότητος. Καὶ τέλος παντῶν πλέον καλλίτερον ὅταν ἔγιναν πτωχοὶ, παρὰ ὅταν ἦτον πλέσιοι. Ἐπειδὴ ἦτον πλέσιοι εἰς τὸν γῶ, ἀπὸ τὲ τῆς γῆς, μὰ πτωχοὶ εἰς τὲς ὐρανὲς, ἀπὸ τὰ τὲ ὐρανῦ. Μὰ ὅταν ἔγιναν πτωχοὶ εἰς τὸν γῶ, ἔγιναν πλέσιοι εἰς τὸν θησαυρὸν τὲ ὐρανῦ. Πλῆτος ἄφθαρτος, καὶ τόσον παντοτινὸς, ὅσον εἶναι ὁ Θεός. Λοιπὸν αὐ ἡ Θλίψες, καὶ τὰ βάσανα μᾶς φέρνεν καλὰ μεγαλήτερα ἀπὸ τὰς δύτυχίας τέτε τὲ Κόσμε, καὶ πλέον ἀληθινὰ, καὶ πλέον βέβαια, πόσον ἄγνωσοι, καὶ τυφλοὶ ἤμεθεν νὰ ζητῶμεν πλέον ταῖς πρόσκαιραις δύτυχίαις τῦ Κόσμε, ἢ ταῖς ἀπόλαυσες τέτης τῆς ζωῆς; Ἂν ἡμεῖς ἀκέωμεν συχνὰ, καὶ ἐξύρωμεν πῶς δὲν εἶναι ἄλλος ξόπος νὰ σώσωμεν τὸν ψυχόν μας, παρὰ μὲ τὸ νὰ βασανίσωμεν τὸν ἑαυτόν μας „ ὅςτις θέλει τὸν ψυχὸν „ αὐτὲ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτόν. „ Ὅς δ' ἂν ἀπολέσῃ τὸν ψυχὸν „ αὐτὲ σώσει αὐτόν· Ποία γνῶσις εἶναι πλέον νὰ ἐπιθυμῶμεν ταῖς καλοπάθειαις, καὶ νὰ μισῶμεν τὸν ταλαιπωρίαν; Ἂν βλέπωμεν πόσον καλὸν, καὶ πόσον συμφέρον ἀπὸ αὐτὸν, καὶ πόσον βαρυκαρδίζομεν καὶ δὲν δύχαριςόμεθεν εἰς αὐτόν; Καὶ δὲν ςοχάζεθε εἰς πόσα ἄπειρα κακὰ σᾶς ἐγκρέμισεν ἡ πανελδέθερος ἄδεια, καὶ ζυφή; εἰς τί λογῆς ἀσέβειαν σᾶς ξεέπλινε; πόσον ἤθεν ἀγνώεισοι εἰς τὰ ἤθη, καὶ εἰς τὸν πολιτείαν, ἀπὸ ἐκεῖνα ὁπὲ ἤθεν ὅλοι κοινῶς δωσμένοι εἰς τὸ πλάτος τῆς ζωῆς, καὶ ὅλοι βυθισμένοι εἰς τὰ βάθη τῆς ἁμαρτίας; Ἐμάθετε εἰς τὸν ἡδυπάθειαν, καὶ ἐμεθύσετε εἰς τὸν ἀπώλειαν. Ἀφήσετε τὸν Θεόν, δὲν ἐνθυμάθε μετάνοιαν, ἐπαχυνθῆτε, ἐλιπανθῆτε, καὶ ἐγκατελίπατε τὸν Θεόν.

Μάθετε, Χριςιανοὶ, λοιπὸν νὰ ζῆτε μὲ ὀλιγώτερον δόξαν, καὶ μὲ περισσότερην ταπείνωσιν, ἀπὸ ἐκείνην ὁπὲ ζῆτε. Ἡ ζωὴ σας ἂς εἶναι εἰς περισσότερίαν κακοπάθειαν, παρὰ καλοπάθειαν. Ἂς ἀπερνᾷ εἰς πόνες, εἰς πίκραις, εἰς δάκρυα καλλίτερα, παρὰ εἰς ξυφὸν καὶ ἀνάπαυσιν. Ἐνθυμηθῆτε πῶς οἱ Χριςιανοὶ μὲ ἐκεῖνο ὁπὲ ἠμπορῶν νὰ ἀκολυθήσεν τὸν Χριςὸν, εἶναι ὁ Σταυρὸς, καὶ ἡ ἴδια ἄρνηςις τὲ ἑαυτῦσας. „ τῆς „ σαρκὸς πρόνοιαν μὴ ποιῆτε εἰς „ ἐπιθυμίαν· ἀμὴ νεκρώσατε τὰ „ μέλη τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, καθὼς „ λέγει ὁ Παῦλος. Πρέπει νὰ ζήσετε εἰς τὸν Κόσμον, μὰ ἀποθαμένοι εἰς τὰ τὲ σώματος· ἐπειδὴ καὶ ἡ Βασιλεία τὲ Θεῦ βιάζεται, καὶ βιασαὶ ἁρπάζεσιν αὐτόν. Πρέπει νὰ γενῆς βιασὴς, ἄνθρωπε, εἰς τὸν ἑαυ-

ἑαυτόν σε· νὰ γενῇς τύραννος, ἢ νὰ τυραννήσῃς τὸ σῶμάσε, μὲ παλαιπωσίαις· νὰ γενῇς Μαξιμιανὸς, ἢ Διοκλητιανὸς εἰς τὰ πάθη τῆς σαρκὸς, ἢ εἰς τὰς ἐπιθυμίας τῦ Κόσμυ. „ οἱ γὰρ βιαζόμενοι ἢ τυραν„ νοῦντες ἑαυτὰς, ἔτοί εἰσιν οἱ ἁρπά„ ζοντες τὴν δόξαν τῦ Θεῦ. Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ σωιάξῃς τὰς καρπὰς τῆς ζωῆς εἰς τὰς ἀποθήκας τῦ Οὐρανῦ, ἂν δὲν ἀγωνακτήσῃς εἰς τὴν γεωργίαν τῶν ἔργων, μὲ καθημερινὸν πόνον ἢ ἵδρωτα. Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ σεφανωθῇς τὸν σέφανον τῆς δόξης, ἂν δὲν βασάξῃς τὰ βέλη τῷ ἐχθρῶν, τὰ πάθη τῦ Κόσμυ, ἢ τῦ Διαβόλυ τὰς πειρασμός. Δὲν εἶναι δυνατὸν, ὄχι, νὰ πραγματδυθῇς εἰς τὸν πλῶτον τῦ Θεῦ, ἂν δὲν περάσῃς πλέον κύματα κινδύνων, παρὰ ὥραις τῆς ζωῆς. Ἡ Θλίψες τέλος πάντων, Χεισιανὲ, ἢ ἀπὸ λόγυσε ζημηθῆν, ἢ ἀπὸ τὸν Θεὸν σᾶ δοθῆν, ὅσον περισσότεραις ἢ μεγαλήτεραις εἶναι, τόσῳ περισσότερῳ δ' χαρίσησιν, ἢ χαρὰ πρέπει νὰ ἔχῃς εἰς αὐτάς. Ἐπειδὴ θέλει εἶναι ὁ διορθωτὴς τῷ ἔργωνσε, ἡ σράπα τῆς σωτηρείας, ἢ ἡ Θύρα, ἀπὸ τὴν ὁποίαν θέλεις ἔμπῃς εἰς τὸν Παράδεισον.

Κ Υ-

ΚΥΡΙΑΚΗ, Δ'.

ΠΕΡΙ ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΣΕΩΣ.

Διδάσκαλε, ἤνεγκα τὸν ὑόν με πρός σε ἔχοντα πνεῦμα ἄλαλον. ΜΑΡΚ. Κεφ. Θ'.

ΕΚΡΤΧΘΗ ΕΙΣ ΒΕΝΕΤΙΑΝ. 1755.

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ.

Μεγαλωτάτη δυσυχία εἰς τῦτον τὸν Νέον, ἢ ἀξία διὰ κάθε συμπόνεσιν, βλέπωντάς τον καθυάς κατοικητήριον τὸ πονηρὸ ἢ ἀκαθάρτυ Δαίμονος. Μὰ πολὺ περισσότερον πρέπει νὰ εἶναι ἄξιος θρήνυ, μὲ τὸ νὰ κυριεύεται ἀπὸ πνεῦμα ἄλαλον. Διότι μὲ τὸ νὰ εἶναι ἄλαλον, ἀκολυθᾶ ἀναγκαίως νὰ εἶναι ἢ κωφόν. Καὶ σὰ πνεῦμα κωφὸν ὅπε δὲν ἀκύει, ἢ ἄλαλον ὅπε δὲν ὁμιλεῖ, ποῖος εἶναι δυνατὸς νὰ τὸ ἐξορκίσῃ, ἢ νὰ τὸ προσάξῃ; Μόνει βέβαια ἀθενὴς κάθε ἀνθρωπίνη δυναμις, ἐπειδὴ τὰ ὅρια τῆς εἶναι πεπερασμένα. Ἂς ἐξορκίζυν οἱ Ἀπόσολοι, διὰ νὰ τὸ κάμυν νὰ ὁμιλήσῃ, ἂς ἀγωνίζονται νὰ τὸ κάμυν νὰ ἀναχωρήσῃ, εἰς μάτων κοπιάζυν· διατὶ ἐκεῖνο δὲν ὁμιλεῖ, ἢ παντελῶς δὲν ἀκύει· „ ἢ εἶπον τοῖς Μαθηταῖς σε ἵνα „ αὐτὸ ἐκβάλωσι, ἢ οὐ ἴσχυ„ σαν. Καὶ λοιπὸν διὰ σὰ πτοιον πονηρὸν ἢ ἄλαλον πνεῦμα εἶναι χρεία νὰ βαλθῇ εἰς πρᾶξιν ἡ Θεία Παντοδυναμία. Εἶναι χρεία λέγω, νὰ εἶναι παρὼν σᾶς Θεάνθρωπος, διὰ νὰ τὸ κάμῃ κὰν νὰ παράξῃ ἢ νὰ ἀφήσῃ. Καὶ βέβαια ἤθελε μείνῃ διὰ παύτε κατοικητήριον τὸ Διαβόλυ τῦτος ὁ Νέος, αἰσως ἢ διὰ καλωσύτε τύχυ δὲν δύεισετο εἰς τὸν καιρόν τε ὁ Χεισὸς ἐπὶ γῆς. Ἀναγκαιότατον μάθημα ὅπε πρέπει νὰ κάμῃ καθυάς ἀπὸ ὑμᾶς νὰ φεύξῃ, ἢ μὲ μεγαλώτατον φόβον ἢ δέος νὰ προσέχῃ, διὰ νὰ μὴ ἔλθῃ εἰς σὰ τέτοιον φοβερώτατον κίνδυνον. Διατὶ ἢ ὁ Χεισὸς τὰς καιρός μας μὲ τὸ νὰ μὴ εἶναι ἐπὶ γῆς, δὲν ἠμπορεῖ τινὰς ἀπὸ τὴν παντοδυναμίαν τε νὰ ἐλπίζῃ τὴν ἰατρείαν, ἢ διατὶ ἀκόμη τῷ Ἀποσόλων, ἢ Διαδόχωντες ἡ ἐξυσία δὲν ἔχει δραστικὸν ἐξορκισμὸν διὰ τέτοια ἄλαλα πνεύματα.

Μὰ ὦ πόσον πῶτο τὸ ἄλαλον πνεῦμα κυριεύει πολλὰς, ἢ πολλῶς εἰς τὰς καιρός μας. Διατὶ, τί πισεύετε (ἀκρ.) νὰ εἶναι σᾶς Ἁμαρτωλὸς,

παρὰ σῦας Ἐνεργέμενος, σῦας ὁπὸ κινεῖσθαι ἀπὸ τὴν ἐφεσιν τῆς ἁμαρτίας, ὁπὸ εἶναι ὁ Διάβολος; Ὅθεν οἱ τοιοῦτοι ἁμαρτωλοὶ ἁμαρτάνοντες ἀκαπαύστως, ἢ δὲν ζητῶν παντελῶς τὴν ἀφεσιν, ἢ αὐτως ἢ φαίνονται νὰ νὰ τὴν ζητῶν, τὴν ζητῶν προφασιζόμενοι, ἢ σιωπῶντες τὰς ἁμαρτίας τες. Καὶ τότε εἶναι μία ἀπόδειξις φανερὰ, πῶς αὐτοὶ δὲν θέλει ποτὲ ἐλευθερωθῶν. Διατὶ ἐφ' ὅσον φέρῃ μὲ λόγες εἰς τὸ Κριτήριον τῆς μετανοίας τῆτο τὸ ἄλαλον πνεῦμα, ἢ κωφὸν, ὁ Πνευματικὸς δὲν ἠμπορεῖ ἀναμφιβόλως νὰ τὸν ἐλευθερώσῃ. Συμπονῶντας λοιπὸν τὸν τέτοιον, ἔρχομαι σήμερον μὲ τὴν Εὐαγγελικὴν ἀλήθειαν νὰ τὸν ἐρμηνεύσω τὸν τρόπον τῆς ἰαξείας τες, ὁπὸ εἶναι μία ἀναγκαιοτάτη ὁμολογία τῶν ἁμαρτιῶν τες, τὴν ὁποίαν ἔχει χρέος νὰ κάμῃ εἰς τὸ Κριτήριον τῆς Ἐξομολογήσεως. Καὶ διὰ περισσοτέραν φανέρωσιν τῆς προπάσεως μες, θέλω τὸν ἀποδείξει, Α'. τί εἶναι ἡ Ἐξομολόγησις, ἢ τί ἐκείνη τὸν ὑποχρεώνει. ἢ Β'. θέλω τὸν ἐρμηνεύσει τὰς ἀναγκαίας περίστασες διὰ νὰ γένῃ ἀληθινὴ ἢ τελεία.

ΜΕΡΟΣ, Α'.

ΠΡὶν νὰ ἔλθῃ ὁ Υἱὸς ἢ Λόγος τῦ Θεῦ εἰς τὴν γῆν, ἢ νὰ ἐνδυθῇ τὴν σάρκα τὴν ἐδικήν μας, ἢ νὰ γένῃ τέλειος ἄνθρωπος, ὁ ἄνθρωπος ἁμαρτάνοντας ἐξομολογεῖτο ἀμέσως εἰς τὸν Θεὸν μόνον, ἐπειδὴ μὲ τὸ νὰ εἶναι ὁ Θεὸς καρδιογνώστης, ἢ νὰ βλέπῃ γυμνὰς ἢ τετραχιλισμένας ὅλας τὰς πράξεις, ἢ ἐνθυμήσεις τῆς ψυχῆς, διὰ τῆτο ἔφθανε τότε μὲ μίαν νοεράν ἢ ἐσωτερικὴν, ἢ ἢ ἐξωτερικὴν ἐγκάλεσιν, ὁπὸ ὁ ἄνθρωπος ἔκανεν εἰς τὸν Θεὸν διὰ τὰς ἁμαρτίας τε, σωσωδλμένην μὲ τὴν σωχιβὴν τῆς καρδίας, ἢ μὲ τὴν θυσίαν τῦ ἐξιλασμῦ, ἔφθανε λέγω, νὰ πληρώσῃ τὸ χρέος τῆς μετανοίας τε, χωρὶς νὰ ἔχῃ χρέος νὰ δώσῃ ἄλλον λογαριασμὸν διὰ τὰ σφάλματά τε εἰς τὸς ἀνθρώπες. Μὰ ὕστερον ἀπὸ τὸ ὑπερφυὲς, ἢ σωτηριῶδες μυςήριον τῆς Θείας Ἐνσαρκώσεως, ὕστερον λέγω, ὁπὸ ὁ Υἱὸς ἢ Λόγος τῦ Θεῦ ἔγινεν ἄνθρωπος, ἢ ἀνέλαβεν εἰς τὸς ὤμες τε ἔλλο τὸ παγκόσμιον ἁμαρτίαν, διὰ τὴν ὁποίαν ἔκαμε ἐκείνην τὴν πεπαρρησιασμένην μετάνοιαν ἐπάνω εἰς τὸν Σταυρὸν ἔμπροσθεν εἰς τὰ ὄμματα ὅλε τῦ Κόσμε, αἰχύνης καταφρονήσας, καθὼς λέγει ὁ Θεῖος Παῦλος. ἐδόθη ἀπὸ τὸν Θεὸν ὅλη ἡ ἐξεσία τῦ κρίνειν τὰς ἁμαρτίας εἰς τὸν ἄνθρωπον καθὼς μᾶς βεβαιώνει ὁ ἴδιος Χριςός· „ ὁ Πα„τὴρ ὐ κρίνει ὐδένα, ἀλλὰ τὴν „ κρίσιν πᾶσαν δέδωκε τῷ Υἱῷ, „ ἢ ἐξεσίαν ἔδωκεν αὐτῷ ἢ „ Κρίσιν ποιεῖν, ὅτι Υἱὸς ἀν„ θρώπε ἐσί. (Ἰωαν. Κεφ. 5.) Τώρα αὐτως ἢ τὴν ἐξεσίαν τῦ κρίνειν ἔλαβεν ὁ Χριςὸς ἀπὸ τὸν Θεὸν ἢ Πατέρα, δὲν τὴν ἔλαβε καθὰ Θεὸς, διατὶ χῆ τῦτο τὴν εἶχε πρὸ τῶν αἰώνων, μὲ τὸ νὰ εἶναι σὺν ἢ ταυτὸν ἢ τὴν ἐσίαν μὲ τὸν ἐρανιόν τε Πατέρα, τὴν ἔλαβε λοιπὸν καθὸ ἄνθρωπος. „ ὅτι Υἱὸς „ ἀνθρώπε ἐσί. ἢ διὰ τῦτο τώρα μεταβάλλεται εἰς τὴν νέαν χάριν τῦ Εὐαγγελίε, ἢ ὁ τρόπος τῆς μετανοίας τῦ παλαιῦ νόμε. Τότε ἀμέσως ἐγίνετο ἡ ἐξομολόγησις τῆς μετανοίας εἰς τὸν Θεὸν, τώρα ἀναγκαίως πρέπει νὰ δίδῃ λογαριασμὸν τῶν ἁμαρτιῶν τε ὁ ἄνθρωπος εἰς τὸ κριτήριον τῦ Θεανθρώπε. Μὰ ὡσὰν ὁπὸ ἦτον ἀνάγκη τῦτος ὁ Θεάνθρωπος Ἰησῦς νὰ ἀναχωρήσῃ ἀπὸ τὴν γῆν πρὸς τὸν ἐρανὸν, διὰ νὰ μᾶς ἑτοιμάσῃ ἐκεῖ τόπον, διὰ τῦτο ἄφησεν ἐδῶ εἰς τὸν Κόσμον τοποτηρητὰς νὰ κρατῦν τὸν τόπον τὸν ἐδικόν τε, τὸς Ἀποσόλες, ἢ τὸς αὐτῶν Διαδόχες ὁπὸ εἶναι οἱ Ἀρχιερεῖς ἢ Ἱερεῖς. Ὅθεν εἰς ἀπόδειξιν τῆς ἀξίας ὁπὸ τὸς ἔδωσε, τὸς λέγει· „ λάβετε „ Πνεῦμα Ἅγιον, ἄτινων ἀφῆτε „ τὰς ἁμαρτίας, ἀφίονται αὐτοῖς. „ (Ἰωαν. Κεφ. 20.) ἢ ἀπὸ ἐκείνην τὴν ὥραν ἔμειναν ὁ ἄνθρωπος ὑποτεταγμένος εἰς τὸ πνευματικὸν κριτήριον τῦ ἄλλε ἀνθρώπε, ὁπὸ παραταίνει τὸ πρόσωπον τῦ Θεανθρώπε Υἱῦ ἢ Λόγε.

Βεβαιωμένοι λοιπὸν ἡμεῖς εἰς τὴν τὴν δογματικὴν ἀλήθειαν, εἶναι ἀνάγκη ἀπαραίτητος ὅτι ὅλοι πρέπει νὰ πηγαίνωμεν εἰς τῆτο τὸ πνευματικὸν κριτήριον τῆς Ἐξομολογήσεως, αὐτως ἢ θέλων νὰ λάβῃ τὴν ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶντες, εὐδμὴ ἢ ἀμελῶντες τὸ ἀποφυγεῖν, μένῃ σὺν χοι αἰωνίῳ θανάτῳ, καὶ χωρισμένος ἀπὸ τὴν φιλίαν ἢ σῶσιν τῦ Θεῦ. Μὰ πῶς ἔχει νὰ παρρησιάζεται ὁ ἁμαρτωλὸς εἰς τῆτο τὸ κριτήριον; Ὁ ἁμαρτωλὸς ὅταν ἀποφασίσῃ νὰ παρρησιαθῇ εἰς τῆτο τὸ κριτήριον τῆς Ἐξομολογήσεως, πρέπει νὰ ὑπάγῃ μὲ ὅλην τὴν πεποίνωσιν, ὅτι λογῆς παρρησιάζεται ἔμπροσθεν εἰς τὸν Κριτὴν σῦας ἄνθρωπος ὁπὸ ἢχ τὲ παρώμα ἔργα τε εἶναι σὺν χος θανάτῳ· ἢ ἐκεῖ ὁ ἴδιος πρέπει νὰ εἶναι ἢ ἐγκαλεσὴς ἐναντίον τε, ἢ μάρτυρας. ἢ ἀπὸ τὴν ἐδικήν τε ὁμολογίαν, ἢ ὄχι ἀπὸ ἄλλων μαρτυρίαν, πρέπει νὰ ἀποδειχθῇ ἡ ἀλήθεια τῦ ἁμαρτήματος. Καὶ λοιπὸν χῆ νὰ εἰπῇ χωρὶς δόλον ἢ πλανίαν ὅλον ἐκεῖνο ὁπὸ ἔπραξε, πρέπει νὰ ἑτοιμαθῇ προτήτερα μὲ μεγαλωτάτην ἐξέτασιν, χωρὶς νὰ προθέσῃ, ὄτε νὰ ἀφερέσῃ παραμικρόντι ἀπὸ ἐκεῖνο ὁπὸ ἡ συνειδησίς τε τὸ ἐνθυμίζει. Καὶ ἐδῶ χῆ νὰ μὴ σφάλλῃ ἔχει τὴν ὁδηγίαν τῶν ἐντολῶν, ταῖς ὁποίαις μελετῶντας μίαν πρὸς μίαν, ἔρχεται νὰ γνωρίσῃ ποίαν ἐπαρέβη. ἢ πάλιν μελετῶντας μὲ σόχασιν ταῖς ἑπτὰ θανασίμαις ἁμαρτίαις, ἢ ἐξετάζοντας ἢ τὸν ἑαυτόν τε, διέρχεται μὲ δὶ νοιαν εἰς ποίαν ἔπεσε, ἢ μὲ μίαν τέτοιαν προετοιμασίαν ἠμπορεῖ νὰ κάμῃ μίαν τελείαν Ἐξομολόγησιν εἰς τὸ μυςήριον τῆς μετανοίας, ἐκεῖ ὁπὸ αὐτως ἢ χῆ ἔλειψιν τῆς προετοιμασίας ὁ ἁμαρτωλὸς ἤθελε ἀλησμονήσῃ νὰ ἐξομολογηθῇ καμίαν ἁμαρ-

τίαν

τίαν διὰ ἀμέλειαν, ἢ πρύψῃ διὰ κακίαν, τοῦτος εἶναι σύοχος μιᾶς θελη-
ματικῆς σιωπῆς, διατὶ θέλει μὲ κακὴν γνώμην ἐδικήν του νὰ κυριεύεται
ἀπὸ τὸ ἄλαλον πνεῦμα.

Καὶ λοιπὸν (ἀκρ.) πρέπει νὰ κάνετε ἐκεῖνο ὁπὸ ὁ Ἐζεκίας ἔκαμνεν
εἰς τὸν παλαιὸν νόμον, ὅταν οἱ ἄνθρωποι ἐξομολογοῦντο ἀμέσως εἰς τὸν
Θεὸν μόνον. „ μνηθήσομαι (ἔλεγε) πάντα τὰ ἔτη μου ἐν πικρότητι
„ ψυχῆς μου. ὕστερον, Θεέ μου θέλω λάβῃ εἰς μνήμην μὲ ἐξαίρετον ἐπιμέ-
λειαν ὅλας τὰς ἁμαρτίας ὁπὸ ἔπραξα εἰς τὸ διάστημα τῆς ζωῆς μου, μὲ
πικρότατον πόνον τῆς ψυχῆς μου, μὲ τὸ νὰ σὲ ἔβλαψα μὲ μεγάλην ἀσέ-
βειαν. Καὶ εἰς τοῦτον τὸν τρόπον μελετῶντας, καὶ ἐξετάζοντας ταῖς ἡμέραις
τῆς ζωῆς του ὁ ἁμαρτωλός, θέλει κάμει μὲ κάθε τρόπον νὰ ἐνθυμηθῇ
τὰς ἁμαρτίας ὁπὸ ἔκαμε, διατὶ μὲ μίαν τέτοιαν προπαιδασίαν νὰ ἠθέλε
παρρησιασθῇ εἰς τὸ κριτήριον τῆς Ἐξομολογήσεως, διὰ νὰ ἐξομολογη-
θῇ χωρὶς πρόφασιν, καὶ ἐνδόσιμον ὅσα παράνομα ἔργα ἔπραξε. Μὰ
ἐδῶ ναί, καὶ γεννᾶται μία μεγαλω-
πάτη δυσκολία πρὸς τελείαν ἐκπλή-
ρωσιν τοῦ μυστηρίου. Διατὶ εἰς
ὅσον ὁ ἁμαρτωλὸς νὰ θέλῃ νὰ κά-
μῃ τὴν προετοιμασίαν τῆς μετανοίας
του μὲ τὴν ἀπάμυνσιν τῶν ἁμαρτιῶν
του, τοῦτο εἰς αὐτὸν ἠμπορεῖ νὰ εἶναι
δύσκολώτατον, μὰ νὰ θελήσῃ νὰ ὁμο-
λογήσῃ τὰς ἁμαρτίας του ἠμπροσθεν
εἰς τὸν Πνευματικὸν χωρὶς πρόφα-
σιν, καὶ ἐνδόσιμον, τοῦτο ναὶ καὶ εἶ-
ναι εἰς τοὺς ἁμαρτωλοὺς δυσκολώτε-
ρον. Δὲν ἀρνοῦμαι καὶ ἐγὼ μὲ
ὑμᾶς (ἀκρ.) ὅτι μία τέτοια ἐνδό-
σιμη νὰ μὴν γεννᾶται εἰς τὸν μετα-
νοοῦντα, ὅταν ἐκεῖνος σοχαθῇ πῶς
μέλλει νὰ φανερώσῃ εἰς σέναν ἄνθρω-
πον μὲ ὅλας ταῖς πείσασες, ἁμαρ-
τίας ὁπὸ μὲ κάθε τρόπον ἀπόκρυφον ἔπραξε. Καὶ ἡ αἰτία εἶναι, διατὶ εἰς ἐκείνην τὴν ὥραν (καθὼς λέ-
γει ὁ Θεῖος Χρυσός.) ἀσπικώνονται ἀπὸ σένα μέρος μὲ ἐπαναίσασιν καὶ
τὸν περικυκλώνουν τὰ πάθητα, καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος ὁ Διάβολος
βαίνει εἰς πρᾶξιν ὅλας ταῖς πλανε-
ραῖς τέχναις, καὶ μηχαναῖς του διὰ νὰ τὸν κάμουν νὰ μείνῃ ἄλαλος.

Ὁ Διάβολος ζωγραφίζει τὴν ἁμαρτίαν μὲ δύο πρόσωπα, τὸ σέναι εἶναι τόλμης, καὶ παρρησίας, τὸ ἄλλο εἶναι αἰσχύνης, καὶ ἐνδοπῆς. Ὅταν ὁ ἄνθρωπος εἶναι διὰ νὰ πράξῃ τὴν ἁμαρτίαν, ἐκείνη τὸ παρρησιάζεται μὲ τὸ πρόσωπον τῆς τόλμης, καὶ παρρησίας· ἀμὴ ὅταν ἐκεῖνος μετανοῶντας θέλει νὰ ἐξομολογηθῇ, τὸ παρασαίνεται μὲ πρόσωπον γεμάτον ἀπὸ ἐνδοπὴν, καὶ σωπᾶ τον νὰ μὴν ἦλος συγχυσμένος, καὶ πεθλιμμένος. „ τῇ ἁμαρτίᾳ τὴν „ παρρησίαν ἔδωκε, τῇ δὲ μετανοίᾳ „ ἔδωκε τὴν αἰσχύνην. (Χρυσός. „ Ὁμιλ. Γ'. περὶ Μετανοίας). Καὶ διατοῦτο ἡμεῖς ὅλοι θέλοντες νὰ πράξωμεν τὸ κακὸν, εὐμεθέως αὐθάδεις, καὶ τολμηροὶ, ἀμὴ θέλοντες νὰ τὸ ἀποφύγωμεν μὲ τὴν ἐγκάλεσιν τῶν ἑαυτῶν μας, γινόμεθα ἄλαλοι καὶ δει-
λοί.

λοί. Ἔρχεται ναί, ἐκεῖνος ὁ καιρὸς ὁ διωρισμένος ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν,
ὁπὸ μὲ ἐντολὴν ἐδικήν του σᾶς προ-
σάζει νὰ ἠθέλετε μετανοήσῃ καὶ ἐξο-
μολογηθῇ, καὶ σοχαζόμενοι πῶς
μέλλετε νὰ παρρησιασθῇ εἰς τὸ κριτή-
ριον τῆς μετανοίας, συμβουλεύεσθε μὲ
δόλον μὲ τὸν ἑαυτόν σας, πῶς νὰ
κρύψετε μὲ πλασταῖς περιγραφαῖς ταῖς
καθ' μέρος πείσασες τὴν ἁμαρτιῶν
σας. Ὅθεν ἀποφασίζετε μὲ σένα
συνθρωπον χάρα νὰ ὁμολογηθῆτε
μὲ γενικὸν ὄνομα ἁμαρτωλοί, ἀμὴ
δὲν θέλετε νὰ φανερωθῆτε τέτοιοι,
διὰ μέσα μιᾶς μερικῆς περιγραφῆς.
Ἔτζι πράττει ἐκεῖνος ὁπὸ φέρει εἰς
τὸν ἑαυτόν του σέναν ἐξωτερικὸν προσω-
πεῖον σωφροσύνης, καὶ ὑποκρίσεως.
δὲν θέλει νὰ ὁμολογήσῃ ἐκείναις
ταῖς ἀπόκρυφαις ἀνταπόκρισες, ὁπὸ
ἔχει μὲ πρόσωπα σκανδαλώδη. διατὶ ὁ μολογῶντας καὶ περιγράφοντας
καταλεπτῶς ταῖς πείσασες, φοβᾶ-
ται μὴν χάσῃ ἀπὸ τὸν Πνευματι-
κὸν τὴν ὑπόληψιν. Ἔτζι ἐκεῖνος
ὁπὸ κρατεῖ ἀδίκως, ἢ μὲ δόλον, ἢ
καὶ μὲ πεισματικαῖς κρίσες τὸ ξένον
πρᾶγμα. Ἔτζι ὁ ἄλλος ὁπὸ πελεῖ
ταῖς πραγματείαις του μὲ ψεύδεις
ὁρκους, διὰ νὰ γελάσῃ τὸν πλησίον,
ἢ ἐκεῖνος ὁπὸ ἀφήνει ἀνοικτὰ τὰ χρεω-
στικὰ χειρόγραφα, ξεμακραίνοντας τὸν
καιρὸν νὰ τὰ ἐπιστρέψῃ ἐκείνων ὁπὸ
τὰ ἔχουν πληρωμένα, διὰ νὰ πληρω-
θῇ ἐκ δευτέρου ἀπὸ τοὺς μεταγενεστέ-
ρους του, καὶ διαδόχους. Ὅλοι ὅλοι τοῦ-
τοι, ἢ χρωματίζουν μὲ χρώματα δο-
λερὰ ταῖς καθ' μέρος ἁμαρτίαις του,
ἢ τελείως ταῖς κρύβουν, μὲ τὸ νὰ
κάμουν μίαν γενικὴν ὁμολογίαν, λέ-
γοντες ἔσφαλα, ἔπταισα εἰς τὸν Θεὸν,
καὶ πράζομαι ἁμαρτωλὸς, ἢ καὶ ἁμαρ-
τωλότερος ἀπὸ κάθε ἄλλον.

Μὰ τοῦτος εἶναι σένας τρόπος μετα-
νοίας (ἀκρ.) ὁπὸ καίει τὴν Ἐξομο-
λόγησιν νὰ εἶναι ματαία, καὶ ἀνωφε-
λής. Καὶ εἰς τοῦτον τὸν τρόπον ὁ Θεὸς
δὲν συγχωρεῖ, ἄτε δίδει τὴν ἄφε-
σιν, ὅταν ἡ ἁμαρτίαις δὲν ἐξομο-
λογοῦνται καθ' μέρος. Ὅταν ὁ ἁμαρ-
τωλὸς σιωπᾷ τὴν ἁμαρτίαν του εἰς τὴν
Ἐξομόλογησιν, κλείει καὶ ἐμποδίζει
τὴν εἴσοδον, διὰ νὰ μὴν ἔλθῃ εἰς
αὐτὸν ἡ Χάρις τοῦ Θεοῦ· καὶ καίει
μίαν νέαν ἁμαρτίαν, τὴν ὁποίαν
συνώνυπας του μὲ ἄλλας ἁμαρτίαις,
ὁπὸ προτήτερα ἔπραξε, προδέτει εἰς
τὸν ἑαυτόν του μίαν φοβερὰν Ἱερουσ-
λίαν, μὲ τὸ νὰ ζητᾷ νὰ γελάσῃ
τῆς σωτείας του τὸ μυστήριον. Μὰ
διὰ νὰ ἐλευθερωθῇ κάθε ἁμαρτωλὸς
ἀπὸ μίαν τέτοιαν πλανίαν θανατηφό-
ρον τοῦ Διαβόλου, ἂς ἀκούσῃ τὸν
Ἐκκλησιαστὴν πῶς τὸν διδάσκει·
„ ἔστι δὲ αἰσχύνη (λέγει) ἐπάγουσα
„ ἁμαρτίαν, καὶ ἔστιν αἰσχύνη δόξα,
καὶ χάρις. Κεφ. δ'. Εἶναι δύο λογιῶν
ἐνδοπὴ, λέγει· ἡ μία γεννᾷ τὴν
ἁμαρτίαν, καὶ ἡ ἄλλη προξενεῖ δόξαν
καὶ χάριν. Ἡ μία εἶναι διὰ ἐκείνους
ὁπὸ κρύβουν τὴν ἁμαρτίαν τους, ἡ
ἄλλη διὰ ἐκείνους, ὁπὸ αἰσθαλὰ αἰσ-
θάνονται ἐνδοπὴν, μ' ὅλον τοῦτο ὁμο-
λογοῦν ταῖς ἁμαρτίαις τους, ἐκλέγοντας
καλλίτερα μίαν παραμικρὰν ἐνδοπὴν εἰς τοῦτο τὸ μυστικὸν κριτήριον πα-
ρὰ

ρὰ μίαν παντοτινὴν εἰς τὴν τελυταίαν κείσιν.

Α' αἰχμὴν ϗ ἐνξοπὴ τῦ Πρωτοπλάσων, ὀπὲ ἐπροξένησε τὴν διαδοχιμὴν, ϗ παγκόσμιον ἁμαρτίαν. οἱ ὁποῖοι ὕστερον ἀπὸ τὴν παράβασιν τῆς Θειϊκῆς ἐντολῆς, αὐτὶς νὰ ὁμολογήσυν τὸ σφάλματες μὲ ἐνξοπὴν, εἰς τὴν ἐρώτησιν τὲ Πλάστε, ϗ νὰ λάβυν δόξαν ϗ χάειν, σιωπῶν μὲ ἐνξοπὴν, ϗ μόνυν κατακεκυμμένοι, μεταδίδοντες τὴν ἁμαρτίαν τες εἰς ὅλυ τὴν ἀνθρωπίνυ φύσιν. Μὰ ἀν ὁ παλαιὸς Ἀδὰμ μὲ τὴν ἐνξοπὴν τῆς σιωπῆς ἐπροξένησε τόσον κακὸν εἰς τὸν Κόσμον, ἡμεῖς δὲν πρέπει νὰ μιμήμεθεν ἐκεῖνον, διατὶ τελείως τὸν ἐγδυθήκαμεν, ϗ τὸν Θεῖον Παῦλον, ϗ ἐνδύθημεν τὸν νέον Ἀδὰμ, ὀπὲ εἶναι ὁ Χεισὸς, τὲ ὁποίυ πρέπει νὰ εἰμεθε μιμηταὶ ϗ ἀκόλυθοι. Ο' ὁποῖος μὲ τὸ χῆμα τῦ ἁμαρτωλῦ λαμβάνει τὴν ἐνξοπὴν τῆς ὁμολογίας ἐπάνω εἰς τὸν Σταυρὸν, διὰ τὴν ἄφεσιν τῆς παγκοσμίυ ἁμαρτίας, ϗ προξενεῖ εἰς τὴν ἀνθρωπότητα τὴν δόξαν, ϗ τὴν ἀράνιον χάειν. Τῦτος ναὶ, εἶναι ὁ ἀληθινὸς τρόπος τῦ μυσηρίυ τῆς μετανοίας μας. Ε'θεαρίδη ὁ Χεισὸς ἔμπροσθεν εἰς πὰ ὄμματα ὅλυ τῦ Κόσμυ, γενόμενος ὑπὲρ ἡμῶν ἁμαρτία, διὰ νὰ ἐξαλείψῃ τὴν ἁμαρτίαν. Λοιπὸν ϗ κάθε μετανοημένος ἁμαρτωλὸς πρέπει νὰ θεαρίσῃ ἔμπροσθεν ὄχι ὅλυ τῦ Κόσμυ, ἀμὴ εἰς ἕνα μοναχὸν ἄνθρωπον λεπτομερῶς ταῖς ἁμαρτίαις τυ, διὰ νὰ λάβῃ ἀναμφίβολον τὴν συγχώρησιν. Καὶ ἂς εἶσε βέβαιοι (ἀπρ.) πῶς ϗ ἄλλον τρόπον δὲν δίδεται ἄφεσις. Ε'δὼ ἐδὼ εἰς τῦτο τὸ μεγικὸν Κειτήειον τῆς μετανίας πρέπει νὰ κάμῃ κάθε ἁμαρτωλὸς, ἐκεῖνο ὀπὲ ὁ Θεὸς θέλει κάμει εἰς τὴν τελυταίαν ϗ παγκόσμιον κείσιν. Ε'κεῖ ἡ Θεία Δικαιοσυνὴ θέλει φανερώσει ἔμπροσθεν εἰς ὅλον τὸν νοητὸν ϗ αἰσθητὸν Κόσμον ὅλες τὲς λογισμὲς τῦ νοός μας, θέλει ξεσκεπάσει ταῖς πλέον ἀπόκρυφαις κίνησες τῆς καρδίας μας.

Καὶ λοιπὸν δῶ νὰ ἀποφύγετε ἐκείνην τὴν καθόλε ἐνξοπὴν ϗ αἰχύνην, δ'χαρισθεῖτε νὰ δοκιμάσετε τύτην τὴν ὀλίγην ϗ μεγικὴν ἐνξοπὴν εἰς τῦτο τὸ κρυφὸν κειτήειον, τὸ ὁποῖον τώρα κρατεῖ τὸν τύπον τῆς Θείας Δικαιοσυνής. Α'ς ἐνθυμηθῆ καθενὰς ταῖς ἁμαρτίαις ὀπὲ ἔπραξε, ϗ μὲ σωτειξιμμένην καρδίαν ἂς ταῖς ὁμολογήσῃ. Μὴ κρύψετε, μήτε ἀλυσμονήσετε τίποτες ἀμὴ ἐξετάξατε τὲς τόπυς, τὴν τάξιν, ϗ κάθε περίσασιν τῶ ἁμαρτιῶν σας. ἐξετάξατε τὴν συνείδησίν σας, ϗ ἐκείνη θέλει σᾶς ὁμιλήσει. Εἶσε Νέοι ἀχαλίνωτοι, ἐξετάξατε ὄχι μόνον ταῖς ἡμέραις, ἀμὴ ταῖς ὥραις ϗ ταῖς στιγμαῖς εἰς ταῖς ὁποίαις ἀκαταπαύστως δὲν παύετε χωρὶς χαλινὸν νὰ ἁμαρτάνετε μὲ νῦν ϗ λόγον ϗ πρᾶξιν. Γυναῖκες, ὀπὲ ἡ ἐνξοπὴ τῆς μετανοίας σας σᾶς φέρει μὲ μεγάλην δ'κολείαν εἰς τὸ αἰώνιον Κόλασιν, μάθετε νὰ ἔχετε ἐνξοπὴν εἰς τὸ πρᾶξιν τῆς ἁμαρτίας, ϗ ὄχι εἰς τὸ πρᾶ-

πρᾶξιν τῆς ἀρετῆς. Εἶσε πραγματευταί; σοχαθεῖτε αἴσως ϗ ἐπράξετε τὸ ἐπάγγελμάσας μὲ ὅλην τὴν καλὴν πίσιν ὁπὲ ζητᾷ ὁ Θεός. Ε'ρώτησατε τὸν ἑαυτόνσας, δῶ νὰ ἰδῆτε αἴσως ϗ ἐπλανήσετε τινὰ, ἢ εἰς τὴν ποιότητα, ἢ ποσότητα τῶ πραγματειῶν σας. αἴσως ϗ ἐπιορκήσετε, διὰ νὰ δώσετε ὑπόληψιν τιμῆς τῶ πραγματειῶν σας, τὴν ὁποίαν ἀφ' ἑαυτῆτες δὲν εἶχαν. Εἶσε πλέσιοι; Ε", μὰ τί ἀνάγκη νὰ ἐπαειθμῶ ἐγὼ ϗ μέρος; Κάθε πάξεως ἄνθρωπος ναὶ, πρέπει νὰ καμῇ τὴν Ε'ξομολόγησίν τε μὲ τὸν τρόπον ὁπὲ θέλει κρατήσει ὁ Θεὸς εἰς τὴν κείσιν τε. Καθὼς λέγω, ἐκεῖνος θέλει ἐξετάσει καταλεπτῶς κάθε ἁμάρτημα, ἔτζι πρέπει ὑμεῖς νὰ προλάβετε τὴν αὐστηρότητα ἐκείνης τῆς φοβερᾶς ἡμέρας, μὲ τὴν καταλεπτῶς ἔρδυναν, ϗ Ε'ξομολόγησιν τῶ σφαλμάτων σας. Χωρὶς πρόφασιν, χωρὶς τεχνικαῖς περιγραφαῖς, ϗ χωρὶς τὴν διαβολικὴν σιωπήν. Διατὶ δηλδόμενοι τὸν τὸν δολερὸν τρόπον, κλείετε μὲ θέλησιν ἐδικήνσας τὴν σράταν τῆς σωτηρίας σας. „ ὅτι „ ἐσίγησα (λέγει ὁ Δαβὶδ) ἐπα„ λαιώθη τὰ ὀσᾶμε ἀπὸ τὲ πράξειν „ με ὅλην τὴν ἡμέραν. (ψαλμ. „ λά.) διατὶ λέγει ἐσιώπησα, τὰ κόκαλάμε ἐσκλήρωναν, ἀγκαλὰ ϗ νὰ ἐφώναζα ὅλην τὴν ἡμέραν.

Δυσκολώτατον ῥητὸν (ἀπρ.) ϗ ἀλήθειαν. Ο' Δαβὶδ λέγει, πῶς φωνάζει ὅλην τὴν ἡμέραν, ϗ ὕστερον προσθέτει, πῶς τὸ κακὸν ἔναμε ῥίζαις ἕως εἰς τὰ κόκαλά τε, διατὶ ἐσιώ-

Pred. Millia.

πησε. Πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ συμφωνήσῃ μία τόσα ἐναντίωσις; τὴν συμφωνεῖ αὐτὶς δι' ἡμὲ ὁ Θεῖος Αὐγυστῖνος ἀγχινύσατα. ὁ Δαβὶδ, λέγει, παρασαίνει τὴν εἰκόνα ἐκειῶν τῶ δολερῶν ἁμαρτωλῶν, οἱ ὁποῖοι δ'εισκόμβοι ἐμπροσθεν εἰς τὸν Πνευματικὸν, φωνάζυν γυνικῶς, ϗ ὁμολογοῦνται ἁμαρτωλοί. Α'μαρτωλὸς ναί, εἶμαι Πάτερ, παρὰ πάντας ἀνθρώπυς. Μὲ πρέπει χίλιαις φοραῖς ἡ Κόλασις. εἶμαι ἄξιος διὰ κάθε παίδευσιν. Μὰ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος σιωπᾷ, ϗ κρύβει τὰ εἴδη, ϗ τὸν ἀριθμὸν τῶ ἁμαρτιῶν τε. Σιωπᾷ τὸν δεσμὸν, ϗ τὴν ὑπόχεσιν ὁπὲ ἔχει μὲ τὴν ἁμαρτίαν. Ο"θεν εἰς τῦτον τὸν τρόπον ὅσον φωνάζει, φωνάζει χωρὶς ὠφέλειαν, φωνάζει χωρὶς συγχώρησιν· διατὶ τέταις ἡ φωναῖς δὲν καθαίζυν τὴν χάειν τῆς ἀφέσεως. Διατὶ εἶναι μία ἄλλη σιωπὴ ἁμαρτωλὸς, ἡ ὁποία γεννᾷ τὴν ἐσωτερικὴν σκληρότητα, ϗ βάνει τὸν ἁμαρτωλὸν ἔξω ἀπὸ τὴν σράταν τῆς σωτηρίας τε. „ ὅτι ἐσίγησα, ἐπαλαιώθη τὰ ὀσᾶ „ μὲ ἀπὸ τὲ πράζειν με ὅλην τὴν „ ἡμέραν.

ΜΕΡΟΣ, Β'.

Ε'ν'δαμεν λοιπὸν (ἀπρ.) τί εἶναι ἡ Ε'ξομολόγησις, ἤγεν, μία ἐγκάλεσις ϗ κατάκεισις τῆς κακῆς μας γνώμης ϗ θελήσεως, τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ κάμωμεν μὲ πόνον ϗ συνξιβὴν τῆς καρδίας ἔμπροσθεν εἰς τὸν Πνευματικὸν, χωρὶς πρόφασιν, χω-

εἰς δόλον καὶ πονηρίαν, καὶ χωρεῖς σιωπῇ. Καὶ διατὶ νὰ σωπήσετε ὅλα τᾶτα μὲ τελειότητα, πρέπει τὼ ἐξομολόγησίν σας νὰ τὼ προοιμιάσετε μὲ μίαν προπέρλω ἔρευναν καὶ Ἐξέτασιν τῆς ζωῆς σας, διὰ νὰ ἐνθυμηθῆτε ὅλαις ἐκείναις ταῖς κακαῖς πράξες, μὲ ταῖς ὁποίαις παραβαίνοντες τὸν Θεῖον Νόμον, ἀτιμάσετε, καὶ ὑβρίσετε τὸν Θεόν σας καὶ Πλάστω. Καὶ ὕστερον μὲ θάρρος καὶ ἀνδρείαν καὶ γενναιότητα νὰ ῥίψετε παντελῶς τὼ ἐνδυμα, καὶ νὰ ἐνδυθῆτε τὼ τόλμω, καὶ παῤῥησίαν. Διατὶ τᾶτος εἶναι ὁ ἀληθινὸς χαρακτὴρ τῆς Μετανοίας, ἡ δὲ ἐντροπὴ καὶ αἰσχύνη εἶναι τῆς ἁμαρτίας. Γνωρίζετε Κειταὶ εἰς καιρὸν, ὁπᾶ ὡς κεινόμβοι παῤῥησιάζεσθε εἰς τὸ τῆς Ἐξομολογήσεως Κριτήριον, καὶ δώσετε μὲ δικαιοσύνω τὸ ἴσον ἑκάτερω, ἤγουν καθενὸς τὸ ἐδικόντε. Καταισχύνατε τὸν Διάβολον, ὁπᾶ μετήλλαξε τὼ τάξιν, καὶ ἔδωσε πρὸς ψυχικὼ σας ἀπώλειαν τὼ παῤῥησίαν, καὶ αὐθάδειαν τῆς ἁμαρτίας, καὶ τὼ δειλίαν καὶ ἐντροπὼ τῆς μετανοίας. Μεταβάλλετε ναὶ, ὑμεῖς αὐτὼ τὼ κακόζοπον τάξιν, καὶ ἂς λάβῃ ἡ ἁμαρτία τὸ ἐδικόντης, ὁπᾶ εἶναι ἡ ἐντροπὴ, διὰ νὰ μὴ ἔχετε τὼ δικολίαν νὰ τὴν βαίνετε εἰς πρᾶξιν. Καὶ πάλιν ἂς λάβῃ καὶ ἡ μετανοία ἐκεῖνο ὁπᾶ ἐκ φύσεως ἔχει, ἤγουν τὴν τόλμην καὶ παῤῥησίαν, διὰ νὰ πλησιάσετε εἰς τὸν φιλάνθρωπον καὶ ἐράνισάς Πατέρα· Διατὶ, ἂν ὑμεῖς διὰ τῆς ἁμαρτίας ὑστερήθητε τὸ προτέρημα τᾶ Τἱᾶ, ἐκεῖνος δὲν ὑστερεῖται ποτὲ τὸ προτέρημα τᾶ Πατρός. „ εἰ ὁ υἱὸς (λέγει σὰς Διδάσκαλος τῆς Ἐκκλησίας, ὁμιλῶντας διὰ κάθε ἁμαρτωλὸν ὁπᾶ τὸν μιμᾶται) εἰ ὁ υἱὸς ἀπέβαλλε τὸ εἶναι υἱὸς, ὁ Πατὴρ οὐκ ἀπέβαλλε τὸ εἶναι Πατήρ.

Ὁ Θεὸς ναὶ, ὅσον εἶσε εἰς τᾶτλω τὴν ζωὴν, φυλάττει τᾶτο τὸ ὄνομα, νὰ λέγεται Πατήρ. Ἔργον τῆς φιλανθρωπίας τᾶ, ἀναμένωντας τὼ μετάνοιαν καὶ ἐπισροφήνσας, διὰ νὰ σᾶς ἀπολάυσῃ πάλιν μὲ τὸ προτέρημα τᾶ υἱᾶ. Κοπάζετε νὰ μὴ χάσετε τᾶτο τὸ μεγαλεῖον, ἀμὴ μὲ κάθε ἀκρίβειαν ἐπιμεληθεῖτε σὰ ἔργον, καὶ μίαν ὑπόθεσιν, ὁπᾶ ὑπερβαίνει κάθε ἄλλω ἀναγκαιοπάτλω ὑπόθεσίνσας. Εἰς τᾶτο τὸ Κριτήριον σέκεται ἡ αἰώνιος καὶ παντοτινήσας ἀπόφασις. ἢ μὲ τὴν δίλογίαν τῆς ἀφέσεως, ἀπὸ τὴν ὁποίαν προξενεῖται ἡ κληρονομία τῆς θείας μακαριότητος, ἢ μὲ τὴν ἀποσροφὴν τῆς κατακρίσεως, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἕπεται καὶ ἀκολυθᾷ ἡ ἀπίκρισις τῆς φοβερᾶς, καὶ ἀτελυπήτε Κολάσεως.

ΚΥΡΙΑΚΗ, Ε'.

ΠΕΡΙ ΠΡΟΤΕΡΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΑΡΕΤΗΣ.

Δὸς ἡμῖν ἵνα εἷς ἐκ δεξιῶν σε, καὶ εἷς ἐξ ἀριστερῶν σε καθίσωμεν ἐν τῇ δόξῃ σε. ΜΑΡΚ. Κεφ. Ι'.

ΕΚΗΡΤΧΘΗ ΕΙΣ ΒΕΝΕΤΙΑΝ. 1755.

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ.

ΑΝ ἤθελε τύχῃ εἰς τὸν Κόσμον τινὰς ἄνθρωπος, καὶ τᾶτος ὡρέγονταν νὰ ἀπολαύσῃ ἀπὸ τὰ ποθητὰ, τὸ ποθεινότερον, ἀπὸ τὰ τίμια, τὸ τιμιώτερον, καὶ ἀπὸ τὰ ἐπαινετὰ τὸ ἐπαινετώτερον, δὲν χαρισημένος νὰ ἐξοδιάσῃ χρόνες πολλὲς εἰς διαφόρες κόπες, νὰ ἱδρώσῃ εἰς ἀγῶνας, ὄχι πέλαγος ἵδρωτος, μὰ αἷμα τῆς καρδίας τε, νὰ ἀπεράσῃ θαλάσσης ναυάγια, φόβες λῃςῶν εἰς τῆς γῆς τὰς ὁδοιπορίας, εἰς πᾶσαν στιγμὼ νὰ μεῤῥᾷ κίνδυνον, εἰς πᾶσαν ὥραν νὰ ξομάζῃ τὸν θάνατον, δὲ χαρισημένος νὰ παραδώσῃ εἰς κίνδυνον τὼ ζωὼ, καὶ νὰ κερδίσῃ τὸ ποθύμενον· αὐ εἰς τᾶτο ἤθελε τὸν ἐρμωθύσῃ τινὰς καινύα ξόπον καὶ μέθοδον, καὶ ἤθελε τᾶ δείξῃ στράταν νὰ ἀπολαύσῃ τὸ ποθύμενον, χωρὶς κόπες καὶ ναυάγια, χωρὶς νὰ δοκιμάσῃ τὸν ὀλιγώτερον ἀπὸ τὲς μόχθες ὁπᾶ ἦτον δὲ χαρισημένος νὰ ὑπομείνῃ προτήτερα, νὰ φθάσῃ εἰς τὼ ἀπόλαυσιν κάθε μεγάλε πράγματος μὲ τελειότητα· αὐ αὐτὸς δὲν ἐχεφιλήσῃ, καὶ μὲ ψυχρὼ, καὶ μὲ καρδίαν τέτοιον ξόπον ἁρμόδιον, αὐ δὲν εἶχεν ἀγκαλιάσῃ, μὲ κάθε πόθον καὶ ἀγάπω μέθοδον τόσον εὔκολον, καὶ ἀκίνδυνον, ὁπᾶ τᾶ ἐχάριζεν ἐκεῖνο τὸ ἴδιον ὁπᾶ ἔμελλε νὰ ἀποκτήσῃ ὕστερα ἀπὸ μίαν ἰλιάδα κινδύνων, καὶ ἀπὸ σὰ πέλαγος ἵδρωτος, δὲν ἦτον πρωτότερον ἀπὸ ἄγνωστος, ἄξιος κάθε κατηγορίας καὶ μέμψεως; Καὶ ὅμως τᾶτο τὸ ἴδιον κακὸν εἰς καθ' σὰ ἀπὸ ὑμᾶς πλέον ἐλεεινὸν καὶ ἀξιοδάκρυτον φαίνεται, εἰς ὅλες ἠμπορῶμεν σήμερον καὶ νὰ τὸ καταπείνωμεν, καὶ νὰ τὸ κλαύσωμεν. Διατὶ ὅλοι ἐπιθυμᾶτε εἰς τὸν Κόσμον τᾶτον πλέτη, καὶ θησαυρὲς, ὁπᾶ εἶναι ἀπὸ τὰ ἐπαινετὰ τὸ ἐπαινετώτερον, ὅλοι ζητᾶτε δόξαις, τιμαῖς, καὶ μεγαλοπρέπειαις, τὰ πλέον ἐκλεκτὰ τᾶ ἀνθρωπου καὶ ἐνδοξότερα, ὅλοι ἀγαπᾶτε νὰ ζήσετε καλὰ, νὰ ἔχετε ὅ,τι θέλετε εἰς ἀπόλαυσιν τῆς ζωῆς ὅ-

χωεὶς χρεία κὴ σύδειαν, ὁπᾶ εἶναι ἀπὸ τὰ ἐπιθυμητὰ τὸ ἐπιθυμητότερον. Βλέπω λοιπὸν κὴ διὰ ὅλα τᾶτα μὶ δύχαρίσησιν, βαίνετε εἰς κίνδυνον κὴ σῶμα κὴ ψυχλὼ, ὄχι εἰς ναυάγια θαλάσσης, ὁπᾶ ἔχει λιμένας κὴ ὅρια, μὰ εἰς τὰ πελάγη τᾶς ἀβύσσε, ὁπᾶ ποτὲ ἡ ζάλη κὴ ὁ χειμῶνας τᾶ βασαίων, εἰς γαλωλίως δὲν ἀναπαύονται. Εὐχαρισιέθε νὰ κινδωνδίσετε ὑποκάτω εἰς αἰχμαλωσίαν, ὄχι λησῶν ὁπᾶ προξενᾶν σύα θανάτον, μὰ εἰς λησὰς τᾶ ἄδε ὁπᾶ εἰς κάθε σιγμλὼ προξενᾶν μύσιας ταῖς πληγαῖς, κὴ μεξᾶν εἰς ὅλες τὲς αἰῶνας ἀπείρες τὲς θανάτες. κὴ κοντολογῆς, δύχαρισημύοι δίρισκεθε νὰ ἀπολαύσετε δόξαν, ἢ μεγαλεῖα, ἢ πλάτη κὴ θησαυρὲς, κὴ ἂς ὀξοδιάσετε μίαν ζωλὼ ἀθάνατον, κὴ ἂς ὑπομείνετε κὴ μίαν βάσανον αἰώνιον. Ἔτζη δείχνει ἡ ἀλήθεια μὲ τλὼ δακμήν. Ἐπειδὴ δχὶ νὰ πραγματδυθῆτε ἄλον ἐκεῖνο τὸ μέγα κὴ τὸ πολὺ ὁπᾶ ἔχει ὁ Κόσμος, τὸ πραγματδύεθε μὲ τόσα κακὰ κὴ ἁμαρτίας, ὁπᾶ προκείνετε νὰ κινδωνδίσετε ὅλου ἐκεῖνο ὁπᾶ ἤθσν, εἰς τὸ πολὺ ὁπᾶ μέλλει νὰ δίρισκεθε. Καὶ ὅμως εἰς τᾶτο εἶναι ξόπος κὴ μίσον ὁπᾶ ἐλδύθεροι ἀπὸ καθε κίνδωνον κὴ τᾶς ψυχῆς κὴ τᾶ σώματος, ἠμπορεῖτε νὰ ἀπολαύσετε κὴ τὰ λαμπρότερα δέξιὰ, τὰ ὑψηλότερα προνόμια, κὴ τὲ Κόσμε τὲς πλέα ἀκειβοτέρες θησαυρές. Διατὶ εἰς ὅ,τι ἠμπορεῖ νὰ βοηθήσῃ καθ' σὰν ἡ ἁμαρτία κὴ κακία, ἡ ἄλλη ζωὴ τὸν βοηθεῖ καλλίτερα εἰς τὸ ἴδιον. Εἰς τόσον ὅτι δὲν εἶναι πρᾶγμα ὁπᾶ νὰ μλὼ ἀποκτᾶτε εἰς τὸν Κόσμον καλλίτερα μὲ τὸ μέσον τᾶς ἀρετᾶς, παρὰ μὲ τὸ μέσον τᾶς ἁμαρτίας, κὴ ἠμπορεῖτε νὰ ἔχετε μὲ τλὼ ἀρετλὼ, ἐκεῖνο ὁπᾶ ἔχετε μὲ τλὼ ἁμαρτίαν. Λοιπὸν τί δίκαιον ἔχετε πλέον νὰ ἁμαρτάνετε, νὰ σᾶς δίδῃ τὸ χέρι τᾶ Θεᾶ, ἐκεῖνο ὁπᾶ σᾶς δίδει τὸ χέρι τᾶ διαβόλε; κὴ νὰ τὸ πέρνετε, ὄχι ἀπὸ τᾶ Θεᾶ, μὰ ἀπὸ τὲ διαβόλε; πόσον ἦθσν ἄξιοι διὰ κάθε καινγοεῖαν κὴ θανάτον; Προσέχετε, διατὶ μοναχοὶ θέλει κλαύσετε τλὼ ἀγνωσίασας, ἐπειδὴ ἐγὼ θέλω ἀποδείξῃ, πῶς μὲ τλὼ καλλὼ ζωλὼ κερδαίνει καθ' σὰς ἀπόμι εἰς τὸν Κόσμον τᾶτο τὸ ἴδιον ὁπᾶ ἠμπορεῖ νὰ κερδήσῃ μὲ τλὼ ἁμαρτίαν.

ΜΕΡΟΣ, Α'.

Ὅλοι ὁπᾶ ἀνέτειλαν εἰς τὸν Κόσμον μὲ τλὼ γοίνησιν, ἰοὲ τᾶς ἀνθρωπότητος, ἐκατάκειναν τλὼ ἀγνωσίαν τᾶ Προπατόρωντες· διατὶ ἐσάθη ἀγνωσία; παρὰ διατὶ ἐκεῖνο ὁπᾶ ἠμπορᾶσαν οἱ Προπάτορες νὰ ἀπολαύσν μὲ τὴν ἀρετὴν τᾶς ὑπακοᾶς, ἐζήτησαν νὰ τὸ ἀπολαύσν μὲ τλὼ παράβασιν κὴ κακίαν. Ἀνάμεσα εἰς ὅλα τὰ χαιρόμορφα δσύδρα τᾶ Παραδείσε, τὸ ἐμποδισμνὸν ξύλον εἶχε τὲς πλέα ὡραιόμορφες καρπές. Ἦτον καρποὶ, ὁπᾶ ὡς καθὼς μαρτυρεῖ ἡ χραφὴ, εἰς τὰ μάτια τᾶς Εὔας ἐφαίνκαν δχὶ περιασότερον ὡραῖοι κὴ ἡδονικοί: „ Καὶ εἶδεν ἡ γυνὴ ὅτι „ καλὸν τὸ ξύλον, κὴ ἀρεσὸν τοῖς „ ὀφθαλμοῖς ἰδεῖν κὴ ὡραῖον. Ἐγὼ δὲν ἀμφιβάλλω εἰς σῦε τόσον ἀκειβὸν κὴ ξεχωρισὸν δσύδρον τᾶς Ἐδέμ, πῶς δὲν εἶχε τὲς πλέα ἀξιοόγες καρπὲς εἰς τλὼ ἀπόλαυσιν. Μάλισα ὁπᾶ εἰς τλὼ μετάληψιν εἶχαν μίαν μεταφυσικλὼ χάρν, κὴ ἐχάριζαν γνῶσιν τελείαν ἐπαίω εἰς τλὼ διάκρισιν καλᾶ κὴ κακᾶ, ὡς καθὼς οἱ Προπάτορες μὲ τλὼ βρῶσίν τε ἐδοκίμασαν, πόσον εἶναι καλλίτερον τὸ καλὸν ἀπὸ τὸ κακὸν, κὴ πόσον χειρότερον τὸ κακὸν ἀπὸ τὸ καλόν.

Τώρα τᾶτες τὲς καρπὲς, ὅπως τὲς λάβωμεν, ἢ αἰσθητὲς, ἢ νοητὲς, ἐρωτῶ, ἦτον δυνατὸν ποτὲ οἱ Προπάτορες νὰ τὲς ἀπολαύσν κὴ χωρὶς τὴν παράβασιν; ἠμπορέσαν νὰ δύχαρισήσν τλὼ ἐπιθυμίαντες, ἢ νὰ χορτάσν τλὼ ὀρεξίντες ἀπὸ τλὼ ἀπόλαυσιν ἐκείνης τᾶς ἡδονᾶς κὴ ὡραιότητος; ἢ ἦτον ἀνάγκη εἰς ἀΐδιον χρόνον, νὰ μείνν ὑσερημένοι ἀπὸ τλὼ ἀπόλαυσιν; Δύο πράγματα μὲ ἀναγκάζν νὰ βεβαιώσω, πῶς βέβαια ἔπρεπε μὲ τὸν καιρὸν νὰ ἔλθν εἰς ἀπόλαυσιν. Τὸ πρῶτον διατὶ ὁ Θεὸς τὸ καρποφόρον ἐκεῖνο ξύλον, μήτε δχὶ λόγε τε κατεσκεύασε, μήτε διὰ μάταιον τὸ ἐφύτδσε. δὲν τὸ ἐκατεσκεύασε διὰ λόγε τε, διατὶ ὡσὰν Θεὸς εἶναι ἀνενδεὴς κὴ ἀχρείασος. δὲν τὸ ἐφύτδσε δχὶ μάταιον, διατὶ ὡσὰν Θεὸς, δὲν κάνει ποτὲ πρᾶγμα, ὁπᾶ νὰ εἶναι κὴ νὰ λέγεται μάταιον. Λοιπὸν αὖ δὲν ἦτον διὰ τὸν Θεὸν, μήτε μάταιον ἦτον διὰ τὸν ἄνθρωπον· κὴ αὖ δὲν ἦτον διὰ τὸν ἄνθρωπον οἱ καρποί τε, ἔπρεπε μὲ τὸν καιρὸν νὰ φθάσν εἰς τὸ ἴδιον τέλος, κὴ νὰ ἀπολαυθῶν μὲ ἄδειαν ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον. Τὸ δίτερον πάλιν, διατὶ ὁ Θεὸς εἰς τλὼ δπείθειαν κὴ ὑπακολὼ τᾶ Προπατόρων ἔπρεπε νὰ χαρίσῃ βραβεῖον, κὴ ὡσὰν ὁπᾶ αὐταμείβει πλσιοπάρχα τλὼ ἀρετλὼ, ἦτον ἀνάγκη νὰ σεφνώσῃ κὴ νὰ αὐταμείψῃ τλὼ μεγάλλω φύλαξιν κὴ ὑπακολὼ ὁπᾶ εἶχαν δείξει εἰς τᾶς ἐντολᾶς τε τὸ πρόσαγμα. Εἶναι αὐθσία, ὁπᾶ τᾶ ὑπηκόων τε ταῖς δέλθσες μὲ μεγάλας πλεροφορίας κὴ δύχαρίσησες αὐταμείβει. Τώρα, τί ἄλλο ἔλειπεν εἰς τὸν Ἀδὰμ κὴ εἰς τλὼ Εὔαν, ὁπᾶ εἰς τλὼ ὀξσίαντες εἶναι τὰ πάντα τᾶ Παραδείσε, ἔξω ἀπὸ ἐκεῖνε τλὼ ἀπόλαυσιν, παρὰ νὰ λάβν ἀπόμι εἰς βραβεῖον τᾶς ὑπακοᾶς τες κὴ ἐκεῖνε τλὼ ἄδειαν; ἢ τί ἄλλο ἔλειπε νὰ τὲς χαρίσῃ ὁ Θεὸς, παρὰ νὰ τὲς ἀφήσῃ ἐλδύθερες νὰ ξυγήσν ἀπόμι, μὲ χαρὰν κὴ ζωλὼ, τὲς ἡδονικὲς ἐκεῖνες κὴ ὡραιομόρφες καρπές; Οἱ αὐθσιτάδες ὅταν πέρνν δέλες εἰς τὰ δύγοντες παλάτια, τὲς δίδεν ὀξσίαν κὴ ἄδειαν εἰς τὰ περισσότερα, μὰ ὄχι εἰς ἀκειβώτερα· ἀφ' ἑ ἰδᾶν τλὼ μεγάλλω πίσιν κὴ δπείθειαν τὲ δέλε, εἰς βραβεῖον τᾶς μεγάλης τες πίσεως κὴ ἀρετᾶς, τὲς δίδεν τὰ πλειδία κὴ τλὼ ἄδειαν κὴ εἰς τὰ ὀξαίρετα κὴ μυσικώτερα πλέ-

πλέπτας. εἰς τόσον ὅτι ἐκεῖνο ὁπᾶ τὰς κρατᾶν ἐμποδισμένον, μὲ τὴν δοκιμὴν τῆ ἀρετῆτας, τὰς τὸ χαρίζεν ἐλεύθερον. Ἔτζι καὶ ὁ μέγας αὐθεντης καὶ βασιλεὺς τῆ ὅλων Θεὸς, εἰς τὸ μυσικὸν παλάτι τᾶ Παραδείσε, ἐχάρισεν εἰς τὰς δέλας τα ὁλονῶν τῆ ἀγαθῶν τὴν κυριότητα, καὶ τὴν ἄδειαν, ἀπὸ σὲν μονάχα τᾶς ἐμπόδισε, διὰ νὰ γνωρίσῃ μὲ τᾶτο τὴν πίσιν, τὴν λογῆς δὲ πείθειαν καὶ ὑπακοὴν προσφέρνεν εἰς τόσον ἠγαπημένον τες δεσπότην καὶ ἀνεργέτην αὐτᾶ γαθον. τὰς ἔδωκε νόμον, διὰ νὰ δοκιμάσῃ τὴν προαίρεσιν. τᾶς ἐπαράγγειλε ἐντολὴν, διὰ νὰ γνωρίσῃ τὴν δέλδυσιν. ἔγινε νομοθέτης εἰς αὐτὰς, διὰ νὰ καταλάβεν πῶς εἶναι ὑποχόμβοι καὶ ὑπόχρεοι ὑποκάτω εἰς αὐθεντα μεγάλε τὴν δέλδυσιν. αὐ δείξεν ὑπακοὴν, νὰ λάβεν πρέπεσαν τιμὴν, καὶ νὰ γένεν εἰς ὅλα τᾶ Παραδείσε ἐξεσιασαὶ αὐτεξέπαποι. αὐ φανῆν κακοὶ δῆλοι, νὰ ὑσερῆνται ὄχι μόνον ἀπὸ κάθε χάρην ὁπᾶ ἔλαβαν, μὰ ἀκόμη καὶ ὡσαὶ ἀνάξιοι νὰ ἐξοσίζωνται. Λοιπὸν οἱ Προπάτορες τὰς καρπὰς ὁπᾶ ἀπόλαυσαν μὲ τὴν ἁμαρτίαν εἰς θάνατον, ἠμπορᾶσαν βέβαια νὰ τὰς ἀπολαύσεν, καὶ μὲ τὴν ἀρετὴν τῆς ὑπακοῆς χωρὶς θάνατον. Βεβαιώνει τᾶτο ὁ Θεολόγος Γρηγόριος εἰς δύο λόγες, εἰς τὰ Γενέθλια, καὶ Θεοφάνεια. ἀποδείχνωντας, πῶς ὁ καρπὸς τᾶ ξύλε, αὐ εἶχε ξυγνᾶ ἀπὸ τὸν Ἀδὰμ μὲ τὸν καιρὸν τὸν ἁρμάδιον, ἤθελον ἦσαι τὸ ἔχατον τῆς μακαριότητος· καὶ ὁ ἄφθαρτος πλέτος τῆς ζωῆς. Ἂν ἤθελον δὲ χαρισηθῆ νὰ φανῆ δῆλος τέλειος μὲ τὴν προαίρεσιν, καὶ ἀπέκει μὲ τὸν καιρὸν νὰ τᾶ χαριθῆ ἡ ἀπόλαυσις, ὁ ἄνθρωπος ἤθελε φθάσει εἰς μίαν ἄπειρον δαιμονίαν, ὁπᾶ ἡ ἐπιθυμία μὲ τὴν ὄρεξιν δὲν εἶχαν ὀρεχθῆ, ἢ ὡραιότερον, ἢ μεγαλήτερον. „ Τὸ δὲ ξύλον, ἅτε φυτευθὲν „ ἀπ' ἀρχῆς καλῶς, ἅτε ἀπαγο„ ρευθὲν φθονερῶς, ἀλλὰ καλὸν „ μὲν εὐκαίρως μεταλαμβανόμενον. „ Καὶ πάλιν εἰς τὰ Θεοφάνεια· „ τῷ ξύλῳ τῆς γνώσεως, ἐκ μὲν καιρὸν, ἐδὲ ἐπιτηδείως μεταληφθείσης. Λοιπὸν ἀγνωσόπατοι οἱ Προπάτορες, διατὶ ἠμπορᾶσαν νὰ ἀπολαύσεν μὲ τὴν ὑπακοὴν καὶ δέλδυσιν τᾶ Θεᾶ, ἐκεῖνο ὁπᾶ ἐζήτησαν νὰ ἀπολαύσεν μὲ τὴν ἁμαρτίαν. Δὲν ἠμπορᾶσαν νὰ κάμεν ἐκεῖνοι ἀπὸ τᾶτο χειρότερον κακὸν διὰ λόγες, ὡς καθὼς καὶ ἡμεῖς, τὸν μεγαλήτερον χαλασμὸν ὁπᾶ προξενᾶμεν ἀπὸ τὴν ἀγνωσίαν μας ἐναντίον μας, εἶναι νὰ ζητᾶμεν μὲ τὴν ἁμαρτίαν νὰ κερδίσωμεν, ὅ,τι εἰς τὸν Κόσμον ἠμπορέσαμεν νὰ κερδίσωμεν μὲ τὴν ἀρετήν.

Ἐσὺ ἄνθρωπε γυρδεῖς εἰς τὸν Κόσμον τᾶτον νὰ κάμῃς τὰ πλέτη τᾶ Μίδα, νὰ ἀποκτήσῃς τὲς θησαυρὲς τᾶ Κροίσε, νὰ ἀνεθῆς διὰ πλέσιος, νὰ ἐυφραπῆς ἀπὸ πολλὲς, ἔχωντας μοναχὸς ὅ,τι δὲν ἔχει καθ' σὰς ἀπὸ τὲς πολλὲς. Τί κάνεις λοιπὸν διὰ νὰ σωιάξῃς τὸν πλᾶτον μὲ παν-

παντινὴν αὔξησιν; κάνεις ἀρχὴν εἰς τὰς ἀδικίας, ἐναντίον τῆ ἀδικάτων, καὶ πάχεις ὅσον δὲν ἔπειρες νὰ θερίσῃς. Ἂν δανείσῃς δέκα, πάχεις νὰ πάρῃς ἑκατόν. ἂν βοηθήσῃς τὸν πτωχὸν εἰς δυσυχίαν σὲς χρόνε, τὸν κάνεις δυσυχισμένον εἰς δλίον τὴν ζωήν. αὐ δὲν φθάσῃ νὰ σὲ χορτάσῃ ὁ πολυκαιρινὸς ἔδρωτας τᾶ κόπε τα, τᾶ σκλαβώνεις με τὸ τὸν θανάτε τα τὰ τέκνα τα, ξεθεμελιώνεις μὲ τὸν οἶκον, καὶ τὴν κληρονομίαν τα. αὐ δὲν ἔχῃ πρᾶγμα, τὸν φυλακώνεις, καὶ παιδεύεις ζωήν, διὰ νὰ λάβῃς ἀργύριον. αὐ προσιχήσῃς δέκα, καὶ κερδέσῃς πενῆτα, τὰ κρατεῖς μὲ δυσκολίαν. ἀποκτᾶς πολλὰ, καὶ ὡσὰν νὰ ἐπερίασθε μὲ τὸν πλᾶτον ἡ πονία, ἔτζι πλεονεκτεῖς περισσότερον. Εἶναι γεμάταις ἡ ἀποθήκαις, καὶ μοναχὴ ἡ καρδία δὲν λαμβάνει χόρτασιν εἰς τὴν πεῖναν της. Ἂν εἰδῇς εἰς ἄλλε χέρι λαμπρὸν ἀπόκτημα, ἀνασπάζεις πῶς νὰ τὸ ἀποκτήσῃς. Ἂν ξαποίξῃς χωράφι ἄλλενε, καὶ δυσάφυλον ἄμπελον, συλλογίζεσαι πῶς νὰ ἦτον δυνατὸν νὰ τὸ ἐλάμβανες. Παύτα συχνὰ, καὶ κάθε ἡμέραν ἀγαπᾶς νὰ λαμβάνῃς περισσότερον ἀπὸ μύελα, χωρὶς νὰ δίδῃς σὲς μικρὸ κᾶν τὸ ἥμισυ. Ὅ,τι πέρνεις, φυλάγεις εἰς αὔξησιν. ὅ,τι λαμβάνεις, φυλακώνεις εἰς φύλαξιν. Ἔτζι λοιπὸν μὲ ἀδικίαις, μὲ ἁρπαγαῖς, μὲ προσίχια, καὶ τόκες, μὲ φιλαργυρίαν, καὶ πλεονεξίαν πραγματεύσαι τὸ πλέτε τὴν ἀπόκτησιν. Καὶ ἀληθινὰ πλουταίνεις μὲ ὅλα τᾶτα, δὲν τὸ ἀρνᾶμαι. κάνεις ὅσον πλᾶτον θέλῃς, καὶ περισσότερον ἀπὸ ἐκεῖνον ὁπᾶ χρειάζεσαι. Τώρα, αὐ ἐγὼ σὲ ἀποδείξω βεβαιότατα, πῶς μὲ ταῖς ἀρεταῖς τῆς καλῆς ζωῆς ἠμπορεῖς νὰ ἀποκτήσῃς ἀκόμη περισσότερον πλᾶτον, εἶσαι πλέον ἄνθρωπος, αὐ δὲν μεταχειρισθῆς τὴν ἀρετὴν, διὰ μέσον ἅγιον καὶ ἀναπαγόριτον, διὰ νὰ ἀποκτήσῃς πλᾶτον θεόσδοτον, δίκαιον, καὶ πολὺ, καὶ πολύτιμον; Ἰδὲ πῶς αὐ ἐγὼ δὲν ἔχω δίκαιον νὰ κηρύξω τέτοιαν ὑπόθεσιν, αὐ δὲν πρέπῃ νὰ μὲ ἀκέσετε σήμερον.

Ἀνάμεσα εἰς τὲς πλεσίες τᾶ Κόσμε ἄρχοντας, ἀκόμη δὲν ἀνέγνωσα, δὲν εἶδα, μήτε βλέπω πλεσιώτερον ἄρχοντα ἀπὸ τὸν Ἰώβ. Τὰ κτιώτε, λέγει, ἦτον ἑπτὰ χιλιάδες πρόβατα, τρεῖς χιλιάδες κάμηλοι, καὶ πεντακόσια ζευγάρια βοῶν ὁπᾶ ἐδέλευαν, ὄχι τόπες μικρὲς καὶ χωράφια, μὲ κάμπες μεγάλες καὶ εὐρυχώρες. „ Καὶ θήλειαι ὄνοι νομά„ δες πεντακόσιαι, ὑπηρέται καὶ δε„ λοι ἀναρίθμητοι, καὶ ὑπηρεσίαι „ πολὺ σφόδρα, καὶ ἔργα μεγάλα „ ὧν αὐτῷ ἐπὶ τῆς γῆς. Καὶ ὧν „ ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ὑπερνικᾶ τῶ „ ἀφ' ἡλίε ἀνατολῶν. Τώρα εἰς τόσα μεγάλα καὶ διάφορα πλέτη, μὲ τί μέσον τοχάζεσθε νὰ ἔφθασεν ὁ Ἰώβ; ἴσως ἐσάθη φιλάργυρος; ἢ ἐπλουτέπτησε ποτέ; ἢ ἐπραγματεύθη μὲ τὸ σῦκα δέκα; ἢ νὰ χεάψῃ διπλᾶ, καὶ νὰ πάρῃ πολλαῖς φοραῖς καὶ ξίδιπλα; μὴ γένοιτο. Μὰ τόσον πρᾶγ-

μα

μα ἄπειρον, τόσον πλῆτον ἀναξίθμητον, πῶς ἦτον δυνατὸν νὰ τὸν ἀποκτήσῃ; μοναχή της ἡ ὑπόθεσις ἐξηγεῖται. Ὅλοι τὸ ὁμολογεῖτε, καὶ ὅλοι κοινῶς τὸ πιστεύετε διὰ ἀλήθειαν, πῶς ὁ Γὼβ αὐτὸς διὰ τὴν ἀδικίαν, ἐμπαχειρίθη τὴν τελείαν δικαιοσύνην, αὐτὸς τὴν ψεύδος τὴν ἀλήθειαν, αὐτὸς διὰ φιλαργυρίαν τὴν ὀρφανοπτωχοφροσύνην, αὐτὸς διὰ πλεονεξίαν τὴν ἀκατάπαυστον ἐλεημοσύνην. Τέτα ἦτον τὰ μέσα, ἢ πραγματείαις, οἱ τρόποι, καὶ τὰ ἔργα ὁπὲ τὲ ἐχάιζαν πλῆτο καὶ ἀγαθά, ὁπὲ ὑμεῖς μὲ ὅλαις σας ταῖς ἀδικίαις καὶ ἁρπαγαῖς, ὄχι δὲν τὰ ἀποκτήσετε, μὰ οὐδὲ θέλετε τὰ ἀποκτήσει. Ἀκούσατε εἰς ὀλίγα περιεχόμενα, καὶ μὲ ὀλίγα λόγια ἄπειρος ἀρετῆς τὲ Γὼβ. „ καὶ ἰδοὺ ὁ ἄνθρωπος ἔτος δίκαιος, „ ἄμεμπτος, θεοσεβὴς, ἀπεχόμενος „ ἀπὸ παντὸς κακῦ. ἀπὸ ὅλα τὰ κακὰ ἔλιψε μακρὰ μὲ τὸν ἀποχὴ, καὶ ἔγινεν εἰς ὅλα τὰ καλὰ καὶ δύτυχίας ὁ πλεσιώτερος ἐπάνω εἰς τὴν γῆν. δὲν ἄφησεν ἀρετὴν ὁπὲ νὰ μὴ καπρθώσῃ, καὶ δὲν ἔλιψε πλῆτος καὶ πρᾶγμα ὁπὲ νὰ μὴν ἀποκτήσῃ. Ἔλα λοιπὸν, ὦ ἀκροατάμε, χρειάζεσαι περισσότερα ἀποκτήματα ἀπὸ τὲ Γὼβ; ἢ σὲ φθαίνει ἡ μεγαλόπλεσος δύναμις; αὐ σὲ φθαίνῃ τόσος πλῆτος, αὐ σὲ δύχαριστῇ τόση δύτυχία, μεταχειρίσε τὸ μέσον τῆς καλῆς ζωῆς. μιμήσε εἰς τὰ ἔργα τὲ Γὼβ, διὰ νὰ γένῃς πλέσιος Γὼβ. ὅμοια πλῆτη γυρεύει, καὶ ὅμοιαις πραγματείαις χαρίζει τὰ ἴδια κέρδη. αὐ ἐσάθη πλέσιος καὶ δίκαιος ὁ Γὼβ, τί ἀδύνατον εἶναι καὶ εἰς ἐσὲ νὰ γένῃ τὸ ἴδιον; Ἡ ἀρεταῖς ἡ ἴδιαις, πῶς δὲν θέλει καρποφορήσει τὲς ἰδίες καρπές; Δὲν βλέπομεν ἀληθινὰ τώρα εἰς τὸν Κόσμον τέτοιον πλέσιον. ἡ ἀφορμὴ εἶναι, διατὶ βὲν βλέπομεν καὶ τέτοιον Γὼβ. Μὰ αὐ ἐγίνεθε καλοὶ μαθηταὶ εἰς τὸ παράδειγμα, πόσον ἤθελε ἀληθύσει εἰς τὲ λόγες σας ἡ ὑπόθεσις; Ἡ ἀρετὴ δὲν εἶχε γένῃ σειρὰ διὰ ὑμᾶς, ἐκείνη ὁπὲ εἰς τὲς ἠγαπημένες της ἐλόγιασεν ὀλίγον νὰ τὲς χαρίσῃ μοναχὰ τὰ πλῆτη τὲ Κόσμε, διὰ τέτο χαρίζει πλεσιοπαρόχως καὶ τὲ ἐρανὲ ἀπόμη τὴν δύναμιν.

Καὶ γνωρίσετε ἀπὸ τὸ Β'. αὐ δὲν εἶναι τὸ Α'. ἀληθέσατον. Γυμνώνεται ὁ Γὼβ ἀπὸ ὅλαις ταῖς προτέραις δύτυχίαις, καὶ ὡς καθὼς δὲν τὸν ὠμοίαζε τινὰς εἰς τὰ πλῆτη, διατὶ κάθε δύτυχισμένον ὑπερέβαινεν, ἔτζι ὕστερα ὑπερίβη ὅλες τὲς πτωχές, διατὶ ἔγινεν ὁ δυσυχισμένος τὴν πτωχῶν. Ἀκόμη οἱ αἰῶνες δὲν ἔκλαυσαν μεγαλήτερον πενίαν, ἢ αὐτὸς δὲν ἐδοκίμασε κατάσασιν πλέον ἐλεεινοτέραν, καὶ ἀπῆτι τόσον καταδικασμένον καὶ ἄτιμον, ὡσὰν ἐκεῖνο τῆς κοπριάς. φερτὸν εἰς τὸν φωλιὰ, καὶ εἰς τὸν σόχασιν πολυσκάληκον. Καὶ πῶρα, ποῖος λογιάζει, ἢ θέλει πιστύσει, πῶς ὁ Γὼβ ἀπὸ τέτον τὸν ἄνθρωπον δυσυχίαν, θέλει πηδήσει εἰς μίαν ἄλλην ἄπειρον δύτυχίαν, καὶ νὰ πραχθῇ ὁ δυσυ-

τυχέτερος τὲ Κόσμε ὁ δύτυχέτερος; μὲ τί λογῆς τρόπον; ἀπὸ τὰ ζωάτα δὲν τὲ ἀπόμειναν κἂν τὰ ὀλιγώτερα, διὰ νὰ φθάσῃ μὲ τὸν καιρὸν εἰς τὸν πρώτην αὔξησιν. χρυσίον δὲν ἔχει νὰ πραγματευθῇ, διὰ νὰ κερδέσῃ μὲ καλῆς τύχης ἐμπόρευμα τόσον ἀργύριον, ὅσον τὲ ἐχρειάζοντο νὰ ξαναχτίσῃ παλάτια ὑψηλὰ ὁπὲ ἔπεσαν, καὶ πράγματα διάφορα ὁπὲ ἔχασεν. Ἀ ἀρετή. αὐ φέρῃς τὸν Γὼβ εἰς ὑστερινὰ διπλᾶ πλῆτη ἀπὸ τὰ πρῶτα καὶ περισσότερα, κυρύτπω καὶ ἐγὼ, καὶ θέλει πιστύσει καὶ οἱ ἀκροατάμε, πῶς ἀληθινὰ ἡ ἀρετὴ τῆς καλῆς ζωῆς ἠμπορεῖ νὰ τὲς δώσῃ, ὅ,τι γυρέβεν μὲ κακὰ καὶ ἁμαρτίαις διάφοραις. „ Καὶ εὐλογήθησαν „ τὰ ἔσχατα τὲ Γὼβ πλείονα τῶν „ πρώτων. Φρονιμώτατος ὁ Γὼβ, ἔμεινεν ὑστερημένος ἀπὸ πλῆτη, ὁπὲ τὲ ἐχάεσεν ἡ πρώτη ἀρετὴ τῆς δικαιοσύνης, καὶ μὲ τέτον ἡ θεοσέβεια καὶ ἀποχὴ τῶν κακῶν, καὶ διὰ νὰ μεταποκτήσῃ διπλᾶν τὸν πλῆτον ὁπὲ ἔχασε, πάλιν τὸν ἀρετὴν πραγματεύεται. Ἀγκαλιάζει μὲ γλυκύτατον φίλημα ψυχῆς καὶ καρδίας, τὴν ὑπομονὴν, καὶ κερδαίνει μὲ μίαν ἀρετὴν δύτυχίας καὶ θησαυρὲς, ὁπὲ πολλοὶ φιλόπλεσοι μὲ πολλαῖς φιλαργυρίαις, καὶ μὲ πολυχρόνιαις πλεονεξίαις, καὶ τόκες, νὰ ἀποκτήσεν εἶναι ἀδύνατον. Ἐδῶ πηδᾷ ἡ ψυχή μες εἰς τὴν δυνάμιν τῆς ἀρετῆς, καὶ πάλιν πικραίνεται ἡ καρδία μες εἰς τῆς ἁμαρτίας τὸν ἐκλογὴν, καὶ συγχυσμένος δὲν ἠξεύρω τί νὰ μεταχειρισθῶ εἰς τὸν λόγον μες, νὰ ἐπαινέσω τὸν φρόνησιν τὲ Γὼβ, ἢ νὰ κατηγορήσω τὸν ἀγνωσίαν μας. Ἐπαινεμένη ἐκείνη ἡ φρονιμάδα, διατὶ δὲν ἐζήτησε μὲ τὸν ἁμαρτίαν, ἐκεῖνο ὁπὲ ἐλάμβανε μὲ τὸν ἀρετὴν δύκολώτερα, καὶ καλίτερα. Κατηγορημένη καὶ ἀξιοδάκρυτος ἡ ἐδικήσας ἀγνωσία, διατὶ δὲν θέλει μὲ τὸν ἀρετὴν, ἐκεῖνο ὁπὲ κερδαίνει μὲ τὸν ἁμαρτίαν.

Ο πλῆτος τόσον πολλὰ ζημιεμένον πρᾶγμα, διὰ τὸ ὁποῖον πολεμᾶται ψυχὴ καὶ ζωὴ, κινδυνεύεται καὶ τῆς ψυχῆς ὁ χαλασμὸς, καὶ τὲ σώματος ὁ πειρασμὸς, ὁμιλῶ καὶ λέγω διὰ ἐκεῖνον ὁπὲ δὲν πραγματεύεται μὲ τὸν καλὴν ζωὴν, μὰ μὲ τὸν ἁμαρτίαν. διὰ τέτον ἐρωτῶ, ἀπὸ ποῖον λογιάζετε νὰ δίδεται; ἀπὸ τὸν Θεὸν, ἢ ἀπὸ τὸν διάβολον; Εἶπα ἀπὸ τὸν διάβολον, διατὶ ἀποπᾶται ἀπὸ τὲ μαμωνᾶ τῆς ἀδικίας πρᾶγμα ὁπὲ σωάγεται ἀπὸ τὸν ἁμαρτίαν, εἶναι καρπὸς τὲ Ἀ'δε, καὶ δοτὴρ εἰς τέτο καὶ χαιρὴς ὁ διάβολος, ὥςε πολλοὶ Χριστιανοὶ πλέσιοι ἀπὸ ταῖς κοσμικαῖς τῆς κακίας μέθοδαις, ἔχεν εἰς τὲ λόγιτες πλῆτη διαβόλε, καὶ ἀπὸ τὸν διάβολον. Ὅθεν διὰ τέτες ὁμιλῶντας ὁ Θεῖος Χρυσόστομος, ἔλεγε. πῶς κρατᾶν εἰς τὰς χεῖρας ὄχι χρυσίον, μὰ τῆς Κολάσεως ἄθρακας, τὰ παλάτια τὲς εἶναι ἅδης, καὶ ὅ,τι θρίσκεται μέσα εἰς αὐτὰ, ἢ ἀποκτισμένον, ἢ ἀγορασμένον ἀπὸ τὸν ἄδικον πλῆτον, φαίνεται πρᾶγμα τὲ Κόσμε, μὰ εἶναι κληρονομία τῆς γεσί-

γεσύνης· „ οἱ δὲ ἐξ ἁμαρτιῶν πλου-
„ τοῦντες, ὐ χρυσίον, ἀλλὰ Κολά-
„ σεως αἰωνίας φέρουσιν, αἱ οἰκίαι
„ αὐτῶν ὡς ᾅδης, τὰ τῆς γεσύνης
„ ἐνέχουσιν. Ὁ λόγος μου εἶναι λοι-
πὸν νὰ φανερώσω, ὄχι τὴν ἐξήγη-
σιν εἰς ἐκεῖνο ὁποῦ εἶναι, ὅλον ἐκεῖ-
νο ὁποῦ ἀποκτᾶτε, μὰ μὲ τὸ μέσον
ὁποῦ μεταχειρίζεσθε, δὲν σᾶς λεί-
πει καὶ ὁ διάβολος. Πολλόπατοι φι-
λάργυροι, πλεονέκται, καὶ φιλάζυροι,
δὲν πρέπει νὰ παραπονεθοῦν, διατὶ
ἔχουν ἀπὸ τὸ χέρι τοῦ διαβόλου,
τὸ ἴδιον εἶναι νὰ εἰποῦν καὶ ἀπὸ τῆς
ἁμαρτίας, ὅτι τοὺς φθαίει δι' δέκα
πολυχρόνιας ζωαῖς, καὶ ὄχι δι' μίαν
ὀλιγοχρόνιον ὁποῦ μέλλουν νὰ ζήσουν.
Τὸ πιστεύω λοιπὸν, δὲν τὸ ἀμφι-
βάλλω, καὶ ἡ ἁμαρτία εἶναι δυνατὴ,
καὶ μὲ αὐτὼ δυνατὸς καὶ ὁ διάβολος,
νὰ χαλάσουν πλήθη καὶ ἀποκτήματα
διάφορα. Τὸ ἀρχιτελώνιον, ἡ ἁρ-
παγαῖς, πόσον ἐπλήγωσαν τὸν Ζακ-
χαῖον; Ἡ ἀπανθρωπος ἀπλαγχνία
τοῦ Πλουσίου, πόσον πλουσιοπάροχαις
τραπέζαις ἀπὸ ἀβροδίαιτον ζοφὼ,
ἔστρωνε καὶ ἑτοίμαζεν ἔμπροσθεν εἰς τὸν
Λαζάρου τὰ ὄμματα; Ἡ πλεονεξία
τοῦ ἄλλου, πόσαις μεγάλαις καὶ πολ-
λαῖς ἀποθήκαις τὸν ἔκαμε νὰ οἰκο-
δομήσῃ, διὰ νὰ φθάσουν εἰς τὸ σωά-
ξιν τῶν γεννημάτων του; Ἐγὼ πιστεύω
μὲ τὸν οὐρανοφαντορα Βασίλειον, καὶ
μὲ ὅλους τοὺς πνευματικοὺς καὶ ἱεροφάν-
τορας διδασκάλους, πῶς ὁ Θεὸς δὲν
ἔστιν αἴτιος τῶν κακῶν. Διὰ τοῦτο καὶ
ἰδὲ τὸν ἐξ ἁμαρτίας πλοῦτον, ὡσαν
εἰς χειρότερον ἀπὸ τὰ κακὰ, μήτε
δοτῆρ, μήτε αἴτιος, ἐκεῖνος ὁποῦ τὸν
δίδει, εἶναι ὁ αἴτιος τῶν καλῶν,
ὁποῦ εἶναι ὁ ἐχθρὸς τῶν καλῶν.

Τώρα λοιπὸν σοῦ φαίνεται πρᾶγ-
μα ἁρμόδιον, καὶ γνωσικὸν, νὰ δι-
χαιεισᾶσαι κακὸν πλοῦτον ἀπὸ κα-
κοὺς χαιρισὰς, καὶ ὄχι καλὸν ἀπὸ δοτῆ-
ρας ἀγαθοὺς Λογιάζεις ἴσως, πῶς
ἐκεῖνο ὁποῦ δίδει ἡ ἁμαρτία κακῶν,
πῶς ἡ ἀρετὴ, μὲ τὸν Θεὸν δὲν ἠμ-
πορῶν νὰ σοῦ τὸ χαίσουν καλῶς;
ὄχι ποτὲ, αὐ μετέχῃς λογικῆς αν-
θρωπότητος. Λοιπὸν αὐ πιστεύῃς, καὶ
αὐ εἶναι βέβαιον πῶς ἡ ἀρετὴ, καὶ
ὁ Θεὸς, καλλίτερα ἀπὸ τὴν ἁμαρ-
τίαν, καὶ ἀπὸ τὸν διάβολον σοῦ δίδει
πέλαγος δυτυχίας, τί δίκαιον ἔχεις,
ἢ νὰ προσιχᾶς πλέον, ἢ νὰ ἀζυ-
γεύῃς, ἢ νὰ πλεονεκτῇς διὰ φύλα-
ξιν τοῦ πλούτου καὶ αὔξησιν, καὶ νὰ μὴν
ἀντιστρέψῃς ὅλα τοῦτα εἰς ἀρεταῖς δι-
καιοσυνῆς, ἐλεημοσυνῆς, καὶ καλῆς
ζωῆς; μέσα ὁποῦ χαίζουν ὅ,τι ἔχει
ὁ Κόσμος πλουσιοπάροχα; Τί σοῦ
ἀποφασίζει ὁ Θεὸς εἰς ἀληθῆ δια-
θήκην τοῦ διαγγελίου του; „ ζήτει
„ πρῶτον τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ,
„ καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσεται ὑ-
„ μῖν. Γύρευε, λέγει αὐθρωπε τὴν
καλὴν ζωὴν, καὶ ὅλα τοῦτα τοῦ Κόσ-
μου, θέλει σοῦ προστεθῆν, θέλει σοῦ
δοθῆν μὲ δόσες πολλαῖς, μὲ προσ-
θήκαις καὶ αὔξησες, φθαίει νὰ ἔχῃς
Χειστιανικῆς ζωῆς ἀποτελέσματα,
ὅ,τι ζητήσῃς σοῦ δίδεται, ὅ,τι γυ-
ρεύσῃς σοῦ χαίζεται, διὰ ὅ,τι κτυ-
πήσῃς μὲ τὴν δέησιν τὴν πόρταν τῆς ἀπλαγχνίας τοῦ Θεοῦ,

ἀνοίγεται, ὑπακόσαι καὶ
δελεύσαι ἀπὸ σὰ Θεόν. Μοναχὸς
ὁποῦ εἶναι Θεὸς ἀληθέστατος σοῦ ὑπόσ-
χεται, δὲν εἶναι νὰ ἀμφιβάλλῃς,
ἔχεις ὅ,τι ἐπιθυμήσῃς μὲ τὴν ἀρε-
τὴν. Ὁ Γιωάνης, καὶ ὁ Ἰάκωβος,
ἐζήτησαν τὰ δεξιὰ καὶ ἀειστερὰ τῆς
Βασιλείας, ὁποῦ ἐλόγιαζαν πῶς θέ-
λει γενῇ τῆς Ἱερουσαλὴμ Αὐτοκράτωρ.
Καὶ μὲ δίκαιον ζόπον τοὺς ἤλεγξε,
πῶς δὲν ἤξεραν τί ἐγύρευαν. διατὶ
εἰς τὸν θρόνον τοῦ Σταυροῦ, ὁποῦ ὁ
Χειστὸς εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ ἐβασί-
λευσε τὸν θυάπαν, ἐνίκησε τὸν Ἅ-
δην, καὶ τὴν ἁμαρτίαν ἐκατεξόπα-
σεν, ἔπρεπε νὰ σαθοῦν εἰς τὰ δεξιά
τε, καὶ ἀειστερὰ δύο λῃσαὶ κακοῦργοι,
διὰ τοὺς ὁποίους ἁμαρτωλοὺς ἀπέθνησ-
κε· καὶ ὄχι δύο Μαθηταὶ ἠγαπημέ-
νοι καὶ δίκαιοι. Τὰ ἄλλα δεξιὰ καὶ
ἀειστερὰ ὁποῦ ἐγύρευσαν, μὲ τὴν
ἁγίαν ζωὴν τὰ ἔλαβαν. „ ὑμεῖς
„ καθήσεσθε ἐπὶ δώδεκα θρόνους κεί-
„ νοντες τὰς δώδεκα Φυλὰς τοῦ Ἰσ-
„ ραήλ. Ὅλον τοῦτον τὸν Κόσμον,
καὶ τὰ τοῦ Κόσμου ἁγαθὰ, διὰ τὸν
αὐθρωπον, ὁ ποιητὴς τὰ ἐδημιέρ-
γησεν. αὐ ὁ αὐθρωπος μοῦ αὐθρω-
πος, πῶς ἠμπορεῖ νὰ μὴν ἀποκτήσῃ,
ὅ,τι ἔγινε διὰ τὸν ἄνθρωπον;

Ἀπέθανεν ὁ βασιλεὺς τῆς Σκυ-
θίας, Περσαΐδας εἰς τὸ ὄνομα,
ἀφιώνοντας τρεῖς υἱὸς κληρονόμους τῆς
βασιλείας. Μὰ διατὶ ὁ πλοῦτος, καὶ
ἡ τιμὴ εἶναι δύο κακοὶ προξενητάδες,
ὁποῦ εἰς τοὺς ἀδελφοὺς προξενοῦν μά-
χαις καὶ σκάνδαλα, καὶ καὶν τὰ τέκ-
να ἐχθρὺς εἰς τοὺς ἠγαπημένους γον-
νήτορας, σκανδαλίζονται καὶ οἱ ἀδελ-
φοὶ, διατὶ καθ' σὰς ἐγύρευε μοναχὸς
νὰ λάβῃ τὴν ἐξουσίαν, ὁποῦ
κοινὼ τοὺς τοῦ ἄφησεν ὁ πατέρας τους.
Ἤθελεν ὁ σὰς νὰ πάρῃ τὸ ἀκεμβώ-
τερον, καὶ δὲν διαχειρῶνταν ὁ ἄλλος
νὰ πάρῃ τὸ ἀτιμότερον. Καὶ εἰς τό-
σα σκάνδαλα πράζων κρυτὼ σὰ
ἄλλον Ἄρχοντα τῆς Σκυθίας, φί-
λον καὶ ἠγαπημένους. ἐκεῖνος τοὺς
λέγει, ξεχώσατε τὸν Πατέρασας,
κρεμάσετέτην εἰς σὰ δένδρον, τοξεύ-
σατε εἰς αὐτὸν, καὶ ὁποιος καλλίτε-
ρα σαϊτεύσει, ὡσὰν καλλίτερος τοξό-
της, ἂς γενῇ καὶ καλλίτερος κληρο-
νόμος. Σαϊτεύει καὶ ὁ πρῶτος, τοξεύει
καὶ ὁ δεύτερος, μὰ ὁ τρίτος, ὡσὰν
ξεμυάλωσε τὸν Πατέρα του, ρίπτει κάτω
τὸ τόξον, καὶ τὴν σαγίτταν, καὶ τρέ-
χοντας, φιλεῖ μὲ δάκρυα, καὶ ἀγκα-
λιάζεται μὲ πόνον τῆς καρδίας τὸν
γλυκοῦτα Γενήτορα, καὶ κληρονομεῖ
τοῦτος μὲ τὸ φίλημα, καὶ ὄχι οἱ ἄλ-
λοι μὲ τὸ σαγίττεμα.

Τί ἔχω νὰ εἰποῦ μὲ τοῦτο εἰς τοὺς
Χειστιανούς, τοὺς υἱοὺς τοῦ Θεοῦ; ἴσως
ἀπὸ ὅλους γνωρίζετε ἐκεῖνο ὁποῦ λέ-
γει ὁ Προφήτης Δαβίδ. „ ἐγὼ
„ εἶπα Θεοί ἐστε, καὶ υἱοὶ Ὑψίστου
„ πάντες. ὅλοι, λέγει, εἰμαθον
τέκνα τοῦ ἐπουρανίου Παζός. αὐτὸς
αὐθεντεύει καὶ τοὺς δύο Κόσμους,
τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὡς μονάρ-
χης καὶ αὐτοκράτωρ Κύριος πάντων
ἐστίν. Αὐτὸς βασιλεύει ὅλα τὰ πλούτη
καὶ τοὺς Θησαυρούς, τὸ λέγει μὲ τὸν
Προφήτου. „ ἐμὸν ἐστὶ τὸ χρυσίον,
„ καὶ ἐμὸν τὸ ἀργύριον. ὅ,τι εἶναι

κοντολογῆς, αὐτὸς τὸ ἐποίησε, καὶ ὅτι ἐποίησεν, ὡς Πατέρας φιλόστοργος, ὡς Βασιλεὺς αὐτεξούσιος, τὸ ἐχάρισεν εἰς κληρονομίαν μας. Τὸν Οὐρανὸν, τὴν ἀνεμβώτερην μας κληρονομίαν ἐχάσαμεν, καὶ αὐτὸς ἔχυσε τὸ Αἷμάτε, διὰ νὰ μὴν τὴν στερηθῶμεν τὰ τέκνατε. Εἰς τὸν Κόσμον πάλιν, καὶ εἰς τὰ ἀγαθὰ τῦ Κόσμε, ποίος ἄλλος ἐχειροτόνησεν ἐξουσιασάς, καὶ ἔκαμε διαδόχες, παρὰ τὲς ἀνθρώπες; Τώρα ἡμεῖς ἔχομεν ἄμιλλαν καὶ ξεσυνεσίαν ποῖος νὰ κληρονομήσῃ τὲ Κόσμε τὸ ἀνεμβώτερον; ποῖος νὰ πάρῃ τὸ τιμιώτερον; Καὶ εἰς τέτε ὁ διάβολος ὅπε χαίρεται εἰς τέτοιες ξεσυνεσίας, καὶ ἀγῶνας, μᾶς παρακινᾷ διὰ νὰ ἀποκτήσωμεν πλῆτον, νὰ τοξεύσωμεν τὸν Θεὸν καὶ πατέραμας, μὲ ἀδικίας, μὲ ἁρπαγὰς, καὶ μὲ ἄλλα βέλη ἁμαρτίας διάφορα, διὰ νὰ κληρονομήσωμεν τὴν μεγαλήτερην δόξαν νὰ τὸν σαγιτεύσωμεν μὲ κενοδοξίαν καὶ ἔπαρσιν, ἐκεῖ ὅπε αὐτὴν ἡμεῖς τὸν φιλήσωμεν μὲ τὸν καλὸν ζωὴν, ὡσὰν καλοίτε ἰδεῖ, κληρονομῶμεν τὰ ἴδια ἀγαθὰ, εἰκολώτερα καὶ τιμιώτερα.

ΜΕΡΟΣ. Β'.

ΕΙΣ τὸ βιβλίον τῆς Γενέσεως ἓξ μετοικήσεις φαίνεται νὰ ἔκαμεν ὁ Ἀβραάμ. Μίαν ἀπὸ τὴν γῆν τῶν Χαλδαίων εἰς τὰ ὅρια τῆς Χαναάν. Δευτέραν ἀπὸ τὴν Χαναναίαν εἰς τὴν Αἴγυπτον. καὶ τρίτην ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον εἰς τὴν Ἔρημον, ἀναμέσον Βαθὴλ καὶ Ἀγγαί. Εἰς ταῖς μετοικήσες ηὗρε πόσαν μεγάλαις δυσυχίαις συμβαίνει, δυσυχίαις ὁπὲ κάνει τὲς πλεσιωτέρες νὰ ξεπέσεν εἰς τὴν ἐλεεινότερην κατάσασιν τῶν πενήτων. ἡ καλὴ ὅμως ζωὴ τὸν ἐκατάσησε καὶ πλεσιώτατον. Ἦλθε ξένος εἰς τὴν Χαναάν, καὶ ξένος ἀπάμα καὶ πτωχὸς, ὁπὲ δὲν εἶχεν ἔξοδα νὰ κάμῃ ἀσπῆτι, καὶ κατοικίαν ἀνθρώπινον, μὰ μοναχὸς ἐκατεσκεύασε καλύβιν, ἀξίαν νὰ κατοικῇ περισσότερον ζῶα, παρὰ ἄνθρωπος. Συμβαίνει εἰς τὲς τόπες τέτες λιμὸς καὶ πεῖνα, ὁπὲ εἰς ὅλες ἐφαβέριζε θανατηφόρον τὸν κίνδυνον. Ἀνάμεσα λοιπὸν εἰς τὲς βασανισμένες, ὁ πλέα βασανισμένος, ὁ πλέα πτωχὸς καὶ ἄπορος, ἦτον ὁ Ἀβραάμ. Φεύγει καὶ ἀπὸ ἐδῶθεν, καὶ πτωχὸς καὶ πεινασμένος. καὶ ἔτζι σωξοφιασμένος εἰς τὴν ὁδὸν μὲ δύο κακὲς συνοδοιπόρες, ἤγεν τὴν πενίαν, καὶ πεῖναν, ἔφυγε διὰ νὰ μὴ δοκιμάσῃ τὸν θανάτον ὁπὲ τὸ ἐφοβέριζαν, εἰς τὴν Αἴγυπτον, καὶ οἱ Ἄρχοντες τῦ Φαραὼ τῦ ἁρπάζεν τὴν Σάρραν τὴν γυναῖκάτε, τὴν χαρίζεν τῦ Φαραὼ, καὶ τῦ Ἀβραὰμ τὰ ἀντιχαρίζεν πλέτη καὶ ἀποκτήματα διάφορα. ἡ ἀρετὴ ὅμως τὸν κάνει καὶ κερδαίνει τὰ πλέτη, καὶ λαμβάνει καὶ τὴν Σάρραν τιμημένην ὀπίσω καὶ ἄβλαβην. Εἰς ὀλίγον καιρὸν ὁπὲ ὁ Ἀβραὰμ ἦλθεν εἰς τὴν Ἔρημον (λέγει ἡ Γραφὴ) πῶς δὲν ἐχώρεσεν ὁ Κόσμος, τὰ ὄρη, καὶ ἡ εὐρύχωρες πεδιάδες τὰ ἀποκτήματάτε, καὶ

καὶ διὰ τέτο ἔσεικε τὸν ἀνεψιόντε Λὼτ εἰς τὰ πεῖχωρα τῶν Σοδόμων, μὲ κτήματα καὶ διάφορα πλέτη. „ Καὶ „ ὐκ ἐχώρει ἡ γῆ κατοικεῖν ἅμα, „ ὅτι ἦν τὰ ὑπάρχοντα αὐτῶν πολ„ λά. Ἀβραὰμ δὲ ἦν πλέσιος „ σφόδρα κτήμασι καὶ ἀργυρίῳ. Τώρα ὁ Ἀβραὰμ τί πραγματείαις ἔκαμε; τί φιλαργυρίαν ἐζήτησε; τί πλεονεξίαν, παρὰ τὴν φιλοξενίαν; Εἶχε ἄλλην φιλαργυρίαν, παρὰ νὰ φιλεύσῃ τὲς φίλες τῦ Θεῦ, τὲς πτωχές; ἀγωνίζενταν ἄλλην πραγματείαν, παρὰ τὴν καλὴν ζωήν; τέτα ἐπλέτισεν τὸν Ἀβραάμ. Ἐσὺ λοιπὸν διατί δὲν πλετταίνεις μὲ τὴν ἀρετὴν, μόνον ζητᾷς νὰ δυτυχήσῃς μὲ ἀδικίας καὶ ἁρπαγὰς, καὶ μὲ ἄλλα κακὰ διάφορα; ὅ,τι σᾶς δίδεν ἡ ἁμαρτίας, σᾶς χαρίζει καὶ ἡ ἀρετή. καὶ ἐσὺ διατί δὲν τὸ λαμβάνεις ἀπὸ τὴν ἀρετήν; ὦ χαλασμός, ὦ ἀπώλεια.

Τί ἄλλο λοιπὸν γυρεύεις ἄνθρωπε μὲ τὴν ἁμαρτίαν; ζητᾷς δόξαν, τιμὴν, καὶ φήμην μεγαλώνυμον; ἡ δόξα δὲν εἶναι κακὸν, ἡ τιμὴ δὲν εἶναι ἁμάρτημα. ἡ δόξα δυφημίζει τὲς ἐνδόξες, ἡ τιμὴ δείχνει τὲς ἐντίμες ἀνθρώπες τιμημένες. ποῖος τὲς κατηγορεῖ διὰ κακές; Ἄμποτες νὰ ἦτον ὅλοι τιμημένοι, διατὶ δὲν ἤθελε δοθῇ μεγαλήτερη χαρὰ εἰς τὸν Θεὸν, καὶ πεισότερη δυτυχία εἰς τὸν Ἄνθρωπον. λοιπὸν ἀκατηγόρητον ἡ τιμή. Ἐσεῖς ἤδεε κατηγορημένοι, διατὶ τὴν ζητᾶτε, καὶ δὲν ἀφήνετε νὰ σᾶς ζητήσῃ, τὴν ἐπιθυμᾶτε μὲ τὰ κακὰ, καὶ ἐκείνη σᾶς παρακαλεῖ μὲ τὰ καλὰ, τὴν γυρεύετε μὲ τὴν ἁμαρτίαν, καὶ αὐτὴ σᾶς ἀπολεθᾷ μὲ τὴν ἀρετήν. Ὑπόχεται εἰς καθ' εἷα νὰ ζήσῃ αὐτάματε εἰς τὴν γῆν, καὶ ἀπέκει αὐτάμα νὰ μισεύσῃ μὲ τέτον πάλιν εἰς τὲς οὐρανές. ὑπόχεται νὰ τὲ σωξοφεύσῃ τὸ ὄνομα εἰς τὴν γῆν ὅσον σέκει ὁ Κόσμος, εἰς τὸν οὐρανὸν ὅσον εἶναι Θεός. Μόνον νὰ ὑπάγῃ γυρεύωντας ὁ ἄνθρωπος τὴν ἀρετὴν, καὶ ἡ τιμὴ γυρεύοντας τὸν ἄνθρωπον. Καὶ ὁ μωρὸς ἄνθρωπος ἀφεώνητας τέτοιαν ἀλήθειαν, ἔχει, γυρεύει, κινδυνεύει, καὶ μὲ τὴν ἁμαρτίαν νὰ τὴν ἀποκτήσῃ ἀγωνίζεται. δέρνει τὸν σῶα, διὰ νὰ τὸν φοβηθῇ. ὑβρίζει τὸν ἄλλον, διὰ νὰ τὸν γνωρίσῃ μεγάλον. ταπεινώνει τὲς ἀδυνάτες, διὰ νὰ τὸν προσκυνῶν. ἀν τὲ πταίσῃ τινὰς, τὸν ζημιώνει, τὸν πικραίνει, διὰ νὰ γνωρίσῃ καθ' εἷας νὰ τιμᾷ τὴν μεγαλοπρέπειάν τε, νὰ δοξάζῃ τὴν ἐκλαμπρότητάτε, καὶ ἔτζι σπέρνει εἰς τὸν Κόσμον μεγάλην φήμην, πῶς εἶναι ὁ πρῶτος τῆς πόλεως, ὁ ἐξαίρετος εἰς τὴν τιμὴν, καὶ περίφημος εἰς δόξαν. Μὰ διατί ἄνθρωπε τόσα κακὰ, διὰ νὰ εὕρῃς δόξαν; καὶ δὲν κάνεις τόσα καλὰ, διὰ νὰ σὲ εὕρῃ ἡ τιμή; Ἔφυγαν οἱ Ἀνπώνιοι εἰς τὰ σπήλαια, καὶ αὐτὴ τὲς ἀπολέθα. Ἐξωείζονταν οἱ Χρυσόσομοι εἰς τὴν ἔρημον, καὶ αὐτὴ τὲς ἐσωώδηε. Δόξα καὶ καλὴ ζωὴ, τιμὴ καὶ ἀρετὴ, ἀδελφαῖς ἠγαπημέναις καὶ ἀχώρισες.

Ἐγὼ

Ἐγὼ ὅμως δὲν σὲ λέγω νὰ φύγῃς εἰς τὴν ἔρημον, μὰ ἔλα ἀπὸ τὸν λόγκον εἰς τὸν Κόσμον, σωφρονισμένος μὲ τὴν καλὴν ζωήν, καὶ θέλεις εἰδῇ, αὐτὴ ἀρετὴ εἶναι φρόνησις ποτὲ εἰς ἐκεῖνο ὁπὸ πάζει καὶ ὑπόχεται. Σποχάσε ἀπροσπὰ καλὸν παράδειγμα τὸν Δαβὶδ, τὸ Ἰεσσαὶ τὸν γιόν. Τοῦτος ἔρχεται ἀπὸ τὰ βυνὰ, αὐθρωπος ὁπὸ ἤξερε νὰ βόσκῃ πρόβατα, νὰ πλέκῃ σφενδόναις, νὰ λαλῇ ἐπαίωεις τὰς κορυφὰς τῶν ὀρέων τὴν φόρμιγγα, καὶ νὰ ἔχῃ, ὅ,τε ἐπισήμην καὶ πρᾶξιν ἔχεν οἱ ποιμένες εἰς τὰς λόγκας καὶ εἰς τὰ ασήλαια. Τώρα, ποῖος νὰ εἶχε τὸν εἰδῇ εἰς τὰ πρόβατα, καὶ ἤθελε πισεύσει ποτὲ, πῶς αὐτὸς ἔχει νὰ εἶναι τῆς Ἰσραὴλίας ὁ Ἐκλαμπρότατος Βασιλεὺς καὶ ἐνδοξότατος; καὶ ὅμως αὐτὸς ἀπὸ ποιμένας ἔλαβε δόξαν, ὁπὸ δὲν τὴν ἀξιώθηκαν ἀπὸ τὲς Ἰσραηλίτας οἱ δυνατέτεροι. Ἦλθε λοιπὸν μὲ τίποτες ἄλλο εἰς τὴν Ἰσραὴλίαν, παρὰ μὲ μίαν σφενδόνην, σωφρονισμένος πραότητα καὶ ταπείνωσιν; Ἰδέτε λοιπὸν αὐ ἡ ἀρετὴ τῆς καλῆς ζωῆς ἔλειψε νὰ μὴν τὸν στεφανώσῃ μὲ τιμὰς, ὁπὸ δὲν ἤλπιζε, μὲ δόξας, ὁπὸ δὲν ἐγύρευε, μὲ Βασιλείαν, ὁπὸ δὲν ἐκαρτέρειε. Πότε ἐζήτησε δόξαν ὁ Δαβίδ; πότε. καὶ μάλισα βασιλείαν αὐτοκράτορος; Τὴν καλὴν καὶ θεάρεσον πολιτείαν ἐξακολούθει, καὶ ἀκαρτεροῦντας νὰ ζήσῃ ποιμένας, γίνεται Βασιλεύς.

Ὁ Ἰωσὴφ ἔρχεται ἀγορασμένος εἰς τὴν Αἴγυπτον, καὶ δὲν εἶχεν ἄλλο μὲ τὸ λόγκα, παρὰ τὴν σωφροσύνην, τὸν φόβον τοῦ Θεοῦ, καὶ εἰς ὅλα, ἄμεμπτον ζωὴν καὶ ἀκατηγόρητον. Πολεμεῖται μὲ ἰσχυρώτατον πόλεμον, καὶ δὲν χαρίζεται νὰ φύγῃ γυμνὸς ἀπὸ τὸ μέχον τα, παρὰ ὑστερημένος ἀπὸ τὴν ἀρετήτα. Φυλακώνεται, καὶ ὡσὰν ἀπελπισμένος ξένος ἤλπιζε, πῶς τότε θέλει φύγει ἐλεύθερος ἀπὸ τὴν φυλακὴν τοῦ Φαραὼ, ὅταν μὲ τὸν Θάνατον φύγῃ καὶ τὴν φυλακὴν τοῦ σώματος. Φυλακωμένος λοιπὸν καὶ κατηγορημένος ἤλπιζεν ἀπόφασιν εἰς τὴν κατηγοριάντα, ὄχι νὰ τὸ ὑστερῇ μοναχὰ τὴν ζωήν, μὰ ἀκόμι καὶ τὴν τιμήν. Καρδία Ἰωσήφ, μὴ πικραίνεσαι, ἔχεις ἀρετὴν ὁπὸ σὲ φυλάττει τὴν ζωήν. ἔχεις πολιτείαν ὁπὸ σὲ πεισεύει τὴν τιμήν. μὴν λυπᾶσαι πῶς ἐπλήθης, μὴ θλίβεσαι διατὶ ἐφυλακώθης. διατὶ ἡ ἀρετὴ ἀπὸ τὴν κοπείαν σηκώνει τὸν πσύπα, καὶ τὸν καθίζει αὐτάμεσα εἰς τοὺς ἀρχόντων τὴν καθέδραν ὡς ἐνδοξότατον. Ὁ Προφήτης τὸ λέγει· „ αἰνεσᾷ πσύπα τὲ καθί„ σαι αὐτὸν μὲ ἀρχόντων λαοῦ. Χαῖρε λοιπὸν Ἰωσήφ. νὰ ὁπὸ ἡ ἀρετήσε δυγαίνει ἀπὸ τὴν φυλακὴν, φθαίνει εἰς τὸ παλάτι τοῦ Φαραὼ, καὶ ἐκεῖθεν γυρίζει βασῶντας διάδημα Βασιλικὸν, σκῆπτρον καὶ δακτυλίδιον. Στεφανώσε λοιπὸν μὲ τὸ διάδημα, βασίλεσον μὲ τὸ σκῆπτρον, καὶ σολίσε μὲ τὸ δακτύλιον, καὶ ἀνέβα ἐπαίω εἰς τὸν θρόνον, θέλ νὰ σὲ προσκυνήσεν οἱ ἄνθρωποι, ὁπὸ δὲν γνωρίζεν νὰ ζητήσεν καὶ νὰ γυρέσεν

σεν

σεν καλὴν πολιτείαν, θέλ νὰ λάβεν ὄχι μικρὰν τιμὴν, μὰ καὶ μεγάλην βασιλείαν.

Πισεύετε λοιπὸν πόρα πῶς προσκυνᾶθε ἐνδοξότεροι μὲ τὴν ἀρετὴν, παρὰ μὲ τὴν κακίαν; εἶναι δίκαιον λοιπὸν νὰ εἰπῶ πῶς ἤθε πειρσότερον ἀπὸ ἄγνωστοι, αὐ ζητήσετε πλέον δόξαν, μὲ ὑπερηφάνειαν, τιμὴν μὲ κενοδοξίαν, καὶ φόβον, καὶ προσκυνήσες, μὲ ἀχειότητα, μὲ ἀπανθρωπίαν, καὶ μὲ αὐσηρότητα, μεγαλοπρέπειαις καὶ ἀξίαις, ὁπὸ σᾶς χαρίζει βέβαια ἡ ἀρετὴ, χωρὶς νὰ ταῖς ἀπαντεχαίνετε. Α', δὲν σᾶς ἔδιδεν ἡ καλὴ ζωὴ, ὅ,τι σᾶς δίδει ἡ ἁμαρτία, εἴχετε δίκαιον νὰ μισήσετε τὴν καλὴν ζωὴν, καὶ νὰ ἀγαπήσετε τὴν ἁμαρτίαν. Α' μὴ πόρα καὶ ἔμπροσθεν, τί δίκαιον ἔχετε νὰ μὴν ἀγαπᾶτε τὴν ἀρετὴν, καὶ νὰ μισᾶτε τὴν κακίαν;

ΤΗ͂Σ ΑΓΙΑ͂Σ, ΚΑΙ ΜΕΓΆΛΗΣ,

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ͂Σ.

ΕΙΣ ΤΟ ΣΩΤΗΡΙὨΔΕΣ ΠΆΘΟΣ ΤΟΥ̃ ΚΥΡΙΟΥ ΗΜὨΝ ΙΗΣΟΥ̃ ΧΡΙΣΤΟΥ̃.

Αὐτὸς τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν φέρει, καὶ περὶ ἡμῶν ὀδυνᾶται.
Ὁ Προφήτης Ἡσαΐας. Κεφ. ΝΓ'.

ΕΚΗΡΎΧΘΗ ΕΙΣ ΒΕΝΕΤΊΑΝ. 1755.

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ.

ΕΓὨ βέβαια φείτω ὅλος καὶ ἀπορῶ, σοχαζόμενος σήμερον καὶ τὴ Θεῦ τὴν ἄκραν φιλανθρωπίαν, καὶ τὴ ἀνθρώπε τὴν μεγάλην ἀχαριστίαν. Ἀπὸ σὰ μέρος ὁ προάρχος Λόγος καὶ Θεὸς, ὁ Βασιλεὺς τῆς δόξης καὶ Κύριος, ἀγκαλὰ καὶ ἔπλεσεν ἀπ' αἰῶνος εἰς σὰ ἄπειρον πέλαγος ἀπολαύσεων, εἰς τὰς Παξικὰς ἀναπαυόμενος κόλπες, μ' ὅλον τὸτο ἀπὸ ἄῤῥητον συγκατάβασιν παρακινημένος εἰς δυσπλαγχνίαν, ἐκαταδέχθη ὁ ἴδιος καὶ ἐκατέβη ἀρανόθεν διὰ νὰ σώσῃ τὸν ἄνθρωπον, διὰ νὰ τὸν φιλιώσῃ μὲ τὸν Θεῖον Πατέρα, διὰ νὰ τὸν λυτρώσῃ ἀπὸ τὸν Ἅδην, καὶ νὰ τὸν ἀνεβάσῃ εἰς τὰ ἀράνια. Καὶ ἐπειδὴ ἦτον ἀδύνατον νὰ πράξῃ καθὸ Θεὸς μίαν τοιαύτην οἰκόνομίαν, τί ἐφθείσκαει ἡ ἀνείκασος φιλανθρωπία τε; σκώνει μὲ ξόπον ἀνερμήνευτον εἰς τὴν Θεϊκήν τε Ὑπόσασιν τὴν ἀνθρωπίνην ἐσίαν, καὶ ποιητροπως, ὡσὰν Θεάνθρωπος ἐσήκωσε καὶ ἀπὸ τὸν Θεὸν τὴν ἄπειρον ἀτιμίαν, καὶ ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον τὴν ἄμετρον τιμωρίαν, ὁπὲ εἰς τὸν αὐτὸν καιρὸν προξενᾷ πᾶσα θανάσιμος ἁμαρτία. Διατὶ ὡς ἄνθρωπος ἐπῆρεν ἐπάνω τε ὅλα ἐκεῖνα τὰ βάσανα, ὁπὲ αἰωνίως ἡμεῖς εἴχαμεν νὰ δοκιμάζωμεν εἰς τὸν Ἅδην, καὶ ὡς Θεὸς μὲ τὰ ἐπληροφόρησε πληρέσατα τὴν Θείαν δικαιοσύνην, πληρώνωντας πλησίως ὅλον τὸ χρέος τῆς ἀνθρωπότητος. Ὅθεν μὲ τὰ πάθη τε μᾶς ἐπροξένησε τὴν ἀπάθειαν, καὶ μὲ τὸν θανάτε τὴν ἀθανασίαν.

Ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος ὁ ἄνθρωπος φαίνεται τόσον ἀναίσθητος εἰς τοιαύτας χάριτας, τόσον ἀχάριτος εἰς τόσας δυεργεσίας, ὁπὲ καὶ ἀλήθειαν δείχνει, ἢ πῶς αὐτὸς νὰ μὴν εἶναι ὁ πταίσης, ὁ σῶχος ἐκεῖνος, διὰ τὸν ὁποῖον

ὁποῖον τόσα ὑπέμεινε, τόσα ἔπαθεν ὁ Μονογενὴς Τὶὸς τε Θεῦ, ἢ πῶς νὰ μὴν γνωρίζῃ ὁλοτελῶς τὸν ἐλευθερωτήν τε, τὸν δυεργέτην τε, τὸν εὔσπλαγχνον Θεὸν, καὶ σωτῆράτε. Καὶ διατί ὦ ἄνθρωπε, διατί δὲν ἀγαπᾷς ἐκεῖνον, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἔλαβες τόσα φυσικά, καὶ ὑπὲρ φύσιν χαρίσματα; Διατί μὲ γνώμην δυσάρεσον δὲν συμπονεῖς ἐκεῖνον, ὁπὲ καὶ ἐλυπήθη, καὶ ὑβρίσθη, καὶ ἐκαταδικάσθη, καὶ ἀπέθανε διὰ νὰ σὲ λυτρώσῃ ἀπὸ τὴν αἰώνιον λύπην, ἀπὸ τὴν αἰώνιον ὕβριν, ἀπὸ τὴν αἰώνιον καταδίκην, ἀπὸ τὸν αἰώνιον θάνατον; Καὶ κὰν δὲν πέρνεις παράδειγμα ἀπὸ τὰ ἄψυχα κτίσματα; ὁ ἥλιος σκοτίζεται, ἡ γῆ σείεται, αἱ πέτρες ραγίζονται, καὶ ἐσὺ ὁ λογικόψυχος, διὰ τὴν σωτηρίαν τε ὁποίε ὁ Δημιεργὸς ὅλης τῆς Κτίσεως πάσχει, δὲν αἰσθάνεσαι παντελῶς κἀμμίαν θλῖψιν, κὰν εἰς σημεῖον δυσαρεσίας; Ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ ἡ καρδίαις μας ὑπερβαίνει εἰς τὴν σκληρότητα ὡς καὶ ταῖς ἴδιαις πέτραις, ποία θέλει εἶσαι ἡ ῥάβδος, ὁπὲ δύναται καὶ χωρεῖς κτύπον νὰ ταῖς ραγίσῃ; Οὐχὶ βέβαια ἄλλη, εἰμὴ τὸ σεβασμίε Σταυρὸ τὸ Ζωοπάροχον Ξύλον, τὸ ὁποῖον ἰδὲ ὁπὲ προβαίνει καὶ εἰς καιρόν.

Χαίροις Σταυρὲ θεαμβλτὰ τῶν δαιμόνων, δόξα τῶν Ἀγγέλων, καὶ Πιστῶν ἐλπὶς ἀκαταίσχυντε. Ἐσὺ ναὶ, ἐσὺ εἶσαι ἐκείνη ἡ μυσικωτάτη ῥάβδος τὲ Μωϋσέως. Διατὶ καθὼς ἐκείνη εὔγαλε πηγὰς ὑδάτων ἀπὸ ταῖς πέτραις, ἔτζι ἐσὺ ἀπὸ τὰς πέτρινας καρδίαις μας ἠμπορεῖς νὰ διγάλῃς πηγὰς δακρύων. μᾶλλον δὲ καὶ πλέα δραστικὸς ἀπὸ ἐκείνην, δυσάρεσε καὶ μόνον φαινόμενος νὰ ταῖς σκληρύνῃς, καὶ νὰ ταῖς διαλύσῃς εἰς δάκρυα. Εἰς ἐσὲ λοιπὸν, μὲ ὅλον τὸ σέβας προσρέχω. καὶ καθὼς τότε ὁ Ἰσραὴλ ἐζήτησε νερὸν ἀπὸ τὴν ῥάβδον τε Μωϋσέως, ἔτω καὶ ἐγὼ ζητῶ ἀπὸ σὲ δάκρυα διὰ τὸν παρεσῶτα λαὸν, καὶ διὰ τὸν ἑαυτόν με δυσαμὴν εἰς τὸ νὰ δινηθῶ καὶ μέρος τὰ φεμτὰ πάθη τε δι' ἡμᾶς ἐν σοὶ προσηλωθέντος Σωτῆρος.

ΜΈΡΟΣ, Α'.

ΕΙΣ ξεὶς διαφόρες τόπες δείσκω, ὁπὲ ὁ Θεάνθρωπος Λόγος ἐδοκίμασε τὰ θλιβερὰ, καὶ πολυόδυνα Πάθη τε. Εἰς τὸν Κῆπον τὲ χωρὶς Γεθσημανῆ, εἰς τὰ κριτήρια τῶν παρανόμων Ἰουδαίων, καὶ ἐθνικῶν, καὶ εἰς τὲ Κρανίε τὸ ὄρος, ἐπάνω εἰς σὰ τιμωρητικὸν καὶ ἐπονείδιστον Ξύλον. Καὶ ἀγκαλὰ ἡ Πίστις μᾶς διδάσκει, πῶς ὅσα ἔπαθεν ὁ Κύριος, ὅλα τὰ ὑπέμεινεν ἐκουσίως, „ γενόμενος ὑπήκοος μέχρι „ θανάτε, θανάτε δὲ Σταυρᾶ, καὶ „ τὸν Θεῖον Ἀπόστολον. μ' ὅλον τὸτο φαίνεται πῶς εἰς τὸν Κῆπον ἐδείχθη καὶ πολλὰ μικρόψυχος, καὶ φιλόζωος. Ἐπειδὴ καὶ τώρα γεμάτος ἀπὸ θλῖψιν, ἀπὸ δειλίαν. „ πέρι„ λυπος, φωνάζει ἀπὸ μέσης καρ-

„ δίκαιος ἐξίλυπος ἐστὶν ἡ ψυχήμε
„ ἕως θανάτε. πῶρα ἀδημονᾷ καὶ
ξέμει ὅλος ἀπὸ τὸν φόβον, εἰς ξό-
πον ὅτι κυριεύεται ἀπὸ μίαν ἀγω-
νίαν θανατηφόρον. Καὶ πῶρα μὲ τὰ
γόνατα εἰς τὴν γῆν παρακαλεῖ τὸν
ἄναρχον αὐτῆ Πατέρα. „ Καὶ πά-
„ τερ (λέγει) Πάτερ, εἰ δυνατὸν,
„ παρελθέτω ἀπ' ἐμὲ τὸ ποτήριον
„ τῆτο. Ἀλλὰ διατί γίνεται περίλυ-
πος; ἢ διατί φοβεῖται καὶ ἀποξέπεται
τὸ πικρὸν ποτήριον τῆ θανάτε; Ἂν
αὐτὸ ἦτον ἡ προαιώνιος βελὴ τῆς
Θεότητος, πῶς ἔν ἀποφεύγει ἐκεῖ-
νο ὅπερ ὁ ἴδιος εἶχεν ἀπ' αἰῶνος
προωρισμένον, καὶ τὸ ὁποῖον ἦλθεν
αὐτοπροαιρέτως νὰ λάβῃ; Ὅλα αὐ-
τὰ βέβαια, ἡ προσδοκὴ, ὁ φό-
βος, ἡ λύπη, ὅλα ἦσαν παράδο-
ξα, ὅλα μυστηριώδη. Ὅθεν πολ-
λοὶ ἀπὸ τὺς Θεοφόρυς Πατέρας τὰ
ἑρμηνεύσι. Καὶ πρῶτος ὁ πο-
λυάθλος Ἀθανάσιος, „ δύο, λέ-
„ γει, θελήματα ἐνταῦθα δείκνυ-
„ σιν ὁ Σωτὴρ, τὸ μὲν ἀνθρώπινον,
„ τὸ δὲ θεϊκόν. Τὸ μὲν ἓν ἀνθρώ-
„ πινον διὰ τὴν ἀδυνάμειαν τῆς σαρ-
„ κὸς παραιτεῖται τὸ Πάθος, τὸ δὲ
„ θεϊκὸν ἐστὶ πρόθυμον. Ἄλλος πάλ-
λιν ἐξηγᾶ, καὶ τῆτος εἶναι ὁ Χρυσό-
γλωσσος Ἰωάννης, πῶς δηλαδὴ μὲ
αὐτὰ ἠθέλησε νὰ δείξῃ ὁ Κύριος,
πῶς ἦτον καὶ ἀληθειαν ἄνθρωπος,
καὶ ὄχι καθ' φαντασίαν, καθὼς ἐβλασ-
φήμησαν οἱ θεόργισοι Μανιχαῖοι. Καὶ
διὰ τῆτο, πλὴν τῆς ἁμαρτίας, δο-
κιμάζει εἰς τὸ λόγιον ὅλα τὰ πά-
θη τὰ ἀδιάβλητα, εἰς τὰ ὁποῖα κά-
θε ἄνθρωπος εἶναι φυσικὰ ὑποκεί-
μενος. Πρὸς τύτοις ὁ Δαμασκηνὸς
Θεολόγος. „ ἐδεήθη (λέγει) ἵνα
„ ἡμᾶς διδάξῃ ἐν τοῖς πειρασμοῖς
„ παρὰ μόνε τῆ Θεῆ, αἰτεῖν τὴν
„ βοήθειαν, καὶ τὸ Θεῖον τῆ ἡμετέρε
„ προκείμενον θελήματος.

Καὶ ἐπαύω εἰς ὅλα, διὰ νὰ μᾶς
φανερώσῃ τὴν ἄμετρον φιλανθρωπίαν
τῆ Θεῆ καὶ Πατρὸς, ὁ ὁποῖος φαίνε-
ται, πῶς παραβλέπει εἰς κάποιον
ξόπον τὴν Μονογενῆτε τὴν αἴτησιν,
διὰ νὰ μὴν ἐμποδισθῇ τὸ ἀνθρωπίνε
γένες ἡ ἀπολύτρωσις. Μ' ὅλον τῆτο,
διὰ νὰ ὁμιλήσωμεν ὀλίγον καὶ ἠθι-
κῶς, πρέπει ὁλόπαντος νὰ εἰπῶ-
μεν, πῶς ὁ ἀνεξίκακος Κύριος ἐφο-
βήθη ἅμα καὶ ἐλυπήθη εἰς τὸν Κῆ-
πον, ὄχι μὲν διὰ νὰ διορθώσῃ τὸν
φόβον τῆ Πρωτοπλάτε, ὁπὲ ἐκεῖ εἰς
τὸν ἐπίγειον Παράδεισον, μὴ τὴν
παρακοὴν ἐδοκίμασε· καὶ τὸ ἄλλο
δὲ, διατὶ ὡσὰν Θεὸς ἐπροείδε, πῶς
ὁ ζωηφόρος τε θανάτε, τὸν ὁποῖον
μακροθύμως ὑπέμεινε διὰ τὴν ἀνθρώ-
πων τὴν σωτηρίαν, ἔμελλε νὰ εἶναι
διὰ τὺς περισσοτέρους ἀνθρώπυς ἀνω-
φελής. Ἐπειδὴ καὶ ἀπὸ ἐκείνυς ὁπὲ
σώζονται, περισσότεροι ἀσυγκρίτως
εἶναι ἐκεῖνοι ὁπὲ κολάζονται. Ἀλλ'
ἰδὲ ἀπὸ τὴν ὑπερβολὴν τῆς λύπης
ὁπὲ αἰσθάνεται ὁ πεθλιμμένος μὲ Ἰη-
σᾶς, ἱδρώνει ὅλος ὄχι ἱδρωτα, ἀλ-
λὰ Αἷμα. ναὶ ἱδρώνει, διὰ νὰ σπι-
κώσῃ ἀπὸ λόγυ μας τὸν ἱδρωτα τῆς
ἀρχαίας κατάρας, διὰ τῆς ὁποίας
ἐκατεδικάσθημεν ὅλοι νὰ ξώμεν ἐν
ἱδρῶτι τε προσώπε τὸν ἄρτον μας.

Ἱδρώ-

Ἱδρώνει Αἷμα, καὶ αἷμα ἀνάθερμον,
διὰ νὰ δηλοποιήσῃ τὴν ζέσταν ἀγά-
πην ὁπὲ ξέφει πάντοτε δι' ἡμᾶς τὺς
παραβάτας ἐχθρύς τε. καὶ ἡμεῖς μ' ὅλον
τῆτο ἀκόμι φαινόμεθεν τόσον ἀγνώμο-
νες, πόσον ἄπονοι, ὁπὲ εἰς ἀπαμοι-
βὴν τε τόσε τιμίε Αἵματος, δὲν
χυώμεν ὀλίγα δάκρυα μιᾶς ἀληθι-
νῆς μετανοίας; Ω' ἀπόνοια θηριώ-
δης, ὦ ἀγνωμοσύνη ἀφόρητος, καὶ
ὁπὲ ὅμοια ποτὲ δὲν ἐφάνη.

Δὲν εἶχον ὅμως ἀκόμι ψυχρανθῇ
τὸ θερμὸν τε Αἵματος, ὁπὲ ὁ
Φιλάνθρωπος Ἰησᾶς διὰ τὰς ἁμαρ-
τίας μας ἔχυνε, καὶ νὰ ὁ Ἰέδας ὁ
ἐπίβυλος μαθητὴς, ὁ ὁποῖος „ λα-
„ βὼν τὴν σπεῖραν, καὶ ἐκ τῶν
„ Ἀρχιερέων ὑπηρέτας, ἔρχεται
„ νὰ παραδώσῃ τὸν πρόπατον Δι-
„ δάσκαλόν τε. Ἀλλ' ὡ μὲ πό-
σην ὑποκειτικὴν δολιότητα· τὸν χαι-
ρετᾷ ὡς φίλος, τὸν φιλεῖ ὡς ἠγα-
πημένος. „ χαῖρε Ῥαββὶ, καὶ
„ κατεφίλησεν αὐτόν. Βαβαὶ, βοᾷ
„ μὲ ἐκπληξιν ὁ θεῖος Χρυσόστομος.
„ πόσην ἐδέξατο πονηρίαν ἡ τε προ-
„ δότε ψυχή. ποίοις ὀφθαλμοῖς
„ ἐώρα τότε εἰς τὸν Διδάσκαλον;
„ ποίῳ σόματι ἐφίλει; ὦ τολμη-
„ ρᾶς γνώμης. τί ἐβυλεύσατο; τί
„ ἐτόλμησε; ποῖον σύμβολον ἔδω-
„ κε τῆς προδοσίας; ὃν αὐ φιλήσω,
„ αὐτός ἐστι, κρατήσατε αὐτόν. Ἀλλ'
ὅμως ὁ παράγαθος Κύριος, τί δὲν
ἔπραξε, διὰ νὰ φέρῃ τὸν παράνομον
ἀποστάτην εἰς ἐπιστροφὴν, καὶ μετά-
νοιαν; τὸ ἀποκείνεται μὲ ὅλην τὴν
ἡμερότητα· „ ἑταῖρε ἐφ' ᾧ πάρει;
Διὰ νὰ ἀπαλύνῃ τὴν πικρίαν τε
τῆς παρδίας τε, ῥίπτει χαμαὶ καὶ αὐ-
τὸν, καὶ ὅλυς τὺς ἀκολύθυς τε, μὲ
σὰν „ ἐγὼ εἰμὶ, διὰ νὰ τὺς βάλῃ
φόβον εἰς τὴν ψυχήν, καὶ νὰ τὸν
ἀποκόψῃ ἀπὸ μίαν πρᾶξιν τόσον
ἀνόσιον. Θεραπεύει τὸ ὠτίον τε Μάλ-
χε, ὁπὲ ὁ Πέτρος ἔκοψεν ἔμπροσθέν
τε, διὰ νὰ τὸν φέρῃ εἰς ἐνθύμησιν
τῆς ἐξυσίας, ὁπὲ τὲ ἔδωκε νὰ θερα-
πεύῃ πᾶσαν νόσον, καὶ νὰ διώκῃ τὺς
δαίμονας. μ' ὅλον τῆτο καινὰ ἀπ'
αὐτὰ δὲν ἐμάλαξε τὴν πετρωμένην
παρδίαν τε. Τόση εἶναι ἡ πώρωσις
μιᾶς ψυχῆς, ὁπὲ εὐρίσκεται ἀπὸ
τὸ πάθος τῆς φιλαργυρίας κυριευ-
μένη. „ ταῦτα ἓν ἀκούοντες ἀδελφοὶ,
„ φύγωμεν τὴν πλεονεξίαν. ἐκείνη
„ γὰρ αὐτὸν, ἐκείνη τότε ἐξεβάκχευ-
„ σεν, πρὸς ἑκάστην ὡμότητα, καὶ
„ ἀπανθρωπίαν αὐτὸν ἐγύμνωσεν.
„ ὁ μόνον δὲ ἐκεῖνον, ἀλλὰ καὶ
„ πάντας τὺς ἀλόντας. Ἔτζι
συμπεραίνει, καὶ ἔτζι ὅλυς μᾶς νε-
θετᾷ ὁ νῦν ἐρημικὸς Διδάσκαλος.
ἀλλὰ ἂς γραφῶμεν εἰς τὴν ὑπό-
θεσιν.

Μόλις ἀπὸ τὸ Ἰέδα τὸ φίλημα
ἐγνώρισαν οἱ στρατιῶται τὸν Ἰησᾶν,
ὁπὲ δύθυς ὡς λύκοι ἄγριοι, τὸν ἁρ-
πάζυν, τὸν ῥίπτυν καὶ γῆς, τὸν κατα-
πατῶν, καὶ σέρνοντές τον, ὡς λησὼ,
ὡς κακῆργον, τὸν φέρνυν δεδεμένον
πρὸς Καϊάφαν τὸν Ἀρχιερέα, ὁπὲ
οἱ γραμματεῖς, καὶ τὸ συνέδριον συ-
νήχθησαν. Μεγάλη καὶ φοβερὰ ἐγ-
καταλειψις διὰ τὸν Ἰησᾶν μας. Ὅλῶ-
θεν τὸ προβλέπω βάσανα, ὁλῶ-

θσν ια· οἱ Μαθηταὶ ὅλοι ἔφυγαν. „ γέγραπται γὰ. παίξω „ τὸν ποιμενα, ηὰ διασκορπισθή- „ σονται τὰ πρόβατα τῆς ποίμνης. Μόνος ὁ Πέτρος δὲν ἔφυγεν· ὅμως φαίνεται πῶς ηὰ αὐτὸς βαίνει ἀρχὴν νὰ φοβᾶται, ηὰ διὰ τοῦτο δὲν σιμώνει, ἀλλὰ ἀκολουθᾷ ἀπὸ μακρόθεν ἰδεῖν τὸ τέλος. Εἰς τόσον ὅλα τὰ κειτήεια ἑτοιμάζονται, ὄχι νὰ τὸν κρίνωσι, ἀλλὰ νὰ τὸν κατακρίνωσι. Ὅθεν ἀγκαλὰ ηὰ δὲν τὸν ἀρίσκω παίξω, τὸν παιδεύω ὅμως ηὰ περισσότερον ἀπὸ παίξω. Οἱ λαοὶ, οἱ ὄχλοι, ὁποῦ ὀλίγον πρότερον μὲ ὕμνους τὸν προϋπώπτσαν, „ ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δαβίδ· πώρα τὸν θέλωσιν ὅλοι ἀποθαμένον. „ Αὐτοὶ κατηγορῦντες, αὐτοὶ κατα- „ δικάζοντες, αὐτοὶ ψηφιζόμενοι, ἵνα νὰ ὁμιλήσω μὲ τὰ χρυσᾶ λόγια τῦ Γωάννε. Τοιαῦτα εἶναι τὰ βραβεῖα, τοιαῦται αἱ ἀντιμισθίαι μὲ ταῖς ὁποίαις σμιθᾷ ὁ Κόσμος νὰ ἀντιμοίβῃ τὸς ἐναρέτας, ηὰ διεργέτας τε. Καὶ λοιπὸν, τί ἐπιχειρῆσιν οἱ φθονεροὶ, οἱ παίπολμοι, οἱ ἀχάεισοι; ἄλλοι τὸν πτύσσιν εἰς τὸ πρόσωπον, ἄλλοι τὸν κολαφίζειν, ἄλλοι τὸν ῥάπίζειν. μᾶλλον δὲ σφαλίζοντες τὰ ὁμμάτιά τε ἵνα παίγνιον, εἰς κάθε ῥάπισμα τὸν ἐρωτῶσι· „ προφήτευσον ἡμῖν, τίς ἐστιν ὁ „ παίσας σε; ηὰ ἀγκαλὰ ὁ ἀνεξίκακος Δεσπότης δείχνει εἰς τόσαις καταφρονέσες περισσοτέραν ὑπομονὴν, ἀπὸ τὴν λύσσαν ὁποῦ εἶχαν νὰ τὸν καταφρονῶσι οἱ ἀπειθεῖς Ἰουδαῖοι· μὲ ὅλον τοῦτο εἰς τὸ ῥάπισμα ὁποῦ δέλε τὸν βλέπω ὁποῦ δὲν ὑπομένει, ἀλλὰ μὲ θυμὸν ἀποκρίνεται· „ ηὰ „ εἰ κακῶς (λέγει) ἐλάλησα, „ μαρτύρησον περὶ τῦ κακῦ, εἰδὲ „ καλῶς, τί με δέρεις; Μὰ διατί τάχα, θέλει εἰπῆ τινὰς, ὁ μακρόθυμος ἐθυμώθη; ὄχι βέβαια διὰ ἄλλην αἰτίαν, πάρεξ διατὶ ὁ μιαρὸς ἐκεῖνος δέλος ὁποῦ τὸν ἐρράπισεν, ἦτον ὁ ἀχάεισος Μάλχος, τῦ ὁποίε πρὸ ὀλίγε ἰάξθησεν ἐκεῖ εἰς τὸν Κῆπον τὸ ὠτίον τὸ δεξιόν. Ὅθεν μὲ κάθε δίκαιον ὀργίζεται ὁ πρώτατος ἐναντίον σὸς τόσον ἀχαρίστε ηὰ τολμηρὲ. ἐπειδὴ ἡ ἀχαεισία παρακινᾷ πολλάκις εἰς ὀργὴν, ὡς ηὰ αὐτὴν τὴν ἀοργησίαν. Ἀμὴ ἀνίσως ηὰ σῦα ῥάπισμα σὸς ἀναιχώτε ηὰ ἀγνώμονος δέλε τῦ ἐπροξένησε τόσην σύγχυσιν, πόσον τάχα νομίζετε νὰ ἐσυγχύθη εἰς τὰ ἕξ ῥαπίσματα τῆς ἀρνήσεως, ὁποῦ ὁ Πέτρος τῦ ἔδωκεν; Ἡ πέτρα τῆς πίσεως ἔγινε πέτρα σκανδάλε. „ ἐπειδὴ ηὰ ὅλος ἔμφοβος ἤρξατο „ καταναθεματίζειν, ηὰ ὀμνύειν, „ ὅτι ηὰ οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον. Ὦ „ φόβε πάθον νικήσαντος (εὔλογον „ εἶναι νὰ ἐκβοήσω ηὰ ἐγὼ μὲ τὸν „ μυείαθλον Ἀθανάσιον) Κόρη „ λαλεῖ, ηὰ Πέτρος ἀρνεῖται. „ παιδίσκη φθέγγεται, ηὰ ἡ κο- „ ρυφὴ τῶν Ἀποστόλων παράττεται. „ θεώρησον ἄν, ἀκολουθᾷ ὁ Ἅ- „ γιος, θεώρησον ὦ φιλόχρισε τὴν „ τῦ Πέτρε δειλίαν, ἵνα μάθης „ τίς ὁ τὴν παῤῥησίαν δωρούμε- „ νος, ηὰ τίς ὁ τῆς δωιάμεως χορη- „ γός.

Εἰς τόσον τί σᾶς φαίνεται, ὦ δι- λαβέσατοι ἀκροαταί; δὲν εἶναι τάχα ἀυτόφορον τὸ Πάθος τῦ Λυτρωτῦμας, νὰ βλέπῃ εἰς τὲ λόγετε τόσω ἐγκαταλειψιν, τόσω ὕβριν; οἱ Ἀπόσολοι προδόται, οἱ Μαθηταὶ ἀρνηταὶ, οἱ Ἀρχιερεῖς φθονεροὶ, οἱ Φαρισαῖοι κατήγοροι, οἱ Κεφταὶ ἄδικοι, οἱ διεργετημένοι ὄχλοι ἀντίδικοι· οἵτινες ἀφ' ἕ τὸν ἐπαιξαν, ἀφ' ἕ τὸν ἐβασανίσαν ἀρκετὰ εἰς τὴν αὐλὴν τῦ Ἄννα ηὰ Καϊάφα, τὸν φέρνεν ἔπειτα μὲ ἀνεκδιήγητον ἀτιμίαν, ὡσαὶ κατάδικον εἰς τὸ πραιτώειον τῦ Πιλάτε, ἵνα νὰ τὸν κάμεν νὰ δοκιμάσῃ ηὰ ἐκεῖ ἄλλες χειρότερες ἐμπαιγμὲς, ἄλλα πικρότερα βάσανα. Ἐδῶ ὅμως μὲ παρηγορᾷ σῦα πρᾶγμα, ὁποῦ βλέπω ἀδιάφορον τὸν Πιλάτον, ηὰ παντελῶς ἐλεύθερον ἀπὸ τὸ πάθος τῦ φθόνε. ὅθεν ἐλπίζω, πῶς θέλει γνωρίσῃ τῦ Γησῦ μὲ τὴν ἀθῳότητα, ηὰ γνωρίζωντάς τον θέλει εὕρῃ κάμμίαν μέθοδον ἵνα νὰ τὸν ἀπολύσῃ, νὰ τὸν λυτρώσῃ. ηὰ νὰ ὁποῦ καθήμενος ἐπὶ τῦ βήματος ἐρωτᾷ παῤῥησίᾳ τὲς Ἰουδαίες· „ Τίνα κατηγορίαν φέρετε „ ηὰ τῦ ἀνθρώπε τέτε; ἐγὼ γὰ οὐχ „ εὑρίσκω ἐν αὐτῷ αἰτίαν. Τί ἂν „ πρὸς ταῦτα οἱ πρὸς τὸ κακοποιῆσαι „ σοφοί; ἐὰν τοῦτον ἀπολύσῃς οὐκ εἶ „ φίλος τῦ Καίσαρος. Ὦ γένος πονηρὸν, ηὰ μισόχρισον. προβάλλει τὴν φιλίαν τῦ Καίσαρος, ἵνα νὰ ἐμποδίσῃ τὸν Πιλάτον νὰ μὴν ἀθωώσῃ τὸν ἄπταιστον, ἀληθείας, ἀκρ[illegible] αὕτη ἡ ἀπόκρισις ἔβαλεν εἰς ἔκστασιν τὸν Πιλάτον, εἰς ἕβαστε ὅτι ἄρχισε νὰ συνοχωρῆται ηὰ νὰ λογιάζῃ. ἀπὸ τὸ σῦα μέρος ἤθελε νὰ κάμῃ δικαιοσύνην νὰ δικαιώσῃ τὸν δίκαιον, ηὰ ἀπὸ τὸ ἄλλο δὲν ἠγάπα νὰ χάσῃ τὴν φιλίαν τῦ Καίσαρος. Ὅθεν διὰ νὰ φυλάξῃ ηὰ τὸν Χριστὸν σῶον, ηὰ ἅμα φίλον τὸν Καίσαρα, τί ἐρθνᾶ; τί συχάζεται; τὲς ἀναθυμίζει τὴν συνήθειαν ὁποῦ εἶχε νὰ ἀπολύῃ εἰς τὴν ἑορτὴν τῦ πάχα, σῦα πρ ὄχ δέσμιον ὃν ἤθελον. Καὶ λοιπὸν εἰσεῖς, λέγει, ἠξεύρετε, πῶς δύο ὑποθ[illegible] θυμὸς ἔχομεν εἰς τὰς χεῖρας, τὸν Γησῦν, ηὰ τὸν Βαραββᾶν. ποῖον ἐν ἀπὸ τὲς δύο προκείνετε; ἢ ποῖον θέλετε νὰ σᾶς ἐλευθερώσω ἀπὸ τὲς δύο; τὸν Βαραββᾶν τὸν περιβόητον Λῃσὴν, ηὰ κακοῦργον, ἢ τὸν Γησῦν τὸν ἀγαθοποιὸν, ηὰ ἀθῷον; „ οἱ „ δὲ ἐκραύγασαν λέγοντες· μὴ τοῦτον, „ ἀλλὰ τὸν Βαραββᾶν. Ὦ μῖσος. ὦ κακία. ὦ φθόνος, ἀπὸ τὸν ὁποῖον τυφλωμένος ὁ ἐκλεκτὸς λαὸς τῦ Θεῦ προτιμᾷ σῦα φονέα δημόσιον, ἀπὸ τὸν κοινὸν Εὐεργέτην τὸν ἀναμάρτητον, ηὰ ἀνόσιον.

Ἤξερε ὅμως, ὦ Ἰσραὴλ ἀδικηταὶ ηὰ παράνομε, πῶς τέτοιε ἡ ἄδικος ἐκλογὴ ἐσάθη ηὰ θείαν οἰκονομίαν, διὰ νὰ γνωρίσῃ δηλονότι ὁ Κόσμος, ὅτι ὁ θάνατος τῦ Χριστῦ ἔμελλε νὰ εἶναι τῶν παρανόμων ἡ ἄφεσις, ηὰ ἡ ἐλευθερία τῶν κατάδικων. „ ἀπο- „ λύεται ἂν ὁ Βαραββᾶς, ἵνα ἴδω- „ μεν

ἡ τῆς παραδίκης ἀρχὴ
„ της παραδίκων ἐλευθερίας
„ ὑπῆρχεν ἀρχή. ἔτζι τὸ δι-
δάσκει ὁ τῆς ἀθανασίας ἐπώνυ-
μος. Μὰ ὁ Πιλάτος ἀκούοντας τὸν
ἀχάϊσον λαὸν, ὁπὸ μὲ κραυ-
γὴν, καὶ μὲ ὀργὴν θηριώδη ἐβόα κατὰ
τοῦ σωτῆρος· „ σαύρωσον, σαύρω-
„ σον. αὐτὸς νὰ ἐλέγξῃ μὲ ζόπον
ἡγεμονικὸν τὸ λαὸ τὴν ἀπανθρω-
πίαν, ζητᾷ μὲ χῆμα δολοπρεπὲς
νὰ μάθῃ ἀπὸ τὸν λαὸν, τὸ κακὸν
ὁπὸ ἔκαμε. „ τί γὰρ κακὸν ἐποίη-
„ σε; Καὶ ποίους ἐρωτᾷς; τὰς μα-
ρὲς Ἰουδαίους; Καὶ αὖ ἐσὺ ἠξεύρῃς
πῶς τὸν φθονοῦσι, ποίαν γᾶν ἄλλην
ἀπόκρισιν ἀκαρτερεῖς, παρὰ σαύρω-
σον, σαύρωσον; Ἐρώτησον ἐμὲ νὰ
σοῦ εἰπῶ σὰς τοιοῦτα πταίσε τὰ
σφάλματα. τυφλὸς ὠμμάτωσε, λε-
πρὸς ἐκαθάρισε, παραλύτους συ-
νέσφιγξε, δαιμονισμένους ἐλύτρω-
σε, νεκροὺς ἤγειρεν. Αὐτὰ καὶ
ἄλλα ὅμοια εἶναι, ὦ Πιλάτε, τὰ
ἐγκλήματα ἐκεῖνα, ὁπὸ παρασέκε-
ται ὡσὰν καπάκειτος ἔμπροσθέν σε.
Ἕνα καὶ μόνον πρᾶγμα εἶναι ἐκεῖνο,
ὁπὸ ποτὲ δὲν ἔπραξον, ὦ Πιλάτε,
τοῦ ἁμαρτίαν. „ ἁμαρτίαν δὲν ἐποίη-
„ σεν, εὑρὲ δὲ εὑρέθη δόλος ὸν τῷ σό-
„ ματι αὐτοῦ. Ὁ Πιλάτος ὅμως
διὰ νὰ δυχαρεστήσῃ τὸς Ἰουδαίους,
διὰ νὰ μὴν ζημιωθῇ τοῦ φιλίαν τοῦ
Καίσαρος, καὶ διὰ ἄλλα τέλη κοσμι-
κὰ ἐδικάτε, κλείει τὰ ὄμματα, σφα-
λίζει τὰ ὦτα, καὶ ἔτε δίκαιον θεω-
ρεῖ, ἔτε θέλει νὰ ἀκούσῃ ἀλήθειαν.
μᾶλλον δὲ προσωπολήπτης, καὶ ἄδικος
τὸν μαστιγώνει, τὸν ἐμπαίζει, τὸν
ἐνδυώει μὲ χλαμύδα κοκκίνην, τοῦ
βαίνει εἰς τὴν Κεφαλὴν τὸν ἀκάν-
θινον στέφανον, τοῦ δίδει εἰς τὴν δε-
ξιὰν σὰν κάλαμον διὰ σκῆπτρον, καὶ
τοιουτοτρόπως, ἀφ' ὧν τὸν ἐκατάσκασεν
σὰν πλασὸν βασιλέα, ὄνειδος αν-
θρώπων, καὶ ὀξυθύμημα τοῦ λαοῦ,
τὸν παραδίδει εἰς τὰς χεῖράς των διὰ
τὸν σαυρὸν ἀποφασισμένον. „ Τότε
„ ἔν παρέδωκεν αὐτὸν αὐτοῖς ἵνα
„ σαυρωθῇ.

ΜΕ'ΡΟΣ, Β'.

Ἀ'Φ' ὧν λοιπὸν οἱ Ἰουδαῖοι ἔλα-
βον ἀπὸ τὸν Πιλάτον τὴν κατὰ
τοῦ Σωτῆρος τελευταίαν ἀπόφασιν,
δὲν ὗλοι τὸν περικυκλώνουν, ὡς
κύνες λυσασμένοι, ὡς θῆρες ἄγ-
γελοι. καὶ βαρυφορτώνοντές τον μὲ τὸ
Σταυρὸ τὸ ἐπονείδιστον ξύλον, μὲ
κρότος, μὲ ἀλαλαγμὸς, μὲ βοὴς
σαλπίγγων τὸν σωζόμενον ἄνδρες
τε καὶ γυναῖκες, νέοι καὶ γέροντες,
ἰδιῶται καὶ ἄρχοντες, οἱ Γραμμα-
τεῖς, οἱ φαρισαῖοι, οἱ στρατιῶται,
οἱ δήμιοι, ἕως εἰς τὸν τόπον τῆς
καταδίκης. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἀπὸ τὸ
πραιτώριον, ἕως εἰς τὸ Γολγοθᾶ
ὄρος εἶναι ὀλίγον μακρυὰ ἡ ὁδοιπο-
ρία, εὔλογον μὲ φαίνεται νὰ σοχα-
σθῶμεν εἰς τόσον μὲ τὸν Ἱερὸν Ἀθα-
νάσιον ὀλίγας ἀφορμὰς ἀπὸ τὰς πολ-
λὰς, ἐπαὼ εἰς τὸν Θανάτον τοῦ
Θεανθρώπου Σωτῆρος. Προσέχετε ἓν
σᾶς παρακαλῶ, διατὶ οἱ σοχασμοὶ
εἶναι βέβαια πολλὰ ὠφελοῖοι, καὶ κατὰ
ἀλή-

ἀλήθειαν ἄξιοι τῆς διλαβητικῆς σας
φιλησοΐας. Τὸ λοιπὸν ὁ Ἅγιος εἰς
τὸν Λόγον ὁπὸ καίει περὶ τῆς τοῦ Λόγου
Ἐνανθρωπήσεως, ἐρωτᾷ πρῶτον
ἐπιμελῶς, καὶ διὰ ποίαν αἰφορμὴν,
λέγει, ὁ Χριστὸς δὲν ἐδιάλεξεν σὰν
Θανάτον φυσικὸν, ἀλλ' δχαερεσήθη
μᾶλλον νὰ θυσιαθῇ ἀπὸ ἄλλους μὲ
τόσα Πάθη; ἢ κὰν διατί δὲν ἐπρο-
τίμησεν σὰν Θανάτον σύντομον, ἀλλ'
ἐκατεδέχθη νὰ ὑποφέρῃ τὸν ἄδοξον,
καὶ ἄτιμον τοῦ Σταυροῦ; ἔπειτα ὁ ἴδιος
ἀποκρίνεται μὲ τὴν συνηθισμένην
ἀχίνοιαν, καὶ ὀξύτητα. Καὶ πρῶτον
δὲν ἦτον, λέγει, πρέπον νὰ ἀπο-
θανῇ φυσικὰ, ὡσὰν τοὺς ἄλλους ἀν-
θρώπους. „ Ὁ γὰρ συμβαίνων τοῖς
„ ἀνθρώποις θάνατος καὶ ἀθανείαν
„ τῆς αὐτῆς φύσεως αὐτοῖς παραγί-
„ νεται· ὁ δὲ Κύριος οὐκ ἀσθενὴς,
„ ἀλλὰ Θεὸς δυνάμις ὤν, καὶ αὐτο-
„ ζωὴ, εἰ μὴ καὶ ἤθελε τελευτήσῃ
„ καὶ τὴν σωτηρίαν τῶν ἀνθρώπων,
„ εἰς μίαν κλίνην, ἐνομίσθη ἂν καὶ
„ αὐτὸς καὶ τὴν τῆς φύσεως ἀσθέ-
„ νειαν τοῦτο παθών, καὶ μηδὲν ἔχων
„ πλέον τῶν ἄλλων ἀνθρώπων. Τὸ
ἄλλο, δὲν ἦτον δίκαιον (προσθέτει)
νὰ ἀποθανῇ ὁ Κύριος ἀλεοξόπως,
πάρεξ ἀπὸ ἄλλους, καὶ ξεχωρισὰ ἀπὸ
τοὺς παρανόμους Ἑβραίους, διὰ νὰ
πισθύνῃ δηλονότι ὁ Κόσμος ὅλος,
πῶς βέβαια ἀπέθανε διὰ τὴν τῶν
ἁμαρτωλῶν σωτηρίαν. Πρὸς τούτοις
ἀναγκαῖον, λέγει, ἦτον νὰ ὑπομείνῃ
μάλιστα τὸν θανάτον τοῦ Σταυροῦ.
„ Εἰ γὰρ τὴν καθ' ἡμῶν γνομένην
„ κατάραν ἦλθεν αὐτὸς βασάσαι,
„ πῶς ἂν ἄλ
„ εἰ μὴ τὸν ἐ ρα γενόμενον
„ Θάνατον ἐδέξατο; Ἔτσι δὲ ἔτος ὁ
„ Σταυρὸς, καθὼς γέγραπται· ἐπι-
„ κατάρατος ὁ κρεμάμενος ἐπὶ ξύ-
„ λου. Μετὰ ταῦτα, ἀπολυθᾷ ὁ
Ἅγιος. „ Ὁ Θανάτος τοῦ Κυρίου
„ λύτρον ἐστὶ πάντων, καὶ τῷ Θανά-
„ τῳ τούτῳ, γίνεται τῷ ἐθνῶν ἡ
„ κλῆσις, πῶς ἂν ἡμᾶς προσεκα-
„ λέσατο, εἰμὴ ἐσταύρωτο; ὅθεν
„ συμπεραίνει· Ἔδει δὲ τὸν Κύ-
„ ριον ἐπὶ Σταυροῦ ἐκτεῖναι τὰς
„ χεῖρας, ἵνα τῇ μὲν τὸν παλαιὸν
„ λαὸν, τῇ δὲ τοὺς ἀπὸ τῶν ἐθνῶν
„ ἑλκύσῃ. καθὼς ὁ ἴδιος ἐπροεῖ-
πεν. „ κἀγὼ ἐὰν ὑψωθῶ, πάντας
„ ἑλκύσω πρὸς ἐμαυτόν. Καὶ τε-
λευταῖον, διὰ νὰ μᾶς καινίσῃ
τὴν εἰς οὐρανὸς ἄνοδον, καὶ διὰ νὰ
καθαρίσῃ καὶ τὸν ἀέρα ἀπὸ πάσης
τῶν δαιμόνων ἐπιβουλῆς.

Ἀλλ' ἰδοὺ ὁ Κύριος ὁπὸ ἔφθασεν
εἰς τὴν Κωνία τὸν τόπον, ἰδοὺ οἱ σκληρο-
τράχηλοι Ἰουδαῖοι, ὁπὸ ὡς λέοντες,
ὡς Τίγρεις, ὡς λύκοι ἅρπαγες, τὸν
γδύνουν, τὸν ξαπλώνουν, τὸν προσυ-
λώνουν εἰς τὸν Σταυρὸν, καὶ μὲ ὀργὴν,
μὲ λύσσαν, μὲ ἀλαλαγμὸν, τὸν
ὑψώνουν ἀνάμεσα εἰς δύο Λῃστὰς διὰ
περισσοτέραν τὴν αἰσχύλην, καὶ κατα-
φρόνησιν. Χωρὶς νὰ σοχασθοῦν οἱ
ξισάθλιοι τὴν δυχαρίστησιν ὁπὸ ἔδι-
δαν τοῦ σταυρωθέντος μας Ἰησοῦ. ὁ
ὁποῖος βέβαια ἄλλο δὲν ἐπεθύμα,
παρὰ νὰ τελειώσῃ τὴν πρόσκαιρον
ζωὴν, ἀναμεταξὺ τῶν ἀνόμων, διὰ
νὰ μᾶς δώσῃ νὰ καταλάβωμεν σα-

φέ-

ς ἔπραξεν, ὅσα
ἔπαθεν,
ν δι' ἡμᾶς τὲς
ἁμαρτωλές. ϗ διὰ τῦτο περιπλέον
αὐτὶς νὰ ὀργισθῇ εἰς τὸν τόσον ὕ-
βριν, εἰς τὸν τόσον ἀχαριςίαν, αὐτὶς
νὰ παρακαλέσῃ τὸν Πατέρα νὰ ῥίξῃ
φλόγας, ϗ νὰ κατακαύσῃ τὲς ἀσε-
βεῖς ὁπῦ τὸν ἐσαύρωσαν, ἢ νὰ ἀνοί-
ξῃ τὸν γῆν, ϗ νὰ τὲς βυθίσῃ ὅλες
εἰς τὰ καταχθόνια βάραθρα, μάλι-
σα ζητᾷ ἄφεσιν, ζητᾷ συγχώρησιν
διὰ λόγυτες ἀπὸ τὸν ἄκραν ἀγα-
θότητα τῦ προαιάρχυ Παῤὸς, προ-
βάλλωντάς τα τὸν ἀνήξιόν μας, ϗ
ἀμάθειαν. Ὅθεν μὲ φωνὴν ὁπῦ
ἠχάκιζεν ἄφεσιν. „ Πάτερ, φωνά-
„ζει, Πάτερ ἄφες αὐτοῖς· ἐ γὰρ
„οἴδασι τί ποιῦσι. Μᾶλλον δὲ διὰ
νὰ φανερώσῃ περισσότερον τὸν πόθον,
ὁπῦ εἶχε νὰ πάθῃ ἀκόμη διὰ τὸν
ἄνθρωπον, λέγει, διψῶ. ϗ ὁ ἀχά-
ριςος ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος ἔλαβε
παρ' αὐτῦ τόσα ἡδέα εἰς πόσιν, τῦ
προσφέρει ὄν τῷ ἅμα χολὴν, ϗ ὄξος.
Καὶ τῦτο ἔγινεν ὀξέως παντὸς, διὰ νὰ
πληρωθῇ ἡ προφητεία τῦ Ψαλμο-
γράφυ, ϗ ὀξέως διὰ νὰ μὴν μεί-
νῃ καμία μέλος τῦ Κυρίυ ἀβασά-
νιςον. Ὅθεν ἡ γλῶσα μόνη,
ἡ ὁποία ἴσως τότε δὲν εἶχε δοκιμασ-
μὸν μὲ μίαν βάσανον, δοκιμάζει
τώρα ϗ αὐτὴ τὸν χολὴν, ϗ τὸ ὄξος,
ϗ μὲ αὐτὸ τὸν ὕσερον σιγμὸν τῦ
πάθυς τα. „ ὡς ἓν ἔλαβε τὸ μεμιγ-
„μένον ὄξος ὁ Ἰησῦς, εἶπε· Τε-
τέλεσαι. τὸ ὁποῖον εἶναι, ὡσὰν νὰ
ἔλεγεν· Ἴδε ὦ ἄνθρωπε, ἰδὲ ὁπῦ
ἐτελειώθησαν ἀπὸ μέρος μυ ὅλα
ἐκεῖνα, ὁπῦ ἦσαν γεγραμμένα νὰ
πράξω, νὰ πάθω, νὰ ὑποφέρω
διὰ τὸν αἰώνιον σωτηρίαν σας. Σπέ-
νει εἰς τὲς λόγυς σα τώρα νὰ μετα-
χειρισθῇς εἰς ψυχικήν σα ὠφέλειαν
τὲς πράξεις, τὰ πάθη, τὸν θα-
νατόν μυ. Μετὰ ταῦτα ἀφ' ἧς ἐπα-
ράδωκε τὸν ἠγαπημένον τα Μητέρα
τῦ Ἰωάννυ, ἀφ' ἧς ἐχάρισε τῦ Δι-
γνώμονος Λησῦ τὸν Παράδεισον,
ἀφ' ἧς ἐπληροφόρησε πληρέσατα τὸν
Θείαν Δικαιοσύνην εἰς τὸ ἄθος τῆς
ἡλικίας τα, εἰς τὸν παρρησίαν τῆς
Μητρός τα, εἰς τὸν ὄψιν ὅλης τῆς
ἀχαρίςυ Ἱερσαλὴμ, μὲ θάμβος
τῷ Ἀγγέλων, μὲ φόβον τῷ δαιμό-
νων, μὲ τὸν ἡλίαν τὴν ἔκλειψιν, ϗ
τῷ στοιχείων ὅλων τὸν ἀνακάπωσιν,
κλίνει τὸν κεφαλὴν, διὰ νὰ σημ-
μειώσῃ πρὸς τὸν Θεῖον Πατέρα τὸν
ἄκραν τα ὑποταγὴν, ϗ παπείνωσιν.
„ ἐταπείνωσεν ἑαυτὸν, (λέγει ὁ Θεῖος
„Ἀπόσολος) γενόμενος ὑπήκοος
„μέχρι θανάτυ, θανάτυ δὲ Σταυ-
„ροῦ.

Καὶ εἰς τέτοιον ζόπον (ἀκροα-
ταί μυ) τελειώνει τὸν ζωὴν, παρα-
δίδει τὸ πνεῦμα ἡ ἀπεκδοχὴ τῷ
ἐθνῶν, ἡ ἐπιθυμία τῷ Προφητῷ,
τῷ Προπατόρων ἡ λύτρωσις, ἡ
σωτηρία τῦ Κόσμυ, ὁ Κύριος ἡμῶν
Ἰησῦς Χριςός. Ὦ συγκαταβάσεως
ἀῤῥήτυ ὑπερβολή. Ὦ ἀγάπη ἀνείκα-
στος. Ὦ ἀγαθότης ἀνερμήνευτος. Ὦ
φιλανθρωπία ἀνεξιχνίαστος. ὁ Θεὸς
νὰ γένῃ ἄνθρωπος διὰ μᾶς, ὁ ἀπα-
θὴς νὰ πάθῃ, νὰ λάβῃ θάνατον ἡ
ζωή. Καὶ τίς ἤθελε ποτὲ τὸ πισεύ-
σῃ,

σῃ, ἂν ἡ πίςις δὲν μᾶς τὸ ἐβεβαίω-
νε; Καὶ μὴ ὅλον τῦτο πῶς εἶναι,
εἰπέτε μυ σᾶς παρακαλῶ, ὦ ἀκροα-
ταὶ, πῶς εἶναι ἡ δικαιοσία, ὁπῦ
δείχνομεν πρὸς αὐτόν; πῶς ἡ δικαία
βεια, ὁπῦ φέρομεν εἰς τὸ παράγιον
ὄνομάτα; πῶς ἡ συμπάθεια ὁπῦ
ἔχομεν εἰς τὰ φρικτὰ Πάθη, ϗ εἰς
τὸν ἐπώδυνον αὐτῦ Θάνατον; Ἀλλὰ
ἂς προβάλῃ εἰς τὸ μέσον ὁ νενεκρω-
μένος μυ Ἰησῦς, ἂς παῤῥησιαθῇ
ὁ ἐσαυρωμένος εἰς τὰ ὄμματα τῷ
παρεσώπων Χριςιανῶν, ἴσως βλέ-
ποντές τον εἰς τοιαύτην κατάσασιν,
θέλει συμπονέσῃ τὰ Πάθητα, ϗ
θέλει ὁμῦ κλαύσῃ ταῖς ἁμαρτίαις
σας. Ὦ Πάτερ ἄναρχε, ϗ ἄϊδιε,
ἐπίβλεψον ἐξ ὑρανῦ ϗ ἴδε εἰς τὸ
πρόσωπον τῦ Χριςῦ σα. Ἴδε ὁ Τίός
σα ὁ ἀγαπητὸς, ὁ σαρκωθεὶς Θεὸς
Λόγος. Ἴδε ὁ Βασιλεὺς τῆς δόξης,
ὦ Ἄγγελοι, τὸν ὁποῖον ἀκατά-
παυσα μὲ ξισαγίας ὕμνυς δόξολο-
γεῖτε. Ἴδε ὦ Προφῆται, ὦ Προ-
πάτορες, ὁ τόσον ἀπὸ λόγυσας ἐπι-
θυμημένος Μεσίας. Ὦ ἄδυτε Ἥ-
λιε τῆς δικαιοσύνης, ϗ πῶς ἔτζι
ὀλίγορα ἔδυσες; Ὦ κάλλος ἀκήρα-
τον τῦ γλυκυτάτυ μυ Ἰησῦ, ϗ πῶς
ἔτζι δύθης ἐμαρανθης; Ὦ πόδες
ἐφ' ὑδάτων πεζεύσαντες. ὦ χεῖρες αἱ
τὸν ἄνθρωπον πλασυργήσασαι. ὦ
πλευρὰ λογχευθεῖσα διὰ τὸν ἐκ
πλευρᾶς πλασθεῖσαν προμήτορα. Ἀ-
λοίμονον εἰς ἐμέ. ἐγὼ ἥμαρτον, ϗ
ὁ Χριςὸς ἀποθνήσκει; ἐγὼ ἐνόμησα, ϗ ὁ Χριςὸς χύει τὸ πολύτι-
μον Αἷμάτα; παλαίπωρος ἐγὼ ϗ

ξισάθλιος. Και
τον, ὦ Θεάνθρωπε Λόγε; τὰ φρικ-
τάσα Πάθη, ἢ ταῖς πολλαῖς ἁμαρ-
τίαις μυ; Τί νὰ θαυμάσω μᾶλλον,
τὸν ἄμετρόν σα ἀγαπλαγχνίαν, ἢ
τὸν μεγάλον ἀχαριςίαν μυ; Σκλή-
σατε Χριςιανοί μυ τὰ ὄμματά σας,
ϗ ἴδετε πῶς ἐκατασήσαμεν τὸν κα-
λόν μας Πατέρα, τὸν ὑπεράγαθον
λυτρωτήν μας, τὸν ἀφθονοπάροχον
εὐεργέτην μας. Καὶ ὕσερον ἀπὸ τό-
σα Πάθη, ὕσερον ἀπὸ τόσον Αἷμα
ὁπῦ ἔχα ταῖς ἁμαρτίαις μας ἔχυσεν
ἔτος ὁ πολυπαθής μας Δεσπότης,
ἡμεῖς ἀκόμη ἁμαρτάνομεν; ἀκόμη δὲν
μετανοοῦμεν; ἀκόμη δὲν ἐπιστρέφομεν;
Ἢ κἂν ἔχα παραμικρὸν σημεῖον
εὐχαριςίας, δὲν χύνομεν ἀπὸ τὰ
ὄμματά μας ὀλίγα δάκρυα θερμὰ
κατανύξεως; Ὦ γνώμαις ἀδιόρθω-
ταις. ὦ ἤθη διεστραμμένα. ὦ ἀγ-
νωμοσύνη. ὦ πώρωσις. ὦ σκληρο-
καρδία.

Ἀλλ' ὦ πολυέλεε Λυτρωτά μυ, μὴ
εἰσέλθῃς σὲ παρακαλῶ, μὴ εἰσέλ-
θῃς εἰς κρίσιν μὲ τὴν δίκαιόν σα.
Ἡμεῖς ἤδη ὅλοι κοινῶς, ϗ μὲ μέ-
ρος πᾶς σῶας ὁμολογοῦμεν πῶς εἴμε-
θεν ὅλοι ἁμαρτωλοί, ὅλοι βυθισ-
μένοι εἰς τὴν κακίαν, ὅλοι ἀθενεῖς,
μᾶλλον δὲ νενεκρωμένοι εἰς τὴν ψυ-
χήν. ϗ διὰ τῦτο, ὡς ἀνάξιοι προσ-
πίπτωμεν ἐδῶ ἔμπροσθέν σα, ϗ μὲ
τὸ πρόσωπον εἰς τὸν γῆν, μὲ σωμ-
βιβὼ καρδίας σοῦ ζητοῦμεν ἄφεσιν,
σοῦ ζητοῦμεν ὁλοψύχως συγχώρησιν.
Ἂς μᾶς ἁγιάσῃ ὁ ἓν, ὦ ψυχοσῶσα
Σωτήρ μυ, ἂς μᾶς ἁγιάσῃ τὸ πο-

Αἷμα λύτιμον, καὶ [illegible] σε. ἀς μᾶς ὑψώσῃ ὁ Σταυρός σε, ἀς μᾶς θεραπεύσῃ τὰ Πάθη σε, ἀς μᾶς ἀναζωώσῃ ὁ ζωηφόρος σε Θάνατος. διὰ νὰ ἀξιωθῶμεν καὶ ἡμεῖς νὰ σὲ προσφέρωμεν τὰ λόγια τὰ Λησὲ εἰς ψυχικὴν σωτηρίαν, καὶ πόρα, καὶ εἰς τὸν καιρὸν τὰ θανάτε μας. λέγοντες συχνὰ μὲ πίστιν καὶ μὲ κατάνυξιν· Μνήσθητι ἡμῶν Κύριε, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ Βασιλείᾳ σε. ἵνα γένοιτο πάντας ἡμᾶς ἐπιτυχεῖν διὰ τῆς παναγίας, καὶ ἐνθέε σε χάριτος.

ΤΕΛΟΣ.

ΠΙΝΑΞ.

ΤΩΝ ΔΙΔΑΧΩΝ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΠΡΩΤΗ.

ΚΥΡΙΑΚΗ. Α'. Περὶ Θείας Ἀγάπης. Πόσον ἄπειρος ἡ Θεία φιλανθρωπία διὰ ἡμᾶς. Καὶ ποῖος ὁ ζόπος τῆς ἀπαγαπήσεως πρὸς τὸν Θεόν μας καὶ Πλάσιν. Φίλ. 1

ΚΥΡΙΑΚΗ. Β'. Περὶ σκληρότητος. Πῶς εἶναι πολλὰ φοβερὸν τὸ ἁμάρτημα μὲ τὸ νὰ εἶναι ἴδιον τὲ Διαβόλε, καὶ τὲ σκληροκαρδίε ἀνθρώπε. 15

ΚΥΡΙΑΚΗ. Γ'. Περὶ Προορισμῦ. Πῶς θέλοντας ὁ Θεὸς νὰ δώσῃ τὴν σωτηρίαν, δὲν ἠμπορεῖ ἀνίσως καὶ δὲν εἶναι καὶ ἡ ἐδικήμας θέλησις. Ὅτι αὖ θέλωμεν νὰ σωθῶμεν, δὲν εἶναι δυνατὸν ὁ Θεὸς νὰ μὴν θέλῃ καὶ αὐτὸς τὴν σωτηρίαν μας. 29

ΚΥΡΙΑΚΗ. Δ'. Περὶ Θείας παραχωρήσεως. Ὅτι τὰ ἀποτελέσματα τῆς Θείας παραχωρήσεως γίνονται σύμφωνα εἰς τὴν τὴν ζωὴν μὲ ἐκεῖνα τῆς αἰωνίε Κολάσεως. 40

ΚΥΡΙΑΚΗ. Ε'. Περὶ Θείας Ἀγαθότητος, καὶ Ἐλεημοσύνης. Τὴν ἄπειρον Ἀγάπην καὶ Ἐλεημοσύνην τὲ Θεὲ πρὸς ἡμᾶς. Καὶ τὸ χρέος ὁπὲ ἔχομεν νὰ πράττωμεν τὴν Ἀγάπην, καὶ Ἐλεημοσύνην πρὸς τὸν Θεὸν εἰς τὸ πρόσωπον τῶν Πτωχῶν. 52

Εἰς τὸ Σωτήριον Πάθος. Πῶς ὁ Ἄναρχος Πατὴρ καταπέμπει πρὸς τὸν Υἱόν τε, καὶ κάμει τὴν ἐκδίκησιν καὶ τῆς παγκοσμίε ἁμαρτίας, διὰ νὰ δώσῃ εἰς ὅλας τὴν σωτηρίαν. Πῶς ὁ σταυρωθεὶς Υἱὸς εἰς τὴν ἐχάτην Κρίσιν θέλει καμεῖ τὴν ἐδικήν του τὴν ἐκδίκησιν ἐναντίον εἰς ἐκείνες, ὁπὲ διὰ ταῖς ἁμαρτίαις τες ἤθελαν ἀποφασισθῇ μὲ τὸ ἐκχυθὲν Αἷμά τε εἰς ἀπώλειαν. 64

ΚΥΡΙΑΚΗ. τὲ Θωμᾶ. Πῶς ἡ δόξα ὁπὲ μὲ τὸ Πάθος ἔλαβεν ὁ Χριστὸς εἶναι, ἀποτέλεσμα τὲ αὐτὲ Πάθες τε. 83

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ.

ΚΥΡΙΑΚΗ. Α'. Περὶ Μετανοίας. Ὅτι ὁ ἁμαρτωλὸς μένει βάσμενος ἀπὸ ζία μεγάλα πράγματα διὰ νὰ μετανοήσῃ. ἀπὸ τὴν Ἁμαρτίαν, ἀπὸ τὸν Ἑαυτόν τε, καὶ ἀπὸ τὸν Θεόν. 93

ΚΥΡΙΑΚΗ. Β'. Περὶ βραχύτητος τὲ χρόνε τῆς ζωῆς μας. Πῶς ὁ Και-

Καιρος ϗ Χρόνος ζωῆς μας ἀλλὰ ὀλιγώτατος ϗ ὅλα τὰ θεμελιώνται εἰς ἕνα βραχύτατον νῦν. ϗ ϗ πολλὰ τίμιος, ὅλα τὰ ἀναφέρεται εἰς μίαν παντοτινὴν αἰδιότητα. 109

ΚΥΡΙΑΚΗ Γ'. Περὶ Θανάτου. Πῶς τοῦτος ὁ Θάνατος ὁποῦ χωρίζει τὴν ψυχὴν ἀπὸ τὸ Κορμὶ δὲν εἶναι φοβερὸς, καθὼς πολλοὶ τὸν ζοχάζονται ὡσὰν μέγα κακὸν, ἀμὴ εἶναι καλὸν φυσικὸν ὡς πρὸς τὴν αἰτίαντου, ϗ καλὸν ἠθικὸν, ὡς πρὸς τὰ ἀποτελέσματά του. 122

ΚΥΡΙΑΚΗ Δ'. Περὶ Κρίσεως. Τὴν προκυρημένην δόξαν τοῦ Θεανθρώπου Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν σημείοις. Τὴν ἀλάθητον ἔξέπαξιν εἰς κάθε εἶδος κακίας. Καὶ τὴν ἀμεπάρεπτον ἀπόφασιν ἐν δικαιοσύνη. 135

ΚΥΡΙΑΚΗ Ε'. Περὶ Σκανδάλου. Πῶς τὸ Σκάνδαλον εἶναι ἕνα ἁμάρτημα ὁποῦ ϗ πᾶσαν ἔκπασιν ὑπερβαίνει κάθε ἄλλον θανάσιμον ἁμαρτίαν. 148

Εἰς τὸ σωτήριον Πάθος. Φειδὸν εἰς τὴν τόσην Φιλανθρωπίαν ϗ Ἀγαθότητα τοῦ Θεοῦ. Θρηνῶδες εἰς τὴν ἀπανθρωπίαν ϗ ἀχαριστίαν τοῦ ἀνθρώπου. 156

ΚΥΡΙΑΚΗ τοῦ Θωμᾶ. Ὅτι ἡ μελέτη τοῦ Θανάτου ϗ τῶν Παθῶν τοῦ Χριστοῦ, εἶναι ϗ τῆς Ἀναστάσεώς του τὸ ὑπέρμεγον μεγαλεῖον. Καὶ τῆς Ἀναστάσεώς μας ἡ ἀμετάθετος, ϗ βεβαία ἐλπίδα. 175

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΤΡΙΤΗ.

ΚΥΡΙΑΚΗ Α'. Περὶ Πίστεως. Τὸ ψεῦδος τοῦ Χριστιανοῦ εἰς τὴν ἐπίδειξιν. Καὶ τὴν ἀλήθειαν εἰς τὴν πρᾶξιν. 183

ΚΥΡΙΑΚΗ Β'. Περὶ τιμῆς τῶν Ἐκκλησιῶν. Τὸ μεγαλεῖον τῆς ἁγιότητος τῆς Ἐκκλησίας. Καὶ τὸ ἀσεβέστατον σφάλμα, ὁποῦ εἶναι ἡ ἀδιλάβεια εἰς αὐτήν. 196

ΚΥΡΙΑΚΗ Γ'. Περὶ Θλίψεων τούτης τῆς ζωῆς πόσον ὠφέλιμαις. Τὰ ἀγαθὰ τῆς ψυχῆς ἀγωράζονται μὲ τὰ βάσανα. Καὶ ἡ Σωτηρίατης μὲ τὴν ἀπώλειαν. 205

ΚΥΡΙΑΚΗ Δ'. Περὶ Ἐξομολογήσεως. Τί εἶναι ἡ Ἐξομολόγησις, ϗ τί ἐκείνη ὑποχρεώνει. Ποίαις ἡ ἀναγκαίαις περίστασες δι' νὰ γένῃ ἀληθινὴ ϗ τελεία. 219

ΚΥΡΙΑΚΗ Ε'. Περὶ προπερήματος τῆς Ἀρετῆς. Πῶς μὲ τὴν Ἀρετὴν ϗ καλὴν ζωὴν κερδαίνει καθ' ἕνας εἰς τὸν Κόσμον τὸ ἴδιον ὁποῦ ἠμπορεῖ νὰ κερδήσῃ μὲ τὴν ἁμαρτίαν. 227

Τῇ Ἁγίᾳ ϗ Μεγάλῃ Παρασκευῇ. Τὸ Σωτήριον Πάθος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. 204

ΤΕΛΟΣ.

SISMANOGLIO
REGARD